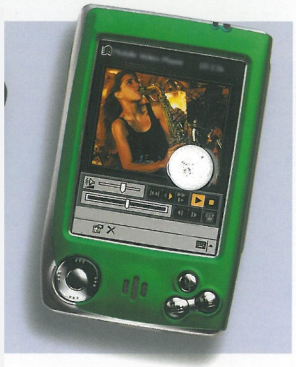
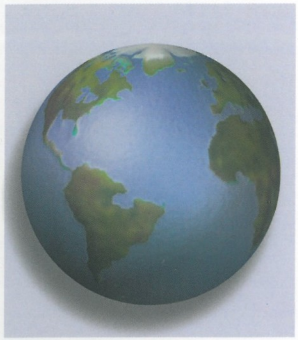

Mit tud A SZÁMÍTÓGÉPEM?

Gyakorlati útmutató kezdőknek és haladóknak

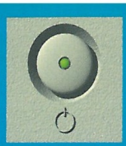

Mit tud A SZÁMÍTÓGÉPEM?

Gyakorlati útmutató kezdőknek és haladóknak

1 Start

2 Programok

3 Hatékonyan a számítógéppel

4 Képek és hangok

5 Hordozható számítógépek

6 Az élet minden területén

7 Internet

8 Ötletek, tanácsok

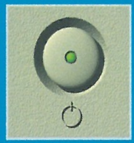
9 Számítógép-doktor

H-P-73-10-21-001

Start

Windows billentyűk

A számítógép vezérlése

Tartalom

- A gyorsító menük használata
- A gyorsító billentyűk használata
- Gyorsítson, nyerjen időt!
- Állítsa be az egeret!

Használja ki maximálisan számítógépe lehetőségeit a Windows gyorsító billentyűivel és menüivel. Néhány billentyű megnyomásával vagy az egér jobboldali gombjával számos egyszerű Windows funkció és alkalmazás elérhető.

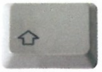
A gyorsító billentyűk és menük használatával szakavatott Windows felhasználóvá válhat. Ráadásul, az ismétlődő műveletsorok megkerülésével időt és energiát takaríthat meg.

Két fortély

A gyorsbillentyűk (billentyűkombinációk) használata: Lenyomva tartja a Ctrl billentyűt és közben megnyomja a parancs első betűjét. Például, a Ctrl + P (Print) kombináció ugyanazt eredményezi, mint a Fájl menüben a Nyomtatás. Az egér jobboldali gombjának kattintásával parancsokat tartalmazó menü hívható elő. A gyorsbillentyűkkel gyorsan és könnyedén tud dolgozni a PC-n.

Tudta-e?

Mindössze három billentyűt kell ismernie a billentyűkombinációk használatához: ez a három gomb a Shift, a Ctrl és az Alt. A billentyűzeten mindegyikből kettő van. Ha valamelyik gyorsbillentyűvel kívánunk parancsot adni, először a Ctrl, az Alt vagy a Shift billentyűt nyomjuk meg, tartsuk lenyomva, és csak ezután nyomjuk meg a másik billentyűt. A Ctrl, majd az S lenyomásával el lehet menteni a dokumentumot, amelyen éppen dolgozunk.

Shift

Control

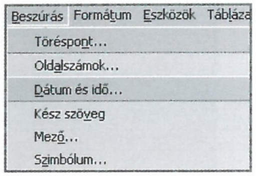
Alt

Képfelirat: A Control, Alt és Shift billentyűket más billentyűkkel együtt kell használni.

Kérdés-felelet

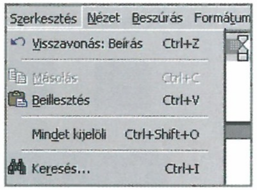
K Egyik barátom billentyűkombinációkkal éri el a menüket. Hogy csinálja?

F A Microsoft Office bármelyik menüjének előhívásához nyomja meg az **Alt** gombot, majd a menü nevében aláhúzott betűt. Például az **Alt+I** kombináció a Beszúrás (Insert) menüt nyitja meg. Az imént előhívott Beszúrás menüben a B-vel kiválasztható az Oldaltörés opció.

K Van-e Visszavon parancs az érvénytelenítésre?

F Van. Az utolsó művelet érvénytelenítéséhez nyomja meg a **Ctrl+Z** gyorsbillentyűt. Az érvénytelenítés visszavonásához pedig üsse be a **Ctrl+Y** kombinációt.

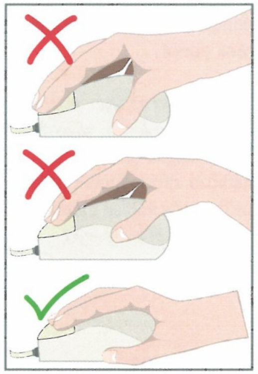

K Mi a különbség az egér jobb- és baloldali gombja között?

F A baloldali gombot programok elindításához, objektumok kiválasztásához és mozgatásához használjuk. A jobboldalival a Windows gyorsmenük hívhatók elő.

K Valaki azt állította, hogy az egeret lehet jól és rosszul használni. Igaz ez?

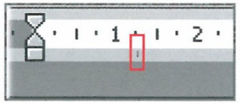
F Igaz. Az egér helyes használatához csuklója nyugodjon az asztalon, kéztartása legyen minél természetesebb. Fogja az egeret könnyedén, és kattintson finoman.

Szótár

Kattintás és dupla kattintás Kattintás az egér valamelyik gombjának gyors megnyomása majd elengedése. A dupla kattintás a baloldali gombbal két gyors, egymást követő kattintás.

Mutató (kurzor) Villogó fekete vonalka jelzi, hol tartunk az aktuális dokumentumban. A hely úgy változik, hogy az egér bal gombjával máshová kattintunk, vagy a kurzort a nyílbillentyűkkel mozgatjuk.

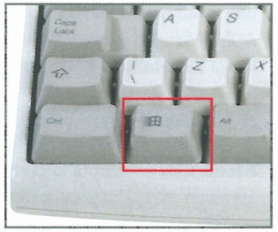
Kijelölés Az egér mutatóját a kívánt szövegrész elejére helyezve, a baloldali gombot lenyomva a mutató elhúzásával szövegrészeket jelölhetünk ki. Kattintással az egyes menük opcióit és ikonokat is szelektálhatunk.

Opció Egy menü vagy almenü valamelyik címszava, amelyre kattintva egy adott program vagy parancs indítható. A menük opcióit az egérrel rákattintva kiválaszthatjuk. Sok menüopcióhoz billentyűkombináció is tartozik.

Hibakereső

Az egér lefagyott.

Ellenőrizze, hogy az egér megfelelően csatlakozik-e a számítógéphez. Ha igen, akkor nyomja meg a Windows **Start** billentyűjét, és ellenőrizze, hogy nem fagyott-e le a számítógép. Ha a gép nem válaszol, nyomja meg a **Ctrl + Alt + Del** billentyűkombinációt. Ha a Programbezárás ablakban valamelyik program mellett a 'Nem válaszol' megjegyzés van, válassza ki a programot, kattintson a **Program leállítása** gombra. A gép újraindításához nyomja meg újra a **Ctrl + Alt + Del**-t. Ha ez sem segít, kapcsolja a gépet ki, majd be.

H-P-73-10-20-001

A Mit tud a számítógépem? alkotói arra törekedtek, hogy megbízható és naprakész információkat közöljenek. A kiadvány kiegészíti, de nem helyettesíti a szakkönyvekből megszerezhető szakmai ismereteket. Az Ön gépén futó, kiadványunkban esetleg nem szereplő programokról tájékozódjon speciális szakkönyvekből.

01. csomag

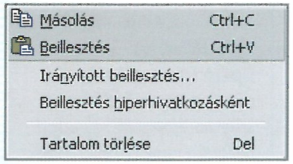
Windows gyorsmenük

Ha az egér jobb gombjával valamilyen objektumra kattint, a Windows az adott helyzetre jellemző gyorsmenüt jeleníti meg. Olyan opciók közül választhat, mint a Kivág, a Másol, a Beilleszt vagy a Tulajdonságok.

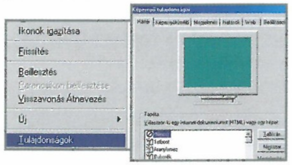
■ Másoláshoz kattintson az adott objektumra az egér jobboldali gombjával. A megjelenő gyorsmenüből válassza a **Másol** parancsot. Kattintson az egér jobb gombjával oda, ahová elhelyezi az objektumot, válassza a **Beilleszt** opciót.

■ A lemásolt objektumokat teljesen más helyen is elhelyezheti. Például, a Word-ből kimásolt szöveget Excel táblázatba is be lehet illeszteni. Egyik mappából a másikba pedig fájlokat lehet átmásolni.

■ Ha meg kívánja változtatni a Windows asztal kinézetét, kattintson az egér jobb gombjával az asztalra, és válassza a gyorsmenü Tulajdonságok opcióját. Megjelenik a **Képernyő tulajdonságai** párbeszédablak.

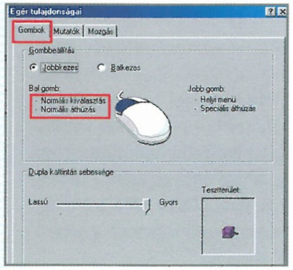

■ Ha az asztal ikonjai össze-vissza helyezkednek el, kattintson az egér jobb gombjával az asztal egy üres pontjára, válassza az **Ikonok igazítása** opciót.

■ Kattintson az egér jobb gombjával egy állományra, válassza a **Tulajdonságok** opciót. A fájlra vonatkozó információkat láthatja, például egy képfájl méretét, felbontását, színmélységét.

Az egér beállítása

Változtasson az egér működésén. A mutató mozgásának a kattintás sebességének beállítása

Ha balkezes

■ Ahhoz, hogy a jobb gomb legyen a fő egérgomb, kattintson az Egértulajdonságok ablak **Kezelőgombok** címkéjére. A legördülő menüben válassza a **Kattintás** opciót. A 'Baloldali gomb' menüben válassza a **Jobboldali kattintást**.

A sebesség beállítása

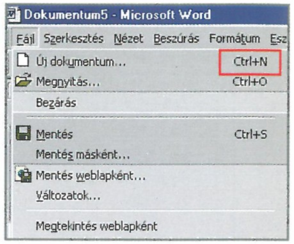
■ Változtatáshoz válassza a Működés címkét. A **Dupla kattintás** keretben mozgassa a csúszkát enyhén jobbra vagy balra a kívánt sebességnek megfelelően.

Munka a dokumentumokkal

Jegyezze meg a leggyakoribb Microsoft Office gyorsbillentyűket! A legtöbb parancs a Ctrl billentyűvel hívható elő.

■ Új dokumentum megnyitásához tartsa nyomva a **Ctrl** billentyűt, és nyomja meg az **N** (new = új) betűt. **(Ctrl+N)**

Ctrl + N

■ Használjon gyorsbillentyűket, ha át kíván váltani egyik nyitott programról, dokumentumról vagy ablakról a másikra. Tartsa lenyomva az **Alt** billentyűt, és nyomja meg hozzá a **Tab** gombot. Ha billentyűzetén nincs Windows Start gomb, a **Start** menü a **Ctrl + Esc**-kel hívhatja elő.

Ctrl + Esc

■ Egy létező dokumentum megnyitásához használja a **Ctrl + O** gyorsbillentyűt, válassza a keresett fájlt a Megnyitás ablakban.

Ctrl + O

■ Használja a **Ctrl + W** gyorsbillentyűt a dokumentum bezárásához.

Ctrl + W

■ A dokumentum elmentéséhez nyomja meg a **Ctrl+S** kombinációt. Ha új dokumentumon dolgozik, és még nem adott nevet neki, a gyorsbillentyűvel megteheti.

Ctrl + S

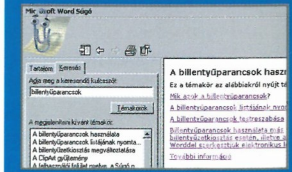
■ Nyomtatáshoz nyomja meg a **Ctrl + P** gyorsbillentyűt.

Ctrl + P

Kisokos

Az új gyorsbillentyűk

Az Office súgójával könnyű megtalálni az új gyorsbillentyűket. A Word-ben lépjen a Súgó menübe, válassza az Index címkét a megjelenő súgóablakban. Írja be, hogy 'gyorsbillentyűk', majd kattintson az ablakban a **Gyakori gyorsbillentyűk** hivatkozásra. Megtalálja szövegformátumok megváltoztatásakor, a dokumentumok kezelésekor használatos gyorsbillentyűket.

Fókuszban

Gyors szövegszerkesztés

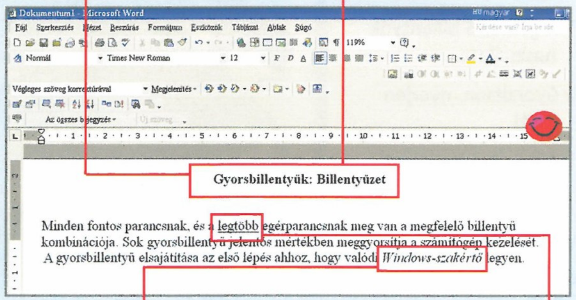
Bizonyos szavak vagy címsorok kiemeléséhez az Office-ban félkövér, dőlt vagy aláhúzott betűket használunk. Időt nyerhet vele, ha a szöveg formátumát gyorsbillentyűkkel állítja be.

Ctrl + B

Félkövér szöveghez jelölje ki a szöveget, nyomja meg a Ctrl + B-t.

Ctrl + E

Szövegrész közepre zárásához kijelölés után nyomja meg a Ctrl + E-t.

Ctrl + I

Dőlt betűvel szedett szöveghez jelölje ki a szöveget és nyomja meg a Ctrl + I-t.

Ctrl + U

Aláhúzáshoz a szöveg kijelölése után nyomja meg a Ctrl + U-t.

Kijelölt szöveg másolásához nyomja meg a Ctrl + C-t.

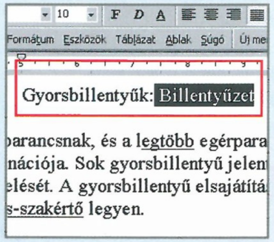
Ctrl + C

Kivágott vagy kimásolt szövegrész beillesztéséhez használja a Ctrl + V gyorsbillentyűt.

Ctrl + V

Egy adott szövegrész kivágásához jelölje ki a szövegrészt, majd nyomja meg a Ctrl + X-et.

Ctrl + X

Ötlet

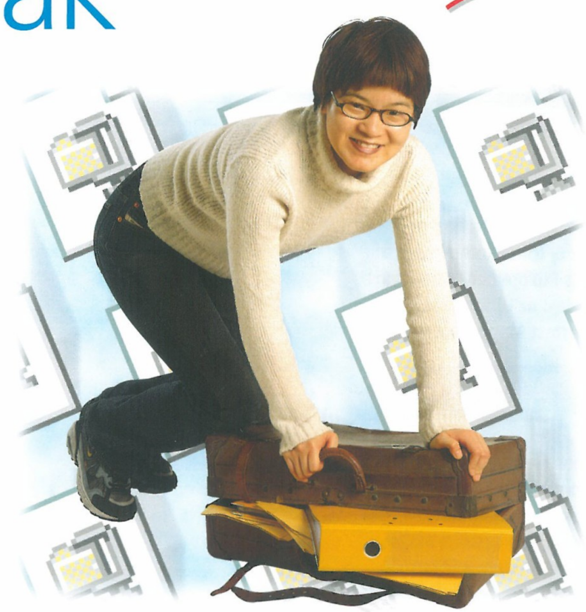
Szánjon rá egy napot, amikor a menük helyett csak gyorsbillentyűket használ.

Tömörített mappák

Gyömöszölt fájlok

Tartalom

- **Tömörített fájlok telepítése**
- **Új mappa létrehozása és fájlok hozzáadása**
- **Fájlok kicsomagolása a tömörített mappából**
- **Jelszóval védett mappák**

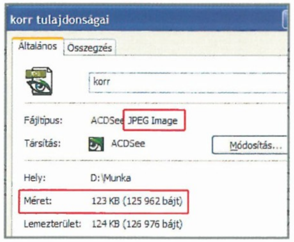
Ha egy táblázatot kíván e-mailen küldeni a barátjának, vagy munkáját kívánja hajlékonylemezre menteni, előfordulhat, hogy a küldemény mérete túl nagy, vagy a fájlok egyszerűen nem férnek a floppyra. Ilyenkor a Windows Me „fájltömörítőjének" segítségével elérheti, hogy a fájlok kevesebb helyet foglaljanak, anélkül, hogy az információ elveszne. A tömörítéssel munkáját könnyen és gyorsan továbbíthatja az Interneten, és hatékonyabban használhatja ki a lemez tárterületét.

Zip formátum

A tömörített mappák a 'zip' formátumot használják a fájlok tömörítésére. Az Internetről letöltött fájlok is gyakran 'zip' formátumban vannak, ezért egy letöltött zip állomány a számítógépben tömörített mappaként jelenik meg. Függetlenül attól, hogy az adatok letöltése, küldése vagy mentése a cél, a tömörítéssel helyet takaríthat meg a gépben.

Tudta-e?

A tömörítés során egyes fájlok mérete kevésbé csökken. Ennek az a magyarázata, hogy az őket létrehozó szoftver valamilyen módszerrel már tömörítette is őket. Például a BMP formátumban elmentett képek terjedelmét akár 95%-kal is csökkenteni lehet. Viszont a JPG formátumban tárolt képek már bizonyos mértékben tömörítve vannak, így ezek mérete alig csökken.

Ha a képeket JPG formátumban menti, méretüknek akár 10 százalékára is csökkentheti őket.

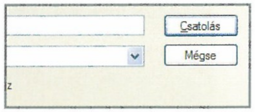
Kérdés-felelet

K Hogyan kell a tömörített fájlt e-mail üzenethez csatolni?

F Az Outlook Expressben kattintson az eszköztár **Melléklet** gombjára. Keresse

meg a tömörített mappát, válassza ki, majd kattintson a **Csatolás** gombra. A csatolt fájl és az üzenet elküldéséhez kattintson az **Küldés** gombra.

K Vannak-e beépített tömörített mappák a Windows 98-ban is?

F Nincsenek. Ha gépén a Windows 98-as operációs rendszer fut, külön programmal lehet tömörített

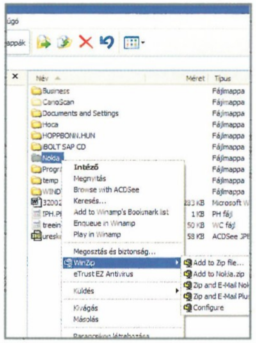
fájlokat létrehozni és kicsomagolni. A WinZip a leggyakoribb tömörítő program. A program elérhető a *Mit tud a számítógépem?* kiadvány CD-jén.

K Ha tömörített fájlt e-mailen továbbítok, szüksége lesz-e a címzettnek a Windows Me rendszerre a kicsomagoláshoz?

F Nem feltétlenül. Azonban a „zip" formátumú mappa tartalmának kiterjesztéséhez mindenképpen fel kell, hogy legyen telepítve gépére valamilyen tömörítő program, például a WinZip.

K El lehet helyezni egy mappát egy tömörített mappába?

F Igen. Nyissa meg az Intézőt, keresse meg a tömöríteni kívánt mappát, és nyomja meg az egér jobb gombját az ikonon. A felkínált listából kiválaszthatja a **Tömörítés** funkciót.

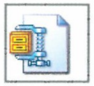

Szótár

Tömörítés Egy fájl vagy mappa méretének csökkentése a tároló hely megtakarítása vagy Interneten keresztül történő küldés céljából. Vannak olyan tömörítő technikák, amelyek során információ is elvész, ilyen például a JPG.

Titkosítás A fájlok vagy mappák védelme, hogy a hálón történő továbbításkor illetéktelen személyek ne nyithassák meg és olvashassák el őket. A Winzip felhasználóknak lehetőségük van a tömörített fájlokat jelszóval titkosítani.

Kicsomagolás Eredeti, teljes terjedelmű másolat készítése egy tömörített fájlból. A tömörített fájl megnyitását még „kizippelésnek" is szokták nevezni.

Zip Fájlok méretének csökkentésére és tömörítésére szolgáló sajátos formátum.

A Windows Me tömörített mappái zip fájlok. Zip fájlokat olyan tömörítő programokkal is létre lehet hozni, mint például a WinZip.

Hibakereső

Nem találja a tömörített fájlokat és mappákat.

Ha a merevlemez különböző helyeire mentette el a tömörített mappákat, fájltípus szerint keresheti őket. Válassza a **Start** menü **Keresés** sorát, majd a **Fájlok és mappák** opciót. A keresőablakba írja a '*.zip' karaktersort, miután kiválasztotta a **Fájlt vagy mappát** opciót. Ezután adja meg a keresési részleteket, mint például hely, méret, módosítás.

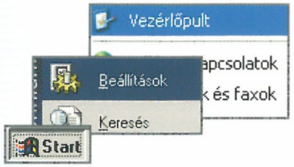
H-P-73-10-20-005/B

*A **Mit tud a számítógépem?** alkotói arra törekedtek, hogy megbízható és naprakész információkat közöljenek. A kiadvány kiegészíti, de nem helyettesíti a szakkönyvekből megszerezhető szakmai ismereteket. Az Ön gépén futó, kiadványunkban esetleg nem szereplő programokról tájékozódjon speciális szakkönyvekből.*

Tömörített mappák telepítése

A Windows Me tömörített mappái azt jelentik, hogy nem kell külön tömörítő programot installálni. Azonban használat előtt meg kell bizonyosodni arról, hogy a program aktív.

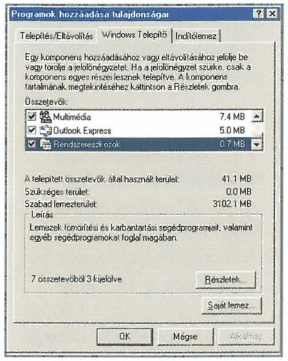
1 Kattintson a **Start** gombra, válassza a **Beállításokat**, majd a **Vezérlőpult** opciót, és ott kattintson duplán a **Programok hozzáadása** ikonra.

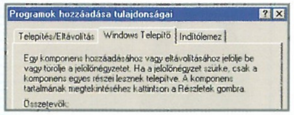

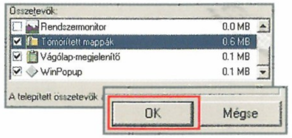
2 A megjelenő ablakban kattintson a **Windows Telepítő** fülre.

3 Az 'Összetevők' legördülő listájából válassza ki a **Rendszereszközök** opciót, majd kattintson rá duplán.

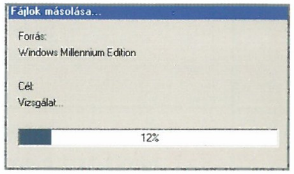

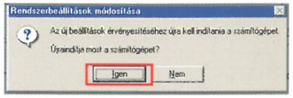
4 Ha megnyílt a 'Rendszereszközök' ablak, jelölje ki a 'Tömörített mappák' sort, majd kattintson az **OK** gombra.

5 A megnyíló 'Windows Telepítő' ablakban a rendszer a tömörítő programhoz szükséges fájlokat másolja. Ha ezek nem találhatók meg e merevlemezen, akkor a gép kérni fogja a Windows Me CD-ROM behelyezését a CD-meghajtóba.

6 Miután a szükséges fájlokat a rendszer a merevlemezre telepítette, a számítógép megkérdezi, hogy újraindítsa-e a rendszert. Kattintson az **Igen** gombra.

7 Újraindulás után hozzon létre egy új tömörített mappát a Windows Explorerben. Kattintson a **Fájl**ra, majd az **Új** sorra, és válassza a **Tömörített Mappa** opciót.

8 Adjon nevet a mappának, majd nyomja meg az **Enter**t. Ha új fájlokat kíván a tömörített mappába helyezni, kattintson a mappára duplán, majd húzza a fájlokat a Windows Explorerből az új ablakba.

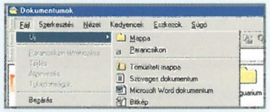

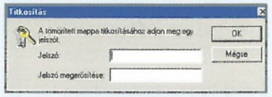
Fókuszban

Tömörített mappák titkosítása

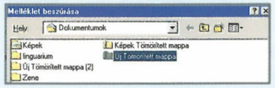
Amikor tömörített fájlokat továbbít e-mailen, fontos lehet, hogy a bennük található információ ne kerüljön avatatlan kezekbe. Tömörített fájljait jelszóval védheti, titkosíthatja.

1 Kattintson egere jobb gombjával a továbbítani kívánt tömörített mappára, majd válassza a **Titkosít** opciót a gyorsmenüből. A Titkosítás ablakba írja be a jelszót kétszer, majd kattintson az **OK** gombra.

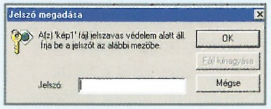

2 Ha az Outlook Express programmal továbbít jelszóval védett tömörített mappát, pontosan oly módon csatolja azt üzenetéhez, mint egy közönséges fájlt. Biztonsági okokból küldje a jelszót külön üzenetben.

3 A titkosított fájlok megnyitásakor a címzett először duplán a fájlt tartalmazó mappa ikonjára kattint. Amikor ezután a mappa valamelyik fájljára kattint, be kell írnia a jelszót, majd az **OK** gombra kell kattintania. Ezek után a fájl a megszokott módon megnyílik.

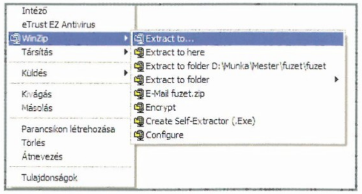

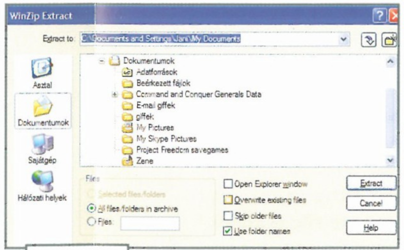
Fájlok kicsomagolása

A fájlokat helymegtakarítás céljából hasznos tömörítve tárolni vagy küldeni, de használatukhoz vissza kell állítani őket eredeti formájukba. Ezt a folyamatot hívják kicsomagolásnak.

Egy tömörített fájlban található anyag kicsomagolásához kattintson egere jobboldali gombjával a tömörített mappa ikonjára. A felbukkanó menüből válassza az **Extract** opciót.

Amint megnyílik a Kibontás Varázsló, ha szükséges, cserélje le a mappát, amelybe a kicsomagolt fájlok kerülnek. Kattintson ezután az **Extract** gombra. Ha viszont valamely tömörített mappából csak egyetlen fájlt szeretne kicsomagolni, kattintson rá, kijelölve azt, és csak utána hajtassa végre a kicsomagolást (Extract). Az új helyre került állományt a program automatikusan kicsomagolja. Ilyenkor a fájl nem törlődik a tömörített mappából, az új mappába egy másolat kerül.

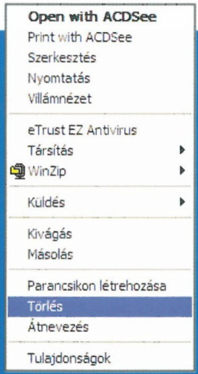

Kisokos

Tömörített mappák törlése

Takarítsa le merevlemezét a nem kívánt fájlok és mappák eltávolításával. A tömörített fájlokat pontosan úgy lehet letörölni, mint akármely más fájlt vagy mappát. Kattintson az ikonjára, majd nyomja meg a Delete-et. Vagy: kattintson egere jobboldali gombjával a fájl ikonjára, majd a gyorsmenüből válassza a Törlés opciót.

A CD-ROM használata

Pörögjön a lemez!

Tartalom

- A Mit tud a számítógépem? CD-ROM
- Fedezzük fel a CD-ROM főmenüjét!
- A Mit tud a számítógépem? CD-n található ingyenes szoftver és a kiegészítő állományok használata

A CD lemezeken lévő információkat lézersugár írja és olvassa. Az adatokat a lemez felületén a festékrétegbe égetett parányi lyukak mintázatában tárolja. A rajtuk áthatoló fény visszaverődik a fényes réteg felületéről.

Egy CD-ROM 650–700 MB adatot tárol, ami egy hajlékonylemez (floppy) kapacitásának 450-szerese. Ráadásul, a CD-ROM-ot a számítógép sokkal gyorsabban tudja olvasni, mint a hajlékonylemezt.

CD-ROM-ok

A Mit tud a számítógépem? CD-ROM-ok szórakoztatóan tanítanak, használatuk igen egyszerű. A lemezek, ahogy tapasztalni fogja, kiváló programokat tartalmaznak. Az ingyenes szoftvereket könnyű telepíteni és elindítani. Minden második csomagban két kártya segíti, hogy a programokat startra kész állapotba hozza.
A CD hasznos programokat és kiegészítő állományokat tartalmaz.

Tudta-e?

Kérjük, ügyeljen a CD-ROM-ra, hogy minél hosszabb ideig használhassa őket. Tartsa a lemezeket hőforrásoktól távol, száraz, sötét helyen. Kellő óvatossággal bánjon velük. Tartsa a Mit tud a számítógépem? CD-ROM-okat saját tokjukban, hogy ne porosodjanak. Óvja őket a hőtől és nedvességtől, ezek károsíthatják a lemezek felületét.

A CD-ROM-ot használat után ne feledje el visszatenni a tokjába

Kérdés-felelet

K Egy barátom szerint nem mindegy, hogy a CD-ROM-ot hogyan fogom meg, és hogyan tisztítom. Mit tanácsolnak?

F Tartsa a CD-ROM-ot úgy, hogy ujjaival csak a lemez szélét érintse. Ne érjen hozzá a lemez fénylő feléhez. Száraz, nem foszló anyaggal finoman törölje végig a lemez fénylő felét, egyenes mozdulatokkal, a középétől a széle felé haladva. Ne törölje körkörös irányban, mert ezzel csak növelheti a kis szemcsék által előidézett karcolásokat.

K Véletlenül megkarcoltam az egyik CD-ROM-ot. Betehetem még a meghajtóba?

F Mindenképpen érdemes megpróbálni. A CD nem érintkezik közvetlenül a gép kényes részeivel, és a kis karcolások legtöbbször nem befolyásolják a működését. Ha a számítógép nem tudja az adatokat leolvasni, hibaüzenetben értesíti a felhasználót a problémáról.

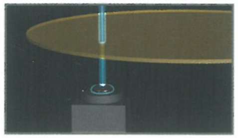
K A CD-ROM olvasása közben a képernyőn hibaüzenetet tartalmazó ablak jelent meg. Mit jelent ez?

F Lehet, hogy egyszerű problémáról van szó, például kivette a CD-t a meghajtóból anélkül, hogy kilépett volna a 'Mit tud a számítógépem?' ablakból. kövesse a CD-ROM behelyezése utasítással első és második lépését. Győződjön meg, hogy a lemezt a címkés felével felfelé helyezte a meghajtóba. Ha a CD-ROM nem indul el, kattintson duplán a Sajátgép ablak **Compact Disc** ikonjára. A képernyőn megjelenik a 'Mit tud a számítógépem?' ablak.

Szótár

Lézer Vékony fénynyaláb a CD-meghajtóban, mely leolvassa a lemez mikroszkopikus lyukait. Ezek a lyukak adatoknak felelnek meg, amelyeket a számítógép leolvas, sorrendbe állít, és az esetleges hibákat is kijavítja.

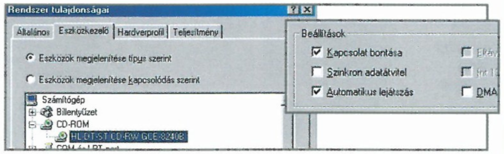

Telepítés A legtöbb programot indítás előtt telepíteni kell a számítógépre. A telepítőprogram egyes fájlokat a merevlemezre másol, és a Windows rendszerleíró adatbázisát (Windows Registry) frissíti, hogy a Windows tudomást szerezzen az új szoftverről. A programok szakszerű eltávolításához használja a Vezérlőpult, Programok telepítése/eltávolítása opcióját.

Megabájt (MB) A (memóriában vagy lemezen) tárolt digitális információ mértékegysége. Egy bájt egy karaktert képes tárolni. Egy kilobájt 1024 bájttal egyenlő, egy megabájt pedig 1024 kilobájttal.

Hibakereső

Nem történik semmi, amikor a Mit tud a számítógépem? CD-ROM-ot a meghajtóba helyezi.

A meghajtóba helyezett CD indításához haladjon a **Start** menü, **Beállítások**, **Vezérlőpult** útvonalon. Kattintson duplán a **Rendszer** ikonra. Válassza az **Eszközkezelő** címkét, kattintson a CD-ROM mellett található pluszjelre, válassza ki a CD-meghajtót, majd a **Tulajdonságok** opciót. Kattintson a **Beállítások** címkére, pipálja ki az 'Automatikus lejátszás' opciót. Kattintson az **OK** gombra.

A Mit tud a számítógépem? alkotói arra törekedtek, hogy megbízható és naprakész információkat közöljenek. A kiadvány kiegészíti, de nem helyettesíti a szakkönyvekből megszerezhető szakmai ismereteket.
Az Ön gépén futó, kiadványunkban esetleg nem szereplő programokról tájékozódjon speciális szakkönyvekből.

H-P-73-10-20-001

01. csomag

A CD-ROM behelyezése

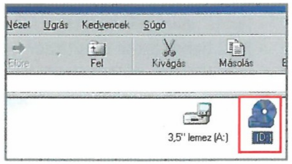
Az első lépés a CD-ROM behelyezése a CD-meghajtóba. Nyomja meg a CD-meghajtón az Eject gombot, hogy a lemeztartó kijöjjön. A meghajtó az információt a lemez fénylő (felirat nélküli) feléről olvassa le.

1 Vegye ki a CD-t a tokjából. Tartsa a lemezt úgy, hogy ujjaival csak a széleit érintse, és ne kerülhessen piszok a fénylő felére.

Nyissa ki a CD-meghajtót, és címkés felével felfelé helyezze a lemezt a lemeztartóra. Finoman lökje meg a fiókot, hogy a fiók becsukódjon.

2 A Mit tud a számítógépem? CD-ROM automatikusan elindul. Ha mégsem indulna el magától, kattintson duplán a **Sajátgép** ikonra, majd kattintson duplán a CD-meghajtó ikonjára. Megjelenik a Mit tud a számítógépem? főmenüje.

Mit találunk a CD-ROM címlapján?

A Mit tud a számítógépem? CD-ROM címlapján a lemez használatát segítő információkat talál.

A meghajtó az adatokat a lemez alsó, fénylő feléről olvassa le

Tájékoztatás az ingyenes szoftverekről

Ezekkel az operációs rendszerekkel kompatibilis (Windows 98/Me) a CD-ROM

A Szoftvergyűjtemény hivatkozási száma

Ismertető a programokról

Mit láthatunk a képernyőn?

Kérjük, figyelmesen olvassa el a főmenüt, amely ismerteti a CD-ROM-on található ingyenes és hasznos programokat.

■ A Mit tud a számítógépem? CD-ROM főmenü négy fő része a következő: Ingyenes programom, Ismertető a programról, Játék demók, Hasznos programok

1 A CD egy kiválasztott részének tanulmányozásához kattintson a főmenüben található címre. Információk jelennek meg a képernyőn.

2 A CD-ROM-on található ingyenes program telepítéséhez kattintson az adott állományhoz tartozó hivatkozásra.

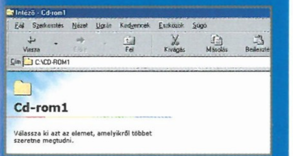
3 Ha ezután vissza kíván térni a főmenübe, kattintson a **Főmenü** gombra. Ha viszont ki akar lépni a CD-ROM-ból, akkor a **Kilép** gombra.

Kisokos

Szabad a vásár

A CD-n található demoware és shareware csak bemutatás célját szolgáló szoftverek, ingyenesek és ingyenesen letölthetők az Internetről, viszont kereskedelmi célra nem használhatók. A próbaverziók csak a fejlesztők által engedélyezett ideig használhatók, utána vagy le kell törölni, vagy kifizetni a licencdíjat az ott meghatározott módon a megadott cégnek.

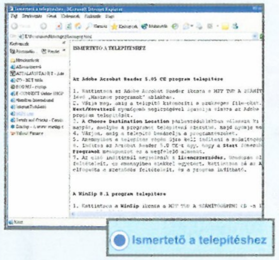
Fókuszban

Ha segítségre van szüksége

A lemez egy súgót is tartalmaz.

1 A főmenüben kattintson a **Hasznos programok**, majd az **Ismertető a telepítéshez** címre.

2 Az Internet Explorer környezetben olvasható súgó egy dokumentumot nyit meg a sikeres telepítéshez. Ha segítségre van szüksége, kattintson ide.

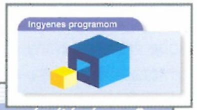

Ingyenes és hasznos programok

Vizsgálja át az ingyenes és a hasznos programokat. A Mit tud a számítógépem? CD-ROM a kártyákkal együtt használható programokat is tartalmaz.

Programok

Ingyenes programom

■ Az Ingyenes programom logo a kártyákon azt jelenti, hogy a CD-ROM-on az adott témához kapcsolódó program található, amelyet az **Ingyenes programom** gombra kattintva érhet el. Válassza a **Telepítés** opciót, hogy a telepítőprogram a fájlokat a gépbe másolja. A programok egy része korlátozott felhasználást biztosít.

Hasznos programok

■ Ha a **Hasznos programok** logo jelenik meg a kártyákon, kattintson a lemez főmenüjében a hozzá tartozó hivatkozásra. Kattintson duplán a logóra, és a programot a gép elmenti az egyik könyvtárba.

Majd egy ablak nyílik meg, amelyben megjelennek a lemásolt állományok.

Digitális kamerával

Vidám fotózást!

Tartalom

- Digitális fényképezőgép csatlakoztatása PC-hez
- Fényképek átvitele digitális kamerából PC-be
- A képek szerkesztése
- A képek mentése és tökéletesítése PC segítségével

Már csak emlékeinkben él, amikor nyaralásunk képeinek előhívására napokat kellett várnunk. A digitális fényképezőgép megjelenésével lehetőség nyílt arra, hogy a fényképeket azonnal megnézzük. A digitális fényképezőgép nem csupán a fényképek azonnali ellenőrzését teszi lehetővé, hanem lehetőséget nyújt a számítógépes képszerkesztés gyakorlására és továbbfejlesztésére is.

Kedves fotók

A digitális fényképezőgép segítségével fotópapírra nyomtathatja képeit vagy e-mail üzenetben elküldheti barátainak, rokonainak. A legtöbb géphez jár olyan szoftver, amellyel a fényképeket a PC merevlemezére lehet menteni, és szerkesztő opciók segítségével a fényképeken átalakításokat lehet elvégezni. Ez a fejezet szól a digitális fényképezőgép beállításáról és PC-hez csatlakoztatásáról, valamint bemutatja, hogyan lehet a képeket gépre menteni és átalakítani.

Tudta-e?

A digitális fényképezőgépek többsége kivehető memóriakártyával működik, amelyet közvetlenül a fényképezőgépbe lehet illeszteni. A kártya nélkül a gép nem képes a fényképek tárolására. A SmartMedia, CompactFlash és Sony's Memory Stick kártyák, típustól függően 8–256 MB adattárolási kapacitásúak. Bizonyos típusok viszont floppylemezeket és mini CD-ket használnak adattárolásra. A felhasználó egyidejűleg archiválhatja is a képeket, és merevlemezre mentheti őket anélkül, hogy a digitális fényképezőgépet a PC-hez kellene csatlakoztatnia.

Kérdés-felelet

K Mit tudok kezdeni a fényképeimmel, miután a számítógépembe mentettem őket?

F Ha letöltötte a képeket, azok más számítógépes fájlokhoz hasonlóan a merevlemezre kerülnek. Képszerkesztő szoftver segítségével korrigálhatja a beállítási hibákat, kivághatja a nem kívánt hátteret. Saját üdvözlőkártyákat és internetes fényképeket készíthet, vagy e-mail üzenetben elküldheti a fotókat barátainak, családtagjainak.

K Mennyi a digitális fényképezőgép elemeinek működési ideje?

F A digitális fényképezőgép elemeinek élettartama nagymértékben függ attól, hányszor használja a vakut, hányszor kapcsolja be az LCD kijelzőt, valamint függ az elemek típusától. Általában a digitális fényképezőgépek nagyon gyorsan használják el az elemeket, a működési idő a legjobb esetben is egy és két óra között van. Megpróbálhat hagyományos elemek helyett újratölthető elemeket használni. Tanácsos a képek PC-be való áthelyezésekor hálózatról használni a fényképezőgépet, habár ez némileg lelassítja a folyamatot.

K Honnan tudhatom meg, hogy melyik fényképezőgép típus működik együtt leghatékonyabban a PC-mmel?

F A fényképezőgép vásárlásakor a csomagoláson feltüntetett rendszerkövetelmény-információk átolvasásával ellenőrizze, hogy a szóban forgó típus a számítógép rendszerrel (Windows 98 vagy Me) kompatibilis-e. Ne felejtse el megnézni, hogy mekkora memória (RAM) szükséges a fényképezőgép szoftverének futtatásához, és mennyi merevlemez kapacitást (kb. 20 MB lehet) igényel a szoftver telepítése.

Szótár

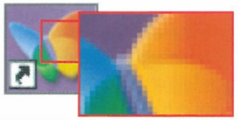
Meghajtóprogram Kis program, amely vezérli a hardver egységeket, így pl. a nyomtatót, a lemezmeghajtót vagy az egeret. Amikor újabb eszközt, pl. digitális fényképezőgépet csatlakoztat, telepítenie kell a megfelelő meghajtóprogramot is.

USB (Universal Serial Bus – Univerzális soros sín). Külső eszközökhöz (billentyűzethez, fényképezőgéphez, nyomtatóhoz, szkennerhez) használt gyors csatlakozás.

Miniatürizált kép Digitális kép kisméretű, alacsony felbontású változata. Kis mérete miatt többnyire azonosítás, bemutatás és nagy felbontású képek katalogizálása céljából használják.

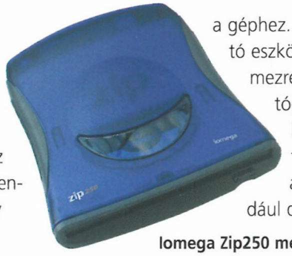
Képpont (pixel) A kép legkisebb eleme. A sorokban és oszlopokban elhelyezkedő apró pontok alkotják a képet.

Hibakereső

A merevlemeze pillanatok alatt digitális fényképek százaival lesz tele.

Ha átmentette jól sikerült fényképeit a számítógépre, meglepetten tapasztalhatja, hogy a merevlemez zsúfolásig tele van. Ha szeretné menteni az összes képet, ajánlatos egy Zip-meghajtót csatlakoztatnia a géphez. A Zip-meghajtó olyan hordozható eszköz, amely nagy kapacitású Zip-lemezre menti az adatokat, és a számítógéphez USB csatlakozóval illeszthető. A Zip-lemez 250 MB adat tárolására képes, ezért kiválóan alkalmas nagyméretű fájlok, például digitális fényképek tárolására.

Iomega Zip250 meghajtó

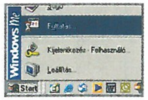
H-P-73-10-20-019

A Mit tud a számítógépem? alkotói arra törekedtek, hogy megbízható és naprakész információkat közöljenek. A kiadvány kiegészíti, de nem helyettesíti a szakkönyvekből megszerezhető szakmai ismereteket. Az Ön gépén futó, kiadványunkban esetleg nem szereplő programokról tájékozódjon speciális szakkönyvekből.

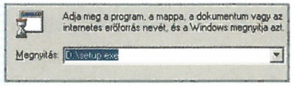
Szoftver telepítése

Minden digitális fényképezőgéphez tartozik egy szoftver, amely számítógépre tölti a fényképezőgépben lévő képeket. Némelyikhez olyan képszoftver is jár, amely lehetővé teszi a képek kezelését.

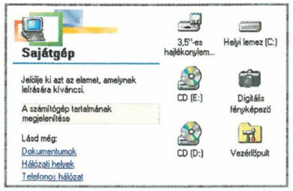
1 Helyezze a fényképezőgéppel együtt szállított CD-t a PC CD-meghajtójába.

2 A CD megnyílik. Ha mégsem, úgy kattintson a **Start**, majd a **Run** parancsokra. Amikor megjelenik a futtatáshoz tartozó ablak, gépelje be az 'X:\setup.exe' szöveget, ahol az X a CD meghajtó betűjele.

3 A telepítés elindulása után a digitális fényképezőgép szoftverének telepítéséhez kövesse a képernyő utasításait. Amikor a gép rákérdez, válassza a teljes telepítés opciót. Így mind a képkezelő szoftver, mind pedig a meghajtóprogram telepítésre kerül.

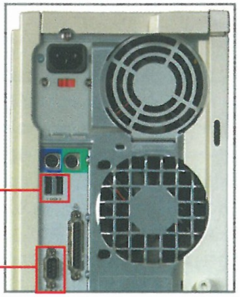

A megfelelő csatlakoztatás

A fényképezőgépet PC-jéhez soros (COM) és USB csatlakozással kapcsolhatja. Az USB kábel mindkét végén egy négyszögletes csatlakozó található. A soros kábel egyik végén egy 9 tüskés csatlakozó van.

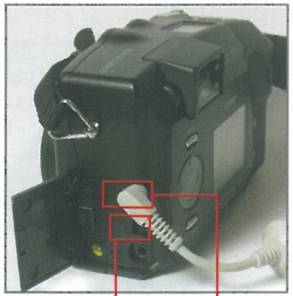
1 Kapcsolja ki a számítógépet. A fényképezőgép kábelének egyik végét dugja a PC soros (COM) vagy egyik USB csatlakozójába. A soros (COM) csatlakozás lassabb adatátvitelt tesz lehetővé, mint az USB csatlakozás, ezért ha módjában áll, válasszon USB csatlakozású fényképezőgépet.

2 A kábel másik végét dugja a fényképezőgépen található, általában 'digital' feliratú bemenetbe. A bemenet pontos helyét ellenőrizze a gép használati utasításában. A bemenet általában a gép oldalán lévő kis, gumiból készült védőelem mögött található.

USB

Soros (COM)

USB

Soros

Fókuszban

A képek áthelyezése

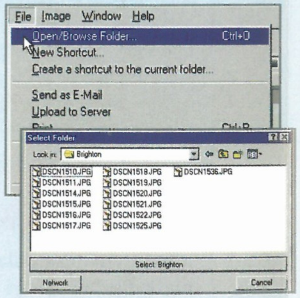

Különböző képszerkesztő programok léteznek, de a legtöbb szoftver lehetővé teszi a képek különböző formátumokban történő elmentését, átnevezését, vágását, forgatását és átrendezését.

1 Miután telepítette a fényképezőgéphez kapott szoftvert, lépjen a **Start** menü **Programok** almenüjére és válassza a telepített képszerkesztő programot. Példánkban ez a 'FotoStation'.

2 A FotoStation programban szerkesztés előtt megtekintheti a képeket, ha a **File** (Fájl) menü **Open/Browse Folder** (Megnyitás/tallózás) almenüjére lép és kijelöli a képeket tartalmazó mappát. Választhat egy a már merevlemezen lévő mappát is. Nyomja meg a **Select** (Kijelöl) parancsot a mappa megnyitásához.

3 A képek miniatürizált formában jelennek meg a képernyőn. Egy kép teljes méretben való megtekintéséhez kattintson a miniatürizált képre, majd a **View Selection** (Nézet választás) fülre. A kép egy új ablakban nyílik meg.

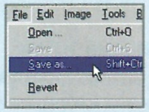
4 A képet az ablak baloldali sarkában található **Rotate**, **Text** és **Edit** (Forgatás, Szöveg, Szerkesztés) gombokkal szerkesztheti. A **Rotate** (Forgatás) parancs segítségével a képet fejjel lefelé fordíthatja, vagy tetszőleges irányba elforgathatja 90 fokkal.

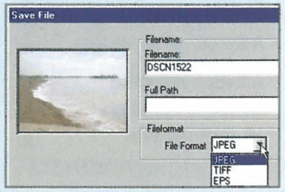
5 Saját képtárának összeállítása során azt tapasztalhatja, hogy nehéz megkeresnie az egyes képeket. A képek FotoStation archívumba mentése előtt a **Text** parancs segítségével rendszerezze azokat. Ha a Text Keyword (Szöveg kulcsszavak) részt kitölti, a jövőbeni kereséshez használhatja a FotoStation megfelelő opcióit.

6 A képszerkesztő eszközök használatához kattintson az Edit (Szerkesztés) gombra. A képből kivághat, nagyíthat, vagy módosíthatja a kép színeit. Ha elégedett vele, mentse el a képet a **File** menü **Save As** parancsával.

7 Számos formátumot választhat képeinek elmentésére attól függően, mire szeretné azokat használni. Ha honlapon szeretné a képet elhelyezni, vagy e-mail üzenetként szeretné elküldeni, mentse a fájlt JPEG formátumban. Nyomtatáshoz használjon TIFF formátumot.

8 Ha elvégezte a módosításokat és elmentette azokat, nézze meg fényképezőgépe használati utasításában, hogyan tudja törölni az eredeti felvételeket. További szerkesztést grafikai programban (pl. PhotoPlus) végezhet.

Ötlet

Megtekintés után azonnal törölje a feleslegesnek ítélt képeket.

Kisokos

Hardver know-how

A fényképeket átmentheti PC-re anélkül, hogy a fényképezőgépet csatlakoztatná.

A memóriakártyát egy a floppylemez-meghajtóba illeszthető adapterbe helyezheti, vagy használhat kártyaolvasót is (kis doboz, amely a PC-hez USB csatlakozással illeszthető).

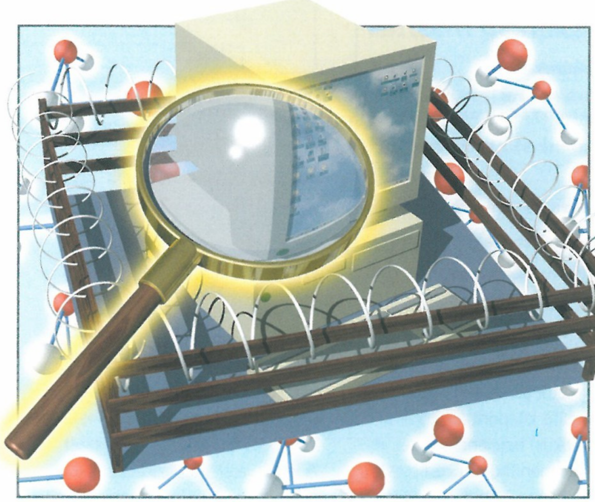
SanDisk USB CompactFlash kártyaolvasó

Panda Antivirus Titanium

Vírus-mentesen

Tartalom

- A rendszer vírusvizsgálata
- A rendszer konfigurálása
- A frissítés beállítása
- Helyreállító lemezkészlet létrehozása

A Panda Antivírus Titanium (a továbbiakban: Titanium) programcsomag állandó vírusfigyelést végez a számítógépen; segítségével bármilyen vírust kiirthatunk. A program több mint 64 ezer különböző vírust képes felismerni; frissítését az Internetről automatikusan elvégezhetjük.

A Titanium rugalmas konstrukciója lehetővé teszi, hogy az újonnan telepített programot vagy új állományt automatikusan ellenőrzi, és az Internetről letöltött anyagokat is alaposan átvizsgálja.

Panda a biztonságért

Ez a kártya megtanítja, hogyan végezze el a számítógép merevlemezeinek vírusvizsgálatát, hogyan hozzon létre helyreállító lemezkészletet. A lemezkészlet segítségével újra tudja indítani a rendszert, ha egy vírus megbénítja számítógépét.

Ha telepítette a Titanium programot, bízhat benne, hogy számítógépe teljes vírusvédelmet élvez.

Tudta-e?

A legveszélyesebb vírusok jóvátehetetlen károkat okozhatnak a számítógépben. A vírusok sokféleképpen terjednek és működnek, azonosításukhoz általános elnevezéseket használnak. A sokalakú (polimorf) vírusok például változtatják formájukat, ezért nehéz őket felismerni, míg a „fájlfelülírók” csak bizonyos állománytípusokat támadnak meg, és fájlról fájlra terjednek. A „trójai faló” észrevétlenül telepedik meg a gépben, és egy adott pillanatban vagy egy bizonyos tevékenység hatására kezdi meg a rombolást.

Kérdés-felelet

K Mit tehetek annak érdekében, hogy minimálisra csökkentsem a vírusveszélyt?

F A vírusok a számítógépbe kerülő adatokkal együtt terjednek. A kockázat csökkentése érdekében:

- Tartsa mindig naprakészen az antivírus szoftverét.
- Minden, számítógépbe kerülő hajlékonylemezt (floppyt) előzőleg tegyen írásvédetté.
- Töröljön minden csatolt fájlt, ha nem tudja, hogy mit tartalmaz.

K Meddig tudom frissíteni a Titaniumot?

F A program automatikusan frissíti magát az első Internet-kapcsolat érzékelésekor. Ettől a naptól kezdve 30 napig élvezheti a vírusmentes környezetet és a Titanium szolgáltatásait. A program a 15. naptól kezdve folyamatosan jelenti a szervizidőszak lejáratának dátumát.

K Honnan tudhatunk meg többet a különböző vírusfajtákról?

F Legjobb a Panda weboldalán kezdeni a keresést, ez a www.pav.hu. Ezen kívül, a Titanium program is tartalmaz információkat. Kattintson a Főoldalon a Program rész alatt a További információk pontra és válassza az Észlelhető vírusok listája alatt a Víruslista megtekintése opciót. Ez megnyitja az Antivirus által ismert vírusleírásokat.

Szótár

Eseménynapló A Titanium egy eseménynaplóban minden tevékenységéről bejegyzést készít. A Teljeskörű vizsgálat menüpont alatt 'A vizsgálat jelentése' szekcióban az 'Olvassa el a jelentést' menü alatt találja a jelentéseket.

E-mail csatolmány E-maillel érkező állomány. Például az Outlook Express levelezőprogramban a csatolt fájlt tartalmazó üzenetek bal oldalán kis iratkapocs ikon látható.

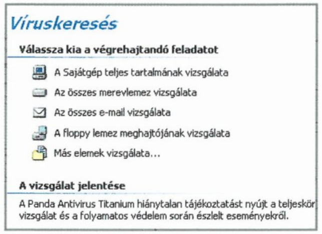
Írásvédelem A lemez szélén található kis műanyag tolózár átkapcsolásával megakadályozhatjuk, hogy adatokat lehessen egy hajlékonylemezre írni.

Hibakereső

A vírusellenőrzés különösen lassúnak tűnik.

A vírusvizsgálat akár félóráig vagy hosszabb ideig is eltarthat. Ennek az az oka, hogy optimális szinten történő futtatás esetén az Antivirus program a merevlemezen található minden egyes állományt és szoftvert ellenőriz. Ilyenkor a gépet egy időre otthagyhatja. A vizsgálatot olyan időpontra is ütemezheti, amikor a gépet nem használja.

H-P-73-10-20-001

A Mit tud a számítógépem? alkotói arra törekedtek, hogy megbízható és naprakész információkat közöljenek. A kiadvány kiegészíti, de nem helyettesíti a szakkönyvekből megszerezhető szakmai ismereteket. Az Ön gépén futó, kiadványunkban esetleg nem szereplő programokról tájékozódjon speciális szakkönyvekből.

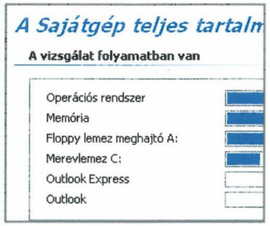
01. csomag

Teljes körű vizsgálat – Mit vizsgálhatok?

1 A vizsgálathoz kattintson a Vizsgálat opcióra, majd válassza a vizsgálni és vírusmentesíteni (ha fertőzöttek) kívánt elemeket. A számítógép bármely elemét vizsgálhatja.

2 A **Sajátgép** teljes tartalmának vizsgálata. Ha kiválasztja ezt az opciót, elindul a számítógép minden elemére kiterjedő vizsgálat (ez eltarthat egy ideig, mivel a számítógép minden elemén található minden fájl vizsgálat tárgyát képezi): memória, bármely meghajtóban talált floppy lemez, merevlemezek, a D: CD-ROM meghajtó, elküldött és

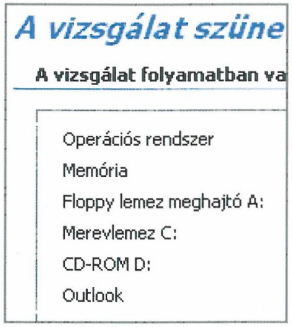
fogadott e-mail üzenetek (mind az Outlook Express-ben, mind az Outlook-ban) ... stb.

3 A Sajátgép teljes vizsgálata részegységenként is elvégezhető. Az ellenőrizni kívánt terület kiválasztásával ellenőrizheti az Összes merevlemezt, az összes e-mailt, a floppy lemezmeghajtót.

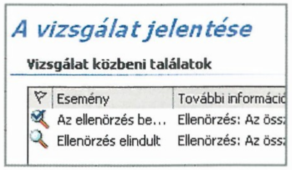
Ötlet

Rendszeresen aktualizálja helyreállító lemezkészletét, hogy a lemezek tartalmazzák a legfrissebb vírusleírásokat.

4 A vírusmentesítés alatt Ön látja a vizsgálat adatait (vizsgált elemek és a folyamatjelző sávok). Felfüggesztheti a vizsgálatot a **Szünet** gombbal. A vizsgálat eredményének összefoglalását az **Összefoglaló** gombra kattintással kérheti. Ha megszakítja a vizsgálatot, kattintson a **Mégse** gombra. Amikor a vizsgálat befejeződik, egy rövid összesítő jelenik meg a művelet eredményével. Ez az összesítő a következő információkat tartalmazza: Vizsgált, Fertőzött, Vírusmentesített, Átnevezett és Törölt tételek.

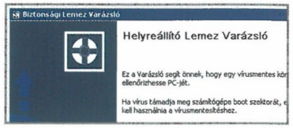
5 A **Részletes jelentés megtekintése** opció lehetővé teszi, hogy a vizsgálatokról, azok dátumáról és idejéről, a vizsgált tételről vagy útvonalról és az egyes esetekben végrehajtott intézkedésekről szóló részletes adatokat egy helyen megnézhesse és dokumentálhassa.

6 Kérheti a jelentés kinyomtatását is. Az előző képernyőhöz való visszatéréshez kattintson a **Vissza** gombra.

Helyreállító lemezek

Windows 95, Windows 98, vagy Windows Millennium Edition operációs rendszert futtató számítógépeken: A lemezeket létrehozó folyamat alatt 3 lemezre lesz szükség. Javasoljuk, hogy a lemezek ne legyenek írásvédettek. Mindhárom elveszíti meglévő tartalmát. A Helyreállító lemezek készítése:

- Helyezzen egy lemezt a floppy lemezmeghajtóba. Győződjön meg arról, hogy a lemez nem írásvédett.
- A **Panda Antivirus Titanium** ablakban kattintson a **Főoldal** menü További info... parancsára.
- Válassza ki a **Helyreállító lemezek készítése** parancsot.
- Egy párbeszédablak nyílik fel, amely néhány megjegyzést tartalmaz. Kattintson az **Indítás** gombra a Helyreállító lemez készítéséhez. A folyamat leállításához kattintson **Kilép** gombra.
- Az Indítás után a program kérni fogja az első lemezt. Ha behelyezte a lemezt a meghajtóba, kattintson az **OK** gombra.
- Amint elkészül az első lemez, egy újabb párbeszédablak jelenik meg, a második lemez behelyezését kérve. Ha ezt megtette, kattintson az **OK** gombra.
- Amint a második lemez is elkészült, a program a harmadik lemez behelyezését kéri. Ha ezt megtette, kattintson az **OK** gombra.
- Ha a három Helyreállító lemez elkészült, egy párbeszédablak jelenik meg. Kattintson az OK gombra.

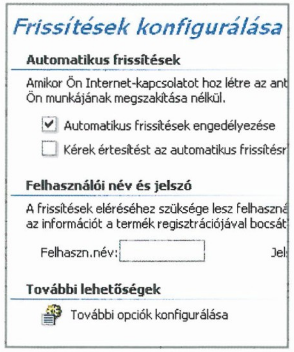
Megjegyzés: Ha WINDOWS NT 4.0 operációs rendszeren kíván Helyreállító lemezeket készíteni, kérjük, olvassa le a Súgó Helyreállító lemezek készítése Windows NT 4.0 operációs rendszert futtató számítógépeken pontjában foglaltakat.

Automatikus frissítés

A Titanium képes önmaga automatikus frissítésére. A frissítések engedélyezése alaphelyzetben be van kapcsolva, így a Titanium automatikusan fogja végrehajtani a frissítéseket, amikor Internet-kapcsolat létrehozását észleli.

Ön is bármikor frissítheti a terméket. Minden frissítés az Interneten keresztül történik a Panda Software frissítő központjára történő (automatikus) bejelentkezéssel. A Frissítések menüből a víruskereső frissítéseit végezheti el és beállíthatja a frissítések jellemzőit. 'Figyelmeztessen az automatikus frissítés esetén' opcióval beállíthatja, hogy az automatikus frissítésekről üzenetet kapjon a szoftvertől.

Díjak és minősítések

Felhasználói név/jelszó

A termék az installálást követően 30 napig automatikusan frissíthető felhasználói azonosítók nélkül, azután a mellékelt megrendelőlapon a kiadónál megrendelheti a termék egyéves kereskedelmi változatát. A teljes verzió regisztrálásának menetét a Súgó tartalmazza.

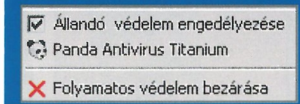

Kisokos

Szoftverek telepítése

Új szoftver telepítésekor a telepítőprogram általában felszólít, hogy lépjünk ki minden futó programból. Ha a Titanium program állandó védelem opciója aktív, akkor abból is ki kell lépni. A program leállításához kattintson

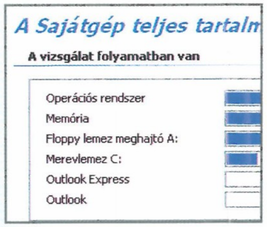
a jobb oldali egérgombbal a Panda Antivírus program rendszertálcán található ikonjára, majd távolítsa el a pipát az állandó védelem engedélyezése mellől. A kikapcsolt állapotot a rendszertálcán a programikon szürke színre váltásával jelzi. A telepítés után ne felejtse el újra visszakapcsolni az automatikus védelmet.

Teljes körű vizsgálat – Mit vizsgálhatok?

1 A vizsgálathoz kattintson a Vizsgálat opcióra, majd válassza a vizsgálni és vírusmentesíteni (ha fertőzöttek) kívánt elemeket. A számítógép bármely elemét vizsgálhatja.

2 A **Sajátgép** teljes tartalmának vizsgálata. Ha kiválasztja ezt az opciót, elindul a számítógép minden elemére kiterjedő vizsgálat (ez eltarthat egy ideig, mivel a számítógép minden elemén található minden fájl vizsgálat tárgyát képezi): memória, bármely meghajtóban talált floppy lemez, merevlemezek, a D: CD-ROM meghajtó, elküldött és

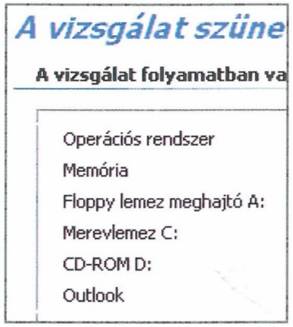
fogadott e-mail üzenetek (mind az Outlook Express-ben, mind az Outlook-ban) … stb.

3 A Sajátgép teljes vizsgálata részegységenként is elvégezhető. Az ellenőrizni kívánt terület kiválasztásával ellenőrizheti az Összes merevlemezt, az összes e-mailt, a floppy lemezmeghajtót.

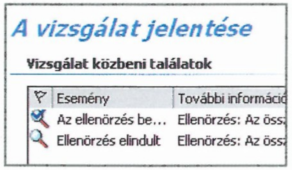
Ötlet

Rendszeresen aktualizálja helyreállító lemezkészletét, hogy a lemezek tartalmazzák a legfrissebb vírusleírásokat.

4 A vírusmentesítés alatt Ön látja a vizsgálat adatait (vizsgált elemek és a folyamatjelző sávok). Felfüggesztheti a vizsgálatot a **Szünet** gombbal. A vizsgálat eredményének összefoglalását az **Összefoglaló** gombra kattintással kérheti. Ha megszakítja a vizsgálatot, kattintson a **Mégse** gombra. Amikor a vizsgálat befejeződik, egy rövid összesítő jelenik meg a művelet eredményével. Ez az összesítő a következő információkat tartalmazza: Vizsgált, Fertőzött, Vírusmentesített, Átnevezett és Törölt tételek.

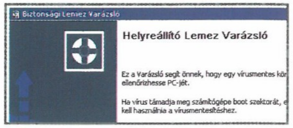
5 A **Részletes jelentés megtekintése** opció lehetővé teszi, hogy a vizsgálatokról, azok dátumáról és idejéről, a vizsgált tételekről vagy útvonalról és az egyes esetekben végrehajtott intézkedésekről szóló részletes adatokat egy helyen megnézhesse és dokumentálhassa.

6 Kérheti a jelentés kinyomtatását is. Az előző képernyőhöz való visszatéréshez kattintson a **Vissza** gombra.

Helyreállító lemezek

Windows 95, Windows 98, vagy Windows Millennium Edition operációs rendszert futtató számítógépeken: A lemezeket létrehozó folyamat alatt 3 lemezre lesz szükség. Javasoljuk, hogy a lemezek ne legyenek írásvédettek. Mindhárom elveszíti meglévő tartalmát. A Helyreállító lemezek készítése:

- Helyezzen egy lemezt a floppy lemezmeghajtóba. Győződjön meg arról, hogy a lemez nem írásvédett.
- A **Panda Antivirus Titanium** ablakban kattintson a **Főoldal** menü További info… parancsára.
- Válassza ki a **Helyreállító lemezek készítése** parancsot.
- Egy párbeszédablak nyílik fel, amely néhány megjegyzést tartalmaz. Kattintson az **Indítás** gombra a Helyreállító lemez készítéséhez. A folyamat leállításához kattintson **Kilép** gombra.
- Az Indítás után a program kérni fogja az első lemezt. Ha behelyezte a lemezt a meghajtóba, kattintson az **OK** gombra.
- Amint elkészül az első lemez, egy újabb párbeszédablak jelenik meg, a második lemez behelyezését kérve. Ha ezt megtette, kattintson az **OK** gombra.
- Amint a második lemez is elkészült, a program a harmadik lemez behelyezését kéri. Ha ezt megtette, kattintson az **OK** gombra.
- Ha a három Helyreállító lemez elkészült, egy párbeszédablak jelenik meg. Kattintson az OK gombra.

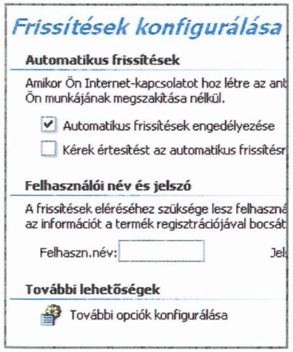
Megjegyzés: Ha WINDOWS NT 4.0 operációs rendszeren kíván Helyreállító lemezeket készíteni, kérjük, olvassa le a Súgó Helyreállító lemezek készítése Windows NT 4.0 operációs rendszert futtató számítógépeken pontjában foglaltakat.

Automatikus frissítés

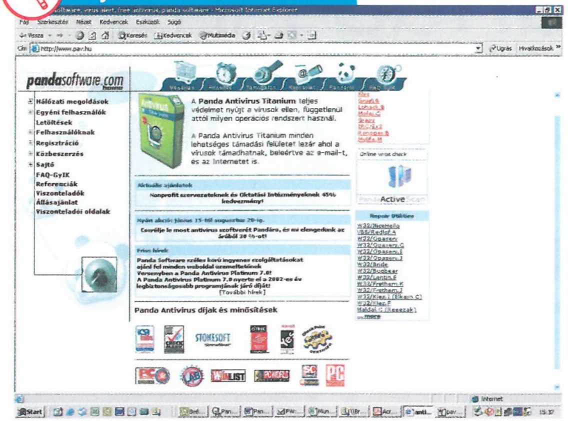
A Titanium képes önmaga automatikus frissítésére. A frissítések engedélyezése alaphelyzetben be van kapcsolva, így a Titanium automatikusan fogja végrehajtani a frissítéseket, amikor Internet-kapcsolat létrehozását észleli.

Ön is bármikor frissítheti a terméket. Minden frissítés az Interneten keresztül történik a Panda Software frissítő központjára történő (automatikus) bejelentkezéssel. A Frissítések menüből a víruskereső frissítéseit végezheti el és beállíthatja a frissítések jellemzőit. 'Figyelmeztessen az automatikus frissítés esetén' opcióval beállíthatja, hogy az automatikus frissítésekről üzenetet kapjon a szoftvertől.

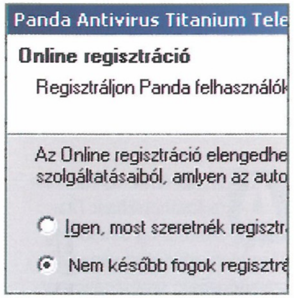

Díjak és minősítések

Felhasználói név/jelszó

A termék az installálást követően 30 napig automatikusan frissíthető felhasználói azonosítók nélkül, azután a mellékelt megrendelőlapon a kiadónál megrendelheti a termék egyéves kereskedelmi változatát. A teljes verzió regisztrálásának menetét a Súgó tartalmazza.

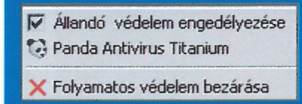
Kisokos

Szoftverek telepítése

Új szoftver telepítésekor a telepítőprogram általában felszólít, hogy lépjünk ki minden futó programból. Ha a Titanium program állandó védelem opciója aktív, akkor abból is ki kell lépni. A program leállításához kattintson

a jobb oldali egérgombbal a Panda Antivirus program rendszertálcán található ikonjára, majd távolítsa el a pipát az állandó védelem engedélyezése mellől. A kikapcsolt állapotot a rendszertálcán a programikon szürke színre váltásával jelzi. A telepítés után ne felejtse el újra visszakapcsolni az automatikus védelmet.

Mit tud a számítógépem?

Programok változásban

Tavaszi nagytakarítás

Tartalom

- **Programok hozzáadása/eltávolítása a Windowsban**
- **A programok biztonságos telepítése és eltávolítása**
- **Szabad tárterület létrehozása új programok számára**

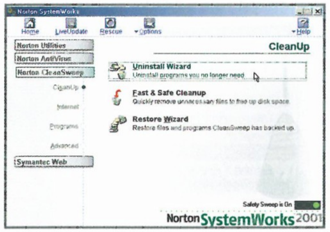
A jó és biztonságos rendszer fenntartásához hozzátartozik az új programok helyes telepítése és a felesleges programok törlése. Sok alkalmazás telepítése automatikusan, néhány egérkattintással megtörténik, míg eltávolításuk valamivel bonyolultabb folyamat. Egy program telepítésekor a kapcsolódó fájlok a gép különböző részeire mentődnek. Így a program hatékonyan tud a Windows-zal és más telepített programokkal együttműködni. Ha egy program helytelenül kerül eltávolításra, visszamaradhatnak fájlok, amelyek zsúfolttá teszik a gépet, szélsőséges esetben pedig annak meghibásodását okozhatják.

A vizsgálat

A Windows Vezérlőpult Programok hozzáadása almenüje automatikusan ellenőrzi a programok biztonságos és helyes eltávolítását. Ezzel biztosítja, hogy gépében kár ne keletkezzék.

Tudta-e?

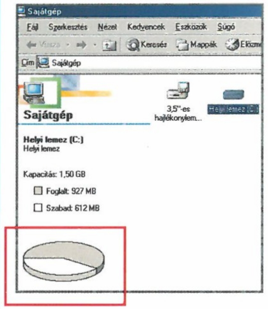
Ha gyakran telepít és töröl szoftvereket, használja a Norton CleanSweep programot, így törléskor a program minden eleme lekerül a gépéről. A CleanSweep felügyeli a telepítést, és listát készít a másolt fájlokról. A Norton Uninstall Wizard használatával bármilyen programot és annak minden kapcsolódó bejegyzését törölheti. A CleanSweep az Internetről és az Intézőből letöltött programok törlésére is alkalmas.

Kérdés-felelet

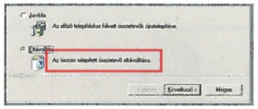
K Hány programot telepíthetek?

F Ez a gépen lévő szabad tárterület nagyságától függ. Ennek méretét ellenőrizheti, ha megnyitja a **Sajátgép** ikont dupla kattintással, majd a **C: helyi lemez** ikont választja. Ha mégsem látja az adatot, lépjen a **Nézet** menü **Mappa** beállításai Beállítások parancsán belül a 'Webtartalom megjelenítése a mappákban' részbe és jelölje meg a 'Minden mappában, amely HTML tartalommal rendelkezik' sort vagy kattintson jobb egérgombbal az ablakra, a **Tulajdonságok** parancsra.

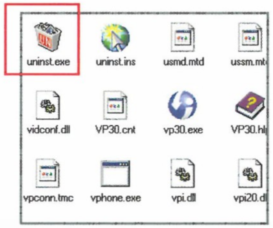
K Visszahozhatok-e egy véletlenül eltávolított programot?

F Nem. Fontos a program helyes kijelölése. Ha egyszer eltávolította, nem lesz lehetősége a visszaállításra. Ellenőrizze, hogy a képernyőn utasításai a megfelelő programra vonatkoznak-e. Ha kétely merülne fel, nyomja meg a Törlés vagy a Mégse gombok valamelyikét. Ellenkező esetben az egyetlen lehetőség a program lemezről történő újratelepítése.

K Mi a teendő, ha a törölni kívánt program nem szerepel a Telepítés/eltávolítás listában?

F Ez akkor fordulhat elő, ha a program nem integrálódik a Windows-ba, így ezzel a módszerrel nem is törölhető. Keressen egy 'uninst.exe' nevű fájlt a program saját könyvtárában.

Szótár

Alkalmazás Olyan program, amely egy bizonyos feladat elvégzésére szolgál (ilyen, pl. a Word vagy a Microsoft Paint)

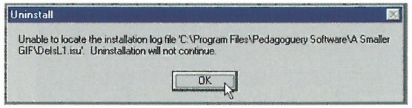
Görgetés Az ablak tartalmán belül a görgetősáv segítségével történő mozgás, ezáltal egyéb információkat, fájlok, könyvtárak és egyéb elemek teljes listáját tekintheti meg.

Sérült Akkor mondjuk egy fájlról, hogy „sérült", ha a merevlemezen tárolt adatok meghibásodtak, ezért vagy nem elérhetők vagy a gép által nem értelmezhetők.

Telepítés Első használat előtt a programot telepíteni kell. Telepítéskor a gép merevlemezének ideiglenes könyvtárába (Temporary folder) egy indító fájl kerül. Ez másolja ezt követően az összes többi – futtatáshoz szükséges – programfájlt a számítógépre. Ha minden fájl átmásolásra került, használhatja a programot anélkül, hogy a telepítést újra el kellene végeznie. A legtöbb telepítő program CD-n található és azonnal futtatható, ahogy a CD-t a meghajtóba helyezi.

Hibakereső

Nem sikerül eltávolítania a Telepítés/-eltávolítás listában szereplő programot.

Előfordul, hogy helytelen eltávolításkor a program megsérül. Ilyenkor megtörténhet, hogy benne marad a Telepítés/Eltávolítás listában, pedig a gépről korábban már letöröltük.

Az Intéző segítségével minden programkönyvtárat ellenőrizhet. Ha talál olyan programokat, amelyekre már nincs szüksége, dobja őket a Lomtárba vagy egyenként jelölje ki a fájlokat és nyomja meg a billentyűzet **Delete** gombját és a 'Biztos, hogy törölni akarja' kérdés megjelenésekor az Igen gombot.

H-P-73-10-20-007

A Mit tud a számítógépem? alkotói arra törekedtek, hogy megbízható és naprakész információkat közöljenek. A kiadvány kiegészít, de nem helyettesíti a szakkönyvekből megszerezhető szakmai ismereteket. Az Ön gépén futó, kiadványunkban esetleg nem szereplő programokról tájékozódjon speciális szakkönyvekből.

Mit tud a számítógépem?

Programok hozzáadása

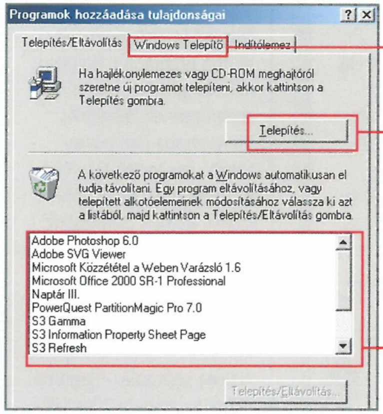
A Programok hozzáadása ikont elérheti a Start menüből (ld. felsorolás) vagy a Sajátgép ikonra való dupla-kattintással, majd a Vezérlőpult könyvtár megnyitásával.

1 Kattintson a Windows tálca **Start** gombjára, majd válassza a **Beállítások** menü **Vezérlőpult** sorát.

2 Dupla kattintással nyissa meg a **Programok hozzáadása** ikont. A 'Programok hozzáadása tulajdonságai' ablak megnyílik.

A kijelölt elemek Windowsból történő törléséhez kattintson a Windows Telepítő fülre

Ha a Telepítés gombot megnyomja, új szoftvert telepíthet a gépre CD-ről vagy floppylemezről

A Telepítés/eltávolítás fül kijelölésekor látható lista azon programokat sorolja fel, amelyeket a Windows automatikusan törölhet.

Kisokos

A program megkeresése

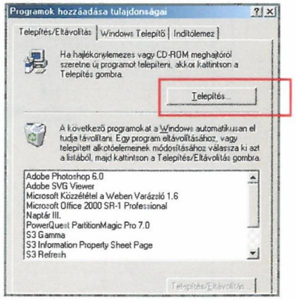
Egy új program telepítését követően előfordulhat, hogy nem találja azt a számítógépe Start menüjében. Ebben az esetben kattintson a Start menü Programok almenüjére és keresse meg a telepített program nevét és kiadóját. Az általunk szemléltetett példában a program (MahJongg) a kiadó nevét viselő könyvtárban rejtőzött (Game Master).

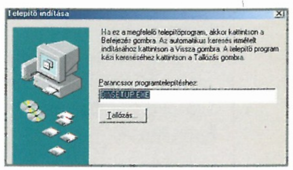
Programok telepítése

Nem minden CD lemezről vagy floppylemezről telepíthető program rendelkezik saját indító eljárással. Ilyen típusú szoftverek telepítésekor kérjen segítséget a Windows-tól.

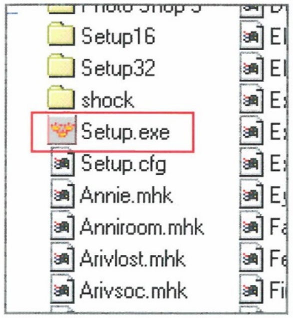
Ha a telepíteni kívánt program nem rendelkezik saját telepítési eljárással, használja a 'Programok hozzáadása tulajdonságai' ablak **Telepítés** parancsát. A parancsra kattintás után a Windows megkeresi a Telepítő szoftvert a floppylemezen és a CD-meghajtókon. Külön ablak figyelmezteti, ha elfelejtette a telepítő szoftvert tartalmazó CD-t vagy floppyt a meghajtóba helyezni.

2 Ha a telepítéshez CD-t használ, ellenőrizze, hogy a floppymeghajtó üres, így elkerülheti, hogy gépe ne a megfelelő helyen keresse a szoftvert. Miután a gép megtalálta a telepítőlemezt, jelölje ki a telepítőfájlt. Általában ez az egyetlen 'szabadon lévő' fájl, amely könyvtárba való belépés nélkül elérhető. A fájl neve legtöbbször 'setup' vagy 'install'. Ha a fájl kiterjesztése 'exe', akkor biztos, hogy a megfelelő fájlt találta meg.

3 A program most továbblép és folytatja a telepítést. Kövesse a párbeszédablakban megjelenő utasításokat. Tartsa keze ügyében a program használati kézikönyvét, amelyben azok a sorozatszámok is találhatók, amelyekre esetleg szüksége lehet. Kattintson a **Tovább** gombra.

4 Ne lepődjön meg, ha a telepítés befejeződése után nem történik semmi. A program nem indul el automatikusan. Néhány program a számítógép újraindítását kéri. Ehhez nyomja meg az **OK** gombot. Az első adandó alkalommal indítsa el a programot és győződjön meg arról, hogy a telepítés sikeres volt. Ha nem találja a programot, próbálja meg azt a Start menüből elérni.

Fókuszban

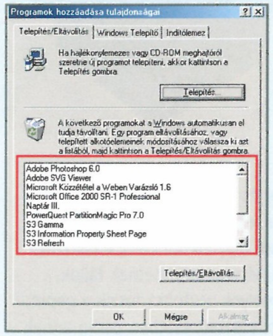
Programok eltávolítása

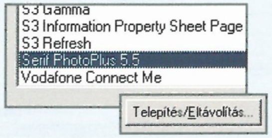
A program törlése előtt győződjön meg arról, hogy a program használaton kívül van, és többé nincs rá szükség. Zárjon be minden megnyitott alkalmazást és járjon el az alábbiak szerint.

1 Válassza a **Start** menü **Beállítások** almenüjének **Vezérlőpult** parancsát. A Programok hozzáadása ikonra duplán kattintva megnyithatja a 'Programok hozzáadása tulajdonságai' ablakot.

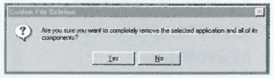

2 Az ablakban kilistázásra kerülnek a törölhető programok. A teljes lista megtekintéséhez használja a jobb oldali görgetősávot. Ha megtalálta az eltávolítani kívánt programot, jelölje ki. Nyomja meg a **Telepítés/eltávolítás** gombot a program törléséhez.

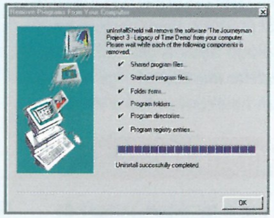

3 A számítógép megerősítést vár az eltávolítást illetően. Csak abban az esetben kattintson az **Igen** gombra, ha teljesen biztos abban, hogy folytatni akarja a műveletet.

4 A számítógép ezt követően megvizsgálja az összes fájlt és könyvtárat annak érdekében, hogy a program minden, a merevlemezen tárolt elemét sikeresen törölje. Az eltávolítási művelet közben a folyamat előrehaladását oszlopdiagram jelzi, a törlendő elemek mindegyike mellé pipa kerül. A programfájlok eltávolításának befejezéséhez nyomja meg az **OK** gombot.

Ötlet

A programok eltávolítása után futtassa le a Lemeztöredezettség-mentesítő programot.

Mire jó a Sajátgép?

pc szakértelem

Tartalom

- A Sajátgép (My Computer) működése
- Fájlok a Sajátgépen
- A mappák és fájlok megjelenésének beállítása
- Fedezzük fel a Sajátgép menüit!

A Windows rendszerben működő Sajátgép (My Computer) első hallásra talán nem sokat mond, de érdemes felderíteni, mennyi mindenre használható.

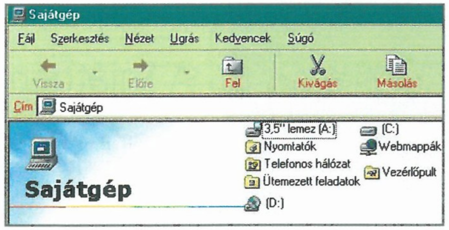
Raktáráruház

A Sajátgépet leginkább egy raktáráruházhoz hasonlíthatjuk, amely a számítógép legfontosabb részlegeit tartalmazza. Ezenkívül a Sajátgépen elindulva végig lehet barangolni a számítógép könyvtárait és fájljait, és a segítségével követni lehet a gépen végzett munkákat.

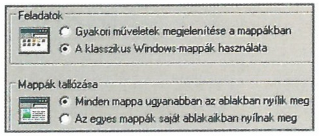
Ha megismerkedünk a Sajátgéppel és megfejtjük néhány titkát, látni fogjuk, hogy a számítógép mindennapi kezelése mennyivel egyszerűbbé válik. A Sajátgépet, valamint a benne található mappákat és fájlokat saját igényünk szerint alakíthatjuk. Segítségével figyelemmel kísérhetjük a lemezmeghajtók állapotát, tárterületük telítettségét. A Sajátgép fontosságára utal ikonjának a Munkaasztalon (Desktop) elfoglalt helye is. Látni fogjuk, hogy valóban érdemes megismerni a Sajátgép szerepét és lehetőségeit.

Tudta-e?

Ha gépén Windows 98-as rendszer fut, és a Sajátgép ikonra kattint, látja, hogy az különbözik a Windows Me verziótól. A Windows 98-as Sajátgép ablaka három, az Me-ben nem szereplő könyvtárat is tartalmaz. A Nyomtatók, Telefonos hálózat, Ütemezett feladatok a Windows Me rendszerben a Vezérlőpultból hívhatók elő.

Kérdés-felelet

K A képernyő hamar megtelik nyitott ablakokkal. Hogyan tarthatom rendben a képernyőt?

F Kattintson duplán a **Sajátgép** ikonra, az **Eszközök** pontra a menüsorban, válassza a **Könyvtáropciók** lehetőséget. Az **Általános** címke alatt, a Könyvtáropciók ablak Könyvtárak megtekintése panelben jelölje ki a 'Minden könyvtárat ugyanabban az ablakban nyit meg' opciót. Kattintson az **OK** gombra.

K Hogyan juthatok információhoz a mappákról és az adatállományról?

F A **Nézet** menüben kattintson a **Részletek** almenüre. A fájlokat listaszerűen jelenítheti meg, amely tartalmazza a méretet, típust és az utolsó módosítás időpontját.

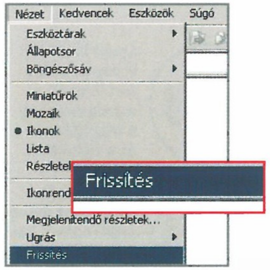

K Hogyan találom meg a legutoljára használt fájlokat?

F Az ikonokat rendezni lehet a Nézet menü **Ikonok elrendezése** opciójával. A fájlokat rendezheti név, típus, méret és dátum szerint, vagy úgy, hogy az egérrel a listában a megfelelő oszlop címsorára kattint.

K Miért nem látható a hajlékonylemez mappáit megjelenítő ablakban az új lemez tartalma, amikor a lemezt kicserélem?

F Ha az ablak nyitva van, amikor cseréli a lemezt, akkor az ablak tartalma nem frissítődik automatikusan. Az új lemez tartalmának megjelenítéséhez kattintson a **Nézet Frissítés** opciójára, vagy csukja be az ablakot és nyissa meg újra.

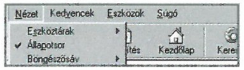

Szótár

Mappa (Könyvtár) A számítógép mappákat használ az egymáshoz kapcsolódó dokumentumok tárolására. Például egy mappában tárolhatjuk a különböző nyomtatópapírokat (üzleti levélpapírok, számlák, személyes levélpapírok). A mappákba mentett dokumentumokat utólag sokkal könnyebb megtalálni.

Legördülő menü Egy adott menüpontra történő kattintás után megjelenő függőleges parancslista. Az egyes menüopciókat úgy választjuk ki, hogy rákattintunk az egérrel.

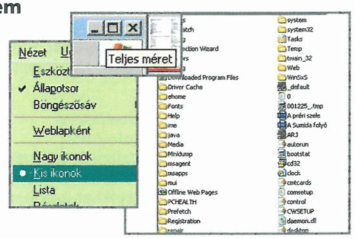
Állapotsor Egy ablak alsó részén elhelyezkedő sáv, amely az ablak tartalmára vonatkozó információkat jeleníti meg. A Sajátgép ablakban az Állapotsor azt mutatja, hogy hány objektum van az ablakban kiválasztva, és hogy mennyi a szabad, illetve az elfoglalt memória.

Hibakereső

Egy ablak megnyitásakor nem látszik minden fájl

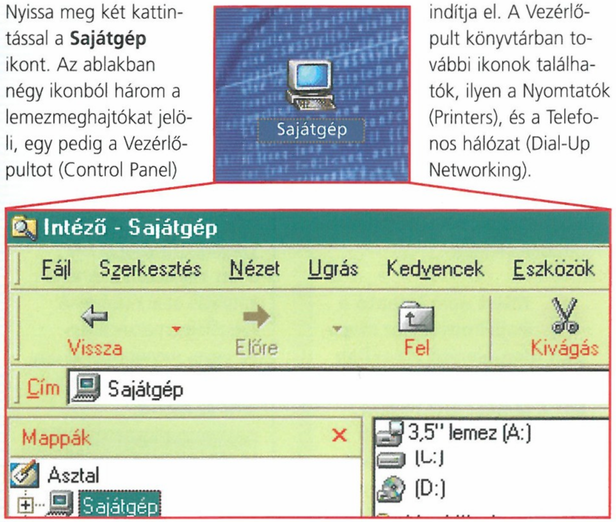
Kattintson az egérrel az ablak jobb felső sarkában a második, **Teljes méret (Maximize)** nevű gombra, hogy az ablak méretét megnövelje. Ezek után a gördítősávok segítségével tud lefelé és felfelé, illetve keresztbe mozogni az ablakban. Egy másik módszer az ikonok méretének csökkentése. A **Nézet** menüben jelölje ki a **Kis ikonok (Small Icons)** opciót. Most sokkal több mappa jelenik meg az ablakban.

H-P-73-10-20-015

A Sajátgép megnyitása

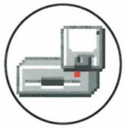
Nyissa meg két kattintással a **Sajátgép** ikont. Az ablakban négy ikonból három a lemezmeghajtókat jelöli, egy pedig a Vezérlőpultot (Control Panel) indítja el. A Vezérlőpult könyvtárban további ikonok találhatók, ilyen a Nyomtatók (Printers), és a Telefonos hálózat (Dial-Up Networking).

Windows 98

A Sajátgép ikonjainak jelentése

Windows 98-as rendszerben a Sajátgép párbeszédablak összesen hét ikont tartalmaz.

3 1/2 Floppy (A:) A hajlékonylemez meghajtó segítségével információ közvetíthető a számítógép és a hajlékonylemez között.

Compact Disc (D:) A CD-Rom meghajtó által megjeleníthető a képernyőn egy CD-Rom lemez tartalma, illetve lejátszható egy audió CD.

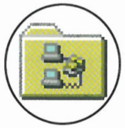
Nyomtatók Ez a könyvtár a géphez csatlakoztatott valamennyi nyomtató nevét és tulajdonságait tartalmazza.

Local Disk (C:) A merevlemez tartalmazza a programokat, a mappákat és a fájlokat.

Vezérlőpult Az itt lévő ikonok segítségével beállíthatók a számítógép különböző jellemzői.

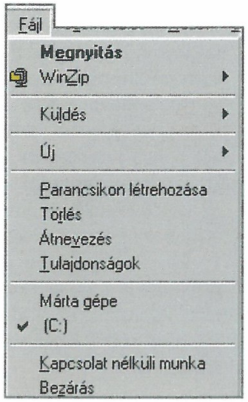
Telefonos hálózat Az online tevékenységekhez szükséges telefonos kapcsolatok beállításait tartalmazza.

Ütemezett feladatok Valamely program futásának időpontját lehet beállítani, ez lehet akár munkaidő után is.

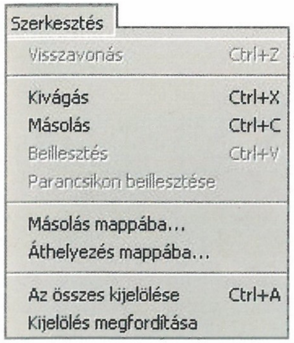
A Sajátgép menüjének használata

A **Fájl** menüben lehet állományt megnyitni, tartalmát megváltoztatni, és parancsikont hozzárendelni.

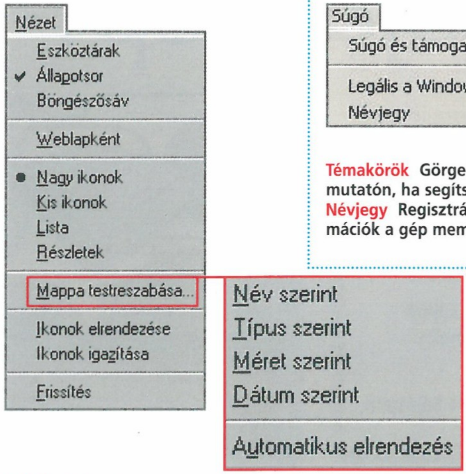
Megnyitás Megnyitja a fájlt, könyvtárat vagy lemezmeghajtót.
Küldés Az A: meghajtóban a hajlékonylemezt formázza.
Új Új mappákat hoz létre.
Parancsikon létrehozása Fájlhoz vagy mappához parancsikont hoz létre.
Törlés Eltávolítja a kiválasztott objektumot.
Átnevezés Megváltoztatja az objektum nevét.
Tulajdonságok Ellenőrzi a meghajtót.
Bezárás Bezárja a Sajátgépet.
Intéző Végig lehet lapozni egy lemezmeghajtó vagy mappa tartalmát.
Keresés Elveszett állományokat keres.

A **Szerkesztés** korlátozott funkciókkal rendelkezik a Sajátgépben, a tárolás szempontjából van jelentősége.

Visszavonás Az éppen végrehajtott műveletet vonja vissza.
Beillesztés A másolt objektumot beilleszti a kurzor helyére.
Parancsikon beillesztése Egy lemásolt objektumhoz parancsikont rendel az asztalon.
Másolás mappába A kiválasztott objektum másodpéldányát a kijelölt mappába másolja.
Áthelyezés mappába A kiválasztott objektumot áthelyezi a kijelölt könyvtárba.
Az összes kijelölése A nyitott ablak valamennyi objektumát kijelöli.
Kijelölés megfordítása A nyitott ablakban kijelöli az eddig kijelöletlen objektumokat és törli a kijelöltek jelölését.

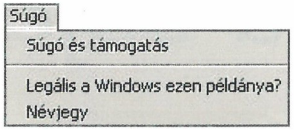
A **Nézet** Megváltoztathatja a Sajátgép ablak információinak megjelenését.

Kísérletezzen az Ikonok elrendezése (Arrange Icons) almenüvel, és próbálja ki, hogy melyik változat felel meg Önnek leginkább.

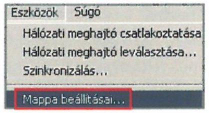
Eszköztárak Megjeleníti vagy eltünteti az eszköztárat.
Állapotsor Részletesebb információkat ad a menüsorban kijelölt objektumokról és funkciókról.
Böngészősáv Windows tartalmát vizsgálja.
Nagy/Kis ikonok Az objektumok megjelenítését fekete pont jelzi.
Lista Megjelenítés lista formájában.
Részletek Az adott állományokra vonatkozó információkat ad.
Ikonok elrendezése Rendet rak az ablakban.
Ugrás Görgessen le az almenün, ha másik meghajtót vagy programot indít.
Frissítés A képernyő tartalmának frissítése.

A **Súgó** Hozzáférhetővé teszi a Windows leírásait tartalmazó adatbázist.

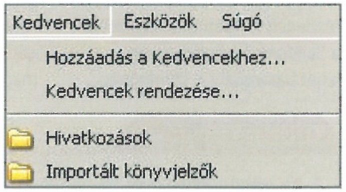

Témakörök Görgessen végig a tárgymutatón, ha segítségre van szüksége.
Névjegy Regisztrációs adatok, információk a gép memóriájáról.

Eszközök Kattintson a Könyvtáropciók almenüre, és adja meg, hogyan mutassa a program a mappákat.

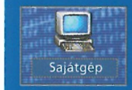
Kedvencek Új Internet hivatkozásokat hoz létre, illetve rendszerezheti és elérheti a meglévőket.

Kisokos

A Sajátgép átnevezése

A Sajátgépet bárminek átnevezheti. Személyesebbé teheti saját gépét azáltal, hogy egyedi nevet ad neki.

1. Kattintson a Sajátgép ikonra az egér bal gombjával.

2. A Sajátgép címke kiválasztásához nyomja meg az F2 gyorsbillentyűt.

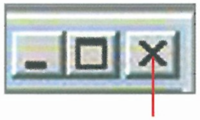
3. Írja be a címke új nevét.

4. Végül nyomja meg az Enter billentyűt.

A Sajátgép bezárása

A **Sajátgép ablak** bezárásához kattintson a jobb felső sarokban található **X** gombra, vagy a Fájl menüsorban legördülő listából válassza a Bezárás opciót.

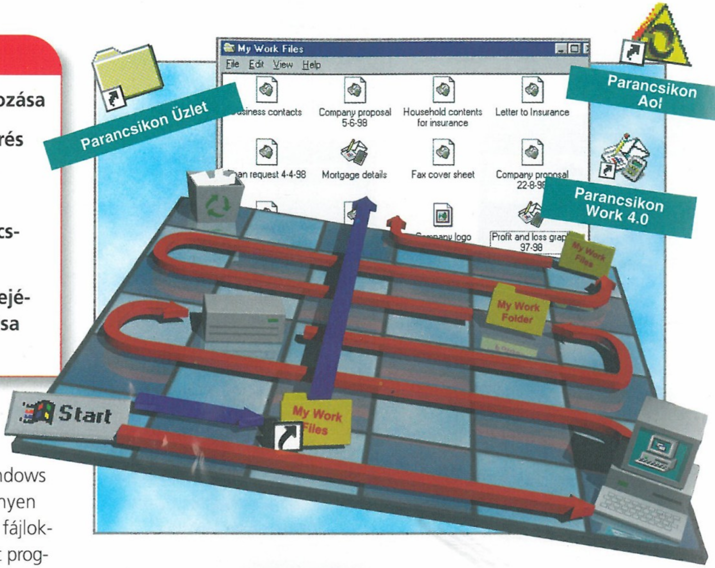

Parancsikonok az asztalon

Gyors hozzáférés

Tartalom

- Parancsikon létrehozása
- Könnyebb hozzáférés az állományokhoz és a mappákhoz
- A fölösleges parancsikon törlése
- A parancsikon külsejének megváltoztatása

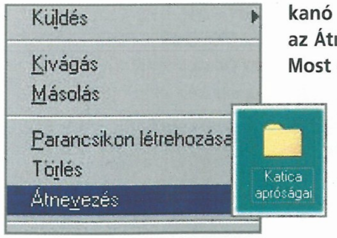
A parancsikonok segítségével a Windows rendszerben könnyen és gyorsan férhet hozzá a fájlokhoz. A gyakrabban használt programokhoz egyszerűen el tud jutni, nem kell a Sajátgépben keresgélnie vagy megnyitnia a Windows Intézőt. A fontosabb állományokhoz, valamint a mappákhoz érdemes parancsikont rendelni, mivel gyorsabb hozzáférést biztosít a fájlokhoz. A parancsikonokat ránézésre csak a bal alsó sarokban található kis nyíl különbözteti meg a közönséges programikonoktól. Külsejük megváltoztatatására több ikonkép található a rendszerben. A parancsikonok eltávolítása igen egyszerű: nem kell egyebet tenni, mint letörölni őket az asztalról.

Egyetlen kattintással

Tapasztalni fogja, milyen egyszerű feladat egy dokumentumhoz, mappához vagy programhoz parancsikont rendelni, elhelyezni az asztalon vagy a számítógép bármelyik mappájában.

Tudta-e?

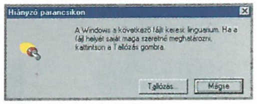
Bármikor átnevezhet egy parancsikont. Saját maga vagy akár a gyermekei számára könnyen megjegyezhetővé teheti az ikon kapcsolódását. A változtatáshoz az egérmutatót tegye az asztalon található parancsikonra, kattintson a jobboldali gombbal, és válassza a felbukkanó gyorsmenüből az Átnevezés parancsot. Most gépelje be a parancsikon új nevét, végül kattintson a bal gombbal az Asztalra.

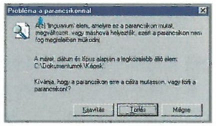
Kérdés-felelet

K Más könyvtárba helyeztem át néhány állományt a gépemben. Honnan tudhatom meg, hogy működnek-e a régi parancsikonok?

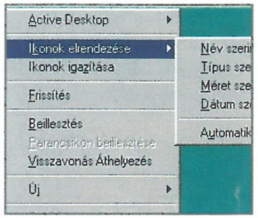
F Az ellenőrzéshez kattintson duplán az ikonra. A Windows rendszer keresni kezdi az állományt. Ha bárhol megtalálja, akkor automatikusan átértelmezi a parancsikont, hogy az a fájl új helyére mutasson. Ha nem elérhető, akkor talán a Szemetesládába került, vagy áthelyezte egy hajlékonylemezre. Ebben az esetben a Windows a hasonló fájlok között keresgél, és felteszi a kérdést, hogy kijavítsa-e a parancsikont. Ez esetben a próbálkozás sikertelen, tehát kattintson a **Töröl** gombra.

K Miért nem tudom máshová helyezni a parancsikonokat az asztalon?

F Valószínűleg bekapcsolva hagyta az 'Ikonok automatikus elrendezése az asztalon' funkciót. Kattintson egere jobboldali gombjával az asztal egy üres pontjára. Majd válassza az **Ikonok elrendezése** parancsot, kattintson az **Automatikus elrendezés** opcióra és törölje mellőle a pipát. Az ikonok mozgatására és áthelyezésére használja az egeret. Az Ikonok elrendezése parancs segítségével az asztal ikonjait név és dátum szerint is sorba állíthatja.

Mekkora területet foglalnak le a parancsikonok a rendszer erőforrásaiból, és lassítják-e a számítógép működését?

F Nem. A parancsikonok csak egészen kicsi tárterületet foglalnak el a merevlemezen és a gép memóriájában. Nem tartalmazzák az eredeti állományok, programok vagy mappák másolatait.

Szótár

Billentyűkombináció Több billentyű egyszerre történő lenyomásával egy feladatot tudunk elvégezni.

Gyorsmenü Az adott objektumra vonatkozó parancsok. Előhívásához az egér jobboldali gombjával kell az objektumra kattintani.

Meghajtók A számítógép azon részei, amelyek adatokat tárolnak, például a floppy-meghajtó, a merevlemez-meghajtó vagy a CD-meghajtó.

Tulajdonságok Egy adott objektum sajátosságai vagy jellemzői. Egy fájl tulajdonságai közé tartoznak a méret, létrehozás és módosítás időpontja, elkészítésének módja.

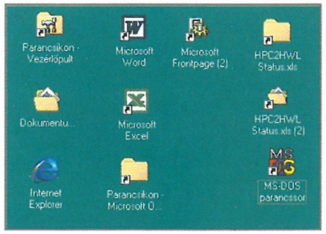
Parancsikon Egy program elindítását, illetve egy fájl vagy mappa megnyitását teszi lehetővé dupla rákattintással, anélkül, hogy az objektum helyét manuálisan meg kellene keresni.

Hibakereső

A parancsikonok elrendezése az asztalon

A probléma megoldására két lehetőség kínálkozik. Az egyiket a Kisokos részben olvashatja. A másik módszer új mappa létrehozása az asztalon, amelybe a parancsikonok áthelyezhetők. Kattintson az egér jobboldali gombjával az asztalra, és válassza a felbukkanó gyorsmenü **Új** parancsát, majd a **Mappa** opciót. Adja a Parancsikonok nevet a mappának, majd egyenként húzza az egérrel a parancsikonokat a mappába.

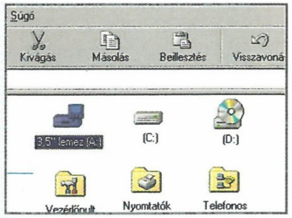
H-P-73-10-20-003

03. csomag

Parancsikonok a gép meghajtóján

Praktikus minden meghajtó eléréséhez, a hajlékonylemezhez (A:), a merevlemezhez (C:) és a CD-ROM meghajtóhoz vagy a gyakran használt meghajtókhoz egy-egy Parancsikont tartani az asztalon.

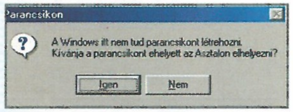
1 A meghajtók megjelenítéséhez kattintson duplán az Asztalon a **Sajátgép** ikonra.

2 Kattintson a baloldali egérgombbal valamelyik meghajtóra, például a 3,5 lemez (A:)-ra, húzza az egér gombját az Asztalon egy üres helyre.

3 Engedje most el az egérgombot. A megjelenő ablakban kattintson az **Igen** gombra.

4 Az új Parancsikon megjelenik az asztalon. Megismételheti az eljárást minden meghajtó esetében. Ha az ikon nevét is meg akarja változtatni, kattintson az ikonra az egér jobboldali gombjával, majd az **Átnevez** opcióra.

5 Gépelje be az új nevet. Igyekezzen egyszerű neveket használni. Utána kattintson az egér baloldali gombjával a címkén kívülre.

6 Ezek után a meghajtó az új Parancsikonra történő dupla kattintással is megnyitható. Az ablak az adott meghajtó, esetünkben a floppy-meghajtó állományait tartalmazza.

Kisokos

Parancsikonok a Start menüben

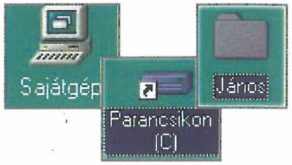
Ha szeretné a Parancsikonokat könnyen elérhető helyen tartani, akkor helyezze őket a Start menübe. Kattintson az egér baloldali gombjával az asztalon található parancsikonra, és húzza a tálcán található Start gombra. Zárjon be minden ablakot, majd húzza az asztalon még megtalálható régi parancsikont az egér segítségével a szemetesládába. Ismételje meg a műveletsort az áthelyezni kívánt parancsikonokkal. Ha legközelebb a Start menüre kattint, a parancsikonokat a menü tetején találja meg.

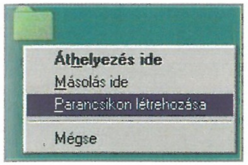
Mappák, állományok Parancsikonjai

Ha a rendszeresen használt fájlokhoz, például a sablonfájlokhoz vagy egy címeket tartalmazó adatbázishoz az Asztalon Parancsikont rendel, másodpercek alatt hozzájuk férhet.

1 Kattintson duplán az Asztalon a **Sajátgép** ikonra. Kattintson duplán a (C:) meghajtóra és keresse meg azt a mappát vagy programot, amelyhez Parancsikont kíván rendelni.

2 Kattintson az egér jobboldali gombjával az ikonra és húzza ki az ikont az ablakból az Asztalra. Elengedés után megjelenik egy gyorsmenü. Kattintson a **Parancsikon létrehozása** opcióra.

Ötlet

Nyomja a Shiftet, kattintson duplán az ikonra: megjelenik a hozzá tartozó mappa.

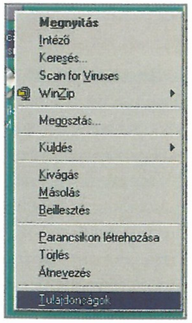
3 Az Asztalon megjelent egy 'Parancsikon Jánosnak' elnevezésű ikon. Megnyitáshoz, illetve elindításához kattintson duplán az ikonra.

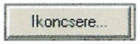
A Parancsikon megváltoztatása

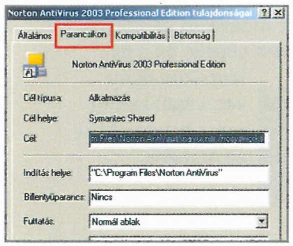
A Windows lehetővé teszi a Parancsikonok testreszabását, tetszés szerinti ikonképet választva hozzájuk. Így a fontos fájlokat, könyvtárakat egy szempillantás alatt felismerheti.

1 A Parancsikon ikonképének kicseréléséhez kattintson az egér jobboldali gombjával az ikonra, és válassza a Tulajdonságok opciót.

2 Kattintson a Parancsikonok címkére, majd az Ikon megváltoztatása gombra. A megjelenő ablakban a fájlhoz tartozó jelenlegi ikon látható. Az ikonok között a gördítősávokkal mozoghat.

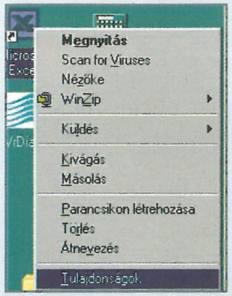

Fókuszban

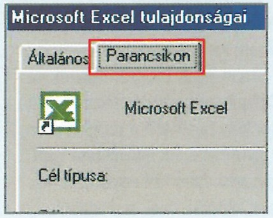
Billentyűkombinációk létrehozása

Ha az egér helyett szívesebben használja a billentyűzetet, vagy időt szeretne megtakarítani, rendeljen a Parancsikon fájlhoz saját billentyűkombinációt.

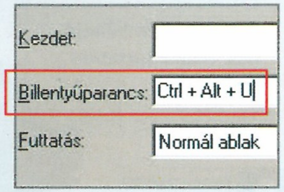
1 Kattintson az egér jobboldali gombjával az Excelt elindító parancsikonra, ezután válassza a **Tulajdonságok** opciót.

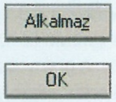
2 Ha megnyílt a Microsoft Excel Tulajdonságok ablak, kattintson a **Parancsikon** címkére.

3 Kattintson a Gyorsbillentyű dobozra, nyomjon meg egy betűt a billentyűzeten. A Windows automatikusan a **Ctrl** és az **Alt** billentyűket is hozzárendeli. A billentyűkombináció aktiválásához gépelje be azt a betűt, amelyiket a kombinációban használni kíván – a mi példánkban ez az U.

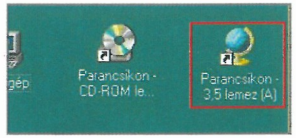

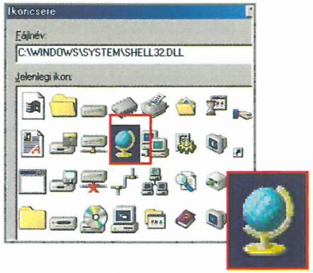
4 Kattintson az **Alkalmaz** gombra, majd az **OK**-ra az ablak bezárásához. A fájl megnyitásához vagy a program (példánkban az Excel) elindításához elég a **Ctrl + Alt + U** kombináció.

3 Kattintással válassza ki az ikont. Kattintson ezután az **OK** gombra, majd még egyszer az **OK**-ra a főablakban. Az asztalon új ikonkép jelenik meg.

Összetett számítások

Hogy az összeg helyes legyen

Tartalom

- Gyakori számítások (pl. áfa-számítás) elvégzése
- A SmartSum makrók használata számítási műveleteknél
- Az igényeknek megfelelő, új makrók kialakítása

A z okos SmartSum program remekül egészíti ki a Windows beépített számológépének működését. Lehetőséget ad arra, hogy a program munkájáról nyilvántartási jegyzék készüljön, és különböző makrók segítségével összetett számolási műveletek automatikusan kerüljenek elvégzésre. A program az adatokat emberi hangon képes visszaolvasni, így ellenőrizheti a számok pontosságát.

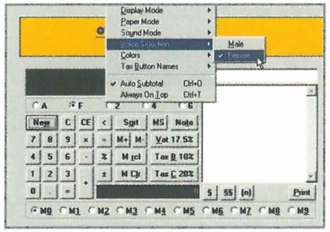
Matematikai varázslat

Ha bármikor úgy érzi, hogy matematikai segítségre van szüksége, a SmartSum a legkézenfekvőbb eszköz. Ha csak pár szám összeadásáról vagy a háztartási kiadások kiszámításáról, a jövedelemadó számításáról van szó, a SmartSum a feladat elvégzését jóval egyszerűbbé teszi.

A fejezet bemutatja, hogyan készíthet könnyedén saját programot, különös tekintettel a számítási műveletek elvégzéséhez szükséges makrók beállítására és használatára.

Tudta-e?

Furcsának tűnhet egy emberi hangon megszólaló számológép, pedig erre is képes a SmartSum. A számjegyek és műveleti jelek billentyűzetről vagy képernyőről történő bevitele után felolvassa azokat, és képes a végeredményeket is elolvasni. A hang kiválasztásához és megszólalásának meghatározásához válassza az Options (Beállítások) menü Sound Mode (Hangzás módja) és a Voice Selection (Hang kiválasztása) opcióit.

Kérdés-felelet

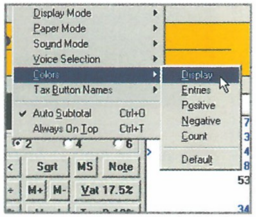
K Miért van szükségem a Számológépre, ha van SmartSum programom?

F A Számológép tud néhány olyan műveletet, amit a SmartSum nem: például SIN, COS és TAN számolást. Ha ilyen műveleteket szeretne végezni a Számológép lesz ebben a segítségére.

K Hogyan alakíthatom át a SmartSum kinézetét saját igényeimnek megfelelően?

F A programban használt színek megváltoztatásához lépjen az **Options** menü **Colors** almenüjére. Jelölje ki a SmartSum azon küllemjegyét, amelyet szeretne megváltoztatni. Válasszon a menüből egy új színt és nyomja meg az **OK** gombot. Az eredeti szín visszaállításához kattintson az **Options** menü **Colors** részének **Default** parancsára.

K Miért szükséges végtelenített tizedesjegyekkel dolgoznom a SmartSumban?

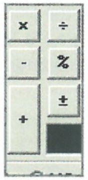
F Ha 2, 4, vagy 6 tizedesjeggyel számol, akkor a kerekítések miatt kisebb hibák keletkezhetnek. Ha például 2 tizedesjeggyel dolgozik, akkor 10 osztva 6-tal az 1. 67 lesz, a valóságos 1. 666666 végtelen tizedes tört helyett. Ha az eredményül kapott 1. 67 számmal tovább dolgozik, lehet, hogy újabb kerekítést végez a gép, ezért az így kapott végeredmény sem lesz pontos. A végtelenített tizedesjegyekkel való számoláskor jóval pontosabb eredmény meghatározására van lehetőség.

Szótár

Áfa általános forgalmi adó. A fogyasztási cikkek majd mindegyikét terhelő adó, amelynek kulcsa ma Magyarországon legtöbb esetben 25%. Bizonyos áruk, szolgáltatások áfa-kulcsa alacsonyabb, 12%.

Műveleti jel A számokkal végzett feladatot jelöli: pl. összeadás, kivonás, osztás, szorzás.

Nyilvántartási jegyzék (Tailly Roll): Az összes SmartSum programban elvégzett számítási művelet tartalmazza, és mindaddig megőrzésre kerül, amíg azt a felhasználó a New (Új) gombbal nem törli.

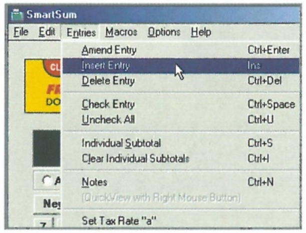

Makró Billentyűleütések sorozata, amely elmenthető és ismételten végrehajtható. A SmartSum-ban a makrók bonyolult és időigényes, gyakran használt műveletek elvégzésére alkalmazhatók.

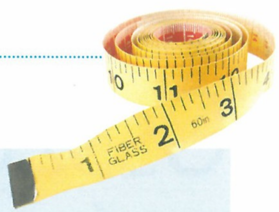
Hibakereső

Összeadott egy hosszú számsorozatot és más számolásba kezdett, de kiderült, hogy még egy számot kell az előző összeghez adnia.

A Nyilvántartási jegyzékben szereplő számolásba beszúrhat újabb számot. Lépjen arra a helyre, ahová a számot helyezni szeretné. Ezen a helyen egy '>' szimbólum jelenik meg. Nyissa meg az **Entries** menüt és válassza az **Insert Entry** parancsot. Gépelje be a számot és nyomja meg az **OK** gombot. A szám beillesztésre kerül, és a SmartSum újraszámolja az eredményt.

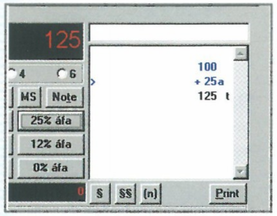
H-P-73-10-20-011

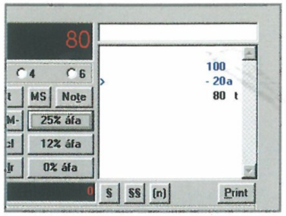
Áfaszámítás

A SmartSum tartalmaz három olyan parancsgombot, amelyek segítségével 17.5%-os, 10%-os és 20%-os áfát számolhat. Ezeket a hazai gyakorlatnak megfelelően így változtathatja meg: a főoldalon kattintson az Optionsra, majd a Tax Buttons Names sorra, és a legördülő menüsorból külön-külön kattintson az a,b,c sorra. A megjelenő panelben írja át például a „VAT (TAX) 17,5%"-ot „áfa 25%"-ra, majd OK. Át kell állítania a %-ot is, kattintson az Entries opcióra, majd válassza a Set Tax Rate 'a' sort, írja át a 17.5-öt 25 re, majd a 'b' és c' sornál ismételje meg. (A 'c' sornál a nullát nem jelölheti ki értékként.)

1 Ha egy áfa nélküli összeghez szeretné hozzáadni annak áfáját, gépelje be az összeget a SmartSum számbillentyűinek segítségével, majd nyomja meg a '+' billentyűt. Most kattintson az áfa 25% gombra. A nyilvántartási jegyzékben megjelenik a számítás eredménye, és az 'a' betűvel jelölt áfa kiszámított összege. Például, 100 Ft +áfa (25% kulccsal számolva) = 125 Ft.

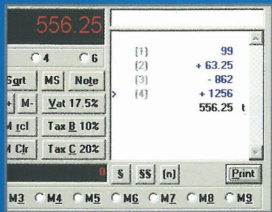
2 Kiszámíthatja azt is, hogy egy áfás összegnek mennyi az adótartalma, mennyi a nettó összeg. Gépelje be a számot az 1. lépésben leírtak szerint. Nyomja meg a '-' billentyűt, majd az áfa 25% gombot. A Nyilvántartási jegyzékben ismét megjelenik a részletes eredmény, 'a' jellel az áfa összeg mögött és '-' jellel az áfa összeg előtt. Tehát bruttó 100 Ft áfáját levonva nettó 80 Ft-ot kapunk.

Kisokos

Nyilvántartási jegyzék

A jegyzék, lépésről lépésre tartalmazza az összes elvégzett műveletet. Az adatokat csak úgy tudja törölni, ha megnyomja a New (új) parancsot, vagy bezárja a programot. Tartalmát bármikor a Windows Vágólapjára helyezheti, így azt más programokba is átemelheti a Szerkesztés menü Másolás parancsával. A Nyomtatás paranccsal kinyomtathatja a jegyzék tartalmát.

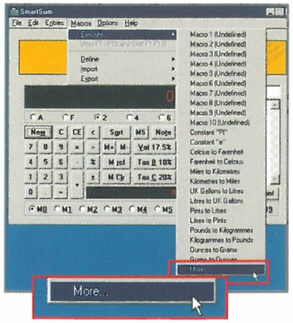

Makrók használata

A Makró előre rögzített billentyűleütések sorozata, amely automatikusan elvégzi az adott számításokat. A SmartSum 225 makró tárolására és több mint 24 makró automatikus elvégzésére képes.

■ 12 makrót a funkcióbillentyűk segítségével, újabb 12 makrót pedig a **Shift** és a funkcióbillentyű megnyomásával érhet el. Léteznek előre beállított makrók, ezeket bátran használhatja.

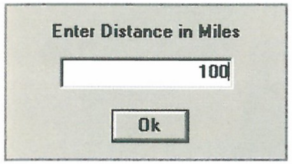
1 Az alapértelmezés szerinti SmartSum makrók megtekintéséhez válassza a **Macros** menüt. Kattintson az **Execute** parancsra, majd görgesse végig a listát és kattintson a **More** (Még több) parancsra.

2 Tekintse meg az összes makrót tartalmazó listát. Ha azonnal választani szeretne, jelölje ki a kívánt makrót és nyomjon **OK**-t.

11 Constant "PI"
12 Constant "e"
13 Celcius to Farenheit
14 Farenheit to Celcius
15 Miles to Kilometres
16 Kilometres to Miles
17 UK Gallons to Litres
18 Litres to UK Gallons
19 Pints to Litres
20 Litres to Pints
21 Pounds to Kilogrammes
22 Kilogrammes to Pounds
23 Ounces to Grams
24 Grams to Ounces

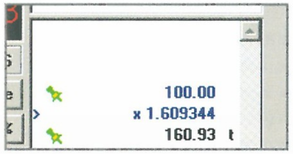
3 Megeshet, hogy a gép néhány információ megadására kéri (pl. a kilométerbe átszámítani óhajtott adatot meg kell adnia mérföldben). Gépelje be az adatokat és kattintson az **OK** gombra.

Ötlet

A makrók használatával egyszerűen hajthat végre bonyolult műveleteket.

4 A művelet mostantól automatikusan kerül elvégzésre, és az eredmény megjelenik a nyilvántartási jegyzékben.

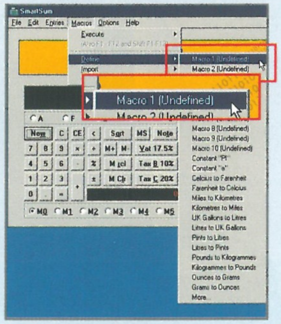

Fókuszban

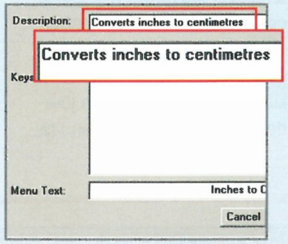
Saját makrók

Ha rendszeresen használ olyan műveleteket, amelyek nincsenek makrók formájában a SmartSum-ban tárolva, készítsen saját makrókat. Ha ezeket elmenti, bármikor használhatja őket.

1 Először a **Macros** (Makrók) menü **Define** (Meghatározás) parancsára kattintva jelölje ki az új makró által elfoglalt helyet.

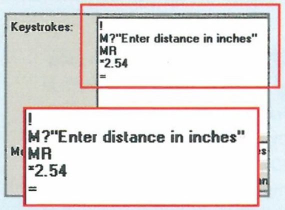
2 A Description (Leírás) és Menu text (Menüszöveg) bokszokban nevezze el a makrót (és adjon meg egy leírást, ami azonosítja a műveletet).

Ötlet

Ne törölje a nyilvántartási jegyzéket, mert lehet, hogy még szüksége lesz az adatokra.

3 Adja meg a művelet billentyűleütéseit. Legyen figyelmes, mert vannak szabályok, amiket be kell tartania. Vessen egy pillantást más makrókra, hogy lássa működésüket, de a szoftver Help (Súgó) fájljához is fordulhat segítségért. Egy, a centimétereket inch-re váltó makró elkészítéséhez gépelje be az alábbi szöveget a Keystrokes (Billentyűleütés) bokszba.

! Ez a billentyű törli a SmartSum összes előzőekben végzett számítását.
M? 'Adja meg a távolságot inch-ben'. A gép arra kéri, adja meg a szükséges információt, ami a memóriában tárolásra kerül.
MR Ez a parancs jegyzi meg a bevitt adatokat.
*** 2.54** A szorzás jel és a 2.54 megszorozza a bevitt adatot 2.54-gyel (1 inch=2.54 cm).
= Megnyomása egyenértékű az Enter (Számolás) billentyű megnyomásával.

A Lomtár használata

Kell, nem kell

Tartalom

- A Lomtár használata
- A Lomtár testreszabása
- Törölhető és tárolandó adatok
- A Lomtár ürítése

A Lomtár a Windows Asztal egyik hasznos, ám kevésbé igénybe vett szolgáltatása. A fájlok és mappák számának növekedésével megnő a felesleges adatok száma is, amelyek már csak a helyet foglalják. Ezek a Lomtárba kerülnek a Lomtár ikonra történő húzással, vagy a törlendő fájl, illetve mappa kijelölésével és a Delete gomb megnyomásával.

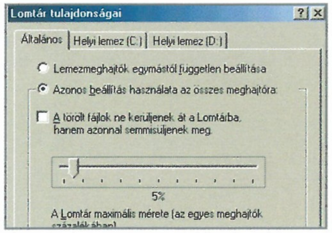
Nem véletlenül áll a Lomtár elnevezés az ikon alatt, és nem egyszerűen Kuka. Amennyiben egy törölt dokumentumra mégis szükség van, az a Lomtáron belül kétszeri rákattintással előhívható, így megmenthető.

Az intelligens szervező

Ez a kártya segít a Lomtár helyes használatában, valamint megmutatja, hogyan alkalmazzuk a Lomtárat, hogy a tartalma ne túl sok helyet foglaljon el a számítógép merevlemezén.

Tudta-e?

A Lomtár tartalma eredetileg a számítógép merevlemezének 10%-át foglalja el. Eszerint egy 6 GB-os kapacitású merevlemez esetén több mint 600 MB-ot foglalnak el feleslegessé vált adatok. A Lomtár mérete megváltoztatható úgy, hogy az Asztalon a Lomtár ikonra kattintunk jobb egérgombbal, majd kiválasztjuk a Tulajdonságok parancsot. A csúsztatógombot – rákattintással – addig toljuk balra, míg el nem éri az 5 %-ot.

Kérdés-felelet

K Miért nem tudom átnevezni a Lomtáramat a jobb egérgombbal?

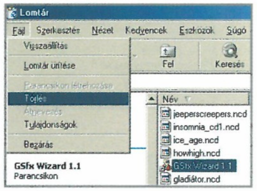
F Több fájl, mappa és ikon átnevezhető így. A Lomtár név azért adott, hogy megakadályozza az adatok véletlenszerű kitörlését, illetve rossz helyre kerülését. Ha a számítógépen Norton Utilities van telepítve, a Lomtár elnevezés 'Norton Protected Recycle Bin'-re változhat, jelezve ezzel a különleges adatvédelmet.

K Törölhetek-e úgy fájlokat a Lomtárban, hogy a többi sértetlen maradjon?

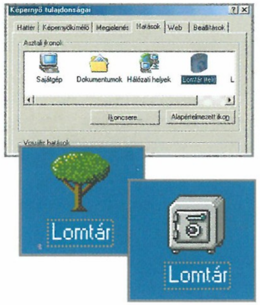

F Igen. Kattintson kétszer a **Lomtár** ikonra, majd jelölje ki a törlendő adatokat. Ezután válassza a **Fájl** menü **Törlés** parancsát.

K Megváltoztathatom-e a Lomtár ikonját?

F Igen. A vezérlőpultban kattintson kétszer a **Képernyő** ikonra és válassza a **Hatások** fület. Jelölje ki a **Lomtár** ikont és nyomja meg az **Ikoncsere** gombot. Az Ikoncsere ablakban válasszon új ikont, majd nyomja meg az **OK**-gombot. Újra kattintson az **OK**-ra a Képernyő tulajdonságai ablakban, hogy az új ikon megjelenjen.

K Törölhetek-e véglegesen adatokat a Lomtár igénybevétele nélkül?

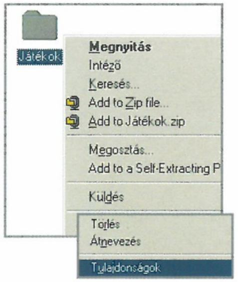
F Igen. Jelölje ki a törlendő fájlt vagy mappát. Nyomja le a **Shift** és **Delete** billentyűket, és jelölje meg az **Igent** arra a kérdésre, hogy biztosan törölni kívánja-e az adatokat.

Szótár

Lomtár Egy ikon a Windows Asztalon, amely a gép merevlemezén a törölt adatok tárolási helyét nyitja meg.

Tulajdonságok Olyan fontos adatok a fájlokról, mint a tárkapacitás, a keletkezési hely (pl. Word), a velük kapcsolatos módosítások, valamint, hogy tartalmaznak-e más fájlokat.

Asztal Az a kép, amely a monitor bekapcsolása és a Windows elindítása után látható. A Windows Asztal valójában egy mappa, amely tartalmazza az összes, az Asztalra rátett adatot, az állandó ikonok kivételével, mint pl. Sajátgép, Lomtár.

Hibakereső

Véletlenül törölt egy hajlékonylemezen tárolt fájlt.

Ha hajlékonylemezen töröl adatot, az nem kerül a Lomtárba, hanem azonnal törlődik. A fájl csak addig marad a hajlékonylemezen, amíg új fájl nem kerül a lemezre, ekkor ugyanis majdnem biztosan átíródik. Ha kell, kérje szakember segítségét a fájl helyreállításához. A fontos fájlokat tárolja mind hajlékony, mind merevlemezen, hogy biztosan ne vesszenek el.

H-P-73-10-20-013

A Mit tud a számítógépem? alkotói arra törekedtek, hogy megbízható és naprakész információkat közöljenek. A kiadvány kiegészíti, de nem helyettesíti a szakkönyvekből megszerezhető szakmai ismereteket. Az Ön gépén futó, kiadványunkban esetleg nem szereplő programokról tájékozódjon speciális szakkönyvekből.

A Lomtár napi használata

Nem minden törölt adat kerül egyenesen a Lomtárba. Kövesse az alábbi egyszerű lépéseket, hogy a legtöbbet kihozhassa a Windows Asztal szolgáltatásából.

1 Ha a Lomtár ikon a többi mappa között található az Asztalon, jobb kivenni onnan. Így csökken a kockázata annak, hogy egy fájl véletlenül 'belekerüljön', annak ellenére, hogy máshová szánta. Az Asztal bal vagy jobb alsó sarka számára az ideális hely.

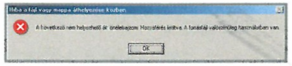
2 Ha a Lomtár ikon visszaugrana az eredeti helyére, kattintson jobb egérgombbal az Asztal üres részére, a megjelenő menüben válassza ki az Ikonok elrendezése parancsot, és törölje az **Automatikus elrendezés** fül mellett található pipát. Ezután húzza az ikont a kívánt helyre.

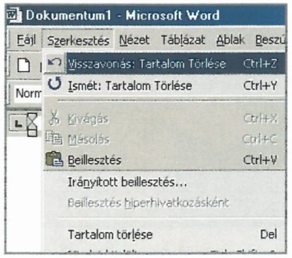
3 A legbiztosabb módja, hogy egy törlendő fájl a Lomtárba kerüljön (és szükség esetén elővehető legyen) az, ha közvetlenül ráhúzza a fájlt a Lomtár ikonra.

4 Ha egy megnyitott dokumentumot próbál törölni, a számítógép feltételezve, hogy szükség lehet még az anyagra, figyelmeztetni fogja. Zárja be a dokumentumot és húzza az ikonját a Lomtár ikonra.

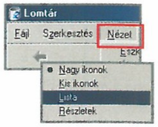
■ Fontos tudni, hogy ha a Wordben dolgozik és kijelöl egy szövegrészt, majd lenyomja a **Delete** billentyűt, a törölt rész nem kerül a Lomtárba. Ilyen esetben a **Ctrl + Z** gombok azonnali lenyomásával leállíthatja a törlési műveletet.

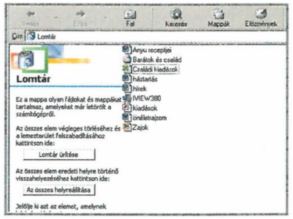
'Elveszett' fájlok felkutatása

Ha nem talál egy anyagot, de biztos benne, hogy valahol a gépben van, hívja segítségül a Keresés funkciót. Ne adja fel, ha így nem találja meg, inkább keresse a Lomtárban.

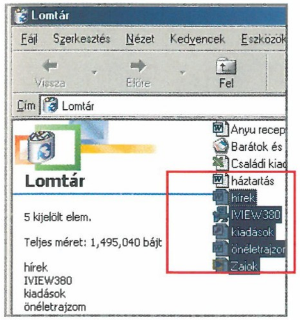
1 Kattintson kétszer a **Lomtár** ikonra, hogy lássa annak tartalmát. A **Nézet** menü kiválasztásával állíthatja be a Lomtár tartalmának megjelenítési módját.

2 A **Lista** menüpont kiválasztása után, a megjelenő dokumentumok közül jelölje ki a visszaállítandót, majd egyszerűen húzza át az Asztalra.

3 Egy egész kitörölt program visszaállításához jelölje ki a program minden egyes elemét, ezután válassza a **Fájl** menü **Visszaállítás** parancsát. Ily módon a fájlok eredeti helyükre kerülnek vissza.

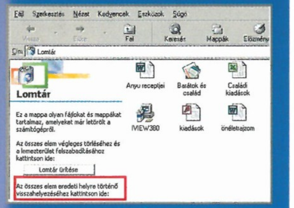
Ötlet

Csak akkor törölje a Lomtárban tárolt adatokat, ha egészen biztos benne, hogy feleslegessé váltak.

Kisokos

A Lomtár ürítése

Rendszeresen üríteni kell a Lomtárat. Bár a törölt adatok nem foglalnak sok helyet a merevlemezen, a Lomtár hamar túlzsúfoltnak tűnhet. Az ürítés megakadályozza kitörölt fájlok visszaállítását is. A végleges törléshez nyissa meg a Lomtárat és kattintson a Lomtár ürítése parancsra.

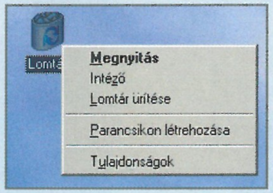

Fókuszban

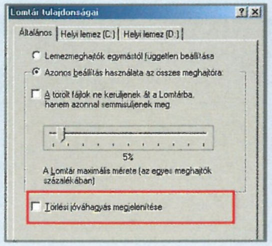
A Lomtárban

Kétszeri rákattintással a Lomtár megnyitható, a jobb egérgombbal pedig opciók jeleníthetők meg a Lomtár testreszabásához.

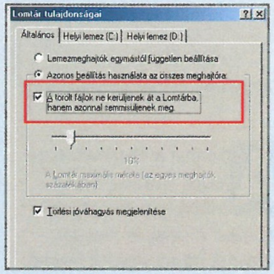
1 Kattintson jobb egérgombbal a Lomtár ikonra, hogy láthassa annak menüpontjait. Kattintson a **Megnyitás** parancsra, hogy előhívja a Lomtár tartalmát, majd döntse el, mely adatokat kívánja visszaállítani, illetve véglegesen kitörölni. A végleges törléshez válassza a **Lomtár ürítése** parancsot.

2 Válassza ki a **Tulajdonságok** menüpontot. Több fontos dolgot lehet módosítani ezen a párbeszédablakon belül. Például, ha az adatok Lomtárba történő áthúzásakor a számítógép minden alkalommal megerősítést vár, ez megszüntethető a pipa eltávolításával a 'Törlési jóváhagyás megjelenítése' parancs mellől.

3 Ha pipa látható 'A törölt fájlok ne kerüljenek át a Lomtárba, hanem azonnal semmisüljenek meg' parancs mellett, az azt jelenti, hogy a Lomtár inaktív, és a törlés pillanatában a fájlok és mappák véglegesen és visszavonhatatlanul törlődnek. Távolítsa el a pipát rákattintással.

4 Ha még nem döntötte el, hogy bizonyos fájlokat biztosan meg akar-e tartani, létrehozhat egy archiváló/biztonsági rendszert. Készítsen egy mappát az Asztalra, és adja neki a 'Biztonság' nevet.

Nem praktikus olyan adatokat a Lomtárban tárolni, amelyekre még szükség lehet. Ha már kevés tárolási hely maradt a számítógépen, hasznos lehet egy külső, eltávolítható meghajtó, mint például a Iomega Zip 250, vagy ZipCD meghajtó. A Zip 250 lemezek nem sokkal nagyobbak a hajlékonylemezeknél, viszont 173-szor több adat tárolására képesek.

Kapcsolók és „hub”-ok

Teremtsünk kapcsolatot!

Tartalom

- Koncentrátorok (hubok) használata
- Printerkapcsolók alkalmazása
- USB és USB2 standard koncentrátorok
- Otthoni hálózat telepítése

Sok háztartásban már nem csak egy számítógép van. Az új gépet nyomtatóval, szkennerrel, sokszor digitális fényképezőgéppel együtt vásárolják. Az íróasztal körüli kábelek és csatlakozók lassan őserdei liánokhoz hasonlítanak. Végre minden kábel a megfelelő helyen van, de mi lesz, ha egy másik géphez kapcsolt erőforrást kívánunk használni?

Melyiket használjam?

Szerencsére a hálózati kapcsolók (switch-ek) és koncentrátorok (hub-ok) segítségünkre vannak. Ezekkel a praktikus, már-már nélkülözhetetlen kapcsolókkal úgy tudunk a gépekhez nyomtatókat, szkennereket és modemeket csatlakoztatni, hogy minden felhasználónak mindegyik csatlakozó eszközhöz hozzáférési lehetősége legyen. Különböző típusú koncentrátorok és hálózati kapcsolók léteznek.

Tudta-e?

Ha az irodában vagy akár otthon több számítógépet szeretne összekapcsolni, ehhez hálózati hubokat kell vásárolnia. A hálózati hubokat több számítógép összekapcsolására tervezték. A hubok segítségével az Internetre is felkapcsolódhatunk több leállással. Ha például hálózati kábelen keresztül lép az Internetre, akkor a hub beiktatásával, egyetlen előfizetéssel akár négy géppel is egyszerre barangolhat a világhálón.

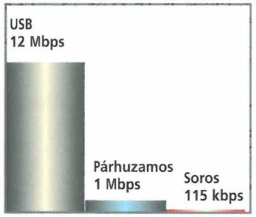
Kérdés-felelet

K Mire van szükségem egy otthoni csillagtopológiájú hálózat összeállításához?

F A gépek összekapcsolásához szükséges hub-ok és kábelek vásárlásakor meg kell bizonyosodni arról is, hogy mindegyik számítógép ugyanazt a „protokollt” (hálózati nyelvet) használja. Minden PC-n ugyanannak a protokollnak kell futnia, hogy együtt tudjanak működni. Otthoni hálózatokhoz a legjobb az IPX/SPX vagy a NetBEUI protokollt használni.

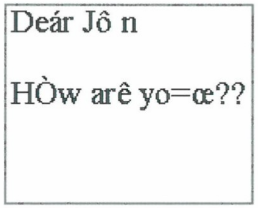
K Melyik a leggyorsabb kapcsolat: az USB, a soros vagy a párhuzamos?

F A soros hálózatok körülbelül 115 Kbps sebességgel tudnak adatot továbbítani, a párhuzamos rendszerek 1 Mbps sebességgel. Az USB kapcsolat messze a leggyorsabb, 12 Mbps sebességű.

K Mi történik, ha egy dokumentumot a printerkapcsolóval tévedésből rossz nyomtatóhoz küldök?

F Legtöbb esetben a nyomtató valamit kinyomtat, de mivel nem a megfelelő vezérlőprogramot használja, a papírra kerülő információ zavaros lesz. Nyomtatóválasztásnál bizonyosodjon meg, hogy a nyomtató switch megfelelően van-e beállítva.

K Az otthoni hálózathoz is szükség van hálózati kapcsolókra?

F Nem. Az otthoni hálózati környezetben nincs szükség rájuk. A hálózati kapcsolókat általában nagy szervezetek és vállalatok használják, ahol a forgalom nagyobb.

Szótár

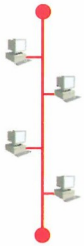
Hálózat Két vagy több, egymással összekötött számítógép

USB Universal Serial Bus. Segítségével nyomtatót, modemet, szkennert vagy digitális kamerát lehet a számítógéphez csatlakoztatni. Az USB port a soros és párhuzamos portoknál sokkal gyorsabb, általa egyszerre 127 eszköz kapcsolható a géphez.

Csillagtopológiájú hálózat Csillag alakban összekapcsolt számítógépek és eszközök hálózata. Minden gép csatlakozókábele egy központi koncentrátorhoz (hubhoz) kapcsolódik, ami összeköti a gépeket egymással.

Sínhálózat A kábelek egyik géptől vagy perifériától a másikhoz haladnak, koncentrátor nélkül.

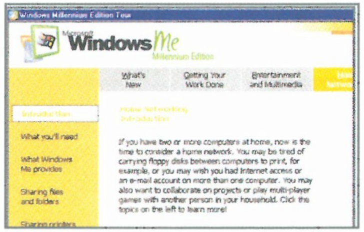

Erőforrások A számítógéphez kapcsolt eszközök vagy perifériák, például nyomtató, külső meghajtó, modem vagy digitális fényképezőgép.

Hibakereső

Két számítógép hálózatba kötéséhez szükséges-e hálózati koncentrátor?

Két számítógép egyszerű sínhálózatban összeköthető, mivel a kábelek egyik géptől a másikhoz haladhatnak. Mindkét gépben lennie kell rendszerkártyának, és az összekapcsoláshoz megfelelő kábelekre és csatlakozókra van szükség. A Windows Me súgójában olyan oktatóprogramot talál, amivel felépítheti otthoni hálózatát.

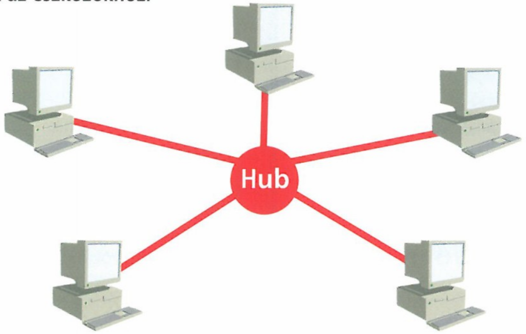
H-P-73-10-20-002

A *Mit tud a számítógépem?* alkotói arra törekedtek, hogy megbízható és naprakész információkat közöljenek. A kiadvány kiegészíti, de nem helyettesíti a szakkönyvekből megszerezhető szakmai ismereteket. Az Ön gépén futó, kiadványunkban esetleg nem szereplő programokról tájékozódjon speciális szakkönyvekből.

02. csomag

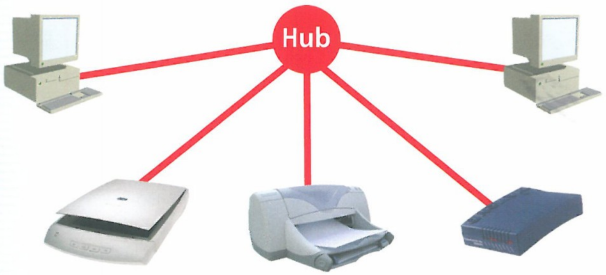
Hálózati koncentrátorok (hub-ok)

A hub-ok segítségével több számítógép vagy eszköz köthető csillag-topológiájú hálózatba. A hub a hálózat központi részén helyezkedik el, minden eszköz hozzá kapcsolódik, segítségével jutnak el az adatok az eszközökhöz.

■ A számítógép-hálózat segítségével az információt több számítógép között lehet megosztani anélkül, hogy hajlékonylemezen kellene az adatokat cserélgetni.

■ Nyomtatók, szkennerek, modemek és egyéb perifériális eszközök is megoszthatók, így a hálózat bármelyik felhasználója bármelyik eszközhöz hozzá tud férni.

■ Többfajta hálózati hub létezik: passzív, aktív, hibrid és intelligens. Otthoni használatra legmegfelelőbbek az aktív hub-ok. Az aktív hub növeli az adatátvitel eredeti erősségét. A hub csökkenti annak kockázatát, hogy az átvitel során adatok vesszenek el. A passzív hub nem használ energiaforrást a hálózati forgalom erősítéséhez. A hibrid hub-ok különböző típusú hálózatokat és hálózati kapcsolatokat csatlakoztatnak egymáshoz. Az intelligens hub-ok a leghatékonyabban tudnak adatokat fogadni és küldeni. Ezeket általában nagy hálózatokban alkalmazzák.

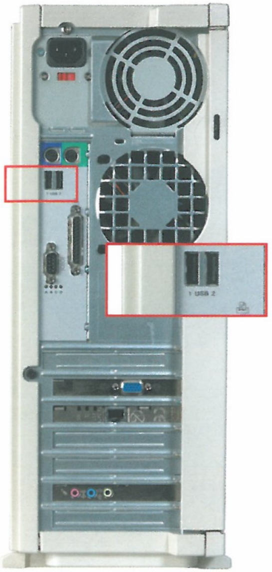

USB koncentrátorok

Az USB hub mind a PC-kkel, mind az Apple Macitosh gépekkel kompatíbilis. Segítségével több USB perifériás eszközt, például nyomtatót vagy szkennert lehet egyetlen géphez csatlakoztatni.

■ A legtöbb modern PC hátulján két USB port található. Ha kettőnél több USB eszközt szeretne a géphez csatlakoztatni, akkor USB hubra van szüksége, amivel elméletileg 127 eszközt is csatlakoztathat a géphez. Ha számítógépének nincs USB portja, akkor vásárolhat egy PCI USB kártyát, ami a gép alaplapjába illeszthető.

Két standard USB port egy számítógép hátulján. Leggyakrabban nyomtatót, szkennert vagy fax-gépeket csatlakoztatnak hozzájuk.

Ötlet

Mielőtt csatlakozókábelt vásárol, mérje le az egyes eszközök/gépek közötti távolságot.

■ Az USB hub akkor hasznos, ha egyszerre több USB eszközt kell a számítógéphez kötni, és így azok egyszerre használhatók. Amikor egy USB eszközt csatlakoztat, azt a Windows automatikusan felismeri, és betölti a hozzá való vezérlőprogramokat. Egy USB csatlakozás megváltoztatásához vagy új eszköz csatlakoztatásához a gépet sem kell kikapcsolni.

Négyportos USB hub

Hétportos USB koncentrátor

Fókuszban

Hálózati és nyomtatókapcsolók

Két elemi kapcsolódoboz (switch box) létezik. Ezek a hálózati kapcsolók és a nyomtatókapcsolók.

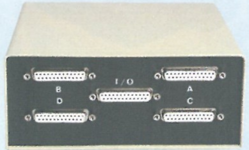
■ A hálózati kapcsolódobozokat ott használják, ahol a hálózathoz sok számítógép és eszköz tartozik. Dobozokat vállalatok, nagy felhasználók alkalmaznak. A hálózatban haladó adatok útvonalát a célhoz érés előtt különböző kábelek segítségével lehet megszabni. Egy hálózati kapcsoló tudja, mely adattípusok a hálózat melyik részébe tartanak, ezáltal ellenőrzi és felgyorsítja az adatforgalmat.

Hálózati kapcsolódoboz

■ A nyomtatókapcsoló használata sokkal hatékonyabb, mint minden egyes alkalommal cserélgetni a kábeleket, ha váltani akarunk egyik nyomtatóról a másikra. A nyomtatókapcsolóval a számítógép, a printer port és a csatlakozók kevésbé károsodnak.

Nyomtató kapcsolódoboza

Kisokos

Az USB világa

Az USB népszerűsége egyre nő, mivel egyre több perifériás eszközt használunk. Az USB sokkal gyorsabb a soros (RS-232) vagy a párhuzamos kapcsolatnál, adatátviteli sebessége 12 Mbps körüli. Az USB2 elődjénél is gyorsabb, akár 480 Mbps sebességet is képes elérni. Az átviteli technológiák fejlődésével ez a sebesség folyamatosan növekedni fog.

A tárterület ellenőrzése

Csúcs-formában

Tartalom

- A tárterület kihasználása
- A fájlok és könyvtárak méretének ellenőrzése
- A programok gyorsabb futtatása
- A merevlemez karbantartása

Az új, modern szoftverek nagyméretű fájljainak, az internetes letöltések és a nagy felbontású digitális képek megjelenésének köszönhetően még a nagy tárkapacitású merevlemez is hamar megtelik. Nagy a kísértés, hogy mindent merevlemezre mentsünk, de ne akarjuk a merevlemezt zsúfolt könyvespolccá változtatni. Van egy pont, amikor már nem lehet több adatot préselni a merevlemezre.

Nincs több hely

A Windows Me 500 MB-nál nagyobb területet is elfoglalhat a merevlemezen. Néhány programnak (pl. modern 3D játékok) még ennél is több helyre van szükségük. A digitális kamerával készült képek is egyenként több mint 1 MB tárterületet igényelnek. A problémák elkerülése érdekében a „Sajátgép" segítségével mindig figyelje a merevlemezen rendelkezésre álló tárkapacitást. Az egyes fájlok és könyvtárak méretét a Windows Intézőben pillanatok alatt ellenőrizheti.

Tudta-e?

A tárkapacitás megabájtban (MB) van megadva. Egy bájt egy karakter (pl. egy betű) tárolására képes. Egy Kilobájt (KB) 1024 bájtnak felel meg, 1024 KB tesz ki 1 MB-ot, és 1024 MB-ból áll 1 Gigabájt (GB). A hetvenes évek első személyi számítógépei nem rendelkeztek merevlemezzel, és memóriájuk mindössze 1 KB adat tárolására volt alkalmas. Napjainkban egy átlagos PC memóriája 128 MB, merevlemeze pedig 10 GB tárolását teszi lehetővé.

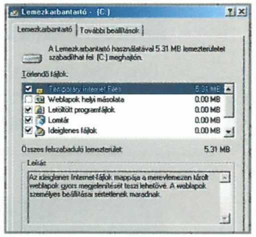

Merevlemez-meghajtó (fent) és a memória (RAM)

Kérdés-felelet

K: A régi programok fájljainak eltávolításán kívül milyen fájlokat törölhetek még?

F: A ritkán használt, illetve nagyméretű fájlokat mentse hordozható adattárolóra (pl. lemez) és törölje a merevlemezről. Ilyenek a digitális képek, egyéb képi grafikai fájlok, szkennelt fényképek. A Windows munkája során sok ideiglenes fájlt ment el. Ezeket a fájlokat a Windows beépített Lemezkarbantartó programjának segítségével biztonságosan törölheti. Lépjen a **Start/Programok/Kellékek/Rendszereszközök** menü **Lemezkarbantartó** parancsára. Jelölje ki a merevlemezt (C:) és nyomja meg az **OK** gombot. Tegyen pipát a 'Temporary Internet Files', 'Lomtár' és 'Temporary Files' sorok mellé, és kattintson az **OK** gombra.

K: Ha a merevlemezt megtisztítom, gyorsabban fognak futni a gép programjai?

F: Mivel munkája során egyes fájlokat töröl, másokat pedig hozzáad, a fájlok a merevlemezen szétszórtan fognak elhelyezkedni, és elérésük több időt vesz igénybe. Ha a régi programok és dokumentumok törlése után töredezettségmentesíti a merevlemezt, a fájlok elérése felgyorsul, és a gép gyorsabban fog működni. A fájlok rendezése és a gyorsabb elérés a Lemeztöredezettség-mentesítő program futtatásával érhető el, amely a **Start/Programok/Kellékek/Rendszereszközök** menüből indítható.

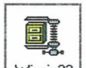

K: Van-e lehetőség a merevlemez tömörítésére?

F: Sajnos, nincs. A Windows 98-nak van egy 'DriveSpace' programja, amely harmadára zsugorítja az információkat, de használatával a gép működése jelentősen lelassul, és a későbbiekben is jelentkezhetnek problémák (szélsőséges esetben tönkremehet a merevlemez).

Szótár

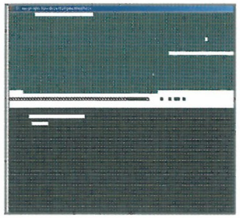
Tömörítés A tömörítés olyan eljárás, amellyel a merevlemezen lévő fájlok mérete csökkenthető. A fájlok csak a kicsomagolást követően nyithatók meg.

Winzip32

Töredezettség-mentesítés A fájlok a merevlemezen belül nem egy helyen találhatók. Egy fájl általában több részre van bontva, és ezek különböző helyeken találhatók. Ez lassítja az elérést. A töredezettségmentesítő program újrarendezi a merevlemez tartalmát, az egyes fájlok egy-egy klaszterbe kerülnek.

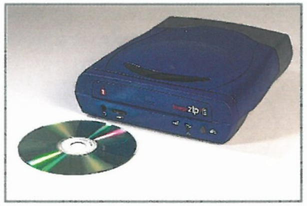

Klaszter A merevlemez apró részekre, úgynevezett klaszterekre van osztva. Minden klaszternek van egy indexszáma, így a gép pontosan tudja, hol keresse a fájlokat a merevlemezen.

Hibakereső

Minden törölhető fájlt eltávolított a merevlemezről, mégsincs elegendő szabad tárterülete.

Szabad tárterületre van szüksége. A ZIP lemezek kiváló megoldást jelentenek, mivel tárkapacitásuk 250 MB. Külön tárolhatja nagyméretű fájljait (pl. képek), és merevlemezét programok tárolására használhatja. Alternatív megoldásként CD-írót csatlakoztathat a géphez, és adatait 700MB tárolókapacitású írható CD-lemezekre mentheti. A CD-lemezek olcsók, és a CD-író szoftverek használata is egyszerű.

Iomega külső Zip-CD-író egység

H-P-73-10-20-009

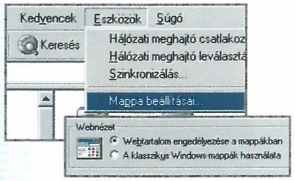
A Mit tud a számítógépem? alkotói arra törekedtek, hogy megbízható és naprakész információkat közöljenek. A kiadvány kiegészíti, de nem helyettesíti a szakkönyvekből megszerezhető szakmai ismereteket. Az Ön gépén futó, kiadványunkban esetleg nem szereplő programokról tájékozódjon speciális szakkönyvekből.

A tárterület ellenőrzése

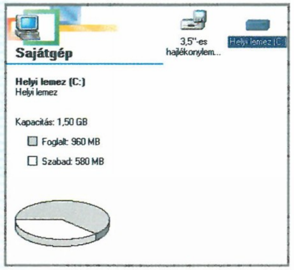
A merevlemez tárterületére vonatkozó adatokról a Sajátgép vagy a Windows Intéző segítségével tájékozódhat. Ne feledje, a játékok és programok jóval több helyet foglalnak, mint a dokumentumok.

1 Kattintson duplán az Asztal **Sajátgép** ikonjára.

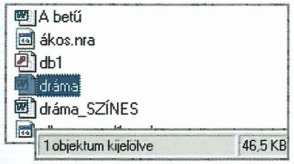
2 Lépjen a **Nézet** menü **Mappa beállításai** parancsára, és tegyen pipát a Beállítások parancs megnyomása után megjelenő 'Webnézet' panel 'Webtartalom engedélyezése a mappákban' sorához.

3 A Sajátgép ablakban kattintson a merevlemez ikonjára. A megjelenő kördiagram fehér területe jelzi a szabad tárterületet.

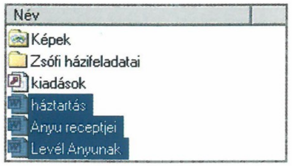

4 A Sajátgép ablak bármely fájljának kijelölésekor megjelenik az elemek száma és mérete.

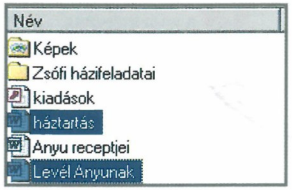
5 Egyszerre több fájlt is kijelölhet, ha rákattint az első fájlra majd a **Shift** billentyűt nyomva tartva az utolsó fájlra lép.

6 A fájlokat kijelölheti úgy is, hogy miközben a **Ctrl** billentyűt nyomva tartja, egyenként rákattint a kívánt fájlokra.

7 Ha nincs szüksége a kijelölt mappákra vagy fájlokra, és azok túl sok helyet foglalnak, a **Delete** billentyű megnyomásával a **Lomtár**ba helyezheti azokat, vagy jobb egérgombbal egyenként rájuk kattintva nyomja meg a legördülő gyorsparancs menü **Delete** gombját. Rendszeresen ellenőrizze a merevlemezt és törölje a felesleges dokumentumokat.

Ötlet

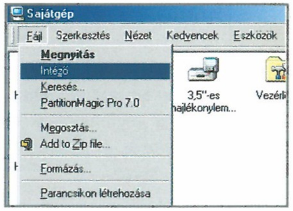
A Windows működéséhez tartson fenn legalább 10 százalék szabad tárterületet.

Ellenőrizze a program méretét

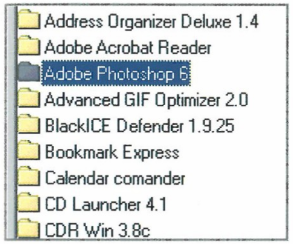
Olvassa el a szoftver csomagolásán feltüntetett rendszerkövetelményeket. Ha nem talál erre vonatkozó információt, telepítés előtt derítse ki, mennyi helyet foglal el a program a merevlemezen. Ez a megoldás csak tömörítetlen programok esetében működik.

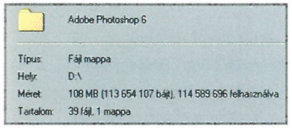
1 Ha a szoftver csomagolásán nincs feltüntetve a program sikeres telepítéséhez szükséges szabad tárterületigény, nyissa meg az Asztal **Sajátgép** ikonját. Kattintson a CD-ROM meghajtó ikonjára, majd nyomja meg a Fájl menü **Intéző** parancsát.

2 Az Intéző ablakában jelölje ki a számítógépre telepíteni kívánt program mappáját. Most válassza a **Fájl** menü **Tulajdonságok** parancsát. Megjelenik egy ablak, amely kijelzi a mappa méretét és a mappában lévő fájlok számát. Ha a merevlemezen elegendő szabad tárterület van, folytassa a munkát az új program telepítésével.

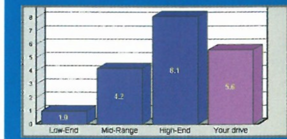
Ötlet

Minden ritkán használt vagy régi programot távolítson el a merevlemezről.

Kisokos

Norton Utilities

Ha többet szeretne megtudni merevlemezéről, látogasson el a Norton Utilities 2001 program honlapjára (www.symantec.co.uk). A Norton megvizsgálja a merevlemezt, és a tesztről részletes listát nyomtat. A program számos diagnosztikai eszközt és rendszersegédprogramot tartalmaz, amelyek segítségével a merevlemez és egyben a Windows működése felgyorsítható és optimalizálható.

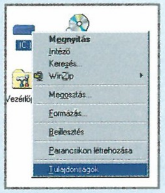

Fókuszban

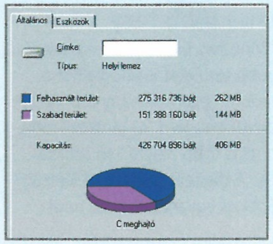
A Merevlemez karbantartása

A rendelkezésre álló szabad tárterület ellenőrzésén kívül szükséges a merevlemez általános állapotának vizsgálata is. Ennek lépései a következők:

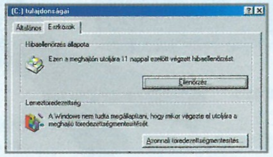
1 Kattintson jobb egérgombbal a **Sajátgép** ablakban lévő (C:) ikonra, és a legördülő gyorsparancs menüből válassza a **Tulajdonságok** parancsot.

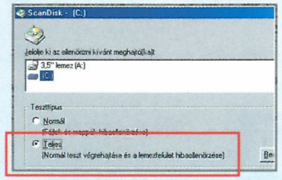
2 A C: tulajdonságai ablakban megjelennek a tárterületre vonatkozó, kördiagrammal kiegészített részletes információk. Az alábbi ábrán a példa azt mutatja, hogy a Windows működéséhez elegendő tárterület áll rendelkezésre.

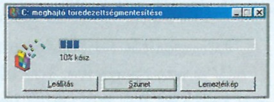
3 Kattintson az **Eszközök** fülre a karbantartási lehetőségek eléréséhez.

4 Végezzen időnként hibaellenőrzést. Nyomja meg az erre vonatkozó rész **Ellenőrzés** gombját, majd jelölje ki a 'Teljes' teszttípust. Ez a folyamat a 'Normál' ellenőrzésnél jóval tovább tart, mivel a program átvizsgálja a merevlemezt, a fájlok és a mappák állapotát is.

5 A rendszeresen végzett Töredezettségmentesítés biztosítja a fájlok hatékony elérését. A program újrarendezi a tárolt fájlokat és a szabad területeket, így a Windows gyorsabban és hatékonyabban tud működni. Nyomja meg az **Azonnali töredezettségmentesítés** gombot.

6 A folyamat a merevlemez nagyságától függően 5-10 percet vesz igénybe. Az töredezettségmentesítés nyomon követéséhez nyomja meg a **Lemeztérkép** gombot

A DVD világa

Digitális sokszínűség

Tartalom

- A számítógépes DVD-meghajtók és -lemezek működése
- A DVD előnyei a CD- és szalagos technológiával szemben
- A különböző DVD formátumok

A DVD (Digital Versatile Disc) olyan adattárolási technológia, amely forradalmasítja a szórakoztató elektronikai piacot. A DVD kinézetre pontosan megegyezik a hagyományos CD-vel, de adattároló kapacitása a CD 700 MB nagyságához képest mintegy 25-ször több, azaz kb. 17 GB. A DVD-lejátszó gond nélkül lejátssza a DVD és CD lemezeket, így csak egy meghajtóra van szükség.

Hangos és tiszta

A DVD nemcsak hatalmas mennyiségű adat, hanem mintegy 2 órányi, VHS kazettáénál nagyságrendekkel tökéletesebb minőségű videó vagy hanganyag tárolására képes. Mivel a legtöbb PC már eleve tartalmazza a beépített DVD-meghajtót, bárki számára adott a lehetőség olyan fantasztikus filmek megtekintésére, amelyek élvezhetősége messze meghaladja a földi sugárzású tv csatornákon nézhető műsorokét.

Tudta-e?

Minden DVD rendelkezik egy területi kóddal, és minden DVD-lejátszó tartalmaz egy úgynevezett országlakatot, vagyis egy adott területen forgalmazott DVD nem játszható le egy másik területről származó DVD-lejátszón. A Föld 6 DVD területre van felosztva.

Az első az USA, a második területhez tartozik Európa, Dél-Afrika, Japán és a Közel-Kelet. A harmadik terület Délkelet-Ázsia, a negyediket Ausztrália és Dél-Amerika alkotja. Az ötödik területhez tartozik Afrika, Oroszország és Ázsia, végül a hatodik terület Kína egymaga.

Kérdés-felelet

K Csatlakoztatható-e a PC DVD-lejátszója a tv-hez, vagy külön lejátszót kell vásárolnom?

F Igen is, meg nem is. A PC-s DVD-lejátszó nem csatlakoztatható közvetlenül a tv-készülékhez, mint ahogy a PC CD-lejátszója sem csatlakoztatható egy az egyben a hifi berendezéshez. Sokan külön DVD-lejátszót vásárolnak DVD filmjeik televíziós vetítéséhez. Azonban a PC kis csalafintasággal televízióval működtethető DVD-lejátszóvá alakítható. Ha számítógépében nem alapfelszereltség, be kell szereznie egy tv-kimenettel rendelkező grafikai adaptert. Elengedhetetlen ellenőriznie azt is, hogy tv-készüléke vagy videója rendelkezik-e a megfelelő csatlakozóval. Ha ugyanis egyiken sincs ilyen bemeneti csatlakozó, akkor a számítógépes DVD illesztése nem megoldható.

Tv-kimenettel ellátott Matrox G550 grafikai kártya

K Felváltja-e a DVD a CD-lemezeket?

F Már a CD-lemezeket is azért találták ki, hogy felváltsák a floppylemezt, ezek az adathordozók mégis használatban maradtak. Minden típusnak megvan a saját feladata, de természetesen az adattárolásban élen jár a DVD technológia. Másrészt az írható DVD-k jóval drágábbak, mint az írható CD-k. A legtöbb PC alapfelszereltségének része egy CD-író, de lehetőség van külső, USB csatlakozású CD-író beszerzésére is.

Iomega® Predator USB csatlakozású CD-író

K Használhatok-e egy PC-n belül DVD- és CD-meghajtót is?

F A Windows úgy kezeli a DVD-meghajtót, mint bármelyik perifériát. Másrészt, ha van DVD-meghajtója, nincs szüksége CD-meghajtóra, mivel az előbbi a CD-lemezek olvasására is képes. Ne feledje, hogy ez visszafelé nem igaz, vagyis a CD-olvasó nem tudja olvasni a DVD-lemezeket.

Szótár

Digitális A digitális formátumú adatok a legalapvetőbb adatszinten, 1 vagy 0 értékek formájában kerülnek tárolásra. Bármilyen adatot el lehet menteni lemezre vagy memóriába, és az adatok kevésbé vannak kitéve tárolási hibáknak.

FMV (Full Motion Video) Ezt a kifejezést olyan típusú számítógépes videó lejátszással kapcsolatosan használják, amikor a képernyő a lejátszást a videoszalag sebességével megegyező ütemben végrehajtani képes, különálló adatkeretekre oszlik.

MPEG-2 (Motion Pictures Expert Group 2. változat), digitális videó kompresszorok és fájlformátumok számos verziójának egyike. A videó információk olyan mértékű egyszerűsítése, amelynek köszönhetően a kódolást és tárolást megelőző, nagymértékű tömörítés válik lehetővé.

Hibakereső

A DVD lejátszásakor a kép gyenge minőségű és széteső.

Valószínűleg MPEG-2 dekóderre van szükség. A kifejezetten tv-készülékhez kifejlesztett DVD-lejátszók esetében ez a funkció előre beépített, míg a számítógépes DVD-nél nem minden esetben áll rendelkezésre. Az MPEG-2 funkció vagy egy külön hardver eszköz csatlakoztatásával (MPEG-2 kártya) vagy pedig a rendkívül okos MPEG-2 szoftverek egyikének telepítésével kelthető életre.

Speciális MPEG-2 dekóder nélkül a kép széteső és torz lehet

H-P-73-10-20-028

Mit nyújt a DVD?

A DVD-technológia a zenei CD-k, adat CD-k, VHS kazetták és lézerlemezek elemeit kombinálja. A különböző technológiák előnyeit a DVD különlegesen nagy adattároló kapacitása segítségével egyesíti.

A DVD a zenétől, a játékokon át a számítógépes információkig bármilyen típusú adattárolásra alkalmas. A szoftvergyártók egyetlen lemezre teszik fel a programokat, a felhasználó pedig DVD-lemezekre információk elképesztő tömegét tudja elmenteni. Mivel a DVD tárolókapacitása a CD-lemezének többszöröse, videofilmek tárolására is alkalmas. A DVD majd 2 órányi FMV (full motion video) anyagot tud rögzíteni digitális formában, így a felvétel minősége jóval magasabb, mint egy VHS kazetta esetében. A DVD-technológia új távlatokat nyitott az interaktivitásban, így a felhasználók különböző kameraállások, háttérinformációk, tetszőleges módon megvágott jelenetek és különböző nyelveken feliratozott filmek közül választhatnak.

DVD filmek a www.amazon.co.uk honlapon

Meghajtók és lejátszók

A DVD a lehetőségek széles skáláját kínálja. Ezek kiaknázásához szüksége van a megfelelő hardverekre: meghajtóra, lejátszóra vagy mindkettőre.

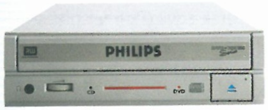
DVD-meghajtó

A DVD-meghajtó a PC-be beépített hardver, amely filmek megtekintését, zenehallgatást, játékok és programok telepítését teszi lehetővé. Sok számítógép már alapfelszereltségként tartalmaz DVD-meghajtót. Ha gépén nincs ilyen eszköz, külön kiegészítőként vásárolhatja meg.

DVD-lejátszó

Erre DVD filmek tv-készüléken történő levetítéséhez van szüksége. CD-lejátszóra hasonlít, és rendelkezik chapter search (fejezet keresés) valamint' skip forward' és skip back (ugrás előre, vissza) funkciókkal.

Ötlet

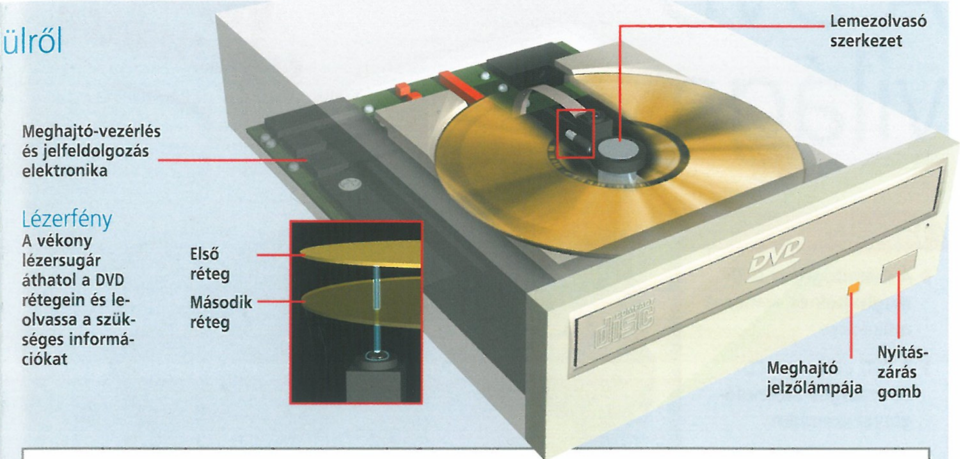
Tárolja a DVD-ket tisztán és pormentesen. Tartsa őket saját tokjukban.

Fókuszban

A DVD-meghajtó belülről

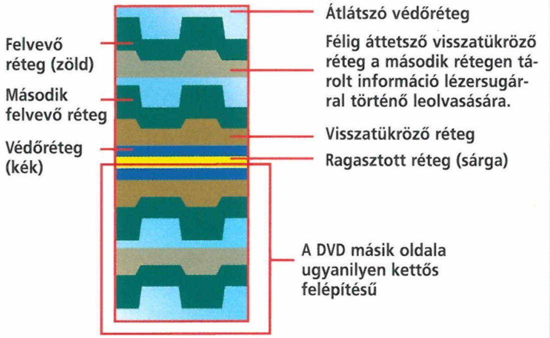
A DVD-lemez vékony árkokban tárolja az információt. Ezek jóval kisebbek, mint a CD-lemezeken, és az adatok oldalanként két rétegben tárolhatók. Ezért a DVD kapacitása kiemelkedően nagy.

- A lemezolvasó szerkezet pörgeti a lemezt. Ez a szerkezet bocsátja ki a lézersugarat is.
- A digitális jelfeldolgozó a lemezről származó lézer impulzusokat elektronikus, digitális formátummá alakítja. Ezt a formátumot használja és alakítja tovább a dekóder többi része.
- A digitális audio/video dekóder újra visszaalakítja a lemezről származó tömörített adatokat, és lejátszásra alkalmas, magas minőségű videó és audió információvá konvertálja azokat. Ezt a feladatot a PC-től függően, egy másik hardver vagy szoftver egység is elláthatja.

A DVD-lemez felépítése

DVD-formátumok

Többféle különböző DVD típus ismert, amelyek legtöbbje minden DVD lejátszóval kompatibilis. Íme az öt alapvető típus:

DVD-ROM Hagyományos, csak olvasható, nagy kapacitású lemez.

DVD-Audio Működése egy nagy kapacitású zenei CD-lemezéhez hasonlítható

DVD-Video Filmek DVD-meghajtón vagy -lejátszón történő vetítésére alkalmas.

DVD-R Kizárólag egy ütemben történő adatrögzítést tesz lehetővé.

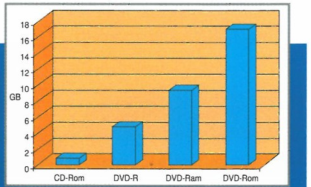
DVD-RAM Az adatok írása és törlése tetszőleges alkalommal megtörténhet.

Kapacitás

A fent felsorolt típusú DVD-k négy különböző, egy ipari kódszámmal jelölt nagyságban kerülnek forgalomba. A DVD-5 tárolókapacitása 4.7 GB, míg a DVD-9 8.5 GB adat befogadására képes. A DVD-10 9.4 GB, és a DVD-18 mintegy 17 GB adat tárolására alkalmas.

Kisokos

Mentés DVD-re

Nagy tömegű adatmozgatás vagy mentés esetén érdemes megfontolni a DVD-R használatát. A DVD-R íráskor mintegy 4.7 GB adatot tudunk egyoldalas, egyrétegű DVD-lemezre másolni, a felmásolt anyagot később bármilyen DVD-meghajtóban lejátszhatjuk. Ha még több adat tárolására van szüksége, használjon DVD-RAM meghajtókat. Ezek a meghajtók kazettával felszerelt DVD-lemezeket használnak, és 9.4 GB adat egyrétegű, kétoldalas lemezen való tárolását teszik lehetővé.

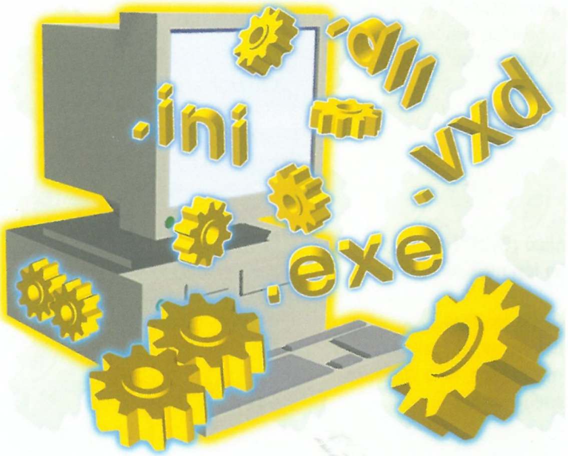
Start | 1. csoport | 14. kártya

Rendszerfájl-típusok

Pillantás a Windows-ba

Tartalom

- A rendszerfájl leggyakoribb kiterjesztései
- A számítógép rendszerfájl azonosítása
- Az egyes fájltípusok szerepe, működése
- Windows könyvtárak és fájlok

A dokumentumfájloknak több típusa ismert, mint például a Word '.doc' vagy a Works '.wks' kiterjesztésű fájlok. A gép ezenkívül számos fájltípust tartalmaz. A rendszerfájlok a kulisszák mögött rendkívül fontos szerepet töltenek be.

A felhasználó mindennapi munkája során meglehetősen ritkán találkozik ezekkel a rendszerfájlokkal. Ezek megismerése nagymértékben hozzájárul a számítógép működésének megértéséhez.

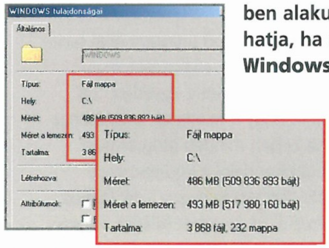
Változtatni tilos!

Soha ne módosítsa a számítógép rendszerfájljait, hacsak egy súgó kifejezetten nem utasítja erre. Egy ilyen lépéssel véletlenül a Windows egy részét vagy az egész operációs rendszert működésképtelenné teheti, és legrosszabb esetben az egész rendszert újra kell telepíteni.

Ez a fejezet segít eligazodni a főbb rendszerfájltípusok között. Ha megismeri őket, tapasztalni fogja, hogy a Windows mindig hibátlanul működik.

Tudta-e?

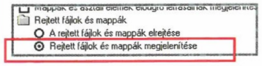
Első pillantásra a Windows különálló programnak tűnhet. Valójában fájlok ezreit kapcsolja össze, amelyek mindegyikének megvan a feladata. A fájlok pontos száma a gépre telepített szoftverek és hardverek függvényében alakul. Ezt a számot megtudhatja, ha megnyitja a C: helyi lemez Windows könyvtárának Fájl menüje alatt található Tulajdonságok almenüt. A párbeszédablak középső részében láthatóvá válik a rendszerfájlok száma és mérete.

Kérdés-felelet

K: Miért nincs a gépemen '.dll' vagy '.vxd' kiterjesztésű fájl?

F: A gép valószínűleg elrejtette ezeket a fájlokat. Nyissa meg a Windows könyvtár **System** alkönyvtárát, majd válassza az **Eszközök** menü **Mappa beállításai** parancsát. A párbeszédablakban kattintson a **Nézet** fülre. A 'Rejtett fájlok és mappák' alatt tegyen pipát, ill. pontot a 'Rejtett fájlok és mappák megjelenítése' sorhoz.

K: Miért nincs a Wordnek vagy a Worksnek 'ini' fájlja?

F: Ez a fájltípus csak a Windows 95 verzióban létezett. A Word és a Works a programbeállításokat egy központi ún. Registry rendszerfájlban tárolja.

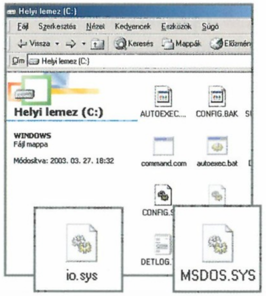
K: Meg lehet nyitni a Windows könyvtárból különböző segédprogramokat (mint pl. a Cdplayer.exe)?

F: A segédprogramok Windows alól is megnyithatók. Szerencsésebb azokat a **Start** menüből elérni, mert a Windows könyvtárból történő megnyitáskor megtörténhet, hogy véletlenül egy másik „exe" kiterjesztésű fájlra kattint, és egy másik programot nyit meg.

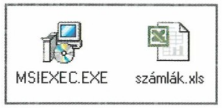
K: Miért jelentek meg a C: helyi lemezen eddig nem látható ikonok?

F: Ha ön pipát tett a 'Rejtett fájlok és mappák' megjelenítése sor mellé, láthatóvá tett különböző, eddig rejtett rendszerfájlokat. Ilyenek pl. az 'msdos.sys' és 'IO.sys' rendszerfájlok, amelyek nélkül számítógépe el sem indulna. Ezekhez és a hasonló különleges ikonokhoz ne nyúljon.

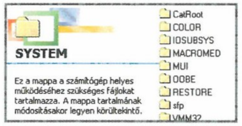

Szótár

Fájlkiterjesztés a fájlnévtől majdnem mindig ponttal elválasztott hárombetűs rövidítés.

Rendszermag Az operációs rendszer felépítése a földimogyoróéhoz hasonlítható: a külső héj a Windows látható része, a rendszermag pedig a színfalak mögött működő rész.

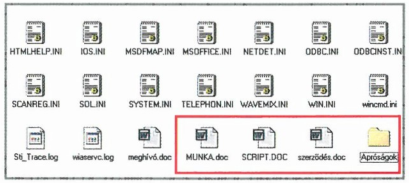
Operációs rendszer A számítógép legfontosabb szoftvere, amely biztosítja a gép, illetve az operációs rendszer elindítását követően megnyitható többi program alapvető szolgáltatásainak működését (pl. nyomtatás, mentés, törlés).

Újratelepítés Hosszadalmas és összetett művelet, amelynek során az eredeti szoftver-telepítőlemezekről a Windows programfájlok és egyéb programok ismét a merevlemezre másolódnak.

Hibakereső

Összekeverte a rendszerfájlokat saját fájljaival?

Ha ilyen gyanúja támad, nézzen utána, nehogy a Windows működéséhez szükséges fájlokat töröljön vagy módosítson. A kockázat azonban igen csekély, mivel a saját fájlok mindig külön könyvtárakban kerülnek tárolásra. A Windows soha nem menti rendszerfájljait a 'Dokumentumok' könyvtárba vagy más, a felhasználó által létrehozott mappába. Saját könyvtárait/mappáit és dokumentumait mindig a rendszerfájlok helyétől jól elkülönülten tárolja.

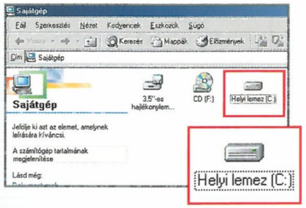

H-P-73-10-20-006

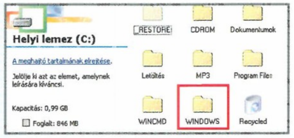
A rendszerfájlok helye

Minden egyes rendszerfájlnak fontos szerepe van a Windows tökéletes működésének biztosításában. Majdnem minden rendszerfájl a C: helyi lemez Windows könyvtárában kerül biztonságos elmentésre.

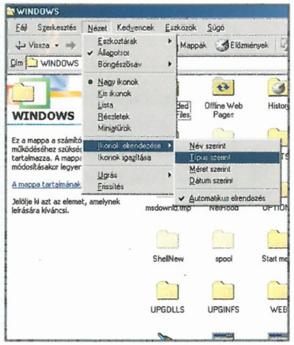
1 Kattintson az Asztal Sajátgép ikonjára, majd a **Sajátgép** ablak **C:helyi lemez** ikonjára.

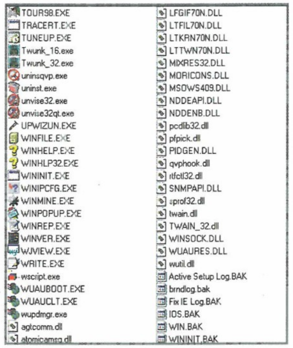
2 A C: Helyi lemez ablakon belül keresse meg a **Windows** könyvtárat, és dupla-kattintással nyissa meg annak tartalmát.

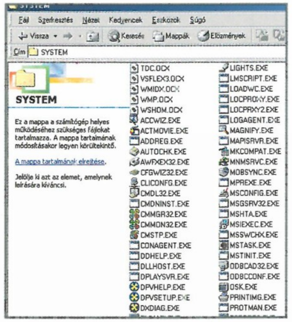
3 A Windows könyvtár fájlok és könyvtárak ezreit tartalmazza. Ezen elemek logikai rendszerben történő megtekintéséhez válassza a **Nézet** menüt és az **Ikonok elrendezése**, majd a **Típus szerint** opciót.

4 A rendszerfájlok kiterjesztés szerint csoportosítva jelennek meg. A leggyakoribb kiterjesztések a '.dll', '.exe' és az '.ini'.

5 Kettős kattintással nyissa meg a **System** könyvtárat. Még több rendszerfájl válik láthatóvá. Ezek több mint egy tucat kiterjesztést használnak, a legfontosabbak: '.ini', '.exe', '.dll' és '.vxd'.

Ötlet

Adja gyermekei tudtára: a Windows könyvtárból bármilyen fájl törlése tilos.

INI fájlok

Az '.ini' fájlokat a programok a működéshez szükséges információk tárolására hozzák létre.

Quicken.ini - Jegyzettömb
Fájl Szerkesztés Keresés Súgó

```
[Quicken]
Billmind=On
ExePath=C:\QUICKENW\QW.EXE
Platform=Win32
Version=7,Quicken Deluxe
sCurrency=P
```

A számítógépre telepített programok némelyike 'ini' fájlokat tárol a Windows könyvtárban. '.ini' típusú fájlok tárolják például a felhasználó által megadott beállításokat. Egy

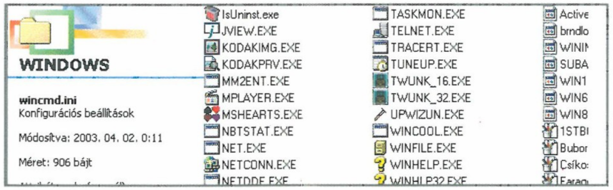

könyvelési program esetében a felhasználó megadhatja, hogy milyen pénzjelet szeretne használni az egyes dokumentumok létrehozásához. Ez a beállítás minden programinduláskor az '.ini' fájlból kerül beolvasásra.

EXE fájlok

Az executable (végrehajtandó) szóból származó rövidítést használó '. exe' fájlok többsége dupla-kattintás esetén lép működésbe.

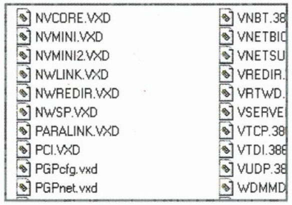
A Windows könyvtárba pillantva, látni fogja, hogy számos Start menüből elérhető társprogramnak van '.exe' kiterjesztése. Nem minden '.exe' kiterjesztésű programot tud a felhasználó elindítani. Ezek a háttérben dolgoznak, és csak akkor lépnek működésbe, ha a Windowsnak szüksége van rájuk.

VXD rendszerfájlok

A hárombetűs kiterjesztés a virtual device driver rövidítése (virtuális eszközmeghajtó). A legtöbb '.vxd' fájlt a System könyvtár tárolja.

A '.vxd' fájlok az operációs rendszer központi része (rendszermag) és a hardver eszközök között tartanak kapcsolatot. A '.vxd' fájlok hardver eszköz hozzáadásakor vagy cseréjekor kerülnek telepítésre (pl. grafikai adapter vagy hangkártya)

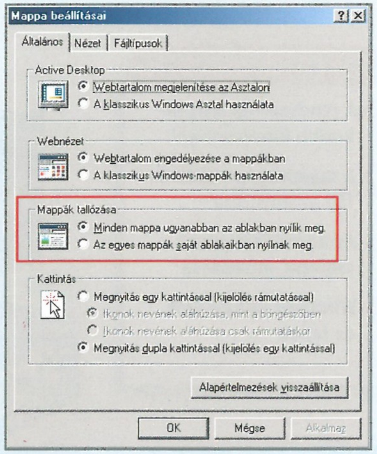

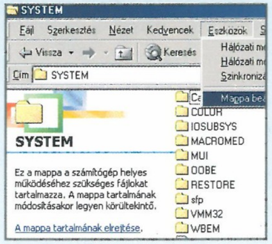
Fókuszban

Ablakok rendezése

Több könyvtár egyidejű megnyitásával a képernyő áttekinthetetlenné válhat. Ez a probléma könnyen elkerülhető.

Egy könyvtár tartalmának megtekintésekor a fájlok egy új ablakban jelennek meg. Ebből következően, ha egyszerre több könyvtár tartalmát tekinti meg, a képernyő zsúfolttá válhat. Beállíthatja, hogy a Windows minden könyvtárat egy ablakban nyisson meg. Ennek a lehetőségnek a beállításához lépjen be bármelyik könyvtárba és annak ablakán belül nyomja meg a Nézet menü **Mappa beállításai** almenüjének **Beállítások** gombját, és tegyen jelet a 'Mappák tallózása' szekció 'Minden mappa ugyanabban az ablakban nyílik meg' sorához. Nyomja meg az **OK** gombot az új beállítás életbelépéséhez.

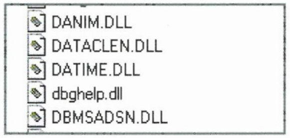

DLL fájlok

A '.dll' (dynamic link library) fájl több program által értelmezhető kódrendszert tartalmaz.

A '.dll' fájl több program által használt feladatok elvégzését segíti. Azért hozták létre egyetlen '.dll' fájlt, hogy a feladatok kezeléséhez ne kelljen minden programhoz hozzárendelni a kódrendszert. Minden program egy '.dll' fájlhoz fordul, ha az adott feladat elvégzésére van szüksége. Az egyik leggyakrabban használt '.dll' fájl végzi a szegélyek és parancsgombok 3D árnyékolását.

Mit tud a számítógépem?

Táska mappa

Fájlok naprakészen

Tartalom

- Dokumentumok átmásolása a Táska mappába
- Dokumentumok szerkesztése egy másik számítógépen
- Dokumentumok visszamásolása az eredeti számítógép Táska mappájába

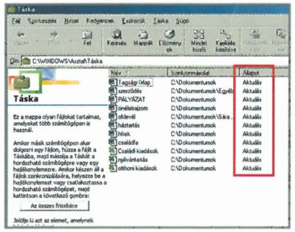
Ha otthonában és munkahelyén is van számítógépe, előfordulhat, hogy ugyanazzal a dokumentummal mindkét gépen szeretne dolgozni. Habár a fájlokat egyik gépről a másikra floppylemez segítségével átmásolhatja, megtörténhet, hogy nem a legutolsó verzióval kezd tovább dolgozni. A Táska mappa a fájlok szinkronizálásával megkíméli a felhasználót a számítógépek közötti manuális adatmozgatástól. Mindössze egy floppylemezre kell áthúznia a Táska mappát, a többit a Windows automatikusan elvégzi.

A könnyű munka

A Táska mappa összekapcsolt gépek esetében is képes feladatát ellátni. Laptop számítógépén folytathatja az eredeti gépen elkezdett dokumentum szerkesztését, mindössze a két gépet kell hálózatba kapcsolnia vagy kábellel összekötnie. A Táska garantálja, hogy minden fájl aktualizálva legyen.

Tudta-e?

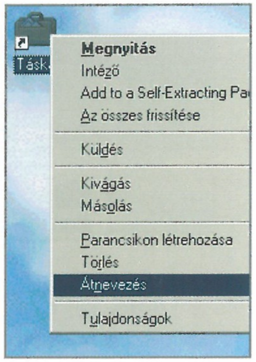
A Táska használata majdnem teljesen megegyezik a többi mappáéval, a különbség annyi, hogy ez a mappa különleges tulajdonságokkal rendelkezik. Amikor ide egy fájlt másol, arról szinkronmásolat készül. A másolás pillanatában, mivel módosítás nem történt, a fájl az 'Aktuális' címkét kapja. Amikor a fájlt valamelyik gépen megváltoztatja, a Windows értesül a módosításról, és a Táska legközelebbi megnyitásakor kicseréli a régi fájl tartalmát az új fájl tartalmára.

Kérdés-felelet

K Hogyan változtathatom meg a 'Táska' nevet?

F Kattintson jobb egérgombbal a Táska ikonra, a megjelenő menüből válassza az **Átnevezés** parancsot, majd írja be a kívánt nevet. Bármilyen nevet megadhat.

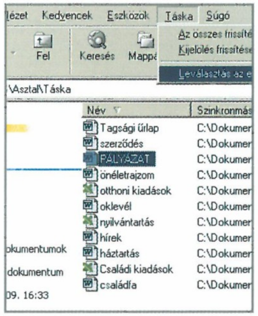

K Elhelyeztem néhány dokumentumot a Táska mappában, majd azokat floppylemezre másoltam, de végül csak két fájllal dolgoztam. Hogyan tudom megakadályozni, hogy eredeti gépem minden fájlt visszamásoljon?

F A Táska magától felismeri, hogy a felhasználó mely dokumentumokkal dolgozott, és meg sem kísérli visszamásolni azokat a fájlokat, amelyekben nem történt módosítás, így nem kell semmit tennie azokkal a dokumentumokkal, amelyek változatlanul maradtak.

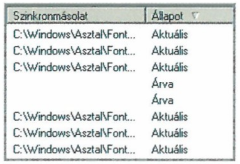
K Egy a Táska mappában található dokumentummal dolgozom, de szeretném azt külön elmenteni, nem szeretném a gépen lévő verziót felülírni. Mi a teendő?

F Nyissa meg a Táska mappát és jelölje ki a szóban forgó fájlt. Válassza a **Táska** menüben található **Leválasztás az eredetitől** parancsot. Mostantól fogva a szóban forgó dokumentumot a gép mint önálló fájlt kezeli. Vegye figyelembe, hogy a már elválasztott verziók nem kapcsolhatók össze újra.

Szótár

Árva fájl A Táska mappában található olyan fájl, amely nincs kapcsolatban az eredeti gépen levő másolattal. Ez a fájl vagy újonnan készített, vagy olyan fájl, amelyet a felhasználó szándékosan elválasztott az eredeti másodpéldánytól, mondjuk azért, mert összetett változtatásokat hajtott végre rajta.

Frissítés Amikor egy fájlt frissít, a fájl legutolsó verzióját másolja a floppylemez Táska mappájából a gép Táska mappájába, vagy fordítva. Az előző verzió törlődik.

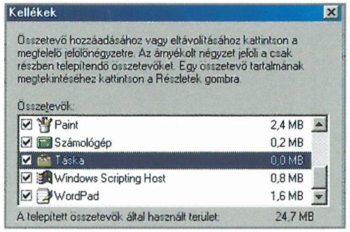
Kijelölés frissítése Ez az opció lehetőséget ad a Táskában kiválasztott fájlcsoport frissítésére. Az opció a 'Mindet frissít' parancs alatt található, amely parancs viszont egy lépésben frissíti az összes fájlt.

Hibakereső

Nem látja a Táska mappát az Asztalon.

A Windows Asztalon való megjelenítéshez a Táska mappát először telepítenie kell a számítógépre. Lépjen a **Vezérlőpult** menü **Programok hozzáadása** parancsára. Kattintson a **Windows Telepítő** fülre, majd duplán a **Kellékek** sorra. Jelölje ki a 'Táska' összetevőt és nyomja meg az **OK** gombot. A Táska mappa ikonja megjelenik a számítógépes Asztalon.

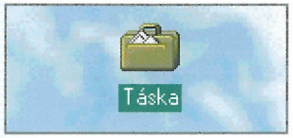

H-P-73-10-20-017

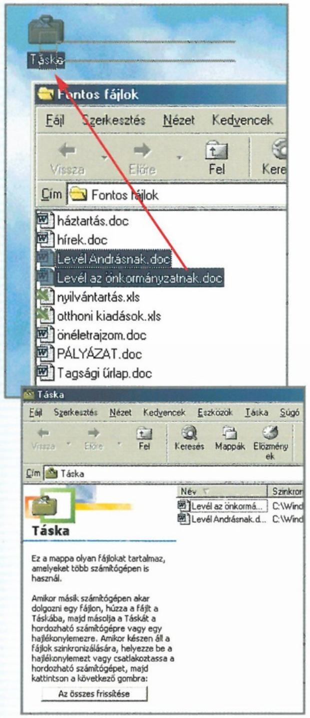
A Táska hatékony használata

A Táska egy a Windows Asztalon elhelyezkedő speciális mappa. Segít a dokumentumok különböző gépek közötti mozgatásában, biztosítva, hogy egy és ugyanazon fájlnak ne legyen több verziója.

1 Nyissa meg a **Táska** mappát az ikonra való dupla kattintással.

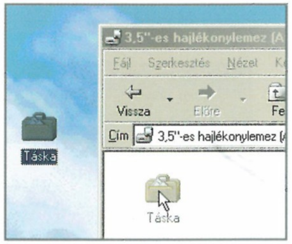
2 Jelölje ki a használni kívánt fájlt és húzza át azt a Táska mappába. Ha a Táska ikonra duplán kattint, ellenőrizheti az átkerült fájlokat, az ablakban láthatja azok nevét, helyét a gépen, állapotát, méretét és fájltípusát is.

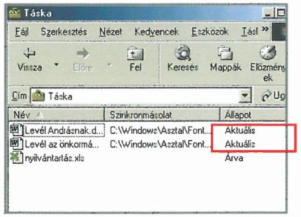
3 Helyezzen a gépbe egy floppylemezt. Kattintson duplán először a **Sajátgép**, majd a **3,5" lemez (A:)** ikonokra.

4 Kattintson a **Táska** ikonra és az egérgombot nyomva tartva húzza át az ikont a floppylemez ablakába. Engedje el az egérgombot. A Táska átkerül a floppylemezre.

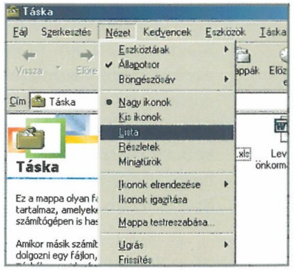
5 Most áthelyezheti a floppylemezt egy másik gépbe, és a Táska mappából szerkesztheti a dokumentumokat az új gépen vagy akár az eredeti dokumentumokat az eredeti gépen. A Táska mappa tartalmazza az eredeti verzió rekordját, így mindig egyértelmű, melyik a régebbi verzió.

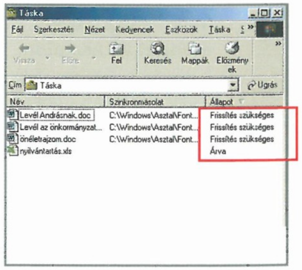
6 Amikor visszatér ahhoz a géphez, amelyen eredetileg készítette a dokumentumot, helyezze a gépbe a floppylemezt és nyissa meg. Kattintson a **Táska** ikonra és a bal egérgombot nyomva tartva húzza a Táskát az Asztalra. Zárja be a floppylemez ablakot.

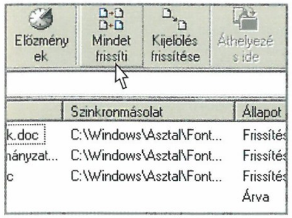
7 Dupla kattintással nyissa meg a **Táskát**. Ha a fájlok ikonként látszanak, válassza a **Nézet** menü **Lista** parancsát.

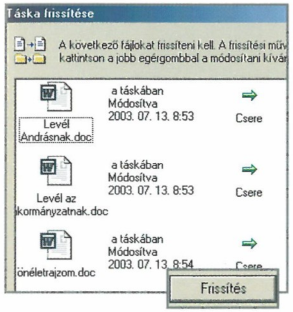

8 A szerkesztett fájlok 'Frissítés szükséges', az újonnan létrehozott fájlok pedig 'Árva' állapot megjelölést kapnak.

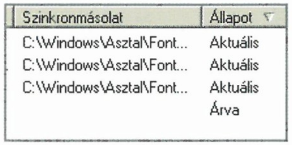

9 Kattintson a Táska menü, **Mindet frissíti** parancsára. Megnyílik a Táska frissítése ablak, felsorolva az aktualizálandó fájlokat. Kattintson a **Frissítés** gombra a megfelelő fájlok frissítéséhez.

10 Következő alkalommal, amikor megnyitja a Táska mappát, a 'Frissítendő'jelzés helyett az 'Aktuális' jelzés jelenik meg a fájlok mellett.

Ötlet

Ne feledje: ha Zip lemezre menti a Táska mappát, a lemezzel együtt a Zip meghajtót is haza kell vinnie.

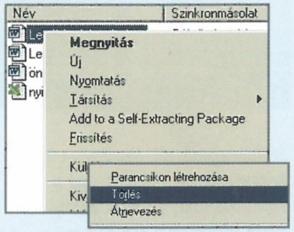

Fókuszban

Fájlok törlése a Táskából

A floppylemezek rendkívül hamar megtelnek, különösen akkor, ha képfájlokat ment le, ezért rendszeres törlésre van szükség. Használhat azonban nagy adattároló kapacitású lemezeket, pl. Zip-lemezeket is.

■ Ha floppylemezre menti a Táskát, időnként törölnie kell az elemeket. A floppy 1,44 MB adat tárolására képes, így alkalmas viszonylag hosszú szövegfájlok tárolására, de nem elég nagy ahhoz, hogy sok képfájlt tároljon. Kattintson jobb egérgombbal az eltávolítandó fájlra, majd nyomja meg a megjelenő menü **Törlés** parancsát, vagy jelölje ki a fájlt és nyomja meg a billentyűzet **Delete** gombját.

■ Az Iomega Zip lemez kapacitása 250 MB (alul), 170-szer több mint egy floppylemezé. Ezért kiválóan alkalmas nagyméretű fájlok tárolására. A Zip-meghajtó nagyon egyszerűen üzembe helyezhető, csupán a számítógép USB bemenetéhez kell csatlakoztatni, és a telepítő lemez segítségével telepíteni kell.

Kisokos

Word dokumentumok összehasonlítása

Ha egy dokumentum két verzióján is dolgozik egyidejűleg, és nem tudja pontosan, hogy azok miben különböznek egymástól, először nevezze át az egyik fájlt. Nyissa meg az egyik dokumentumot. Kattintson az Eszközök menü Változások követése almenüjére és válassza a Dokumentumok összehasonlítása parancsát. Az új vagy módosított szöveg piros színnel, a törölt szöveg pirossal és áthúzottan jelenik meg.

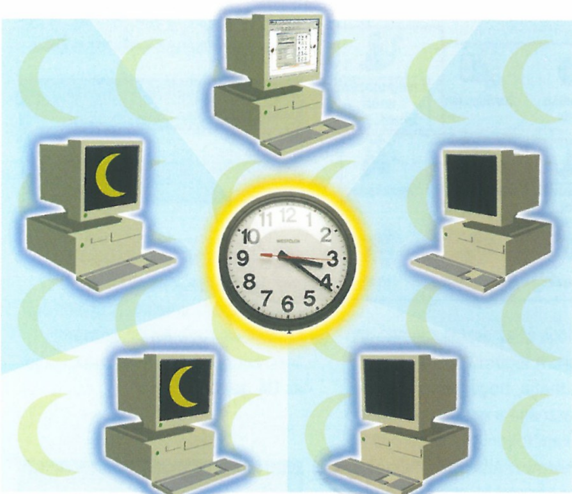
A ~~kutya~~macska a lábtörlőn ült, és hangosan ~~ugatott~~ nyávogott.

Gazdaságos áramellátás

Takaré-kosan

Tartalom

- Az áramfelhasználás módszerei
- Az áramfogyasztás beállításának testreszabása
- Mindent a tartalék üzemmódról
- A hibernáló gép jelszavas védelme

A rákapcsolt periféria egységekkel együtt a számítógép igen sok áramot használ. Ez nem csupán a környezetre ártalmas, de a villanyszámlát is növeli. A modern gépeken intelligens tápellátás-kezelő programok találhatók, amelyek segítségével a számítógépet a lakás legtakarékosabb háztartási gépévé tehetjük.

Takarékos üzemmód

A tápellátás-kezelő szoftvereket eredetileg az akkumulátor korlátolt kapacitásának növelésére telepítették a hordozható gépekre, de hamarosan kiderült, hogy a módszer az asztali gépek esetében is hasznos. Az áramellátás szabályozása manapság már minden gépen megvalósítható, segítségével a gépet energiatakarékos üzemmódba kapcsolhatjuk akkor is, ha nem is dolgozunk vele. Ily módon a gép tápegysége kevésbé terhelt, a villanyszámla pedig csökken.

Tudta-e?

Indításkor Energy Star logó jelenik meg a képernyőn. A logó különböző, képernyővel működő rendszereken is megtalálható. Az Energy Star az Amerikai Energetikai Minisztérium által támogatott hálózat, amely az energiát hatékonyan hasznosító termékek, illetve az energiatakarékos megoldások felismerésére használatos.

Kérdés-felelet

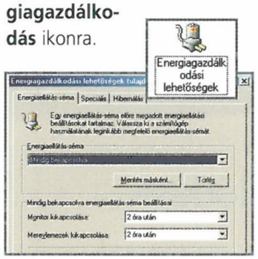
K Valóban szükség van az áramellátás kezelésére?

F A gép áramellátásának kezelése igen hasznos. Ha a gép folyton működik, sok áramot fogyaszt. Ha azonban minden alkalommal ki-bekapcsolgatja az ember, rongálódhat a hardver, és a folytonos indítással értékes perceket veszíthetünk. Ennek a problémának a megoldására fejlesztették ki a takarékos áramfelhasználó rendszert.

K Honnan tudhatom meg, milyen áramfelhasználó rendszert telepítettek a gépemre?

F Legegyszerűbb, ha beleolvas a gép használati utasításába. Ha ez nincs kéznél, az Energiagazdálkodás beállítása ablakban minden energiatakarékos kezelőt megtalál. A **Beállítások, Vezérlőpult** ablakban kattintson az **Energiagazdálkodás** ikonra.

K A gép állandó kibekapcsolása rossz szokás?

F Az áramingadozás miatt a ki-bekapcsolgatás nagyon megviseli a rendszert. Az asztali gépek áramkezelő rendszerei a képernyőt, a CD-lejátszót irányítják. Ezek áramtalanítása nem okoz gondot olyankor, amikor nincsenek használatban.

K Van az energiatakarékos technológiáknak más felhasználási lehetőségük is?

F A modern ACPI technológiával beállíthatja gépét arra, hogy saját magát kapcsolja ki. A takarékos üzemmódra állított gép ezután – Internet-kapcsolattal – tárcsázással bárhonnan elérhető anélkül, hogy állandóan bekapcsolva tartanánk a gépet.

Szótár

BIOS A Basic Input/Output System (Alapvető Bemenet/Kimenet Rendszer), amelyet különleges, 'Csak olvas' (ROM) csipen tárolnak, a gép indításakor azonnal működésbe lép. Ez az eszköz irányítja az alapvető járulékos elemeket, a billentyűzetet és a képernyőt. A gép csak a BIOS indulása után indítja el saját rendszereit.

Monitor A gép képernyője. Noha a legtöbb katódcsöves felépítésű, mint bármely televízió képernyő, a monitor sokkal nagyobb felbontással dolgozik, mert az apró betűs szövegek, illetve a finom részletek csak így élesek.

Asztali gép Otthon és a munkahelyen használatos, nem hordozható számítógép. Különbözik a laptoptól és a nagyméretű ipari számítógéptől. A kifejezést ne tévesszük össze a Windows Asztallal, mely a képernyő Windows munkaterülete.

Hibakereső

A gép áramkezelése nincs üzemben, a képernyő mégis kikapcsol.

A Windows-on kívül az alapvető áramkezelő eszközöket BIOS-ból is irányítani lehet. Emiatt még akkor is, ha a Windows-ban kikapcsolta, az áramkezelő a BIOS vezérlés miatt még üzemelhet. A BIOS módosításával azonban ne próbálkozzon, mivel az bonyolult művelet és szakembert igényel.

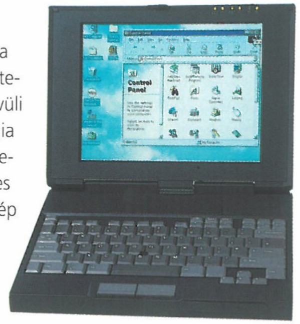

H-P-73-10-20-010

A Mit tud a számítógépem? alkotói arra törekedtek, hogy megbízható és naprakész információkat közöljenek. A kiadvány kiegészíti, de nem helyettesíti a szakkönyvekből megszerezhető szakmai ismereteket. Az Ön gépén futó, kiadványunkban esetleg nem szereplő programokról tájékozódjon speciális szakkönyvekből.

Az energiaellátás szabályozása

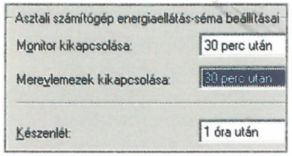
A gépek áramkezelése lassanként már a Windowsból is könnyen elérhető.

Az áramkezelő rendszereket eredetileg a hordozható gépek hosszú idejű működtetésére fejlesztették ki. A használaton kívüli elemek áramtalanításával értékes energia takarítható meg. Az áramkezelő rendszerek ma már az asztali gépek természetes járulékai, melyeknek köszönhetően a gép gyorsabban indul, és takarékosabban működik.

Az áramkezelés fejlődése

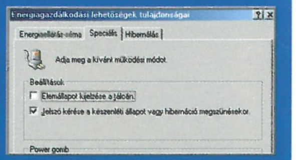
Az Intel és Microsoft cégek együttesen fejlesztették ki az APM Fejlett Áramkezelő Rendszert. Először történt, hogy az áramkezelő eszközt a hardver helyett a BIOS-ba építették be. Az APM hátránya az, hogy csak a képernyőt és a tápegységet irányítja. A következő lépés az ACPI Fejlett Konfiguráció és Energia Adapter. Ennek segítségével a Windows a géphez kapcsolt minden elemet irányítani képes. Míg a gép takarékon van, a memóriában tárolt adatok érintetlenek. Ennek köszönhetően a takarékos üzemmódokból való kilépéskor nem kell a Windows-t újraindítani.

Kisokos

Jelszavas védelem

A takarékra tett gép feltörésének megakadályozása végett használja a Windows jelszavát. Az áramellátás beállítása ablakban kattintson a Speciális fülre. Itt pipálja ki a 'Jelszó kérése a készenléti állapot vagy hibernáció megszűnésekor' dobozt. Ennek következtében a gép 'ébredéskor' jelszót kér.

Az energiaellátás beállításainak módosítása

A gépet beállíthatjuk úgy, hogy automatikusan takarékra tegye a használaton kívüli képernyőt és meghajtót. Ezzel áramot takarítunk meg, illetve nem kell a Windows programot minden alkalommal újraindítani.

■ A takarékra állítás nem az éppen végzett munka mentését jelenti, hanem az azonnali elérhetőséget.

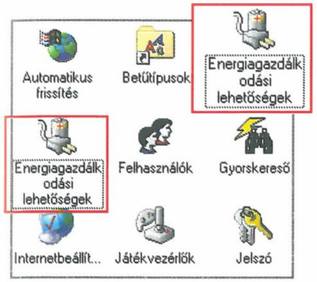
1 Az opciók testreszabásához kattintson a **Start** gombra. A **Beállítások** menüből válassza ki a **Vezérlőpult** sort.

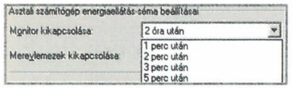
Ötlet

Állítsa gépét kézi módszerrel takarékra: lezáráskor a Start menüből válassza a Takarék opciót.

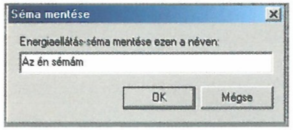
2 Válassza ki az **Energiagazdálkodás** ikont, és a megjelenő ablakban kattintson a **Energiaellátási séma** fülre.

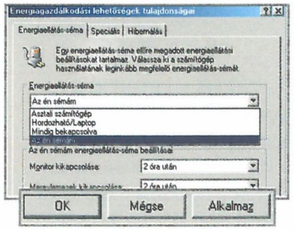
3 Jelölje ki az asztali számítógép sort. A legördülő menüben módosíthatja, hogy amennyiben nem használja a gépet, mennyi idő múlva kapcsoljon ki a képernyő és a merevlemez. Általában először a monitor kapcsol ki, pár perc múlva pedig a merevlemez. A legördülő menüből válassza ki a megfelelő időintervallumot.

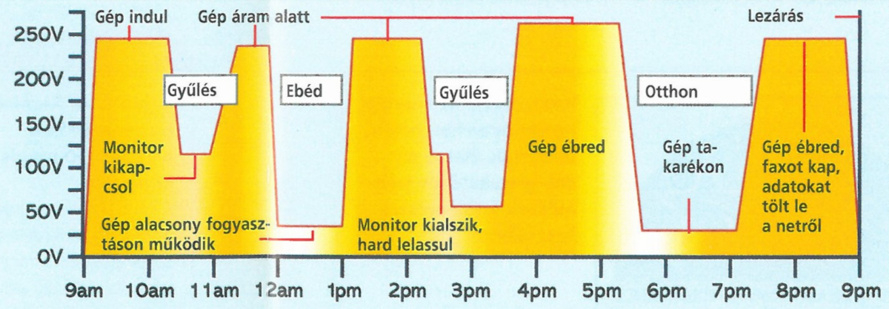

4 Ha módosítja az Energiagazdálkodási rendszert, kattintson a **Mentés másként** gombra, és a dialógusdobozban adja **Az én sémám** nevet az új változatnak. A beállítás mentéséhez kattintson **OK**-t.

5 Mentés után a listából kiválaszthatja saját változatát. A legördülő áramellátási beállítások listából válassza **Az én sémám** sort, kattintson az **Alkalmaz**, majd az **OK** gombra.

Áramtakarékos technológia a géphasználatban

Fókuszban

Hibernálás

Ha gépe sokáig marad takarékon, hibernálási módra kapcsolhat.

■ A hibernálás alatt kikapcsol a képernyő és a meghajtó, a gép menti a nyitva lévő fájlokat és kikapcsolja a rendszert. Mikor a gépet ismét bekapcsolják, az Asztal a kikapcsolás előtti állapotban jelenik meg, a nyitva hagyott programok, fájlok ismét kinyílnak. A Hibernálás beállítása automatikusan vagy kézileg történik. A hibernálás után a gép lassabban ébred, mint ha takarék módban maradt volna. Hasonló hibernálási mód a laptopok esetében is létezik, alvás a neve.

■ A hibernálás előtti időintervallum beállításához kattintson az **Energiagazdálkodási lehetőségek Tulajdonságai** ikonra. Kattintson a **Hibernálás** fülre és pipálja ki a 'Hibernálás engedélyezése' dobozt. Térjen vissza az **Energiahálózatok** ablakba és válasszon a **Rendszer hibernál** menüből egy opciót.

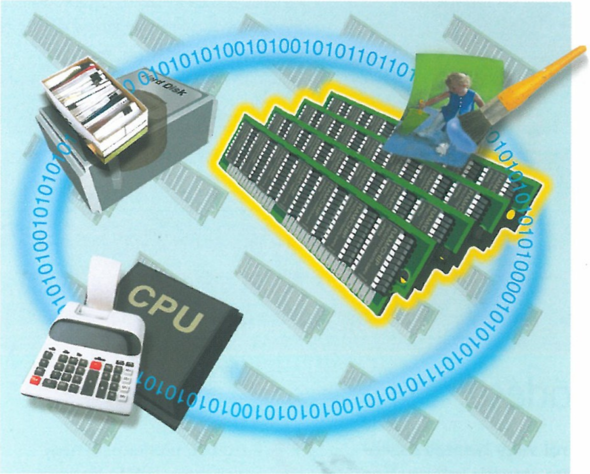

A RAM szerepe

Köszönet a memóriának

Tartalom

- A számítógép RAM-memóriájának mérete
- A RAM-memória feladatai és működése
- Az új szoftver használatához szükséges memóriakövetelmények

A PC a programokat és dokumentumokat két fő tárolóeszköz segítségével őrzi, mindkét eszköz nagysága megabájtokban (MB) fejezhető ki. Az egyik ilyen eszköz a merevlemez. A gép kikapcsolásakor a merevlemezen lévő adatok sértetlenek maradnak. A másik tárolóeszköz a RAM (Random Access Memory): véletlen hozzáférésű memória. Ez egy olyan ideiglenes tároló, amelyet a gép programok futtatásához és a fájlokkal való munkavégzéshez használ. Az adatok, a merevlemezen tároltakénál gyorsabban kereshetők vissza. Egy átlagos PC-nek napjainkban 128MB RAM memóriája és akár százszor nagyobb területű merevlemeze lehet. A RAM-memória ideiglenes adattárolást végez, az adatok a gép kikapcsolásakor elvesznek.

Érezze a különbséget

Fontos megérteni a memória és a merevlemez közötti különbséget, hogy tudjuk, hol tárolódnak fájlok munka közben és a mentést követően.

Tudta-e?

A Hold felszínén egy otthagyott holdjáró jármű állított emléket az ember idegen bolygóra lépésének. A holdjáró lábaihoz erősített emléktáblán a következő szavak olvashatók: „Ezen a helyen léptek a Holdra a Föld bolygó első lakói 1969 júliusában. Az egész emberiség békéjéért jöttünk ide." A három asztronautát egy kevesebb mint 1MB tárkapacitású memóriával ellátott számítógép segítette. Napjainkban egy zsebszámítógép, egy mobiltelefon vagy akár egy hangkártya ennek a tárkapacitásnak több mint harmincszorosával rendelkezik.

Kérdés-felelet

K Mi történik a RAM-memóriával, miután kikapcsolom a gépet?

F Mivel a RAM változó memória, kikapcsoláskor minden abban tárolt adat elvész. Esetleg bizonyos adatok megőrizhetők, ha gépét csak néhány másodpercre kapcsolta ki. Ezt a műveletet akkor tanácsos elvégezni, ha a PC elromlik, így biztosítható, hogy az összes, RAM-memóriában maradt, sérült adat elvesszen.

K Rendelkeznek-e a PC más részei saját RAM-memóriával?

F Igen. Minden létfontosságú alkatrész saját RAM-memóriával rendelkezik. Minden video- és hangkártyának és bizonyos CD-író eszközöknek van saját memóriájuk. A 3D játékok 32 vagy 64 MB grafikus kártyát igényelnek. Ezek a memóriák speciális fajtájú RAM-memóriák, működésük a fő memóriáéhoz hasonló.

K A RAM-memória könnyen bővíthető?

F Igen, de ehhez ki kell nyitnia a gépet. A RAM-memóriáknak is különböző típusai léteznek (lásd később), ezért érdemes szakember tanácsát kérnie. Bővebb információért látogasson a www.howstuffworks.com honlapra.

K A RAM-memória költséges alkatrész?

F A memóriák árai változnak, ezért érdemes időnként utánanézni, hogy egy pár hónappal ezelőtt még költségesnek tűnő bővítés ára nem ment-e időközben lejjebb. Vásároljon az éppen szükségesnél nagyobb memóriát, tekintettel arra, hogy a memóriaigények folyamatosan és exponenciálisan nőnek.

Szótár

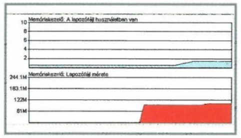
CPU (Central Processing Unit): Központi egység, a gép agya. Ez a processzor vagy működtető egység futtatja a számítógép programjait és visszakeresi a tárolt információkat.

Változó A változó memória teljes tartalma elvész, amikor a csip áramellátása megszűnik.

RAM (Random Access Memory): Véletlen hozzáférésű memória, amely véletlenszerű és nem szekvenciális hozzáférés elvén működik.

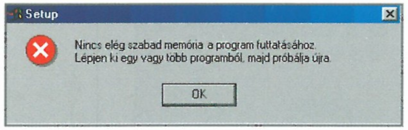
Virtuális memória Feladata a Windows számára biztosítani a megfelelő memórianagyságot anélkül, hogy RAM-memóriát kellene felhasználni. A virtuális memória egy a merevlemezen tárolt ideiglenes fájlként működik. A RAM-memóriához képest ezek az ideiglenes, cserélődő fájlok viszonylag nagy méretűek lehetnek, de elérésük jóval lassabb.

Hibakereső

Egy programot szeretne futtatni, de nem áll rendelkezésére elegendő memória.

Ilyen hibaüzenet legtöbbször olyankor jelenik meg, ha egyszerre túl sok dokumentum van nyitva, vagy túl sok alkalmazás fut. Ha egyidejűleg több programot futtat, túlterhelheti gépe RAM-memóriáját és virtuális memóriáját. Ha egy nagy memóriaigényű programot, például egy modern grafikai játékot szeretne futtatni, zárjon be minden más alkalmazást. Ha a program különleges eszközöket használ (mint pl. hang) próbálja ezeket is kiiktatni. Ha a program így sem működik, indítsa újra a gépet.

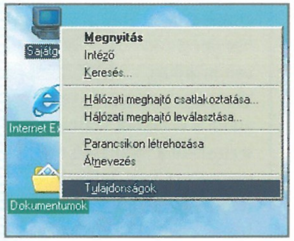
H-P-73-10-20-017

A Mit tud a számítógépem? alkotói arra törekedtek, hogy megbízható és naprakész információkat közöljenek. A kiadvány kiegészíti, de nem helyettesíti a szakkönyvekből megszerezhető szakmai ismereteket. Az Ön gépén futó, kiadványunkban esetleg nem szereplő programokról tájékozódjon speciális szakkönyvekből.

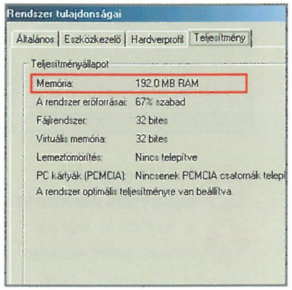
A RAM-méret ellenőrzése

Új szoftver csomagolásán mindig fel vannak tüntetve a program használatához szükséges minimum követelmények, ezért rendkívül fontos, hogy tisztában legyen gépének RAM-memória méretével.

1 A rendelkezésre álló memória méretének ellenőrzéséhez kattintson jobb egérgombbal az Asztal **Sajátgép** ikonjára, majd a megjelenő menüből válassza a **Tulajdonságok** parancsot.

2 A 'Rendszer tulajdonságai' ablak **Általános** és **Teljesítmény** részében egyaránt megtalálja a RAM-memória méretét, megabájtokban (MB) kifejezve.

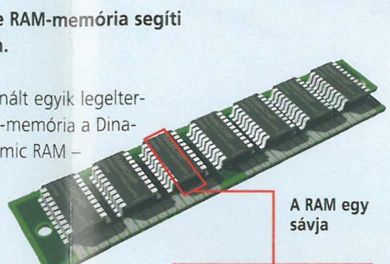

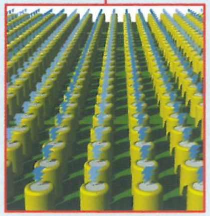
Fókuszban

A RAM-memória fajtái

A számítógépet többféle RAM-memória segíti feladatainak ellátásában.

■ Az otthoni PC-khez használt egyik legelterjedtebb és legolcsóbb RAM-memória a Dinamikus RAM-memória (Dynamic RAM – DRAM). Ezen memóriatípus cellái rendszeresen frissítésre kerülnek, annak érdekében, hogy semmilyen információ ne vesszen el.

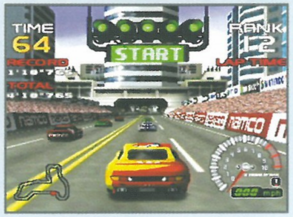

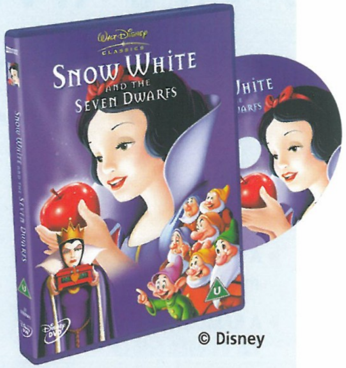

A RAM egy sávja

■ A SRAM (Statikus memória) abban különbözik a DRAM-tól, hogy celláinak nincs szükségük aktualizálásra. Mivel a SRAM memória jóval költségesebb, olyan gépek gyorsmemóriájaként használják, amelyeknél programadatok gyors elérése szükséges.

■ Ha a PC-n 3D játékokat szeretne futtatni, vagy videofilmet nézni, érdemes beszereznie egy gyors RAM-memóriát tartalmazó videokártyát. A Video-RAM (VRAM) olyan memória, amely a grafikai minőséget befolyásolja. A nagy felbontású játékokhoz és videókhoz minél nagyobb MB RAM javasolt.

© Disney

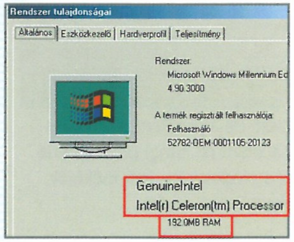
■ A grafikai megjelenés minőségét tökéletesítő egyik legkorszerűbb memória a WRAM memória. Kinézetében megegyezik a VRAM memóriával, de annál jóval gyorsabb és drágább.

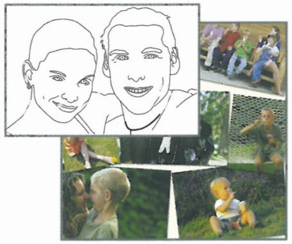
Mekkora RAM-ra van szükség?

A RAM-memória szükséges mérete a számítógép rendszeres használatának jellemzőitől függ.

■ Egy évtizeddel ezelőtt a gépeket 8 MB RAM-memóriával szerelték. Ezt a méretet később felváltotta a 16, majd a 32 MB nagyság. A Windows Me program 32 MB memóriát igényel, de a tökéletes működés érdekében javasolt 64 vagy 128 MB memória beépítése. A méretét meghatározó legfontosabb tényező az, hogy a felhasználó milyen szoftvereket és hogyan használ.

■ Ugyanazon szoftverek és hardverek használatakor két különböző embernek eltérő memóriaigényei merülhetnek fel. Megtörténhet, hogy egy magas szintű grafikai programmal egyikük csak vonalakat rajzol, míg a másik felhasználó bonyolult képeket készít. Minél bonyolultabb feladatokra kívánja használni a PC-t, annál nagyobb RAM-memóriára lesz szüksége.

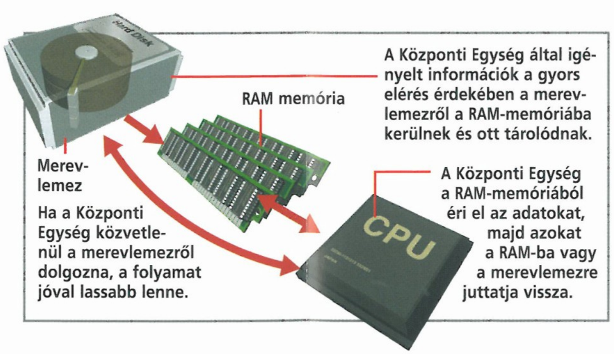

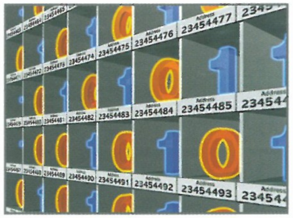
A RAM-memória működése

A RAM-memória tárolja a gép merevlemezéről vagy beviteli eszközeiből (billentyűzet, szkenner, egér) betöltött aktuális információkat. Ezeket a számítógép Központi Egysége (CPU) dolgozza fel.

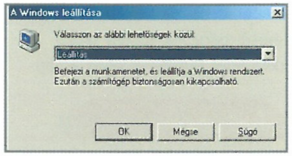
1 A számítógépen található állandó információkat (telepített programok, elmentett fájlok stb.) a merevlemez tárolja. Egy alkalmazás megnyitásakor a program futtatásához a központi processzor számára szükséges adatok a merevlemezről a RAM-memóriába töltődnek (a merevlemez működését jelző lámpa folyamatosan villog). A szoftver a RAM-memóriában fut és a dokumentumokat a merevlemezről a RAM-memóriába és vissza menti, illetve tölti le.

2 A legtöbb program túl nagy ahhoz, hogy a RAM-memóriába töltődjön, ezért csak a megfelelő és a Központi Egység által igényelt információk kerülnek a RAM-memóriába. Ez gyors folyamat, köszönhetően a RAM cellás felépítésének. Minden cella egy bit (1 vagy 0) tárolására alkalmas, és a celláknak saját elérési címe van. Amikor a Központi Egység utasítást kap, megkapja a szükséges cellák címét is. Így nem szekvenciális, hanem közvetlen kereséssel tudja a memória adatait elérni.

3 A RAM memóriában tárolt adatok nem állandók, a memória a számítógép minden egyes kikapcsolásakor kiürül. A fájlokat érintő minden változást a merevlemezre kell mentenie, máskülönben azok a gép leállításakor elvesznek.

Ötlet

Ne feledje – a számítógép teljesítményének optimalizálása érdekében érdemes nagyobb RAM-memóriát vásárolnia

A Súgó használata

Képes vagy rá

Tartalom

- Segítségkérés
- Hibaelhárítás a Windowsban
- A programok kézikönyvének használata
- Tanácskérés az Interneten

Szoftverprobléma esetén gyakorta megesik, hogy nincs kihez fordulni. A legtöbb programhoz mellékelt használati utasítás csak a program elindításához nyújt segítséget. Szerencsére a kérdéseinkre adott válasz megtalálható magában a számítógépben – az elektronikus súgófájlok sokkal több információt tartalmaznak, mint amennyi egy nyomtatott kézikönyvben elfér.

S.O.S.

A PC Súgója értékes segédeszköz, amely lépésenkénti oktatóprogramot, valamint a súgótémakörök tárgymutatóját is tartalmazza. Ha kérdésére a gépben mégsem talál kielégítő választ, további források állnak rendelkezésére az Interneten, vagy hívhatja a különleges telefonszámok valamelyikét, ahol szakértők adnak tanácsot minden technikai kérdésben. Ez a kártya megmutatja, hogyan használja ki maximálisan a számítógép súgóját a felmerülő problémák kezeléséhez.

Tudta-e?

Minden Microsoft Office programhoz Office Segédnek nevezett beépített „intelligens" súgó tartozik. A Segéd alapértelmezésben animált iratkapocs formájában jelenik meg (beállíthatók más figurák is), és lépésenkénti segítséget nyújt vagy tanácsokat ad. Az Office Segéd hasznos tippekkel is szolgál. Bekapcsolásához menjen a Súgó menübe, válassza az Office Segéd pontot.

A megjelenő 'Mit kíván tenni?' ablakba írjon egyetlen kulcsszót, vagy részletezze a keresett problémát, és az Office Segéd máris útmutatást nyújt.

Kérdés-felelet

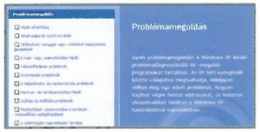
K Újra és újra elakadok ugyanannál a problémánál. Mit tehetek, hogy ezt elkerüljem?

F Sok ember számára hasznos, ha egy kis jegyzetfüzetet tart a gép közelében, ahová a leggyakoribb problémákat és megoldásokat lejegyzi. Ezzel a módszerrel könnyen felidézheti a megoldást, amikor ugyanabba a problémába ütközik.

K Hogyan szűkíthetem a keresést, ha nem tudom, hogy hol keressem a megoldást a Súgó fájlok között?

F Használja a Súgó tárgymutatóját a problémához kapcsolódó fontosabb szavak kereséséhez, például gépelje be azt, hogy 'képernyő' vagy 'monitor' ha a monitorral kapcsolatos kérdései vannak. A megjelenő választlistából kiválaszthatja a megfelelő megoldást.

K Ha nem tudom pontosan, mi a probléma, hogyan oldjam meg?

F Kiindulópontként használja a probléma első tünetét, és keressen rá a Súgóban, vagy lapozza fel a használati utasítás Hibaelhárítás fejezetét.

K Mit tehetek, ha egy programot nem sikerül telepíteni, így a súgófájlokat sem lehet elérni?

F A program telepítő-CD-i általában tartalmaznak egy 'ReadMe.txt' nevű szövegfájlt, amely felsorolja a potenciális telepítési problémákat. Ellenőrizze, hogy ez a fájl nem tartalmaz-e az adott helyzetre illő hasznos információt. Ha ez sem segít, akkor hívja a gyártó közönségszolgálatát.

Szótár

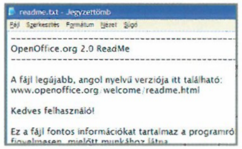
Névjegy A Súgó része, mely a szerzői jogra és a használati jogokra vonatkozó információkat tartalmazza. Sokszor internetes forrásokhoz kapcsolódó hivatkozásokat is tartalmaz.

FAQ (Frequently Asked Questions) (gyakran ismétlődő kérdések). Olyan dokumentum vagy weboldal, amely a leggyakoribb kérdésekre nyújt feleletet. Mielőtt segítségért folyamodik, olvassa el a FAQ témákat.

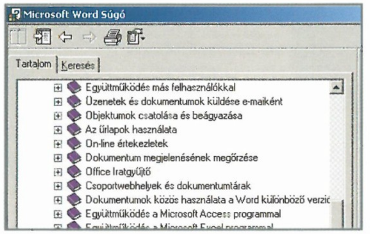
Hibaelhárítás Egyszeri válaszok helyett az adott problémára lépésenkénti megoldásokat nyújtó súgó.

Read me Szó szerint: olvass el. Szövegfájl, mely a program kézikönyvének elkészülte utáni változásokat és a telepítéshez feltétlenül szükséges információkat tartalmazza.

Hibakereső

A súgófájl ablaka eltakarja a képernyőt. Néha komplikált a főoldalról átváltani a súgóoldalra. A probléma kezelhető, ha kinyomtatja a szükséges súgóoldalt. Ezután az ablakot bezárhatja, és a nyomtatott verzió segítségével keresheti tovább a megoldást. Az oldalra jegyzetelhet is, és ha végzett, elteheti a lapot arra az esetre, ha megint ugyanabba a problémába ütközne.

H-P-73-10-20-004/B

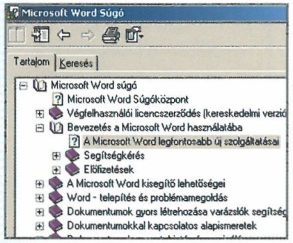
Egy program Súgójának használata

Ha bármely program valamely összetevőjével kapcsolatban segítségre van szüksége, akkor elsőként a súgóval keresse a megoldást.

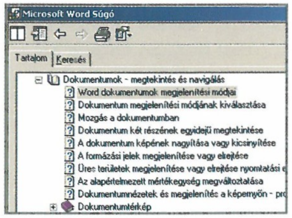
1 Kattintson a menüsorban a **Súgó**ra. A megjelenő opciók programonként változhatnak, ezért válassza a 'Tartalom' vagy 'Súgó témakörök' opciót.

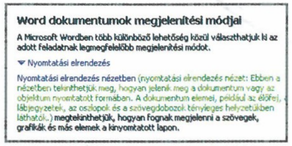
2 A Tartalom új ablakban jelenik meg, amely fejezetekből áll – mindegyik fejezet jobb oldalán kis könyvikon található. Kattintson duplán arra a fejezetre, amelyik a kérdéshez leginkább kapcsolódik.

3 Az egyes súgótémakörökhöz kérdőjeles lapot ábrázoló ikonok tartoznak. Ha rálelt a kérdéséhez kapcsolódó témakörre, kattintson duplán a megfelelő ikonra.

4 A megjelenő ablak konkrét tanácsokat tartalmaz a kiválasztott kérdésre, témakörre vonatkozóan. Ezekben néha kiemelt szavak találhatók, amelyekre kattintva újabb súgóoldalak jelennek meg.

Kisokos

Hívja a gyártót

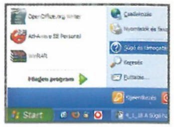
Ha problémáját szakértő segítségével szeretné megoldani, akkor hívja a használati utasításban vagy a termékleírásban megadott telefonszámot. Kattintson a Súgó menüre, és válassza a Névjegyet a programinformációk megjelenítéséhez. A hívás előtt készítse elő a termék sorozatszámát, az ügyfél vagy a termék azonosítószámát, minthogy ezeket tanácsadáskor a cégek gyakran kérik.

Windows hibaelhárítás

Sok olyan problémát, amely nem a programokra jellemző, a Windows saját hibaelhárító útmutatójának segítségével kezelhet.

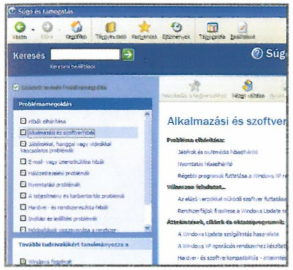
1 Kattintson a **Start** gombra, majd válassza a **Súgó és támogatás** opciót.

2 A megnyíló fő súgóablak a leggyakoribb témaköröket, valamint a Windows XP használatának útmutatóját tartalmazza. Kattintson a **Problémamegoldás**ra.

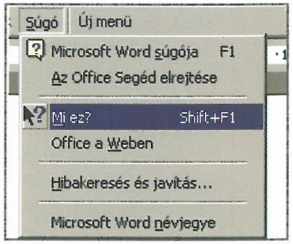
3 A Problémamegoldás oldalon lépésenkénti útmutatást talál az e-mailt, Internetet és a PC-n futó programokat érintő leggyakoribb problémák kezeléséhez. Ha a keresett probléma megtalálható a listában, kattintson rá duplán. A Windows olyan kérdéseket tesz fel, amelyek révén a legtöbb kérdés azonosítható és megoldható.

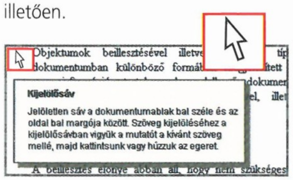
Gyors válaszok

Sok programban magyarázó szövegek jeleníthetők meg az egérmutató segítségével. Ezáltal a program funkcióit lehet felderíteni.

1 Egy program parancsainak és kinézetének megismerésében sokszor a 'Mi ez?' mutató segít. Az Office programokban, menjen a **Súgó** menübe, majd válassza a **Mi ez?** opciót. Az egérmutató mellett ekkor kis kérdőjel jelenik meg.

2 Ha most valamely objektumra kattint, egy felbukkanó panelban magyarázatot talál az objektum szerepét illetően.

Ötlet

Ha a műszaki segédvonalat hívja, kövesse a gépen a kapott utasításokat.

Fókuszban

A program útmutatója

Bár a beépített súgófájlok tartalmazzák a legtöbb információt, először mindig hasznos átnézni a program kezelési útmutatóját.

■ Ha egy új programot kezd használni, érdemes elolvasni a termékkel érkező használati utasításokat. Ezekben általában pontosan annyi információt talál, amennyire az elinduláshoz és az új szoftver telepítéséhez szüksége van.

■ A telepítési útmutatót fontos átolvasni, mivel egyes hardverekre vonatkozóan előfordulhatnak benne különleges utasítások. Sokszor például külön eszközvezérlő programokat kell letölteni az Internetről.

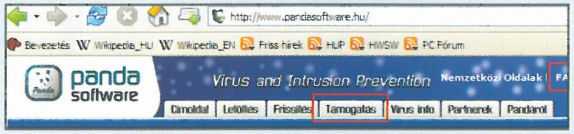

Az Internet használata

Szinte minden számítógépes cég tanácsokat ad és további támogatást nyújt a világhálón.

1 A programgyártó weboldalának címét legtöbbször a termék kézikönyve tartalmazza. Gépelje be böngészőjének címsorába a cég Internet-címét.

2 Ha az oldal megjelenik, kattintson arra a linkre, amely a terméktámogatási részhez vezet. Kérdésére a weboldal FAQ részében is választ találhat.

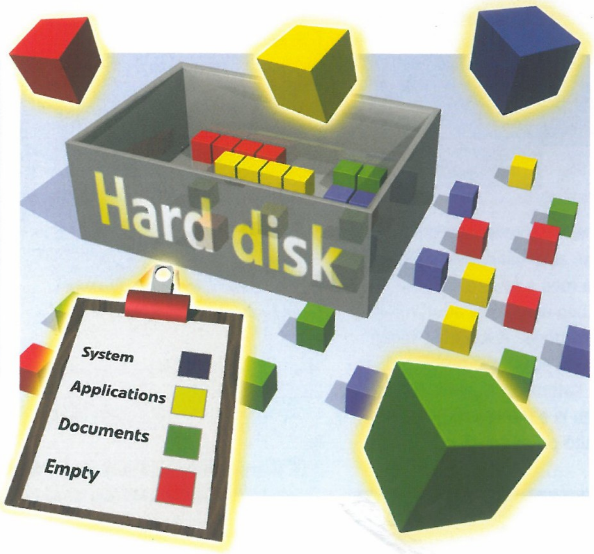

Töredezett fájlok

Egyszerű módszer

Tartalom

- A számítógép sebességének és teljesítményének javítása
- A merevlemez optimális állapotban tartása
- A fájlok és mappák rendezése a Lemeztöredezettség Mentesítő program segítségével

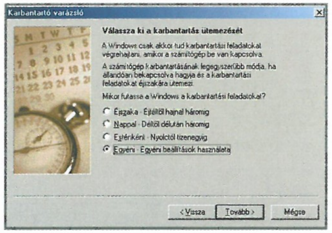
Valahányszor fájlokat mentünk vagy új programot telepítünk, a Windows helyet keres a merevlemezen az adatok tárolásához. Az első elmentett fájlok és a telepített programok szomszédos szektorokban, egymás után következnek a merevlemezen. Idővel azonban a gép ugyanazon adatállomány különböző darabjait bárhová elhelyezheti a merevlemezen, ahol üres helyet talál.

A darabok összerakása

Amikor egy fájl darabjai nem egy helyen találhatók, azt mondjuk, hogy a fájl töredezett. Szerencsére a számítógépek igen hatékonyan találják meg az állományok darabkáit. De minél töredezettebbé válik egy fájl, annál hosszabb időbe telik megtalálni és megnyitni. Ezért a Windows rendszerhez tartozik egy beépített program, a Lemeztöredezettség-mentesítő. E program segítségével a gép megtalálja az egyes darabokat, és újra sorba rendezi a fájlokat.

Tudta-e?

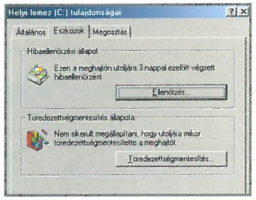
Célszerű a meghajtó töredezettségét rendszeresen megszüntetni. A Windows Karbantartó Varázslóval ezt automatikusan be lehet programozni. Sokan a professzionális felhasználók közül éjszaka bekapcsolva hagyják számítógépüket, hogy a karbantartási feladatokat elvégezze. Az otthoni felhasználók választhatják az egyéni beállításokat, és beállíthatják a karbantartáshoz legmegfelelőbb időpontot.

Kérdés-felelet

K Milyen gyakran szüntessem meg a töredezettséget?

F Ez attól függ, milyen gyakran használja a gépet. Ha folyamatosan tárol és távolít el nagyobb mennyiségű adatot, akkor hasznos havonta egyszer lefuttatni a Lemeztöredezettség-mentesítőt. Ha viszont csak alkalomszerűen használja a gépet egyszerűbb feladatokra, például szövegszerkesztésre, akkor elég félévente egyszer elvégezni a karbantartást.

K Mire való a ScanDisk program?

F A ScanDisk egy praktikus eszköz, amit lehet a Lemeztöredezettség-mentesítővel egyszerre vagy attól függetlenül használni.

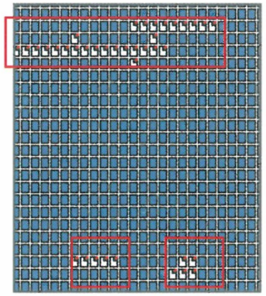
A ScanDisk alaposan ellenőrzi a merevlemezt, feltérképezi a logikai és fizikai hibákat, sok esetben pedig kijavítja a károsodott adatokat.

K A floppylemezeket is töredezettségmentesíteni kell?

F Nem. A hajlékony lemezeken nincs annyi információ, hogy a töredezettség megszüntetése felmerüljön. Csak a nagy mennyiségű állandóan változó adattömböket tartalmazó lemezeket kell töredezettségmentesíteni.

K Mi történik, ha egy hibás szektorcsoportot nem lehet javítani?

F A ki nem javítható szektorcsoport a merevlemez fizikai meghibásodását jelzi. Ez előfordulhat, ha a számítógépet elmozdították vagy ütés érte. A ScanDisk megjelöli a hibás részt, amit a Windows többé nem használ.

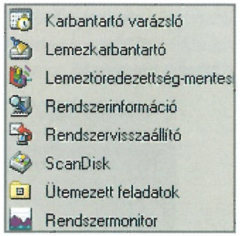
A meghibásodott részeket vörös áthúzás jelzi

Szótár

Átmeneti fájlok Minden nem állandó fájltípus. Az átmeneti fájlok a PC főmemóriáját hivatottak kiegészíteni oly módon, hogy a merevlemezen rövid ideig adatokat tárolnak, amelyekhez a gép közvetlenül hozzáfér, és nem kell a memóriából előhívnia őket. A legtöbb átmeneti fájl a kikapcsolás pillanatában letörlődik.

Klaszter, szektorcsoport A merevlemez tárolófelületének alapegysége. A szektorcsoport mérete a lemezpartíció méretétől függ.

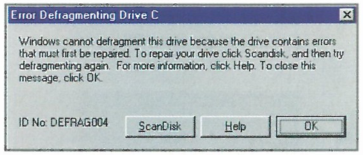
Rendszereszközök A Windows által a gép karbantartásához biztosított eszközök. Funkciójuk a meghibásodott merevlemezek kijavításától (ScanDisk) a tárolóterület szabaddá tételéig (Disk Cleanup) vagy a fontosabb fájlok biztonsági másolatainak készítéséig (Backup) terjed.

Hibakereső

Töredezettségmentesítés közben hibaüzenet jelenik meg.

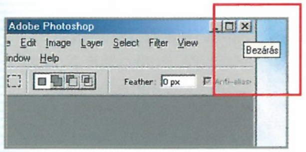
A legtöbb hibás szektor kijavítható, és csak néha fordul elő, hogy a program használhatatlan hibás szektorcsoportokra bukkan. A nem permanens hibák kijavításához futtassa a Rendszereszközök között található ScanDisk programot. A legtöbb esetben a ScanDisk kijavítja a hibákat vagy megjelöli azokat, hogy a Windows a jövőbeni hozzáférések és töredezettségmentesítések alkalmával figyelmen kívül hagyja őket. Fontos tudni, hogy minden ilyen szektorokban tárolt adat elvész.

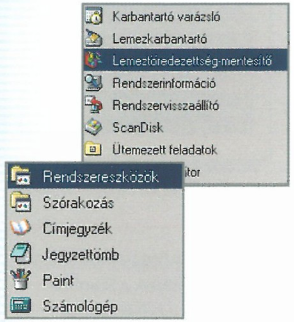
A program beállításai

A lemeztöredezettség megszüntetése hosszú folyamat. A problémamentes futtatáshoz először el kell végezni bizonyos feladatokat, és be kell állítani néhány opciót.

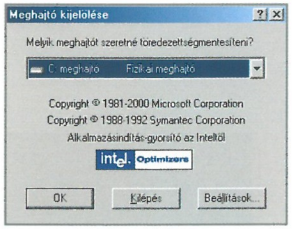
1 A Lemeztöredezettség-mentesítő elindítása előtt lépjen ki minden más programból. Csukjon be minden ikont a Rendszertálcán is. Ez azért fontos, mert a töredezettségmentesítő programnak megszakítás nélküli hozzáférésre van szüksége a merevlemezhez. Ezek a programok megszakíthatják és újraindíthatják a folyamatot.

2 Indítsa el a Lemeztöredezettség-mentesítő programot a **Start** gombra kattintva, a **Programok** és a **Kellékek** kiválasztásával. Válassza a Rendszereszközök opciót, azután kattintson a **Lemeztöredezettség-mentesítő** sorra.

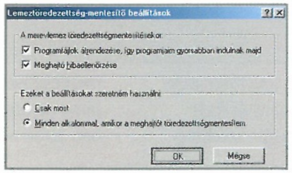

3 A program megkérdezi, hogy melyik meghajtó töredezettségét kívánja megszüntetni. Az alapértelmezett opció a fő merevlemez (a C: fizikai meghajtó), ezen ne változtasson. A többi opció csak akkor fontos, ha gépe nem csak egy merevlemezzel rendelkezik, vagy ha a merevlemez particionált, és létezik D: meghajtó is. Mielőtt az **OK** gombra kattint, válassza a **Beállítások** gombot.

4 A Lemeztöredezettség-mentesítő beállítások párbeszéd dobozban jelölje ki mindkét opciót 'A merevlemez töredezettségmentesítésekor' részben.

Ezek olyan ajánlott alapbeállítások, amelyeket a Lemeztöredezettség-mentesítő futtatásakor mindig célszerű kijelölve hagyni. Éppen ezért tegyen pontot a 'Minden alkalommal, amikor a meghajtót töredezettségmentesítem' opció mellé. A főmenübe való visszatéréshez kattintson most az **OK** gombra.

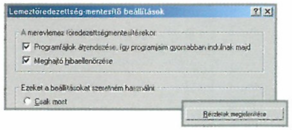
Ötlet

Ha képernyővédőt használ, kapcsolja ki, mielőtt elindítja a töredezettségmentesítőt.

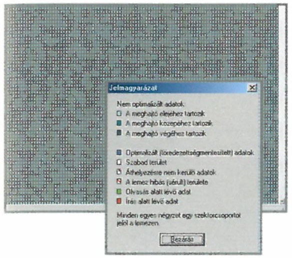
A program elindítása

A lemeztöredezettség-mentesítő program oly módon rendezi el a fájlokat és az üres tárolófelületet, hogy megvizsgálja a jelenlegi elrendezést és összeveti a rendelkezésre álló tárolófelülettel.

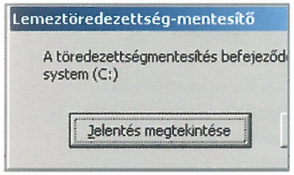
1 Még egyszer ellenőrizze, hogy valamennyi programból kilépett. A képernyővédőt a **Képernyő tulajdonságai** ablakban a **Képernyőkímélő** fülre kattintva, azután a **Képernyőkímélő** mezőben a **Nincs** opciót választva kapcsolhatja ki. Kattintson az **OK** gombra a töredezettségmentesítő folyamat elindításához. A folyamat akár órákig is eltarthat, tehát olyankor végezze, amikor nincs szüksége a gépre.

2 A folyamat előrehaladtát részletesen a **Részletek megjelenítése** gombra kattintva követheti. Ilyenkor a merevlemezt egy nagy háló ábrázolja. Minden kis négyszög a merevlemez egy-egy szektorcsoportját jelenti. A **Jelmagyarázat** gombra kattintva megtekintheti a színek jelentését.

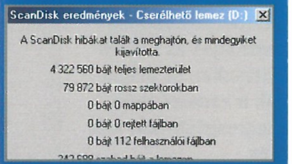
3 A lemez töredezettségmentesítése automatikusan folyik. Ne szakítsa meg a folyamatot, ellenkező esetben annak egy adott részlete újrakezdődik. A folyamat végén megjelenik egy végső párbeszéd doboz. Kattintson az **Igen** gombra, és lépjen ki a Lemeztöredezettség-mentesítő programból.

Kisokos

ScanDisk

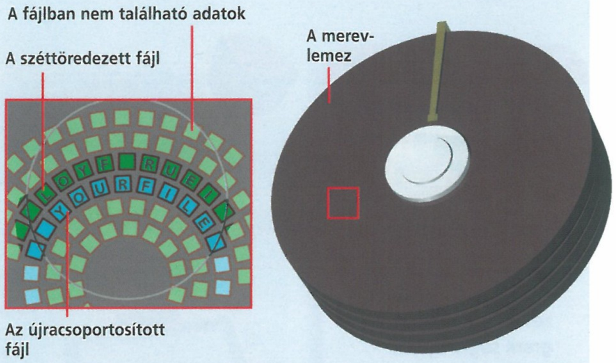
A Lemeztöredezettség-mentesítő indulás előtt elvégzi a merevlemez felület ellenőrzését az esetleges hibák megállapítása céljából. Ha olyan problémákat állapít meg, amelyek meggátolják a Lemeztöredezettség-mentesítő futását, akkor a ScanDisk programmal ezeket ki kell javítani. A ScanDisk a Rendszereszközök mappában található.

Fókuszban

Hogyan működik?

A fájlok mentésekor az adatok a merevlemez teljes felületén 'elterjedhetnek' különböző szektorcsoportokban. A töredezettség megszüntetésekor az adatok hatékonyabban újrarendeződnek.

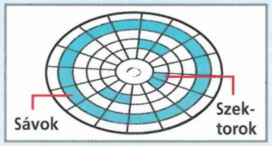

A töredezettségmentesítés részletei

A merevlemez adatainak töredezetté válása természetes, a tárolási és hozzáférési mód következménye.

1 A Windows csak formázott lemezeket tud használni. A formázás alkalmával az információ tárolásának és visszakeresésének céljából a rendszer a lemezt sávokra és szektorokra osztja.

2 Eredetileg az adatokat a gép sorban tárolja, azonban a fájlok mentése és újramentése egyes elemek törlése és új programok hozzáadása során az adatok az éppen nem használt tömbökbe kerülnek, akárhol is helyezkedjenek el ezek a lemez felületén.

3 A fájlok és programok széttöredeznek. Megnyitásukhoz a Windows-nak össze kell szednie az egyes darabokat a merevlemez különböző helyeiről. Ezáltal a gép lelassulhat. A Mentesítő ismét folyamatos sorrendbe állítja a merevlemez adatait.

Ötlet

Akkor futtassa a Lemeztöredezettség-mentesítőt, amikor hosszabb ideig nincs szüksége a gépre.

Karbantartó varázsló

Állandó karbantartás

Tartalom

- A Karbantartó varázsló megismerése
- Automatikusan futó rendszereszközök
- Az egyes rendszereszközök funkcióinak kiválasztása
- A PC zavartalan működésének biztosítása

A Windows Me számos olyan rendszereszközt tartalmaz, amelyek segítségével biztosítható a PC hatékony működése. A Lemeztöredezettség-mentesítő a merevlemez karbantartását végzi, a Scandisk feltárja és javítja a lemezhibákat, a Lemezkarbantartó pedig törli a rendszerből a használaton kívüli fájlokat. Ezek az eszközök a gép működéséhez fontosak, nehéz azonban odafigyelni rendszeres használatukra. A Karbantartó varázsló lehetőséget ad a rendszereszközök beállított időpontnak megfelelő futtatására.

Éjszakai műszak

A Karbantartó varázsló csak akkor képes elvégezni a szükséges műveleteket, amikor a gép bekapcsolt állapotban, de használaton kívül van. A feladatok akadálytalan végrehajtása és a számítógép tökéletes működése érdekében ne felejtse el gépét a karbantartásra kijelölt időpontokban bekapcsolva hagyni.

Tudta-e?

Az elsőként a Windows 98-ba beépített Karbantartó varázsló lehetőséget ad a rendszereszközök futtatásának ütemezésére. Korábban a karbantartó programok az Ütemezett feladatok könyvtáron keresztül voltak elérhetők, ez a könyvtár megtalálható a Windows Me-ben. Lépjen a Programok/Kellékek/Rendszereszközök/Ütemezett feladatok parancsra. Itt megtalálja azt a három karbantartó ikont, amelyek a Karbantartó varázsló menüből is elérhetők, ha duplán rákattint az ikonra.

Kérdés-felelet

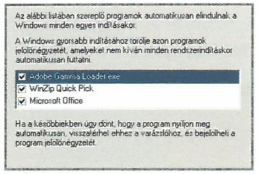
K Hogyan kapcsolhatom ki a Karbantartó varázslót, ha nincs rá szükségem?

F A varázsló ütemezett feladatainak kikapcsolásához lépjen a Start menü **Karbantartás varázsló** álmenüjére, majd jelölje meg az 'Egyéni' opciót. A folyamat folytatásához nyomja meg a **Tovább** gombot, és minden rendszereszközre vonatkozóan jelölje meg a 'Nem' kezdetű sort. Az utolsó oldalon megjelenik egy üzenet, amely közli, hogy egyetlen feladat sem került ütemezésre.

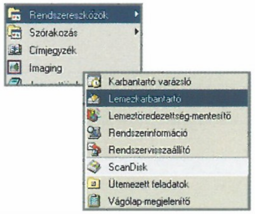
K Mire való a Karbantartó varázsló beállítására vonatkozó 'Gyors' opció?

F Ez nem egy rendszereszköz, hanem a PC hatékony működését biztosító lehetőség. Számos PC alkalmazás minden Windows indításkor lefuttat bizonyos kisebb programokat. Jó, ha tudja, hogy ezek a programok más programok egyidejű használatakor valamelyest lelassíthatják a Windows működését, ezért ha úgy gondolja, ezeket kikapcsolhatja.

K Elindíthatom-e közvetlenül a Karbantartó varázsló rendszereszközeit?

F Ha a rendszereszközöket a Karbantartó varázsló megnyitása nélkül szeretné használni, a programot a Start menüből is elérheti. Lépjen a **Start/Programok/Kellékek** menüre és válassza a **Lemeztöredezettség-mentesítő**, a **Scandisk** vagy a **Lemezkarbantartó** rendszereszközök egyikét.

Szótár

Karbantartó varázsló Rendszeresen ellenőrzi a számítógépes rendszert és biztosítja annak hatékony működését.

Lemeztöredezettség-mentesítő A merevlemez fájljainak újrarendezésével biztosítja a programok kifogástalan működését.

ScanDisk Felfedezi a merevlemezen lévő 'logikai' és fizikai jellegű hibákat. A ScanDisk kívánság szerint kijavítja vagy elrejti a hibákat.

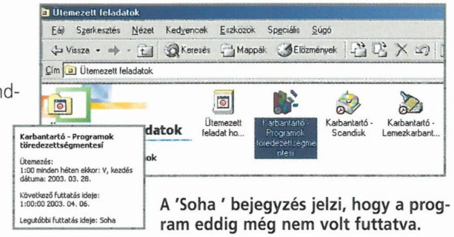
Lemezkarbantartó Az ideiglenes fájlok (például Internet gyorsfájlok és telepítőfájlok) törlésével tárterületet szabadít fel a merevlemezen. Ha azonban a számítógépnek sürgősen szabad tárterületre van szüksége, a kevésbé fontos fájlok (például képernyőkímélő fájlok) is a törlendők listájára kerülnek.

Hibakereső

Nem tudja megállapítani, hogy a Karbantartó varázsló jól működik-e.

Ha a Karbantartó varázsló telepítve van, nyilvánvalóan működik. Ellenőrizheti, hogy az egyes rendszereszközök megfelelően ellátják-e feladatukat. Nyissa meg az ütemezett feladatok könyvtárát, és egyenként kattintson a karbantartó ikonokra. Az ütemterv és az elvégzett feladatok leírása az ablak jobb oldalán jelenik meg.

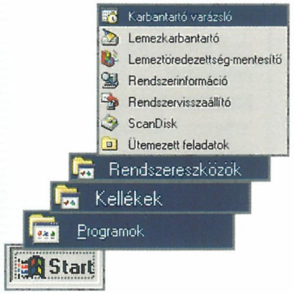
A 'Soha' bejegyzés jelzi, hogy a program eddig még nem volt futtatva.

H-P-73-10-20-008

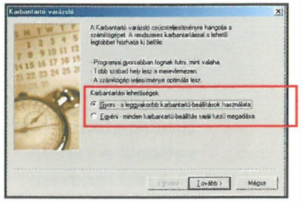
A Karbantartó varázsló indítása

A Karbantartó varázsló a Rendszereszközök menüjének része. Segítségével a PC kifogástalan állapotban tartható. Amikor a gép használaton kívül van, alkalmazásdiagnosztizáló és javító programokat futtat.

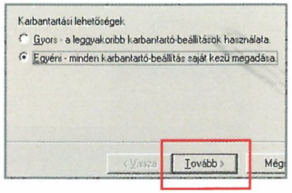
1 A Karbantartó varázsló elindításához kattintson a képernyő bal alsó sarkában lévő **Start** gombra és lépjen a **Programok** almenüre. Válassza a **Kellékek**, majd a **Rendszereszközök** menüket, végül lépjen a **Karbantartó varázsló** parancsra.

2 A varázsló kétféle lehetőséget kínál. A 'Gyors' opció a gép karbantartásakor az alapbeállításokat használja. Ha ezt a módot választja, a Karbantartó varázsló azonnal megnyitja a rendszereszközöket és megkezdi a merevlemez vizsgálatát.

3 Az 'Egyéni' opció lehetőséget ad a rendszereszközök működésébe való beavatkozásra. Jelölje meg az 'Egyéni – minden karbantartó-beállítás sajátkezű megadása' sort, majd a folytatáshoz nyomja meg az oldal alján lévő **Tovább** gombot.

Kisokos

Gyors változtatások végrehajtása

Miután a Karbantartó varázslót beállította, kis ikon, úgynevezett Programütemező ikon jelenik meg a Tálca jobb oldali sarkában.

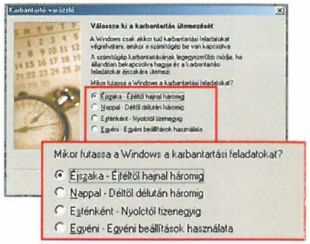

Ha az ikonra duplán kattint, megjelenik egy, a rendszereszköz beállításokat tartalmazó mappa. Ha bármelyik bejegyzésre jobb egérgombbal kattint, a Tulajdonságok parancs használatával lehetősége van a beállítást megváltoztatni. A varázslót a Start menüből is indíthatja, a szükséges változtatások itt is végrehajthatók.

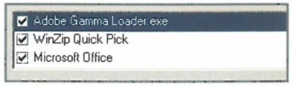
A Karbantartó varázsló használata

A varázsló 'Egyéni' opciójában beállíthatja a rendszereszközök (Lemeztöredezettség-mentesítő, ScanDisk, Lemezkarbantartó) automatikus futtatását, biztosítva a gép tökéletes működését.

1 Az 'Egyéni' opció beállítása után megnyíló ablakban adja meg a Karbantartó varázsló futtatásának időpontját, és nyomja meg a **Tovább** gombot. Ne feledje, hogy a futtatáshoz a gépnek bekapcsolva kell lennie.

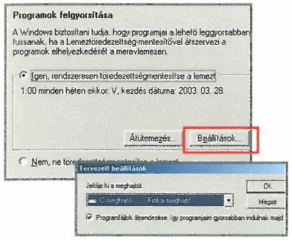

2 A megjelenő ablak 'Windows gyorsabb indítása' részében láthatja a programok listáját. A Windows hatékony indítása érdekében az összes program elől távolítsa el a pipát, majd nyomja meg a **Tovább** gombot.

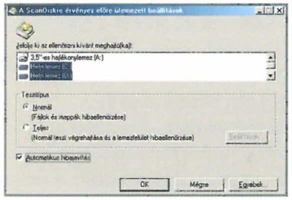

3 A Lemeztöredezettség-mentesítő átszervezi a programok elhelyezkedését, biztosítva ezzel az egyszerűbb elérést. Nyomja meg a **Beállítások** gombot, és jelölje ki azt a meghajtót, ahol a karbantartást el kívánja végezni. Kattintson az **OK**, majd a **Tovább** gombokra.

4 A 'Merevlemez hibaellenőrzése' oldalon kattintson a **Beállítások** gombra, jelölje ki az ellenőrizni kívánt meghajtót és azt, hogy normál vagy teljes tesztet kér-e (utóbbi órákig is eltarthat). Tegyen pipát az 'Automatikus hibajavítás' sorhoz, nyomja meg az **OK**, majd a **Tovább** gombokat.

5 A Lemezkarbantartó törli a szükségtelen fájlokat (pl. ideiglenes fájlok). Kattintson a **Beállítások** gombra, és jelölje ki a törlendő fájltípusokat. Nyomja meg az **OK**, majd a **Tovább** gombokat.

Fókuszban

A Karbantartó varázsló feladatainak átütemezése

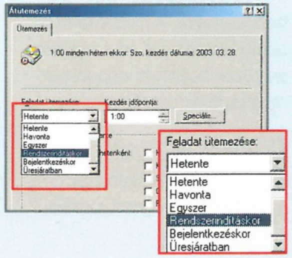

A rendszereszközök futtatásának időpontját az átütemezés opciója segítségével változtathatja meg.

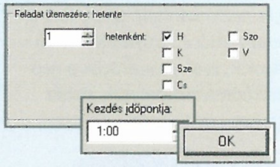
1 A rendszereszköz futtatásának új időpontját a Karbantartó varázsló megfelelő ablakának **Átütemezés** parancsával adhatja meg.

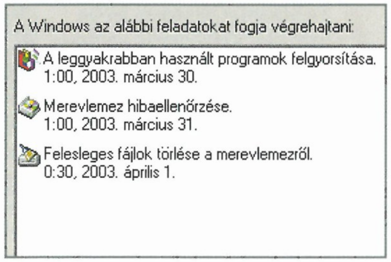
2 Az Átütemezés ablak működése minden rendszereszközre vonatkozóan megegyezik. A futtatás ütemezésének időpontját a 'Feladat ütemezése' rész listáiból választhatja ki.

3 Az **Átütemezés** ablak alján lévő dátum a változtatásnak megfelelően módosul. Heti ütemezéshez adja meg a hét futtatásra alkalmas napját, majd a 'kezdés időpontja' részben jelölje meg a pontos időpontot. Nyomja meg az **OK** gombot a változtatás életbeléptetéséhez

6 A Karbantartó varázsló utolsó ablakában megjelennek a rendszereszközök beállításai. Ha a beállítások megfelelőek, kattintson a **Bezárás** gombra, ha változtatni szeretne, a **Vissza** gombbal léphet a varázsló megfelelő oldalára.

A Windows az alábbi feladatokat fogja végrehajtani:

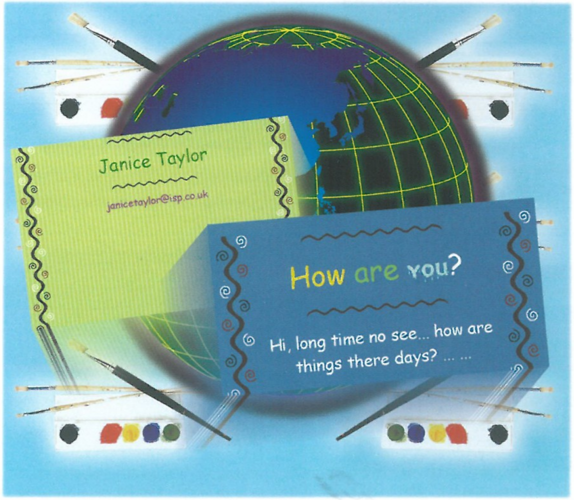
- A leggyakrabban használt programok felgyorsítása. 1:00, 2003. március 30.
- Merevlemez hibaellenőrzése. 1:00, 2003. március 31.
- Felesleges fájlok törlése a merevlemezről. 0:30, 2003. április 1.

E-mail levélpapír

E-mail design

Tartalom

- E-mailüzenet formatervezése az Outlook levélpapír opciója segítségével
- A levélpapír egyedivé változtatása
- Saját levélpapír
- Az Outlook Express Varázslók használata

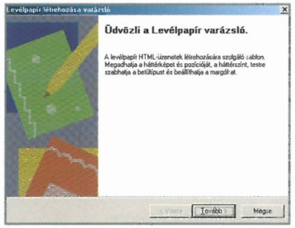
Az e-mailküldés remekül használható a barátokkal és a családdal való kapcsolattartásra, de az egyszerű szöveges üzenet gyakran kevés. Ha szeretné színessé tenni az üdvözlő e-mailt vagy meghívót, használja az Outlook Express 5 beépített levélpapír sablonjait. Üzenetét színes háttérrel láthatja el, különböző betűtípusokat és egyedi margódíszítéseket használhat. Néhány egérkattintással üzenetébe illesztheti a különböző sablonokat, és egyedi, saját sablonokat is készíthet.

Nézz rám!

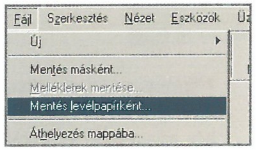
Ha e-mail üzenetét Microsoft Word programban szerkeszti, e-mail levélpapírja tervezésekor felhasználhatja a program beépített websablonjait, azokba háttérképeket illeszthet, külön sablonokat készíthet és megszerkesztheti a szöveg stílusát és elrendezését. A fejezetben foglaltakat felhasználva izgalmas és mutatós e-mail üzeneteket alkothat.

Tudta-e?

A Levélpapír varázsló segítségével elkészítheti saját levélpapírját és beállíthatja, hogy minden kimenő e-mail üzenet erre íródjon. Kattintson az Eszközök menü Beállítások opcióján belül a Levélírás fülre, majd nyomja meg az Új létrehozása parancsot. Tegyen pipát a 'Levélpapír' rész Levél sorához, majd a Kijelölés opcióban jelölje ki a képet. Mostantól minden új üzeneten ez az új sablon fog megjelenni. A Varázsló Kép opciójában választhat vagy készíthet új levélpapír-sablont

Kérdés-felelet

K Használhatom-e a barátom levélpapír-sablonját?

F Ha olyan üzenetet kap, amelynek levélpapír-sablonja nagyon tetszik, és szeretné a sablont felhasználni, válassza a **Fájl** menü **Mentés levélpapírként** parancsát, majd nevezze el a menteni kívánt sablont.

K Mindenki tudja fogadni az általam levélpapírra írt üzenetet?

F A levélpapír-sablonra írt e-mail üzenet HTML formátumú szöveget használ, és az egész üzenetet egy honlaphoz hasonlóan kezeli. Ha a potenciális címzett levelező programja támogatja a MIME (Multipurpose Internet Mail Extensions) formátumot, akkor az illető a HTML formátumú üzenetet saját levelező programja segítségével tudja elolvasni. Mind az Outlook Express, mind pedig a Netscape Communicator képes a MIME üzenetek megjelenítésére.

K Mit látnak azok, akik nem tudják fogadni az üzenetet?

F Látni fogják a formázás nélküli szöveget, és mellékletként megkapják a HTML formátumot, amit Internet Explorerben vagy hasonló programban tud megnyitni, így megtekintheti az eredeti üzenet formázott változatát is.

K Az ilyen típusú üzenetek méretüket tekintve nagyobbak a hagyományos üzeneteknél?

F Igen. Ha olyan levélpapírt használ, amely szövegformázást és képi elemeket is tartalmaz, értelemszerűen több információt küld, mint egy hagyományos, szöveges üzenet esetében. Egy rövid, szöveges üzenet talán 1 KB méretű, míg az üzenet levélpapírra írt változatának mérete elérheti a 3 KB-ot is. Ennek ellenére, ez még mindig nem olyan tekintélyes méretű fájl, hogy letöltéskor bármilyen gondot vagy jelentős késedelmet jelentene.

Szótár

HTML Hypertextnyelv. Internetes dokumentumok szerkesztésére használt programnyelv, amely különböző tulajdonságokat és címkéket használva utasítja a böngésző programot az oldal elemeinek (szöveg, kép és formázás) képernyőn való megjelenésére vonatkozóan.

KB Egy KB 1024 bájtnyi vagy karakternyi információt jelöl. Ha a PC 256 MB RAM-memóriával rendelkezik, akkor egyszerre mintegy 256 000 bájtnyi adat tárolására képes.

Betűkép (betűtípus) Egy teljes karakterkészlet mintaoldala, amely tartalmazza az abc betűit, a számokat és a leggyakoribb jeleket is. Ilyen betűtípusok pl. az Arial és a Times New Roman.

Varázsló Lépésről lépésre kalauzoló segédprogram, amely különféle feladatok

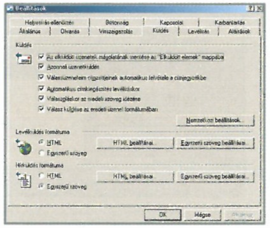

végrehajtásában nyújt segítséget, így például a saját levélpapír elkészítését is megkönnyíti. A Varázsló számos Microsoft programnak, így az Outlook Expressnek is beépített része.

Hibakereső

Egy hagyományos üzenetet küldő feladónak válaszol, de az nem tudja elolvasni a HTML e-mail üzenetet.

Az Outlook Express-t beállíthatja úgy, hogy a válasz üzenetek mindig az eredetileg elküldött üzenet fájlformátumának megfelelő formában kerüljenek elküldésre.

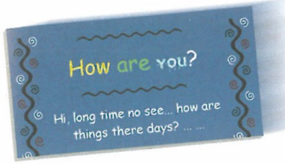
A nyitóoldalon kattintson az Eszközök menü **Beállítások** almenüjén belül található **Küldés** fülre, és tegyen pipát a 'Válasz küldése az eredeti üzenet formátumában' sor elé. Végezetül nyomja meg az **OK** gombot.

H-P-73-10-20-022

A Mit tud a számítógépem? alkotói arra törekedtek, hogy megbízható és naprakész információkat közöljenek. A kiadvány kiegészíti, de nem helyettesíti a szakkönyvekből megszerezhető szakmai ismereteket. Az Ön gépén futó, kiadványunkban esetleg nem szereplő programokról tájékozódjon speciális szakkönyvekből.

E-mail levélpapír használata

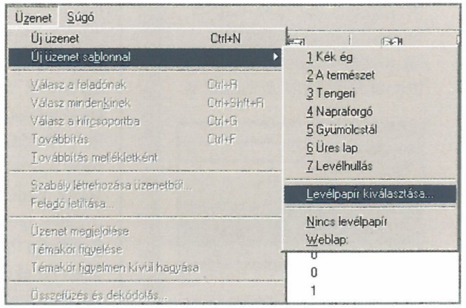

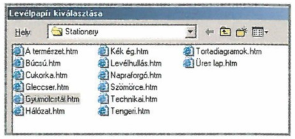
A program megnyitása

Használja az Outlook Express levélpapírmintáit saját üzenetei színesítésére. Felhasználhatja az Outlook meglévő sablonjait, vagy előre megírt üzenetéhez utólag illeszthet levélpapír-sablont.

1 Kattintson az **Új üzenet** menü **Új üzenet sablonnal** almenüjére, majd a beépített sablonok kilistázásához és bemutatásához válassza a **Levélpapír kiválasztása** opciót.

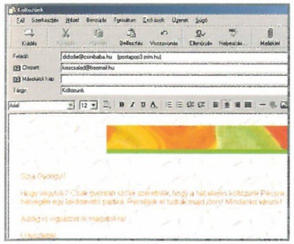
2 Válassza a 'Gyümölcstál.htm'-et, nyomjon **OK**-t. A 'Címzett' részben adja meg az e-mailcímet.

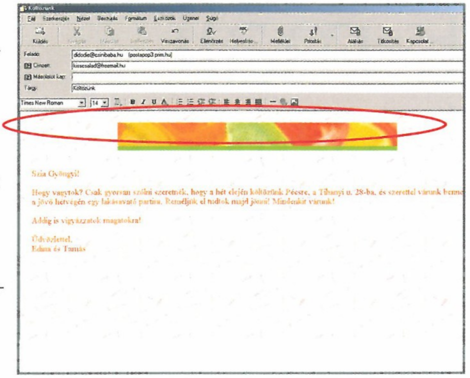
Ötlet

Elküldés előtt a Nyomtatási Kép fülre kattintva ellenőrizze az üzenet külalakját.

3 A 'Tárgy' részben adja meg az üzenet tárgyát. Ezután kattintson az üzenet főablakába, és gépelje be az üzenet szövegét.

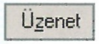
4 Az oldal tetején lévő szöveg eszköztárak segítségével megváltoztathatja a betűtípust, a színt és a méretet. A szöveg elhelyezését az igazítás gombokkal változtathatja meg.

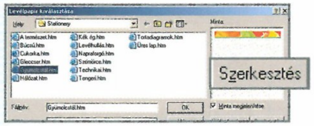
5 A **Fájl** menü **Küldés később** parancsára kattintva az üzenet a Postázandó üzenetek mappába kerül és a Küldés/Fogadás parancs megnyomásakor kerül elküldésre.

Levélpapírminták megváltoztatása

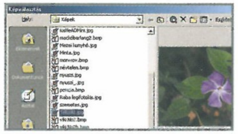

1 A mintát megváltoztathatja, ha az üzenet menü **Új üzenet sablonnal** almenüjére, majd annak **Levélpapír kiválasztása** parancsára kattint, és megnyomja a **Szerkesztés** gombot.

2 A dokumentum Wordben nyílik meg. Lépjen a **Formátum** menü **Háttér** parancsára és válassza ki az üzenethez használni kívánt hátteret.

3 Kép beillesztéséhez válassza a **Háttér Kitöltési effektusok** parancsát, a **Kép** fület, végül nyomja meg a **Képválasztás** gombot és keresse meg a képet.

4 A képüzenet háttereként való alkalmazásához nyomja meg a **Beszúrás** majd az **OK** gombokat.

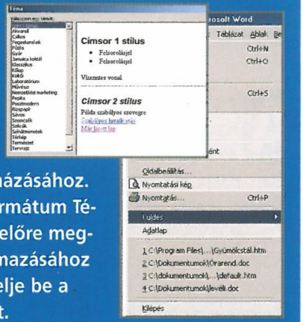

5 Nyomja meg a **Kilépés** gombot. A menti-e a változtatásokat kérdésre nyomjon **Igen**t. Ha a sablont új sablonként mentené, kattintson a **Mentés másként** parancsra és adjon a fájlnak új nevet.

Kisokos

Küldés azonnal

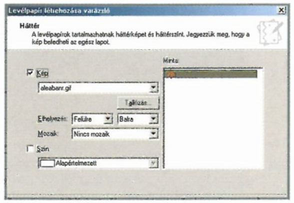
A Word 2000-ből közvetlenül is küldhet e-mail üzenetet a Fájl menü Címzettnek elküld opcióval. A Word minták bármelyikét felhasználhatja üzenete formázásához. Készítsen új fájlt, kattintson a Formátum Témák almenüjére és válasszon az előre megadott témák közül. A Téma alkalmazásához nyomja meg az OK gombot. Gépelje be a szöveget és küldje el az üzenetet.

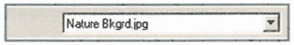
Új levélpapír készítése

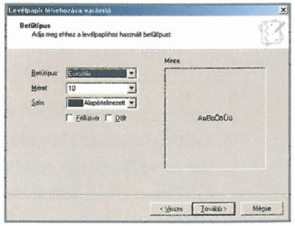
Új levélpapír készítéséhez használja a Levélpapír varázslót.

1 Kattintson az **Eszközök/Beállítások**ra, a **Levélírás** fülre és az **Új létrehozása** parancsra. Nyomja meg a **Tovább** gombot.

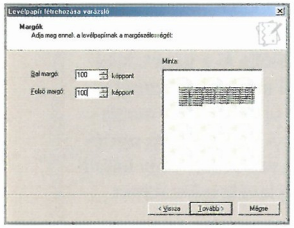
2 Válasszon háttérképet vagy háttérszínt. Saját képfájljai közül is választhat. Jelölje ki a 'Nature Bkgrd.jpg' hátteret, majd a 'Mozaik' részben válassza a **Teljes lapon**t.

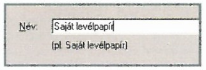

3 Kattintson a **Tovább**ra, válasszon betűtípust, színt és méretet. Ismét nyomja meg a **Tovább**ot. Bármikor visszaléphet egy korábbi ablakra.

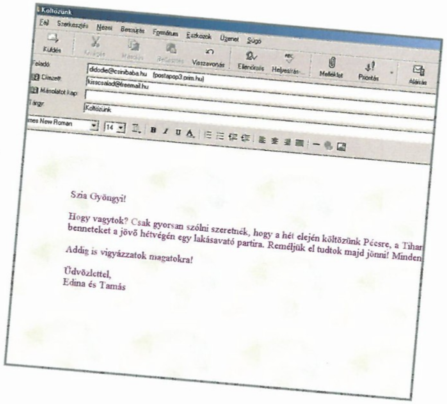
4 Most állítsa be a margókat. Ha a háttér bal felső sarkába egy képet helyezett, viszonylag nagy margókat hagyjon.

5 Kattintson a **Tovább**ra. Adjon nevet az új levélpapírnak. Nyomjon **OK**-t.

6 Kattintson az **Új üzenet sablonnal** parancsra, majd a **Levélpapír kiválasztása** opcióra, és most jelölje ki az újonnan elkészített levélpapír fájlt.

Elkel a segítség

Készséges számítógép

Tartalom

- A Kisegítő lehetőségek beállítása
- A Windows Kisegítő funkcióinak felfedezése
- Beszélő e-mail
- Alternatív beviteli eszközök

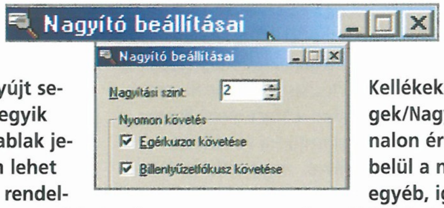
Egy szervi fogyatékossággal vagy nehézségekkel, például reumával, süketséggel együtt élő ember számára a számítógép használata bizony meglehetősen nagy próbatétel. A nehézségek leküzdéséhez nagyban hozzájárul a Windows Kisegítő lehetőségek menüje. A képernyő például beállítható oly módon, hogy a karakterek olvashatósága javuljon, a gép hangjelzéseit vizuális jelek kísérhetik, sőt megváltoztatható a billentyűleütésekre adott számítógépes reakció is.

Bőséges választék

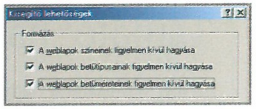
A beszédfelismerő szoftver csak egy a számos különleges program és eszköz közül, amelyek a különböző fogyatékosságokkal együttélők segítségére vannak. A hangos e-mail segíti a PC kezelését, az alternatív beviteli eszközök, mint például a botkormány vagy az eye-gaze pointing, pedig az egeret vagy a billentyűzetet helyettesíthetik.

Tudta-e?

A Windows Me részeként működő Nagyító program a gyengénlátóknak nyújt segítséget. A képernyő egyik részében egy fényes ablak jelenik meg. Ebben nem lehet műveleteket végezni, rendeltetése a képernyőn végzett feladatok megjelenítése. A program a Start menü Programok/ Kellékek/Kisegítő lehetőségek/Nagyító beállításai útvonalon érhető el. A programon belül a nagyítási szintet és az egyéb, igényeinek megfelelő opciókat állíthatja be.

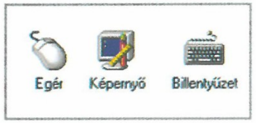

Kérdés-felelet

K Nehezen olvasom a honlapok szövegeit. Mit tehetek?

F Az Internet Explorer rendelkezik olyan opcióval, amely olvashatóbbá teszi a szövegeket. Lépjen az **Eszközök** menü **Internetbeállítások** almenüjének **Kisegítő lehetőségek** parancsára. Megváltoztathatja a honlapok színeit, betűtípusát, méretét, és saját igényei szerint állíthatja be azok megjelenítését.

K Vannak-e egyéb, a Windows testreszabására alkalmas módszerek?

F A Vezérlőpult megfelelő ikonjainak kiválasztását követően a képernyő, az egér és a billentyűzet további beállításai végezhetők el. A **Képernyő** ikonra, majd a **Megjelenés** fülre kattintva változtathat a szövegek és ikonok színén és méretén.

K Létezik-e olyan hangfelismerő program, amely segít az e-mail üzenet összeállításában?

F Több ilyen program is van. Némelyik még a beszédproblémákkal küszködő felhasználóknak is tud segítséget nyújtani, kiegészítő lehetőségként pedig a PC hangos vezényszavakkal vezérelhető.

K Honnan tudhatok meg többet a Kisegítő lehetőségekről?

F A Microsoft honlapján (www.microsoft.com /enable) megtalálja a Windows különleges lehetőségeit, a kisegítő eszközök katalógusát és benne többek között az eye-gaze pointing által vezérelhető

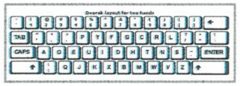

kisegítő berendezéseket. Tanácsokat kaphat a PC képességeinek diszlexiában vagy hallás-károsodásban szenvedő felhasználók általi, lehető leghatékonyabb kihasználásáról.

Szótár

Billentyűparancs A programok vagy fájlok gyors elérését és egyes feladatok menühasználat nélküli végrehajtását szolgálja. A billentyűparancsok lehetnek billentyűkombinációk vagy dupla kattintással megnyitható ikonok.

Ikon Egy programot vagy feladatot jelölő kis grafikai elem.

Dvorak billentyűzet A hagyományos QWERTY beosztású billentyűzetet nehezen használni tudók számára kifejlesztett, egyszerű beosztású billentyűzet. Léteznek még a kétkezes és az egykezes gépelést megkönnyítő ívelt, hajlított billentyűzetek is.

Beszédfelismerés Szoftver, amely lehetővé teszi a gép beszéddel történő irányítását és a begépelendő szöveg diktálását.

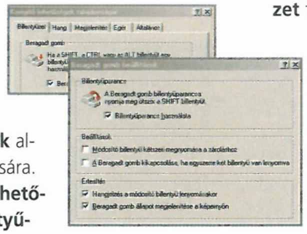
E-mail Elektronikus levél. Lehetőség van Interneten keresztül levelek és mellékletek küldésére, fogadására.

Letöltés Fájlok másolása az Internetről a gépre.

Hibakereső

Szeretne egy billentyűkombinációt használni, de nem szeretne egyidejűleg egynél több billentyűt megnyomni.

Lépjen a **Start** menü **Beállítások** almenüjének **Vezérlőpult** parancsára. Kattintson duplán a **Kisegítő lehetőségek** ikonra. Válassza a **Billentyűzet** fület és tegyen pipát a **Beragadt gomb használata** sor mellé. Mostantól az Alt, Shift vagy Ctrl billentyűket más billentyűkkel kombináltan használhatja. Például a mentéshez a **Ctrl + S** kombináció helyett nyomja meg a 'Ctrl', majd a mentéshez az 'S' billentyűt.

H-P-73-10-20-012

A Mit tud a számítógépem? alkotói arra törekedtek, hogy megbízható és naprakész információkat közöljenek. A kiadvány kiegészíti, de nem helyettesíti a szakkönyvekből megszerezhető szakmai ismereteket. Az Ön gépén futó, kiadványunkban esetleg nem szereplő programokról tájékozódjon speciális szakkönyvekből.

A Kisegítő lehetőségek elérése

A PC testreszabásához használható Kisegítő lehetőségek többsége a Vezérlőpultból érhető el.

Lépjen a Start menü Beállítások almenüjére. Válassza a Vezérlőpult parancsot, majd dupla kattintással nyissa meg a Kisegítő lehetőségek ikont. Megnyílik a 'Kisegítő lehetőségek tulajdonságai' ablak, amelyben öt, a testreszabást szolgáló terület található.

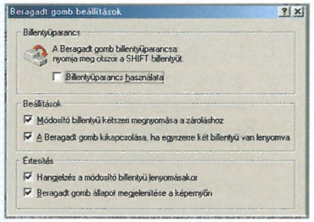
A billentyűzet beállítása

A billentyűzetet nehézségek árán használók részére a Windows három különböző lehetőséget kínál.

1 Kattintson a **Billentyűzet** fülre és válassza a: 'Beragadt gomb'; 'Szűrőgomb'; vagy 'Kapcsológomb' opciók egyikét. Nyomja meg a **Beállítások** parancsot.

A 'Beragadt gomb' aktiválását követően elég a Ctrl-t megnyomnia...

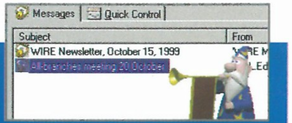
2 Jelölje ki az opciót és nyomja meg az **OK** gombot. Az **Alkalmaz** paranccsal másik lehetőséget, egy másik fülre kattintással másik csoportot választhat, a kilépéshez pedig nyomjon **OK**-t.

... ha ezután megnyomja a 'C' gombot, szöveget másolhat.

Kisokos

Beszélő e-mail

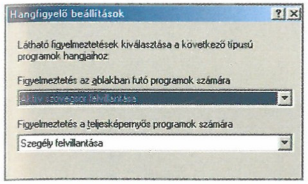

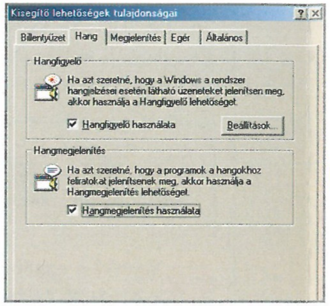
Töltse le a beszélő e-mail szoftver 30 napig ingyenesen használható verzióját a www.4developers.com honlapról, telepítse, és így próbáljon levelezni. A szokásos módon kérje le felhasználói fiókjába érkezett üzeneteit, és a Varázsló felolvassa azokat. Ha honlapra kapcsolódó felhasználói fiókja van (hotmail, freemail), az üzeneteket először másolja át a Vágólapra.

'Látható' hangok

Ha egy felhasználó nagyothall vagy siket, és így nem hallja a PC által kibocsátott hangokat, a PC használata körülményessé válhat. Használja a 'Hang' fület a vizuális utasítások megjelenítéséhez.

1 Válassza a 'Hangfigyelő' opciót, ha azt szeretné, hogy a PC hangjelzések esetén üzeneteket jelenítsen meg. Ilyenkor a teljes képernyő vagy egy része villog. Az egyes programokhoz használható figyelmeztetések listájának megjelenítéséhez kattintson a **Beállítások**ra.

2 A 'Hangmegjelenítés' opció kijelölésekor a gép a hangokhoz feliratokat jelenít meg. Tegyen pipát a 'Hangmegjelenítés használata' sorhoz, nyomjon **OK**-t.

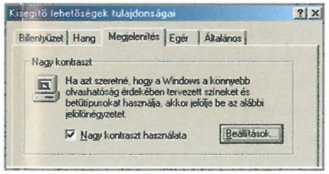
Ötlet

Kérjen tájékoztatást internetszolgáltatójától a hangos e-mailről.

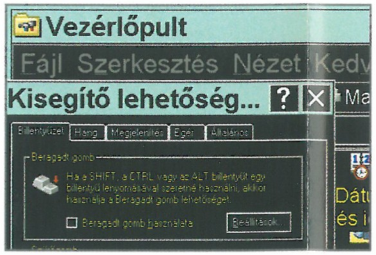
A képernyő beállítása

A 'Kisegítő lehetőségek' menün belül található 'Megjelenítés' fül a gyengénlátók olvasásának megkönnyítésére a szöveg-, méret- és színbeállítások egész sorát kínálja.

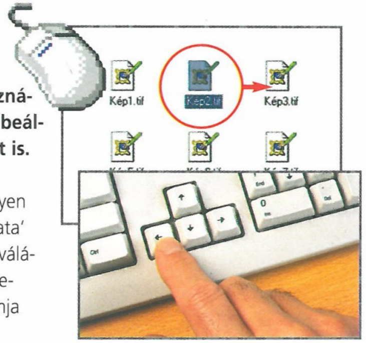

Kattintson a **Megjelenítés** fülre és tegyen pipát a 'Nagy kontraszt használata' sor elé. A **Beállítások** gombbal választhat a 'fehér fekete alapon' vagy a 'fekete fehér alapon' beállítások közül. Ha az 'Egyéni' opciót jelöli meg, újabb lehetőségek kerülnek kilistázásra. Válasszon egy színkombinációt, nyomjon **OK**-t.

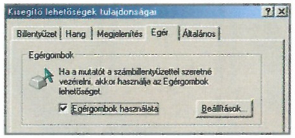
A félkövér és nagyméretű betűket használó 'Nagy kontraszt' opció.

Egérút

Ha gondot okoz az egérhasználat, a kurzor mozgatásához beállíthatja a számbillentyűzetet is.

Kattintson az **Egér** fülre és tegyen pipát az 'Egérgombok használata' sor elé. A billentyűparancs aktiválásához vagy a kurzor mozgási sebességének beállításához nyomja meg a **Beállítások** gombot. A

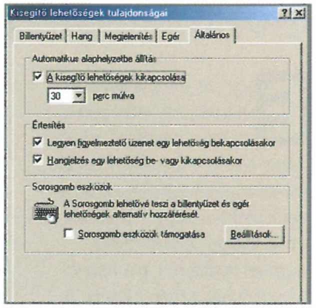

Ha kijelöl egy ikont, a nyilakkal mozoghat az ikonok között.

'Num Lock' billentyűvel válthat a számbillentyűzet egérgombként és hagyományos billentyűzetként való használata között.

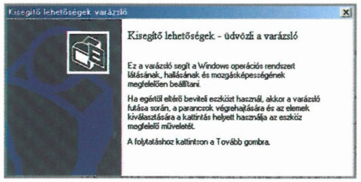
Az Általános fül

Ebben a részben megadhatja, hogy a Kisegítő lehetőségek a számítógép pihentetésekor kikapcsolásra kerüljenek. Kérhet figyelmeztető üzenetet a Kisegítő lehetőségek állapotáról. A 'Sorosgomb eszközök' opcióval lehetősége van alternatív bemeneti eszköz kijelölésére (pl. botkormány), ez azoknak segítség, akiknek az egér vagy a billentyűzet használata gondot okoz.

Varázslás

A Windows 98-ban a Kisegítő lehetőségek beállítása rendkívül egyszerű, köszönhetően a Kisegítő Varázslónak, ahol a lehetőségek a fogyatékossági kategóriáknak megfelelő csoportosításban jelennek meg. Kattintson a **Start** menü **Programok** almenüjére és válassza a **Kellékek**, majd a **Kisegítő lehetőségek** parancsot. A **Kisegítő Varázsló**val gépét igényeinek megfelelően állíthatja be.

Ötlet

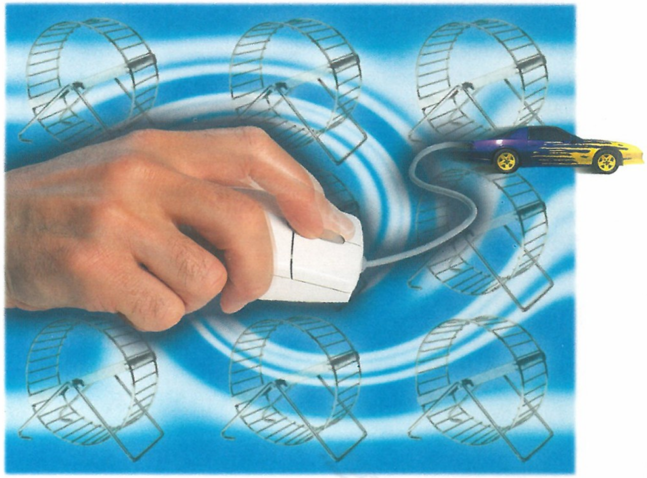
A Súgó 'Kisegítő lehetőségek' részében további segítséget kap a programok egyszerűbb használatához.

Trükkök az egérrel

Jobban mozog

Tartalom

- Az egér eredeti beállításának módosítása
- Az egérmutató képének megváltoztatása, frissítése
- A görgőgomb hatékony használata
- Egyéb funkciók megismerése, alkalmazása

Ha rendszeresen használja a számítógépét, érdemes megfontolnia egy modern mutatószerkezet, például a Microsoft IntelliMouse beszerzését, amely a jobb kezelhetőség kedvéért rendelkezik egy harmadik, görgő alakú gombbal is. Azon szoftverek közé tartozik, amelyek menüopciók biztosításával segítik munkáját. Oly módon növelik a termelékenységet, hogy segítségükkel lecsökken a kattintásokra és mutatásokra fordított idő. Ezzel a szolgáltatással a túlterhelés által okozott károsodás (RSI) is elkerülhető.

A mesteregér

Akár újfajta asztali mutatót keres, akár az egérgombok funkciójának megváltoztatására törekszik, ez a kártya segít a mutatószerkezetek legsokoldalúbb használatában. Bemutatja, hogy mennyi mindent lehet módosítani egy egér beállításain, és szemlélteti, hogy milyen praktikus a görgőgomb.

Tudta-e?

A megvásárolható egerek választéka meglehetősen széleskörű. Némelyikük infravörös kapcsolatra is alkalmas, szükségtelenné téve a vezetékeket. Van, amelyiknek az alján golyó helyett apró elektronikus érzékelő pad van. A kurzorpozicionálóval felszerelt egereken nagy golyó van, ez a burkolatba van beépítve. A hüvelykujj segítségével mozgatjuk, hogy a mutató a kívánt helyre kerüljön. Létezik egértoll is, amellyel az érzékelő padon mozgathatjuk a mutatót.

Kérdés-felelet

K Miért nem működik a gépem a szoftver installálása után?

F A legáltalánosabb hiba, amit a felhasználók elkövetnek, hogy az installálás után bentfelejtik a hajlékonylemezt a meghajtóban, és úgy indítják újra a gépet. Ilyen esetben a legjobb, amit tehet, hogy eltávolítja a lemezt, majd amikor a gép utasítja, bármely gomb megnyomásával egyszerűen újraindítja a számítógépet.

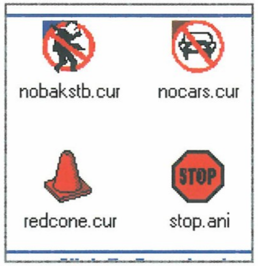
K Mi a Quick Start Guide célja?

F A Quick Start Guide egy súgófájl, ami azt szolgálja, hogy ismertesse az IntelliMouse által kínált lehetőségeket. Létezik egy link, ami a még átfogóbb Microsoft Pointing Device User's Guide felhasználói kézikönyve. Szintén érdemes átböngészni a Healthy Computing Guide-ot, ami segít elkerülni, hogy gépét fölösleges terhelésnek tegye ki.

K Hol találhatok különféle egérmutatókat?

F Ha nem talál ízlésének megfelelőt az 'Egér Tulajdonságai' között, az Interneten az egérmutatók széles választéka áll rendelkezésére.

Okos dolog igénybe venni egy keresőprogram vagy könyvtár segítségét, mint például a www.google.hu. A 'free mouse pointers' utasítás kiadásával megkezdődik a keresés. Több olyan weboldal létezik, ahonnan ingyen letölthet egérmutatókat. Kövesse a képernyőn látható utasításokat.

Szótár

Hyperlink Egy olyan szövegrész vagy kép, amely egy web másik oldalára vagy másik részére visz. Az egérmutató változással jelzi.

Origin mark Egy jel, amely megjelenik a képernyőn, amikor az Autoscroll szolgáltatást elkezdjük használni. A munkaoldalon vagy a gördítősávon válik láthatóvá, attól függően, hogy milyen programot használ.

Gördítés Egy oldal gördítése függőleges vagy vízszintes irányban. Ez vagy a gördítősáv, vagy az egéren található görgőgomb segítségével lehetséges.

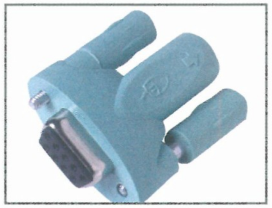
Gördítősáv Navigációs sáv az oldal szélén. A sáv szélein található nyilakra való kattintással lehet az oldalon belül fel és lefelé mozogni.

Hibakereső

Az új egér dugója nem illik a számítógép csatlakozójába.

Valószínűleg a nem megfelelő csatlakozóval ellátott egeret vásárolta meg. Három fő típusa van az egér csatlakozóknak – PS/2, USB és soros. Önnek meg kell találni a gépéhez csatlakoztathatót. A soros dugó hosszúkás és 9 vagy 15 tűvel csatlakozik. A PS/2 kerek, 6 tűje van, az USB pedig egyszerű, hosszúkás. Szerencsére kaphatók adapter dugók is arra az esetre, ha nem a megfelelőt vette meg eredetileg.

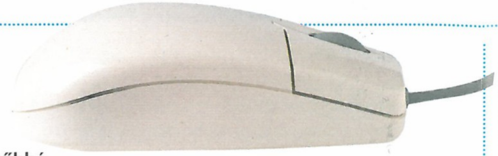
Adapter csatlakozó

H-P-73-10-20-014

A Mit tud a számítógépem? alkotói arra törekedtek, hogy megbízható és naprakész információkat közöljenek. A kiadvány kiegészíti, de nem helyettesíti a szakkönyvekből megszerezhető szakmai ismereteket. Az Ön gépén futó, kiadványunkban esetleg nem szereplő programokról tájékozódjon speciális szakkönyvekből.

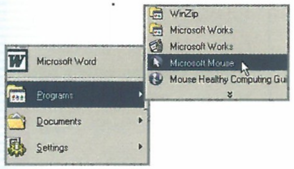
Gördítsen az egér!

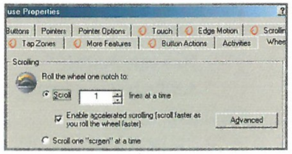
A görgő használata

Az IntelliMouse görgőgombja időtakarékos, sokoldalú eszköz, amely számos műveletet tesz egyszerűbbé.

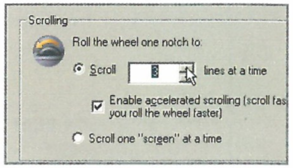
1 A görgő használatához először installálja a szoftvert. Kattintson a **Start** gombra, majd a **Programs** menüpont alatt jelölje meg a **Microsoft Mouse**-t.

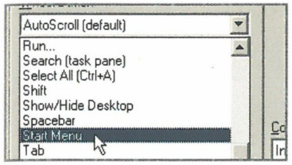

2 Kattintson a **Wheel** fülre. A görgő funkciói itt mind beállíthatók.

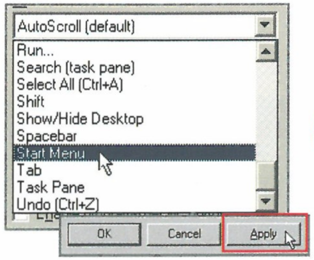
3 Ha meg szeretné változtatni a sorok számát, amelyet átgördít az egérgörgő, a Scrolling felirat melletti nyilakkal beállíthatja azt. Általában 3 sor a megszokott.

4 A görgőgomb alapbeállítása lehetővé teszi a Scroll és Autoscroll funkciókat. Ennek megváltoztatásához válassza a **Buttons** fület. Válasszon egy opciót a kínálkozó menüből a Wheel Button menüpont alatt. A 'Start Menu' például minden alkalommal, amikor rákattint a görgőgombbal, megnyitja a Start gomb menülistáját.

5 Miután kiválasztott egy opciót, kattintson az **Apply**ra, majd az **OK** gombra. Arról se feledkezzen meg, hogy ha eltér az alapbeállítástól, eltűnik a Scroll és Autoscroll funkció.

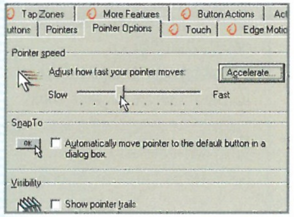
6 Gördítse a gombot előre-hátra a dokumentumon. Az Autoscroll funkcióhoz tartsa lenyomva a görgőgombot az origin mark megjelenéséig. Minél távolabb kerül a jeltől az egér, annál gyorsabban gördíti az iratot.

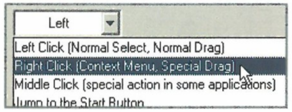
Ötlet

Mappa megnyitásához a Shift billentyű lent tartásával gördítse az egérgörgőt előre.

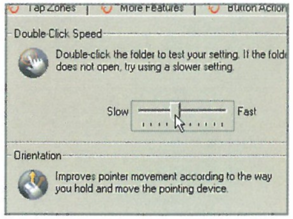
Az alapbeállítások módosítása

■ Az **Egér tulajdonságai** menüben jelölje meg a **Pointer Options** fület. Itt a csúsztató segítségével beállíthatja a mutató haladási sebességét.

■ Ha ön balkezes, nincs miért aggódnia, egyszerűen átválthat jobb- és balkezes egérhasználat között. Válassza a **Gombok** fület, majd a megjelenő menü segítségével módosíthat a beállításokon. Egy sor más gombbal kapcsolatos beállítást is végezhet ebben a menüben.

■ Előfordulhat, hogy bár kétszer rákattint egy mappára, az mégsem nyílik meg. Ebben az esetben állítsa lassúbbra a **Double-Click Speed**et a csúsztató segítségével.

Modern funkciók

Vannak szoftverek, melyek még több funkciót kölcsönöznek a görgőnek úgy, hogy közben az Autoscroll és Scroll funkciók is megmaradnak.

■ Ráközelítéshez és kicsinyítéshez a **Ctrl** billentyű lenyomva tartása közben görgesse a gombot fel és le. Ezt megteheti olyan programokban, mint pl. a Word.

■ Olyan alkalmazásoknál, mint a Microsoft Internet Explorer, jó hasznát veheti a Data Zoomnak, linkek és oldalak közötti ugráskor.

■ Hogy egy hyperlinkre ugorhasson, helyezze rá a mutatót a linkre, és a **Shift** billentyűt nyomva tartva gördítse a görgőt előre.

■ Ahhoz, hogy előre vagy hátra haladjon egy oldalon, tartsa lent a **Shift** billentyűt és mozgassa előre, vagy hátrafelé a görgőt.

Fókuszban

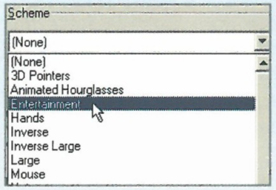
Egértrükkök

Sok más remek lehetőség is rejlik az Egér tulajdonságai menü fülei alatt. Íme, itt van néhány.

Pointers fül

■ Különböző mutatók sémái között válogathat, ha a 'Scheme' felirat alatt található kis kockára kattint.

■ A 'Customize' parancs kiadásával láthatóvá válik a kiválasztott séma lista. A gördítősáv segítségével megtekintheti a teljes választékot. Ha megtetszett valamelyik, kattintson rá. A kép tisztán fog látszani a lista fölött található négyzetben. Kattintson az **Apply**, majd utána az **OK** gombra a kiválasztáshoz.

Pointer options fül

Sonar A Ctrl billentyű lenyomásával betájolja a mutatót a képernyőn

Vanish Elrejti a mutatót, amikor egy dokumentumban dolgozunk.

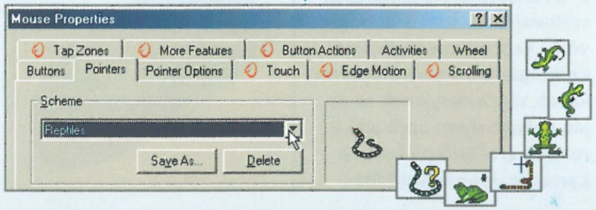
SnapTo Az egérmutató automatikusan az alapértelmezési gombra megy (például az OK gomb), vagy az aktív párbeszédablak közepére áll.

Activities fül

Orientation A **Set Orientation** paranccsal a Varázsló program az ön kezéhez állíthatja az egér reagálását.

ClickLock Kijelölés és húzás az egérgomb nyomva tartása nélkül. Megmarkoláshoz nyomja le az egérgombot. Elengedéshez kattintson ismét.

Trails Jelzi az egérmutató haladási nyomát

Új hangok a számítógépen

Témák és sémák

Tartalom

- A számítógépen tárolt hangok
- Hangjelzés beállítása egy-egy eseményhez
- A teljes hangkészlet cseréje
- Zenefájlok letöltése a világhálóról

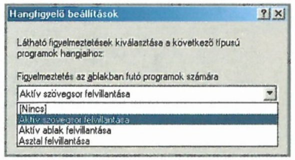
A Windows rengeteg különböző hanggal kecsegtet az egyszerű rikkantástól vagy sípjeltől az összetett dallamokig, amelyek különböző rendszereseményekhez adhatók hozzá, mint például egy program bezárása vagy a hibajelzés. Ha ráunt a számítógép szokásos hangjaira, beállíthatja a dzsungel hangjait a beérkezett levelek jelzésére, vagy oroszlánbőgést társíthat a programok bezárásához.

Ez viccesen hangzik

Ha kedve van hozzá, akár az Internetről is letölthet egy dalt vagy egy filmrészletet, hogy a számítógép valamely funkciójához rendelje. Sőt mi több, az igazán vállalkozó szelleműek felvehetik saját hangjukat a Windows Hangrögzítője segítségével. A számítógép hangjainak testre szabása érdekesebbé teszi a munkát, és mindez a Windows-ban könnyedén elvégezhető. Ez a kártya megmutatja, hogyan telepítsünk új hangokat.

Tudta-e?

A Windows tartalmaz egy igen hasznos Hangfigyelő funkciót. Ez azoknak készült, akik nehezen hallják a hangeseményeket. A számítógép vizuális figyelmeztetéseket küld a hangesemények helyett. A Hangfigyelő bekapcsolásához menjen a Start menü Vezérlőpult parancsára, és kattintson a Kisegítő lehetőségek opcióra. Válassza a Hang fület és tegyen pipát a Hangfigyelő használata sor mellé. A Beállítások ablakban a figyelmeztetések legördülő listájából válasszon egyet. Nyomja le az OK, az Alkalmaz, majd ismét az OK gombokat.

Kérdés-felelet

K Használhatom ugyanazt a hangot különböző eseményekhez?

F Igen, de ne vigye túlzásba. Ha egy hangot öt-hat funkcióhoz is társít, akkor ez egy idő után félrevezető és zavaró lehet. Számtalan hang áll a rendelkezésére, úgyhogy biztosan találni fog többet is, ami tetszik.

K Ha nagyon elegem van egy hangból, hogyan kapcsolhatom ki?

F A Vezérlőpulton keresse meg a **Hangok és multimédia tulajdonságai** ablakot, és jelölje ki az elnémítani kívánt programeseményt. A Hang mező legördülő menüjében a **Nincs** opciót válassza. Ha egyáltalán nem szeretne hangokat, válassza a **Nincsenek hangok** opciót a Hangséma mezőben. Nyomja le az **Alkalmaz** és az **OK** gombot.

K Hogy lehet hangot adni a Kivágásnak vagy a Beillesztésnek?

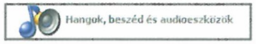
F Nem lehet, mivel nem rendszeresemények. Az olyan műveleteket, mint a kivágás és beillesztés, különálló programok hajtják végre, vagyis nem adható hozzájuk hang.

K Van-e jelentősége a rendszerhangok hosszának?

F Nincs. Azonban nehezebb megunni egy rövidebb hangot. Mielőtt dallamot rendelne egy funkcióhoz, például bejelentkezéshez, ne feledje, hogy meg kell várnia a dallam végét, mielőtt használhatja a gépét. Egy nagyobb hangfájl több helyet foglal a számítógépen.

K Hol találok Hangsémákat a Windows XP-ben?

F Menjen a **Start** menü **Vezérlőpult** opciójának **Hang és multimédia** pontjába. A 'Hangok és multimédia tulajdonságai' ablakban válassza a **Hangok** fület.

Szótár

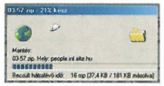
.Wav fájl A szokványos és legegyszerűbb formátum hangfájlok tárolására Windows-ban. A Hangrögzítővel készült hangminták is ebben a formátumban vannak.

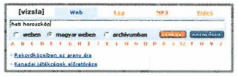

Zip fájl Nagyméretű képek, dokumentumok és hangok esetén használt fájltípus. A Zip fájlok tömörítve vannak, hogy a lehető legkevesebb helyet foglalják. Ennek köszönhetően gyorsan áthelyezhetők és letölthetők. Ilyen tömörített fájltípus például a „.sit" és a „.rar" is.

Letöltés Egy fájl átmásolása az Internetről és a merevlemezen történő elhelyezése.

Keresőgép Internetes program, amely tárgymutatóval látja el a weboldalakat és kulcsszavak, kifejezések alapján felkutatja, listázza a webhelyeket.

Hibakereső

A letöltött hangfájlokat nem lehet megnyitni.

A „.exe" vagy „.wav" kiterjesztésű fájloknak letöltés után azonnal rendelkezésre kellene állniuk. A „.zip" kiterjesztésű fájlok tömörítve vannak, tehát először ki kell őket bontani a WinZippel vagy egy ehhez hasonló programmal, hogy a Hangok vagy az Asztaltémák menüben elérhetőek legyenek. Egy Zip fájl több mint egy hangot is tartalmazhat. A www.letoltes.prim.hu weblapról letöltheti saját ingyenes WinZip programját.

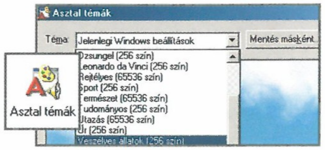

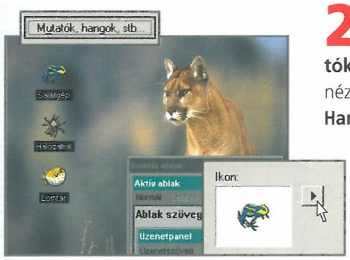
H-P-73-10-20-024

Egyéni Asztaltémák

Az Asztaltémák jellegzetes ikonokat, háttérképet, szövegstílust és hangokat tartalmaznak, amelyekkel egyedivé teheti a számítógépet.

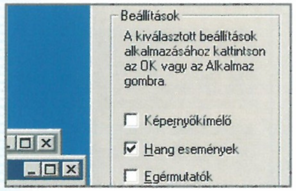
1 Ha új Asztaltémát szeretne beállítani a számítógépen, menjen a **Start** menü **Beállítások**, **Vezérlőpult** pontjába. Kattintson a **Megjelenítés** ikonra. Válasszon az opciók közül a 'Téma' legördülő menüjében. Jelöljön ki egyet.

2 A Téma hangjainak meghallgatásához nyomja le az **Mutatók, hangok stb.** gombot az 'Előnézet' panelben, és kattintson a **Hangok** fülre. Minden rendszereseményhez tartozik egy hang. Ha szeretné hallani őket, kattintson egyikre a 'Hang esemény' panelben és nyomja le a **Lejátszás** gombot.

3 Beállíthatja egy témának kizárólag a hangjait, megtartva a szokványos Windows hátteret, szí-neket. Ehhez válassza ki az adott témát, ahogy az előbb, de ezúttal egyedül a 'Hang események' sor mellé tegyen pipát a 'Beállítások' opciók közül. Nyomja le az **Alkalmaz** és az **OK** gombokat.

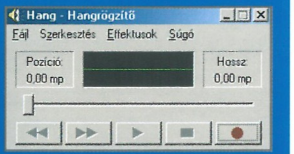
Ötlet

Képezzen egy Hangok mappát a Dokumentumok mappában a hangfájlok tárolására.

Kisokos

Testre szabott hangok

Ha van a számítógéphez csatlakoztatott mikrofonja, akkor felveheti saját hangjait a Windows Hangrögzítővel. Kattintson a Start menü Programok, Kellékek, Szórakozás menüjében a Hangrögzítőre. A rögzítőt ugyanúgy kell használni, mint egy magnót. Ha elkészült a felvétel, mentse el a többi hangot tartalmazó mappába. Most már bármelyik Windows eseményhez hozzárendelheti a felvételt.

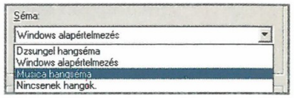

Hangsémák megváltoztatása

A Windows hangsémák, hangkészletek segítségével egyidejűleg beállíthat több, egy-egy rendszereseményhez kapcsolódó hangot.

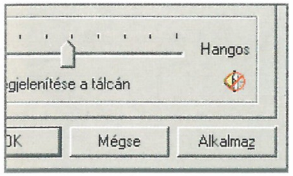
1 A Hangsémák eléréséhez a **Start** menü **Beállítások**, **Vezérlőpult** opció menüsorában kattintson duplán a **Hangok és multimédia** ikonra.

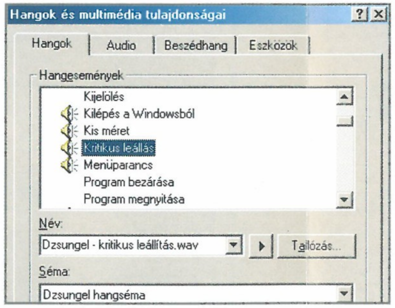

2 Válassza a **Hangok** fület. Kattintson a legördülő menüsor melletti kis nyílra és nézze át a választékot.

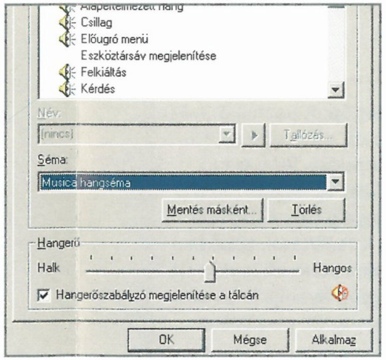
3 Az öt hangséma mellett (Dzsungel, Windows, Muzsika, Robot és Utópia) talál opciót a teljes elnémításhoz is. Jelöljön ki egy sémát és kattintson az **Alkalmaz** gombra.

4 Válasszon ki egy rendszereseményt a Hangesemény panelben. A hozzárendelt hang, amely a programeseménnyel együtt játszódik le, a 'Név' mezőben látható. Ha a legördülő menü melletti **Lejátszás** gombra kattint, meghallgathatja a hangot.

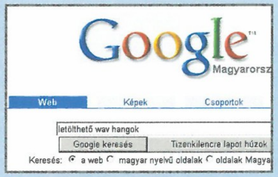
5 Egy esemény hangját úgy változtathatjuk meg, hogy kijelöljük, és a 'Név' menüben tallózva másikat választunk. Ha talál egyet, ami tetszik, nyomja le az **Alkalmaz** gombot. Ha sok mindent átalakít egy sémában, mentse el a **Mentés másként** gombbal.

Fókuszban

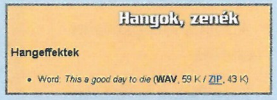
Hangok a világhálón

További hangokat tölthet le az Internetről, legyen szó akár zenéről, akár szövegrészletekről.

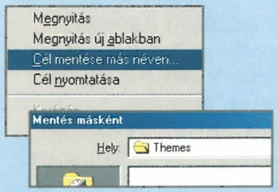

1 Használja valamelyik keresőgépet (AltaVista, Google, Yahoo!). Írja be a keresőmezőbe, hogy 'Letölthető wav hangok', kattintson a **Keresés** gombra.

2 Érdemes ellátogatnia az alábbi webhelyekre is: www.screensandthemes.com és www.amazingfreebies.com.

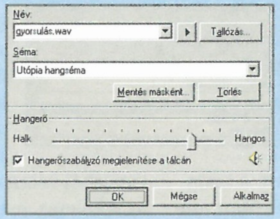
3 Ha talál '.wav' fájlt, amelynek tetszik a hangja, kattintson rá jobb egérgombbal és válassza a **Cél mentése más néven** opciót. A 'Mentés másként' ablakban válasszon mappát, ahová menteni szeretné a hangot a 'Hely' melletti kis nyílra kattintva.

4 Kattintson a **Mentés**re, hogy letöltse a fájlt. Ha ez megtörtént, megszakíthatja az Internet-kapcsolatot.

5 Ha az új hangot egy eseményhez szeretné társítani, kattintson a **Start** menü **Beállítások**, **Vezérlőpult** opciókra, és válassza a **Hangok és multimédia** ikont. Válasszon eseményt, nyomja le a **Tallóz** gombot. Nyissa meg a hangfájlt, nyomja le az **Alkalmaz** és az **OK** gombokat.

Betűtípusok alkalmazása

Tökéletes levél

Tartalom

- A betűtípusok rendszerezése az eredményes működés érdekében
- Új betűtípusok telepítése
- Idegen nyelvű dokumentumok begépelése
- Ismerkedés a különböző betűtípusokkal

Időről időre a kelletténél több betűtípus halmozódhat fel a gépen. Bizonyos betűtípusok a CD-lemezről telepítődnek vagy Internetről kerülnek letöltésre. Más betűtípusok viszont a felhasználó tudta nélkül, a megnyitott programokon és alkalmazásokon keresztül kerülnek a PC-re. Érdemes nyomon követnie, hány betűtípus van a gépén, mivel mennyiségük befolyásolja a PC működési sebességét. A gép minden egyes Windows-megnyitáskor a Betűtípusok mappa teljes tartalmát betölti. Minél több betűtípus található a mappában, annál inkább lassul a PC.

Túl sok a betűtípus

A tárolt betűtípusok nagy részét csak alig vagy egyáltalán nem használja, így hasznos lehet, ha néha átnézi betűtípusait, és elkülönítve tárolja a gyakran használtakat és a szinte egyáltalán nem használtakat. Ebben a fejezetben bemutatjuk, hogyan keresheti meg betűtípusait, hogyan töltheti le az Internetről újabb betűtípusokat, és hogyan tárolhatja használaton kívüli betűtípusait.

Tudta-e?

A Windows dingbat szimbólumai segítségével a fájlokhoz szimbólumokat és képeket szerkeszthet. Az opciók megtekintéséhez nyisson meg egy Word dokumentumot, és válassza a Beszúrás menü Szimbólum almenüjét. A Betűtípus részben lépjen a Webdings sorra. Amikor az ablak ikonjainak egyikére kattint, megjelenik a kép kinagyított verziója. Válassza a kellő szimbólumot. Nyomja meg a Beszúrás, majd a Bezárás gombokat. Ha kijelöli a beszúrt szimbólumot, megváltoztathatja a méretét.

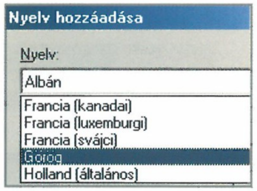

Kérdés-felelet

K: Szeretnék görög nyelven gépelni. Létezik-e ilyen betűtípus?

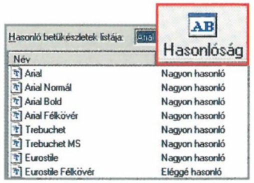

F: A billentyűzetkiosztás nyelveihez fel kell vennie a görög nyelvet is. Windows Me rendszerben kattintson a **Start** menü **Beállítások** almenüjének **Vezérlőpult** parancsára. Kattintson duplán a **Billentyűzet** ikonra. (Windows XP-ben lépjen a **Start** menü **Vezérlőpult** almenüjében a **Területi és nyelvi Beállítások** ikonra). Válassza a **Nyelv** fület, és a 'Telepített billentyűzetkiosztások' részben kattintson a **Hozzáad** parancsra. A 'Nyelv hozzáadása' részben látni fogja az aktuális billentyűzet-nyelveket. Válassza a legördülő listában a görög nyelvet. Kattintson az **OK**, majd az **Alkalmaz** gombra, és zárja be az összes ablakot. Mostantól a magyar és a másik nyelv között úgy válthat, ha az állapotsorban a 'HU' feliratra kattint.

K: Kedvelem az 'Arial' betűtípust. Léteznek-e még hasonló betűtípusok?

F: A Betűtípusok között lehetősége van megvizsgálni, mely betűtípusok hasonlítanak egymásra. Kattintson az eszköztár **Hasonló betűkészletek listája** parancsára. Amikor a 'Hasonló betűkészletek listája' rész menüjéből kiválaszt egy betűtípust, a gépen található összes betűtípus három csoportba rendeződik: nagyon hasonló, eléggé hasonló, nem hasonló.

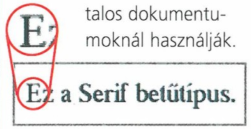

K: Hol találhatok új betűtípusokat?

F: Számos olyan honlap létezik, amelyről ingyen tölthet le betűtípusokat. Keressen rá a 'free fonts' (ingyenes betűtípusok' kulcsszóra, vagy keresse fel a www.1001freefonts.com honlapot, kattintson egy betűre, és a listát végigböngészve töltse le a megfelelő betűtípust.

Szótár

Talpas betűk A karakterek végén elhelyezkedő bővítés vagy talp hivatalos megjelenést kölcsönöz a betűtípusnak. A talpas betűket, mint pl. a Times-t vagy Baskerville-t általában hivatalos dokumentumoknál használják.

Talp nélküli betűk Az ilyen betűtípusok, mint pl. az Arial vagy a Tahoma a szöveget kevésbé hivatalossá változtatják.

Ez a Sans-Serif betűtípus.

Dingbat Olyan karakterkészlet, amely betűket nem, csak egyszerű képeket, bekezdésjeleket és nyilakat tartalmaz. Használja a Wingdings és Webdings karakterkészleteket bekezdésjelek és egyszerű diagramok készítéséhez.

Betűkép Egy betűkészlet bizonyos betűtípusban való fizikai megjelenése. A betűtípus tulajdonképpen egy miniatürizált program, amely betűképeket készít.

Hibakereső

Megnyitott egy Word dokumentumot, és a szöveg meglehetősen furcsán néz ki.

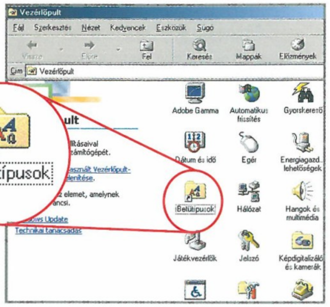
Ha a dokumentumban használt betűtípus nincs telepítve a gépre, a Word mindent elkövet, hogy a betűtípust utánozza. Az eszköztár 'Betűtípus' részében ellenőrizheti, melyik betűtípust használta a szöveg. A betűtípus tökéletes megjelenítésének és kinyomtatásának egyetlen módja, ha telepíti azt gépére. Ha nem áll rendelkezésére a szükséges betűtípus, és nincs kedve az Interneten keresgélni, legegyszerűbb, ha kijelöli az egész szöveget és egy széles körben használt betűtípust választ.

H-P-73-10-20-020

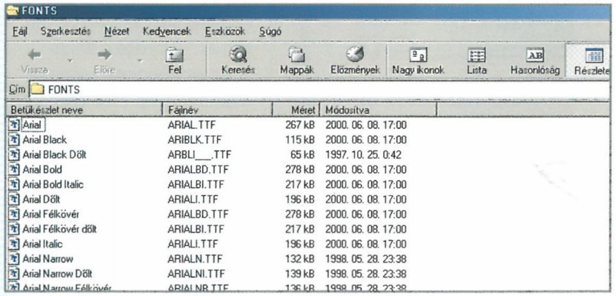
A betűtípusok ellenőrzése

Minden, a gépen lévő betűtípust a 'Betűtípusok' nevű, speciális mappa tárol, amely a C: meghajtó 'Windows' mappájában található.

1 A gépre telepített betűtípusok megtekintéséhez kattintson a **Start** menü **Beállítások** almenüjére. Az almenüből válassza a **Vezérlőpult** parancsot (Windows XP-ben csak kattintson a **Vezérlőpult**ra). Kattintson duplán a **Betűtípusok** ikonra.

2 A megnyíló ablak betűtípus nevek szerinti ABC sorrendben listázza ki a gépen lévő betűtípusokat. A **Nézet** menü **Részletek** gombjára kattintva láthatja az egyes betűtípusok fájlneveit.

3 Ha megtekintené egy betűtípus kinézetét, kattintson duplán az ikonjára. A betűtípus a szabványos 12 pontos nagyságtól 72 pontig többféle méretben megjelenik. A mintaoldalt a **Nyomtatás** gombra kattinva kinyomtathatja.

Ötlet

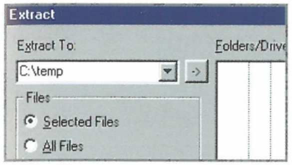
A betűtípust Wordben is megtekintheti a 'Betűtípus' almenüben.

Betűtípus telepítése Internetről

Számos internetes honlap ad tovább betűtípusokat személyes felhasználásra. A legtöbb letöltendő betűtípus tömörített, Zip formátumban áll rendelkezésre.

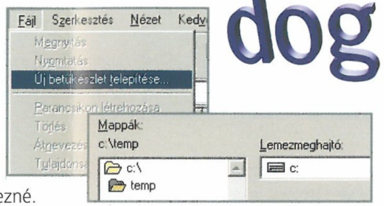
1 Az új betűtípus letöltésekor tegye a kicsomagolt fájlt a merevlemez ideiglenes mappájába. Egy program, pl. a WinZip segítségével csomagolja ki a fájlt ugyanabban a mappában.

2 Kattintson a **Start** menü **Beállítások** almenüjének **Vezérlőpult** parancsára (Windows XP esetén a 'Beállítások' opció kimarad). Kattintson duplán a **Betűtípusok** ikonra.

3 Az új betűtípus telepítéséhez lépjen a **Fájl** menü **Új betűkészlet telepítése** parancsára. A 'Betűkészlet hozzáadása' részben kattintson duplán a 'c:\' sorra és jelölje ki a mappát, amelybe a fájlt helyezné.

4 A 'Betűkészletek' részben jelölje ki a betűtípust, majd a telepítés elindításához kattintson az **OK** gombra.

Kisokos

Hiszem, ha látom

Ha a betűk nem úgy néznek ki nyomtatásban, mint a képernyőn, ellenőrizze, hogy 'TrueType' betűtípust választott-e. Ezt a Betűtípus menüben lévő betűtípus nevek mellett lévő 'TT' szimbólum jelzi. Ellenőrizze, hogy nem 'csak nyomtatásban' betűtípust használ, amelynek jele egy kis nyomtató. Ha ilyen betűtípust használ, a képernyő betűi csak hasonlítanak a nyomtatásban megjelenő betűkhöz. Egy dokumentumon belül több betűtípus, ábra és kép esetén a karakterek nyomtatásban esetleg eltérőek.

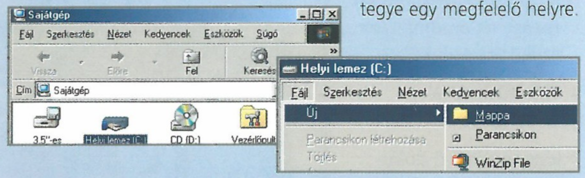

Fókuszban

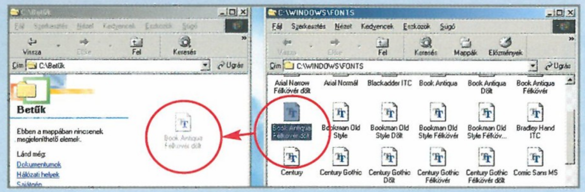
Másodlagos Betűtípusok mappa

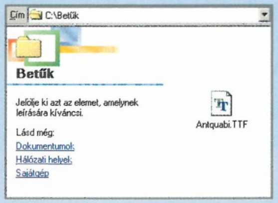
A PC indításkor telepíti a Betűtípusok betűkészletét. A sebesség növelésére érdemes eltávolítania a ritkán használt betűtípusokat.

1 A ritkán használt betűtípusok tárolására jelöljön ki egy új mappát a merevlemezen. Nyissa meg a 'Sajátgép' ikont, majd válassza a **Helyi lemez (C:)** ikont. Kattintson a **Fájl** menü **Új** almenüjének **Mappa** parancsára. Nevezze el a mappát: pl. 'Betűk' és tegye egy megfelelő helyre.

2 Nyissa meg a 'Betűk' és 'Betűtípusok' mappákat és helyezze őket egymás mellé. Az áthelyezni kívánt fájlokat kattintással és húzással tegye a 'Betűtípusok'-ból a 'Betűk' mappába.

3 Miután áthelyezett egy betűtípus fájlt a 'Betűk' mappába, a szokásosan megjelenő betűtípus neve helyett a fájlnév jelenik meg. Ha szeretné a betűtípus nevét látni, a mintalap megtekintéséhez kattintson duplán az ikonra.

4 Az áthelyezett betűtípus használaton kívül kerül. Ha mégis szeretné használni, az előbbiekhez hasonlóan, húzással vissza kell helyeznie a 'Betűtípusok' mappába.

Ötlet

A 'Betűk' mappán belül képezzen külön mappákat a betűtípus csoportok számára, és nevezze el őket a betűtípus csoportneve szerint.

Síkképernyős monitorok

Káprázatos képernyők

Tartalom

- A CRT (képcsöves) és flat panel (síkképernyős) monitorok közötti különbség
- A flat panel monitorok működési elve
- A megfelelő képernyő kiválasztása

A gyártó cégek nagy figyelmet fordítanak a külalakra és a stílusra. Egészen a közelmúltig csak nagyméretű, egyszínű, fehér számítógépek voltak kaphatók. Újabban néhány gyártó színes burkolattal látta el a PC-házat vagy a monitort. Az LCD (folyadékkristályos) és TFT technológiák ugrásszerű fejlődésének köszönhetően mára már megjelentek az ízléses formatervezésű képernyők.

Ízléses számítógép

A flat panel monitor a hasonló technológiával készülő laptop képernyő asztali változata. Ez a típus nem foglal sok helyet az asztalon. Áramfelvétele jóval kevesebb, mint a hagyományos CRT (képcsöves) képernyőé, és a szemet is kíméli. Ebben a fejezetben segítünk eligazodni a forgalomban lévő síkképernyős monitorok között, bemutatjuk működésüket és az otthoni felhasználó számára nyújtott előnyeiket.

Tudta-e?

Ha különlegesen vékony monitorra vágyik, szerezzen be PDP vagy plazmakijelzős monitort. A plazma olyan elektromosan töltött gáz, amely mágneses mezők hatására képes képeket, formákat megjeleníteni. A plazmaképernyők rendkívül vékonyak, de viszonylag nagyok és elég drágák. A fent említett okok miatt ezek a típusok inkább az üzleti életben terjedtek el, ezért leggyakrabban bemutatókra és audiovizuális szórakoztatásra használják őket.

Samsung Syncmaster 151/171P

Kérdés-felelet

K Lényeges-e a különbség a hagyományos és a flat panel monitorok mérete között?

F A flat panel monitorok valós átmérője 17 inch, és a megjelenő kép kitölti a teljes képernyőt. A CRT monitoroknál a 17 inch nem a képernyő átmérőjére, hanem a képcső nagyságára vonatkozik. A képcső egy részét műanyag burkolat fedi és a képernyő domború kiképzésű, ezért a kép nem tölti ki teljesen a képernyőt, csaknem egy inch-csel kisebb.

K Milyen méretű képernyőt vegyek?

F Attól függ, mennyi pénze van. Tekintettel arra, hogy a flat panel monitorok mélysége mintegy harmada a CRT képernyőkének, így a helyigény is lényeges szempont lehet. A 17 inch méretű monitor tekinthető szabványméretnek, de egyre népszerűbbek a 19 inch méretű képernyők is. Vásárolhat nagyobb flat panel monitort is (akár 30 inch méretűt is) bár ezek a típusok már túl nagyok és ormótlannak tűnhetnek. A nagyobb képernyőknek nagy felbontással kell rendelkezniük, azaz legalább 800x800 dpi-sek vagy nagyobbak, 75 Hz-es frissítési gyakorisággal.

K Miért nem tudom a fényességet, a kontrasztot és a színeket állítani a síkképernyőn?

F A legtöbb síkképernyős monitor rendelkezik azokkal a funkciókkal, amelyek a burkolaton lévő gomb megnyomásával érhetők el. Nyomja meg a gombot a menü megjelenítéséhez, majd

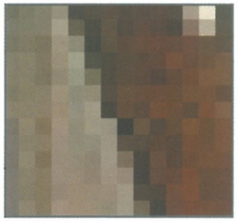
nyílgombok segítségével módosítsa a képernyő beállításait. Ha elégedett a változtatásokkal, kis idő elteltével a menü automatikusan bezáródik.

Szótár

CRT (Cathode Ray Tube képcső) A hagyományos PC képernyőkben elhelyezett, a kép megjelenítését szolgáló eszköz. A belső felületére nagy sebességgel kilőtt elektronok arra késztetik a színes foszfort, hogy megjelenítse a képet a képernyőn.

TFT Thin Film Transistor (Vékony film tranzisztor). Az LCD technológiával készült monitorokon, laptop képernyőkön és tv-készülékeken lévő kijelző réteg. Minden egyes képponthoz 1-4 darab tranzisztor tartozik.

Frissítési gyakoriság A kép felülről lefelé haladva állandóan újrarajzolódik. Ez a folyamat másodpercenként többször is lezajlik, mérése Herz-ben (Hz) történik.

Felbontás A képernyő képpontjainak számát dpi-ben mérik (képpont/inch). Minél nagyobb a felbontás, annál élesebb a kép.

Hibakereső

A programok közötti váltáskor a képernyőn látható kép zavarossá válik.

A merevlemezzel történő kommunikációhoz minden, a géphez kapcsolt hardvernek szüksége van egy úgynevezett meghajtóprogramra. A PC-monitor működéséhez is szükség van meghajtó szoftverre, melyet le kell tölteni. A legtöbb monitorhoz már jár a megfelelő meghajtóprogramot tartalmazó floppylemez vagy CD, amelyet az új hardver hozzákapcsolásakor telepíteni kell a számítógépre. Ha nem rendelkezik ilyen szoftverrel, látogassa meg a gyártó honlapját vagy weboldalát.

www.szamitogep.hu

H-P-73-10-20-025

A Mit tud a számítógépem? alkotói arra törekednek, hogy megbízható és naprakész információkat közöljenek. A kiadvány kiegészíti, de nem helyettesíti a szakkönyvekből megszerezhető szakmai ismereteket. Az Ön gépén futó, kiadványunkban esetleg nem szereplő programokról tájékozódjon speciális szakkönyvekből.

A képernyő kiválasztása

Számos tényező teszi a flat panel monitorokat vonzóvá, viszonylag magas áruk ellenére is.

■ A felhasználók leggyakrabban helytakarékossági okokból váltanak képcsöves képernyőről flat panel monitorra. A hatalmas, egész asztalt beterítő képernyővel ellentétben a flat panel monitor elegáns és ízléses kivitelű. Érdemes ilyen monitort vásárolnia, ha gyakran helyezi át gépét egyik szobából a másikba, rendszeresen készít üzleti bemutatókat vagy egyszerűen csak nincs kedve nehezet emelni.

A Sony ízléses flat panel monitorja

■ Ha naponta órákat tölt a gép előtt, érdemes egészségügyi szempontokat is figyelembe vennie. Mivel a flat panel monitor nem vibrál és nem bocsát ki sugárzást, így rendkívül jó hatással van az általános közérzetre. Mindemellett energiatakarékos, és az áramfelvétele a CRT képernyőnél kisebb.

■ Bár a flat panel monitor használata sok tekintetben előnyösebb, mint a CRT képernyőé, az ára jóval magasabb, mint bármely hagyományos típusé. Ha rendszeresen dolgozik grafikákkal vagy játszik a számítógépen, érdemes inkább képcsöves képernyőt választania. A képcsöves monitorok gyártói az alkalmazható felbontások széles skáláját kínálják, míg a flat panel monitoroknak csak egy optimális felbontásuk létezik. Ebből adódhat az a jelenség is, hogy egy kis kép megjelenítésekor csak elnagyolt grafika látható.

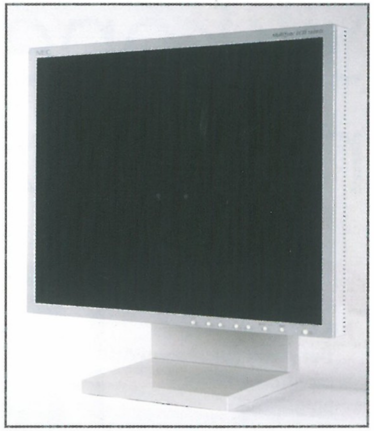
Flat panel monitorok

Ezek a típusok LCD vagy TFT néven is ismertek. Elterjedésüket a laptop számítógépek megjelenésének köszönhetik, ugyanis eredetileg ezekhez a géptípusokhoz lettek kifejlesztve.

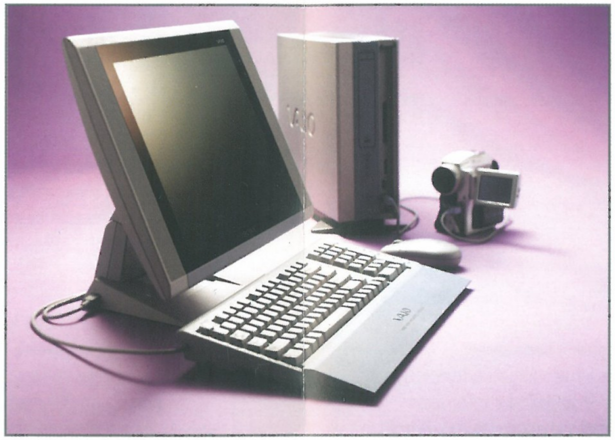
■ Napjainkban számos flat panel monitor van forgalomban. E típusok legtöbbje – beleértve a NEC-Mitsubishi flat panel típusválasztékát is – téglalap alakú. A Samsung SyncMaster sorozat krémszínű és forgatótengelyes megoldású, vagyis a megfelelő szoftver birtokában a képernyőt el lehet fordítani akár álló (a hosszabb oldal függőlegesen helyezkedik el), akár fekvő helyzetbe (a hosszabb oldal vízszintesen helyezkedik el) is.

Aki még elegánsabb megoldást keres, választhat a Sony cég szupervékony flat panel monitorai közül.

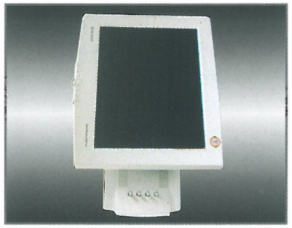

Mitsubishi 1880SX flat panel monitor

LX-1 kétpontos rögzítésű képernyő

■ Az LCD (folyadékkristályos kijelzés) technológiát először a kvarcórák és számológépek egyszínű LCD kijelzőihez használták. Az eljárás tökéletesedését egyrészt az LCD, másrészt a TFT technológia robbanásszerű fejlődése tette lehetővé. A képernyő minden egyes elektromos töltésű képpontjához vékony tranzisztorok csatlakoznak. A képpontok egymás után rögzítik a képpont színét, amíg a töltés meg nem szűnik. A monitornak nincs szüksége állandó frissítésre, mint a hagyományos típusoknak. Ezért a flat panel monitor nem vibrál, tehát hosszabb időt lehet eltölteni a képernyő előtt a szem különösebb megterhelése nélkül.

A forgatótengelyes képernyők álló és fekvő helyzetbe is fordíthatók.

Ötlet

A képernyőt puha ronggyal tisztítsa, ne fújja a spray-t közvetlenül a képernyő felületére.

Fókuszban

A síkképernyős monitorok működési elve

A flat screen és a flat panel monitorok különböző technológiai elven működnek.

■ A flat screen (síkképernyős) monitorok a CRT képernyők családjába tartoznak, de működésük a hagyományos típusokénál összetettebb. A CRT képernyők esetében a negatív töltésű elektronok által alkotott sugár a pozitív töltésű képernyőre irányul. Amikor az elektronsugár nekiütődik a foszforrétegnek, színes fényt bocsát ki, ezzel alkotva meg a képet. A sugár balról jobbra és felülről lefelé halad. A megfelelő működéshez a sugárnak a képernyő minden egyes részén egyforma távolságot kell megtennie – ezért volt a korábbi típusok képernyője domború. A síkképernyős technológia ezt a követelményt úgy valósítja meg, hogy az elektronsugár fókuszát folyamatosan a képernyőn való mozgáshoz igazítja. A lapos képernyőnek köszönhetően kisebb a torzítás mértéke és a monitor kevésbé vakít.

Samsung 1200NF monitor

Ikonok frissítése

Az asztal átalakítása

Tartalom

- A monitorkép testreszabása
- Az asztal ikonjainak átalakítása
- Ikonok testreszabása vagy megrajzolása Paintben
- Ikonkezelő program letöltése

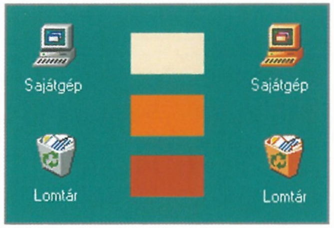
A Windows több száz szimbólumot és rajzolt ábrát használ az objektumok, fájlok dokumentumok, programok vagy parancsikonok megjelenítésére. Ezek a „kattintható" vizuális jelzőtáblák könnyebbé teszik a Windows kezelését. Azonban nem csak az Asztal eredeti ikonjai közül választhat. Legyen kreatív! Letölthető ikonokat, ikontervező programokat talál a világhálón is.

Képzelje csak el!

Rengeteg mindent csinálhat a Windows saját parancsai segítségével is. Ha más családtagokkal közösen használják a gépet, könnyen beállítható, hogy mindenkinek saját ikonjai legyenek. Ezen a kártyán különféle ikonkészítési lehetőségeket talál, melyeket a Windows és az Internet segítségével sajátíthat el. A kártya a meglévő ikonok testreszabásának alapvető lépéseit is bemutatja, hogy képernyőjének valóban egyedi megjelenése legyen.

Tudta-e?

Ha új ikont szeretne készíteni, nem kell nulláról kezdenie: miért ne adjunk új fazont a Windows szabványos Asztal ikonjainak? Ha elege van az egyhangú Sajátgép és Lomtár ikonokból, emelje ki markánsabban őket arany színnel. Ha az ikonok három szürke árnyalatát képpontról képpontra felcseréli a Paintben az itt látható barna, zöld és sárga színekre, akkor az ikonjai pár percen belül aranyszobor hatását kelthetik.

Kérdés-felelet

K Használhatok-e családi fényképeket Asztali ikonként?

F Igen, jóllehet a szabványos ikonméret (32 x 32 képpont) elég szűkös egy azonosítható minőségű képhez. Valamelyik grafikai program, például a PaintShop Pro 7 segítségével méretre kell alakítania a fényképet. A PaintShop Pro próbaverzióját letöltheti a gyártó honlapjáról, amely a www.jasc.com címen érhető el.

K Miért vannak különböző méretű ikonok a Windowsban?

F Minden méretnek külön szerepe van. A 16 x 16 képpont-méret például gombként funkcionál, amikor egy ablakot kis méretben Tálcára helyezünk, vagy ha egy mappa Nézet menüjéből a Miniatűrök opciót választjuk. Ilyenkor a Windows a 32 x 32-es méret alapján készít egy hozzávetőleges méretű ikont.

K Terveztem néhány ikont. Hozzáadhatom a dokumentumokhoz a szabványosak helyett?

F Egy fájltípus ikonját meg lehet változtatni. Nyisson meg egy mappát, és kattintson az **Eszközök**re. Most kattintson a **Mappa beállítások**ra, és válassza a **Fájltípusok** fület. Válasszon ki egy dokumentumtípust, nyomja meg a **Speciális**, majd az **Ikoncsere** gombokat. Jelöljön ki egy Új ikont, majd nyomjon **OK**-t.

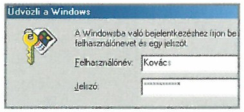
K Kell-e új szoftver az ikoncseréhez?

F Csak ha a Windows saját adottságain túlmutató lehetőségekre vágyik. Kipróbálhatja a www.shareware.com címen kínált ingyenes programokat. Ilyen módon költségek nélkül, vásárlás előtt tesztelheti a szoftvereket.

Szótár

Bitkép-fájl Olyan számítógépes fájl, amely négyszögletű színes rácspontokból áll. A „.bmp" és „.ico" fájlok például bitkép fájltípusok.

Bejelentkezés A felhasználó név és jelszó beírása a Windows elindulásakor. A Windows ekkor betölti a megfelelő személyes beállításokat.

Újramintázás Grafikai programokban használt technika, amely úgy méretez át egy képet, hogy közben az a lehető legjobb minőségű maradjon.

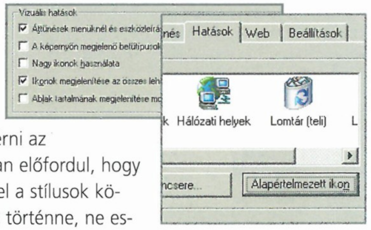
Shareware Kipróbálásra terjesztett szoftver, amiért akkor kell fizetni regisztrációs díjat, ha a lejárati idő után is használni szeretnénk. Barátai számára készíthet másolatokat, de nekik is regisztrálniuk kell magukat.

Parancsikon A számítógép programjaira vagy dokumentumokra mutató ikon. A parancsikont az eredeti ikon bal alsó sarkában levő kis nyíl jelzi.

Hibakereső

Szeretné visszaállítani az eredeti Asztali ikont, miután egy újat állított be. Ha különféle ikonokkal kísérletezik, de nem talál kedvére valót, akkor tanácsos lehet visszatérni az alapértelmezett ikonhoz. Azonban előfordul, hogy nem emlékszik az eredetire, mivel a stílusok között sok igen hasonló van. Ha ez történne, ne essen kétségbe. A **Megjelenítés** tulajdonságai ablakban az Asztal fülnél kattintson az **Asztali elemek testreszabása** gombra, majd a megfelelő ikonnál az **Alapértelmezett** gombra.

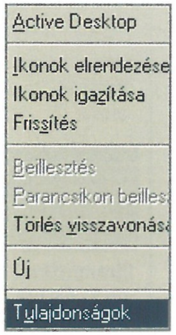
H-P-73-10-20-018

Az Asztal ikonjainak megváltoztatása

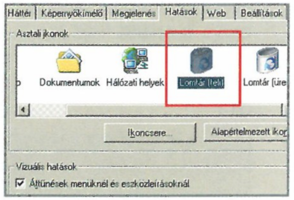
A Windows több tucat ikont tartalmaz, amelyekből szabadon választhatók fájlok és mappák.

1 Kattintson jobb egérgombbal az Asztal egy üres pontjára, és az előbukkanó menüsorból válassza a **Tulajdonságok** opciót.

2 A 'Megjelenítés tulajdonságai' ablakban kattintson az **Asztal** fülre. Az 'Asztali elemek testreszabása' gombbal juthat el az **Ikoncsere** lehetőséghez.

Ötlet

Ellenőrizze, hogy az Asztal háttere előtt megjelenő ikonok jól olvashatóak-e.

3 Biztosan sok ismerős ikont talál majd az Ikoncsere panelben. Ezek az 'Ikonok keresése az alábbi fájlban' mezőben leírt fájlokban találhatók. A **Tallózás** gombbal további fájlokat választhat.

4 Válasszon új ikont a listából, és nyomjon **OK**-t kétszer. Ekkor új ikon jelenik meg az Asztalon.

5 Ugyanezt a műveletet megismételheti a többi Asztali ikonnal is. Arra vigyázzon, nehogy félrevezető ikont válasszon. Ha szükséges, az **Alapértelmezett** gombbal visszatérhet az eredeti ikonokhoz.

Alapértelmezett ikonok

A Windows Painttel újraszerkesztheti az Asztal ikonjait.

1 Minden ablakot tegyen a Tálcára, hogy az egész Asztal látható legyen, és nyomja le a billentyűzet jobb felső részén a **Print-Screen** gombot.

2 A **Start** menüben válassza a **Kellékek**et, és indítsa el a **Paint** programot. A Paint **Szerkesztés** menüjében kattintson a **Beillesztés** opcióra. Ha a Paint bitképének növeléséről kérdezik, kattintson az **Igen**re.

3 Az Asztal most szerkeszthető képként jelenik meg. Nagyítsa fel az ikonokat és szerkessze át őket a Paint eszközeivel.

4 Amikor elkészült egy ikon szerkesztésével, a **Kijelölés** eszközzel jelöljön ki körülötte egy 32 x 32 képpontos területet. A 'Fájlba másolás' párbeszédpanelben mentse el az ikonokat '.bmp' fájlként.

5 Az ikonok alkalmazásához kövesse az 'Asztal ikonjainak megváltoztatása' részben leírtakat (lásd balra), de nyomja le a **Tallózás** gombot. A 'Fájltípus' mezőt a 'Minden fájl' opcióra állítsa. Nyissa meg az új ikont.

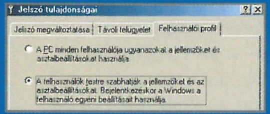

Kisokos

Személyre szabott ikonok

Az Asztal ikonjainak megváltoztatása zavaró lehet, ha mások is használják a számítógépet. Ezért jó ötlet úgy beállítani a gépet, hogy minden felhasználónak saját beállításai legyenek. A Start menüben válassza a Beállítások, Vezérlőpult opciót, és kattintson duplán a Jelszavak ikonra. A Felhasználói beállítások fülön válassza a második opciót. Amikor egy felhasználó belép a Windows-ba, saját beállításai fognak megjelenni.

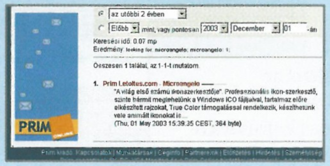

Fókuszban

Ikonszerkesztő program használata

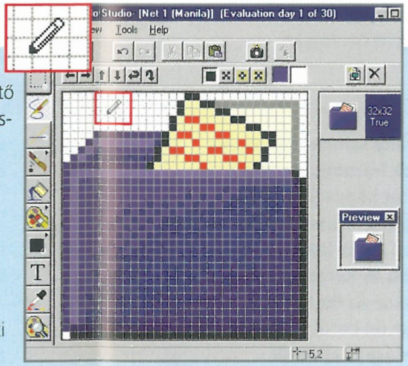
Töltsön le ikonkezelő programot, amely segítségével ikonokat készíthet és szerkeszthet.

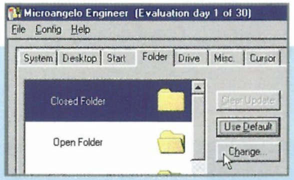
1 A www.download.com weblapon keressen egy ikonszerkesztő programot. Válasszon egyet, például a Microangelo 98-at vagy az 5.5-öt. Kövesse az utasításokat.

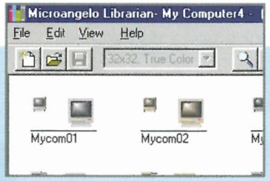
2 A Microangelo telepítő programja öt parancsból álló csoportot telepít. Kattintson a **Studio**ra.

3 Itt elkészítheti saját ikonjait. A program, a Painttel ellentétben, „.ico" fájlként tárolja az ikonokat, ami megkönnyíti használatukat.

4 Az Engineer programban sokkal több objektumnak választhat ikont, mint a Megjelenítés tulajdonságai panel Asztal fülén, beleértve a nyitott és zárt mappákat.

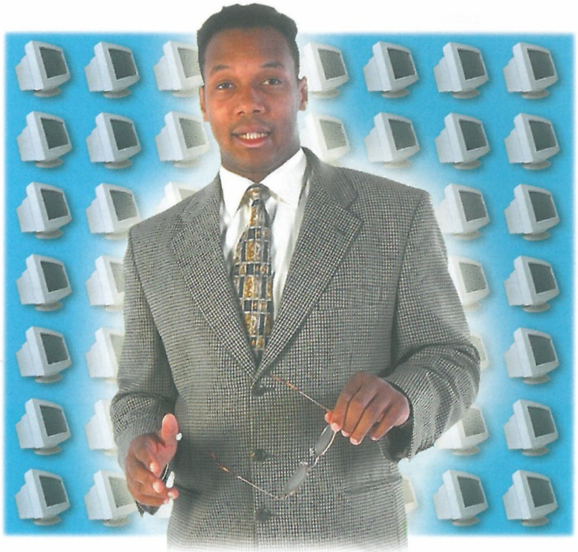
5 A Librarian program segítségével saját könyvtárat építhet ikonjainak. A könyvtárat egyéb, Internetről letöltött ikonkönyvtárakkal együtt is használhatja.

Szaknyelv PC-re

Mit takar a zsargon?

Tartalom

- Zavarba ejtő technikai szakkifejezések értelmezése
- Mit rejt a PC belseje?
- Szoftverterminológia
- A PC különböző csatlakozóinak bemutatása

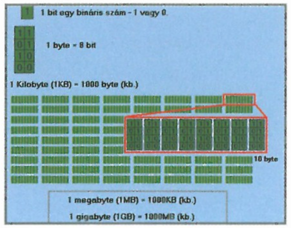
A számítógépes technológia napjaink egyik legdinamikusabban fejlődő tudományága. A PC-k használata és kezelése egyre egyszerűbb, így egyre többen élvezhetik a gyors fejlődés eredményét. Nehézséget okoz azonban, hogy minden új számítástechnikai eszköz, fejlesztés vagy program megjelenését megtanulandó rejtélyes rövidítések, technikai szakszavak és szakkifejezések sora követi.

Őrült szakkifejezések

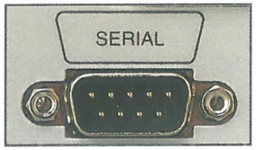
Talán furcsa, miért van szükség újabb és újabb furcsa szavakra és kifejezésekre, de a számítógépes terminológia nem más mint gyorsírás. Ha időt szán arra, hogy ezeket az új szakkifejezéseket megismerje, meglátja, könnyedén megbirkózik majd a számítógépek világában lezajló gyors fejlődés nehézségeivel.

Tudta-e?

A számítógép bitek vagy bináris számjegyek formájában tárolja az információkat. A bit 0 vagy 1 értékű számjegy. Nyolc bit alkot egy bájtot, ami megfelel egy önálló karakternek (például A, B, 1 vagy 2). Egy oldalnyi szöveg (500 szó vagy 3000 karakter) tárolásához megközelítőleg 3000 bitnyi hely szükséges. A bájtok számára való hivatkozáskor a számokat általában lefelé kerekítik. Egy 64 MB PC esetében a memóriateszt 65536 K értéket mutat.

Kérdés-felelet

K A kétféle csatlakozó nagyon hasonlít egymáshoz, nem cserélem-e őket össze?

F A soros és párhuzamos csatlakozók tüskéinek vagy lyukainak száma eltérő. Ezért lehetetlen egy párhuzamos eszközt soros bemenetbe illeszteni és fordítva, egyszerűen nem mennek bele a nem megfelelő bemenetbe. A soros csatlakozó kisebb is.

K Ha a merevlemez állandóan forog, miért hívják néhol rögzített lemeznek?

F Ez a már idejétmúlt megnevezés abból az időből származik, amikor meg kellett különböztetni egymástól a merevlemezt és a floppylemezt.

K Mi az oka, hogy egyes fájlok méretükhöz képest több lemezterületet foglalnak el?

F A merevlemezen minden fájl egyenméretű tömbökben, úgynevezett allokációs egységekben (klaszterek) tárolódik. A klaszter mérete jellemzően 4 KB. Ha egy adott klaszter nem telik is be teljesen, azt már másik fájl nem használhatja. Ez a magyarázata annak, hogy egy 0,5 KB méretű fájl ugyanannyi helyet foglal, mint egy 3,5 KB méretű.

K Modemem sebessége baud-ban van megadva. Ez ugyanaz, mint a bit per másodperc?

F Nem, a bit per másodperc (bit/s) az adatátvitel sebességének szokásos mértékegysége. A baud, azaz jelváltási sebesség azt fejezi ki, hogy másodpercenként hány elektromos jelváltás történik. A modem minden egyes elektromos jelváltáskor több mint egy bit továbbítására képes. Például 300-as jelváltási sebességnél a modem másodpercenként 1200 bitet továbbít.

Szótár

Alaplap A PC főbb elektromos áramköreit tartalmazó áramköri lap.

Bináris 0 és 1 számjegyeket használó rendszer. Ez teszi lehetővé a rendkívül nagy sebességű adatfeldolgozást (több millió művelet másodpercenként).

Elosztó csatlakozó Olyan csatlakozó, amelyet a PC-be illesztve más eszközök csatlakoztatására használhatunk.

Párhuzamos kapcsolat A kábelben több vezeték található, így válik lehetővé a teljes adatbájt egyidejű, kis távolságra történő továbbítása.

Soros kapcsolat A kábel egyidejűleg csak egy adatbit továbbítását végzi. Ez a kapcsolat általában lassúbb mint a párhuzamos összeköttetés.

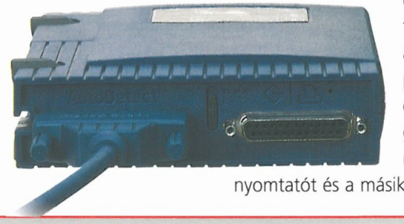
Univerzális soros sín (USB) Modern, nagysebességű kommunikációs bemenet, amely számos külső periféria csatlakoztatását lehetővé teszi. Minden USB eszköz ugyanazt a csatlakozót és bemenetet használja a számítógéphez való kapcsolódáshoz.

Hibakereső

Nincs több párhuzamos bemenet, de csatlakoztatna még egy párhuzamos eszközt.

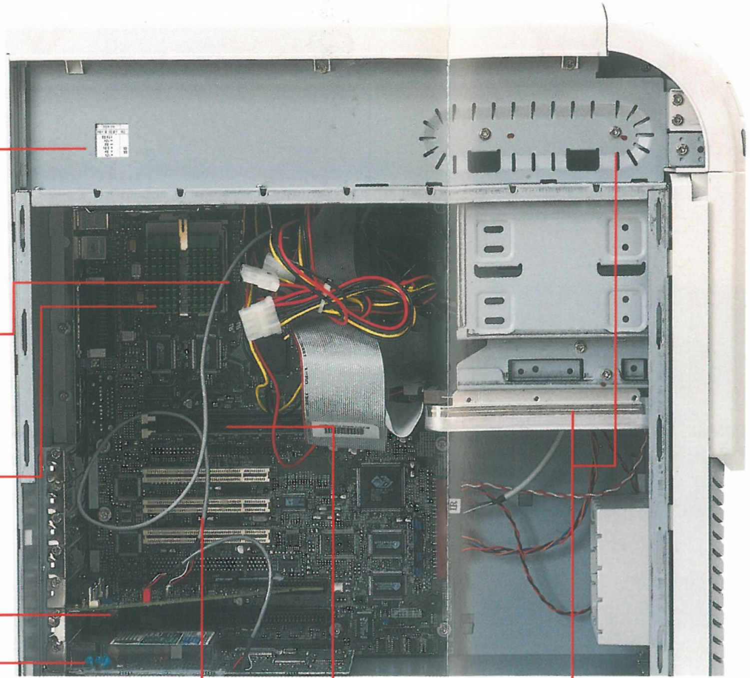
A legtöbb PC-n egy párhuzamos csatlakozó található, amit leggyakrabban a nyomtató használ. Megtörténhet, hogy egy másik párhuzamos eszköz, például egy Zip meghajtó csatlakoztatása válik szükségessé. Ebből a célból minden számítógépes eszköz kábeléhez jár egy elosztó. Így csatlakozók húzogatása és visszadugdosása nélkül lehet használni a nyomtatót és a másik eszközt.

H-P-73-10-20-044

A számítógép belülről

Tanulja meg a PC belsejében található alkatrészek megnevezéseit, ez segítségére lesz a működés megértésében.

Tápegység A hűtött tápegység a ház egyik beépített alkatrésze.

Hálózati és szalagkábelek Ezek a különleges hálózati kábelek (piros, fekete, sárga), már a csatlakoztatott eszközök illesztését megelőzően a helyükön vannak. A szalagkábel a merevlemezt és a CD-meghajtót köti össze az alaplappal.

Processzor vagy CPU Ez az alkatrész a PC 'agya', amely az alaplapként ismert nagy áramköri kártyához csatlakozik.

Grafikus kártya Grafikus csatoló vagy illesztőkártya, amely az alaplap bemenetébe illeszkedik. Feladata a különleges jelek képernyő felé történő továbbítása.

Modemkártya A modem lehet külső és belső. Belső modem illesztésével csökkenthető a vezetékek száma, és nincs szükség külön hálózati bemenetre.

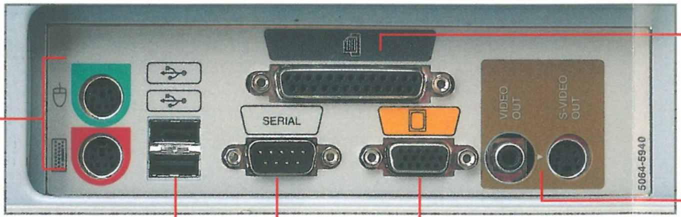
PCI bemenetek A bemeneteket összekötő perifériális alkatrészek. Segítségükkel tudja a Windows kezelni a plug-and-play összetevőket, és a számítógép képes azonosítani a bővítőkártyákat.

Memória vagy véletlen hozzáférésű memória (RAM). Gyors elérést biztosító tárolóeszköz, amely ideiglenes jelleggel folyamatosan elérhetővé teszi az adott időpontban futó programokat és fájlokat.

Merevlemez- és CD lemezmeghajtó Mindkét részegység az adatok és programok hosszú távú tárolására szolgál. Bővítésük egyszerű, mindössze a régi egységet kell kicsavarozni, és be kell illeszteni az újat.

A PC kívülről

A PC hátoldalán található összes bemenetnek és csatlakozónak külön neve és funkciója van.

PS/2 bemenet A PC-k többségén két ilyen bemenet található. Ezek az egér és a billentyűzet csatlakoztatására szolgálnak.

Párhuzamos vagy nyomtató bemenet A nyomtatón kívül használt egyéb párhuzamos üzemmódú eszközök, külső perifériák (pl. szkenner) csatlakoztatására szolgál.

USB bemenet Ezek úgynevezett gyorsan cserélhető eszközbemenetek, tehát az eszköz felismeréséhez nem szükséges ki, majd bekapcsolni a PC-t.

Soros bemenetek Ezeket a bemeneteket hívják más néven COM (kommunikációs) bemeneteknek. Ezeket legtöbb esetben a modem vagy digitális kamera csatlakoztatásához használjuk.

Képernyő bemenet Itt csatlakozik a gép hátulsó részéhez a képernyő. Össze van kapcsolva a PC grafikus kártyájával.

Egyéb bemenetek Az otthoni használatra tervezett gépek általában rendelkeznek egy botkormány bemenettel, két USB és a hangfalak és mikrofon illesztéséhez szükséges egyéb bemenetekkel.

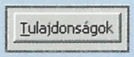
Fókuszban

Szoftverek és szakszavak

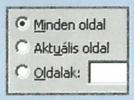
A Windows-nak is meg vannak a saját technikai szakkifejezései.

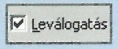
Ablakfejléc Az ablak vagy párbeszédablak nevét tartalmazó sáv.

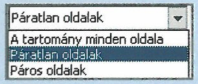
Parancsgomb Téglalap alakú, térhatású gomb, kattintásra egy funkció parancsikonjaként működik.

Rádiógomb Kis kör alakú szimbólum, általában kevés számú opció közül való választásra használjuk.

Jelölőnégyzet A négyzetbe kattintva jelölhető ki a hozzá tartozó opció. Kijelölésekor pipa jelenik meg.

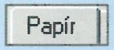
Menüablak Rákattintva egy opciókat tartalmazó lista nyílik meg. Ilyenek például az Eszköztárban legördülő menük is.

Bezárás gomb A programok vagy fájlok ablakának jobb felső sarkában megjelenő jel, amelyre rákattintva az ablak bezárul.

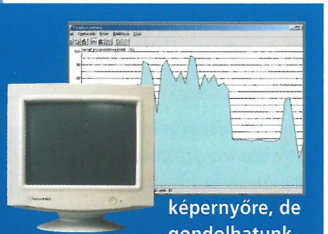
Súgó gomb Általában a bezárás gomb mellett található. Rákattintva tanácsok, információk jelennek meg.

Fül Opciócsoportok rendezésére szolgál. A fülre kattintva megjelennek a csoporthoz tartozó opciók.

Kisokos

Kétféle értelmezés

Bizonyos környezetben egyes szakkifejezések eltérő jelentéseket kapnak. A formátum kifejezés például vonatkozhat egy szöveg stílusára; például félkövér, dőlt, stb., a formatálni ige viszont a floppylemez tárolásra való előkészítését jelenti. A monitor kifejezést használhatjuk a képernyőre, de gondolhatunk például a System Monitor programra is, amely figyeli és rögzíti (monitorálja) a processzorkezelést.

Kártya 3 dimenzióban

Számítógép a csúcson

Tartalom

- Szükség van-e a grafikai kártyára?
- A megfelelő grafika kiválasztása
- A 3D grafikai kártya behelyezése a számítógépbe
- A kártyameghajtó letöltése

A legtöbb számítógép már olyan beépített grafikai kártyával kapható, amely képes vizuális adatok fogadására és átalakítására, hogy láthatóvá váljanak a monitorunkon. Az olyan multimédia alkalmazások, mint például a CAD szoftver vagy a modern játékok nagymértékben megterhelik a számítógép merevlemezét, így szükség lehet annak feljavítására. A 3D grafikai kártya alkalmazásával gyorsabban frissül a képernyő, így a két- és háromdimenziós képek részletei szebben láthatóak.

Kártyázzunk!

Ez a kártya segíthet eldönteni, melyik grafikai kártyát válasszuk, attól függően, hogy mire használjuk leginkább a számítógépet. Emellett azt is elmagyarázza, hogyan illesszük be a 3D kártyát. Az installálás egyszerű művelet, az eredménye pedig egy igényeinknek megfelelően működő számítógép.

Tudta-e?

Amennyiben csak levélírásra, irodai munkára használja a számítógépét, szükségtelen a grafikai kártya alkalmazása. Az olyan 2D grafikai alkalmazásokhoz, mint a Paint Shop Pro vagy egy egyszerű CAD szoftver, elegendő egy kevésbé drága grafikai kártya, például a Matrox Millennium G450. A modern játékokhoz jobb, ha beszerez egy nagyobb teljesítményű kártyát, mint a Creative's 3D Blaster.

Kérdés-felelet

K Érdemes felszerelni a gépemet egy 3D kártyával a legújabb játékokhoz?

F Ha számítógépének teljesítménye alacsonyabb 300 Mhz-nél, vagy a processzor régebbi, mint a Pentium II, a 3D kártya nem igazán lesz kihasználható és a játék sebességén sem fog jelentősen gyorsítani. Ha modern 3D játékokat szeretne játszani, legalább 256 MB-os RAM-mal kell rendelkeznie.

K Lelassítja a gépemet egy 3D grafikai kártya?

F Nem, sőt inkább gyorsabban fog működni. Főleg a játékoknál fogja tapasztalni a gyorsulást, többek között ezért is érdemes beszerezni egy 3D kártyát. A napi munkák végzése során is tapasztalhatunk némi gyorsulást. A 3D kártya általában felgyorsítja a 2D grafikákat is, a fotók, táblázatok és képek megjelenítését.

K A képem elmosódott, fakó és nem a képernyő közepén áll – új grafikai kártyát kell beszereznem?

F Az ilyen jellegű problémák a monitorral kapcsolatosak. Amennyiben a monitor régi, vagy károsodott, az új kártya nem fog segíteni rajta. Javíttassa meg, vagy szerezzen be újat.

K Tévénézésre szeretném használni a számítógépemet – segít ebben a 3D kártya?

F Nem, ehhez speciális TV hangoló kártyára lesz szüksége, bár létezik egy kártya, amely egyben 3D grafikai és TV hangoló kártya is, a neve ATI All-In-Wonder Radeon.

Szótár

CAD Computer Aided Design. Egy olyan szoftver, amely a tervezésben segít a mérnököknek vagy építészeknek.

Frissítés A monitor rendszeresen frissíti magát, hogy ne villogjon.

Felbontás A képfelbontás képelemek szerint történik. A képelem a legapróbb pont, amely egy képernyőn látható. Minél nagyobb a felbontás, annál több képelem jelenik meg és annál élesebb a kép.

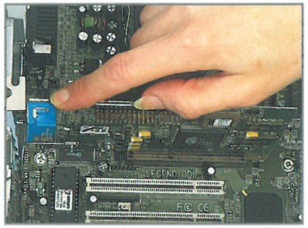
Képernyő adapter Grafikai kártya a Windows terminológiában. Van még grafikai tábla, grafikai vezérlő és videolejátszó kártya is.

Meghajtó Szoftver, amely lehetővé teszi, hogy a Windows működésbe hozzon egy hardver elemet, mint amilyen a grafikai kártya. A kártyával együtt kapható, hajlékonylemezen vagy CD-romon.

Hibakereső

Behelyezte az új grafikai kártyát, de a számítógép bekapcsolásakor semmi nem látható a képernyőn.

Először is ellenőrizze, hogy a monitor csatlakozója be van-e dugva, majd ellenőrizze a fényerőt. Ha ez sem segít, akkor valószínűleg a kártyával van probléma. Nézze meg, jól van-e behelyezve. Egyenesen kell állnia és az arany csatlakozóknak teljesen a résen belül kell lenniük. Próbálja meg a helyére tolni a kártyát, de ne erőltesse.

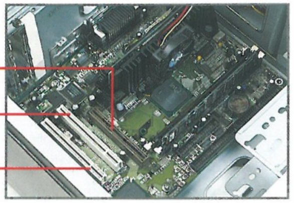
H-P-73-10-20-016

A Mit tud a számítógépem? alkotói arra törekedtek, hogy megbízható és naprakész információkat közöljenek. A kiadvány kiegészíti, de nem helyettesíti a szakkönyvekből megszerezhető szakmai ismereteket. Az Ön gépén futó, kiadványunkban esetleg nem szereplő programokról tájékozódjon speciális szakkönyvekből.

PCI és AGP grafikai kártyák

A kártya megvásárlása előtt nézze meg, milyen rés van a gépén, hogy a megfelelő típusút tudja beszerezni.

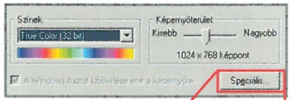
A grafikai kártyák az AGP vagy PCI résekbe helyezhetők a számítógépbe. A legtöbb új gép AGP réssel rendelkezik, míg a régebbiek PCI-vel. A kártya installálása mindkét esetben hasonló, de győződjön meg róla, hogy a megfelelő résbe helyezi. Az AGP rés a rövidebb.

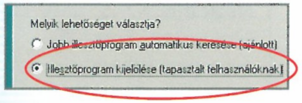

Előkészületek az installáláshoz

Kövesse a kártyához mellékelt útmutatót. Az alábbi tanácsok a Windows Me használatában segítik.

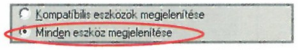
1 Állítsa vissza a grafikai kijelzőt az alapbeállításokra a **Start, Beállítások, Vezérlőpult, Képernyő** gombok megnyomásával. Kattintson a **Beállítások** fülre és a **Speciális** gombra. Válassza a **Csatoló** fület, majd a **Módosítás** parancsot.

2 A varázsló megjelenése után helyezzen pontot az 'Illesztőprogram kijelölése (tapasztalt felhasználóknak)' felirathoz. Kattintson a **Továbbra**.

3 Helyezzen pontot a 'Lista megjelenítése egy adott helyen található összes...' felirat mellé és kattintson a **Tovább** gombra. A varázslóprogramban a 'Minden eszköz megjelenítése' szöveg mellé

tegyen pontot. A bal oldali táblában válassza a 'Szabványos videokártyák'-at, a jobb oldaliban a 'Szabványos videókártya (VGA)'-t.

A választott illesztőprogram nem kimondottan a választott hardverhez készült, és lehet, hogy nem fog helyesen működni. Az illesztőprogram telepítése nem ajánlott. Biztosan ezt az illesztőprogramot akarja használni?

4 Kaphat olyan figyelmeztetést, miszerint a meghajtója nem megfelelő, ám kattintson az **Igen**, majd a **Tovább** gombra. A varázslóprogram megjelenése után ismét nyomja meg a **Tovább** gombot.

5 Zárja be az összes párbeszédablakot. A kérdésre, miszerint újra kívánja-e indítani a gépet, válaszoljon **Nem**mel. Úgy kapcsolja ki a számítógépet, hogy a **Start** menüben a **Leállítás** gombra kattint.

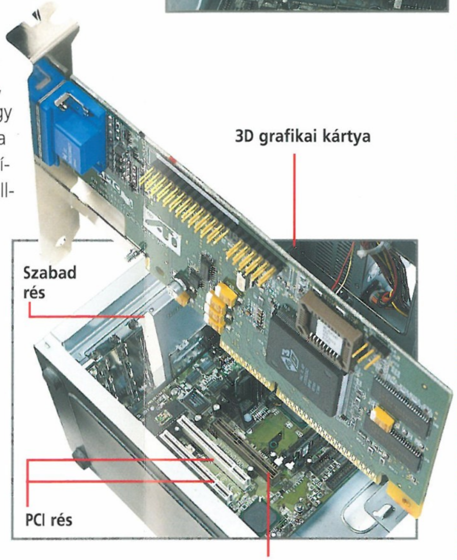
A 3D kártya behelyezése

6 A gép kikapcsolását követően távolítsa el az összes kábelt és nyissa fel a számítógép házát. Ott találja a réseket, amelybe a kártya behelyezhető (lásd a 'PCI és AGP grafikai kártyák'-at)

7 Csavarozza le a rés védőfedelét. Földelje le saját magát oly módon, hogy megérinti a radiátort, vagy a számítógép hálózati tápegység dobozát.

8 Vegye ki a kártyát a tokjából, és tartsa az AGP vagy PCI rés fölé. A kártya kapcsolódói a számítógép hátulja felé álljanak. Határozott mozdulattal tolja a kártyát a résbe, és csavarja vissza, amit kilazított. Helyezze vissza a gépház fedelét, dugja a monitorcsatlakozót a kártyába, rendezze vissza a kábeleket, majd kapcsolja be a számítógépet.

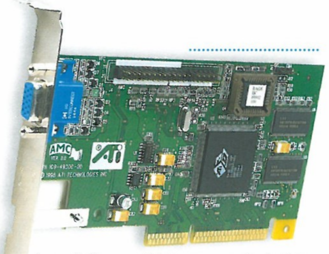
Kisokos

Mi az a chipkészlet?

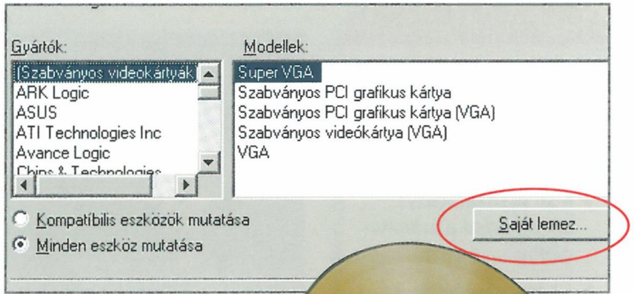

A grafikai kártya olyan feladatokat is ellát, amelyekhez speciális mikroprocesszort, ún. chipkészletet használ. Ahogy sok gép, mint pl. a Pentium azonos CPU chipeket használ, sokfajta grafikai kártya is azonos chipkészlettel működik. A komolyabb 3D kártyák általában bonyolult chipekkel működnek, mint pl. a TNT2 vagy a NVidia's GeoForce

A 3D kártya meghajtójának letöltése

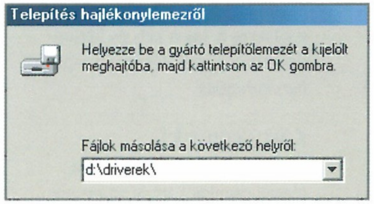

9 Miután a Windows megvizsgálta az új kártyát, megjelenik a varázslóprogram. Ez megkeresi és installálja az új kártya meghajtóját. Kattintson a Saját lemez gombra, amelyet a jobb oldalon talál.

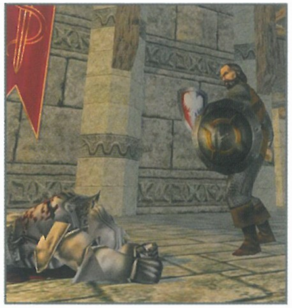
10 Helyezze a meghajtóba a hajlékonylemezt vagy CD-romot, amelyet a kártyához kapott. Ahhoz, hogy meghatározhassa a meghajtók helyét a 'Fájlok másolása a következő helyről'-ben, kattintson a jobb oldali nyílra és válassza ki a megfelelő meghajtót a menüből. Az a-t válassza hajlékonylemezhez, a d-t pedig CD-romhoz.

11 Nyomja meg kétszer az **OK**, majd a **Tovább** gombot. Ha a Windows felajánlja, indítsa újra a gépet.

Ötlet

Ha nem akar foglalkozni a számítógép szerelésével, bízza meg a forgalmazót a kártya behelyezésével.

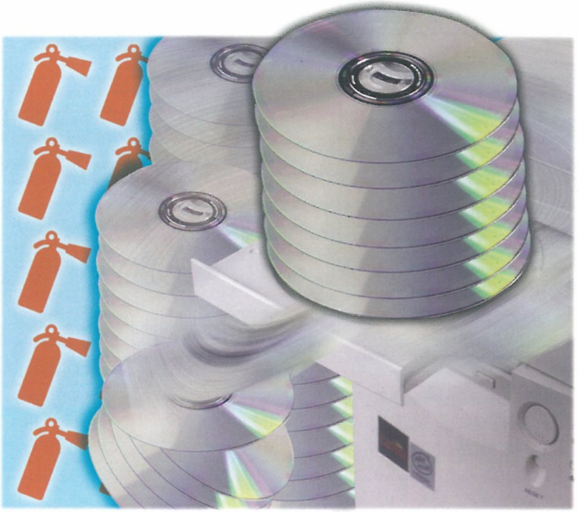
CD-írás XP-vel

Adattárolás lézertechnikával

Tartalom

- A másolandó fájl vagy mappa megkeresése
- Adatmásolás CD-ről egy másik CD-lemezre
- A Windows XP CD-írás Varázsló használata

A CD-lemezek elterjedését megelőzően az adatátvitel egyik legkorszerűbb eszköze a floppylemez volt. Bár a floppylemezek használata egyszerű, egy 3.5 inch lemez mindössze 1.44 MB adat tárolására képes. Összehasonlításképpen a CD-ROM adattároló kapacitása mintegy 700 MB. A CD használata is rendkívül egyszerű, és az ára majdnem olyan kedvező, mint a floppylemezeké.

'Égető' kérdések

A Windows XP CD-írás Varázsló segítségével az audio és adat CD készítése igazán semmiség. Adatokat másolhat CD-lemezről gépe merevlemezére, vagy az adatokat akár több példányban is másik CD-lemezekre mentheti.

Amennyiben számítógépében van CD-író (CD-R) vagy CD-újraíró (CD-RW) meghajtó, a Windows XP-nek köszönhetően gyorsan és könnyedén fog megbirkózni minden, adatmentéssel kapcsolatos feladattal.

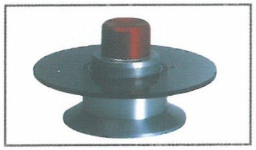
Tudta-e?

A nagyipari méretekben történő CD-gyártás hat fázisra osztható. Lézeres égetéssel úgynevezett mester CD készül üvegből. Ezt a lenyomatot kémiai folyamatok segítségével árkokkal és síkfelületekkel látják el, így készül el a nyomólemeznek nevezett lemez.

A nyomólemezt felhelyezik egy formázó gépre, amely ezt követően megnyomja a tiszta polikarbonát lemezeket. Ezt követően a CD hátoldalára egy visszatükröződő fémréteg kerül, majd az egész lemezt védőlakkal vonják be.

Kérdés-felelet

CD-címkéző

K Hogyan tudom a megírt CD-ket felcímkézni?

F Vásárolhat kör alakú, öntapadós CD-címkéket, és ezekkel címkézheti fel legértékesebb lemezeit. Beszerezhet egy Terra CD címkézőnek nevezett eszközt is.

K melyik oldalával kell a CD-t behelyezni?

F A CD írható oldala arany, zöld, vagy kék színű, ennek az oldalnak kell lefelé néznie. Ha a CD-írás befejeztével figyelmesen megnézi a lemezt, és nem írta a lemezt teljesen tele, láthatja, hogy az írott felület középről indul, és a felület mintázata megváltozik annál a pontnál, ahol az írás befejeződött.

K Nem sikerült adatokat másolni CD-re. Mi a hiba?

F Kattintson duplán a **Sajátgép** ikonra, majd jobb egérgombbal a **CD-R** meghajtóra, és válassza a **Tulajdonságok** opciót. Az 'E: tulajdonságai' ablakban kattintson a **Írás** fülre és győződjön meg arról, hogy a 'CD-írás engedélyezése ezen a meghajtón' sor mellett van-e pipa.

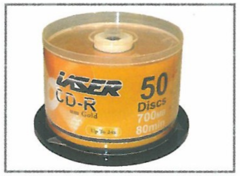

K A saját készítésű CD-k ugyanolyan tartósak, mint a gyárilag felvett lemezek?

F Nem, mivel a nagyüzemi gyártás sokkal tartósabb eljárást használ. Ezért nagyon óvatosan bánjon lemezeivel, mindig tartsa őket saját tokjukban.

Szótár

CD-R Írható CD lemez, amelynek speciális anyagból készült rétegére a CD-írás során lézer égeti be az információkat.

CD-RW Újraírható lemez. Ez a lemeztípus lehetővé teszi az adatok többszöri felülírását.

Varázsló Egy programon belül található segédprogram, amely segít a felhasználónak bizonyos feladatok végrehajtásában. A Varázsló lépésről lépésre vezeti végig a felhasználót az adott folyamat egyes fázisain.

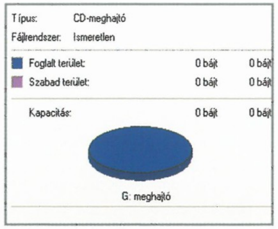

CD-írás Az adatok eredeti adatforrásról (merevlemez, másik CD-lemez, floppylemez) CD-lemezre történő másolásának folyamata.

Hibakereső

A CD nem rögzített semmilyen adatot.

Ellenőrizze, hogy a CD üres és a CD-meghajtó tökéletesen bezáródott. Akkor is adódhatnak problémák, ha a CD-n már vannak lementett adatok, bár a lemez még nem telt meg. Ellenőrizze, hogy elegendő-e a szabad lemezterület. Kattintson a Sajátgép ikonra, majd jobb egérkattintással a CD-R meghajtó ikonjára, és válassza a Tulajdonságok opciót. Az ablakban a felhasznált lemezterületet kék szín, a szabad lemezterületet rózsaszín jelzi. Ha a diagram teljesen kék, akkor több szabad hely nem áll rendelkezésére.

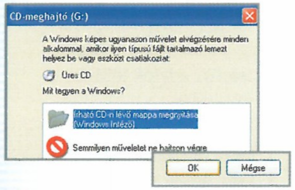
H-P-73-10-20-028

A Mit tud a számítógépem? alkotói arra törekedtek, hogy megbízható és naprakész információkat közöljenek. A kiadvány kiegészíti, de nem helyettesíti a szakkönyvekből megszerezhető szakmai ismereteket. Az Ön gépén futó, kiadványunkban esetleg nem szereplő programokról tájékozódjon speciális szakkönyvekből.

Fájlok megkeresése

Számos hibát előzhet meg, ha a CD-író használata előtt gondosan összegyűjti a másolni kívánt adatokat és felméri mennyiségüket.

1 Helyezzen a gépbe egy üres CD-t. Amikor az 'CD-meghajtó G:' ablak megjelenik, kattintson az 'Írható CD-n lévő mappa megnyitása (Windows Intéző)' opcióra, és nyomja meg az **OK** gombot.

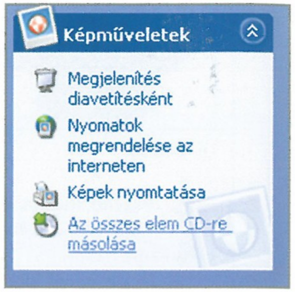

2 Keresse meg az üres CD-re másolandó fájlokat. Lépjen az Egyéb helyek opcióra a fájlok Sajátgép vagy Dokumentumok mappákból történő kiválasztásához.

3 Amikor a mappa megnyílik, duplán kattintson a kívánt fájlra. A képernyő jobboldali paneljében a mappára duplán kattintva ellenőrizheti a fájlok tartalmát.

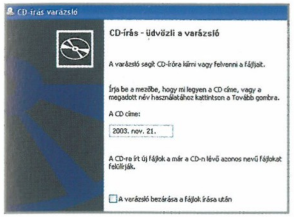

4 Kattintson a Képműveletek ablakban található lefele nyílra, és a megjelenő menüből válassza Az **összes elem CD-re másolása** opciót.

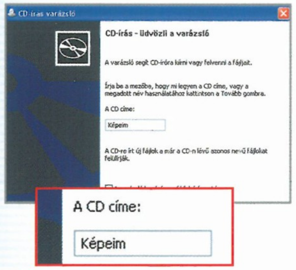

5 Ellenőrizze, hogy az összes lementeni kívánt fájl a jobboldali 'A fájlok készen állnak a CD-re írásra' panelbe került. Most kattintson a CD-írási feladatok ablak **A fájlok CD-re írása** parancsára. Kövesse a CD-írás Varázsló által megadott lépéseket.

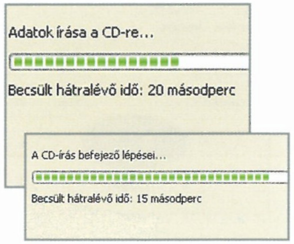
CD-írás Varázsló

Miután megtalálta a CD-re másolandó fájlokat vagy mappákat, a Varázsló segít a folyamat végrehajtásában.

1 A CD-írás Varázsló ablak 'A CD címe' részében alapértelmezésként a dátum jelenik meg. Gépelje be az új CD nevét és nyomja meg a **Tovább** gombot.

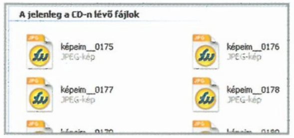
2 A CD-írás folyamatát a CD-írás Varázsló párbeszédablak kijelző sávja segítségével követheti nyomon. Figyelemmel kísérhető a folyamat aktuális állása és a még hátralévő idő.

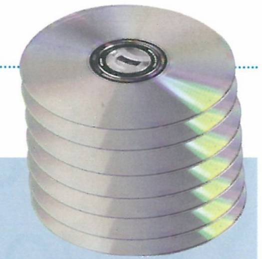

3 Ellenőrizheti, hogy a másolás sikeresen befejeződött-e. Kattintson a **Start** menü **Sajátgép** parancsára, majd pedig az új CD ikonjára, ahol megtekintheti az elkészült lemez tartalmát.

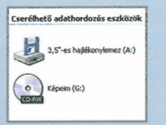

Fókuszban

Másolás CD-lemezről

Néhány egyszerű lépéssel fájlokat másolhat CD-lemezre és vissza.

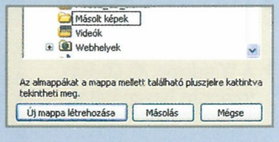
1 Helyezze a CD-lemezt a gépbe. Ha a CD nem indul el rögtön, kattintson a **Start** menü **Sajátgép** almenüjére. A Sajátgép ablakban kattintson duplán a **CD-R** ikonra.

2 Nyissa meg a lemásolandó adatokat tartalmazó mappát. A **Shift** billentyűt nyomva tartva kattintással jelölje ki a kívánt fájlokat. A képernyő jobb oldaláról válassza a **Fájl és mappaműveletek** ablakot, és kattintson a A **kijelölt elemek másolása** parancsra.

3 Amikor az Elemek másolása párbeszédablak megjelenik, válassza ki a helyet, ahová a fájlokat másolni szeretné. Lépjen a **Dokumentumok** mappa **Új mappa létrehozása** parancsára.

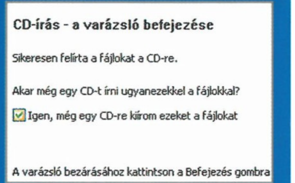
4 Nevezze el a mappát, példánkban 'Másolt képek' és nyomja meg a **Másolás** gombot. A Másolás részben nyomon követheti a másolás folyamatát. Ha az új mappát előkeresi a Dokumentumok mappáról, tartalmát új CD-re mentheti.

Kisokos

CD készítése több példányban

Ha több CD-t szeretne elkészíteni ugyanazzal a tartalommal, a következőképpen kell eljárnia. Miután sikeresen befejezte a fájlok felírását a CD-re, a CD megírása után megjelenik a 'CD-írás Varázsló befejezése' párbeszédablak, tegyen pipát az 'Igen, még egy CD-re kiírom ezeket a fájlokat' sor elé. Ezt követően a rendszer még egy CD-t felír.

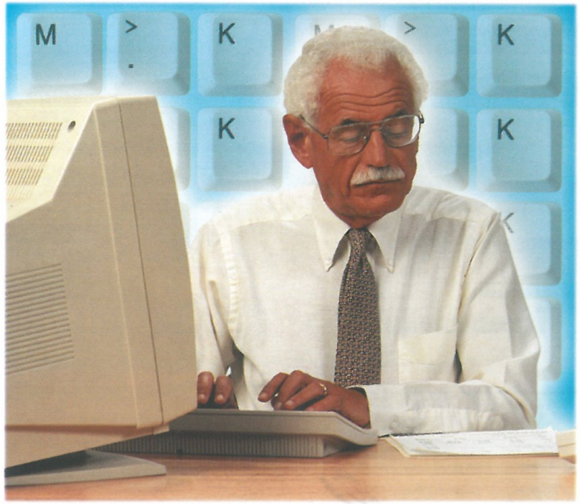

A Visual Basic bemutatása

Kis esti programozás

Tartalom

- A programozás alapjainak elsajátítása
- A Visual Basic szerkesztő bemutatása
- Programozáshoz szükséges bővebb információk keresése

A Windows kényelmes kattintás-alapú rendszere viszonylag új találmány. Kezdetben a számítógépeket kódok irányították. A legtöbb korai géphez tartozott egy programnyelv, többnyire a BASIC, azon keresztül utasították a számítógépet egy-egy műveletre. Ahogy egyre több szoftver készült a számítógépekhez, egyre kevésbé volt szükség a BASIC-re. Később az otthon használt gépek már előre programozott parancsokkal működtek.

Vissza a múltba

Mára a helyzet visszafordult. A makró programnyelvek megjelenése óta – amelyek olyan alkalmazások részét képezik, mint a Word – az egyszerű felhasználó ismét megismerkedhet a kódokkal. Ez a kártya bemutatja a Visual Basic programozó eszköz funkcióit. Szót ejtünk a különböző típusú számítógépes nyelvekről is, amelyeket az alkalmazások programozásakor használnak.

Tudta-e?

Szinte teljes egészében a 80-as és 90-es években gyártott számítógépeknek köszönhető, hogy felnőtt egy, a BASIC kódokat jól használó generáció. Ez az egyszerű programnyelv hétköznapi angol szavakat használ. Az innen ismert „goto", „if" és „print" parancsok igen távol állnak a bonyolult gépi kódoktól és programnyelvektől. Sajnos a BASIC igen lassú és nehézkes volt. Majd egészen addig feledésbe merült, amíg meg nem jelentek a nagy teljesítményű számítógépek. A Microsoftnak köszönhetően a BASIC ismét népszerű és hasznos programnyelv.

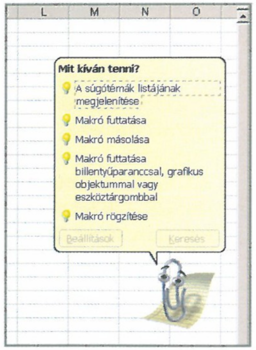
Kérdés-felelet

K Jónak kell lennem matematikából ahhoz, hogy programozni tanuljak?

F A matek sokat segít, de a leghasznosabb programozói készség a logikus gondolkodás, és az a képesség, hogy összetett feladatokat részekre tud bontani.

K Hol találhatok azonnali segítséget makrók készítéséhez?

F A használt alkalmazáshoz tartozó Súgó fájlban sok információt talál. Válassza a Súgót a Wordben vagy az Excelben, írja be a keresőbe a „makró" szót, és nyomja le a **Keresés** gombot. Válasszon egy opciót a megjelenő listából. Számos hasznos információt és tanácsot fog találni.

K Melyik nyelven érdemes elkezdeni a programozást?

F Ahogy a neve is jelzi, a BASIC remek tanulónyelv. Ha szeretné megtudni, miből áll a dolog, nézzen meg egy Word vagy Excel makrót. Esetleg próbálja ki a Java-t, ami egy elég könnyen elsajátítható internetes programnyelv.

K Hallottam, hogy a Visual Basic-et a világhálón is használják. Igaz ez?

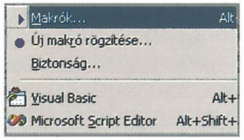
F Annak ellenére, hogy a Visual Basic-et asztali számítógépeken futó programok készítéséhez szánták, az Interneten is használják. Ha például belép egy valuta árfolyamokat kiszámító programba (ilyen az FX Converter a www.oanda.com/converter/classic címen), a számítást egy, a webhely által használt kis Visual Basic program végzi.

Szótár

Digitális aláírás Parányi kód, amelyet az e-mailhez vagy szoftverhez csatolnak, ezáltal bizonyítva a forrás megbízhatóságát. Hozzáadhat egyet a leveleihez, így azonosíthatja magát barátai vagy üzletfelei előtt.

Makró Bizonyos sorrendbe helyezett események listája, amellyel valamely konkrét hatást szeretnénk elérni. A makrók általában közvetlenül alkalmazásokból futnak, pl. Excelből.

HTML HyperText Markup Language. A világhálóra szánt dokumentumok készítésekor használt kódnyelv.

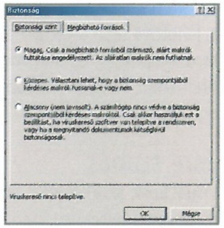
BASIC Beginners All-purpose Symbolic Instruction Code. Programnyelv, amely olyan, mintha furcsán használt angol lenne.

C++ Nagy teljesítményű és rugalmas programnyelv, amely más nyelveknél kevesebb memóriát igényel és igen hatékony. A személyi számítógépet programozók körében népszerű.

Hibakereső

Nem szeretné, ha makró vírus kerülne a gépre.

A makró vírusok, mint bármelyik másik rosszindulatú kód, csak akkor jutnak a számítógépre, ha ezt megengedjük nekik. Bizonyos lépésekkel azonban elkerülheti őket. Ha például nem biztos egy Word dokumentum eredete felől, ne nyissa meg. A Microsoft Office egyes verziói, főleg az Office 2000, saját védelmi megoldással rendelkeznek. A vírusvédelmet a **Biztonsági szint** opcionál állíthatja be a **Biztonság** menüben. Azonban érdemes biztosra menni, és beruházni egy vírusirtó szoftverre.

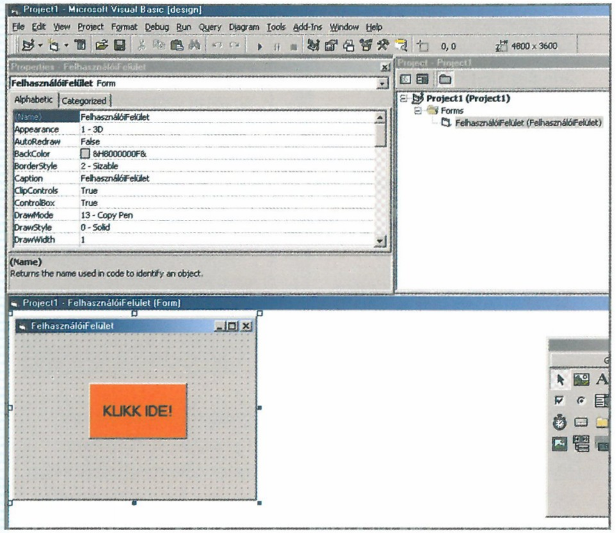

H-P-73-10-20-023

*A **Mit tud a számítógépem?** alkotói arra törekedtek, hogy megbízható és naprakész információkat közöljenek. A kiadvány kiegészíti, de nem helyettesíti a szakkönyvekből megszerezhető szakmai ismereteket. Az Ön gépén futó, kiadványunkban esetleg nem szereplő programokról tájékozódjon speciális szakkönyvekből.*

Ismerkedés a Visual Basic-kel

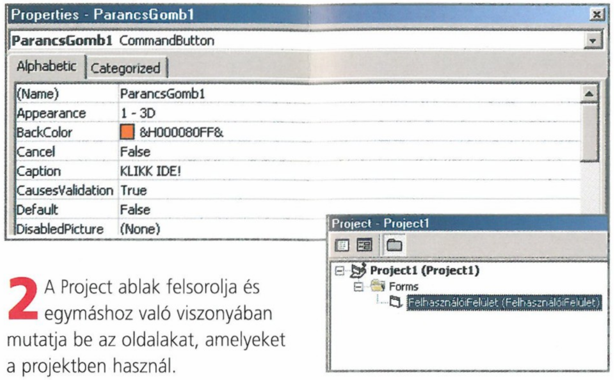
A programozás nem olyan ördöngös feladat. Ha van saját weblapja, ahol HTML-ben szerkeszti az oldalakat, akkor tulajdonképpen már tud is programozni.

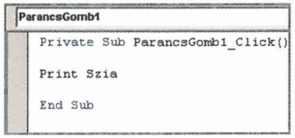
A Visual Basic szerkesztő

Fontos, hogy alapos ismeretekkel rendelkezzen a Microsoft Office-ban található különféle programokról, mielőtt elkezdi használni a Visual Basic szerkesztőt, máskülönben bajba kerülhet.

1 A Visual Basic szerkesztő több, egymással összefüggő formázási és funkciós elemet tartalmaz. A Properties ablakban megváltoztathatja az egyes tulajdonságokat, például a programba illesztendő vezérlőgombok betűtípusát vagy színét.

2 A Project ablak felsorolja és egymáshoz való viszonyában mutatja be az oldalakat, amelyeket a projektben használ.

3 A Code ablak a kódok beírására szolgál, és lefuttatja a Visual Basic programot.

4 Ha megírt egy programot, a Visual Basic lehetővé teszi, hogy tesztként lefuttassa. A **Run** menüben válassza a **Run Sub/User Form** opciót. Ha problémák adódnak, a Visual Basic a hibaüzenethez a 'Debug' gombot társítja, amely közvetlenül a program rosszul beírt sorához irányít minket.

5 A 'UserForm' elnevezésű ablakban láthatja, hogyan fog megjelenni, amit készített. Ez az ablak a Code ablakkal váltogatja a helyet. Adjon hozzá gombokat, megjegyzéseket, keretet, képeket, görgetősávokat és más elemeket, amelyekkel a UserForm ablakban való munka közben ismerkedhet meg.

Segédeszköz tanuláshoz

A Visual Basic szervesen fejlődött ki a BASIC-ből, és azért készítette a Microsoft, hogy az emberek Windows környezetben is működő programokat írhassanak. Korábban a programokat sorról sorra kellett begépelni, a Visual Basic azonban a Windows-ban használatos kattintás-alapú megközelítést alkalmazza, akár a teljes verzióról (Microsoft Visual Basic), akár az Office alkalmazások részeként kínált Visual Basic Editorról legyen szó. Ideális eszköz azoknak az otthoni felhasználóknak, akik programírási és számítógépes ismeretüket szeretnék bővíteni. A Visual Basic előnye, hogy egyszerű módon lehet vele bonyolult programokat írni, miközben alacsony a kockázata az olyan beírási hibáknak, amelyek az egész programot összekuszálják. Mindössze be kell gépelni néhány parancsot, majd a jól megszokott kivágás és beillesztés módszerét alkalmazni, amely szinte mindegyik szövegszerkesztőben megtalálható. A Visual Basic segítségével összetett programokat bonthat le kisebb alkotóelemekre. Ez megkönnyíti a program szerkezetének tervezését, lehetővé teszi a program folyamatos felépítését, és útközben ellenőrizheti, hogyan működik a program.

Ötlet

Mindig győződjön meg arról, hogy értelmes nevet adott az új makrónak.

Testre szabás

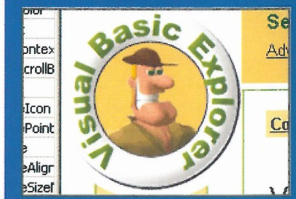
A Visual Basic szoftverjét a felhasználó egyedi igényeihez igazíthatja. A Microsoft Word, az Excel vagy a PowerPoint képesek egyéni igényeknek megfelelő feladatok végrehajtására.

A Wordben a Visual Basic szerkesztőjét a **Nézet** menüből az **Eszköztárak**, **Visual Basic** pontjára kattintva hívhatja elő. Ha több eszköztárat szokott használni a Wordben egy bizonyos sorrendben, akkor a Visual Basic segítségével írhat egy olyan programot, amely egyetlen gombnyomásra váltogatja azokat anélkül, hogy a Nézet menüben kellene válogatnia az egérrel.

Kisokos

Webes támogatás

Az Internet kitűnő forrás a kezdő Visual Basic programozó számára. Az újoncok rengeteg webhelyet találhatnak maguknak az első lépésekhez, ilyen például a Visual Basic Explorer webhelye a www. vbexplorer.com címen. Az oldalon útmutatókat, illetve tippeket és trükköket talál Visual Basic alkalmazások készítéséhez.

Fókuszban

Szerkesztés a C++ nyelvben

A C++ a Visual Basic magas szintű változata. Lehetővé teszi a programozó számára, hogy egy kulcs segítségével feltörje azokat a kódokat, amelyek a számítógép szívében vannak.

A számítógépes programnyelvek két fő típusra bonthatók. Ezek ismerete világossá teszi, miért hasznos a C++.

Interpreter közvetítéssel

Ezek a nyelvek egyszerűnek tűnhetnek a felhasználónak, de egy másik, közvetítő szoftvernek előbb át kell alakítania őket a számítógép processzora számára (ez az ún. interpreter). Ez lelassítja a folyamatot. A BASIC legtöbb formája interpreterrel futó nyelv.

Interpreter nélkül

Ezek a nyelvek sokkal inkább hasonlítanak a számítógép által használt utasításokra, és kevesebb memóriát igényelnek. Már a program lefutását megelőzően az értelmezés megtörténik, így az utasítások feldolgozása sokkal gyorsabb, mint az interpreter használata esetén. A szerkesztő nyelvek egyik példája a C++, amelyet gyakran használnak Windows programok készítéséhez.

Mit tud a számítógépem?

A PC automatizálása

Magától indul

Tartalom

- Bármely program automatikus betöltése a Windows indulásakor
- A fájlok automatikus mentése
- Az Internet elérése egy kattintással

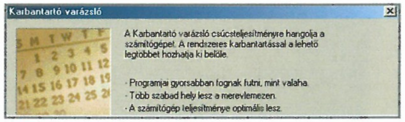
A feladatok automatizálása a Windowsban jó móka, és ha egyszer elvégezte a beállításokat, soha többé nem kell törődnie velük. Az automatikus beállítások segítségével számítógépét olyanra formálhatja, hogy az pontosan megfeleljen igényeinek. Eldöntheti, melyik programok induljanak el, miután bekapcsolta számítógépét, és az Internet is egy kattintással elérhető lehet. A számítógép energiagazdálkodási lehetőségeit is beállíthatja.

Személyi asszisztens

A Karbantartó varázsló segítségével beállíthatja, hogy a rendszereszközök meghatározott időközönként fussanak, így biztosítja a számítógép épségét és rendezettségét. Az olyan programok, mint a Microsoft Word, gondoskodik arról, hogy fájljait rendszeresen elmentse, ne vesszenek el egy váratlan lefagyás miatt.

Tudta-e?

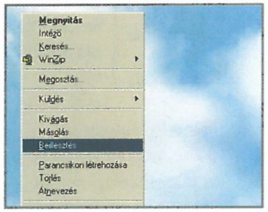
A számítógép hangolásáról a Windows rendszereszközök gondoskodnak. Ezek a hatékonyság javítása érdekében újrarendezik a merevlemezen található adatokat. Minden rendszereszközt külön is elindíthat, de ütemezheti őket úgy, hogy automatikusan elinduljanak. A Windows Me operációs rendszerben a Karbantartó varázsló segít ebben. Válassza a Kellékek alatt a Rendszereszközöket, majd a Karbantartó varázslót, és kövesse a lépéseket, hogy számítógépe a beállított időközönként automatikusan elvégezze a karbantartási feladatokat.

Kérdés-felelet

K Másolhatok parancsikonokat közvetlenül az Indítópultra?

F Igen. Leggyorsabban úgy tehet új parancsikont az Indítópultra, ha jobb egérgombbal az ikonra kattint, majd a legördülő menüből a **Másolás**t választja. Lépjen a **Start** menübe, kattintson jobb egérgombbal a **Programok** alatti Indítópult mappára, válassza a **Beillesztés**t. Amikor legközelebb újraindul a számítógép, az Indítópultra helyezett fájlok megnyílnak.

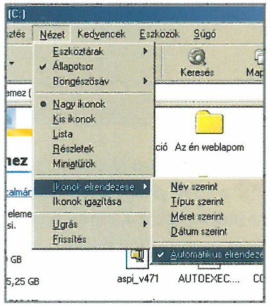

K Hogyan rendezhetem automatikusan egy mappa tartalmát?

F Ehhez először nyissa meg a mappát, majd a **Nézet** menüben válassza az **Ikonrendezés szempontja** opciót. Ezután választhatja az **Automatikus rendezés**t, vagy rendezheti a fájlokat név, típus, méret vagy a létrehozás dátuma szerint.

K Beállíthatom-e a Windows Me-t úgy, hogy automatikusan frissítse magát a Microsoft honlapjáról?

F Igen. A Microsoft ingyen az ügyfelei rendelkezésére bocsátja a frissítéseket. A frissítések a termékek továbbfejlesztéseit tartalmazzák, például új rendszerfájlokat, illesztőprogramokat és Windows összetevőket. A frissítéseket letöltheti a http://windowsupdate.microsoft.com honlapról. Vagy beállíthatja, hogy számítógépe automatikusan értesítse a frissítésekről, majd letöltse őket. A **Beállítások** alatt kattintson a **Vezérlőpult**ra, majd az **Automatikus frissítések** ikonra. Jelölje ki a 'Töltse le a frissítéseket automatikusan, és értesítsen, amikor készen állnak a telepítésre' opciót, majd kattintson az **OK** gombra.

Szótár

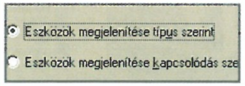
Varázsló Olyan program, amely lépésről lépésre állít be egy alkalmazást, funkciót vagy eszközt, a felhasználó igényei szerint.

Parancsikon Célja egy program vagy fájl aktiválása úgy, hogy a lehető legkönnyebb hozzáférést biztosítsa. Amikor egy parancsikonra duplán kattint, az ahhoz rendelt fájl betöltődik. A parancsikonok alapesetben az Asztalon és a Start menüben találhatók.

Jelölő négyzet Egy kocka, amelyre kattintva egy művelet be- vagy kikapcsolható, attól függően, hogy ki van-e ikszelve vagy pipálva.

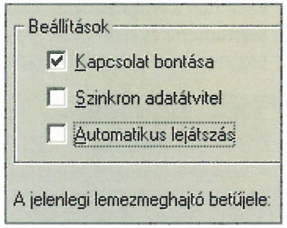
Rádiógomb Olyan gomb, amelyből egyszerre mindig legalább kettő jelenik meg. Amikor az egyik rádiógombra kattint, a csoport többi rádiógombja kikapcsolódik. Így az összefüggő választások közül mindig csak egyet tud engedélyezni.

Hibakereső

Nem szeretné, hogy a CD-k automatikusan elinduljanak.

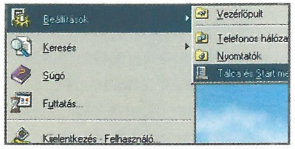
Alapértelmezés szerint a Windows minden újonnan behelyezett CD-t egyből olvas. Ha az Automatikus lejátszás nem tetszik, könnyen kikapcsolhatja. A **Vezérlőpult**on kattintson duplán a **Rendszer** ikonra, válassza az **Eszközkezelő** fület. Kattintson az eszközök listáján található 'CD-ROM-meghajtók' melletti '+' jelre. Jelölje ki a meghajtót, majd kattintson a **Tulajdonságok** gombra. A **Beállítások** fülön kapcsolja ki az Automatikus lejátszás opciót a kockára kattintva.

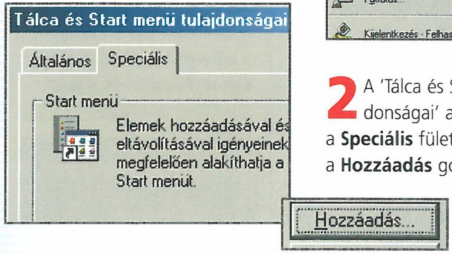

Programok automatikus betöltése

Ha egyes programokat gyakran futtat, helyezze őket az Indítópultra, ezzel biztosítva, hogy automatikusan elinduljanak.

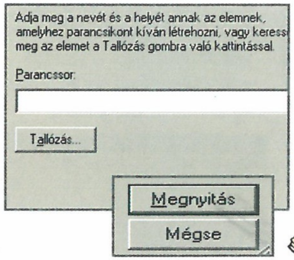
1 A **Start** menüben a **Beállítások** alatt kattintson a Tálca és Start menü opcióra.

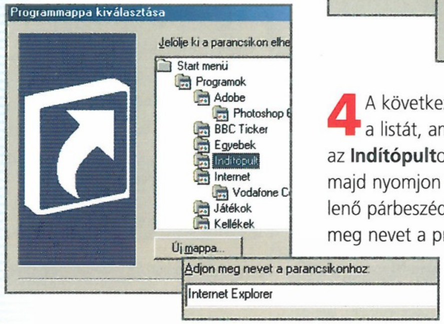

2 A 'Tálca és Start menü tulajdonságai' ablakban válassza a **Speciális** fület, majd kattintson a **Hozzáadás** gombra.

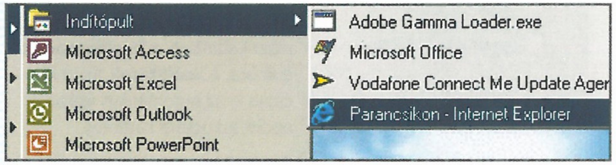
3 A Parancsikon létrehozása varázslóban kattintson a **Tallózás**ra. A 'Program files' mappában jelölje ki az alkalmazást – például az Internet Explorert –, melyet az Indítópultra szeretne helyezni. **Megnyitás**, majd **Tovább**.

4 A következő panelen görgesse a listát, amíg meg nem találja az **Indítópult**ot. Kattintson rá, majd nyomjon **Tovább**ot. A megjelenő párbeszédpanelben adjon meg nevet a programnak vagy parancsikonnak. Kattintson a **Befejezés**re, majd **OK**.

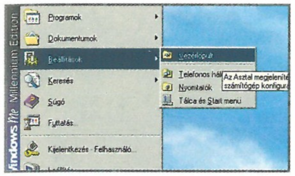
5 A kiválasztott program így automatikusan elindul a Windows indításakor. A **Start** menüben kattintson a **Programok**ra, majd az **Indítópult**ra és ellenőrizze, melyik programok vannak az Indítópulton.

Egy kattintásra az Internet

Az automatikus csatlakozás beállításának köszönhetően elég egy kattintás az egérrel, hogy máris az Interneten legyen, és megjelenjen kedvenc honlapja.

1 Ahhoz, hogy a böngésző indításakor automatikusan csatlakozzon az Internetre, először az Internet kiegészítő opcióin kell változtatni. Indítsa el a **Vezérlőpult**ot a **Start** menüben.

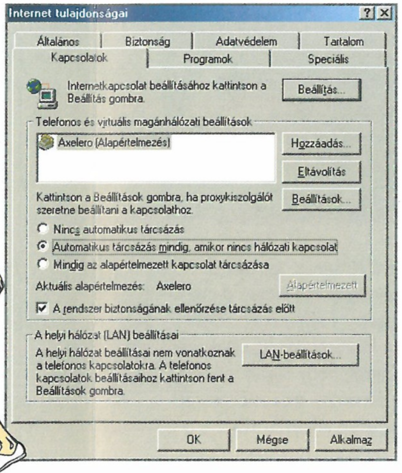

2 Kattintson duplán az **Internetbeállítások** ikonra, majd válassza a Kapcsolatok fület.

Ötlet

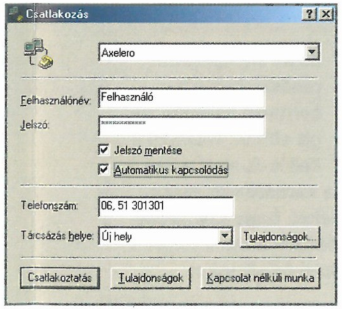
Ha aggódik a költségek miatt, Internet-csatlakozását ne állítsa automatikusra.

3 Automatikus tárcsázáshoz jelölje ki az 'Automatikus tárcsázás mindig, amikor nincs hálózati kapcsolat' opciót. Kattintson az **OK** gombra.

4 Amikor elindítja a böngészőt, megjelenik a Telefonos kapcsolat ablak. Pipálja ki az 'Automatikus kapcsolódás' opciót, majd kattintson a **Csatlakozás** gombra, hogy rákapcsolódjon az Internetre. Ezután bármikor elindítja a böngészőt, az automatikusan csatlakozik az Internetre, és a megadott kezdőlappal jelentkezik.

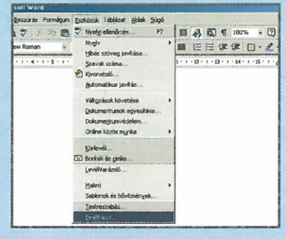

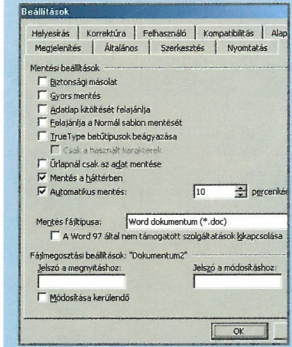
Fókuszban

Fájlok automatikus mentése

Ha utasítja a számítógépet a fájlok meghatározott időközönkénti mentésére, csökkentheti az esélyét, hogy egy munkája elvész.

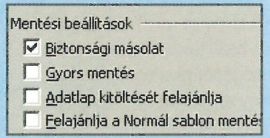
1 Azon programok, melyek figyelik az egyes feladatokkal töltött időt, általában lehetővé teszik az automatikus mentést. Például a Word beállításai az **Eszközök** menüben található **Beállítások** alatt találhatók.

2 Kattintson a **Mentés** fülre. Keresse meg az 'Automatikus mentés' jelölőnégyzetét, melynek mindig bekapcsolva kell lennie. A jobb oldali mezőben adhatja meg a két mentés közötti időtartamot. Ez minél rövidebb, annál több adata marad meg egy lefagyás után.

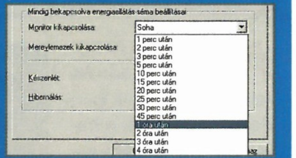
3 Egy másik hasznos funkció a 'Biztonsági másolat készítése'.

Kisokos

Mentsd meg a bolygót!

Az energiagazdálkodási lehetőségekkel csökkentheti számítógépének energiafogyasztását, ha az üresjáratban kikapcsol, vagy hibernál. Kattintson duplán a Vezérlőpulton található Energiagazdálkodási lehetőségek ikonra. A legördülő menük segítségével állítsa be a megfelelő opciókat a monitornak és a merevlemezeknek, majd a készenléti állapotnak és a rendszer hibernálásának.

Válasszon nyomtatót!

A tökéletes nyomtatás

Tartalom

- A nyomtatók műszaki jellemzőiről
- A lézer- és a tintasugaras nyomtatók összehasonlítása
- Több feladatot ellátó nyomtatók
- A hordozható nyomtatók jellemzői

A kapható nyomtatótípusok közül biztosan talál igényeinek megfelelőt. Vásárlás előtt érdemes átgondolni a nyomtató szerepét. Milyen igénybevételre szánja? Otthoni használatra, üzleti levelezésre, fekete-fehér vagy színes nyomtatásra? Digitális fényképekről akar jó minőségű nyomatot? Mekkora legyen a teljesítménye? Lézer vagy tintasugaras?

Kis borítékokra, A4-es vagy A2-es méretű ívekre kíván nyomtatni? Megannyi kérdést kell megválaszolni és praktikusan dönteni.

Lehetőségek

A tintasugaras nyomtatóktól kezdve, a hordozható nyomtatókon át, a kitűnő minőségű, szkennelni és faxolni képes lézerprinterekig óriási a választék. A kártya ismerteti a piacon található különböző nyomtatótípusokat, elmagyarázza sajátosságukat, és segít kiválasztani az igényeinek megfelelő típust.

Kérdés-felelet

K Digitális fényképezőgépet használok. Hogyan nyomtathatok jó minőségű fényképeket?

F A magas színvonalú, fénykép minőségű nyomtatáshoz fotópatronos tintasugaras nyomtatóra lesz szüksége vagy olyan patronra, amely hat színben képes nyomtatni. A kevesebb mint 600 dpi minőségben nyomtató printerek nem alkalmasak fényképek nyomtatására, nem elég nagy a felbontásuk. Egy 1200 dpi-s nyomtatóval és kiváló minőségű fotópapírral érheti el a legjobb eredményt.

K Hogy lehet felgyorsítani a nyomtatási sebességet?

F Sok nyomtatón be lehet állítani a nyomtatás minőségét. Ha csupán saját használatra kíván egy dokumentumot kinyomtatni, akkor a printert gazdaságos vagy vázlat üzemmódba állíthatja. Ez gyengébb minőséget, de rövidebb nyomtatási időt jelent. Ha a nyomtatvány külsejével, beosztásával elégedett, akkor a végleges dokumentumot az eredeti beállításokkal nyomtassa ki. Ha a dokumentum képeket is tartalmaz, akkor a nyomtatási idő a grafikai elemek méretének csökkentésével rövidíthető.

K Hogyan hosszabbíthatom meg a tintapatronok élettartamát?

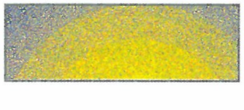
F Az előzetes nyomtatási képen ellenőrizze az oldalt, mielőtt kinyomtatja. A vázlatokat inkább nyomtassa fekete-fehérben, hogy takarékoskodjon a színes tintával. Előbb nyomtasson ki egy kisebb képrészletet, hogy ellenőrizhesse a színeket.

K Hogyan tudom megállapítani egy nyomtatóról, hogy a számítógépemmel kompatíbilis-e?

F Ellenőrizze, hogy a nyomtató és a számítógép operációs rendszere azonos-e. Tanulmányozza át a nyomtató műszaki leírását. Érdemes ellátogatni a gyártó weboldalára is.

Szótár

Toner Lézernyomtatók vagy fénymásolók használatához szükséges fekete vagy színes por.

Tintasugaras nyomtatás A tintasugaras nyomtató fekete vagy színes tintapontokat fecskendez a papírra, ezekből áll össze a kép.

Lézernyomtató A nyomtatási kép létrehozásához lézersugarat használó printertípus.

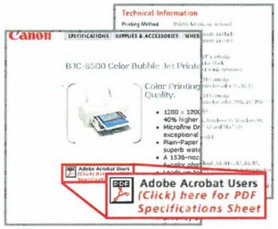

Felbontás A nyomtatvány vagy nyomtatási kép minősége dpi-ben.

A nyomtató műszaki leírása A gyártók részletes leírást mellékelnek a nyomtatókhoz a felbontásra, a nyomtatási sebességre, a használható papírtípusokra, méretekre, a papírtálca befogadóképességére, az operációs rendszerre vonatkozóan.

Tudta-e?

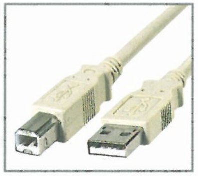
A nyomtatók műszaki jellemzőiről hasznos információkat talál a gyártók weboldalain, például a www.canon.com, a www.hp.com, www.lexmark.com oldalakon információkat talál a nyomtatási minőségekről (dpi – dots per inch-ben), a különleges papírméretekről, a zajszintekről és a fogyóanyagok költségeiről. Ezek gyakran Adobe Acrobat-tal olvasható PDF formátumban tölthetők le, tehát fontos az Acrobat Reader programot feltelepíteni a számítógépre.

Hibakereső

A nyomtatóhoz nincs szabad párhuzamos port, mert azt a Zip meghajtó használja.

A Zip meghajtó és a nyomtató „lánckapcsolással" könnyen egy porthoz kapcsolható. Csatlakoztassa a Zip meghajtót a nyomtatón található párhuzamos porthoz, majd kösse a nyomtatót a számítógép párhuzamos portjához. A lánckapcsolás azt jelenti, hogy mind a nyomtatóhoz, mind pedig a Zip meghajtóhoz hozzáférhet anélkül, hogy új kábeleket kellene a PC párhuzamos portjához csatlakoztatnia. Ha kettőnél több USB porttal rendelkező eszközt kíván a számítógéppel összekötni, jó, ha USB koncentrátort (hub-ot) vásárol.

USB nyomtatócsatlakozó (balra) és PC-kapcsoló

H-P-73-10-20-002

02. csomag

Mit tudjon a nyomtató?

A nyomtatóknak különböző jellemzői vannak. A típusválasztáshoz gondolja végig, milyen funkciókra kívánja használni a printert.

■ A nyomtatási minőséget dpi-ben (inch/hüvelyk) mérik. Minél nagyobb egy hüvelyken a nyomtatott pontok száma, annál élesebb a kép. A jó minőségű nyomtatók 300–600 pontot nyomtatnak hüvelykenként; az igazán jó minőségű munkához azonban 1200 dpi-s nyomtatóra van szükség. A kitűnő minőségű képekhez hat szín felbontású nyomtató a legjobb.

■ Egyes nyomtatók különleges méretű papírra, pl. borítékokra, kártyákra, vastagabb kartonokra és A3-as méretű ívekre is nyomtatnak. A modernebb tintasugaras vagy lézernyomtatókkal a lap mindkét oldalára lehet nyomtatni.

■ A sebességet a percenként nyomtatott fekete-fehér oldalak száma (ppm) jelzi. A percenként 6–12 oldalt nyomtató printerek gyorsnak számítanak. A képek nyomtatása sokkal több időt vesz igénybe, mint a szövegé.

■ Az újabb nyomtatók esetében a zajártalom kisebb problémát jelent. Legtöbbjük alig hallhatóan működik.

■ Ha sokat kíván nyomtatni, nagy papírtálcás, gyors lézerprinterre van szüksége. A tintasugaras nyomtatók nagyobb papírtartói 150 lapot képesek befogadni. Lézernyomtatóknál a papírtálca kapacitása 250 vagy annál is több ív.

■ A működtetési költségek magasak. Ha nagyobb mennyiségű fekete-fehér szöveget kell nyomtatnia, válasszon olyan nyomtatót, amely extra méretű, különálló fekete festékpatront tartalmaz.

Kisokos

Szürkeárnyalás

A tintasugaras nyomtatók szürkeárnyalást használnak, azaz a szürke szín árnyalatainak érzékeltetésére fekete pontokból álló mintázatokat nyomtatnak. Egyes tintasugaras nyomtatók a legjobb felbontású üzemmódban a kép széleit simábbá teszik, mert ott több képpontot nyomtatnak. A felbontás megduplázásával akár a 2.400 x 1.200 dpi-t is elérik.

Tintasugaras nyomtatók

A kiváló minőségű tintasugaras nyomtatók nemcsak szöveget tartalmazó oldalakat állítanak elő, hanem a színes fényképeket is szinte az eredetihez mérhető minőségben nyomtatják.

A tintasugaras nyomtatók vonalról vonalra haladva építik fel a képet, tintát fecskendezve a papírra a mozgó nyomtatófejből kilövellő nagyon apró sugarak segítségével. A legismertebb tintasugaras márkák a Canon, az Epson és a Lexmark. A tintasugaras nyomtatók jóval olcsóbbak a lézereseknél. Egyes tintasugaras modellek minőségben felveszik a versenyt a lézernyomtatókkal. A tintasugaras nyomtató akár 900 oldalt is nyomtat egy patronnal. Ez egy negyede a lézeres nyomtatók teljesítményének. A tintasugaras nyomtatóknak kevesebb memóriára van szükségük, mint a lézerprintereknek.

Ötlet

A nyomtató kiválasztásakor hasonlítsa össze a fogyóanyagok (papír, festék) költségeit.

Hewlett Packard Deskjet 960c

Lézernyomtatók

Ha gyors, kitűnő nyomtatást akar, válasszon lézernyomtatót. Ez még 300 dpi-s felbontással is jobb minőségű képet állít elő, mint a 600 dpi felbontású tintasugaras nyomtatók.

A lézernyomtató működése a fénymásolóéhoz hasonlít – mindkét eszköz toner-szemcséket használ a kép létrehozásához. A színes lézernyomtatók meglehetősen költségesek, ám a fekete-fehér modellek alig kerülnek többe, mint a tintasugaras nyomtatók. A lézernyomtatóhoz szükséges festékkazetta drágább mint a tintapatron, egy kazetta 4–6-szor annyi oldal nyomtatásához elég, mint egy tintapatron. A lézerprinterek egy különleges nyomtatónyelv, pl. a PostScript segítségével érik el a rájuk jellemző kiváló nyomtatási minőséget. Több beépített memóriát igényelnek, mint a tintasugaras nyomtatók, mert a nyomtatás elkezdése előtt egy egész oldalt fel kell dolgozniuk.

Lexmark E320

Hordozható nyomtatók

Ha utazásai során laptopról kíván nyomtatni, vagy kevés a hely, vegye fontolóra egy hordozható printer beszerzését.

Canon BJC-55

A hordozható tintasugaras nyomtatók kisebbek és nem olyan gyorsak, mint a nagyok, mégis képesek jó minőségű szöveget és képet nyomtatni. A hordozható nyomtató papíradagolója és tintapatronja is sokkal kisebb, mint a nagyméretű tintasugaras nyomtatóé. A termálpapíros nyomtatók mérete még a hordozható nyomtatókénál is kisebb, és csak fekete színt tudnak nyomtatni. A nyomtatási idő hosszabb, mint a többi típusnál. Előnyük viszont, hogy nem használnak tintapatront. A hordozható nyomtató újratölthető elemekkel vagy hálózati adapterekkel is működik.

Pentax PocketJet 200

Többfunkciós nyomtatók

A nyomtató/szkennelő/fénymásoló/faxoló gép helytakarékos.

Ha nyomtatót, szkennert és faxot szeretne vásárolni, vegye fontolóra egy többfunkciós készülék beszerzését. Ezek általában kevesebbe kerülnek, mint a gépek külön-külön. A többfunkciós printerek egy része beépített síkágyas szkennert is tartalmaz, más részük lapadagolós szkennerrel működik. Utóbbiakkal nem lehet folyóiratokat vagy könyveket másolni. A többfunkciós szkennerrel és színes nyomtatóval színes és fekete-fehér másolatokat lehet készíteni. A tintasugaras többfunkciós gépek olcsóbbak mint a lézeresek, amelyek csak kis felbontásban és fekete-fehérben képesek nyomtatni. A többfunkciós gépekkel előállított szkennelt dokumentumok, másolatok és nyomtatványok minősége általában nem éri el azt a szintet, amire az egyfunkciós gépek képesek, de takarékos megoldást jelentenek.

Epson Stylus Scan 2000

Windows XP Media Player

Hang és látvány

Tartalom

- A Media Guide használata
- Fájlok hozzáadása a listához
- Számok lejátszása
- CD-számok másolása
- Felszínek alkalmazása

A Windows XP Media Player a számítógépen és az Interneten található multimédia-fájlok tárolására, lejátszására és rendszerezésére szolgáló eszköz. Segítségével a világ bármely rádióállomásának műsorát hallgathatja, CD-lemezeket játszhat le, másolhat, és számítógépén saját igénye szerint alakított médiafájl-listákat készíthet, amelyeket elmenthet a Médiatárban. A Médiatárban elhelyezett zenefájlokból ezután összeállíthatja kedvenc számainak különféle listáit.

Színes megjelenés

A Windows Media Player használata egyszerre képi és hangélmény. Egyetlen eszközként foglal magába CD-lejátszót, rádiót és információs adatbázist. Zenehallgatás közben az asztalon látható színes képi megjelenítések még kellemesebbé tehetik az élményt. A Media Guide segítségével mindig friss híreket kaphat a szórakoztatás világából.

Tudta-e?

A Media Guide-ból elérhető egy a WindowsMedia.com webhelyhez tartozó weblap. Ez egy naponta frissített oldal, amely a legújabb mozifilmekhez, zenékhez és videófilmekhez kínál hivatkozásokat. Írja be egy előadó nevét a keresés mezőbe és kattintson a GO gombra, amely elvezeti az előadó médiafájljaihoz, életrajzához, továbbá konkrét albumok hivatkozásaihoz. Az oldal sokféle témakörhöz ad hivatkozásokat.

Kérdés-felelet

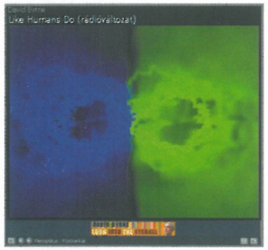

K Másolhatok-e zenét hordozható eszközre?

F Igen. Kattintson az **Írás CD-lejátszóra** gombra, és tegyen pipát a másolni kívánt számok mellé. Törölje a pipákat a többi jelölőnégyzetből, és nyomja meg **Zene másolása** gombot. A kiválasztott fájlokat ezzel felmásolja a hordozható lejátszóeszközre.

K Hogyan lehet megtekinteni egy képi megjelenítést?

F A **Nézet** menüben menjen a **Képi megjelenítések** pontra, és kattintson a megtekinteni kívánt opcióra, amely mellett pipa jelenik meg. Kattintson a **Most játszott** gombra, és a baloldali ablaktáblában már látható is a képi megjelenítés.

K Hogyan hallgathatok rádiót a Windows Media Playerrel?

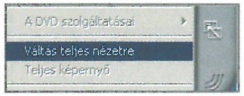
F Kattintson a **Rádióvevő** gombra és válasszon rádióállomást a képernyő bal oldalán látható listából. Ha új állomást keres, kattintson a 'További állomások keresése' melletti nyílra. Ha zenei stílust keres, kattintson a 'Tallózás műfaj szerint' panel melletti nyílra. Amikor az állomásnevek listája megjelenik, kattintson a kiválasztott állomásra.

Szótár

Kompakt nézet Más felszínek (a lejátszó külső megjelenése) alkalmazása esetén a működés közbeni nézet. A lejátszó mérete és funkciói lecsökkennek, hogy több hely maradjon a képernyőn.

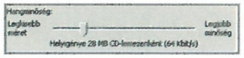
Teljes nézet Ez a a Windows Media Player alapértelmezett működési állapota. Az összes eleme és ikonja látható és elérhető.

Lista A számítógépen és az Interneten elérhető médiafájlok listája, amely különféle típusú, például MP3 és WAV fájlok kombinációjából állhat.

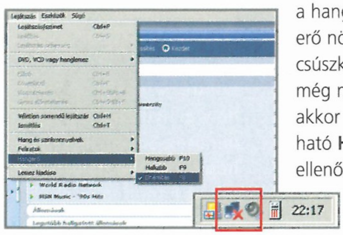
Tömörítés Ennek során a Windows Media Player más formátumra kicsinyíti az adatokat, hogy kevesebb helyet foglaljanak a merevlemezen. Ez hasznos, mert egy zenei CD akár több száz megabájt szabad lemezterületet igényel.

Hibakereső

Nem hallani semmit, miközben a Media Player lejátszik egy zeneszámot.

A Lejátszás menüben keressen rá a Hangerő pontra. Ne legyen kiválasztva az 'Elnémítás' opció, és ellenőrizze, hogy a 'Hang' gomb a Media Playeren nincs-e kikapcsolva, vagy nincs-e túl alacsonyan a hangerőszabályzó. A hangerő növeléséhez kattintson a csúszkára és tolja felfelé. Ha még mindig nem hall semmit, akkor kattintson a tálcán található **Hangerő** ikonra, és itt is ellenőrizze a hangerő szintjét és az 'Elnémítás' opciót.

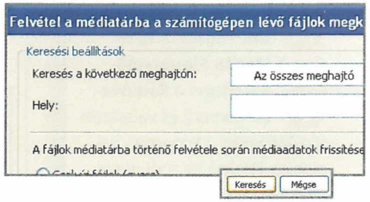

A médiagyűjtemény rendszerezése

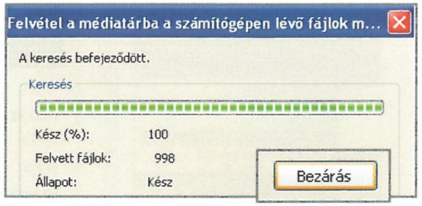
Ha a Médiatárba menti a különböző tételeket, akkor a számítógépen levő összes médiafájlt egyetlen helyen tárolhatja.

1 Amikor először kattint a **Médiatár** gombra, egy Windows Media Player párbeszédpanel jelenik meg, amely médiafájlok keresését ajánlja fel. Nyomja meg az **Igen** gombot, és megnyílik a 'Lejátszható fájlok keresése' panel. A Keresési beállítások panelben válassza 'Az összes meghajtó' pontot a legördülő 'Keresés a következő meghajtón' listából. A Tallózás gombra kattintva egyedi mappákra kereshet rá, amelyet a **Keresés** gomb indít el.

2 A 'Lejátszható fájlok keresése' ablakban a Keresés sávon nyomon követheti a folyamatot. Amikor a keresés befejeződött, kattintson a **Bezárás** gombra.

3 A médiafájlok eléréséhez kattintson a pluszjelre (+) a megfelelő kategória mellett. A fájlok Minden zeneszám, Minden videó, Saját listák, Előrehangolt rádióállomások és Törölt elemek kategóriákba vannak mentve.

Kisokos

CD-számok tömörítése

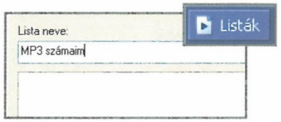
Amikor a Windows Media Player elment egy számot, WMA formátumra tömöríti. Ha helyet szeretne megtakarítani a merevlemezén, tovább tömörítheti a Médiatárba bemásolt CD-számokat. Az Eszközök menü Beállítások pontjában válassza a Zene másolása fület. A 'Másolási beállítások' panelben 'Hangminőség' alatti csúszkát állítsa a kívánt szintre. A legkisebb méret helyigénye 22 MB, a legjobb minőség 86 MB. Ne felejtse, hogy a kisebb helyen tárolt anyag hangminősége is gyengébb.

Fájl hozzáadása a saját listához

Ha fájlt akar hozzáadni saját listájához, ne feledje, hogy csak a Médiatárban elmentett fájlok közül válogathat.

1 Ha először készít listát, kattintson az **Új lista** gombra. Írja be a lista nevét a panelbe és nyomjon OK-t. Új elem hozzáadásához válasszon ki egy fájlt és kattintson a **Felvétel a listára** gombra.

2 Egy legördülő lista jelenik meg. Kattintson arra a listára, amelyhez a kijelölt elemet kívánja adni, és a hozzáadás megtörténik.

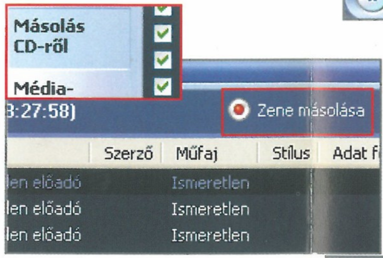

3 Győződjön meg róla, hogy sikerült a fájl hozzáadása. Válassza a **Saját listák** csoportot és kattintson az új listára. A keresett fájl a jobboldali ablakban található listában fog megjelenni.

CD másolása

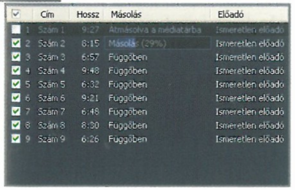
1 Helyezzen CD-t a CD-Rom lejátszóba. A Windows Media Player automatikusan elkezdi lejátszani.

2 Kattintson a **Másolás CD-ről** gombra. A számok listája megjelenik a képernyőn. Tegyen pipát a másolni kívánt számok mellé, és nyomja meg a **Másolás** gombot.

3 A Másolás mezőben figyelemmel kísérheti a másolási folyamatot. Amikor a másolás befejeződött, az 'Átmásolva a médiatárba' felirat jelenik meg, és kezdődik a következő szám másolása.

Fókuszban

Felszín alkalmazása

Ha meg akarja változtatni a Windows Media Player külsejét, új felszínt választhat a rendelkezésre álló felszínek listájából, vagy letölthet egyet az Internetről.

1 Kattintson a **Felszínválasztó** gombra. Kattintson egyet az új felszínre, és a képernyő jobb oldalán megjelenik az előnézete. Ha aktiválni szeretné a felszínt, kattintson rá duplán, vagy nyomja meg a **Felszín alkalmazása** gombot.

2 Ha az Interneten elérhető felszínekre kíváncsi, kattintson a **További felszínek** gombra. Ezzel eljut a WindowsMedia.com Felszínek weblapjára.

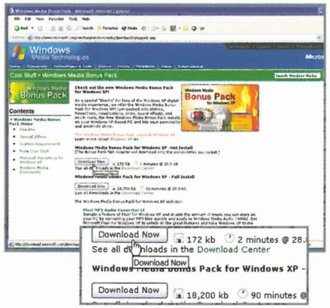

3 Amikor az új felszín aktiválódik, a Windows Media Player kompakt nézetbe kerül. Ilyenkor csökkentett méretű és funkciójú lesz, ezzel helyet hagyva az asztalon. A teljes nézethez úgy térhet vissza, hogy megnyomja a **Váltás teljes nézetre** gombot a képernyő jobb alsó sarkában.

Windows Media 9 Series

Sok izgalmas tulajdonsággal ruházhatja fel a Windows Media Playert, ha a Microsoft honlapról letölti az extra szoftvereket.

■ A Windows XP segédprogramjai és kiegészítései letölthetők a www.microsoft.com webhelyről. A 9 Series weblap kiegészítőket kínál az összes Windows Media Player eszközhöz, például további felszíneket, MP3-készítőt és új képi megjelenítéseket. Található továbbá varázslókat személyes licencek és a Médiatár kezeléséhez.

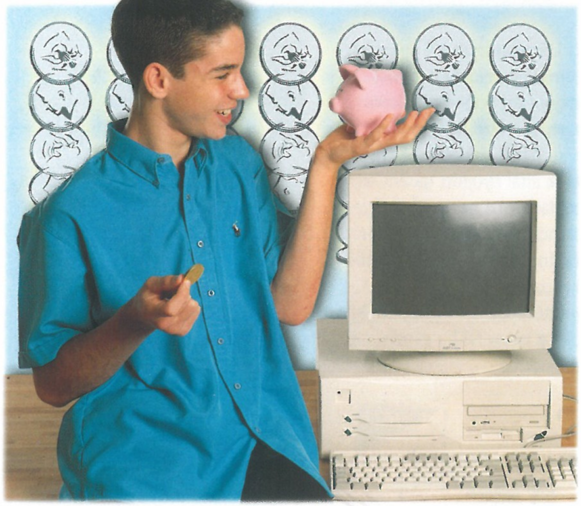

Takarékos PC-vásárlás

Mire van szükség?

Tartalom

- A hagyományos PC funkciói
- PC vásárlás egy forgalmas utca üzletében
- A PC vételárának kifizetése
- PC akciók az Interneten

Nem mindenkinek van szüksége a legmodernebb multimédiás számítógépre, öt hangfallal, botkormánnyal és nagyméretű képernyővel. A forgalmas üzletek sokszor a legújabb típusok eladására helyezik a hangsúlyt. Nagy a kísértés valamilyen szuper PC megvásárlására. No de milyen számítógépet érdemes beszerezni, ha a gépet csak levelek írására, táblázatok szerkesztésére és internetes böngészésre szeretné használni?

Megéri az árát

A használt gép vásárlásának megvannak a maga előnyei, de ugyanakkor felmerülhetnek bizonyos nehézségek is. Ez a fejezet tájékoztatja arról, mit kaphat a pénzéért, és mire kell odafigyelnie egy hagyományos PC vásárlásakor. Megtudhatja, mire nincs szüksége, vagyis hogyan tudja a PC árát a legkedvezőbben alakítani. Szólunk arról is, hogyan tud Interneten keresztül vásárolni.

Tudta-e?

A hagyományos PC nem rendelkezik a legkifinomultabb technikai, grafikai tulajdonságokkal, de kezeli a Windowst, a Microsoft Office-t és az e-mail levelezést, valamint lehetővé teszi a világháló elérését. A gépbe beépíthető CD-ROM, hangkártya is rendelkezik a mindennapos munkához elegendő memóriával és tárterülettel. Számos gyártó alacsony árakat kínál, de elfelejti megemlíteni, hogy külön kell fizetni a monitorért vagy a nagyobb memóriáért. Még így is jó vétel lehet egy ilyen alapgép, főleg akkor, ha van otthon egy nem túl régi, tartalék monitorja.

Kérdés-felelet

- ASUS P4-es alaplap
- DVD-ROM meghajtó
- 64 MB-os GeForce4
- SoundBlaster Live
- 5.1-es hangszórók
- ajándék szoftverek (Windows XP, Offi

Termékazonosító:
900-7A-232445-56
„POWERPC"-243-B75
Termék megrendelése

K Érdemes-e egy jóval drágább, de szkennert, nyomtatót és szoftvert is tartalmazó számítógép konfigurációt vásárolnom?

F Sajnos az ilyen összeállításokhoz adott hardverek általában igen gyenge minőségűek, hagyományos eladási mutatóik is rendkívül rosszak, és áruk tulajdonképpen be van építve a PC árába. A kínált eredeti szoftverek is többnyire olyan alkalmazások, amelyek eladásai nem túl jók. Lehet, hogy a szoftverhez sem eredeti CD-lemezt, sem pedig segédanyagot nem kap. Ha mégis azon gondolkozik, hogy mindent egy csomagban vesz meg, nézzen utána a speciális ajánlatban kínált szoftvereknek és hardvereknek az Interneten vagy szaklapokban.

K Egy internetes hirdetési oldalon néhány nagyon kedvezőnek tűnő ajánlatot találtam. Érdemes ilyen oldalakról vásárolni?

F Ha vásárol, nem illetik meg a hagyományos vásárláshoz hasonló fogyasztói jogok. Éppen ezért legyen nagyon óvatos, mielőtt egy ilyen hirdetés látszólag nagyon vonzó tételére licitálna. Sok cég internetes oldalán nem egyértelműek a hirdetések. Mielőtt vásárolna, alaposan nézzen körül. Figyeljen oda, mert nem biztos, hogy az alacsony árban minden szerepel, ami egy konfigurációhoz szükséges.

Szótár

OEM szoftver A készülékgyártó eredeti szoftvere, amelyet új PC csomagban való vásárlásakor „csapnak" az akciós tételhez, de olyan cégre is vonatkozhat, amely a számítógépet átalakítja, saját márkaneve alatt történő értékesítés céljából.

DELL Networking

Rendelésfigyelés A gyártó honlapjára látogatva és a rendelési kódot megadva lehetősége van a rendelés állapotának ellenőrzésére.

Multimédia Régen azt a gépet hívták így, amelyik hangot és mozgó képeket tudott lejátszani. Napjainkban a multimédiás gép tartalmazhat CD/DVD-ROM-ot, nagyteljesítményű hangfalakat, 3D grafikai kártyát 32 MB vagy 64 MB beépített memóriával.

Sold as seen (nézd meg és vidd) Ezzel a jelszóval árulják azokat a termékeket, amelyekre nincs jótállás, vagy nem eredeti a csomagolásuk, illetve nem jár hozzájuk használati utasítás vagy CD-lemez.

Hibakereső

Korábban már vett egy Windows szoftvert és nem szeretné azt az új géppel együtt még egyszer megvásárolni.

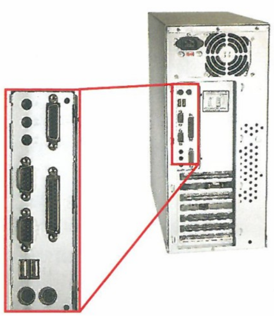
Nem valószínű, hogy a kiskereskedő csökkenteni fogja a gép árát, még akkor sem, ha a vásárló már rendelkezik egy jogtiszta Windows szoftverrel. Bizonyos gyártók azonban készek csökkenteni hasznukat, ha a vásárló rendelkezik a megfelelő Windows regisztrációs kóddal. A fogyasztó ilyen esetben sem telepítheti saját maga a Windows programot, mivel a gépeket már a programmal együtt szállítják, és eladás előtt a telepítést ellenőrzik.

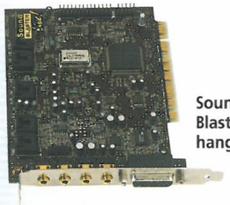
H-P-73-10-20-015

Mit értünk hagyományos PC-n?

A hagyományos PC általában tartalmaz egy az alaplapba beépített hangkártyát és rendelkezik grafikai adapterrel is.

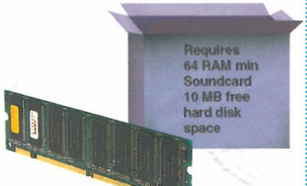

■ Bár a kedvezőbb árfekvésű PC-k beépített hardver funkciói lehetővé teszik a szövegszerkesztést, táblázatkészítést és az internetes böngészést, de nem képesek kezelni a gyors 3D játékokat és a kifinomult multimédiás alkalmazásokat.

Sound Blaster Live hangkártya

Mindamellett a beépített hanggal és videó funkcióval rendelkező gépek alaplapjain olyan bemenetek vannak, amelyek egy későbbi bővítés keretében lehetővé teszik 3D grafikai adapter vagy surround kártya beépítését.

72 tüskés memória modul

■ Tervezéskor ne feledkezzen el a Windows programnak és alkalmazásainak futtatásához szükséges minimum követelményekről. Mindenképpen olyan PC-t vásároljon, amelynek legalább 128 MB memóriája, 4 GB vagy nagyobb merevlemeze és minimum Celeron 300 MHz processzora van. Egy alacsonyabb kiépítettségű PC esetében a teljesítmény alakulására a memória van a legközvetlenebb hatással.

Kisokos

Használt gép vásárlása

Ha egy barátjától vagy rokonától vásárol PC-t, a legolcsóbb új gép árához képest is jelentős összeget takaríthat meg. Rendkívül kockázatos viszont újságok használt cikkeket hirdető rovataiból vásárolni. Szinte lehetetlen egy ismeretlen PC állapotát gyorsan felmérni. Nagyon ritka, hogy a merevlemezt egy órán belül meg lehet vizsgálni, azon különféle felületi sérülések és használhatatlan területek lehetnek. Csak tökéletesen megbízható forrásból származó használt gépet vásároljon.

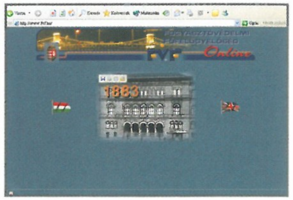

Forgalmas boltok

Vásárlás előtt, mérje fel, hogy milyen összeget tud gépvásárlásra költeni, és milyen kiépítettségű gépre van szüksége.

■ A kis szaküzletek nem tudnak versenyezni a közvetlenül a gyártótól értékesítő cégek áraival. Ennek oka főképpen az, hogy ezek az üzletek magas rezsivel dolgoznak, és jelentős összeget kell kifizetniük a nagykereskedőknek is.

■ Néha kifoghat múlt évi típusokat vagy bemutató célokra használt számítógépeket értékesítő akciókat. Ezek a gépek 'nézd meg és vidd' alapon kerülnek eladásra, vagyis az üzletek által nyújtott garanciák, mint például a 14 napos visszafizetési garancia nem érvényesek. Ha szeretne fogyasztói jogairól bővebben tájékozódni, látogassa meg a Fogyasztóvédelmi Főfelügyelőség honlapját a www.fvf.hu címen.

A vételár kiegyenlítése

A számítógép árát legkényelmesebben hitelkártyával fizetheti ki.

■ Ha az összeg készpénzben áll rendelkezésére, előbb fizesse azt be folyószámlájára, és ezután kártyával fizessen. Ha kártyával fizet, és a gép hibája nagyon gyorsan kiderül, biztos lehet benne, hogy érvényesíteni tudja fogyasztói jogait.

■ A legtöbb hitelkártya vásárlói védelmet nyújt értékes tárgyak vétele esetén. Bizonyos cégek on-line vásárláskor garanciát nyújtanak az internetes szélhámosok által okozott károk ellen. A részletek iránt az egyes kártyakibocsátóknál érdeklődhet. A kamatmentes és a kezdő részlet befizetése nélküli fizetési konstrukciók akkor lehetnek hasznosak, ha nem áll rendelkezésére egy összegben a teljes vételár. Mindamellett a hitel kamatának összege bele van kalkulálva az árba.

Ötlet

Érdeklődjön, hogy munkahelyén nem értékesítik-e a használt gépeket.

Fókuszban

Internetes vásárlás

On-line vásárláskor jó esélye van arra, hogy a megfelelő gépet fogja beszerezni. Akár saját maga is összeállíthatja a 'csomagot' és nyomon követheti rendelése teljesítésének folyamatát.

■ Az on-line értékesítők alacsonyan tudják tartani áraikat, mivel nem kell üzlethelyiségeket és a kiskereskedelmi üzletekhez hasonló létszámú személyzetet fenntartaniuk.

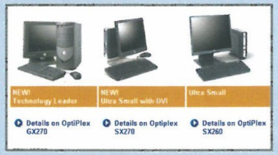

www.dell.hu

■ A PC-s ajánlatok megjelölik az árat és felszereltséget, valamint azt, hogy otthoni vagy céges konfigurációról van-e szó. Az alkatrészekről bővebb információt talál a honlapok hivatkozására kattintva.

■ Ha döntött a gép értékéről és típusáról, a legördülő menükből alkatrészeket, tartozékokat távolíthat el, illetve adhat hozzá, és az ár változását is figyelheti. Amikor megkapta a végleges árat, rendelését Interneten és telefonon is leadhatja.

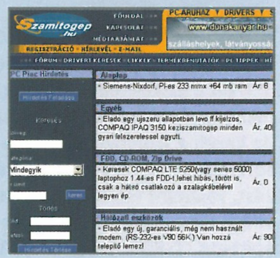

On-line árverés

Az on-line árverésen való böngészés és licitálás ingyenes. A felhasználónak regisztráltatnia kell magát, felhasználó azonosítót és jelszót kell megadnia.

■ A regisztráció után szabadon böngészhet a számítógépes listában és eldöntheti, milyen összeget szán a vásárlásra.

■ A www.depo.hu honlapon számítógépek, hardverek és egyéb alkatrészek széles választékát találja. Ne feledje, ha on-line árverésen vásárol, fogyasztói jogai korlátozottak.

Windows XP eszközök

Egyszerű feladatok

Tartalom

- A Windows XP eszköztárának felfedezése
- Honlapkészítés a Jegyzettömb programmal
- Matematikai műveletekben segít a Számológép
- Egyszerű térkép szerkesztése a Paint programmal

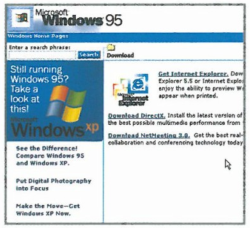
A Windows XP olyan komplex operációs rendszer, amely CD-k írását vezérli, digitális videót szerkeszt, és olyan bonyolult programok sokaságát képes futtatni, mint az Adobe PhotoShop vagy a Macromedia Director. Persze, sokan úgy érzik, hogy az egyszerűbb programok a leghasznosabbak, mint a Wordpad vagy a Microsoft Paint. Legyen szó honlaptervezésről vagy egyszerű matematikai műveletek elvégzéséről, a Windows XP számos ügyes, előre beépített programmal áll rendelkezésére.

Szakemberré válni

A kártyából megismerheti a Windows XP Jegyzettömb és Wordpad programjait, megtudhatja, hogyan készíthet bittérképes képeket Microsoft Paint-ben, és olvashat arról is, hogy a Windows Media Player új verziója nemcsak a CD számok automatikus katalogizálását végzi el, de közvetlenül a gép merevlemezére menti a zenéket.

Tudta-e?

Az első, PC-re kifejlesztett Windows operációs rendszer Windows 1.0 néven vált ismertté. Ez a verzió tartalmazta a Számológép, Óra és Vezérlőpult eszközöket, csakúgy, mint a Windows Write és Windows Paint szoftverek kísérleti verzióit. A Windows

rendszerek népszerűségét a 3.1 verzió megjelenése hozta meg, de a legnagyobb sikert a felhasználóbarát Start menüt és felhasználói felületet magában foglaló Windows 95 jelentette. A piacra kerülését követő évben több mint 25 millió példányt adtak el belőle.

Kérdés-felelet

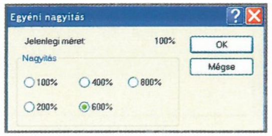
K Megnyithatom-e a Számológépet anélkül, hogy a Programok menüben keresgélnék?

F Ha rendszeresen használja a Számológépet, valóban időigényes minden alkalommal a Programok menü Kellékek almenüjéből megnyitni ezt az eszközt. Megkímélheti magát a keresgéléstől, ha elhelyezi a Számológépet az Asztal Tálcáján. Válassza a **Kellékek** almenü **Számológép** sorát, majd a **Ctrl** billentyűt nyomva tartva, húzza az ikont a tálcára. A programot az ikonra kattintva nyithatja meg.

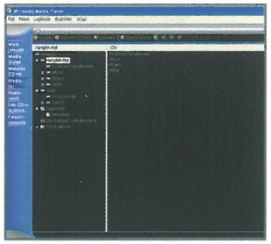
K Hogyan hozhatom helyre a Microsoft Paint-ben elkövetett hibákat?

F A képek Paint programban történő megrajzolásakor könnyen elkövethetünk kisebb hibákat. Bármilyen hibát egyszerűen kijavíthat, ha a **Szerkesztés** menü **Visszavonás** parancsára kattint. A kézi rajzolás során vétett hibákat úgy is helyrehozhatja, ha a **Nézet** menü **Nagyítás** parancsát, majd az **Egyéni** sort választja. Válassza a '600%' opciót, és nyomja meg az **OK** gombot. A kép az eredeti mérethez képest hatszoros nagyításban jelenik meg. A képben lévő hibák kijavításához kattintson a **Radír** eszközre.

K Mire szolgál a Windows Media Player-ben lévő Médiatár?

F A Médiatár tartalmazza a számítógépen elérhető összes multimédiás fájlt. Itt található minden olyan fájl, amit a felhasználó gépére letöltött, CD-ről felmásolt és Media Player programban lejátszott. A Médiatárban a kívánt anyagot előadó, album vagy zenei stílus szerint rendezheti, és saját lejátszási listákat alakíthat ki.

Szótár

Bittérkép Olyan kép, alakzat, fénykép, amely pici, különálló pontok sokaságából áll.

Beágyazás Objektum, kép vagy táblázat másik fájlba, például szövegszerkesztő dokumentumba való beillesztése. A beillesztést követően az objektum a fájl részévé válik.

Windows XP A Microsoft által forgalomba hozott legfrissebb Windows operációs rendszer. A Windows XP két különböző változatban kerül forgalomba, otthoni és üzleti felhasználók részére.

Microsoft Paint A Windows XP-ben lévő egyszerű, felhasználóbarát rajzoló szoftver. A program segítségével egyszerű rajzok készíthetők és bittérképes fájlok formájában a számítógépre menthetők.

Hibakereső

A Media Player nem ismeri fel az audió CD-ket.

Amikor egy audió CD-t helyez a számítógépbe, a számok listája általában automatikusan megjelenik a Windows Media Player 'Másolás CD-ről' ablakában. Ha semmilyen információ nem jelenik meg, kattintson az **Album adatainak megtekintése** ikonra. A képernyő alsó felében megjelenik a keresőablak. Az információkra előadó vagy album alapján kereshet rá, vagy saját maga is a Media Player adatbázisába illesztheti az album és a számok címét. Miután kiválasztotta a kívánt opciót, **Tovább**. Az album címét kiválaszthatja a keresési találatokból, vagy begépelheti saját szövegét. Miután végzett, kattintson a **Tovább**, majd a **Befejezés** gombokra.

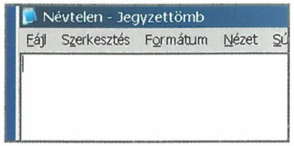
H-P-73-10-20-064

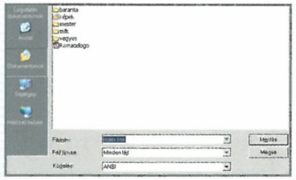
*A **Mit tud a számítógépem?** alkotói arra törekedtek, hogy megbízható és naprakész információkat közöljenek. A kiadvány kiegészíti, de nem helyettesíti a szakkönyvekből megszerezhető szakmai ismereteket. Az Ön gépén futó, kiadványunkban esetleg nem szereplő programokról tájékozódjon speciális szakkönyvekből.*

Az XP szövegszerkesztő programjai

A Windows XP két olyan szövegszerkesztő programmal is rendelkezésére áll, amelyek segítségével levelezését intézheti.

■ A Jegyzettömb megnyitásához kattintson a **Start** menüre. Válassza a **Programok** menü **Kellékek** almenüjét, majd kattintson a **Jegyzettömb** sorra. A Jegyzettömb igen egyszerű szövegszerkesztő. Olyan dokumentumok elkészítésére alkalmas, amelyek nem igényelnek formázást.

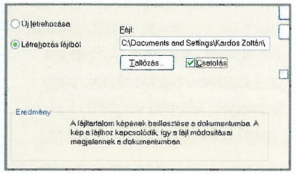
■ A Jegyzettömböt leginkább egyszerű szöveges dokumentumok elkészítéséhez használják, bár rendkívül jól használható honlapok készítéséhez is. A honlap szerkesztéséhez gépelje be a honlap HTML kódolását. Ezután kattintson a **Fájl** menü **Mentés másként** parancsára. Nevezze el a fájlt, és a 'Fájlnév' sorban adja meg a'.htm' szöveget. Nyomja meg a **Mentés** gombot.

■ Míg a Jegyzettömb inkább az egyszerű dokumentumok összeállításakor lehet hasznos, addig az XP másik programja, a Wordpad lehetővé teszi a szövegek és oldalak teljes formázását. A megnyitáshoz kattintson a **Kellékek** menü **Wordpad** sorára. A program segítségével grafikákat és hivatkozásokat illeszthet a dokumentumba, az oldalon belül táblázatokat vagy egyéb információkat jeleníthet meg.

■ Ha fájlt szeretne beilleszteni a dokumentumba, vagy egy gépen tárolt másik fájlra való csatolást szeretne elhelyezni, kattintson a **Beszúrás** menü **Objektum** parancsára. Jelölje meg a 'Létrehozás Fájlból' opciót, majd a **Tallózás**ra kattintva keresse meg a fájlt. Ha megtalálta, jelölje ki és nyomja meg a **Megnyitás** parancsot.

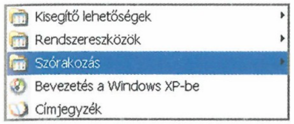

■ Objektum beszúrásához ellenőrizze, hogy ne legyen pipa a Csatolás sor előtt. Ha egy dokumentumot csatolni szeretne, tegyen pipát a Csatolás sor elé. Miután kijelölte a fájlt, kattintson az **OK** gombra. A fájl megjelenik a megnyitott dokumentumban.

A multimédia lehetőségei

A Windows XP Media Player programja korszerűbb, mint bármelyik előző verzió. Audio- és videofájlokat egyaránt lejátszik, katalogizálja a zenéket, és még az internetes keresésben is segít.

■ A program megnyitásához kattintson a **Start/ Programok / Kellékek** sorra, majd válassza a **Szórakozás** csoportot és azon belül a **Windows Media Player** sort. A program a Media Guide ablakot nyitja meg. A felsorolt hivatkozásokra vagy grafikákra kattintva választhat az on-line audió, videó lehetőségek és rádióállomások közül.

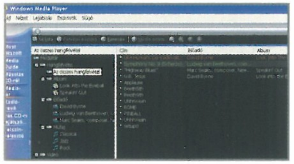

■ A Media Player kiválóan alkalmas audió CD-k lejátszására. Helyezze a CD-t a PC lemezmeghajtójába, válassza a **Másolás CD-ről** sort, majd nyomja meg a **Lejátszás** gombot. A program automatikusan megkeresi on-line adatbázisában a lejátszott CD-re vonatkozó információkat. Minden információ, így a számok hossza és előadója is a 'Másolás CD-ről' ablakban jelenik meg.

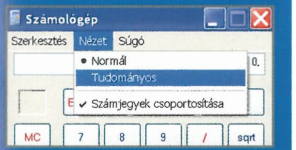
■ Ha megnyomja a **Zene másolása** gombot, a CD tartalmát merevlemezre másolhatja. Ezt követően a **Médiatár** ablakban lehetősége van saját listáit lejátszani.

Kisokos

Egy kis tudomány

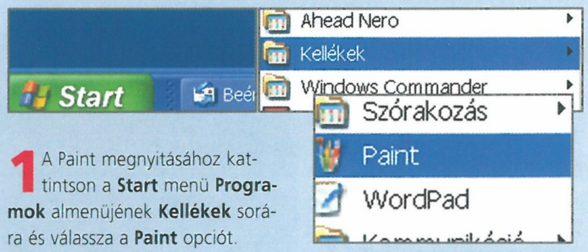
Minden Windows operációs rendszer tartalmaz egy beépített számológépet. Az eszköz megnyitásához kattintson a Start menü Programok almenüjének Kellékek sorára és válassza a Számológép opciót. Az eszköz teljesen úgy működik, mint a hagyományos zsebszámológép. Ha jóval bonyolultabb műveleteket szeretne végezni, és ehhez komolyabb számológépre van szüksége, kattintson a Nézet menü Tudományos parancsára.

Fókuszban

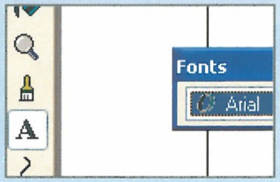
Microsoft Paint

Ha térképet szeretne rajzolni, vagy az Asztal hátterét szeretné érdekesebbé tenni, a Paint segítségére lesz abban, hogy egyszerűbb vagy akár bonyolultabb rajzokat készítsen.

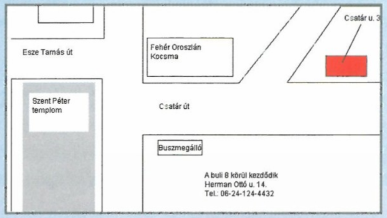

1 A Paint megnyitásához kattintson a **Start** menü **Programok** almenüjének **Kellékek** sorára és válassza a **Paint** opciót.

2 Ha térképet akar rajzolni, nyomja meg az eszköztár **Vonal** ikonját, majd válasszon stílust a megjelenő ablakban. Vonal megrajzolásához húzza végig a kurzort az oldalon. A Vonal eszközzel megrajzolhatja térképét, a **Szerkesztés** menü **Visszavonás** parancsával pedig kijavíthatja a hibákat.

3 A térkép főútvonalainak elnevezéséhez kattintson a **Szöveg** ikonra. Megváltoztathatja a térképen megjelenő betűk típusát és méretét, ha a **Fonts** ablakba lép.

4 A **Téglalap** ikon segítségével feltüntetheti térképén a tájékozódást segítő objektumokat, mint például a helyi templom, stb. Az objektum kiemeléséhez nyomja meg a **Kitöltés színnel** ikont, és válasszon színt a palettáról. Az objektum elnevezéséhez használja a **Szöveg** eszközt.

5 A Paint fájl bittérképes mentéséhez lépjen a **Fájl** menü **Mentés** parancsára. Nevezze el a fájlt, majd kattintson a **Mentés** gombra. Ha egy képet az Asztal hátterekként szeretne használni, kattintson a **Fájl** menü **Felhasználás háttérként (mozaik)** vagy **Felhasználás háttérként (középre)** parancsaira.

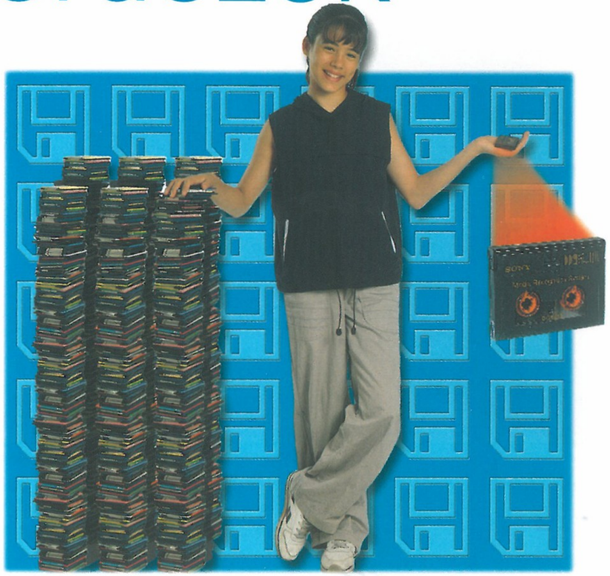
Mit tud a számítógépem?

Cserélhető adathordozók

Megabájt-mánia

Tartalom

- Különféle adathordozók
- A munka elmentése
- Csatlakoztatás és telepítés
- Megfelelő adattárolás kiválasztása

A számítógép merevlemeze egyszerre viseli az operációs rendszer és a telepített alkalmazások tárolásának igen súlyos terhét. Emellett az adatfájloknak és minden egyéb, az Internetről letöltött vagy digitális fényképezőgépből, szkennerből küldött fájlnak is helyet ad. Nem csoda hát, hogy még a legnagyobb merevlemez is pillanatok alatt megtelik, emiatt csökken a teljesítmény, és a fájlok kezelése bonyolultabbá válik.

Nagytakarítás

Ha meg akarja őrizni a nagyméretű fájlokat, de nem szeretné, hogy a merevlemezen értékes helyet foglaljanak, érdemes cserélhető adathordozót használnia az adatok tárolására. Ez a kártya a rendelkezésre álló tárolási lehetőségeket veszi sorra, és tanácsot ad a megfelelő megoldás kiválasztásához.

Tudta-e?

Az első, széles körben elterjedt cserélhető adathordozó a DOS-alapú számítógépekhez a 5¼ inch méretű hajlékony lemez volt. A hajlékonylemez az első asztali számítógépekkel együtt jelent meg 1981-ben, 160 KB adatot tudott tárolni. Ez a kapacitás először 360 KB-ra növekedett, majd 1984-re elérte az 1,2 MB-ot. Később az 5¼-es lemezt felváltotta a 3,5-ös hajlékonylemez. Ezek az 1984-ben piacra dobott lemezek 720 KB-ot, 1987-ben már akár 1,44 MB-ot voltak képesek tárolni. Mára a 3,5-es lemezt nagyteljesítményű tárolók váltották fel.

Kérdés-felelet

K Külső vagy belső adathordozó eszközt válasszak?

F Attól függ, hogyan fogja használni számítógépét. A külső meghajtókat könnyebb telepíteni és a számítógépek között mozgatni. Mivel azonban eltérő csatlakozás révén érik el a számítógépet, némileg lassabbak, mint a belsők. Belső meghajtó beszereléséhez szüksége van egy szabad fiókra, csatlakozási pontra és egy adatkábelre. Lehet, hogy fel kell cserélnie a belső eszközöket, hogy elég hely legyen a meghajtónak. Mindig kérje a szakember segítségét, ha nem ismeri kellőképpen a számítógép belső világát.

K A három közül melyik a legjobb bemenet: az USB, az SCSI vagy a Firewire?

F SCSI eszköz csatlakoztatásához külön vezérlőkártyára van szükség, és az eszközök is drágák. A Firewire elég gyors (400 Mbps) és elterjedt is. Az USB eszközöket anélkül lehet csatlakoztatni, hogy kikapcsolná a számítógépet. Sebessége USB2.0 esetén 480 Mbps.

K Milyen cserélhető adattároló eszköz használható egy laptophoz?

F Egyre több adattároló eszköz készül a hordozható és kézi számítógépekhez. Az Iomega Click! lemezek csak 40 MB hellyel rendelkeznek, de ez a meghajtó típus elemmel is működik, következésképpen csatlakoztatható digitális fényképezőgéphez, és képes fotókat tárolni.

K Azt hallottam, hogy a DVD-RAM kifejezést a DVD konzorcium találta ki, és a legnagyobb versenytárs valójában a DVD-RW technológia, amit a Hewlett-Packard, Philips és a Sony alkotott meg.

F Valóban így van, azonban a két technológia nem kompatiblis egymással.

Szótár

SCSI Small Computer System Interface. Interfész szabvány, amelyet a számítógépek az eszközök és meghajtók csatlakoztatására használnak. Sok SCSI eszköz csatlakoztatható soros SCSI bemenethez.

WORM Write Once, Read Many. A kifejezés az olyan adathordozókra utal (például CD-R-ek), amelyek lemezre írva tárolják az adatokat. Az adat így bármikor elérhető, azonban nem törölhető vagy módosítható később.

Elérési idő Az az időmennyiség, amelyre egy lemeznek vagy szalagnak szüksége van egy információegység eléréséhez. A szalag elérési ideje sokkal hosszabb, mint a lemezeké vagy beépített meghajtóké.

Adathordozó A meghajtókban használt lemezek, kazetták, CD-Romok, DVD-k.

Kbps Kilobájt per másodperc. Az adatátviteli sebesség mértékegysége.

Hibakereső

Nem tudja a teljes 20 GB-os merevlemez biztonsági mentését végrehajtani.

Egy 20 GB-os merevlemez még nem jelenti azt, hogy egy 20 GB-os hordozható tárolóeszközre lenne szüksége. Elég kimentenie az adat-, a dokumentum- és a konfigurációs fájlokat. Ha egy fájlt hónapokig nem használt, érdemes elgondolkodni, hogy szükség van-e a biztonsági mentésére. A felesleges fájlok törlésével is helyet takaríthat meg. Ha a számítógép teljesen tönkremenne, újratelepítheti az operációs rendszert és az alkalmazásokat, később hozzáadva az archivált konfigurációs és adatfájlokat.

H-P-73-10-20-046

Fontos kérdések

Mielőtt vásárolni indulna, pontosan tudnia kell, hogy mire fogja használni az adattároló eszközt. Az alábbi kérdések segítenek kiválasztani a legmegfelelőbbet.

Mekkora tárhelyre van szüksége?

A cserélhető adattároló eszközök számos méretben kaphatóak, 100 MB-tól felfelé. Ha az elsődleges igény szöveges dokumentumok és kis grafikus fájlok elmentése, akkor egy kisebb teljesítményű eszköz az ideális, például egy Zip disk. Ha azonban digitális videoszerkesztésre vagy nagyméretű fájlok, például jó minőségű grafikák kezeléséhez használja a gépet, akkor bizonyára valami nagyobbra lesz szüksége. Például vásárolhat egy hordozható merevlemezt, amely kívülről csatlakozik a géphez, és akár 120 GB adatot képes tárolni

Ki fogja használni a tárolt adatot?

Ha saját személyes használatra menti el a fájlokat, akkor az egyéb rendszerekkel (Macintosh) való kompatibilitásra nyilván nem kell ügyelnie. Ha azonban nagy fájlgyűjteményeket szeretne küldeni más felhasználóknak, akkor természetesen figyelnie kell rá, hogy a fogadó fél is képes legyen használni az eszközt.

Milyen drága a rendszer?

További fontos szempont az ár. Ne csak a meghajtók árát nézze. Az adathordozók ára igen eltérő. Ezért érdemes kiszámolni az 1 gigabájt/ár arányt az adott eszköz kapcsán, hogy a valódi költség is kiderüljön. Figyelje az üzletekben a nagy tételű vásárláshoz tartozó akciós árakat.

Ötlet

Rendszeresen mentsen. Tárolja a biztonsági mentéseket távol a számítógéptől.

Kisokos

Hogyan működik?

Egy írható CD-lemez teste fényérzékeny bevonattal és egy tükrös réteggel van ellátva. Amikor CD-t ír, a CD-R lézer sötét területeket jelöl ki a bevonaton. Amikor a CD-t a meghajtó olvassa, egy lemez lézersugarat lő a bevonatra, majd a visszatükröződés alapján a meghajtó érzékelője digitális utasításokat küld a számítógépnek.

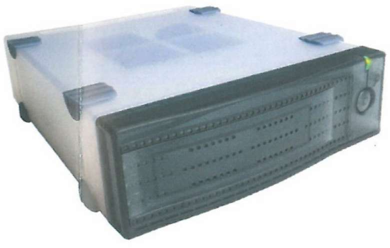
Külső merevlemez-meghajtók

Nagymértékben megnövelheti az adattárolási kapacitást a számítógépen, ha egy külső meghajtót választ.

Számos külső merevlemez-meghajtó kapható otthoni felhasználóknak. Míg a belső meghajtókhoz fel kell nyitnia a számítógép házát, egy külső merevlemezt a számítógép USB-csatlakozóján keresztül üzembe helyezhet. A LaCie Desktop USB merevlemez 80 GB további lemezhelyet biztosít, és 480 Mbps sebességgel képes adatokat szállítani. A Formac a merevlemezek széles választékát gyártja ProDisc néven, amelyek 60-tól 120 GB-ig terjednek. Firewire csatlakozóval lehet a PC-hez csatlakoztatni.

LaCie Desktop USB merevlemez

Formac ProDisc merevlemez

Iomega Zip meghajtó

Az Iomega Zip meghajtó jól bevált és ismert adattárolási eszköz. Az eszköz maga egyszerű, könnyen használható, és rendkívül alkalmas kisebb fájlok és rendszerkonfigurációk biztonsági mentésére.

Az Iomega Zip meghajtók 100, 250 vagy 750 MB-os formátumban kaphatók, a legújabb modellek 7Mbps átviteli sebességűek. A meghajtó könnyen telepíthető és indítható, ezért igen sokan használják. A számítógéphez USB-n keresztül csatlakozik, és könnyen szállítható.

CD-R és CD-RW meghajtók

A Recordable, vagyis írható CD (CD-R) praktikus eszköz fájlok mentésére, egyéni anyagok összeállítására.

A CD-R meghajtók 60-tól 700 MB adatot képesek tárolni. Ezek a lemezek a legolcsóbb cserélhető adathordozók. A WORM technológia viszont azzal jár, hogy semmi nem törölhető a lemezről. Emellett ha a CD-t egyszer lezárta, akkor nem írhat rá többet.

A CD-RW (Újraírható CD) éppen a CD-R hátrányait próbálja kompenzálni azáltal, hogy a CD akár 1000 alkalommal törölhető és újraírható. Ezt az extra rugalmasságot meg kell fizetni, tekintve, hogy mind az eszköz, mind a lemez drágább a közönséges írható változatnál. De ha egyszerű írott CD-t akar készíteni, használhatja a CD-R eszközt is.

Pen drive, DVD-RW és kazetta

Akár munkafájlokat kell elmenteni, akár adatokat archiválni, a különböző felhasználóknak eltérő tárolási módokra van szükségük.

A Pen drive egy apró adattároló eszköz, amely a számítógép USB bemenetéhez csatlakozik. Nincs szüksége meghajtóra, ezért mind a Windows, mind a Mac operációs rendszerével működik. 2 GB információt képes tárolni, az adatátviteli sebessége akár 480 Mbps, és mindössze akkora, mint egy toll.

A DVD-RW nagyteljesítményű lemez, amely lehetővé teszi adatok írását és törlését. Akár 4,7 GB adat is ráfér egy lemezre, márpedig ez hétszerese egy hagyományos CD-R lemez kapacitásának. Használatához speciális DVD-íróra van szükség.

A kazetta volt a hagyományos archiválási eszköz éveken keresztül, és jelenleg a nagy szerverek a napi mentéseknél használják. Sok lehetőség létezik, beleértve a DAT-ot (Digital Audio Tape), DLT-t (Digital Linear Tape), és az AIT-t (Advanced Intelligence Tape). Ezek mindegyike nagyteljesítményű megoldás, amely a többihez képest alacsonyabb megabájt/ár arányt képvisel.

CAD tervező-program

Hidak építése

Tartalom

- Fedezze fel a tervezőprogramot
- Hogyan használják a CAD programokat a szakemberek
- Tanácsok és tippek a CAD programok használóinak
- Projektek menedzselése CAD szoftverrel

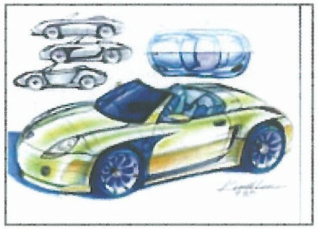
A CAD (computer aided design/ számítógéppel segített tervezés) szoftver használói a bútoroktól kezdve az autókon át egészen a repülőgépekig, városokig bármit megtervezhetnek. Eredeti megjelenésében a CAD egy grafikus programok futtatására tervezett számítógépet, speciális képi megjelenítést és szoftvercsomagot jelentett. Napjainkban minden szakember – az építészektől, a tervezőktől a mérnökökig – a CAD komplex verzióját használja 3D munkák kivitelezésére, továbbá a projektek kezdeti megtervezésére, felértékelésére, felépítésére és mérésekre.

A szobák áttervezése

A CAD szoftver nem csupán a szakképzett felhasználók számára készült. A személyi számítógépek is képesek a CAD alkalmazások futtatására. A program használható magáncélra, például a kert újratervezésére vagy akár egy teljesen új lakás tervrajzának elkészítéséhez is.

Tudta-e?

Az autóipar az egyik olyan terület, ahol a számítógép segítségével végzik a tervezői munkák nagy részét. A sok előny között az egyik leghasznosabb lehetőség a tervezők számára az, hogy az autómodellek 3D képét meg lehet nézni a képernyőn anélkül, hogy a tervezett járműveket ténylegesen elkészítenék. A CAD 3D-s alkalmazásának köszönhetően az autók bármilyen szögből, a kívánt mértékben elforgatva megtekinthetők.

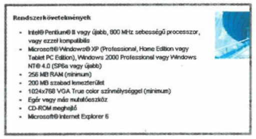

Kérdés-felelet

K Mire van szükség a CAD szoftver futtatásához?

F Ez attól függ, melyik CAD alkalmazásról van szó. Például az AutoCAD 2002 minimum egy Pentium II processzort igényel, Windows Me vagy 98 operációs rendszert, 200 MB üres helyet és egy 1024 x 786-os videokártyát.

Rendszerkövetelmények

- Intel® Pentium® II vagy újabb, 800 MHz sebességű processzor, vagy ezzel kompatibilis
- Microsoft® Windows® XP (Professional, Home Edition vagy Tablet PC Edition), Windows 2000 Professional vagy Windows NT® 4.0 (SP6a vagy újabb)
- 256 MB RAM (minimum)
- 200 MB szabad lemezterület
- 1024x768 VGA True color színmélységgel (minimum)
- Egér vagy más mutatóeszköz
- CD-ROM meghajtó
- Microsoft® Internet Explorer 6

K Milyen típusú CAD szoftverek vannak forgalomban?

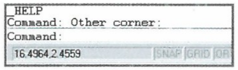
F Az AutoCAD 2002 egyike a legátfogóbb és leghatékonyabb CAD programoknak, melyek a kereskedelemben beszerezhetők, de ez főként szakképzett tervezőknek készült és ennek következtében a drágább termékkategóriába tartozik. Ha ki szeretné próbálni a CAD szoftvert, a TurboCAD Professional egy jó kiindulópontot jelent. Ezzel a típussal az otthoni felhasználókat célozták meg, és nagyszerű lehetőséget nyújt a CAD szoftver használatának elsajátítására, valamint a 3D formák gyors és könnyű létrehozására.

K A CAD szoftver csak 3D rajzok létrehozására használható?

F Nem. A legtöbb CAD szoftver egyéb szolgáltatásokat is magába foglal. A Sierra Home Architect 3. 0 tartalmaz 3D háttereket, több mint 6800 tárgyat és készüléket, valamint bútorzattípusokat, automatikus vásárlási listát és padlóterv készítőt. Geoff Hamilton 3D Garden Designer/ Kert Tervezés szoftvere egy enciklopédiát ajánl fel 2200 növénnyel, gondozási útmutatóval és jegyzettömbbel.

Szótár

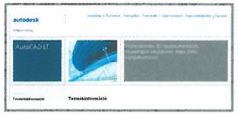
Command line A programablak első részén található parancsmező, ahol specifikus parancsok írhatók be programnyelven.

Voice recognition Adatbevitel, mely a számítógépkezelő hangját használja a billentyűzet vagy az egér helyett.

DXF Data Exchange Format A '.dxf' kiterjesztésű fájlokat olyan számítógépek közötti dokumentumok küldésére használják, melyek eltérő CAD szoftverrel rendelkeznek. Ez lehetőséget ad a fájl megtekintésére különböző CAD programokban.

Desktop Manipulation Az Asztal testreszabása CAD alkalmazások felhasználása esetén.

AutoCAD 2002 Számítógéppel segített tervezési

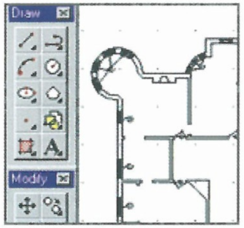

program az Autodesk számára, tág felhasználói körrel.

Hibakereső

Amikor egy grafikát mozgatunk, a kép ugrándozik, és ezért nehéz kezelni.

Ez a probléma általában visszavezethető a memóriára, a processzor sebességére, vagy az ideiglenes tárolási kapacitásra. Ha a memória vagy a tárolási kapacitás kevés, vagy ha a processzornak nagyon sok információt kell feldolgoznia egyidejűleg, a kép látszólag akadozva fog mozogni. A memória feljavításával vagy növelésével a képernyőn levő képek könnyebben elmozdíthatók. Ugyanakkor egyes videokártyáknak növelhető a memóriája, ami jobb képkezelhetőséget eredményez.

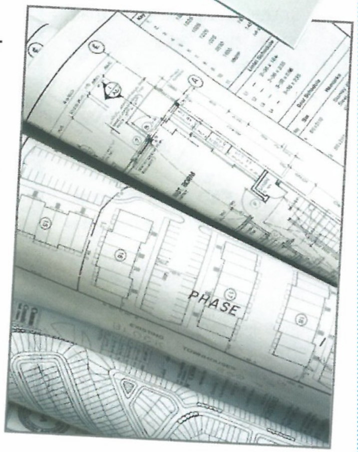

H-P-73-10-20-027

Testreszabott CAD csomagok

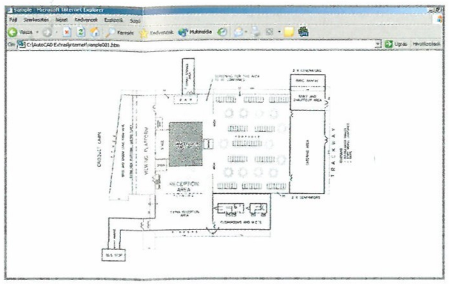
A CAD rendszert tervezők használják, többek között építész mérnökök és árutervezők. Legerősebb pontja a nagyfokú alkalmazhatóság.

A CAD szoftverek legtöbb verziója közös vonásokkal rendelkezik. A programhoz kapható kiegészítők az alkalmazhatóságot bővítik. A Desktop manipulation lehetőséget ad az Asztal megváltoztatására új beállítások bevezetésével, melyek tárolnak, létrehoznak vagy módosítanak eszköztárakat, gyorsbillentyűket vagy nézetet. Ezek a beállítások továbbvihetők más projektekre is szükség esetén, megrövidítve ezzel a tervezésre szánt időt. Egy beépített vagy kiegészítő makró nyelvezet ugyancsak fontos lehet rutin feladatok automatizálásában. Használhat Varázslókat, melyekkel beállíthatja a rajzoldalak méretét, egységeit és nagyságát.

A rajzok megosztása

A kereskedelemben található különböző CAD verzióknál fontos a különböző rendszerekben létrehozott munkák megosztásának lehetősége.

A CAD meghatározott fájlformátumokat követel. Ezeket a fájlokat más hasonló programok is használhatják. Az AutoCAD-ban a formátumok széles skálája importálható és exportálható, de vigyázni kell, mert ilyenkor egyes elemek eltűnhetnek. A kompatibilitás fejlesztésének egyik módja a CAD fájlok HTML formátumban való elmentése. Ez azt jelenti, hogy megtekinthetők olyan Internet böngésző segítségével is, mint pl. az Internet Explorer.

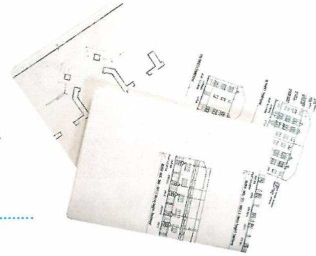
Ötlet

Az AutoCAD 2002-ben Visszavonás is van, tévedés esetén nem kell újrakezdenie a munkát.

Árak és kimutatások

A CAD rendszerek nem csupán kiváló tervezési eszközök. Képesek felbecsülni a felhasználandó anyagok árát és minőségét is.

Bizonyos CAD rendszerek a szükséges alapanyagok mennyiségéről és áráról promt kimutatást készítenek. Ezek lehetnek részletesek vagy nagyvonalúak. Lehetőség van rá, hogy árat csatoljunk egy-egy adott tárgyhoz. A tervezett anyagok felhasználási arányát, árát és mennyiségét is nyomon követhetjük.

A parancs mező

A parancs mezőt komplex parancsok bevitelére használhatja.

A legtöbb CAD program használ parancs mezőt. Rajzolásra az egeret használhatja, a legtöbb parancsot azonban be kell írni. Ha megváltoztatna egy dupla vonalat, írja be a mezőbe a 'width' parancsot és a kívánt értéket.

```
Center/<Axis endpoint>
```

CAD hangfelismerés

A hangfelismerés technológiája elérhető CAD programcsomaggal is.

Egy hangmodul lehetőséget ad a parancsok és szöveg mikrofonba való bemondására. Ehhez azonban a hangfelismerő szoftvernek több órás tanításon kell átesnie, de az eredmény megéri. Megtervezhet, létrehozhat és szerkeszthet tárgyakat a billentyűzet és egér használata nélkül.

Fókuszban

Drótvázas modellezés és 3D látványtervezés

A 3D tervezés a CAD sajátossága, ami még hatásosabbá teszi a látványtervezést. Egy réteg digitális felület és színek hozzáadása után látványos eredményt érhetünk el.

A drótvázas modellező egy CAD típusú programba beépített szolgáltatás. Gömb, kúp és prizma alakú formák beillesztését teszi lehetővé, csupán egy kattintással. Kétdimenziós vonalak rajzolhatók háromdimenziós tárgyakba, továbbá a tárgyak újraformálására is lehetőség van a '3D Node Edit' parancs alkalmazásával. Amikor a vonalas modell elkészült, különböző fényforrások és felületi anyagok beillesztésével realisztikus hatást érhetünk el.

Egy eredeti háromdimenziós vonalas rajzból...

...vakolás és festék felvitele digitálisan...

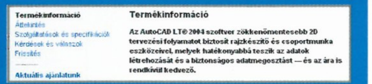

...a végső alak pedig 256 színben látható

Kisokos

Csökkentse a CAD méretét

A CAD fájlok nagyon nagy méretűek lehetnek, azonban a felhasználók csak a rajz egy kisebb részével dolgoznak. AutoCAD 2002 lehetőséget ad egy nagyobb rajz előre elnevezett részének betöltésére, amivel sok idő takarítható meg, hiszen nem kell az egész rajzot betölteni. Ugyancsak alkalmazható a 3orbit parancs, mely megengedi a 3D modellek megtekintését bármilyen szögből, még kisebb kapacitású számítógépeken is.

Védelem lopás ellen

Kudarcra ítélt betörők

Tartalom

- **Védjük a gépet kábelekkel és kazettával**
- **Biztonsági másolatok készítése és tárolása**
- **Jelölje meg számítógépét saját azonosító jellel**

A komputerlopás az utóbbi időben az egész világon elterjedt bűncselekménnyé vált. Számítógépeket legtöbbször a belső alkotóelemei, néha a memóriájában tárolt adatok miatt is lopják. A lopás kellemetlen és költséges. A károsultnak új gépet kell vásárolnia, de a fontos dokumentumok pótlása szinte lehetetlen. Szerencsére a számítógéplopás kockázata némi konkrét elővigyázatossággal jelentős mértékben csökkenthető.

Állítsuk meg a tolvajt!

A kártya olyan javaslatokat tartalmaz, amelyeknek segítségével a betöréssel járó károkat el lehet kerülni, a biztonsági kábelek és kazetták vásárlására vonatkozó tanácsoktól kezdve egészen a felszerelés megjelöléséig. A biztonsági szintet annak függvényében kell megállapítani, hogy mekkora a számítógépbe fektetett érték, illetve mennyire értékesek a benne tárolt adatok.

Tudta-e?

Az otthoni értékek biztosításához gyakran részletesen be kell írni minden értékesebb tárgyat, így a számítógépeket is. Létezik olyan biztosítás, amely teljesen megtéríti az új gép vásárlásának költségeit. Megkülönböztetett figyelemmel írja fel a rendszer minden alkotóelemének típusát, ismertetőit, sorozatszámát. A feljegyzett adatokat tartsa egy helyen a vásárlást igazoló iratokkal, számlákkal együtt.

Kérdés-felelet

K Gépemben kényes információk is találhatók. Mit kell tennem annak érdekében, hogy lopás esetén a betörő ne férhessen hozzá ezekhez az információkhoz?

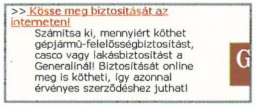
F Jelszóval védheti a Windows rendszert. A **Vezérlőpultban** nyissa meg a **Jelszavak** ablakot, majd kattintson A **Windows jelszavának megváltoztatása** gombra. Írja be a régi jelszót, majd kétszer egymás után az újat, és az aktiváláshoz kattintson az **OK** gombra. Egyes felhasználói programok, mint például a Microsoft Excel vagy a Word szintén lehetővé teszik, hogy az állományokhoz jelszót rendeljen. A védelemhez mindkét programban válassza az **Eszközök** menü **Dokumentum védelme** opcióját.

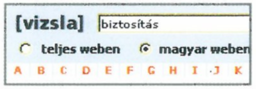
K Nem tudom, hol találhatók a számítógépem sorozatszámai. Hol keressem ezeket?

F A sorozatszámokat általában a számítógép hátán vagy alján találja meg. Ezek a számok a gép eredeti papírjain is szerepelnek, a vásárláskor a garancialevél érvényesítéséhez valószínűleg nyilvántartásba vették.

K Köthetek-e Interneten keresztül biztosítást a számítógépemre?

F Igen. A legtöbb biztosítótársaságnak van weboldala, amin keresztül tud biztosítást is kötni. A legjobb ajánlathoz próbáljon meg kapcsolatba lépni egy internetes biztosítási ügynökkel. Egy sor hasznos weboldal előhívásához gépelje be a biztosítási ügynök vagy a biztosítás szót valamelyik keresőprogramba, például a www.origo.hu és használja a vizsla keresőt.

Szótár

Rendszeregység Ez a számítógép fő doboza, minden eszköz ide kapcsolódik, beleértve a monitort és a billentyűzetet is. Tartalmazza a gép merevlemezét, a mikroprocesszort és a memória integrált áramköreit, valamint a hangkártyákat és a modemeket.

Zip-meghajtó A biztonsági másolatok tárolására szolgáló vagy nagy mennyiségű adatok két számítógép közötti átvitelére használható, általában külső meghajtó.

Biztonsági mentés A gépben található információk adathordozó médiumra, pl. hajlékonylemezre, Zip-meghajtóra vagy CD-ROM-ra történő másolása. A másolat segítségével az elveszett adatokat pótolni lehet.

Hibakereső

Minden gépét biztosította, megjelölte, mégis aggódik amiatt, hogy kirabolják.
Otthonát feltehetően megfelelő zárral látta el, de ügyeljen arra, hogy a számítógép és a hozzá tartozó berendezések kívülről ne hívják fel magukra a figyelmet. Ha igen, akkor helyezze át őket máshová. Ha ezek után is aggódik, akkor vegye fel a kapcsolatot a rendőrség bűnözés-megelőzési osztályával.

H-P-73-10-20-003

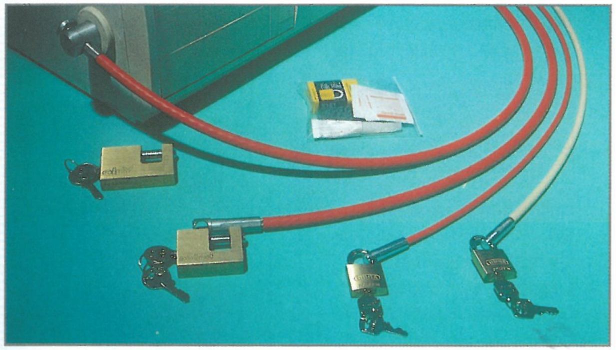
03. csomag

Biztonsági kábelek

A biztonsági kábelek segítségével tudjuk a számítógépet az íróasztalhoz vagy a munkaállomáshoz erősíteni.

■ A gép fizikai rögzítéséhez a biztonsági kábelrendszerek széles választéka áll rendelkezésre. Legtöbbjük a számítógéphez rögzített, acélból készült füles csapszegeken áthaladó acélkábelekből áll. A kábeleket lakat köti egy rögzített ponthoz, a füles csapszegek pedig a géphez vannak erősítve.

■ A kábelrendszereket készletként lehet megvásárolni, és ezek a szükségleteknek megfelelően bővíthetők. Bizonyosodjon meg arról, hogy a kábelek a célnak megfelelő hosszúságúak, és hogy elegendő számú füles csapszege van valamennyi kábel rögzítéséhez.

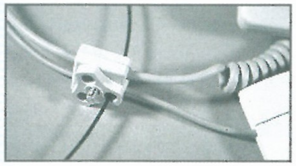

Kábelcsapdák

A rendszer kisebb alkotóelemeit, a billentyűzetet és az egeret szintén fenyegeti lopás veszélye. A kábelcsapdák ezek ellopásának megelőzését szolgálják.

■ A nagyobb méretű alkotóelemek, például a monitor, a rendszeregység vagy a nyomtató biztonsági kábelek segítségével rögzíthetők. Az olyan kis perifériák, mint például a billentyűzet biztosításához kábelcsapdákat használunk.

■ Ezt a szerkezetet a számítógéphez kell rögzíteni, és a biztosítani kívánt berendezés kábelét keresztül kell vezetni rajta. Emellett az eszköz eltávolításának megakadályozására védőlapot is rögzíteni lehet.

Ötlet

Egyezzen meg barátjával, hogy egymás gépét használják biztonsági másolatok tárolására.

Biztonsági kazetta

A biztonsági kazetta nagy méretű, robusztus doboz, segítségével a számítógép az íróasztalhoz vagy a munkaállomáshoz rögzíthető.

1 A biztonsági kazetta olyan fémből készült, zárt doboz, amelynek a használata révén megelőzhető a rendszeregység lopása vagy rongálása. A kazetta csapszegekkel biztonságosan a padlóhoz vagy az íróasztalhoz rögzíthető. A rendszeregységhez hozzáférni csak kulccsal lehet.

2 A biztonsági kazetták sokba kerülnek, ezért beszerzésük előtt mérlegelje jövőbeni elképzeléseit. Célszerű tehát olyan kazettát választani, amelynek a méretei állíthatóak.

Jelölje meg a számítógépet

A vegyi maratás vagy ultraibolya jelzések a számítógép és a perifériák azonosítását szolgáló olcsó és hatékony módszerek.

■ Jelölje meg a számítógépét, mert ha lopás után a rendőrség visszaszerzi, könnyen be tudja azonosítani. Ha a gépen címke jelzi a jelölést, talán ez elriasztja a betörőt.

■ Tárgyaiba azonosító jelzéseket karcolhat. Láthatatlan ultraibolya markereket szintén be lehet szerezni, azonban ezek idővel kifakulhatnak.

■ Bármilyen jelölési módszert választ, elég a postai irányítószámot, valamint az utcát és a házszámot feltüntetni.

Ötlet

Kérdezze meg a rendőrségen, mit tanácsolnak a védelem érdekében.

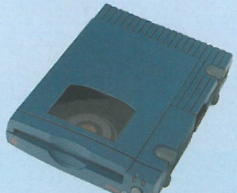
Fókuszban

Tartsa a munkáját biztonságban!

A fontos fájlokról készítsen másolatot.

1 A számítógép ellopásának egyik legkellemetlenebb következménye az adatok vagy a szoftverek elvesztése. Időről időre készítsen biztonsági másolatokat minden programról és személyes állományról. Ezeket tárolja biztos helyen, a számítógéptől távol.

2 A fontos fájlokat rendszeresen másolja hajlékonylemezre, CD-ROM-ra vagy Zip-meghajtóra, hogy lopás esetén mindig kéznél legyenek.

3 Ha nagy mennyiségű információt kell tárolnia, akkor CD-ROM-ot használjon, mivel erre sokkal több adatot menthet el, mint egy hajlékonylemezre vagy akár egy Zip-meghajtóra.

Kisokos

Megtagadott hozzáférés

Az adathordozó eszközökhöz való hozzáférés megtagadása eltérítheti a potenciális adattolvajt eredeti szándékától. A lemezmeghajtóra szerelt zár egyszerű módszer a floppy- vagy a Zip-meghajtó avatatlan használatának megelőzésére. Segítségükkel megakadályozhatja a számítógépből vagy számítógépbe történő engedély nélküli adatmásolást.

A Cyber Sentinel

Biztonságos szörfölés

Tartalom

- A Cyber Sentinel program konfigurálása
- E-mail értesítés bizonyos oldalakra való belépésről
- Kulcsszavak felvétele a tiltólistára
- Az Internet-használat korlátozása

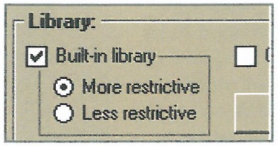
Az Internet mára sok ember életének szerves részévé vált. Különösen a gyerekek élvezik e technika áldásait. Lehet az Internet a munka, akár a szabadidő eltöltésének hasznos eszköze. De számos veszélyt is rejt a szörfözés a weben a fiatalok számára. Kizárólag felnőtteknek való és szexuálisan szabados szövegekkel is találkozhatnak a Weben. A Cyber Sentinel erre a problémára jelent megoldást.

Őrszolgálat

A Cyber Sentinel 2.0 egy modern Internet-szűrő szoftver. Miután telepítette és konfigurálta a programot, biztos lehet benne, hogy a nem megfelelő tartalmú oldalakhoz a hozzáférést azonnal leblokkolja. Nyomon követheti a program segítségével, hogy mely weboldalak lettek megnyitva. Le is tudja tiltani az Internet-hozzáférést a nap bizonyos időszakaiban. Ebben a fejezetben megmutatjuk, hogyan teheti biztonságossá a szörfölést a világhálón.

Tudta-e?

A Cyber Sentinel két könyvtárat bocsát rendelkezésére. E beépített könyvtáraknak két szintjük van: More restrictive (erősen megszorító) és Less restrictive (kevésbé megszorító). Ha gyakran internetezik, célszerű a kevésbé megszorítót választani, így a figyelmeztetések nem érkeznek túl gyakran.

Mindkét szint tartalmaz szűrendő szavakat. Ha gyermeke gyakori látogatója az internetes chat szobáknak, megoldás lehet a Child Predator Library könyvtár használata, melyet szakemberek segítségével alakítottak ki, így teljes védelmet jelent a gyerekek számára.

Kérdés-felelet

K Gyorsan ki tudom kapcsolni Cyber Sentinel programot?

F Igen. Ha a program fut, egy ikon látható a tálcán. Jobb egérgomb kattintásával pop-up menü nyílik meg, ahol ki tudja kapcsolni a programot, ha a **Disable Cyber Sentinel** gombot nyomja meg. A párbeszédablakban **OK**.

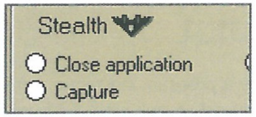
A tálcán lévő ikon piros színnel be lesz keretezve és át lesz húzva.

A teljes verzióban jelszót kell megadnia a program hatástalanításához. Újbóli üzembehelyezéshez az ikonra kattintson jobb gombbal, és válassza a megjelenő ablakban az **Enable Cyber Sentinel** opciót.

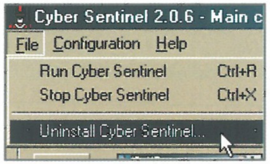
K Mit nevezünk rejtett módnak?

F Amikor a program láthatatlanul működik. Becsukhatja az alkalmazást, és a felhasználó nem fog figyelmeztető üzeneteket sem kapni.

K Hogyan távolítsam el a Cyber Sentinel programot?

F A program főmenüjében kattintson a **File** menüre és válassza az **Uninstall Cyber Sentinel**t, majd kattintson rá. Megjelenik az eltávolítás párbeszédablak, ahol egyszerűen nyomja meg az **Yes** gombot, és a program automatikusan eltávolítja magát.

Szótár

Embedded Object Alkalmazásba ágyazott objektum, amely egy másik alkalmazással van kapcsolatban. A Cyber Sentinel esetében bizonyos szavak ezek, amelyek kiváltják, hogy a program blokkolja az adott weboldalt.

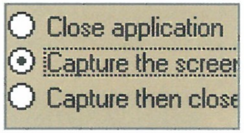
Chat room (Cset-szoba) Virtuális hely, ahol az Internetet használói valósidejű beszélgetést folytathatnak.

Override Kikerülni vagy hatástalanítani valamit. Ebben a programban a 'CYBER' jelszóval lehet a blokkolást hatástalanítani.

Configure Egy program vagy alkalmazás változtatható tulajdonságainak igény szerinti beállítása.

Radio gomb Olyan gomb, ami más gombokkal együtt, működik. Az egyiket kell kiválasztani, ha rákattintunk, a többi inaktívvá válik.

Hibakereső

Nem tudja a jelszót megváltoztatni.

A próbaverzióban nem lehet a jelszót megváltoztatni. A biztonság fenntartásához kattintson a **Configure Cyber Sentinel** (Cyber Sentinel Konfiguráció) ikonra, a megnyíló párbeszédablakban válassza az

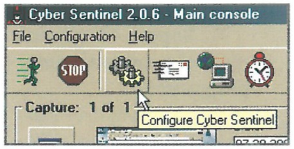
Active mode (Aktív módot). Nyomja meg az egyik gombot azok közül, amelyek blokkolják a tiltott oldalakat. Például **Close the application** (Zárja be) vagy **Warn first then close** (Figyelmeztetés után zárja be) választással az Internet-kapcsolat meg fog szakadni.

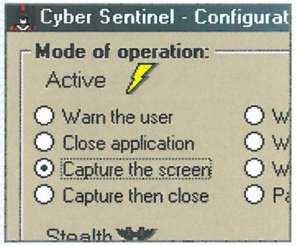
H-P-73-10-20-047

Állítsa be a programot

Be tudja állítani a konfigurációt, hogy a program azt tegye, amire szüksége van. Blokkolhat bizonyos oldalakat, nyilvántartást vezethet arról, ha a tiltott oldalakra más felhasználók próbálnak belépni.

1 Kattintson a **Configure Cyber Sentinel**re, egy konfigurációs doboz jelenik meg.

2 Active mode-ban kattintson a **'Capture the screen'** rádió gombra. **OK**-t nyomva visszatér a Cyber Sentinel fő oldalára.

3 Kattintson a **Run Cyber Sentinel** ikonra. Indítsa el az Internetet, és próbáljon bejutni valamilyen tiltott oldalra, például egy chat szobába.

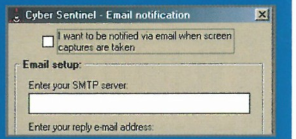

4 Az oldal elkezd töltődni, de a program nem engedi a továbbhaladást és a belépést az oldalra. Nyomja meg az **OK**-t, a Cyber Sentinel főoldala megjelenik az adott tiltott web oldal képével.

Kisokos

Értesítés e-mailben

E-mailben kaphat értesítést, arról, ha olyan oldal lett megnyitva, amelyik tiltott. Kattintson a Configure e-mail notification (E-mail értesítés konfigurálása) ikonra. A párbeszédablakban aktiválja az értesítési opciót. Írja be e-mail szervere adatait, illetve a címet, ahová az értesítést kéri. A Test gomb megnyomásával egy tesztüzenet érkezik a postaládájába.

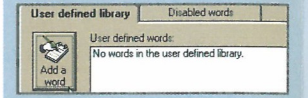
Fókuszban

Vegyen fel szavakat a könyvtárba

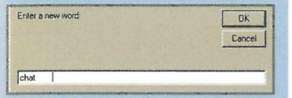
A biztonság érdekében újabb szavakat vehet fel a könyvtárba, de törölheti is a beépített tiltólistát tartalmazó könyvtárból.

1 Kattintson a **Configure the Cyber Sentinel library** ikonra.

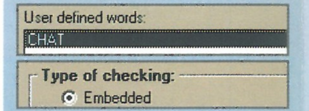

2 Válassza a **User defined library** fület. Kattintson az **Add a word** ikonra bal oldalon.

3 A felnyíló Enter a new word dobozban lévő mezőbe írja be a szűrni kívánt szót, esetünkben a „chat" szót, majd kattintson az **OK** gombra.

4 A User defined words mezőben kattintson a szóra. A Type of checking mezőben az Embedded gombra, majd nyomjon **OK**-t.

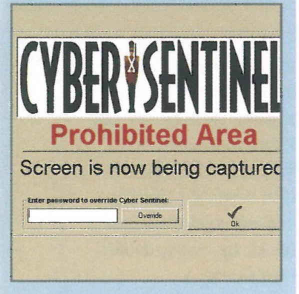

5 Mikor a főoldal megjelenik, kattintson a **Run Cyber Sentinel** ikonjára. A program eltűnik az Asztalról és futtatásra kész. Ikonját a Tálcán is megtalálhatja.

6 Csatlakozzon az Internetre és indítsa el kedvenc keresőjét. A keresőmezőbe írja be a 'chat szoba' szót és nyomjon **Enter**t.

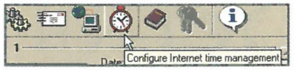
7 A Cyber Sentinel elindul, és minden további akciót blokkol az Interneten. A jelszó beírásával és az **Override** gomb megnyomásával (vagy az **OK** gombra klikkelve) felfüggeszti a blokkolást. Ha úgy állította be a programot, hogy elfogja a képernyőt, értesítést fog kapni.

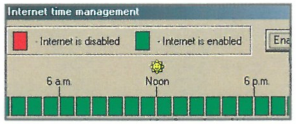

Az Internet korlátozása

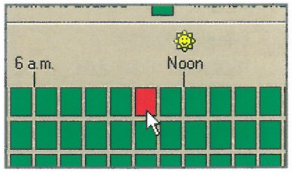
Beállíthatja, hogy mikor lehessen az Internetet használni.

1 A párbeszédablak megnyitásához kattintson az **Configure Internet time management** konfigurálására.

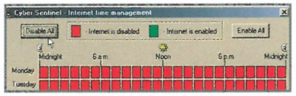

2 Ha a négyzet zöld, az Internet elérhető. A piros szín az Internet-kapcsolat tiltását jelenti.

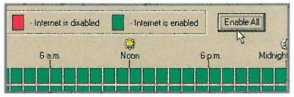

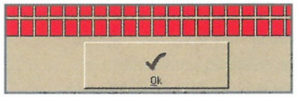
3 A nap 24 órájának megfelelő 24 négyzet van, amelyekre kattintva az adott időszakban az Internet-hozzáférést tilthatja vagy engedélyezheti.

4 A **Disable All** gombbal az Internet-hozzáférést teljesen blokkolhatja, a négyzetek mind pirosra váltanak.

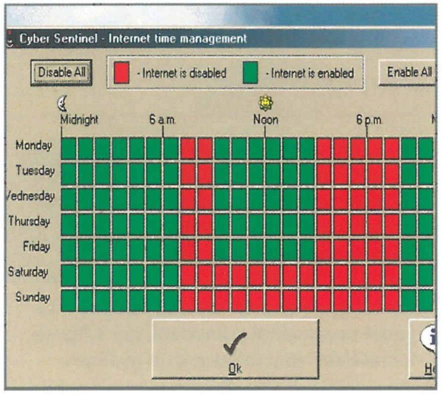
5 Az Internet teljes engedélyezéséhez kattintson az **Enable All** gombra, ezáltal mindegyik gomb zöldre vált.

6 Amennyiben elégedett a beállításaival, kattintson az **OK**-ra.

7 Az iskolaidőszakban is tilthatja az Internet-hozzáférést gyermeke számára. Hétköznapokon blokkolhatja az iskola előtti és utáni periódust, a megfelelő négyzetekre kattintva. Bármikor változtathat a beállításon, amikor szükségét érzi.

A gyorskereső használata

Micsoda index!

Tartalom

- A Microsoft Office Gyorskeresés bemutatása
- Korábban elmentett dokumentumok keresése
- Új gyorskereső index készítése
- Finombeállítások gyorsabb kereséshez

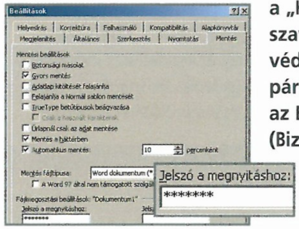
Minél öregebb a számítógépe, annál valószínűbb, hogy felgyülemlenek benne a régi dokumentumok. Gyakran nehéz visszaemlékezni a korábban használt munkák helyére, ezért a Microsoft Office tartalmaz egy Gyorskereső nevű indexelő funkciót, amely automatikusan nyomon követi dokumentumait. A Gyorskeresővel egy pillanat alatt megtalálhat bármit, akkor is, ha csupán néhány kulcsszóra emlékszik, például egy levél tartalmából.

Régi fájlok nyomában

Amikor egy Microsoft Office alkalmazásban a Megnyitásra kattint, lehetősége van arra, hogy a gyorskeresés indexével keressen. Ez a kártya bemutatja, hogyan állíthatja be a Gyorskeresőt, hogyan kereshet dokumentumokat a számítógép meghajtóin, hogyan frissítheti az indexet vagy hogyan készíthet teljesen újat.

Tudta-e?

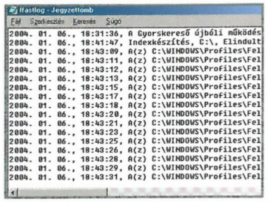
Mivel a dokumentumokat könnyű megtalálni, ebből problémák is adódhatnak. Ha az egész család használja a számítógépet, karácsony idején mindenki hozzáférhet a titkos ajándéklistákhoz. A gyermek mindent megtudhat, ha rákeres a „Karácsonyi ajándék" kulcsszavakra. Használjon jelszavas védelmet. A Mentés másként párbeszédpanelben kattintson az Eszközök alatt található (Biztonsági) beállítások opcióra, és adjon meg egy jelszót. Esetleg tárolhatja a titkos fájlokat hajlékonylemezen.

Kérdés-felelet

K Pontosan mi az indexnapló?

F A Gyorskereső által készített és a futtatás során frissített fájl. A naplófájl alján néhány sorban összegzi az indexelés folyamatait. A Gyorskereső **Index** menüjében az **Indexnapló megjelenítése** parancscsal tekintheti meg.

K Megpróbáltam indexet készíteni, de a Gyorskereső nem hagyta. Miért?

F A Gyorskereső minden dokumentumot csak egyszer indexelhet. Amennyiben egy olyan mappáról akar indexet készíteni, amely része egy másiknak, hibaüzenet jelenik meg. Ennek ellenére, ha törli az eredeti indexet, készíthet újat.

K Mi történik, ha ki akarom kapcsolni a számítógépet, miközben a Gyorskereső indexel?

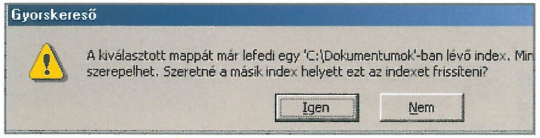
F Amíg a gép kikapcsolásához a Kikapcsolás parancsot használja, a Windows befejez minden indexelő tevékenységet, és a fájlokat biztonságosan bezárja. Újraindításkor a Gyorskereső elkezdi frissíteni az indexeket.

K Jobb a Gyorskereső, mint a Start menü Keresés parancsa?

F Igen. Olyan indexet használ, amely gyorsabbá teszi a Windows Keresés funkciójánál, mivel ez utóbbi egy szöveg keresésekor minden dokumentumot egyenként nyit meg.

K Hogyan változtathatok az index frissítési beállításain?

F A Gyorskeresőben, az **Index** menüben kattintson a **Frissítés**re, és adja meg az automatikus frissítések közötti időt.

Szótár

(C:) meghajtó A számítógép elsődleges merevlemez meghajtója. A számítógépen van még a hajlékonylemez (A:) meghajtó, és CD-ROM meghajtó, amely lehet (D:) vagy (E:), a beállítástól függően. Régebbi számítógépeken gyakran volt egy másik hajlékonylemez meghajtó is, ennek (B:) volt a neve.

Kiterjesztés A számítógépen tárolt fájlok nevében a pont után lévő három betű, amely megadja a fájl típusát. Gyakori példa a „.doc" Word dokumentumoknál, az „.xls" Excel fájloknál, az „.exe" alkalmazásoknál és a „.txt" szövegfájloknál.

Rejtett fájlok Speciális rendszerfájlok, amelyeket a Windows operációs rendszere alapesetben elrejt a felhasználó elől.

Naplófájl Listázza a működési folyamatokat. Hasznos lehet a program helyes működésének ellenőrzésekor.

Index Olyan fájl, amely összeköti a kulcsszavakat és kifejezéseket az azokat tartalmazó dokumentumokkal.

Hibakereső

Átnevezte a Gyorskereső által használt mappát, és több furcsa fájl jelent meg benne.

A Gyorskereső több rejtett fájlban tárolja az indexeket. Négy fájlt hoz létre abban a mappában, amelyben azt a parancsot kapta, hogy indexeljen. Mindegyiknek „ffastun" a neve, különböző kiterjesztésekkel (ffa, ffl, ffo és ffx). Ezek a fájlok akkor jelennek meg, ha a Windowst úgy állítja be, hogy megjelenítse az összes fájlt. Visszaállíthatja az eredeti állapotot, ha kijelöli a **Mappa tartalmának elrejtése** parancsot a Mappa beállítások ablakban.

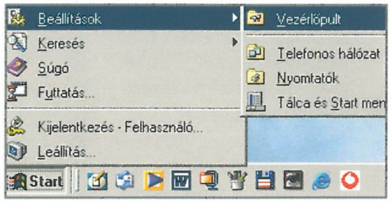
H-P-73-10-20-030

A Mit tud a számítógépem? alkotói arra törekedtek, hogy megbízható és naprakész információkat közöljenek. A kiadvány kiegészíti, de nem helyettesíti a szakkönyvekből megszerezhető szakmai ismereteket. Az Ön gépén futó, kiadványunkban esetleg nem szereplő programokról tájékozódjon speciális szakkönyvekből.

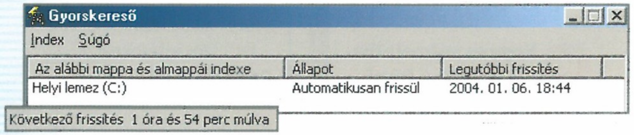
A Gyorskereső beállításai

A Gyorskereső minden Office és honlap dokumentumot a C: könyvtárban indexel, és automatikusan frissít. Hogy a Gyorskereső jól működjön, az alábbiak szerint járjon el.

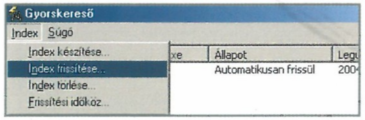
1 Indítsa el a Gyorskeresőt. A **Start** menüben a **Beállítások** alatt kattintson a **Vezérlőpult** parancsra, majd kattintson duplán a **Gyorskereső** ikonra (jobbra fent).

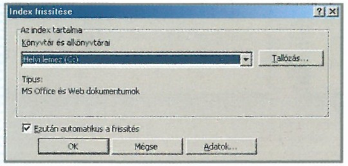

2 Ha a Gyorskereső nincs telepítve, a számítógép kérni fogja a Microsoft Office CD-ROMot. Kövesse a képernyőn az utasításokat, és ismételje meg az előző lépést. Amikor elindul, a Gyorskereső azt a merevlemezt mutatja, amelyről éppen indexet vezet. Ha nem áll rendelkezésre index, akkor lépjen az Index menübe, kattintson az **Új index** parancsra, majd keressen rá a helyi meghajtóra (C:).

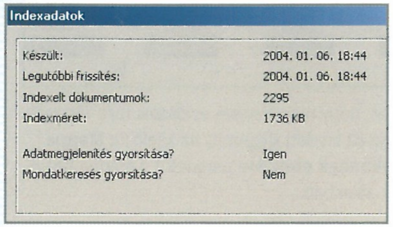

3 Ha elkészült az index, jelölje ki a (C:) Helyi meghajtót, majd válassza az **Index frissítése** parancsot az **Index** menüből.

4 Az **Index frissítése** párbeszédpanel összegzi a Gyorskereső beállításait. A legfontosabb jellemzője az, hogy megmutatja az indexelt Office és internetes dokumentumok széles skáláját.

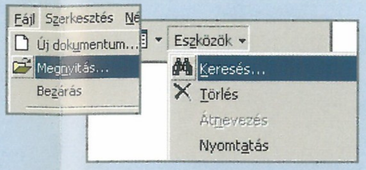
5 Kattintson a **Részletek** gombra, hogy lássa az index dátumát, illetve méretét. A képen (balra) 20 Mbyte-nál nagyobb méretű. Kattintson a **Bezárás**, majd a **Mégse** gombokra, így visszatérhet a Gyorskeresés ablakba.

Fókuszban

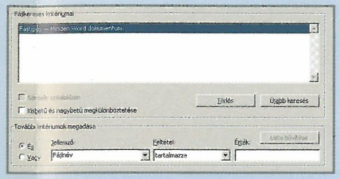
Dokumentum keresése a Gyorskereső index segítségével

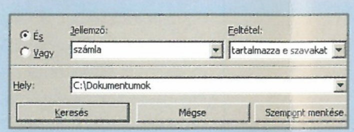
Bármely Microsoft Office alkalmazás Megnyitás párbeszédpaneljében használhatja kereséshez a Gyorskereső indexet.

1 A Word **Fájl** menüjében kattintson a **Megnyitás** parancsra. A párbeszédpanelben kattintson az **Eszközök** alatt a **Keresés** opcióra.

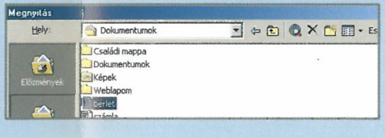
2 Megjelenik a Keresés párbeszédpanel. A 'Speciális' fülön az 'Érték' mezőben adja meg a kulcsszavakat, majd kattintson az 'és' opcióra. Kattintson a **Hozzáadás** gombra.

3 Kattintson a **Keresés** gombra. A Word elkezdi keresni a kifejezést a Gyorskereső indexben, majd listázza a megfelelő dokumentumokat.

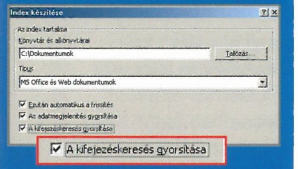
4 A duplán kattint a dokumentumra, a Word megnyitja, és az máris szerkeszthető.

Kisokos

Gyorsabb keresés

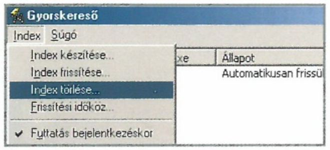
Minél több dokumentumot foglal magában a Gyorskereső index, annál tovább tart a keresés. A beállítást azonban még finomítani is lehet. Amikor új indexet készít, pipálja ki a 'Kifejezések gyorsabb keresése' opciót az Új index ablakban. Ezáltal az indexet a Gyorskereső szövegek keresésére optimalizálja.

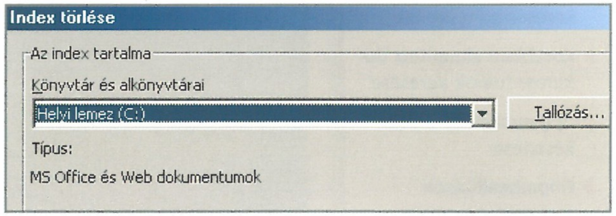

A beállítások módosítása

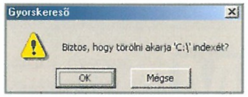
Alaphelyzetben a Gyorskereső az egész merevlemezről készít indexet, és minden keresésnél az egészet végignézi. De beállíthatja úgy is, hogy csak az Office dokumentumokat tartalmazó mappákat indexelje.

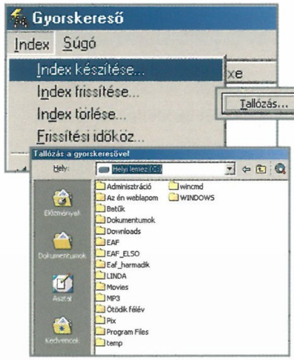
1 A (C:) meghajtó egy adott mappájáról csak úgy készíthet indexet, ha előbb törli a régit. Jelölje ki, majd az Index menüben válassza az Index törlése parancsot, és nyomjon **OK**-t.

2 A Gyorskereső megerősítést kér az index törléséhez, ezért ismét nyomjon **OK**-t.

3 Az Index menüben válassza az **Új index** opciót. A párbeszédpanelben kattintson a **Tallózás** gombra, majd jelölje ki azt a mappát, amelyben a dokumentumait tárolja. Nyomjon **OK**-t, így visszatér a Gyorskereső ablakba.

Ötlet

Ha a számítógépében több helyi meghajtó található, mindegyikhez rendeljen új indexet.

4 A Gyorskereső új indexet készít, amely az eredeti (C:) index helyett megjelenik. Ha mégis az egész (C:)-t szeretné indexelni, ismételje meg a fenti lépéseket. Törölje az indexet, majd az **Új index** párbeszédpanelben a **Tallózás** megnyomása után jelölje ki a (C:) meghajtót.

Vágunk és illesztünk

Kivágás és tárolás

Tartalom

- Office elemek Vágólapra helyezése
- PowerPoint bemutató tervezése
- Elemek beillesztése PowerPoint diába
- Dokumentumok mentése weblapként

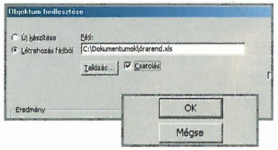
A Microsoft Office számtalan opciója közül az egyik leghasznosabb a Vágólap, amely egy éppen szerkesztés alatt álló dokumentumból vagy különböző programokból származó, összesen 12 elem másolatát tudja tárolni.

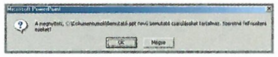
Iskolai segítség

Ha PowerPoint bemutatót készít, a Vágólap sokoldalú opciói lehetőséget adnak arra, hogy a Wordből vagy Excelből összegyűjtött információkat a bemutatóba illessze. A szövegek, ábrák, táblázatok és képek kombinálásával profi anyagot állíthat össze. Ez a fejezet arról szól, hogyan készíthet listát a különböző tantárgyakról, hogyan jelenítheti meg kördiagramban az egyes tantárgyakra fordított időt, és hogyan alkothatja meg az elengedhetetlenül szükséges órarendet. Mindezeket az elemeket különböző programokból a Vágólapra másolhatja, majd a PowerPoint Bemutatóba illesztheti.

Tudta-e?

Egy Excel táblázat PowerPoint bemutatóba illesztéséhez a Másolás és Beillesztés parancsok helyett egy kapcsolt adatképet illeszthet a diába. A bemutató megnyitásakor a program automatikusan átvezet minden, az eredeti táblázaton végrehajtott módosítást. Kattintson a Beszúrás menü Objektum almenüjén belül a 'Létrehozás fájlból' fülre. Tegyen pipát a 'Csatolás' mellé, válassza ki a táblázatot, nyomjon OK-t. A bemutató megnyitásakor az OK aktualizálhatja a diákat.

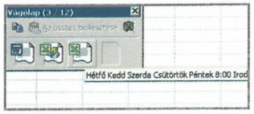

Kérdés-felelet

K Nyomon követhetem-e a Vágólapra helyezett elemek sorsát?

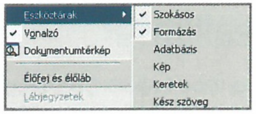
F Igen. A Vágólap ablakban a másolt elemek ikonok formájában jelennek meg, amelyek az eredeti programot ábrázolják. Ha a kurzort rövid ideig egy ikon fölött tartja, megjelenik egy doboz, és összegzi az ikon tartalmát.

K Hogyan tudok gyorsan váltani a különböző dokumentumok között?

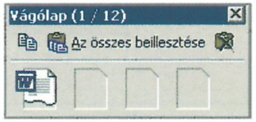
F Tartsa nyomva az **Alt** billentyűt és nyomja meg a **Tab** billentyűt. Megjelenik egy ablak, amely mutatja a megnyitott programokat. Tartsa továbbra is lenyomva az **Alt** billentyűt, és a **Tab** billentyű ismételt megnyomásával az elemeket az ablakban sorban jelölheti meg. Ha az éppen kijelölt dokumentumnál elengedi az **Alt** billentyűt, a gép az adott dokumentumra vált.

K Miért tűnik el a Vágólap eszköztára, amikor egy új elemet másolok vagy illesztek be?

F Ha egymás után háromszor bezárja a Vágólapot anélkül, hogy használná **Az összes beillesztése** gombot, vagy beillesztené a lemásolt elemek valamelyikét, a Vágólap automatikusan eltűnik. A beállítás kikapcsolásához válassza a **Nézet** menü **Eszköztárak** almenüjének **Vágólap** parancsát, vagy jobb egérgombbal kattintson az eszköztárra; a menüben keresse meg a Vágólap opciót, és kattintson rá.

K Hogyan törölhetem az összes, Vágólapra helyezett elemet?

F Kattintson a Vágólap Eszköztár **Vágólap tartalmának törlése** parancsára, így egy lépésben törölheti az összes elemet.

Szótár

Vágólap A másolt információk tárolására szolgáló segédprogram. Az információk bármilyen Office dokumentumba beilleszthetők.

PowerPoint Egy Microsoft Office 2000 program, amelynek segítségével egy bemutató diáit készítheti el.

Tab billentyű A 'Q' betűtől balra elhelyezkedő billentyű. Alapértelmezés szerint ez a billentyű szolgál egy szövegrész kezdőpontjának megváltoztatására.

Csatolt objektum Ha egy Word vagy Excel fájlt (vagy hang-, illetve képfájlt) illeszt egy dokumentumba, a beillesztett fájlt 'csatolt objektumnak' hívjuk. Az ilyen dokumentumok összeköttetésben vannak saját forrásfájljukkal, így mindig megjelenítik a forrásfájlban végrehajtott változtatásokat.

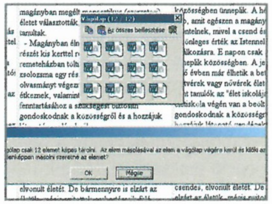

Excel A Microsoft táblázatkezelő programja, amelyben oszlop- és kördiagramok készítésére is lehetőség van.

Hibakereső

Nem tud több elemet másolni a Microsoft Office Vágólapjára.

Az Office Vágólap maximum 12 másolt elem tárolására képes. Ha ennél több elemet próbál a Vágólapra helyezni, megjelenik egy üzenet, amelyben a program megkérdezi, hogy kívánja-e törölni az első másolt elemet. Ha az **OK** gombra kattint, akkor az új elem automatikusan a Vágólap végére kerül, és az elsőként a Vágólapra másolt elem törlődik. Ha pedig egyszerűen a Vágólap eszköztárának **Vágólap tartalmának törlése** parancsára lép, az Office Vágólap teljes másolt tartalma törlésre kerül.

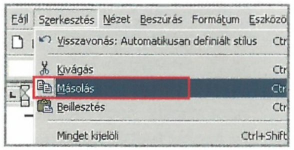

H-P-73-10-20-020

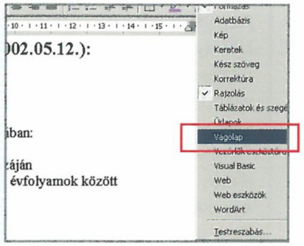
Saját órarend összeállítása

A PowerPoint dokumentumban összegyűjtheti a különböző programokban lévő anyagokat. A szövegrészek összeállításához kattintson a Word dokumentumra és jelölje ki a megfelelő szövegrészt.

1 Kattintson a **Szerkesztés** menüben megjelenő **Másolás** opcióra, vagy a **Ctrl** billentyűt nyomva tartva nyomja meg a **C** billentyűt.

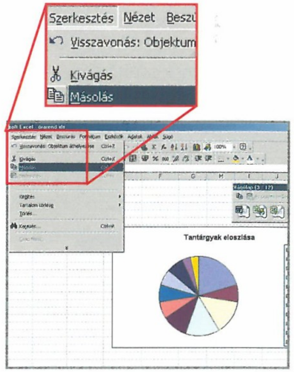

2 Kattintson jobb egérgombbal az eszköztárra az Office Vágólap megjelenítéséhez. A legördülő menüből válassza a **Vágólap** opciót.

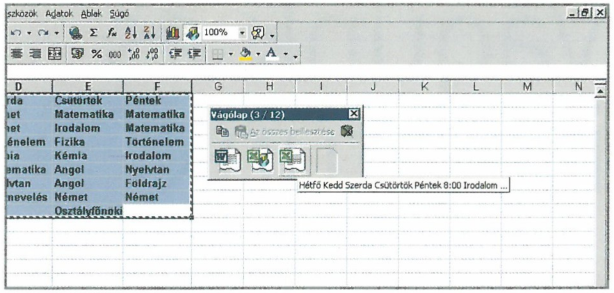
3 A Vágólapon egy másolt elemet egy Word ikon jelöl. Ahogy egyre több elemet másol, a Vágólap mérete a megjelenítendő ikonok számával arányosan növekszik.

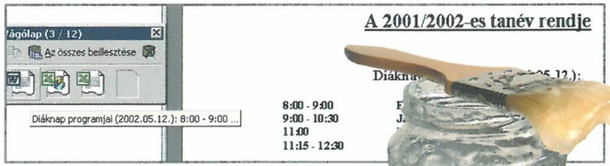

4 Váltson az Excel programra a grafikon másolásához. Példánkban ez egy kördiagram, amely a tantárgyak eloszlását ábrázolja. Kattintson rá, lépjen a **Szerkesztés** menü **Másolás** parancsára. A Vágólapon második elemként egy Excel ikon jelenik meg.

5 A harmadik, másolásra kerülő elem az I. A. osztály órarendje. A táblázat másolásához jelölje ki, a bal egérgombot tartsa nyomva, majd húzza körbe az egeret a táblázat területén. A Vágólapra helyezéshez kattintson a **Szerkesztés** menü **Másolás** parancsára vagy nyomja meg a **Ctrl + C** billentyűket.

6 Most váltson át a még üres PowerPoint dokumentumra, és illessze a szöveget az első diába. Kattintson egyszer a Vágólap első ikonjára. Példánkban az első átmásolt elem a Word szöveg, amely az üres PowerPoint diára kerül. Ha véletlenül rossz ikonra kattintana, lépjen a PowerPoint **Szerkesztés** menüjére, és a hiba kijavításához válassza a **Visszavonás** opciót

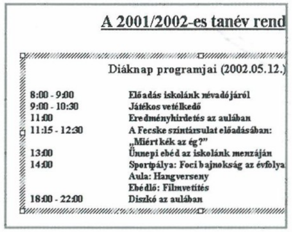

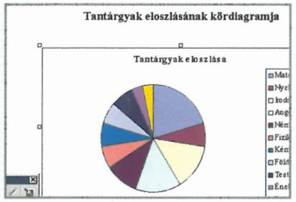

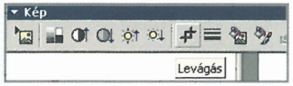
Ötlet

Húzza a Vágólapot a képernyő tetszőleges részére, vagy helyezze az eszköztárba.

7 A beillesztett szöveget a dia területén belül tetszőleges helyre húzhatja, ha a szöveg területére kattint. Tartsa a kurzort a kiválasztott elem szegélye fölé, és a kurzorjel keresztté változik. Most a bal egérgombot nyomva tartva a szöveget a kívánt helyre mozgathatja. Ha a kiválasztott szövegrész egyik sarkára kattint, az egér segítségével átméretezheti.

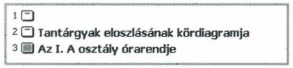

8 Nyisson új diát, és a kördiagram beillesztéséhez kattintson a Vágólap második elemére. A kördiagramot is áthelyezheti kattintással és húzással. Ha jobb egérgombbal kattint, és az **Eszköztár Kép** menüsorára lép, változtathat a fényességen, a kontraszton és a kördiagram hátterén. A **Levágás** opció segítségével pedig a képet körbevághatja az oldalhoz való illesztés érdekében.

9 Készítsen egy harmadik üres diát, majd az Excel órarend beillesztéséhez kattintson a Vágólap eszköztárának harmadik és egyben utolsó elemére. Amikor az órarend megjelenik a dián, kattintson a táblázatra és módosítson annak elhelyezkedésén, méretén, alakítsa igényeinek megfelelően.

Az I. A osztály órarendje

	Hétfő	Kedd	Szerda	Csütörtök	Péntek
8:00	Irodalom	Rajz	Német	Matematika	Matematika
9:00	Matematika	Fizika	Német	Irodalom	Matematika
10:00	Matematika	Irodalom	Történelem	Fizika	Történelem
11:00	Testnevelés	Ének	Kémia	Kémia	Irodalom
12:00	Történelem	Angol	Matematika	Angol	Nyelvtan
13:00	Nyelvtan	Angol	Nyelvtan	Angol	Földrajz
14:00		Földrajz	Testnevelés	Német	Német
15:00				Osztályfőnöki	

10 Amikor elégedett az újonnan elkészített PowerPoint bemutatóval, lépjen a **Fájl** menü **Mentés** parancsára.

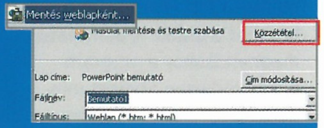
Ötlet

Az elemek Vágólapra másolásához használja a **Ctrl + C**, kivágásához, pedig a **Ctrl + X** billentyűparancsokat.

Kisokos

Mentés weblapként

A bemutatót weblapként is elmentheti, ha a Fájl menü Mentés weblapként parancsot választja. A párbeszédablak megjelenésekor kattintson a Mentés gombra. Egyetlen diából és a teljes bemutatóból is készíthet weblapot. Kattintson a Közzététel gombra. Megnyílik a 'Közzététel weblapként' ablak. Jelölje ki a kívánt opciókat és adja meg, melyik diaoldalakat szeretné közzétenni, és nevezze el a weblapot.

Egy második merevlemez

Nagyobb tárterület

Tartalom

- A jelenlegi merevlemez konfigurációjának ellenőrzése
- Az új egység beüzemelése és előkészítése a telepítésre
- Az új hardver telepítése
- A merevlemezek cseréje

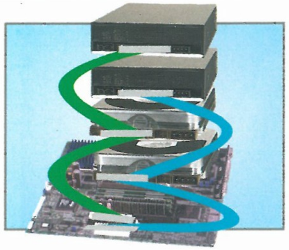
A Microsoft Office programjai és a hasonló szoftverek egyre több funkciót foglalnak magukba, így az elkészített fájlok és dokumentumok mérete is egyre nő. Előbb-utóbb a merevlemez megtelik. Különösen nagy tárterületet foglalnak el az MP3 zenefájlok, játékok és a nagyfelbontású képek. Végül már az új programoknak csak kulcsfontosságú adatok törlése árán tudna tárterületet felszabadítani a merevlemezen. De van erre jobb megoldás is.

Egy helyett kettő

Vásárolhat például új, nagyobb merevlemezt a régi helyett. Ez a megoldás egyrészt elég költséges, másrészt túl bonyolult ahhoz, hogy saját maga kivitelezze. Ennél jóval kényelmesebb, ha megtartja a régi merevlemezt, és egy másikat telepít a gépre, amely ezt követően a meglévővel párhuzamosan fog működni.

Tudta-e?

A merevlemez és a CD-meghajtó az IDE csatlakozókba illeszkedik. Egy hagyományos alaplapon általában két ilyen IDE bemenet van: egy elsődleges és egy másodlagos. Összesen négy eszköz csatlakoztatására van lehetőség, mivel a bemenetek mindegyike – egy 'master' (gazda) és egy 'slave' (szolga) – meghajtó kiszolgálására képes. A kábel mindkét végén és a közepén is van csatlakozó, ezáltal egyetlen kábellel két egységet lehet az IDE bemenetbe csatlakoztatni.

Kérdés-felelet

K Hogyan érem el Windows-ban az új merevlemezt?

F Kattintson duplán az Asztal **Sajátgép** ikonjára. Az új meghajtó (D:) jelzéssel jelenik meg. Az ikont a szokásos dupla kattintással nyithatja meg. A régi merevlemez (C:) esetében megszokott módon húzással és elengedéssel másolhat és szoftvereket is telepíthet.

K Hogyan állíthatom be merevlemezem átkapcsolóit?

F A meghajtó tetején általában van egy ábra. Ha szükséges, csavarozza, majd húzza ki a régi merevlemezegységet addig, amíg nem pillantja meg a tetején lévő címkét. A legtöbb merevlemez gyártónak van technikai információkat tartalmazó honlapja. Keressen rá merevlemeze nevére és típusára egy keresőprogramban (pl. a Google-ban: www.google.hu és biztosan talál olyan honlapot, amely megadja az átkapcsolók beállításának részleteit.

K Egy új merevlemez beillesztése után van-e lehetőség egy CD-író csatlakoztatására is?

F A PC két IDE bemenete egyenként két egység kiszolgálására képes. Az új merevlemez beillesztésekor az új CD-írót a csatlakozó 'slave' helyére kell illesztenie. Ezt követően a CD-író megjelenik a 'Sajátgép' ablakban és felkínálja a telepítést segítő különleges szoftvert.

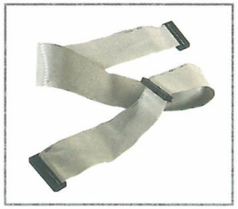
K Hol találok információt az fdisk-el és a merevlemez formázásával kapcsolatosan?

F A Microsoft honlapján (www.microsoft.hu) talál egy erőforrás cím, támogatások opció nevű hivatkozást, amelyben a Microsoft termékekkel kapcsolatos információkra kereshet rá.

Szótár

Szalagkábel Lapos vezeték, amely vezetékszálak sokaságát tartalmazza. A CD-meghajtó és a merevlemez alaplaphoz való csatlakoztatására fejlesztették ki. A floppylemez meghajtókhoz

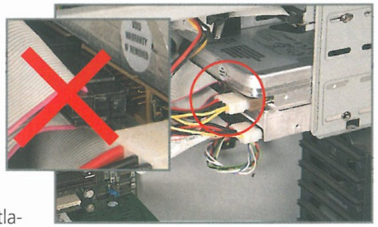
a szalagkábel egy keskenyebb változatát használják. A hagyományos IDE kábelnek viszont mindkét végén és a közepén is található csatlakozó.

Elválasztás A merevlemeznek legalább egy elválasztó fala kell, hogy legyen, ezt hívják elsődleges elválasztó panelnek. Vannak olyan típusok is, amelyekben egynél több elválasztó fal van, például, amikor a merevlemezen egynél több operációs rendszer fut. Minden rekesz önálló merevlemezként funkcionál, ezért jelenik meg a 'Sajátgép' ablakban a (D:) meghajtó, még akkor is, ha a gépben csak egy merevlemez van.

Hibakereső

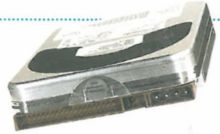
Bekapcsoláskor hibaüzenetet kap, vagy a gép nem találja az új meghajtót.

Ellenőrizze, hogy a meghajtók 'master' illetve 'slave' beállításai megfelelőek-e. A merevlemezeket külön bemenetekbe kell csatlakoztatni, és ha a CD-meghajtó ugyanazzal a kábellel csatlakozik, mint a merevlemez, akkor az írót 'slave'-ként' kell beállítani. Bizonyosodjon meg arról, hogy a csatlakozók jól illeszkednek, és a hálózati kábelek be vannak dugva.

H-P-73-10-20-031

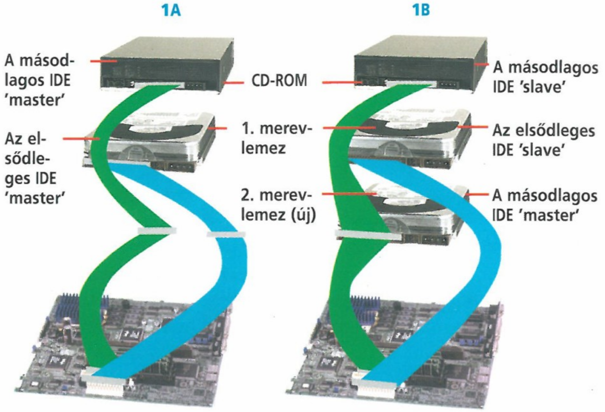
Az új merevlemez üzembe helyezése

Húzza ki a PC-t a hálózatból és vegye le a házat. A jelenlegi merevlemez és CD-meghajtó a ház elülső részében helyezkedik el, és mindkettőhöz két-két fő kábel – egy hálózati kábel és egy IDE kábel – csatlakozik, a két lehetséges konfiguráció valamelyikével.

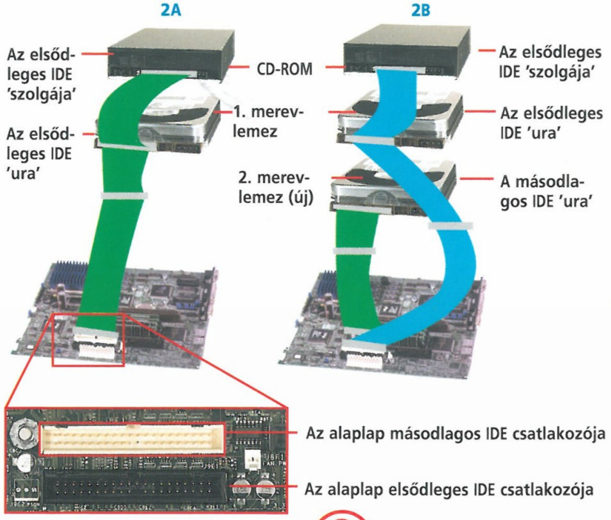
1. IDE konfiguráció

Ha a merevlemez és a CD-meghajtó külön-külön csatlakoznak az alaplap két IDE bemenetébe, akkor az elsődleges IDE csatlakozó 'ura' a merevlemez, a másodlagos IDE csatlakozó 'ura' pedig a CD-meghajtó. Lásd az 1A ábrát. Az új merevlemezt a másodlagos IDE bemenetbe kell illeszteni, mint 'master', így a meglévő CD-meghajtót 'slave-ként' kell beállítani. (1B ábra).

2. IDE konfiguráció

Ha a merevlemez és a CD-meghajtó az alaplaphoz ugyanazzal a kábellel csatlakozik, akkor a merevlemez az elsődleges IDE csatlakozó 'ura', a CD-meghajtó pedig ugyanazon bemenet 'szolgája'. Lásd a 2A ábrát. Ez esetben az új merevlemezt a szabadon lévő másodlagos IDE bemenethez lehet csatlakoztatni. (2B ábra).

Beállítás

A konfiguráció határozza meg, hogy az új merevlemez 'masterként' a másodlagos IDE bemenethez csatlakozik és a meglévő CD 'slave-vé' változik (1B ábra), vagy a merevlemez egyedüli 'masterként' illeszkedik a csatlakozóhoz, mivel a CD meghajtó a már meglévő merevlemez kábeléhez kapcsolódik (2B ábra). Mielőtt behelyezné az új merevlemezt, ki kell jelölnie annak 'master' vagy 'slave' beállítását a meghajtó hátulján lévő átkapcsolók segítségével, és eszerint kell megváltoztatnia a többi meghajtó beállításait. Ha bizonytalan, lapozza fel a használati utasítást vagy látogasson a cég honlapjára. Az átkapcsolók beállításait gyakran a meghajtóra ragasztott címke ismerteti.

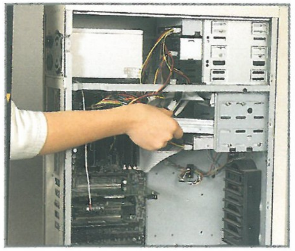
Ötlet

Hagyjon a Windows számára 200 – 300 MB szabad tárterületet a régi merevlemezen.

Új merevlemez telepítése

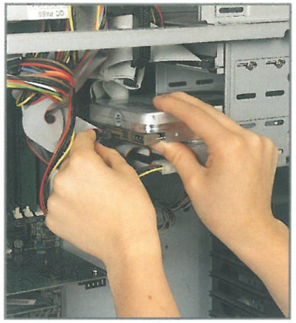

Mielőtt az új merevlemez egységet a helyére illesztené, győződjön meg arról, hogy minden egység átkapcsolói a megfelelő helyzetben vannak-e. Rögzítéskor csak az új merevlemezhez szállított csavarokat használja.

1 Ha megfelelően beállította a merevlemez hátulján lévő átkapcsolókat, óvatosan csúsztassa a meghajtót a meglévő merevlemez fölött vagy alatt lévő üres helyre és húzza meg az egység két oldalán lévő rögzítő csavarokat. Ellenőrizze, hogy az új merevlemez (és ha elmozdította, akkor a CD-meghajtó is) megfelelően van rögzítve.

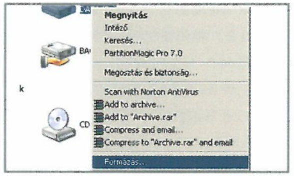
2 Csatlakoztassa a hálózati kábelt. Ha az új merevlemezhez 'slave-ként' egy CD-meghajtó is csatlakozik (1B ábra), a szalagkábel középső csatlakozóját illessze a merevlemezhez, majd egyik végét az alaplaphoz, másik végét pedig a CD-meghajtóhoz csatlakoztassa.

3 Ha az új merevlemez saját IDE csatlakozójához 'masterként' illeszkedik (1B ábra), csatlakoztassa az IDE szalagcsatlakozót a merevlemezhez – ügyelve, hogy a piros vége legyen a hálózati konnektor felé – másik végét pedig illessze az alaplap másodlagos bemenetéhez.

4 Tegye vissza a házat, majd indítsa el a PC-t. Az új merevlemezt formáznia kell. Ha szeretne új merevlemezén egy DOS rekeszt kialakítani, kattintson a **Start** menü **Programok** almenüjének **Kellékek** opciójára, majd válassza az MS-DOS Prompt parancsot. Az új ablakban gépelje be az 'fdisk' szöveget és a DOS rekesz kialakításához, azaz a

meghajtó Windows általi felismeréséhez kövesse az utasításokat. Írja be az 'exit' szöveget és kattintson duplán a **Sajátgép** ikonra. Az új lemez (D:) néven jelenik meg. Kattintson duplán az ikonra és válassza a **Formázás** parancsot.

Kisokos

Merevlemezek cserélgetése

Megoldható, hogy a különböző felhasználók saját Windows Me verziókkal rendelkezzenek. Erre szolgál a gépbe beilleszthető és kihúzható, a merevlemez meghajtó tárolására szolgáló fiók és a gép elején erre a célra kialakítható nyílás, amely az alaplaphoz kapcsolódik. Minden egyes felhasználó merevlemezéhez egy saját tároló fiók tartozik.

Ötlet

Ne feledje, a másolt fájlok betöltésekor azokat új helyen fogja megtalálni.

A képernyő beállítása

Saját színeinkben

Tartalom

- A gépnek megfelelő szoftver kiválasztása
- A képernyő beállítása
- A monitor használata
- A megfelelő papír kiválasztása

A színes nyomtatásban az a legbosszantóbb, ha a színei teljesen másként néznek ki, mint amilyennek a monitoron megálmodtuk. Ugyanakkor a gépünkön található webgrafika segítségével készített színek gyakran egészen másként mutatnak a weboldalon.

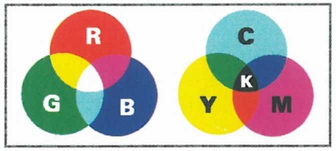
A tökéletes szín

A színváltozást az eltérő műszaki jellemzők és a színbeállítások eltérései okozzák. Az eltérések kiküszöbölése érdekében érdemes a képernyő színeit a nyomtatott színekkel összhangban lévő szoftver segítségével beállítani, továbbá olyan szoftvert ajánlatos használni, ami biztosítja a weboldalak helyes színfelbontását.

A monitor beállítása távolról sem olyan bonyolult, mint amilyennek tűnik – általa a képernyő és a nyomtatott papír színei szinte azonosak lesznek. Ez a kártya a szín beállításához használt programokhoz, illetve a weboldalak színtervezéséhez ad útmutatást.

Tudta-e?

A színkeverés kiküszöböli a színek megjelenítésének a képernyő és a nyomtatás eltérő technikájából adódó különbségét. A képernyő az úgynevezett RGB rendszerre támaszkodik a színgenerálásban (a piros és zöld fény összegzéséből például sárga keletkezik),

és fény segítségével működik. A papírra nyomtatott színek azonban a környező fény természetétől is függenek. Ha ez a fény például sárga pontokra süt, akkor csak ezek a sárga pontok verik vissza őt, a nem sárga fény egyszerűen elvész.

Kérdés-felelet

K Miért változnak meg weboldalam színei attól függően, milyen gépet használok?

F A honlap színei annak függvényében változnak, hogy milyen monitorról, illetve milyen beállítással nézzük őket. A színmegjelenítést a különféle működési rendszerek, képernyők, netkereső programok más-más módon befolyásolják. A televíziós csatornák hasonló gonddal küzdenek, hiszen a millió különböző tévékészülékkel szemben lehetetlen egységes színfeldolgozó rendszert bevezetni.

K Mit jelent a Valódi Internet Színfelbontás kifejezés?

F A Valódi Internet Színfelbontás a Colorific szoftvergyártó által a weboldalon megjelenő kép megtekintés előtti javítására gyártott technológia. A folyamat lényege az, hogy a weboldalak speciális, E-color szolgálaton keresztül jelenítik meg az internetes képet. Egy e-korrekciós weboldal látogatásakor a számítógép a színrendszer-beállítást részletező cookie-t kap. Ha a látogató színrendszere általában túl sötét tónusú képet mutat, az E-color rendszer korrigálja ezt a beállítási módot, és a képernyőn világosabb színek jelennek meg, mint egyébként. Ennek következtében a látogató pontosan olyannak látja a weboldalt, amilyennek azt eredetileg tervezték.

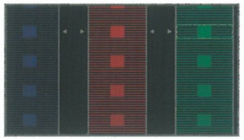

K Melyek azok a weboldalak, amelyek a Valódi Internet Színfelbontást alkalmazzák?

F Az E-Color rendszer egyre elterjedtebb az on-line üzletkötésben, például a Compaq-nál így biztosítják, hogy a látogatók az áru valódi színét lássák a képernyőn.

Szótár

A képernyőszín keverése (beállítása): A képernyő, illetve a szkenner és a nyomtató színeinek egyeztetése, valamint a képernyő színbeállításának módosítása annak érdekében, hogy a képek megfelelő színben jelenjenek meg.

Környező fény A jelenlévő fény fajtája. A nappali fény kékes színezetű, a közönséges villanykörte fénye általában sárgás.

CMYK Négy alapszín keverésével dolgozó széntechnika: cián, magenta, sárga és fekete. A színes nyomtatás legáltalánosabb technikája ez.

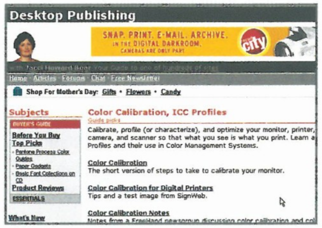
RGB A piros, kék és zöld keverésével megoldott színképző módszer. Az eljárást szinte minden típusú televízió, számítógép esetében alkalmazzák.

Hibakereső

Többet szeretne tudni a színkeverésről, de nem tudja, hol nézzen utána.

A képernyő, nyomtató, szkenner és webkép színkeverésére vonatkozó leghasznosabb tanácsok az About.com weboldalon olvashatók. A főoldalon kattintson a **Computer & Technology** linkre, majd válassza a **Desktop Publishing** sort. A keresődobozba gépelje a 'Color Calibration' szót, és a legördülő menüből válassza a megfelelő témakörhöz társított opciót. Hasznos linkekkel tele oldal fog megnyílni.

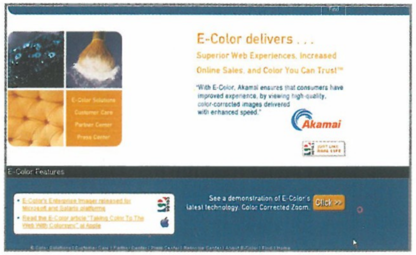
H-P-73-10-20-014

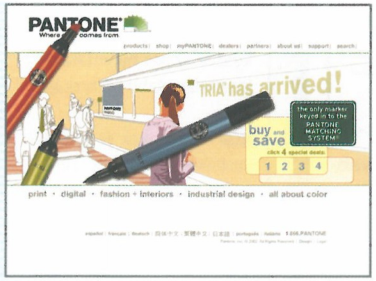
Színkeverő szoftver

A képernyő, a nyomtató és a szkenner színbeállításához változatos szoftverajánlatból válogathatunk.

■ Korábban a beállítás drága, grafikus szakembereket igénylő eljárás volt, manapság azonban mindenféle szintű és árú szoftver kapható. A szoftver Internetről is megvásárolható, illetve számítógépes üzletekben megrendelhető.

■ A Colorific a legmegbízhatóbb színbeállítási rendszerek egyike, fejlett verziói igen népszerűek a szakemberek körében. További tájékoztató a www.ecolor.com webcímen található.

■ A Pantone Color szoftver az egyik legjobb szoftver. A képernyő színeinek beállításáról a www.pantone.com címen olvashat további tájékoztatást, ha a **Digital** sorra, majd a **Calibrate your monitor and printer demo** linkre kattint.

■ A www.color.com címen elérhető ColorBlind szoftver változatos lehetőségeket kínál. Az itt található szoftverfajták megtekintéséhez kattintson a ColorBlind főoldalán a monitor ikonra.

■ A Monaco ColorWorks igen hasznos színbeállító szoftvere az EZColor. A program biztosítja a képernyő, a nyomtató és a szkenner színeinek egyezését. A szoftver részletes leírása a www.monacosys.com címen található.

A színkeverő szoftver használata

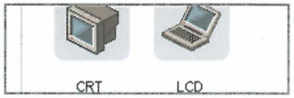
A weboldalak nagyrésze az E-Color szoftverrel biztosítja az oldal grafikáinak színminőségét. A szoftvert a Colorific oldalon lehet elérni, ahol a képernyőt összhangba lehet hozni a weboldal színével.

1 Gépelje böngészőprogramjának, pl. az Internet Explorer címdobozába a www.ecolor.com/EcolorDemo címet.

2 A Valódi Internet Színfelbontás demoképernyő megnyitásához kattintson az E-color ikonra. Ha a demoprogram utasításait végrehajtja, képernyője képes lesz a webgrafikák megfelelő megjelenítésére.

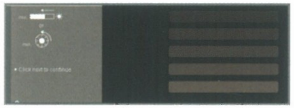

3 A demo első oldalán kattintson az asztali számítógép képernyőjét képviselő **CRT** ikonra.

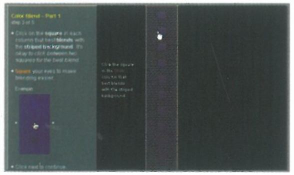
4 Először győződjék meg arról, hogy képernyőjének fényességbeállítása megfelelő. Ezután kövesse a képernyőn megjelenő utasításokat és módosítsa a monitor elülső részén található gombokkal a képernyő beállítását. Mikor a képernyő új színbeállítását kielégítőnek találja, kattintson a **Next** gombra.

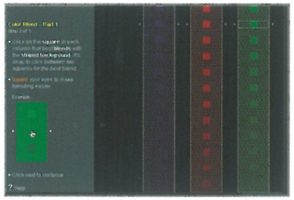
5 Ekkor kezdődik a színkeverési folyamat, melyet a demo fekete vonalsor jelez, és arra kéri a felhasználót, hogy kattintson a háttér előtt megjelenő fekete vonalra. Válasszon a sorból egy vonalat, majd addig csökkentse a képernyő fényességét, ameddig a kiválasztott vonal eltűnik.

6 Kattintson a **Next** gombra. A képernyőn kék négyzetek sora jelenik meg. Ekkor a csíkozott háttérbe olvadó kék négyzetre kell kattintania. Ha nem biztos a dolgában, hunyorítva nézze a képernyőt.

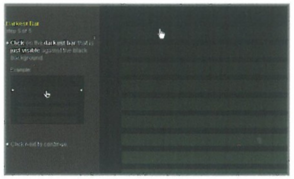
7 A kék négyzet kiválasztása után ugyanabban az ablakban piros négyzetek oszlopa jelenik meg. Ismételje meg az előző lépést, válassza ki a megfelelő piros négyzetet. Ezután zöld négyzetoszlop lesz a képernyőn, ez esetben is ugyanazt az eljárást kell alkalmazni. A folytatáshoz kattintson a **Next**re.

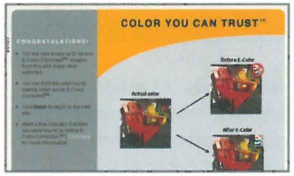

8 Ekkor ismét megjelenik a színkeverő képernyő. Ismételje meg az előző lépéseket. Kattintson a **Next** gombra.

9 A színbeállítás kiválasztását követően ismét megjelenik a színkeverő demo főoldala. Itt is a háttérből alig előtűnő sötét vonalra kell kattintania. Ezután kattintson a **Next** gombra.

10 Az eljárás utolsó oldala gratulál az on-line színkeverő demo sikeres futtatásához. Az E-Color főoldalra való visszatéréshez kattintson az oldal jobb alsó részén található **Finish** gombra.

Ötlet

Bizonyosodjon meg arról, hogy a színbeállítást követően senki nem férhet hozzá a képernyő beállításaihoz.

Kisokos

Nyomtatási és papírfajták

A tintasugaras nyomtatóban használt papír alapvetően befolyásolja a nyomtatás minőségét. A fényes réteggel bevont papír vibráló, mély tónusú színeket eredményez. A fénylő papír mellett egyéb, matt réteggel bevont változatok is léteznek, amelyek nyomtatási képe meglehetősen jó.

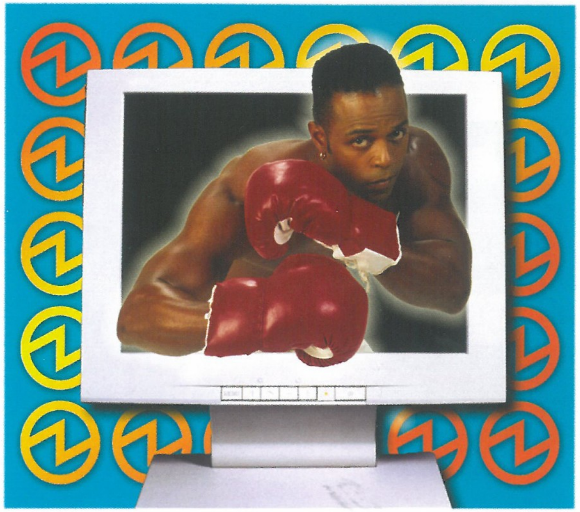

PC-táp-egységek

Rázós szempontok

Tartalom

- A PC tápegységének megismerése
- A jó minőségű tápegység előnyei
- A PC alakjával összefüggő tényezők
- Kábelek és csatlakozások

A legtöbb hardver, mint például a grafikai kártya vagy a hangkártya, minden komolyabb szaküzletben kapható. Van azonban a PC-nek egy kevésbé ismert alkatrésze, amelynek tökéletes működése nagymértékben meghatározza a többi alkatrész teljesítményét. Ez a tápegység (PSU, Power Supply Unit). Gyakran a PSU működési zavara felelős a PC meghibásodásáért. Számos esetben a perifériákat viszik szervizbe, miközben a felmerült problémát valójában a PSU működési hibája okozza.

Nagyobb teljesítmény

Ha ismeri számítógépe tápegységének működését, gyorsabban felismeri a hibák okait és megteheti az áramellátás zavaraiból adódó problémák elkerülésére a megfelelő lépéseket. A kártyában segítséget nyújtunk a tápegység beazonosításához, bemutatjuk az alaplap formai sajátosságait.

Tudta-e?

Az áramingadozások, áramszünetek, hálózati csatlakozó hibák zavart okozhatnak a PC-ben, a tápegységben és egyéb alkatrészekben. Létezik egy olyan, főleg nagyobb cégeknél használt eszköz, amely képes kiküszöbölni ezeket a problémákat. Ez a szünetmentes tápegység, más néven UPS (Uninterruptible Power Supply). A UPS testőrként védi a PC-t az áramellátási problémák ellen, biztosítva a folyamatos áramellátást. Áramkimaradás esetén a UPS saját akkumulátorát használja a PC károsodás és adatvesztés nélküli leállításához.

Kérdés-felelet

K Miért nem illeszthetők a PSU kábelei megfelelően a gépemben lévő alaplaphoz?

F Valószínűleg alaplapja ATX, tápegysége pedig AT típusú, vagy fordítva. Bizonyosodjon meg arról, hogy az alaplap alakilag megfelel a tápegységnek, és mindkét eszköz beilleszthető a PC-házba.

K Csatlakoztathatok-e négynél több, Molex csatlakozást igénylő eszközt?

F Az elérhető csatlakozók számának növeléséhez vásárolhat 'Y' elosztót (ld. fent), de ezt nem ajánljuk, mert a tápegység esetleg nem bírja el az elektromos terhelést. Vásároljon inkább egy nagyobb teljesítményű, több csatlakozóval rendelkező tápegységet.

K Miért nem tudom beilleszteni tápegységemet a PC-házba?

F A legtöbb tápegység szabványos méretű és alakú, de vannak olyan esetek, amikor a tápegység egy speciális PC-házhoz készül, és nem illeszthető be a hagyományos házba.

K A PC bekapcsolását követően szakaszos működésre utaló jeleket tapasztalok. Mi lehet ennek az oka?

F Még ha a PC elindul, és a Windows rendesen betöltésre kerül, akkor is előfordulhat, hogy szakaszosan működési zavar észlelhető. Ez annak köszönhető, hogy a tápegység nem tudja elegendő árammal ellátni valamelyik alkatrészt.

Ez a probléma sokszor megtévesztő módon egy bizonyos alkatrész hibájának tűnhet (például a hangkártya vagy a grafikai kártya nem működik megfelelően). Ha ilyen jellegű problémával szembesül, érdemes szakember tanácsát kikérnie.

Szótár

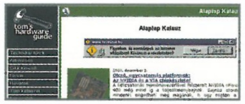
PSU (Power Supply Unit) Tápegység, amely a PC összes eszközének és alkatrészének áramellátásáért és annak felügyeletéért felelős.

Berg, Molex, P8 és P9 A PC tápegységének alaplaphoz vagy más eszközökhöz (floppy lemezmeghajtó, merevlemez, CD-ROM) való csatlakoztatására használt vezetékek és csatlakozások.

Alaki tényező Egy eszköz méretét és alakját határozza meg, és leggyakrabban az áramköri kártyával kapcsolatosan használatos. Az alaplap két legelterjedtebb típusa az AT és az ATX.

UPS (Uninterruptible Power Supply) Saját akkumulátorral felszerelt szünetmentes tápegység, amely külső zavarok esetén biztosítja az áramellátást. Így a felhasználónak van ideje menteni munkáját és leállítani a PC-t.

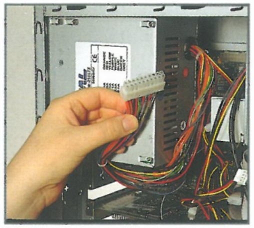
Alaplap A legfontosabb áramköri kártya, amely olyan alapvető alkatrészeket tartalmaz, mint például a központi egység (CPU), a soros csatlakozók és a külső perifériák vezérlőegységei.

Hibakereső

Nem tudja bekapcsolni a számítógépet.

Ha a PC -vel csatlakozik a hálózatba, de a gép nem indul el a bekapcsoló gomb megnyomása után, akkor ellenőrizze a hálózat olvadóbiztosítékát. Nézze meg, hogy a hálózati csatlakozóaljzat nincs-e kikapcsolva, és ellenőrizze a PC-ház hátsó részén lévő tápegység csatlakozót. Húzza ki a hálózati csatlakozókat és ellenőrizze, hogy a tápegység kábelei minden eszközhöz és az alaplaphoz is megfelelően csatlakoznak. Ha minden csatlakozás hibátlan, és továbbra sincs áramellátás, valószínűleg a tápegység meghibásodásáról van szó.

H-P-73-10-20-035

Mi van a dobozban?

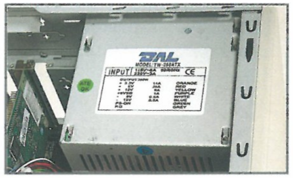
A tápegység egy négyszögletes doboz a gép toronyházának felső részében vagy sarkában. Hűtést szolgáló ventillátora van, és a PC többi egységének csatlakoztatására szolgáló kábelek indulnak belőle.

Voltok és wattok

■ A legtöbb PC-t 240 voltos és 220–230 wattos tápegységgel szállítják. A modernebb gépek vagy szerverek azonban akár 300–400 wattos tápegységet is igényelhetnek, tekintve, hogy több, nagyobb áramfelvételű alkatrészt tartalmaznak.

■ Sajnos előfordul, hogy a tápegység '220–230 watt' címkével van ellátva, valójában azonban csak 110 watt teljesítményű, ezért válasszon elismert márkát vagy győződjön meg arról, hogy a címke ellenőrzött.

■ A magas minőségű tápegység a PC-n belül alapvetően négy feladatot lát el. Biztosítja a PC alkatrészei számára az elektromos feszültséget, a PC elsődleges hűtési rendszereként funkcionál, az operációs rendszerrel együttműködve kontrollálja az energiafogyasztást, valamint lehetővé teszi nagyteljesítményű perifériák csatlakoztatását.

Ötlet

Rendszeresen ellenőrizze, hogy a tápegység kimeneti nyílása pormentes, és nincs eltömődve.

Kisokos

Pótlólagos tápegységek

A számítógép áramellátási problémái ellen védelmet nyújtó szünetmentes tápegységekhez hasonlóan létezik egy speciális, úgynevezett redundáns tápegység, amely tulajdonképpen két hagyományos tápegység egy dobozban. Ha az elsődleges tápegység meghibásodik, a felhasználó azonnal átkapcsolhat a második tápegységre. Így a számítógép vagy szerver azonban tovább működik egészen addig, amíg a hibás tápegység kicserélése meg nem történik.

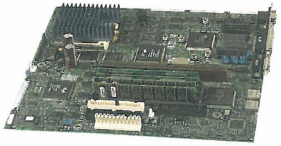

Az alaplapok alaki tényezői

Ha saját maga szeretné számítógépét összerakni, ügyeljen rá, hogy a PC-ház, a tápegység és az alaplap alaki tényezői megegyezzenek, valamint, hogy a tápegység megfeleljen az elképzelt feladatnak.

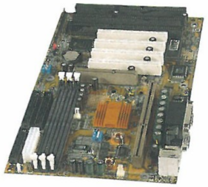
AT és ATX

■ A legtöbb PC az Intel cég által 1995-ben kifejlesztett ATX típust használja. Ez a típus alakjában és formájában is különbözik a korábbi AT alaplapoktól.

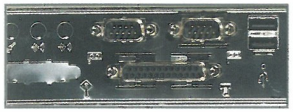
AT alaplap

■ Az ATX típus nem csupán formájában és méretében, hanem felépítésében és konfigurációjában is eltér az AT típustól.

ATX alaplap

■ A két rendszer leglényegesebb különbségei: a párhuzamos és soros csatlakozók közvetlenül az alaplapon helyezkednek el, lehetőség van PS6/2 csatlakozások létrehozására, megnövelt teljesítményű hálózati csatlakozó és 3.3 V processzorcsatlakozó van kialakítva. Napjaink Pentium processzorai ATX alaplapokat használnak.

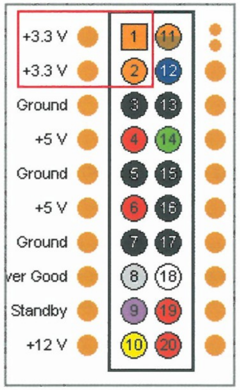

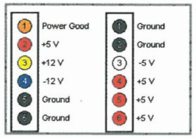
ATX alaplap integrált csatlakozói

Színkódolás

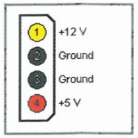
A tápegység minden kimenetéhez különböző színű kábelek és műanyag csatlakozók tartoznak.

A különböző színű kábelek, az alaplapon keresztül különböző feszültséggel látják el a központi egységet, a memóriát, a grafikai, hang és hálózati kártyákat, valamint a PC lemezmeghajtóit. Minden szín az adott eszközökhöz eljuttatott, adott feszültségeket jelez. Érdemes megjelölni az ATX alaplap hálózati csatlakozóján az új processzorokhoz tartozó 3.3 V feszültséget.

AT

Molex (és Berg)

ATX

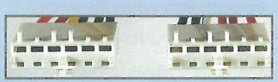
Fókuszban

Tápegység csatlakozók

A tápegységnek rendszerint egy, az alaplaphoz tartozó hálózati kábele és hat másik kábelkötege van.

Alaplap csatlakozók

■ Ha szükségessé válik a tápegység cseréje, az alaplapnak megfelelő egységet válasszon, máskülönben a hálózati kábelek nem lesznek kompatibilisek. A különbség azonnal észrevehető, mivel az AT rendszer kettős alaplap csatlakozókat (P8 és P9), míg az ATX rendszer egyszeres csatlakozót használ.

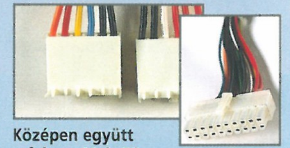

AT kettős alaplap csatlakozók (P8 és P9)

ATX rendszerű egyszeres csatlakozó

■ Sajnos a P8 és P9 csatlakozók egyformák, nagyon könnyű véletlenül összecserélni őket. Ez helyrehozhatatlan hibát okozhat az alaplapban, tehát győződjön meg róla, hogy a fekete kábelek egymás mellett, középen helyezkednek el.

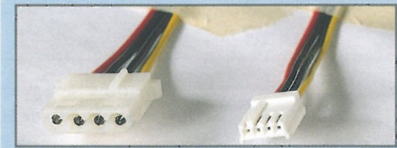

Középen együtt a fekete P8 és P9 kábelek

20-lyukú ATX csatlakozó

■ A P8 és P9 csatlakozók rossz sorrendben való csatlakoztatásának elkerülése érdekében az Intel cég új hálózati csatlakozót fejlesztett ki ATX alaplapjaihoz. Ez egy 20-lyukú, különálló csatlakozós, amelyet nem lehet bedugni másik csatlakozóba.

Egyéb csatlakozók

Molex és Berg csatlakozók

■ Az alaplap áramellátó kábelén kívül két másik típusú kábel és csatlakozó is indul a központi egységből. Ezek az úgynevezett Molex és Berg csatlakozók, amelyek a többi hardver egység áramellátását szolgálják. A tápegységhez általában négy egyforma Molex kábel és két egyforma Berg kábel tartozik. A Molex csatlakozókkal nagyobb (merevlemezegység, CD-meghajtó), a Berggel kisebb eszközöket csatlakoztatnak.

A gép tisztítása

Tisztán, pormentesen

Tartalom

- Általános tudnivalók a PC-alkatrészek tisztántartásáról
- A megfelelő tisztítószerek
- Hasznos tanácsok
- A tiszta, pormentes PC karbantartása

Az otthoni karbantartási teendők közül az egyik legfontosabb a PC rendszeres tisztítása. A tisztítás célja a gép újszerű állapotban tartása, egyszersmind a tökéletes működéshez szükséges feltételek megteremtése. A napi használat és a PC elektrosztatikus tulajdonságai következtében a meghajtók, a billentyűzet és az egér nagyon hamar beporosodik, ami nagyban befolyásolhatja az eszközök teljesítményét és működését.

Tip-top kondícióban

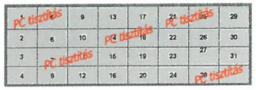
A heti tisztítás alig pár percet vesz igénybe. Bemutatjuk, hogyan tisztíthatja az egyes alkatrészeket, továbbá megtudhatja, hogy milyen tisztítószereket használjon és ötletekkel, tanácsokkal szolgálunk a PC tökéletes állapotban tartására vonatkozóan. Ha követi a fejezetben ismertetett egyszerű utasításokat, csillogó képernyő, könnyen mozgó egér és engedelmeskedő billentyűzet elé ülhet le dolgozni tiszta és éles nyomatokat készítve dokumentumairól.

Tudta-e?

Állítson össze egy 'PC-tisztító készletet'. Ilyen készletet vásárolhat szaküzletben, de saját maga is összeállíthatja. Az alábbi eszközöknek mindenképpen hasznát veheti: antisztatikus spray és törlőruha a képernyő tisztításához; sűrített levegőt tartalmazó, hosszú fúvókával ellátott spray a hézagok, rések tisztításához; pamutrongy az egér golyójának por- és szennyeződésmentessé tételéhez. A lemezmeghajtókat az e célra kapható lemezekkel, a nyomtatót az erre használatos ívek segítségével tisztíthatja.

Kérdés-felelet

K Milyen gyakorisággal kell tisztítani a számítógép egyes alkatrészeit?

F Ez attól függ, milyen gyakran használja számítógépét, illetve attól, hogy a gép használaton kívül mennyire van védve a portól és egyéb szennyeződésektől. Ha gépét naponta használja, nem túlzás, ha hetente meg is tisztítja. Ha a PC-t ritkán vagy rendszertelen időközönként használja, elegendő a tisztítást havonta egyszer elvégzi.

K A számítógép nagytakarításához feltétlenül szükséges speciális PC-tisztító készletet vásárolnom?

F Nem. A gép tisztán tartásához általában a leghétköznapibb eszközök is megfelelnek. Tisztító kefe gyanánt egy kis gyermekfogkefét használhat. Általános tisztítófolyadékként használjon három rész vízből és egy rész mosogatószerből készült keveréket.

K A házilagos tisztítás befolyásolja-e a gépre adott jótállást?

F A gép külső tisztítása valószínűség szerint nincs kihatással a jótállásra, de ha bizonytalan, nézzen utána a kézikönyvben vagy konzultáljon az eladó céggel.

K Egyik barátom említette, hogy léteznek PC-hez használható porszívók. Szükséges ilyet beszereznem?

F Sok olyan porszívó van forgalomban, amelyet kifejezetten a billentyűk és a PC egyéb zugai, rései között lerakódott por és szennyeződés eltávolítására fejlesztettek ki. Ennek ellenére nem szükséges ilyen berendezést vásárolnia, mivel a fejezetben ismertetett módszereket alkalmazva biztos lehet benne, hogy gépe tiszta és pormentes lesz.

Miniatűr porszívó készlet

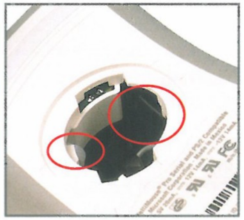
Szótár

Antisztatikus Olyan tulajdonság, amely megakadályozza az elektrosztatikus töltés kialakulását.

Elektrosztatikus töltés Olyan elektromos feltöltődés, amely a képernyők felületén keletkezik és vonzza a port.

A papír áthaladási útvonala Út, amelyet a papír a nyomtatóba kerülést követően megtesz.

Egérgörgők Az egér belsejében található kis tengelyek, amelyeket az egérben lévő golyó mozgat. A görgők és a golyó az egér tetszőleges irányú mozgását értelmezni tudják.

Hardver Minden olyan fizikai eszköz, amely a géphez van csatlakoztatva. Hardvernek tekinthetők az olyan elemek, mint a képernyő, a billentyűzet, a nyomtató, a botkormány és a külső lemezmeghajtók.

Hibakereső

Folyadék került a számítógép billentyűzetére.

Azonnal kapcsolja ki a PC-t, húzza ki a hálózat és a billentyűzet kábelét. Fordítsa a billentyűzetet fejjel lefelé, és puha, száraz ronggyal itassa fel a folyadékot. Hagyja a billentyűzetet ebben a helyzetben megszáradni. A folyadékmaradványokat puha fogkefével vagy pamutronggyal és kevés tisztítófolyadékkal távolítsa el. Dugja vissza a kábelt és ellenőrizze a működést.

H-P-73-10-20-025

A Mit tud a számítógépem? alkotói arra törekedtek, hogy megbízható és naprakész információkat közöljenek. A kiadvány kiegészíti, de nem helyettesíti a szakkönyvekből megszerezhető szakmai ismereteket. Az Ön gépén futó, kiadványunkban esetleg nem szereplő programokról tájékozódjon speciális szakkönyvekből.

Központi egység és képernyő

Gépe mindig legyen pormentes és tiszta. Tisztítás előtt mindig húzza ki a hálózati kábelt!

1 A központi egységet törölje át enyhén nedves ronggyal. A folyadékokat tartsa a géptől távol. A szennyeződések eltávolításához használjon enyhén mosószeres vizet vagy speciális tisztítófolyadékot.

2 A por lerakódhat a belső alkatrészek hűtését biztosító ventilátor kivezető nyílásaiban is. Ezeket a helyeket hagyományos porszívóval tisztítsa meg. A porszívó csövét tartsa közel a nyíláshoz (de ne tapassza rá, mert a nagyon erős szívó hatás károsíthatja a gép hátulját).

3 A CD- és floppymeghajtókban szintén összegyűlhet a por. Ezeket az egységeket a szaküzletekben kapható tisztító lemezekkel portalaníthatja.

A speciális tisztító lemezek és puha alátétek segítségével távolítják el a port

4 A képernyőt antisztatikus ronggyal vagy üveghez használatos spray-vel tisztítsa meg. Az oldatot enyhén nedves, szöszmentes ruhával vigye fel, majd szarvasbőrrel törölje szárazra a képernyőt.

5 A többi rész tisztításához használjon enyhén nedves ruhát. A legmakacsabb szennyeződések eltávolításához mártsa a rongyot PC-tisztító folyadékba vagy szappanos, mosószeres vízbe. A képernyőt a rendszeres otthoni takarítás során kell portalanítani.

Ötlet

Munka közben ne tapogassa a képernyő felületét, az ujjlenyomatokon megtapad a por.

Figyelem!

A PC bármely részének tisztítását megelőzően kapcsolja ki a számítógépet és húzza ki a hálózatból. Így a tisztítást biztonságosan végezheti el.

Billentyűzet és egér

A billentyűzet és az egér valóságos porcsapdák. Ne egyen a gép közelében és ne engedje, hogy piszkos kézzel nyúljanak a géphez.

1 A billentyűzet tisztításához használjon hosszú fúvókájú sűrített levegő spray-t, így a port a résekből is eltávolíthatja. Próbálkozhat porszívóval is, de ne tartsa a csövet túl közel a billentyűkhöz.

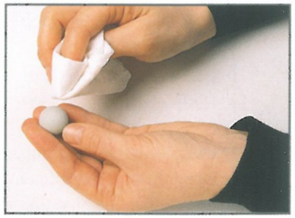

2 A billentyűk közötti réseket tiszta alkoholba vagy speciális tisztítófolyadékba mártott pamutronggyal vagy gyermekfogkefével óvatosan tisztíthatja meg.

3 Az egér belsejét a következőképpen tisztítsa: fogja meg és fordítsa fejjel lefelé. A golyó kiemeléséhez fordítsa el a golyó körül lévő kör alakú burkolatot a nyilakkal jelzett irányba.

4 Vegye ki a golyót a foglalatból. Törölje át nedves ronggyal, minden szennyeződést eltávolítva róla, majd hagyja megszáradni.

5 A belső görgőket pamutronggyal vagy kis kefével tisztítsa meg, majd erőteljesen fújjon az üregbe, hogy eltávolítsa az esetlegesen benn maradt porszemcséket.

6 Tegye vissza a golyót. Óvatosan csavarja vissza a burkolatot.

7 Nedves ronggyal tisztítsa meg az egér külső felületét. A makacs szennyeződések eltávolításához használjon tisztító folyadékot vagy szappanos vizet. Az egérgombok közötti hézag portalanítását sűrített levegővel végezze.

Fókuszban

Nyomtatók, kábelek, egyéb tartozékok

Rendszeresen tisztítsa nyomtatóját. A tökéletes illeszkedés biztosítása érdekében a kábeleket húzza ki, majd újra dugja össze.

Nyomtató

1 A nyomtató felületét nedves ronggyal portalanítsa. Ha a nyomtató nagyon piszkos, használjon PC-tisztító folyadékot, de az ne kerüljön a nyomtató belsejébe.

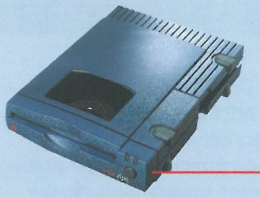
2 A papír áthaladási útvonalát speciális ívek segítségével tisztíthatja. Ezek a tisztító ívek a tintamaradványok és egyéb szennyeződések összegyűjtésére szolgálnak.

Tartozékok és kábelek

- Minden kábelt és egyéb tartozékot nedves ronggyal portalanítson, így megőrizheti azok tökéletes állapotát.

Minden kábelt rendszeresen töröljön át nedves ronggyal

Ne hanyagolja el a számítógép több tartozékát sem, ezek is legyenek mindig tiszták és pormentesek.

Kisokos

Óvintézkedések

Az elővigyázatos bánásmód kifizetődőbb, mint az utólagos gyógyítás. A számítógép használatakor ne egyen-igyon, mivel a kiloccsant folyadék és az apró ételdarabok gondot okozhatnak. Lehetőleg minden számítógép-tartozékhoz szerezzen be porvédő huzatot: a por főleg a képernyőre, a nyomtatóra és a billentyűzetre jelent veszélyt.

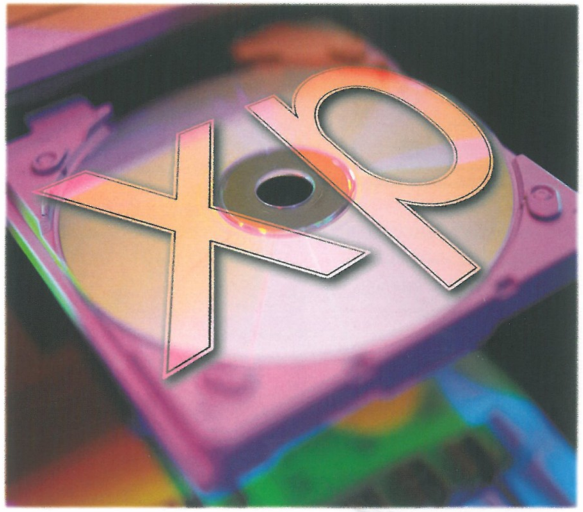
Mit tud a számítógépem?

Fejlesztés Windows XP-re

Egy lépés előre

Tartalom

- A számítógép alkalmasságának felmérése a fejlesztéshez
- Teendők a fejlesztés előtt
- A megfelelő Windows verzió kiválasztása
- A meghajtók ellenőrzése

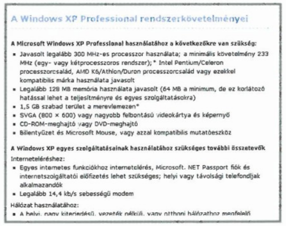
Ha számítógépe jelenleg Windows 95, 98 vagy Me operációs rendszer alatt fut, érdemes megfontolni annak továbbfejlesztését Windows XP-re. A Windows XP ugyan több és hatékonyabb eszközt állít a felhasználók rendelkezésére, mégsem szabad gondolkodás nélkül megváltoztatni a számítógép operációs rendszerét. Számítógépe különböző hardvereszközökből és szoftverekből áll, amelyeket a jelenlegi operációs rendszerre terveztek, és annak megfelelően működnek.

Az új világ

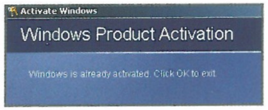
Mielőtt belevágna, bizonyosodjon meg arról, hogy minden eszköz és program megfelelően fog működni a felfejlesztés után. Léteznek ellenőrző programok és tesztek, amelyeket figyelembe kell venni az operációs rendszer fejlesztése előtt. Ez a kártya megmutatja azokat a megfontolandó lépéseket, amelyeket betartva a fejlesztés stresszmentes lehet.

Tudta-e?

Amikor több mint tíz évvel ezelőtt megjelent a Microsoft Windows, összesen 55 Mbyte szabad terület kellett a telepítéséhez. Ez a mai programok léptékében igen kicsi. A Windows 98 megjelenésével ez az operációs rendszer és minden funkciója 400 Mbyte helyet foglalt. A Windows XP-vel ez tovább nőtt, és egészen 1,5 Gbyte szükséges a működéséhez. Ezért elengedhetetlen, hogy ellenőrizze, számítógépének meghajtóin van-e elegendő hely a rendszer futtatásához.

Kérdés-felelet

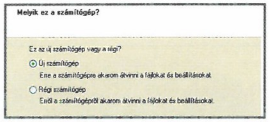
K Mit jelent a Windows Termékaktiválás (WPA)?

F Amikor telepíti az XP rendszert, egy felbukkanó ablakban meg kell adnia a szoftver regisztrációs kódját. Ez egy biztonsági intézkedés, amely által egy terméket csak egyszer lehet használni. Az aktiválás során a telepítő összekapcsolja az XP licencjogokat a számítógép hardvereszközeinek változásaival. Telepítés után 30 napon belül aktiválnia kell a terméket.

K Minden régi fájlt és beállítást megtarthatok?

F Ha a felfejlesztést tisztán szeretné elvégezni, vagy csupán különösen elővigyázatos akar lenni, elindíthatja a Fájlok és beállítások átvitele Varázslót, a Windows XP nyitóoldalán. Ennek segítségével mindenféle konfigurációt és mappát elmenthet. Miután telepítette az XP-t, futtassa a Varázslót újra, és importálja beállításait.

K Hogyan lehetek biztos abban, hogy a Windows XP naprakész marad?

F A Windows XP része a Windows Update, amelynek segítségével automatikusan frissítheti a rendszerfájlokat és illesztőprogramokat. Amint befejezte a Windows XP telepítését, kattintson a **Start** menüre, majd a **Vezérlőpult**ra. A 'Lásd még' alatt kattintson a **Windows Update** ikonra. Kattintson a **Tovább** gombra, ha biztonsági figyelmeztetés jelenne meg. Kattintson a Frissítések keresése hivatkozásra, majd a **Frissítések áttekintése és telepítése** gombra. Kövesse a képernyőn látható utasításokat.

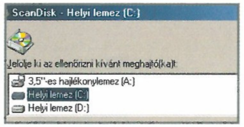

Szótár

Operációs rendszer Az a szoftver, amelyik az alkalmazások és hardver eszközök együttműködését irányítja. Asztali számítógépek operációs rendszere (OS) általában Microsoft termék, és a Windows felület egyik verziója.

Eszköz illesztőprogram Apró szoftver, amely a kérdéses eszköz, mint például nyomtató, monitor, modem, egér vagy CD-Rom meghajtó megfelelő működését biztosítja az adott operációs rendszer alatt.

Hibaellenőrző Olyan eszköz, amely megvizsgálja a merevlemezeket és fizikai sérüléseket, esetleg hibás, törlendő fájlokat keres.

Lemeztöredezettség-mentesítő Olyan eszköz, amely a merevlemezeken logikus sorrendbe rendezi a fájlokat, a legjobb helykihasználás érdekében. A Windows Me verzióban a Hibakereső és a Lemeztöredezettség-mentesítő a Rendszereszközök alatt található a Kellékek menüben.

Hibakereső

Nem találok XP illesztőprogramot a hardverhez.

Keresse meg a gyártó weboldalát, és keresse meg a 'Support' (Támogatás) és 'Download' (Letöltések) részeket. Ha az oldalon van felhasználói fórum, jelentkezzen be, és nézze meg, hogy a témák között találja-e az XP-s illesztőprogramokat. Ez hasznos, mivel megismerheti olyan problémákat, amelyek esetleg csak sokkal később derültek volna ki. Gépelje a keresőmezőbe, hogy 'XP driver', majd egy plusz jel (+) és a hardvereszköz neve. Megjelenik egy lista, amelyeken megtalálja a szükséges információt.

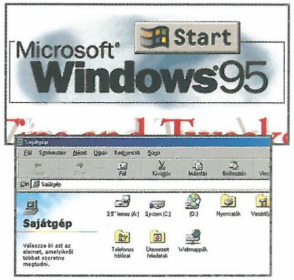
H-P-73-10-20-046

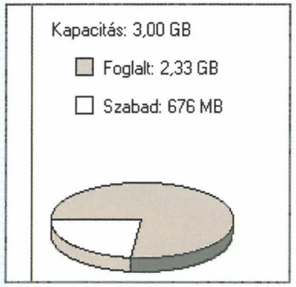
*A **Mit tud a számítógépem?** alkotói arra törekedtek, hogy megbízható és naprakész információkat közöljenek. A kiadvány kiegészíti, de nem helyettesíti a szakkönyvekből megszerezhető szakmai ismereteket. Az Ön gépén futó, kiadványunkban esetleg nem szereplő programokról tájékozódjon speciális szakkönyvekből.*

Megtehetem?

Amennyiben számítógépe még nincs három éves, és Windows 98 vagy Me fut rajta, igen valószínű, hogy különösebb gond nélkül telepítheti az XP-t.

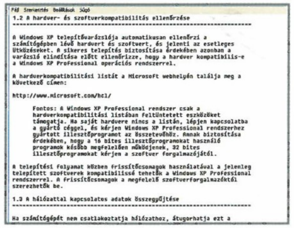
■ Ha a jelenlegi operációs rendszere Windows 95 vagy Windows 3.11, nem fejlesztheti Windows XP-re. Ilyen helyzetben érdemesebb vásárolni egy új gépet, amelyre már XP van telepítve. A Microsoft is ezt mondja, csupán az újabban készült számítógépek képesek használni az XP minden új funkcióját.

■ Számítógépe processzorának minimum 300 MHz sebességűnek kell lennie, 128 Mbyte RAM-al és minimum 1.5 Gbyte szabad területtel. Itt is érvényes, hogy ha legalább ezeket az alsó értékeket nem tudja elérni, érdemes elhalasztani az XP telepítését.

■ Ha Windows 98-ról vagy Me-ről lép tovább, egy megfelelő teljesítményű géppel futtassa le az 'XP Upgrade Advisor' (XP fejlesztési tanácsadó) programot. Ennek segítségével megismerheti rendszerének kompatibilitását. Nyomtassa ki a jelentést, olvassa el figyelmesen.

■ A legtöbb problémára, mint mindig, a frissített illesztőprogramok Internetről való letöltése kínál majd megoldást. Ilyenkor jó kiindulóhely lehet annak a cégnek a weboldala, amelyiktől a számítógépet vásárolta, mivel előfordul, hogy összegyűjtik az összes meghajtóra vonatkozó információkat.

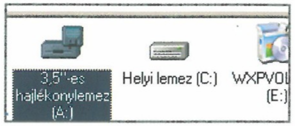
Mielőtt elkezdené

A fejlesztés megkezdése előtt végezzen el különböző ellenőrző feladatokat. Annak érdekében, hogy a telepítés zökkenőmentes legyen, néhány fájlt esetleg törölni vagy éppen elmenteni kell.

■ A telepítés előtt érdemes „tavaszi nagytakarítást" végezni a számítógépén, hogy a Windows XP megfelelően fusson.

■ Lépjen a **Start** menübe, majd a **Vezérlőpult**on kattintson a **Programok telepítése és törlése** opcióra. Töröljön minden olyan programot, amelyre nem lesz szüksége.

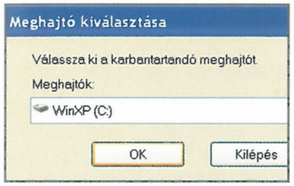

■ A **Start** menüben kattintson a **Programok**ra, majd a **Kellékek**re. A Rendszereszközök alatt kattintson a Lemezkarbantartó opcióra, és törölje a felesleges, ideiglenes fájlokat. Kattintson az **OK** gombra a folyamat megkezdéséhez.

■ Készítsen biztonsági másolatot minden fontos fájlról, majd mentse ki hajlékonylemezre vagy Zip meghajtóra. Kiírhatja írható CD-re is.

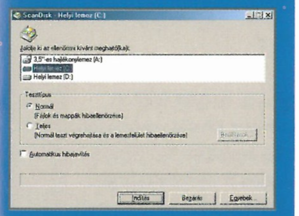
■ Futtasson le egy víruselenőrzést az egész rendszeren, egy olyan programmal, mint például a Norton AntiVirus.

Kisokos

Meghajtó ellenőrzése

A meghajtó optimalizálásához futtassa le a Hibaellenőrzőt és a Lemeztöredezettség-mentesítőt. A Start menüben kattintson a Programokra, majd a Kellékek alatt a Rendszereszközökre. Kattintson a Lemeztöredezettség-mentesítő ikonra, jelölje ki a merevlemezeket, majd kattintson a Töredezettségmentesítés gombra. Indítsa el a Lemezkarbantartót, jelölje ki a meghajtót, majd kattintson az OK gombra.

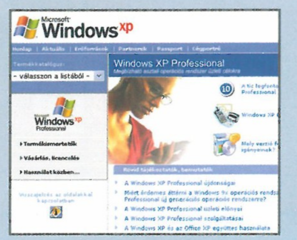
Fókuszban

Az XP megfelelő verziója

Az XP-nek két verziója létezik: XP Home és XP Professional.

Azoknak, akik Windows 98-ról vagy Me-ről fejlesztik rendszerüket, általában a 'Home' (Otthoni) verzió felel meg. Ez a jelző ne riassza el a haladókat, ez a verzió ugyanolyan hatékony, mint párja. Könnyebben megtalálja programjait, és otthoni számítógépén egyszerűbben használhatja.

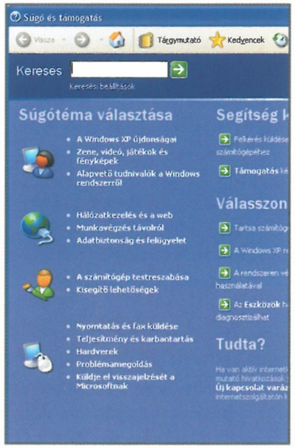

Az XP Professional verzióját irodai hálózatban dolgozóknak tervezték. Ez egyben az egyetlen verzió, amelyre a Windows NT és 2000 rendszereket felfejleszthteti. Széles körű beállítási lehetőségeivel a legjobb teljesítményt hozhatja ki belőle.

A fejlesztés

Most készen áll arra, hogy behelyezze a Windows XP CD-t, és megkezdje a rendszer telepítését. A folyamat innentől egyértelmű, csupán párszor van szükség a felhasználó közreműködésére. A legjobb, ha a telepítés közben csatlakozik az Internetre, így azonnal hozzáférhet a Microsoft biztonsági frissítéseihez. Minden kérdésére megkapja a választ az on-line segítségnek köszönhetően.

Ötlet

Nyomtassa ki az 'Upgrade Advisor' jelentését. Később hasznos referencia lehet.

Vektorok rajzolása

Életre kelt formák

Tartalom

- Könnyen szerkeszthető vektorképek a Paint Shop Pro 7 programmal
- Alakzatok színezése és felületi mintázata
- Szabadkézi vektorgörbék rajzolása
- Alakzatok illesztése, csomópontok szerkesztése

A grafikai képszerkesztő programokkal – így a Paint Shop Pro 7 programmal – készített vektorgrafikák kiválóan alkalmasak honlapok parancsgombjainak, ikonjainak és képeinek megszerkesztésére, valamint cégemblémák és táblázatok elkészítésére. A vektorgrafikák nem a bittérképes képeket alkotó képpontokból, hanem matematikailag megszerkesztett vonalakból állnak. Kevesebb tárterületet foglalnak el, és minőségromlás nélkül lehet kicsinyíteni, illetve nagyítani őket.

Alakzatok mozgatása

A vektorgrafikai alkalmazások a vektorképeket matematikai úton készített térkép segítségével helyezik el a képernyőn. A térkép találkozási pontok, úgynevezett csomópontok sokaságából épül fel, amely pontokat a képek átméretezéséhez és szerkesztéséhez lehet felhasználni. A fejezetből kiderül, hogyan rajzolhat vektorképeket, és hogyan végezheti el ezek szerkesztését.

Tudta-e?

Ha nem szeretne költeni vektorgrafikai programra, a vektorképek készítésének technikáját a Microsoft Office segítségével is elsajátíthatja. A Word, Excel, PowerPoint és Works mindegyike beépített vektorgrafikai opciókkal rendelkezik.

Ezeket a funkciókat külön rajzolás eszköztár tartalmazza. A dokumentumokba vonalak és különböző alakzatok illeszthetők. Az alakzatokat átméretezheti, elforgathatja, színezheti, mintázatokkal láthatja el. Egyszerű emblémákat tervezhet, térképeket rajzolhat, névjegykártyát is készíthet.

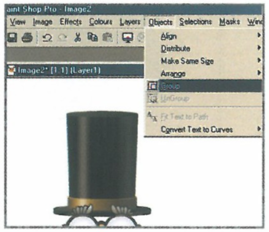
Kérdés-felelet

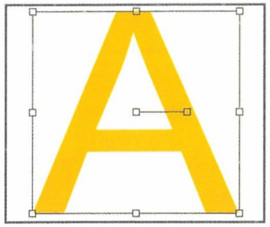
K Átalakíthatom-e a bittérképes képet vektorképpé?

F Igen, de a siker a bittérképes kép összetettségétől függ. Egyszerű rajzok és mértani emblémák könnyen átalakíthatók, bonyolult színes minták és az apró részleteket tartalmazó fényképek konvertálása kevésbé sikeres.

K A vektoralakzatokat összekapcsolhatom-e, hogy kép alakuljon ki?

F Igen. Tartsa lenyomva a **Shift** billentyűt, és a csoportba foglalandó alakzatokat kattintással jelölje ki. Válassza az **Objects** menü **Group** parancsát. Így egyetlen vektorkép keletkezik. A csoportot így egyetlen, önálló alakzatként tudja mozgatni vagy átméretezni. A csoport felbontásához kattintson az **Objects** menü **UnGroup** parancsára.

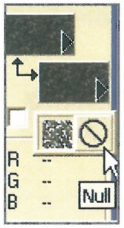

K Használhatok-e a szöveghez különleges effektusokat?

F Igen, ugyanazokat az effektusokat használhatja, mint az alakzatok esetében. Mi több, a betűk körvonalait görbékké alakíthatja, és minden betű alakját különkülön megváltoztathatja.

K Hogyan törölhetem a színpaletta mintázati beállításait?

F Valahányszor a színpalettát megnyitja, az utoljára használt beállítások maradnak meg alapértelmezésként. Ha szeretné, hogy a színpaletta ne alkalmazzon mintázatot, kattintson a Texture rovat jobboldalán a nyílra, majd a mintázat eltávolításához jelölje meg a **Null** opciót.

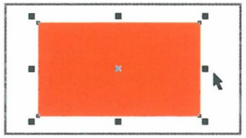

Szótár

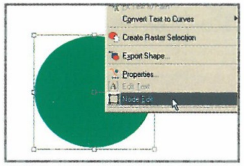
Vektorgrafika Nem képpontokból, hanem pontokból és görbékből álló kép.

Bittérkép A képet alkotó önálló képpontok színbéli és helybéli tulajdonságait meghatározó grafikai forma.

Segédjelek Grafikai programban történő kijelöléskor az alakzat körül megjelenő kis négyzetek.

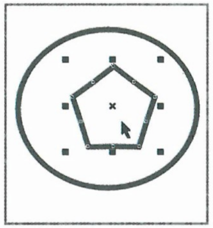
Csomópont Az alakzat körvonalán vagy a vektor vonalán elhelyezkedő szerkeszthető pont.

Képpont A bittérképes képen lévő kicsiny négyszögletes pont. A képpont ezrei mozaikdarabkákhoz hasonlóan kapcsolódnak egymáshoz. A kép a képpontok színezése következtében áll össze.

Hibakereső

Rákattintott egy alakzatra az Object Selector eszközzel, de a kép nem került kijelölésre.
Ha a Paint Shop Pro főképernyőjén egynél több alakzat van egyidejűleg nyitva, a kijelölni kívánt vektoralakzatot eltakarhatja, átfedheti egy másik alakzat. Ez olyankor történhet meg, amikor a felül elhelyezkedő alakzat átlátszó, így látszik az alatta lévő forma, ám arra rákattintani nem lehet. Az eltakaró alakzatot ideiglenesen odébb helyezheti, hogy hozzáférjen az alul elhelyezkedő alakzathoz, vagy egyben kijelölheti az alul lévő formákat a **Shift + Ctrl + Alt** billentyűk megnyomásával és nyomvatartásával, majd a kívánt alakzatra kattinthat.

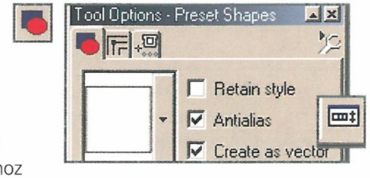

H-P-73-10-20-038

Alakzatok rajzolása

A rajzoló eszközök segítségével készített vektoralakzatok sokoldalúbban használhatók fel, mint a bittérképes képek.

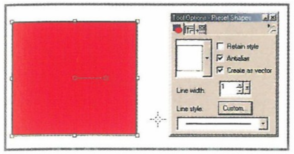
1 Nyissa meg a Paint Shop Pro-t. A **File** menü **New** parancsával nyisson új fájlt. Kattintson az eszköztár **Preset Shapes** gombjára. Ha a Tool Options ablak nem nyílik meg, a Preset Shapes ablak megnyitásához válassza az eszköztár **Toggle Options Window** gombját. Kattintson az első fülre. Ha szeretné megváltoztatni az alakzat színeit, vegye ki a pipát a 'Retain style' opció elől.

Győződjön meg arról, hogy az 'Antialias' és 'Create as vector' opciók meg vannak jelölve. A lefelé nyílra kattintva válasszon a gyűjteményből egy új alakzatot.

2 Jelöljön ki egy alakzatot a Tools rovatból, adja meg a vonalvastagságot és válasszon vonalstílust. Mielőtt Paint Shop Pro-ban megrajzolná a vektor réteget, jelölje ki annak körvonalait és a színpalettára kattintva színezze ki.

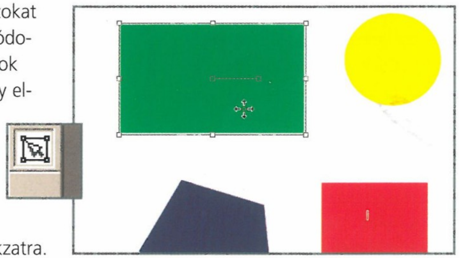

3 Most kattintson a Paint Shop Pro főablakára, és az egér segítségével rajzolja meg az alakzat körvonalát. A vektorképet bármilyen fájltípusként elmentheti, ám ha internetes közzétételre szánja azt, legjobb, ha GIF formátumban menti.

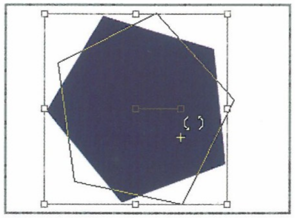
Alakzatok módosítása

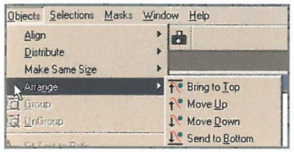
Meggondolta magát? Ne aggódjon, az alakzatokon bármikor és bármilyen tekintetben könnyedén változtathat.

1 A vektoros rajzokat egyszerűen módosíthatja. Az alakzatok mozgatásához vagy elforgatásához válassza az eszköztár **Object Selector** gombját. Kattintson a módosítani kívánt alakzatra.

2 Az alakzatokat az **Object Selector** gombbal forgathatja el. Kattintson az alakzatra, majd az elforgatáshoz használja a középen lévő tengelyeket.

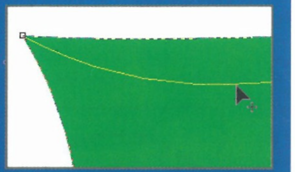

3 Az alakzatok átfedését és takarását az **Object** menü **Arrange** parancsának segítségével alakíthatja ki. Az egyik alakzatot a másik fölé helyezheti, vagy egy alakzatot az összes többi alakzat mögé küldhet.

Kisokos

Görbék, csomópont

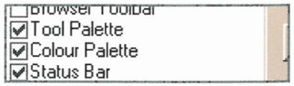
Bármilyen Paint Shop Pro-ban elkészített alakzatot görbévé változtathat. Ezáltal a legapróbb részletek módosítása is egyszerűvé válik az alakzat körvonalán elhelyezkedő csomópontok segítségével. Ha például szeretne egy olyan négyzetes alakzatot kapni, amelynek oldalai enyhén befelé hajlanak, rajzoljon egy négyzetet, majd a négyzet oldalain elhelyezkedő csomópontokat tolja befelé addig, amíg meg nem kapja az elképzelt formát.

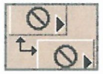
Feltűnő színezés

Ha nincs kedve leragadni az egyszerű színeknél, használhatja a program kínálta fantasztikus mintázatokat és árnyékolási stílusokat.

1 Egy új ablakban kattintson a Paint Shop Pro színpalettájára. Ha nem látja a Colour Palette opciót, a View Toolbars-ban tegyen pipát a 'Colour Palette' opció mellé. **Close**.

2 A paletta 'Textures' részében kattintson a háttérkitöltő részre (Background fill). Megnyílik a 'Texture' ablak. A minták és mintázatok listájának megtekintéséhez nyomja meg a lefelé nyilat. Válasszon a listából, majd nyomja meg az **OK** gombot.

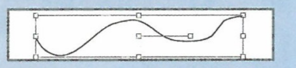
3 Kattintson a **Preset Shapes** opcióra. Ellenőrizze, hogy a 'Retain style' opció mellett nincs pipa, majd rajzolja meg a mintás alakzatot. Most megjelenik az új alakzat. A változtatások mentéséhez válassza a **File** menü **Save** opcióját.

Fókuszban

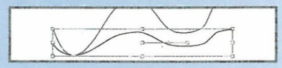
Görbék tökéletesítése

Könnyedén rajzolhat szabályos görbéket, mivel a program lehetővé teszi a vonalak utólagos módosítását.

1 Miután a Paint Shop Pro **Draw** eszközével megrajzolta a görbét, a program szabályossá teszi azt, vagyis tökéletesíti.

2 A görbe szélességének és magasságának módosítása a vonalak csomópontjainak segítségével végezhető el.

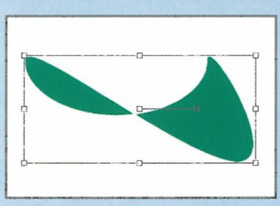

Kísérletezzen az alakzatokkal

Számos új, érdekes alakzatot készíthet, ha a meglévő alakzatok csomópontjait különböző irányokba eltolja.

1 Rajzoljon egy új vektoralakzatot. Kattintson az **Object Selector** gombra, majd saját alakzatára. Válassza a **Node Edit** opciót.

2 Megjelennek a kép körvonalai. Húzza az alakzat oldalait ellenkező irányba, így újabb és újabb érdekes formákat kaphat. Amikor elégedett az új alakzattal, kattintson rá a jobb egérgombbal, és válassza a menü **Quit Node Editing** opcióját

Ötlet

Kísérletezzen a ClipArt lehetőségeivel, és meglátja, hogyan kombinálhatók az alakzatok.

Másfajta billentyűzet

A megfelelő típus

Tartalom

- A megfelelő billentyűzet kiválasztása
- A hagyományos billentyűzettől eltérő megjelenés
- Internetes billentyűzetek
- Billentyűzetek beépített biztonsági rendszerrel

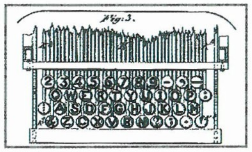
A felhasználó és a PC közötti legfontosabb kapocs a billentyűzet. Ha ez nem felel meg igényeinek, érdemes megfontolnia egy új billentyűzet vásárlását. A helytelenül megtervezett billentyűzet használata felső végtagi, nyaki és hátfájdalmak kialakulásához, és így a hatékonyság csökkenéséhez vezethet. Ha a fenti problémák jelentkeznek, keressen egy az igényeinek jobban megfelelő billentyűzetet. Ha bizalmas jellegű munkát végez, beszerezhet biztonsági billentyűzetet is. A megfelelő klaviatúra üzembe helyezése tehát a hatékony munkafeltételek megteremtésének olcsó és egyszerű megoldása.

Kényelmes billentyűzet

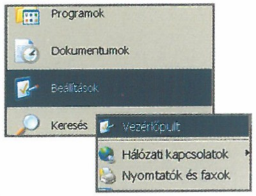
Válasszon az egészségvédelem szempontjait érvényesítő típust. Választhat kifejezetten ipari vagy internetes felhasználásra, valamint idegen nyelvű munkavégzésre alkalmas billentyűzetet is.

Tudta-e?

A hagyományos angol betűelrendezést qwerty-nek hívják az első hat betű nyomán. Eredetileg a gépírók lassítására fejlesztették ki, mivel azok gépelési sebessége folyamatos összeakadást okozott a régi írógépeken. A qwerty elrendezés ezt a problémát volt hivatott kiküszöbölni. A mai elektronikus billentyűzeteknél ez már nem gond, némelyek hatékonyabb elrendezéssel próbálkoztak. Bár sokan úgy gondolják, hogy a qwerty elrendezés messze nem ideális, a legtöbben megbarátkoztak ezzel a típussal. Tény, hogy a jó gépíró jól, a rossz gépíró pedig rosszul gépel, legyen szó akármilyen billentyűzetről.

Kérdés-felelet

K Különböző nyelveket használok. Mindegyikhez külön billentyűzetet kell vásárolnom?

F Nem, hacsak nincs szüksége arra, hogy minden egyes billentyűn kizárólag az a betű szerepeljen, amit a képernyőn megjelenít. A Windows lehetővé teszi a billentyűzet-elrendezések virtuális hozzáadását és eltávolítását, az éppen használni kívánt nyelvnek megfelelően. Lépjen a **Start** menü **Beállítások** almenüjére és válassza a **Vezérlőpult**

opciót. Kattintson duplán a **Billentyűzet** ikonra, majd a 'Billentyűzet tulajdonságai' ablakban válassza a **Nyelv** fület, és nyomja meg a **Megváltoztat** parancsot. Végezze el a szükséges módosításokat, majd **OK** és **Alkalmaz**.

K Használhatok-e a hordozható PC-hez hagyományos méretű billentyűzetet?

F Az esetek többségében igen. A legtöbb hordozható PC-nek van olyan külső adaptere, amelyhez hagyományos egér és billentyűzet csatlakoztatható. Dugja az adaptert a hordozható billentyűzet oldalán található megfelelő bemenetbe.

K Ha sokáig gépelek, megfájdul a karom. Mi a teendő?

F Egyrészt tartson óránként 10 perces pihenőt, másrészt vegye fontolóra egy csuklótámasz beszerzését. Tegye ezt a hosszúkás műanyag vagy polifóm kiegészítőt a billentyűzet elé, és ezen pihentesse csuklóját. Ez a megoldás általában csökkenti a karok megerőltetését.

Szótár

Visszatérő izomfájdalmak (vagy bizonytalan felső végtagi fájdalom) A csuklóban és az alkarban a hosszantartó gépelés és a rossz testtartás következtében állandóan jelentkező fájdalom. Napi 7-8 órás billentyűhasználatkor bénító fájdalomként is jelentkezhet. Az úgynevezett 'natural' billentyűzet kifejlesztésével e fájdalmak kialakulási kockázatának csökkentése volt az alapvető cél.

Ergonomiai billentyűzet Gyorsabb, biztonságosabb, hatékonyabb, és ami a legfontosabb, rendkívül kényelmes felhasználó-barát fejlesztés.

USB (Universal Serial Bus). Számítógépes csatlakozó, amely perifériák illesztését és azonnali használatát teszi lehetővé, anélkül, hogy a gépet újra kellene indítani.

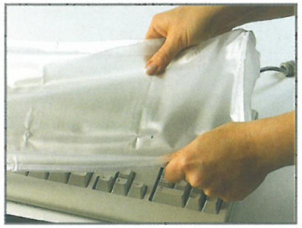

Biometrikus billentyűzet Beépített szkennerrel ellátott klaviatúra, amely beolvassa a felhasználó ujjlenyomatát és ellenőrzi annak érvényességét.

Hibakereső

Kilöttyintette kávéját a billentyűzetre, és az most nem működik.

A billentyűzetet ilyen esetben próbálhatja először desztillált vízzel letörölgetni, majd hagyja száradni néhány napig. Nagyon fontos, hogy a billentyűzetet ne használja addig, amíg teljesen ki nem száradt. Ha a klaviatúra ezek után sem működik, újat kell vásárolnia. Az ilyen balesetek előfordulását vízhatlan billentyűzetvédő használatával akadályozhatja meg. A termék forgalmazóit internetes keresőprogramja segítségével is megtalálhatja.

H-P-73-10-20-036

A „natural" billentyűzet

A hagyományos billentyűzet fárasztó és végtagi fájdalmakat okozhat, érdemes megfontolni egy ergonómikusabb kialakítású billentyűzet, például a natural típus megvásárlását.

■ A natural billentyűzetet a Microsoft tette népszerűvé, bár napjainkban már számos más gyártó is forgalmazza. A billentyűzet a gépelés kényelmének és hatékonyságának fokozásával főleg a visszatérő ízületi fájdalmak kialakulásának kockázatát hivatott csökkenteni.

■ A natural billentyűzet a hagyományos qwerty betűkiosztást alkalmazza, de a betűket két külön szegmensre bontja. A két rész úgy van kialakítva, hogy a bal és jobb kéz egyaránt kényelmes helyzetet tudjon felvenni. A billentyűzet elején lévő meghosszabbított műanyag rész a csukló és az alkar megtámasztását szolgálja. Ez a kialakítás a hagyományos elrendezésnél jóval kényelmesebb, és a gyakorlott gépelő általában könnyen hozzászokik. A gyakorlatlan gépelőknek több időre van szükségük, mivel a billentyűzet az ujjakat a helyes tartásra kényszeríti.

Kisokos

Billentyűzet csatlakoztatása

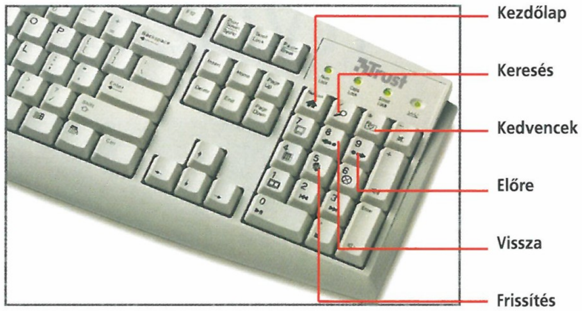

Amikor új billentyűzetet vásárol, ellenőrizze annak csatlakozóit. A modern billentyűzetek USB csatlakozókkal vannak ellátva, ami lehetővé teszi a gép újraindítása nélkül történő illesztést. A régebbi típusok csatlakozói PS/2 rendszerűek, a hat tüskés csatlakozó a gép hátulján lévő (általában kis billentyűzet ikonnal jelzett) bemenetbe illeszthető. A billentyűzet csatlakoztatásához kapcsolja ki a gépet és húzza ki a régi billentyűzetet. A csatlakoztatást követően kapcsolja vissza a PC-t, és már is használhatja azt.

Internetes billentyűzetek

Ha sokat internetezik, érdemes egy on-line használatra kifejlesztett billentyűzetet vásárolnia.

■ Az internetes billentyűzetekkel rövidíthető az on-line kapcsolatban eltöltött idő és növelhető az internetes szörfözés hatékonysága. Működési elvükben megegyeznek a hagyományossal, de tartalmaznak 17 előre programozott internetes funkciókat indító billentyűt is, mint például a Vissza, Előre, Mentés. Így egyetlen gombnyomással érhetők el a leggyakrabban használt opciók, mint például az e-mail levelezés.

A Dvorak billentyűkiosztás

Az oktatással és a billentyűzet használatával kapcsolatos információkért látogasson a www.mwbrooks.com/dvorak honlapra.

Ez a kiosztást a querty elrendezés alternatívájaként próbálhatja ki anélkül, hogy új billentyűzetet vásárolna.

■ A billentyűzetet az 1930-as évek elején az amerikai August Dvorak professzor dolgozta ki. A betűsor közepére helyezte az öt leggyakrabban használt mássalhangzót, így az ujjaknak nem kell túl sokat mozogniuk. Egyes szakértők állítják, hogy a Dvorak-féle billentyűzet gyorsabb, pontosabb és harmonikusabb gépelést tesz lehetővé, mások szerint viszont a használatából adódó valós előnyök elhanyagolhatók.

■ Kipróbálhatja a Dvorak billentyűzetkiosztást, ha beállítja a számítógépén. Nyomja meg a Start menü **Beállítások** almenüjének **Vezérlőpult** parancsát. Kattintson duplán a **Billentyűzet** ikonra, majd válassza a **Nyelv** fület. Most kattintson duplán a kijelölt nyelvre. Válassza ki a listából a Dvorak billentyűzetkiosztások valamelyikét. Külön opció áll rendelkezésre a jobb-, illetve balkezesek számára. Ideiglenes megoldásként öntapadós papírral ragaszthatja le a billentyűket. Hosszabb távon viszont közvetlenül a gyártótól (pl. Keytronic) vásárolhatja meg a Dvorak billentyűzetet. Látogasson el a www.keytronic.com honlapra, és tekintse meg a termékválasztékot.

Vezeték nélküli billentyűzetek

Napjainkban már nincs szükség a billentyűzet és a PC közötti fizikai kapcsolatra, a legújabb technikai megoldásoknak köszönhetően az összeköttetés távirányítással is megoldható.

■ A billentyűzetet a PC-vel összekötő kábel néha zavaró lehet, többek között meghatározza a felhasználó és a PC közötti távolságot, és értékes helyet foglal az asztalon. A mobilitás és a jobb helykihasználás érdekében gépéhez csatlakoztathat egy olyan vezeték nélküli billentyűzetet, amelynek köszönhetően csaknem két méterre távolodhat a géptől, és akár egy másik asztalról irányíthatja PC-jét. A Logitech Cordless Desktop technológia a PC-felé történő jeltovábbításhoz digitális rádióhullámokat használ az infravörös technika helyett. Így a billentyűzet és a PC kapcsolata akkor sem szakad meg, ha útjukba egy kisebb akadály kerül.

A fájlok kibontása

Lehúzzuk a zippzárt

Tartalom

- Fájlok kicsomagolása a WinZip segítségével
- Tömörített fájlok vírusellenőrzése
- Tömörített fájlok tartalmának megtekintése
- A WinZip letöltése Internetről

A merevlemez pillanatok alatt megtelik. Bővítése vagy nagyobbra cserélése nem jelent végleges megoldást. Ahhoz, hogy PC-jéből a maximumot hozza ki, más megoldáshoz kell folyamodnia. A fájlok tömörítésére és kicsomagolására használható programok, mint például a WinZip, jobban kihasználják a merevlemez kapacitását. A fájlok tárolását eredeti méretük töredékét elfoglaló tárterületen valósíthatjuk meg. A fájlok szükség esetén azonnal elérhetők.

Fájlok letöltése

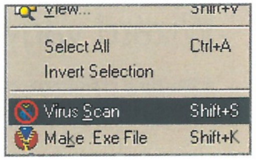
A WinZip nem csupán a tárolókapacitás maximális kihasználását teszi lehetővé. Ha szeretne programokat letölteni az Internetről, vagy barátainak és kollégáinak szeretne nagyméretű fájlokat floppylemezre menteni, illetve e-mail üzenetben elküldeni, használja a WinZip programot, amely tömörít és kicsomagol.

Tudta-e?

A tömörítő szoftverek a fájl kódinformációit vizsgálják. Például egy szöveg jobboldalát vizsgálva az eljárás során a program az 'A' szó minden előfordulási helyére egy apró zászlócskát tesz, ezzel jelzi a helyeket, amelyekre kicsomagoláskor az adott szót újra be kell írnia. A program ugyanezt az eljárást hajtja végre még számos karaktersorral kapcsolatban, és itt is különböző zászlócskákat használ. A tömörítési eljárás a felére csökkentheti a szöveg méretét.

> **A ravasz**
> **vörös róka átugrotta**
> **A lusta kutyát.**

Kérdés-felelet

K Fennáll-e a veszély, hogy Internet-fájlok kicsomagolásakor vírus kerül a PC-re?

F Nem valószínű, hogy csupán a tömörített fájl kicsomagolásával vírust vinne a PC-re. Ennek ellenére érdemes egy vírusirtót telepítenie, ilyen például a Panda AntiVirus. Ha gépén van egy a WinZip programmal kompatibilis vírusirtó szoftver, az képes automatikusan ellenőrizni a tömörített fájlok tartalmát, de használhatja a WinZip főképernyőjén található **Actions** menü **Virus Scan** parancsát is.

K Egy '.uue' fájlkiterjesztésű e-mail üzenetet kaptam. Megnyithatom-e a WinZippel?

F Igen. A WinZip minden általánosan használt formátum kicsomagolását el tudja végezni, beleértve az Uue, Xxe, BinHex, és MIME kiterjesztésű fájlokét is. Amikor a fájlt a WinZip segítségével nyitja meg, a program felismeri a tömörítés típusát, és automatikusan kicsomagolja a fájlt.

K Hogyan kerülhetem el, hogy zavaros szövegű e-mail üzeneteket kapjak?

F Megtörténhet, hogy olyan üzeneteket kap, amelyek programozási nyelven írott oldalakhoz hasonlítanak. Az egyes Internet-kiszolgálók, az üzenetek továbbításához különböző tömörítési eljárásokat használnak. Az '.uue' kiterjesztésű fájlokat a Fájl menü Mentés másként parancsával mentse. A WinZip Help minden esetben elmagyarázza a teljes folyamatot.

K Honnan tölthetem le a WinZip programot?

F Látogasson el a www.winzip.com honlapra. Kattintson a Download Evaluation Version (kiértékelő változat letöltése) hivatkozásra, majd a következő oldalon a WinZip 8.1 sorra. A program gépre történő letöltéséhez és telepítéséhez kövesse a képernyő utasításait.

Szótár

Tömörítés Az adatok tömörítése a fájl méretének csökkentésere. Leggyakrabban a nagy fájlok internetes továbbításához használják.

Zip A fájl méretének csökkentéséhez használt tömörítő fájlformátum. A tömörített fájlok kiterjesztése általában '.zip' mivel az eljárás a leggyakrabban a WinZiphez hasonló program segítségével történik. Ezt a programot kell használni a fájlok kicsomagolásához is, hogy visszanyerjék eredeti méretüket, megnyithatóak, használhatóak legyenek.

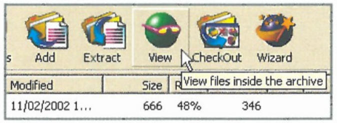

Fájlkiterjesztés Minden fájlnév végén található egy rövidítés, amely segít, hogy a fájlt a megfelelő programban tekinthessük meg. Kattintson az **Nézet** menü **Mappa beállításai** parancsára és válassza a **Nézet** fület, majd vegye ki a pipát az 'Ismert fájltípusok kiterjesztéseinek elrejtése' opció elöl. Nyomja meg az **OK** gombot.

Dekódolás Ha egy olyan formátumú fájlt kap, amelyet gépe nem ismer fel, használja a WinZip programot, ezután tudja megnyitni és megtekinteni a fájlt.

Hibakereső

Barátjától kapott egy tömörített fájlt és nem tudja, mit tartalmaz.

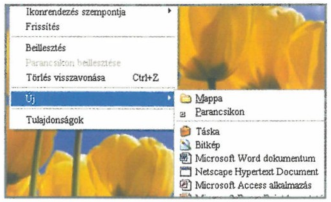

Mielőtt bármi tenne (beleértve a WinZippel történő kicsomagolást is) ajánlatos elvégeznie a fájl víruselleőrzését, különösen, ha az Internetről érkezik. A vírusirtó programok általában automatikusan ellenőrzik a letöltött Zip fájlokat. Ha a Zip fájlra duplán kattint, megtekintheti a WinZip program Zip archívumában található fájlokat. Még a fájl WinZip program View (Megtekintés) parancsával történő előzetes megtekintése is veszélyes lehet, ha a fájl vírust tartalmaz. Tanácsos mindenekelőtt a fájlt küldő ismerőssel egyeztetni.

H-P-73-10-20-031

Kezdjünk hozzá

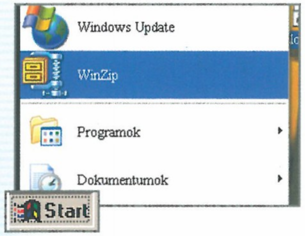
Amikor tömörített fájlokkal dolgozik, a szervezés az egyik legfontosabb teendő. A fájlok kicsomagolása előtt pontosan tudnia kell, hová szeretné azokat helyezni.

1 Alakítson ki egy új mappát a Dokumentumok mappán belül. Kattintson jobb egérgombbal, majd válassza az új parancsot és azon belül a Mappa opciót. Adja az új mappának a 'Zipped files' nevet. Ugyanígy készítsen egy másik mappát, aminek az 'Unzipped files' nevet adja.

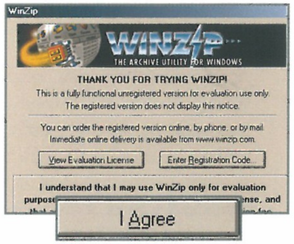

Zipped files Unzipped files

2 Ha már telepítette gépére a WinZip programot, nyissa meg azt a **Start** menüből. Ha nincs meg gépén ez a program, a letöltéshez látogasson a www.winzip.com honlapra.

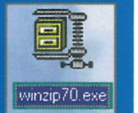
3 Ha még nem regisztráltatta magát, megnyílik egy emlékeztető ablak. Megrendelheti a WinZip teljes verzióját, vagy az **I Agree** (Elfogadom) gombra kattintva átugorhatja az ablakot.

Kisokos

Önmagukat kicsomagoló tömörített fájlok

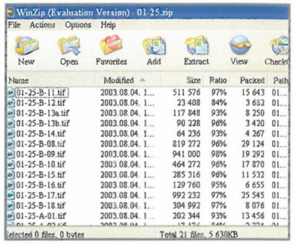
Megtörténhet, hogy '.exe' fájlkiterjesztésű tömörített fájlokat kap. Ezek olyan, saját magukat kicsomagoló fájlok, amelyek a kicsomagolást végző szoftvert is tartalmazzák. Akkor is meg lehet nyitni ezeket, ha nincs a gépére telepítve a WinZip program. Az önmagukat kicsomagoló fájlokat általában szoftverek használják, így a programfájlok kicsomagolásához és telepítéséhez mindössze azok ikonjaira kell kattintania, és követnie kell az utasításokat. Legyen óvatos; az '.exe' kiterjesztésű fájlok vírusokat tartalmazhatnak. Először mindig végezzen víruselenőrzést.

Wizard vagy Classic?

A WinZip a számítógéppel való párbeszéd két különböző módját kínálja fel: a Wizard (Varázsló) és a Classic (hagyományos) kapcsolatot.

1 A WinZip kezdőoldalán a WinZip Wizard és WinZip Classic opciók közül választhat. A WinZip Wizard kiválasztásához kattintson a **Next** (Tovább) gombra. A másik opció kiválasztásához kattintson a **WinZip Classic** gombra.

WinZip Wizard

WinZip Classic

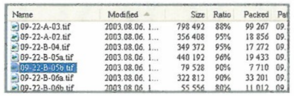
2 A Winzip Classic opció ideális, ha a felhasználó kicsomagolás előtt szeretné megtekinteni a fájlok tartalmát. A WinZip Classic ablak kilistáz minden, a tömörített mappában lévő fájlt. Megjelenik a fájlok mérete és elkészítésének dátuma. Kiválaszthatja, mely fájlokat szeretné kicsomagolni.

Kicsomagolás Winzip Classic-ban

A WinZip Classic használatával megtekintheti a tömörített fájlok tartalmát, hogy csak azokat csomagolja ki, amelyekre szüksége van.

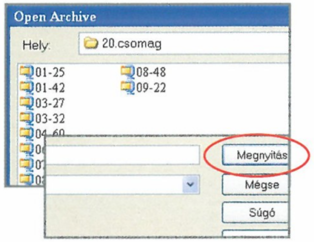

1 Kattintson az eszköztár **Open** (Megnyit) gombjára. Megjelenik egy ablak, amelyben megkeresheti a kicsomagolni kívánt fájlt. A WinZip Classicot használva pontosan ismernie kell az adott fájl helyét. Kattintással jelölje ki a fájlt, majd nyomja meg az **Open** (Megnyit) gombot.

2 Ha csak egy fájlra van szüksége, jelölje ki és kattintson az **Extract**ra. Az összes fájl kicsomagolásához kattintson az **Actions** menü **Select All** gombjára, majd az **Extract**ra. Jelölje ki az Asztal **Unzipped files** mappáját, majd nyomja meg az **Extract** gombot.

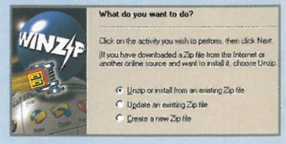
Fókuszban

Fájlok kicsomagolása WinZip Wizardban

A WinZip által felismert valamennyi fájl WinZip ikonnal jelenik meg. A fájl ikonjára való dupla kattintással megnyílik a WinZip.

1 A WinZip Wizard használatához nyomja meg a **Next**-et.

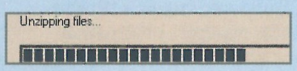
2 Választhat: egy fájlt szeretne kicsomagolni, egy meglévőt aktualizálni, vagy egy új Zip fájlt kialakítani. Ha Internetről letöltött fájlt szeretne kicsomagolni, válassza az 'Unzip or install from an existing Zip file' opciót. Kattintson a **Next** gombra.

3 Megjelenik a Zip fájlok listája. Ha a kicsomagolni kívánt fájl nem jelenik meg, a fájl automatikus kereséséhez kattintson a Search gombra. A kicsomagolási művelet elindításához jelölje ki a tömörített fájlt és nyomja meg a **Next** (Tovább) gombot.

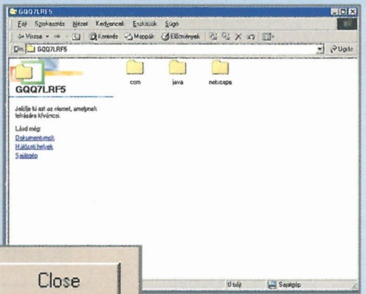
4 A következő ablakban ellenőrizze, hogy az 'Overwrite matching files automatically' és a 'Display file icons after unzipping' opciók mellett van-e pipa, és nyomja meg az **Unzip Now** parancsot.

5 Megjelenik egy kék sáv, amely jelzi a kicsomagolási folyamatból hátrálévő időt. Amikor a kicsomagolás sikeresen megtörtént, megjelenik egy mappa, amely tartalmazza az új, kicsomagolt fájlokat. Az egyes fájlok megnyitásához kattintson duplán a fájl ikonjára.

6 Ha bármilyen további műveletet szeretne végezni a WinZip Wizard segítségével, kattintson a **Next** (Tovább) gombra. Ha szeretné bezárni a programot, nyomja meg a **Close** (befejezés) gombot

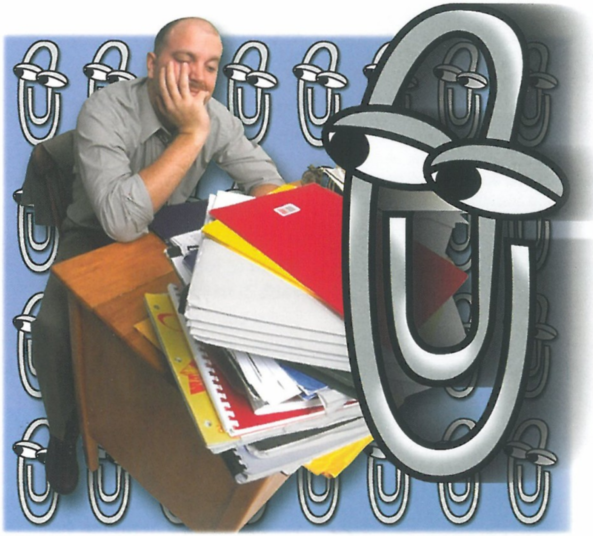

Office segédek

Segítőkész jóbarát

Tartalom

- Az Office Segéd használata
- Egy új Office Segéd ikon kiválasztása
- Az Office Segéd bezárása a Wordben
- A Segéd működési tulajdonságainak beállítása

Az Office segédek olyan hasznos animációs figurák, amelyek több Office programhoz is kísérőül szegődnek. Ilyen Segédje van a Word, PowerPoint, Excel, Access és Outlook programoknak, segítve a felhasználót a program helyes alkalmazásában. Anélkül, hogy a Súgóhoz fordulna, segítséget kérhet az Office Segédektől, akik a feladathoz igazodva látják el Önt hasznos tanácsokkal.

Személyes segítség

A fejezet bemutatja, hol találhatók az Office segédek, és hogyan tudnak tetszőleges Office program használatakor a feladatok megoldásához segítséget nyújtani. A kártyából megtudhatja, hogyan kell a kérdéseket úgy feltenni, hogy a válasz a leggyorsabban érkezzen meg. Megtudhatja, hogyan kell az Office segédek testre szabását elvégezni, és hogyan cserélheti más ábrára a Gém Géza gémkapocs figurát. Megtanulhatja kiiktatni a Segédet, ha éppen nincs rá szüksége.

Tudta-e?

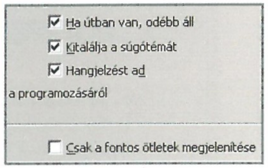
Az Office XP rendelkezik egy új lehetőséggel. A Segéd helyett használhatja a 'Kérdése van? Írja be ide' bokszot. Ahogy egyre gyakorlottabbá válik, egyre kevesebbet használja a Segédet, sőt annak jelenléte már kissé zavaró. A 'Kérdése van? Írja be ide' boksz a főmenüben található, éppen ezért nincs útban. Gépelje be kérdését, és nyomja meg a 'Válasz' gombot. A lehetséges válaszok egy külön bokszban listázódnak, amely boksz tartalmazza a korábban feltett kérdéseket és a kapott válaszokat is.

Kérdés-felelet

K Hogyan állítsam le a Segédet, ha már zavar, illetve hogyan kerülhetem el, hogy akkor is segítsen, ha nincs szükségem rá?

F Zárja be a Segédet, vagy ellenőrizze, hogy a Segéd **Beállítások** menüjében a 'Ha útban van, odébb áll' sor mellett legyen pipa. A kéretlen segítségnyújtás elkerülésére a 'Kitalálja a súgótémát' sor mellől távolítsa el a pipát. Ha teljesen meg akar szabadulni a Segédtől, nyomja meg az ablak jobb felső sarkában található keresztet.

K Hol választhatok a gépen lévő Segédek közül?

F A Segédek megtekintéséhez kattintson a Segédre a jobb egérgombbal és válassza a **Segéd kiválasztása** parancsot. A megjelenő ablakban választhat a Segédek közül. Előfordulhat, hogy a választott Segéd tökéletes működésének biztosításához a programnak szüksége lesz a Segéd színészek fájlra (Assistant's actor fájl), ezért kérni fogja az Office CD-t. A CD tartalmazhat olyan Segédeket is, amelyek nincsenek telepítve a gépre, ezt ellenőrizheti a CD-n. A legújabb Segéd Internetről való letöltéséhez nézze meg az utasítások boksz első oldalát.

K Miben különbözik a Segéd a hagyományos Súgótól?

F A Segédet hétköznapi kérdések megválaszolására fejlesztették ki. Lépésről-lépésre segít az egyszerűbb feladatok megoldásában.

K Amikor segítséget kérek, nem kapok használható választ. Mit csinálok rosszul?

F Fogalmazzon egyszerűbben, vagy csak egy kulcsszót adjon meg (pl. táblázatok esetében: 'táblázat'.

Szótár

Varázsló Kisokos, egyes folyamatok egyszerűsítésére szolgáló útmutató. Számos különféle feladathoz rendeltek Varázslót (van például faxvarázsló vagy adatbázis varázsló).

Billentyűparancs Bizonyos műveleteket rövidített eljárással, jóval gyorsabban lehet elvégezni. Pl. a Ctrl+Z billentyűk egyidejű megnyomásával visszavonhatja az utolsó műveletet, és akkor nem kell a Szerkesztés menü Visszavonás: beírás sorát választania.

Javasolt segítség Az 'intelligens' Office Segéd kitalálja, mit szeretne a felhasználó csinálni, és ehhez nyújt segítséget.

Letöltés Fájl másolása az Internetről a számítógépre. Az Office Segéd is letölthető Internetről.

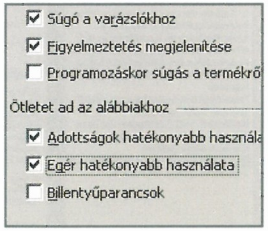
Eszköztár Parancsikonok sora (lásd lent), általában a menüsor alatt helyezkedik el.

Hibakereső

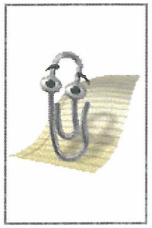
Szeretné, ha a Segéd bizonyos tippeket nem mutatna?

A Segéd tanácsai három csoportra oszthatók: 'Adottságok hatékonyabb használata', 'Egér hatékonyabb használata' és 'Billentyűparancsok'. Ha eleget tud az adott csoportról, és nem szeretne a témában segítséget kapni, megkérheti az Office Varázslót, hogy ne adjon erre vonatkozó tanácsokat. Kattintson jobb egérgombbal a Segédre, és válassza a **Beállítások** parancsot. Az 'Ötletet ad az alábbiakhoz' szekcióban, a csoport sora elől vegye ki a pipát.

H-P-73-10-20-006

Az Office segédek csapata

Alapértelmezés szerint minden Office program segédje Gém Géza. Több mint egy tucat más Office Segéd is létezik, de ezek csak külső megjelenésükben és hangjukban különböznek, működésük tökéletesen megegyezik.

Amikor egy Office programot első ízben használ, az Office Segéd automatikusan megjelenik. Elrejtéséhez kattintson az ablak jobb felső sarkában lévő keresztre.

A Segéd használata

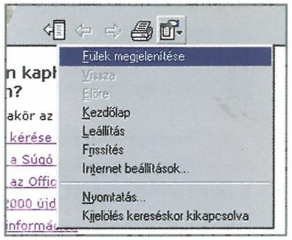
A Segéd használatakor a témakörök részletesen megjelennek, így Ön pontosan kiválaszthatja a megfelelőt.

1 A Segéd megjelenítéséhez válassza a **Súgó** menü „A Microsoft Office súgója" parancsot.

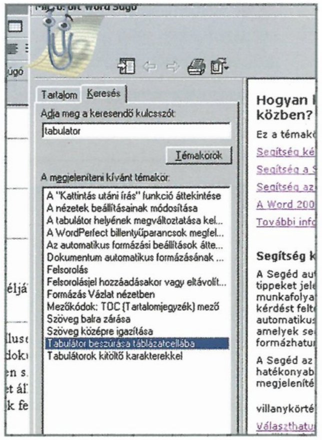

2 A súgó megjelenít egy ablakot, amelyben **Mit kíván tenni?** kérdés olvasható. Kattintson a súgótémák listájának megjelenítésére. Egy párbeszédablak jelenik meg. A beállítások kis ablakára kattintson az egér bal gombjával, majd válassza a **Fülek megjelenítése** opciót.

3 A párbeszédablak **Keresés** opcióját választva, írja a kérdésére utaló szót az 'Adja meg a keresendő kulcsszót' boxba. A **Tabulátor** szó beírása után válassza a témakörök opciót, és a legördülő sorok között kijelölheti a témához leginkább kapcsolódó tanácsot. Kijelölés után kattintson a ' Megjelenítés' gombra. Az adott témában a Segéd a jobb oldali oszlopban felkínálja a választott lehetőséget.

4 Néha a segéd további lehetőségeket kínál fel, gyakran pedig végigvezet a folyamaton.

Fókuszban

A Segéd működésének beállítása

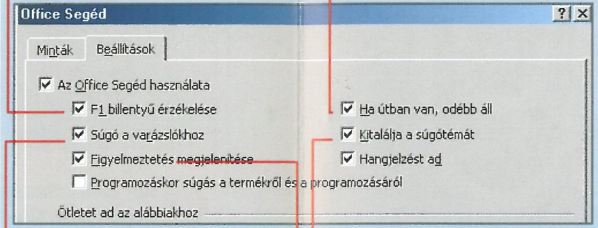
A Segéd működése a beállítások megváltoztatásával irányítható. Bemutatunk néhány gyakran használt beállítást, amelyek többsége egyetlen kattintással változtatható.

Ha a Segéd ablakban jobb egérgombbal kattint, megjelenik egy menü, amiből kiválaszthatja a 'Beállítások' almenüt.

F1 billentyű érzékelése Ha ez a sor ki van jelölve, az F1 megnyomására a Segéd mindig azonnal megjelenik.

Ha útban van, odébb áll Ha ez a sor ki van jelölve, a Segéd arrébb megy, ha akadályozza az éppen folyó munkát. Ha a Segédet 5 percnél hosszabb ideig nem használja, az automatikusan eltűnik.

Varázsló megjelenítése Ha a sor mellett pipa van, a Segéd akkor lép működésbe, ha a feladat megoldásához Ön az Office valamelyik varázslóját használja (pl. adatbázis létrehozásakor).

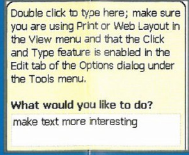
Figyelmeztetés megjelenítése A kijelölés után a Segéd minden üzenetet megjelenít.

Kitalálja a súgótémát A beállítást követően a Segéd kitalálja, mi történik, és automatikusan segítséget nyújt. A Segéd így folyamatosan megszakítja a munkát, ezért ajánlatos ezt a beállítást nem kijelölni.

Kisokos

Konzultáljon segédjével

Egy feladat elvégzése előtt – pl. táblázat létrehozása – érdemes segédjével értekeznie. Tanácsot kérhet a segédtől arra nézve is, hogyan tehet valamely szöveget olvasmányosabbá.

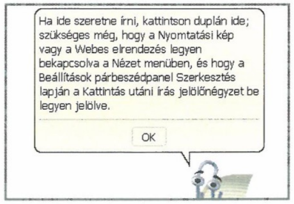
Válassza ki a keresett témakört, legyen ez például az 'Animált szöveg szerkesztése'. A Szöveg animálása parancsra kattintva a segéd végigvezeti a szükséges lépéseken.

Az ötletek kihasználása

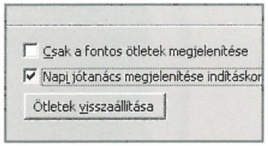
A Segéd számos remek ötletet tartogat (ezeket világos buborékban jeleníti meg), és olyan megoldásokat javasol, amelyek a munkát könnyebbé teszik. A felhasználó dönti el, mikor mit tekint meg.

1 A Segéd számos ötletet kínál fel. Ezek lehetnek rövidített eljárások, tanácsok vagy általános tudnivalók. Ha a világos buborék megjelenik, a Segédnek támadt egy ötlete, amit szeretne közölni.

2 Az ötlet megjelenítéséhez kattintson a világos buborékra. Az ötletek között a **Vissza** és **Tovább** gombok segítségével tallózhat. Végül nyomjon **OK**-t.

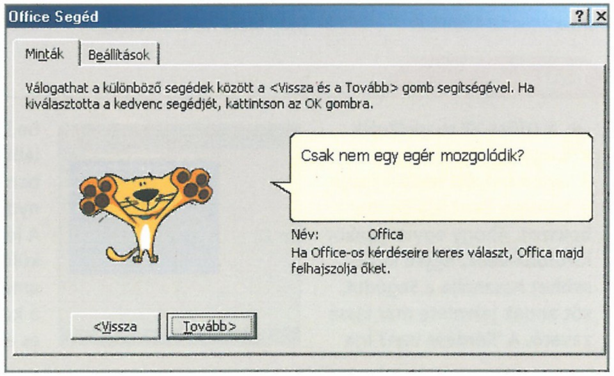
3 A Segéd 'Beállítások' almenüjén belül beállíthatja a megjelenő ötletek típusait és fontosságát. A Segédet utasíthatja, hogy programinduláskor adjon egy hasznos ötletet.

Válasszon másik Segédet

Az Office-ban több Segéd áll rendelkezésére. Ugyanazt a munkát végzik, mégis lehetősége van a legszimpatikusabbat választani.

1 Kattintson a jobb egérgombbal a Segédre majd a **Segéd kiválasztása** parancsra. Az ablakban láthatja a saját külsővel és hanggal rendelkező Segédeket.

2 A **Vissza** és **Tovább** gombokkal választhatja ki a figurát, és az **OK** gombbal cserélheti le a meglévő Segédjét. Helyezze be az Office CD-t, ha a program kéri.

Fájlok másolása új PC-re

új otthon

Tartalom

- Fájlok tömörítése és kibontása a WinZip segítségével
- Közvetlen kábelkapcsolat
- Zip-lemezek és egyéb hordozható tárolóeszközök
- Fájlmozgatás két összekapcsolt gép között

Új PC vásárlásakor nem mindig tud régi gépétől olyan könnyen megszabadulni, mint egy használt autótól. Az emberek gyakran továbbadják régi gépüket családtagjaiknak, barátaiknak, vagy kidobják, nem akarván tovább növelni a házban lévő fölösleges dolgok számát.

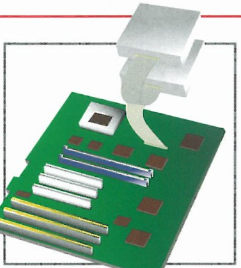
Mielőtt bármelyik változat mellett döntene, másolja át régi merevlemezének tartalmát az új gépre. A Word dokumentumok, képek és e-mail üzenetek másolása egyszerű feladat, mivel a CD-k és Zip-lemezek tárolókapacitása igen nagy. Érdemes időt fordítani a másolásra. Nagyon kellemetlen, ha egy pillanatnyilag kevésbé fontosnak tűnő adatot letörölünk, majd pár hét múlva szétszedjük érte a gépet.

Utazás

A fájlok átszállításához használhatja a WinZipet, amely a fájlokat floppylemezen elhelyezhető méretűvé tömöríti.

Tudta-e?

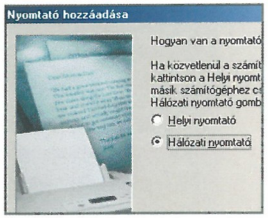
Ha a régi PC-jét kidobja, kiveheti belőle a merevlemez egységet és áthelyezheti azt új gépébe. A folyamat viszonylag egyszerű. A meghajtó hálózati és adatkábellel való felszerelését szakember tudja elvégezni. Ha a régi egységet ugyanarra a kábelre csatlakoztatja, mint az újat, lehetősége nyílik a két egység egyidejű használatára. Az egységeket úgy állítsa be, hogy az új legyen a „főnök", a régi pedig a „munkatárs". A régi merevlemez a Sajátgép ablakban mint külön egység jelenik meg. A szokásos módon érheti el.

Kérdés-felelet

K Régi gépemen nincs USB csatlakozás. Hogyan tudom a Zip-meghajtót csatlakoztatni?

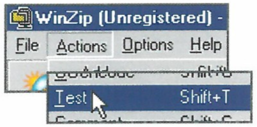
F Ha egy erre a célra vásárolt USB-kártyát helyez a gépbe. Ha az új gép rendelkezik USB kimenetekkel, az USB- kártyát a meglévő helyek számának növelésére használhatja fel.

K Ha megtartom régi gépemet, tudok-e közvetlen kábelkapcsolaton keresztül az új gép nyomtatójára nyomtatni?

F Válassza a **Start** menü **Beállítások** almenüjének **Vezérlőpult** ablakát. A **Nyomtatók** ikonra való dupla kattintás után kattintson a **Nyomtatók hozzáadása** ikonra. Tartsa keze ügyében a Windows ME lemezt, ha a gép további információkat kérne.

K Sérülhetnek-e a fájlok a tömörítés közben?

F A tömörítés nem szokott gondot okozni. Adatsérülés akkor következhet be, ha fájljait egy sérült floppylemezre menti. A kellemetlenségeket elkerülheti, ha régi gépéről nem töröl semmilyen adatot, amíg meg nem győződött arról, hogy új gépén minden működik. A WinZip 'Eljárás' (Action) menüjében megvizsgálhatja, hogy az archivált fájlok nem sérültek-e.

K Hány merevlemez egységet csatlakoztathatok a számítógépemhez?

F A PC merevlemezegysége az alaplaphoz az IDE csatlakozón keresztül kapcsolódik. Az alaplapnak általában két IDE csatlakozója van, ezek mindegyikéhez két egység csatlakoztatható. Ezeket a bemeneteket használják a DVD-, CD-meghajtók és CD-írók. Akár négy merevlemezegységet is csatlakoztathat, de ebben az esetben más egység használatára nincs lehetősége.

Szótár

WinZip Fájlméret csökkentésére szolgáló tömörítő program. A tömörítést követően a fájlok Interneten továbbíthatók vagy lemezeken tárolhatók. Kibontáskor a WinZip visszaállítja az eredeti fájlméretet.

Párhuzamos csatlakozó A gép hátoldalán lévő kimenet. Régebbi PC-ken a nyomtató és a többi külső egység ilyen kimeneten keresztül csatlakozott. Új gépeken a legtöbb külső egység a gyorsabb USB-csatlakozón keresztül kapcsolódik.

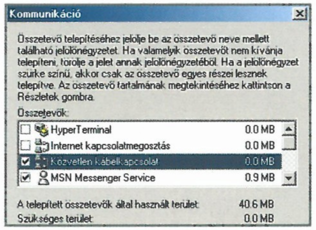
Archívum Olyan dokumentumok, amelyek pillanatnyilag nincsenek használatban, de szükség lehet rájuk. A WinZip által tömörített fájlok is szolgálhatnak archiválásra.

Multiple disk spanning Nagyméretű fájl részekre történő szétválasztása több floppylemezen való tárolás céljából.

Hibakereső

Nem találja a 'Közvetlen kábelkapcsolat' sort a Start menüben.

A Közvetlen kábelkapcsolat választható Windows opció. Ha nem találja a Start menüben, telepítenie kell. Nyissa meg a Start menü Beállítások almenüjének **Vezérlőpult** ablakát. Kattintson a **Windows Telepítőlemez** fülre és dupla kattintással válassza ki a **Kommunikáció** részt. Tegyen pipát a 'Közvetlen kábelkapcsolat' sorhoz és nyomja meg az **OK** gombot. A gép ezután újraindítást fog kérni.

H-P-73-10-20-007

Floppylemezek és WinZip

Viszonylag kis tárolókapacitásuk ellenére a floppylemezek is használhatók nagy tömegű adatátvitelre.

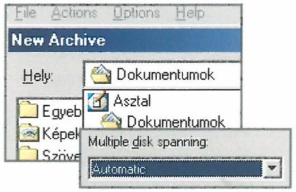

1 A WinZip olyan tömörítő program, amellyel adott helyre jóval több fájlt menthet. Ha a fájl túl nagy a floppylemez méretéhez képest, a WinZip szétválasztja, így lehetőség van a fájl több lemezre történő mentésére. A www.winzip.com honlapról letöltheti a WinZip mintaprogramot. Számítógépek közötti adatátvitelkor a programra mindkét gépen szükség van; az egyik tömöríti, a másik kicsomagolja a fájlokat.

2 Gyűjtse külön könyvtárba az áthelyezendő fájlokat, és helyezzen a gépbe egy floppylemezt. Az Intézőben jobb egérgombbal kattintson a könyvtárra, majd az **Add to Zip** és **New** gombokra.

3 Helyezzen be egy floppyt. A 'New Archive' ablakban válassza a 'Create' menü **3,5 Floppy (A:)** parancsát és nevezze el a fájlt. Nyomja meg az **OK** gombot. Ellenőrizze hogy a 'Multiple disk spanning' sor be van-e jelölve, majd nyomja, meg az **Add** gombot.

4 A WinZip tömöríti az adatokat, ha szükséges szétválasztja a fájlokat. Ezesetben legyen a keze ügyében elegendő számú üres vagy fölöslegessé vált floppylemez.

Kisokos

Közvetlen Kábelkapcsolat

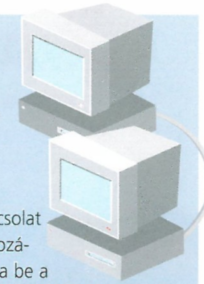

Ez a kapcsolat két számítógép összekapcsolásának biztonságos – általában párhuzamos csatlakozókkal kivitelezett – módja. Ez lehetővé teszi a „Vendég" számára a másik gép („Vendéglátó") adatainak fogadását. A Közvetlen kábelkapcsolat létrehozásához használhatja számítógépe soros csatlakozóját, de ez jóval lassabb adatátvitelt tesz lehetővé. Mivel a két gép csatlakozója eltér a nyomtatókábel csatlakozójától, az összekapcsoláshoz speciális párhuzamos kábelt kell vásárolnia.

Fókuszban

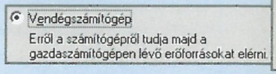
Kábelen keresztül

Két PC soros vagy párhuzamos csatlakoztatásával közvetlenül másolhatja át a fájlokat egyik merevlemezről a másikra.

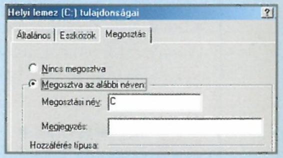
1 A Windows 'Közvetlen Kábelkapcsolat' fájlok gyors és hatékony áthelyezésére való. Vásároljon nagy sebességű adatkábelt. Mindenképpen ellenőrizze, hogy a kábel alkalmas-e két gép közötti közvetlen kábelkapcsolat létrehozására. Példánkban a párhuzamos kábel használatát mutatjuk be.

2 A kapcsolat létrehozásához dugja be a kábel két végét a két gép megfelelő csatlakozóiba. Lépjen a **Közvetlen kábelkapcsolat** opcióra (Start/Kellékek/Kommunikáció/Közvetlen Kábelkapcsolat).

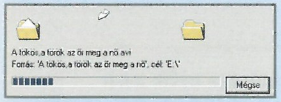

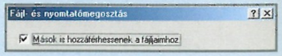
3 A Varázsló lépésről lépésre vezeti a kapcsolat kialakítását. Az első ablakban megadhatja, hogy a PC, amin dolgozik a 'Vendég' vagy a 'Vendéglátó', majd kattintson a **Tovább** gombra. Adja meg a csatlakozás módját: **Paralell cable on LPT1** (Párhuzamos kábel LPT1), majd nyomja meg a **Tovább** gombot. Most nyomja meg a **Befejezés** (Finish) gombot és futtassa le a Közvetlen Kapcsolat Varázslót a másik gépen is.

4 Az átmásolandó könyvtárakat régi gépén meg kell osztania. A merevlemez megosztásához kattintson jobb egérgombbal az ikonra és válassza a Tulajdonságok majd **Megosztás** paranccsot, majd a 'Megosztva az alábbi néven' opciót és nyomjon **OK**-t.

5 Ha a Vendéglátó gépen nem tud könyvtárat vagy merevlemezt megosztani, kattintson a **Hálózati helyeim** ikonra és válassza a **Tulajdonságok** parancsot. Nyomja meg a **Fájl és Nyomtatás Megosztás** gombot és tegyen pipát a 'Mások is hozzáférhessenek a fájljaimhoz' opciót, majd az **OK** gombot.

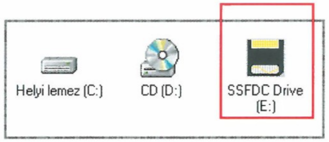
6 A megosztott könyvtárakhoz való hozzáféréshez az új gépen dupla kattintással nyissa meg a Hálózati helyeim ikont. Egyszerre csak néhány fájlt vagy könyvtárat másoljon, így a folyamat felügyelete egyszerűbb.

Memóriakártyák

■ A fájlok memóriakártyára történő átmásolásához használja a Windows Intézőt. Ezután csatlakoztassa a kártyaolvasót új számítógépéhez és másolja át a fájlokat.

■ Ha rendelkezik digitális kamerával vagy zsebszámológéppel, használhatja annak Smartkártyáját vagy Flash Media Kártyáját a számítógépek közötti adatátvitelhez.

■ Ha van kártyaolvasója, memóriakártyáját floppylemezként használhatja. A kártya csatlakoztatásakor a Sajátgép ablakban külön merevlemez egységként jelenik meg.

■ A legtöbb memóriakártya a számítógép USB kimenetéhez csatlakoztatható. Ha gépe nem rendelkezik ilyen bemenettel, használjon párhuzamos kábelt. Ez a megoldás lassúbb és nem célravezető abban az esetben, ha a kártyaolvasót sűrűn kívánja használni.

Zip lemezek

Nagy mennyiségű tömörített vagy eredeti méretű fájlok átmásolásának ideális eszköze a Zip-lemez.

■ A Zip-lemez hasonlít a floppyra, de 100, illetve 250 MB adat tárolására képes. Legújabban USB csatlakozással illeszthetők a számítógéphez, és rendkívül könnyen telepíthetők. Ha gépén nincs USB kimenet, vásároljon olyan Zip-meghajtót, amely párhuzamos kábellel csatlakozik.

Ez a megoldás lassúbb, de kevésbé terheli a Zip-meghajtót, mint az előzőleg említett memóriakártya-olvasót. Másolja fájljait egy vagy több Zip-lemezre, majd csatlakoztassa a Zip-meghajtót az új géphez és másolja rá a fájlokat.

Ötlet

Rendezze régi merevlemeze tartalmát a fájlok új gépre történő másolása előtt.

Infra és drótnélküli

Kapcsolat kábel nélkül

Tartalom

- Infra kapcsolat
- Mit kell tudni a modemekről – munka útközben
- A vezeték nélküli billentyűzet és egér működése
- Otthoni hálózat kábelek nélkül

Ahogy a számítógéppel összekapcsolható eszközök száma növekszik, úgy nő a munkahelyünket behálózó kábelek száma, ami sok gondot okozhat.

Láthatatlan érintés

Az egyik megoldás a vezeték nélküli összeköttetés, amely lehetővé teszi a számítógép és a többi eszköz között a kommunikációt infravörös vagy rádióhullámokon. A vonal nélküli billentyűzet, egér vagy nyomtató használatával elkerülhető a számítógép mögött tekergő kábelek zűrzavara, és a drótnélküli hálózattal több számítógép is összeköthető a lakás összekábelezése nélkül.

A vezeték nélküli technológia azt jelenti, hogy mobiltelefonját modemként használhatja laptopja használata közben, akár egy utazás alkalmával is. A digitális személyi asszisztens (PDA) adatait is le tudja menteni.

Tudta-e?

Az infrás tévé, video és hifi távirányítók az 1980-as évek közepe óta állnak rendelkezésünkre, előtte ultrahangos eszközöket használtunk. Ezek az emberi fül által érzékelhetőnél magasabban fekvő hanghullámokat bocsátottak ki, és csak a csatorna kiválasztására szolgáltak. E szerkezetek hatással voltak a kutyákra, mivel ők még az ilyen magas hangokat is hallották. Az is gond volt, hogy például egy kulcscsomó leejtésére vagy a törpepapagáj csiripelésére csatornát váltott a tévé.

Kérdés-felelet

K Lehet tévét kapcsolgatni a Palm gépemmel?

F Néhány program lehetővé teszi, hogy a számítógép tévé-távirányítóként működjön. Mindazonáltal az ilyen eszközök hatósugara rövid, és használatuk gyorsan lemeríti az akkumulátort.

K Zavarhatják egymást a vezeték nélküli eszközök és a háztartási elektromos berendezések?

F A vezeték nélküli eszközök a háztartási berendezésekétől eltérő frekvenciát használnak, így elvileg nem okozhat problémát a kapcsolat, feltéve, hogy nincsenek fémes akadályok.
Egyes eszközök, mint például a távirányítós játékok vagy garázskapu-nyitók hasonló frekvencián dolgoznak, és így zavart kelthetnek. A Bluetooth technológia bevezetésével azonban az ilyen problémák megszűnnek, mert az eszközök másképp kommunikálnak. A Bluetooth eszközök gyenge jeleket használnak adatok küldésére, és megfelelő szoftvert igényelnek a vevő oldalon is, hogy adatátvitel jöjjön létre.

K Érhet veszélyes sugárzás a billentyűzetről?

F Elvileg minden vezeték nélküli eszköz a legszigorúbb biztonsági előírásoknak felel meg. Ellenőrizze tehát, hogy billentyűzete, akárhol is vette, megfelel-e a hatósági előírásoknak, így pl. a magyar szabványnak. Ezt az eszközön a gyártónak fel kell tüntetnie. További információért keresse fel az FVF oldalait a www.fvf.hu címen.

K A szomszédom is venni tudja, amit a vezeték nélküli billentyűzeten gépelek?

F Általában minden eszköznek egyedi kódja van, és más eszközök jeleivel nem törődik. Ha sok eszköz van egymáshoz közel, mégis zavarhatják egymást. Ilyenkor vigye közelebb az adót a vevőhöz.

Szótár

Eszköz Bármely, az eszközkezelő által kezelt, a számítógéphez csatolt berendezés.

Ultrahang Az emberi fül által hallhatónál magasabb hanghullámok.

Adó-vevő Olyan eszköz, amely adni és venni is képes. A tévé-távirányító például csak adó, de a laptop infra portja adásra és vételre is képes kell, hogy legyen.

Palm Olyan kicsi kézi számítógép, amely egy tenyérben is elfér. Általában telefonkönyv és naptárszolgáltatásokat kínál, valamint hozzáférést az elektronikus levelekhez és az Internethez.

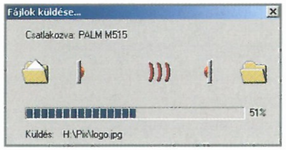

Kibocsátó Olyan eszköz, amely rádióhullámokat sugároz egy másik eszköz felé, például egy drótnélküli egér.

Port A számítógép csatlakozója, amely olyan eszközökkel való összekapcsolódásra szolgál, mint a képernyő, a nyomtató vagy a digitális kamera.

Hibakereső

Palm gépe (PDA-ja) nem tud kapcsolatot teremteni számítógépével.

Néha az infra port le van tiltva, hogy csökkentse az áramfelvételt, és a gépén telepített szoftver számára erőforrásokat szabadítson fel. Hogy az infra szolgáltatást engedélyezze laptopján, válassza a **Start** menü **Beállítások** pontját. Nyissa meg a **Vezérlőpult** ablakot, és kattintson duplán az **Infra** ikonra (ez csak akkor látható, ha laptopja támogatja az infra kommunikációt). Ellenőrizze, hogy Palm gépén az infra port engedélyezve van-e, és igazítsa a két eszközt úgy, hogy az infra szemek egymás látószögébe essenek.

H-P-73-10-20-032

Infrahullámú eszközök

Az infra szem a Palm gépén vagy mobiltelefonján általában egy kis sötét ablakként jelenik meg.

Laptopok

■ Egy laptop infra szeme képes infravörös hullámokat kibocsátani más eszközök felé, illetve az olyan eszközöktől érkező hullámokat érzékelni, amelyeknek van hasonló adó-vevője. Például egy laptop és egy Palm gép akkor tud együttműködni, ha a két eszköz közbeeső akadályok nélkül „látja” egymást.

Dell Inspiron 8200

Handspring Visor Pro

Palm V kézi számítógép (alul, felül)

■ Az infrahullámú adatátvitel különösen olyan kis hordozható eszközöknél hasznos, amelyeket rendszeresen a számítógéphez kell kapcsolni. A Palm gépek adatait rendszeresen menteni és szinkronizálni kell a korlátozott memóriakapacitás miatt. Mindkét eszközt készenléti állapotba kell helyezze, mielőtt az adatátvitelt megkezdheti.

Meghajtók, programok

Az infra adatátvitelt lehetővé tévő szoftver bele van építve a Windows-ba, de az operációs rendszernek mégis tudnia kell, milyen eszközzel próbál kommunikálni. Telepítse az eszköz programját, mielőtt megpróbál kapcsolatot létrehozni.

Mobiltelefonok

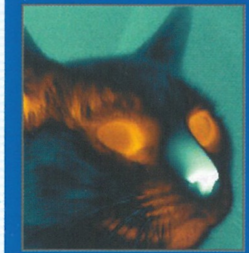

Nokia 2910i

■ Sok mobiltelefont modemként is lehet használni laptopokhoz. Csakúgy, mint ahogy a Windows-nak ismernie kell a soros portjához csatolt modemet, a laptopon a megfelelő meghajtónak telepítve kell lennie, hogy a mobiltelefon modemként tudjon kommunikálni. Érdeklődjön a telefon gyártójánál, hogy hol lehet a szoftvert megtalálni, és hogyan kell telepíteni. Amint a telepítés sikerült, csak indítsa el az Internet vagy elektronikus levelezés szolgáltatását, és számítógépe összekapcsolódik a mobiltelefonnal, amit modemként fog használni.

Kisokos

A fény dolgozik

Az infravörös olyan fény, amelyet szemünk nem érzékel, csakúgy, mint az ultrahang, ami a fülünk által nem érzékelt hang. Bármely, az abszolút zéró foknál (-273,15 ° C) magasabb hőmérsékletű tárgy kibocsát infravörös hullámokat. Különleges – hőérzékelőnek nevezett – kamerákkal akár a jég vagy a parázs infravörös képét is rögzíteni lehet.

Ötlet

Ha nem használja laptopja infra portját, tiltsa le, mert így meghosszabbíthatja az akkumulátoros üzemidőt.

Fókuszban

Vonal nélküli eszközök

A vonal nélküli eszközök rádióhullámokat használnak adatok átvitelére. Ez nagyobb távolságot enged meg az eszközök között.

■ A drótnélküli egerek korai tesztjei bizonytalan kapcsolatot mutattak, mert a zsúfolt íróasztalon nem mindig volt akadálymentes rálátás az eszközök között. A rádióhullámú kapcsolat megbízhatóbb, a rádióhullámok terjedéséhez nem szükséges az akadálymentes láthatóság az eszközök között. Ez jobban megfelel a billentyűzettel vagy egérrel való állandó kapcsolat fenntartásához.

A Bluetooth technológia

■ A Bluetooth egy új szabványú vezeték nélküli technológia, amelyet a gyártók jelentős csoportja fejlesztett ki, közöttük az Ericsson, a Nokia és az IBM. Lehetővé teszi kábelek nélkül, rádióhullámok segítségével a kommunikációt az eszközök között.

www.bluetooth.com

Ericsson Bluetooth fejhallgató

■ A Bluetooth eszközök 2,45 gigahertzes frekvencián kommunikálnak, amely az ipari, tudományos és orvosi eszközök számára van fenntartva. Egyes termékek, mint a babamegfigyelők vagy a vezeték nélküli kézi beszélők már ezt a frekvenciasávot használják.

■ Amikor Bluetooth eszközök egymástól egy méternél kisebb távolságra kerülnek, automatikusan elkezdenek kommunikálni, és ellenőrzik, hogy rendelkeznek-e a megfelelő szoftverrel, amelynek révén adatcserét tudnak végrehajtani. A Bluetooth eszközök között vannak nyomtatók és szkennerek, csakúgy, mint Palm gépek és mobiltelefonok, amelyek képesek az asztali számítógéppel összekapcsolódni, és információt fogadni az Internetről. A Bluetooth technológiával kapcsolatos további információkért nézze meg a www.bluetooth.com oldalait.

Az idő beállítása

Jó helyen, jó időben

Tartalom

- Idő/Dátum ikon az Asztalon
- A számítógép idejének és dátumának beállítása
- Időzónák beállítása
- Dátum és időpont beszúrása dokumentumokba

A számítógép feljegyzi az időpontot és a dátumot, ahányszor megnyit, módosít vagy elment egy fájlt, így megtudhatja, mikor dolgozott rajta utoljára. Ez akkor hasznos, ha ugyanazon fájlnak számos verzióját tárolja a számítógépen, és tudni szeretné, melyik a legfrissebb változat. Egyes szövegszerkesztő programokkal beszúrhatja az időt és a dátumot egyenesen a dokumentumba. De amikor megveszi a számítógépet, vagy ha valamiért pontatlan az óra és a dátum, be kell tudnia állítani az időt, a téli és nyári időszámításokat, és a megjelenésük módját.

Az idő nem áll meg

Amikor a számítógép be van kapcsolva, az idő digitálisan mindig látható a Tálcán. A dátumot megtekintheti, ha az egérmutatót az óra területére helyezi.

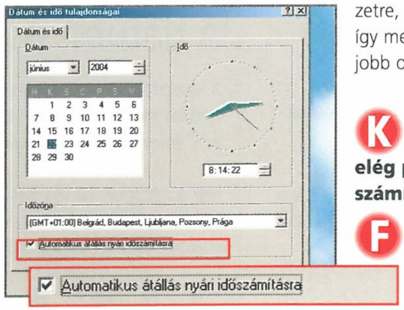
Tudta-e?

Valószínűleg egyszer kell csak beállítani az időzónát. A Start menüben kattintson a Beállításokra, majd a Vezérlőpulton válassza a Dátum és Idő beállításai opciót. Az Időzóna fülön

válassza ki a megfelelő országot a legördülő menüből. Kattintson az Alkalmaz, majd OK gombokra. Előfordul, hogy ezután még be kell állítani a megfelelő időt a kiválasztott ország szerint.

Kérdés-felelet

K Mire jó a programban az automatikus nyári időszámítás jelölőnégyzet?

F Ez, a Dátum és Idő beállítások párbeszédpanel Időzóna fülén található parancs, amelynek segítségével a számítógép automatikusan előreállítja az órát nyári időszámításnál. Ezt a funkciót úgy kapcsolhatja be, ha az 'Automatikus átállás nyári időszámításra' opcióra kattint, majd az **OK** gombra.

K Nem találom az órát a képernyőn. Hol van?

F Ilyen esetben az óra valószínűleg ki van kapcsolva. Kattintson bárhol a Tálcára, majd válassza a **Tulajdonságok**at. Kattintson az óra megjelenítése jelölőnégyzetre, majd **OK**. Az idő így megjelenik a Tálca jobb oldalán.

K Azt szeretném tudni, elég pontos-e a számítógép órája?

F Meglepő módon, nem. A hardver technikai korlátai miatt egy otthoni számítógép órája sajnos még annyira sem pontos, mint a legolcsóbb digitális karóra. Számítógépének egy külön elemre van szüksége ahhoz, hogy jegyezze az időt, amikor ki van kapcsolva (bővebben lent, a Hibakeresőben).

K Hogyan lehet pontosabb a számítógép órája?

F Egy speciális szoftver segítségével, amelyhez Internet-kapcsolat kell, összehangolhatja számítógépének óráját egy szintén kapcsolatban lévő atomórával. A Windows XP **Dátum és Idő** beállításai alatt bekapcsolhatja az automatikus internetes időszinkronizálást. Ennek segítségével a Windows rendszeresen beállítja a számítógép óráját az internetes idő szerint.

Szótár

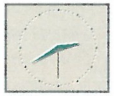
Ikon A számítógép képernyőjén megjelenő kis grafikus jele egy fájlnak, alkalmazásnak, mappának, meghajtónak vagy programnak.

Párbeszédpanel Ikonra vagy parancsra vonatkozó információkat tárol.

Formátum A képernyőn látható betűk és számok megjelenése és stílusa.

Digitális Ilyen megjelenítéssel az óra számokkal jelzi az időt, például 14:40.

Analóg Ezzel a beállítással az idő hagyományosan, mutatókkal látható.

Tálca A képernyő alján látható sáv, egyik végén a Start gombbal, másikon az órával.

Értesítési terület Az órát és különböző Windows elemeket és eszközöket tartalmazó része a Tálcának.

Hibakereső

Órája mindig pontatlan, hiába állítja be mindig.

Számítógépében van egy elem, amely az alapvető beállítások megtartásához nyújt megfelelő energiát, például az órához, így az akkor is működik, amikor a számítógép ki van kapcsolva. Mint minden elem, két-három év után lemerül ez is. Ha a számítógép órája következetesen pontatlan, valószínűleg ki kell cserélni ezt az elemet. Nehéz hozzáférni és kicserélni az elemet, így jobb ezt szakemberre bízni.

Dátum és idő beállítása

A számítógépen található óra a képernyőn látható, a Tálca jobb oldalán. Ha rossz időt mutat, kövesse az alábbi lépéseket a beállításhoz.

1 A dátum és idő megtekintéséhez, illetve beállításához a **Start** menüben a **Beállítások** alatt kattintson a **Vezérlőpult**ra. A Vezérlőpult ablakban kattintson duplán a **Dátum és Idő** ikonra.

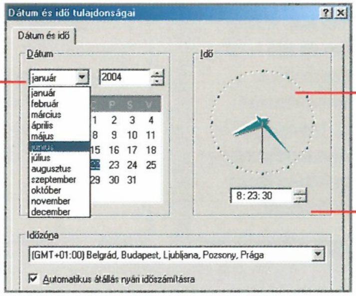

2 Megjelenik a Dátum és idő beállításai párbeszédpanel. A hónap és évszám melletti nyilak és a naptár segítségével állítsa be a megfelelő dátumot. Kattintson az **Alkalmaz** gombra.

Ötlet

Gyorsan akarja megnyitni? Kattintson duplán a Tálcán található órára.

Válassza ki a hónapot a listából, majd jelölje ki a napot a naptáron.

Az analóg óra automatikusan követi az alatta látható digitális óra változásait.

Jelölje ki a digitális kijelzőt, majd gépelje be a pontos időt.

3 Az óra beállításához kattintson a digitális kijelzőre és gépelje be a pontos időt, vagy a nyilakra kattintva állítsa az időt előre vagy hátra. Kattintson az **Alkalmaz**, majd **OK** gombokra. Ahogy állítja a számokat, az óra mutatói automatikusan követik azt.

4 Ha meg akarja tekinteni a dátumot, nem kell megnyitni a Dátum és idő ablakot, elég ha az egér mutatóját az óra fölé helyezi, így az aktuális dátum automatikusan megjelenik.

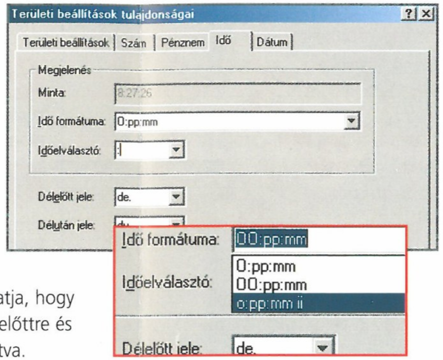
A dátum- és időformátum

A Vezérlőpult segítségével beállíthatja, hogy a Windows hogyan jelenítse meg a dátumot és az időt. Ha bármikor elakadna, kattintson a '?' jelre a párbeszédpanelen a Súgó megjelenítéséhez.

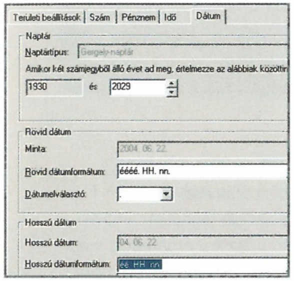
1 A dátum és az idő beállításához a **Start** menüben válassza a **Vezérlőpult**ot a **Beállítások** alatt. Ezután kattintson duplán a **Területi beállítások** ikonra.

2 Az idő megváltoztatásához kattintson a **Területi beállítások** fülre, majd a **Testreszabás**ra. Az **Idő** fülön válasszon **Időformátum**ot, majd döntse el, hogy a percek és másodpercek megjelenjenek-e. Beállíthatja, hogy az idő 12 órákra, délelőttre és délutánra legyen osztva.

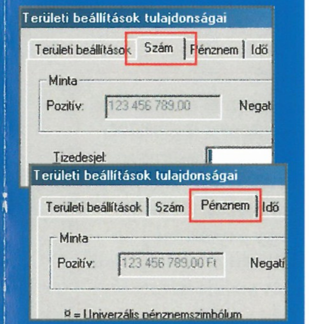
3 A dátum beállításához kattintson a **Dátum** fülre. A Rövid dátumformátummal számokban jelenítheti meg a dátumot, például '03/06/11', a Hosszú dátumformátummal pedig számokkal és betűkkel, például'2003. Június 11.'. Válassza ki a megfelelőt, majd kattintson az **OK** gombra.

Kisokos

Területi beállítások

A Területi és nyelvi beállítások ablakban beállíthatja a dátum és az idő megjelenését, de testreszabhatja a számok és a pénznem megjelenését is. Kattintson a Testreszabás gombra, majd a megfelelő füleken végezze el a beállításokat tetszés szerint. Befejezéshez kattintson az OK gombra.

Fókuszban

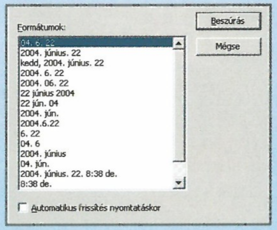
Dátum és idő beszúrása

A Microsoft Works és Word alkalmazásokban egyaránt beszúrhatja a dátumot és az időt a dokumentumba. Ezzel a hasznos eszközzel bővítheti például a családi levelek fejlécét.

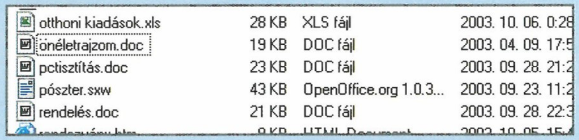
1 Indítsa el a Microsoft Works-t vagy Wordöt. A **Beszúrás**ban kattintson a **Dátum és idő**re.

2 Válassza ki az információ megjelenését. Jelölje ki az **Automatikus frissítés** opciót, ha azt szeretné, hogy mindig az aktuális dátum és idő jelenjen meg.

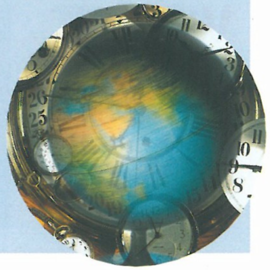
3 Ezt a dokumentumot ezután bármikor megnyitja, automatikusan frissül a dátum és az idő. Azonban néha hasznos tudni, hogy egy adott dokumentumot mikor készített, vagy mikor módosított utoljára. Ezt a dokumentum mappájában tekintheti meg.

4 Nyissa meg azt a mappát, amelyben dokumentumait tárolja, és a Nézet menüben kattintson a Részletek opcióra. A jobb oldali ablakban látható Módosítva oszlopban megtekintheti, mikor változott utoljára a fájl – függetlenül attól, hogy milyen dátum olvasható a dokumentumban. Ha csak megnyit egy fájlt olvasásra, a 'módosítva' dátum nem változik meg, addig, amíg nem változtat rajta, és nem menti el újra.

Ötlet

A Dátum és idő fejléccel megkülönböztetheti egy dokumentum változatait.

Számítógép-szerviz

Tavaszi nagytakarítás

Tartalom

- A Windows karbantartó eszközei
- Windows Me és XP eszközei a számítógép megmentésére
- A számítógép ellenőrzésének beállítása éjszakára

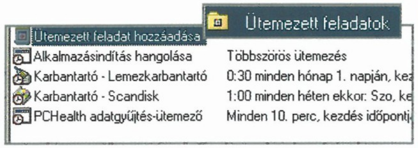
A számítógép, összetett szerkezetének ellenére, normális körülmények között hibátlanul működik. Mint minden gépnek, autónak, biciklinek vagy mosogatógépnek, a számítógépnek is szüksége van rendszeres karbantartásra. A Windows ugyan egy bizonyos szintig szemmel tartja számítógépét, mégis meg kell tenni egyes lépéseket a megfelelő működés érdekében.

Ingyenes javítás

A számítógép szervizelésének nagy előnye, hogy egy fillérbe sem kerül. Az alapvető eszközök és szoftverek, mint például a Töredezettségmentesítő (Windows 98-tól) és a Hibaellenőrző (Scandisk) részei a gépnek. Az ütemezett feladatok segítségével beállíthatja, hogy ezek a néha időigényes eljárások lefussanak, amíg távol van gépétől.

Tudta-e?

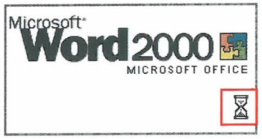
A Windows 98-as verziójától kezdve tartalmazza az Ütemezett feladatok eszközt, amellyel beállíthatja a karbantartó eszközök megadott időközönkénti futtatását. Az Ütemezett feladatok eszközt megtalálja a Start menüben a Programok, Kellékek, Rendszereszközök alatt. Amikor először futtatja, az Ütemezett feladatok varázsló segít beállítani és ütemezni feladatait. Beállíthatja a különböző rendszereszközök futtatását, mint például a Hibaellenőrzőt (Scandisk).

Kérdés-felelet

K Honnan lehet tudni, hogy a számítógép szervízelést igényel?

F Ha számítógépe lassan fut, vagy az alkalmazások rettentően hosszan töltődnek be, az egyértelműen a szerviz igényét jelzi. Minél többször akadozik a kép, annál időszerűbb a karbantartás.

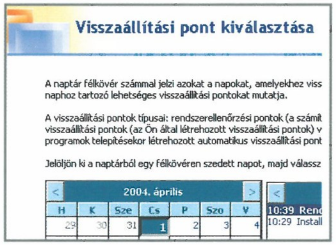

K Milyen sűrűn kell futtatni a Töredezettségmentesítőt és a Hibaellenőrzőt?

F Ezeket az eszközöket akár mindennap futtathatja, mivel a teljesítményen javítanak, negatív hatásuk nincs. Az ütemezett feladatok segítségével állítsa be, hogy havonta legalább egyszer elinduljon a Töredezettségmentesítő és a Hibaellenőrző. Minél gyakrabban törli vagy cseréli a fájlokat és programokat, annál többször érdemes használni ezeket az eszközöket. Ne feledje, ezeket éjszaka is futtathatja.

K Hibaüzeneteket kapok a Rendszerleíró adatbázisból. A Hibaellenőrző vagy a Töredezettségmentesítő kijavíthatja a problémát?

F Egy hibás Rendszerleíró adatbázis olyan súlyos problémákat okozhat, hogy számítógépe használhatatlanná válhat. Vásárolhat azonban olyan fejlettebb szoftvereket, mint például a Norton Utilities, amelyek képesek javítani a Rendszerleíró adatbázist. A Windows Me és XP Rendszer-visszaállítás opciója segítségével a számítógép korábbi stabil beállításaihoz térhet vissza, jó esetben még a probléma előfordulása előtti időből. Ezzel olyan biztonsági eszköz áll rendelkezésére, amellyel megelőzheti egy meghajtó formattálását és a Windows újratelepítését. A Windows Me előtti verziókhoz más forgalmazók hasonló eszközei kaphatók.

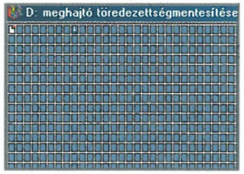

Szótár

FAT (File Allocation Table) A merevlemez meghatározott területe, ahol a számítógép a meghajtón található összes fájl és mappa nevét és helyét tárolja.

Szektor A merevlemez tárhelyének egységnyi eleme. Egy fájl, mérettől függően, elférhet egy szektorban, vagy több ezerben lehet elosztva.

Rendszerleíró adatbázis A Windows beállításairól, a számítógép különböző hardver eszközeiről és a telepített szoftverekről részletes leírást tartalmazó adatbázis.

Lemeztöredezettségmentesítő Ez a hasznos program újrarendezi a meghajtón található adatokat. A folyamat során a lemez különböző részein elszórt fájlokat egy helyre rendezi. A programok és fájlok betöltése így gyorsabb, mivel a lemez olvasójának nem kell apró adatrészleteket keresnie.

Hibakereső

Hibaellenőrzés és Töredezettségmentesítés után is lassú a számítógép.

A lassú működés legvalószínűbb oka a kevés RAM. Minél több a telepített szoftver, a Windowsnak annál több memóriára van szüksége a kezelésükhöz. Egy szoftvercsomag frissítése szintén igényelheti a nagyobb memóriát, mivel a programozók a legújabb és legerőteljesebb processzorok és videokártyák képességeihez mérve írják újra az alkalmazásokat. A RAM mennyiségének megtekintéséhez jobb egérgombbal kattintson a **Sajátgép** ikonra, majd a **Tulajdonságok**ra. Mérje ezt össze szoftvereinek rendszerkövetelményeivel.

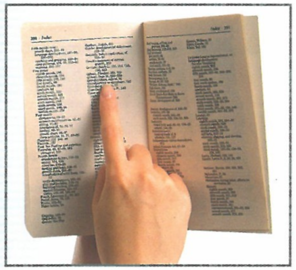
H-P-73-10-20-040

A Mit tud a számítógépem? alkotói arra törekedtek, hogy megbízható és naprakész információkat közöljenek. A kiadvány kiegészíti, de nem helyettesíti a szakkönyvekből megszerezhető szakmai ismereteket. Az Ön gépén futó, kiadványunkban esetleg nem szereplő programokról tájékozódjon speciális szakkönyvekből.

Windows és FAT fájlok

A Hibaellenőrzés rendszeres futtatásával számítógépe vígan működik, de miért van erre szükség? Részben a FAT miatt!

A számítógép fájl-foglaltsági tábláját (FAT) a Windows indexként használja a merevlemezen található összes fájlhoz és mappához. Minden fájl keletkezésekor és mentésekor a FAT frissíti magát. Ahányszor elő kell venni egy fájlt, a számítógép a FAT segítségével keresi meg, és tölti be. Ennek a táblázatnak mindig épnek és tisztának kell lennie, és ebben segít a Hibaellenőrző.

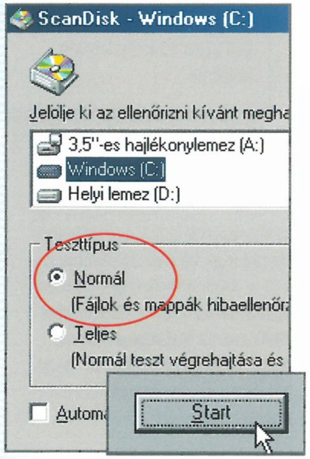
Ötlet

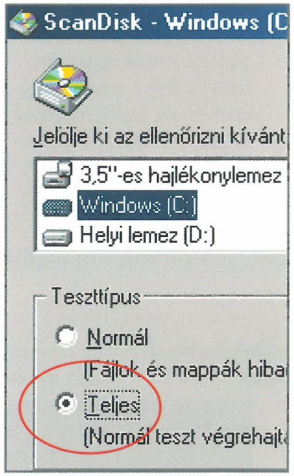
Általában töredezettségmentesítés előtt futtatnia kell a Hibaellenőrzőt is.

Hibaellenőrzés

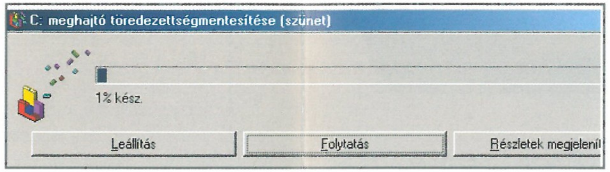
A Hibaellenőrzővel és a Lemeztöredezettség-mentesítővel karbantarthatja meghajtóit, hogy gépe hatékonyan működjön.

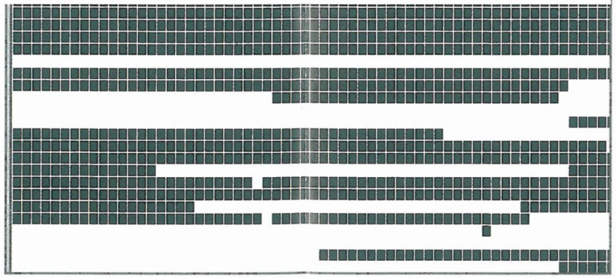
1 A Normál hibaellenőrzéssel ellenőrizheti, hogy a FAT megfelel-e a meghajtón található fájloknak és mappáknak. A hibákat javítja.

2 Teljes ellenőrzésnél a Hibaellenőrző a merevlemez felületén található rossz szektorokat – egyedülálló tárolóegységeket – keres. Ha sok fájlt folyamatosan töröl és készít, a merevlemez egyre rendezetlenebb lesz. A Lemeztöredezettség-mentesítő gyakorlatilag rendet rak a meghajtón. Amikor új fájlt rögzít a merevlemezen, a sebesség érdekében a számítógép az olvasófejhez közel található kis területekre ír. Így a nagyobb fájlok a lemez különböző területeire vannak elosztva. A Töredezettségmentesítő ezeket a különálló részeket gyűjti össze egy egységes fájlba, és ezt a gép könnyebben kezeli.

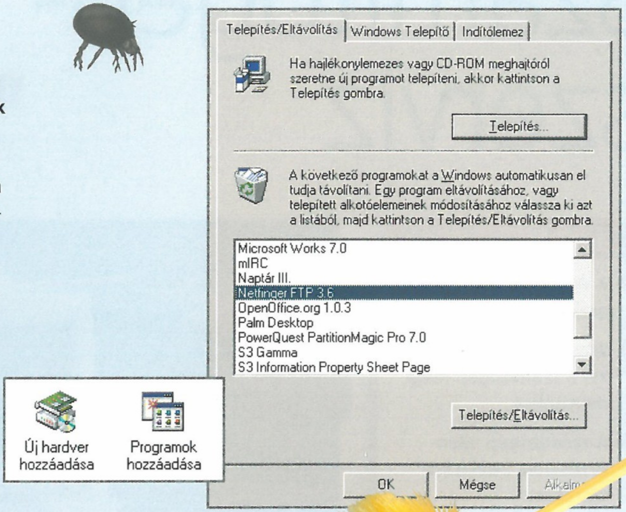

Fókuszban

A Windows Rendszerleíró adatbázis

A Rendszerleíró adatbázis a Windows minden verziójának alapvető része. A számítógépen található minden szoftverről és hardverről tartalmaz részletes információt.

A Windows Rendszerleíró adatbázis több ezer bejegyzést tartalmaz, a hardver részletes leírásától az Asztal hátterének színéig. Ha az adatbázis hibás, a számítógép elindítása után a Windows talán el sem indul. Minél nagyobb az adatbázis, annál tovább tart a programok betöltéséhez szükséges adatgyűjtés. Feltétlenül fontos, hogy a szoftvereket megfelelően, a **Vezérlőpult**on található **Programok telepítése és törlése** funkcióval törölje gépéről, mivel ha mindig csak a program mappáját távolítja el, a Rendszerleíró-adatbázis megtelik felesleges adatokkal. Ha valamely program nem jelenik meg a programok listáján, előfordul, hogy mappájában saját eltávolító alkalmazása van. Ha nincs, akkor biztonságosan törölheti a mappát.

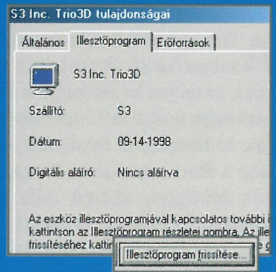

Kisokos

Szervizelés és illesztő programok

A teljesítmény számos tényezőtől függ, beleértve a szoftvereket és a hardvert. Ha egy idő után lassul a számítógép, először indítsa el a Hibaellenőrzőt és a Töredezettségmentesítőt. Győződjön meg arról is, hogy a hardver eszközökhöz telepítve legyenek a legfrissebb illesztő programok.

Változatos kilátás

A berendezés része

Tartalom

- Windows a mindennapokban
- Zenéljen a Windows segítségével
- A Microsoft Xbox bemutatása

A legtöbb ember jól ismeri a Microsoft Windows operációs rendszert, amelynek ablakkezelő felülete egyaránt megtalálható számítógépeken és laptopokon, mind otthon, mind a munkahelyeken. A Windows több éve tartó rendkívüli sikerét nézve nem meglepő, hogy a technológia átmenet és feltűnés nélkül beépült minden hétköznapi eszközbe, amelyek számítógépek és speciális szoftverek segítségével nyújtanak elektronikus szolgáltatást.

A jövőbe tekintve

Ez a kártya bemutatja, hogyan válik a Windows mindennapjaink részévé. Megtudhatja, hogy az asztali számítógépek operációs rendszere hogyan ihlette meg a mai világ legösszetettebb technológiáit, a szórakoztató játékokon és a zeneszerkesztésen túl egészen az „intelligens" autórádiókig és bankautomatákig.

Tudta-e?

A Microsoft és hasonló cégek szerint a jövő útja a számítógép által kezelt háztartási eszközökben és ezek otthoni hálózaton keresztül való irányításában rejlik. Egyre több lehetőség van a háztartásba beépített számítógépek használatára, különböző feladatok automatizálására. Például az Internet-hűtőt arra tervezték, hogy a fogyóban lévő termékeket automatikusan megrendelje a bevásárlóközpontokból. A Windows televízió küld egy üzenetet, amikor úgy gondolja, hogy olyan műsor kezdődik, ami kedves számára; a függöny elhúzása minden este automatikus lehet, akkor is, ha nincs otthon.

Kérdés-felelet

K Létezik más speciális Windows verzió?

F Egy másik Windows verziót az „intelligens" kártyaolvasókba építenek be. A „Windows for Smart Cards" a legkisebb változata ennek az operációs rendszernek, és kezelői felületet nyújt az intelligens kártyarendszereknek, amit a kereskedelmi hitelkártyás átutalások nagyobb biztonsága érdekében fejlesztettek ki.

K Hallgathatok webrádiót számítógép nélkül?

F Igen. Az AudioRamp iRad-S világelső fejlesztésű lejátszó. Egyesíti a Webrádiót és a hangfájlok letöltését a hagyományos rádióval és CD-lejátszóval. Egyszerűen csak programozza be kedvenc zenéit, a készülék automatikusan megkeresi azokat az Interneten, majd felajánlja, hogy hozzáadja személyes médiatárjához.

K Mi a Windows-alapú technológia jövője?

F A Windows alkotója, a Microsoft mindig keres újabb utakat a Windows alapú szoftverek mindennapos használatához. Ez alapján jött létre a cég legújabb terméke, a Smart Personal Objects Technology, a SPOT. A Microsoft reméli, hogy ez a szoftver forradalmasítja a műszaki piacot azáltal, hogy egyszerű eszköz, például a karóra úgy működhet, mint egy mai kézi számítógép, amely a tulajdonosnak friss híreket és időjárás-jelentést nyújt, illetve olyan hasznos információkat tárol, mint a barátok elérhetőségei. A cég azt jósolja, hogy az évtized végére az olyan „intelligens eszközök", mint például a digitális képolvasóként is használható hűtőmágnes egy átlagos háztartás alapelemei közé tartoznak majd.

Szótár

Globális helymeghatározó rendszer (GPS) Olyan technológia, amely a Föld körül keringő műholdak hálózatának segítségével a megfelelő vevőkészülékkel rendelkező embereknek pontos elhelyezkedésükről ad információt.

Windows CE Eredetileg kézi számítógépre, például PDA-ra tervezett Microsoft operációs rendszer.

Felhasználó felület A felhasználó és a számítógép közötti kölcsönhatás módja, például egy egér és egy képernyő.

Kéziszámítógép A Windows operációs rendszer legújabb változata, amely kézi számítógépekre és telefonokra alkalmazható.

Hibakereső

Nem tudja összekötni kézi számítógépét az asztali számítógéppel

Minden kézi számítógéphez adják az ActiveSync nevű összehangoló alkalmazást. Telepítheti a szoftvert az asztali és kézi számítógépre egyaránt, így amikor összeköti a kettőt, automatikusan elindul az információcsere. Ez azt jelenti, hogy minden fájl, beleértve a naplót, elérhetőségeket és e-maileket, mindig naprakész mindkét eszközön. Többet tudhat meg az ActiveSync alkalmazásról a www.microsoft.com/mobile/ pocketpc/learn/ more/software/activessync.asp honlapon.

H-P-73-10-20-045

Windows varázs

A játékkonzolok általában saját operációs rendszerrel futnak. Ennek ellenére a számítógéphez hasonlatos funkciók miatt mára a Windows ideális rendszer lett a modern játékkonzolok működtetésére.

■ A Microsoft Xbox a világ egyik legnépszerűbb játékkonzolja, és nagyon hasonlít egy otthoni számítógéphez. Tartalmaz Intel processzort, DVD olvasót, egy 10 Gbyte méretű helyi meghajtót és egy hálókártyát is. Így a felhasználók csatlakozhatnak az Internetre, és a világ bármely részén tartózkodó ellenfelekkel játszhatnak.

Microsoft Xbox (fent) és Xbox Gyűrűk Ura játék (lent)

■ Az Xbox a jól ismert Windows technológiával fut. Például tartalmazza a háromdimenziós játékok által használt DirectX kiegészítő alkalmazást, amely része a Windows Me és XP változatainak. Többet tudhat meg az Xbox játékokról a www.xbox.com weboldalon.

Kisokos

Cseppnyi Windows

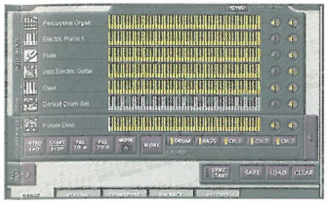

A közhiedelemmel ellentétben, a kézi számítógépek nem egy csökkentett Windows változattal működnek. A rendszert bármilyen kézi vagy hordozható elektronikus berendezés irányítására tervezték, mint például televíziók, gépjárművek automatikus funkciói és interaktív beszédfelismerő szoftverek. A kézi számítógépek egyszerű felhasználói felületet nyújtanak azoknak, akik már otthonosan mozognak az asztali számítógépek világában.

Digitális zongorák

A Windows új felhasználásának másik módja a Van Koevering cég által gyártott digitális zongorák. Ezeket a hangszereket David Van Koevering és Dr. Bob Moog álmodta meg.

■ A Van Koevering digitális zongorákhoz számítógép elemek csatlakoznak, így válhatnak csodálatos interaktívan oktató és hangrögzítő eszközökké. A leglátványosabb eleme az érintőképernyő, amely a kottatartót helyettesíti. Ennek a digitális érintőképernyőnek a segítségével beállíthat mindent a hangszeren, és zenei szoftverek egész sorát futtathatja. Így kottákat írhat, olvashat, karaokézhet saját dalaira, vagy egyszerűen megtanulhat zongorázni.

Az AutoPC gépjármű rendszer

Az AutoPC rendszer egy multimédiás egység, amely a Windows CE alatt fut. Autórádió, számítógép és hanggal irányítható navigációs eszköz egyben.

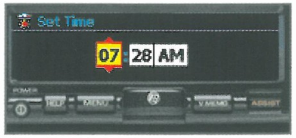

■ Egy beépített mikrofon segítségével az AutoPC felismeri a beszédparancsokat. Az 1200 szót ismerő szókincsének köszönhetően rádióállomást válthat, CD-t cserélhet, vagy kaphat pontos eligazítást útvonaláról, kanyaronként, a beépített GPS (Globális helymeghatározó rendszer) segítségével.

■ Elektronikus határidőnaplójából meghallgathatja bejegyzéseit, telefonálhat, és akár az Internetre is csatlakozhat, hogy leveleit ellenőrizze.

■ A rendszert teljesen biztonságosan használhatja, a szemét nem kell levennie az útról, a keze a kormányon maradhat.

Fókuszban

Bankautomaták és pénztárgépek

Azok a szolgáltatások, amelyeket jól ismer, és mindennap használ – például a bankomatok, áruházi pénztárgépek – már a legtöbb helyen Windows operációs rendszeren futnak.

■ A nagyobb bankok a pénzfelvevő automaták hálózatát Windows felületet nyújtó gépekre cserélték, így az ügyfelek könnyebben kiismerik magukat a képernyőn. Mégsem egyszerűbb változatra váltottak, mint a Windows CE, hanem a fejlettebb, Windows NT rendszerre. Ennek oka a biztonság, amely rendkívül fontos a bankoknál. Amikor a kivett pénzt el akarja költeni, egy Windows rendszerű pénztárgépen számláznak. A legtöbb ilyen eszköz érintőképernyős, és beépített vonalkód olvasót tartalmaz.

MS-DOS alkalmazás

Pillantás a színfalak mögé

Tartalom

- A számítógépes mappák rendezése
- A számítógépes rendszerfájlok megtekintése DOS-ban
- Az MS-DOS képernyő megnyitása Windows Me-ben

A Windows Asztal mögött található az a lemezes operációs rendszer, amely a PC-k megjelenése óta szinte változatlan formában megmaradt. A színes ikonok, menük és ablakok az úgynevezett grafikus felhasználói terület részei. Ezek működnek és kapcsolatot tartanak a felhasználó és a háttérben működő, a merevlemezt és a memóriát vezérlő rendszer között. Régebben a DOS-parancssor volt az egyetlen kapcsolat a felhasználó és a gép között, így a fájlok áthelyezése, a programok megnyitása és a mappák tartalmának megjelenítése kizárólag a billentyűzetről beadott parancsok segítségével történhetett, nem úgy, mint napjainkban, amikor ezek a feladatok felhasználóbarát módon, egérkattintásokkal megoldhatók.

Bár a DOS csak pillanatokra látható a gép bekapcsolásakor, a rendszer működik a Windows Me-n belül. Bemutatjuk, hogyan használhatja a DOS néhány alapvető parancsát és funkcióját.

Tudta-e?

A DOS a Disk Operating System (lemezes operációs rendszer) kifejezés rövidítése. Habár a DOS minden operációs rendszerben értelmezhető, mára mégis az MS-DOS-sal kapcsolatban használt kifejezéssé vált. A DOS 1.0 verzióját 1981 áprilisában alkották meg, és noha ez a változat csak a 16 KB RAM memóriát és az 5 1/2 hüvelykes floppylemezeket támogatta, nagyban hasonlít a legmodernebb, a Windows Me rendszerben elérhető változatra. A Windows XP operációs rendszer nem DOS alapú.

Kérdés-felelet

K Hol találhatok bővebb információt a DOS parancsokról?

F Vessen egy pillantást a www.easydos.com/dosindex.html honlapra, ahol megtalálja a DOS parancsok és a rövid ismertető magyarázatok listáját. A parancsok kipróbálásakor legyen óvatos, különösen a Windows mappa esetében, mert felülírhat vagy törölhet kritikus rendszerfájlokat. Készítsen próbamappát, kattintson a **Start** menü **Programok** almenüjének **Kellékek** parancsára, majd válassza a **Parancssor** opciót, és a próbakönyvtárat használva gyakorolja a DOS parancsokat.

K Miért nem tudom használni a CD-meghajtót DOS-ban?

F A DOS-ban való működéshez minden eszköznek DOS (16-bit) meghajtóprogramra van szüksége. A program általában bekapcsoláskor betöltődik, de bizonyos esetekben egyes CD-meghajtóprogramok és Plug and Play

funkciók nem működnek 16-bites üzemmódban. A csak 16-bites üzemmódban működő eszközöket „örökölt eszközöknek" nevezik.

K Futtathatók-e a DOS programok anélkül, hogy a Parancssor opción keresztül lépnénk be a programba?

F Igen. Keresse meg a merevlemezen a DOS programot, és az ikonra jobb egérgombbal kattintva húzza azt a Windows Asztalra, majd válassza a menü **Parancsikon létrehozása itt** opciót. Az ikonra duplán kattintva a Windows automatikusan DOS ablakban fogja elindítani a játékprogramot.

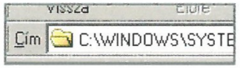

K Hogyan zárhatom be az MS-DOS képernyőt és térhetek vissza a Windows-hoz?

F Az MS-DOS-ból való kilépéshez gépelje be az „Exit" szöveget, és a Windows képernyőhöz való visszatéréshez kattintson a **Return** billentyűre.

Szótár

Cím Adat helye a memóriában vagy a lemezen. A memória egy bájt nagyságú, önálló címmel rendelkező szegmensekre van osztva,

amelyek segítségével az operációs rendszer képes az adatokat tárolni és visszakeresni.

Bájt A 'Binary Term' rövidítéséből magyarosított helyesírású kifejezés, az adattárolás mértékegysége. Egy bájt nyolc bitet tartalmaz. Egy bit (Binary Digit) egy 0 vagy 1 érték tárolására képes. Ennél fogva nyolc darab nulla vagy

01101110

egyes képez egy bájtot.

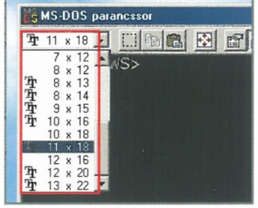
Gyökér A PC kiemelt mappája, például a merevlemezegységé. Minden más mappa, például a Windows mappa is, ennek a gyökérkönyvtárnak az alkönyvtára.

Meghajtóprogram Szoftver, amely a hardver által értelmezhető nyelvre fordítja át a programparancsokat.

Hibakereső

A DOS ablak és benne a szöveg mérete nem megfelelő.

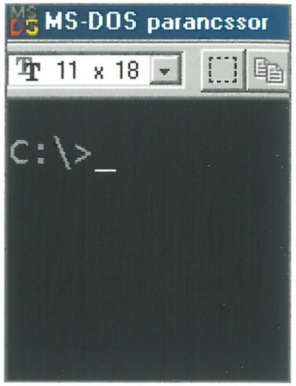
Ha az MS-DOS parancssor futtatásakor a DOS ablak az egész képernyőt elfoglalja, a teljes képernyőről kisablakos formára válthat, ha az **Alt** billentyűt nyomva tartva megnyomja a **Return** billentyűt. Ha az ablakban egy DOS parancssor látható, annak átméretezését a sor sarkára kattintással és húzással végezheti el. Ha nagyobb betűméretben szeretné látni a szöveget, az eszköztár legördülő listájában számos betűméret közül választhat. A DOS ablakban megjelenített szöveg formázásához kattintson a kiválasztott betűméretre.

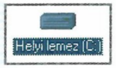
H-P-73-10-20-043

A parancssoros interfész

A DOS Windows ME-n belüli megnyitásához kattintson a Start menü programok almenüjének Kellékek sorára és válassza a Parancssor opciót. A DOS parancsváró jele egy villogó függőleges kurzor, amelynek helyén kezdheti el begépelni a parancsokat.

■ A parancssor tartalmaz egy, a merevlemez egységet azonosító betűt és egy kettőspontot – ahol is a betű megegyezik a meghajtó Sajátgép ikon alatt található betűjelével.

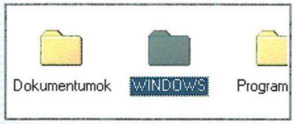

■ A sor mutatja az aktuális mappát, fordított törtvonallal jelezve a könyvtárak vagy mappák hierarchiáját. A 'nagyobb mint' (>) szimbólum jelzi a DOS parancssort. Így a C: meghajtó gyökérkönyvtárának jelzése a 'C:\>'.

DOS könyvtárak

■ A Windows-zal ellentétben, ahol a könyvtárat vagy mappát egy ikon jelzi, és amelynek tartalmát kattintással lehet megtekinteni, az MS-DOS az éppen megnyitott könyvtárat a parancssoron belül jeleníti meg.

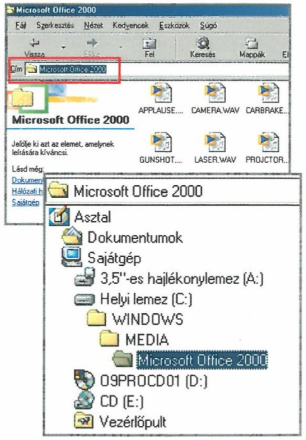

■ Ha DOS alatt tekinti meg a Windows mappát, a parancssor a következőképpen fog kinézni: 'C:\windows>'.

■ Ha ezt követően a Windows mappán belül a System (Rendszer) mappába lép, a parancssor a következő lesz: 'C:\Windows\System>'.

```
C:\WINDOWS>
```

```
C:\WINDOWS\SYSTEM>
```


■ A Windows a mappák helyét a Mappa ablak címsorában mutatja, amely ablakban az éppen megnyitott mappa tartalma jelenik meg. Ha a címsor melletti lefele nyílra kattint, láthatja, hogy hol található a mappa a számítógép merevlemezén belül.

Kisokos

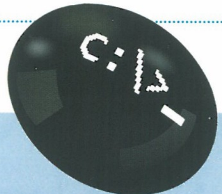
A Windows Me és a DOS

A nagyobb megbízhatóság és sebesség érdekében a Windows Me nem tartalmazza a 16- bit alapú DOS-t. A DOS továbbra is elérhető, de nem indítható és nem zárható be a Windows 98-ban megszokott módon. Ha DOS-ban szeretne dolgozni, az indítást egy speciális rendszerindító floppylemezről kell elvégeznie. A 16-bites DOS címeket 32-bites címekké alakító 'Universal Thunking' technológia segítségével a DOS alapú régi játékok és programok Windows ME rendszerben is lefuttathatók.

Ötlet

Ha DOS-ban nem talál egy fájlt, keresse Explorerben, és jegyezze le az elérési utat.

Fókuszban

DOS parancsok

A Windows dupla kattintással teszi lehetővé a mappa kijelölését és tartalmának megtekintését, ellenben a DOS mindehhez parancsok begépelését kéri.

A 'cd' parancs

1 A könyvtár parancssorral történő eléréséhez gépelje be a 'change directory' parancs 'cd' rövidítését. Egy szóközt kihagyva adja meg a kívánt mappa nevét.

2 Ha a Windows mappából a System mappába szeretne továbblépni, a C:\Windows> parancssorhoz írja hozzá a 'cd system' kiegészítést (ld. jobbra) és **Return**.

3 A parancs most az új helyet mutatja: 'C:\Windows\System>'.

```
C:\WINDOWS>cd syst
```

Mozgás a hierarchián belül a 'cd' parancs segítségével

1 Ha a Windows mappán belül feljebb szeretne menni, gépelje be a 'cd.' parancsot és nyomja meg a **Return** billentyűt. Ezzel a lépéssel 'egy szinttel feljebb' kerül.

```
C:\WINDOWS\SYSTEM>cd
```

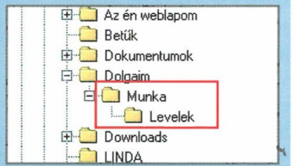
2 Ha egy gyökérkönyvtárba közvetlenül szeretne feljutni, írja be a 'cd\' parancsot és kattintson a **Return** billentyűre.

```
C:\WINDOWS\SYSTEM>cd\
```

```
C:\>cd C:\windows\syster
```

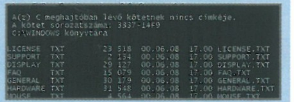
3 A 'cd' parancs segítségével egyik mappából a másikba ugorhat, megadva a célmappa teljes elérési útját. Ha például egy adott mappából közvetlenül a System mappába szeretne ugrani, adja meg a 'cd C: \Windows\ System' parancsot és nyomja meg a szokásos **Return** billentyűt. Ez a kerülőút szükséges a Windows mappából való kilépéshez.

4 Ha a merevlemezen található egy 'Munkák' nevű mappa, (ez a Windows ablakban bal oldalon látható) a mappát közvetlenül elérheti, ha begépeli a 'cd C: \Myfiles\Workdocs\Munkák' parancssort.


```
C:\WINDOWS\SYSTEM>cd C:\Dolgaim\Munka\Levelek
```

Fájlok listázása a 'dir' parancs segítségével

A mappa tartalma a legegyszerűbben a 'cd' és 'dir' parancsokat használva listázható ki.

1 A DOS ablakban az aktuális mappa tartalmát a 'dir' parancs begépelésével jelenítheti meg.

```
C:\WINDOWS>dir
```

2 Ha csak a szöveges – 'txt' kiterjesztésű – fájlokat szeretné megtekinteni, módosítsa a parancssort a következőképpen: 'dir*.txt' instead. A csillag szimbólum (*) helyettesítő karakterként egy vagy több meg nem határozott karakter jelölésére szolgál.

```
C:\WINDOWS>dir *.txt
```

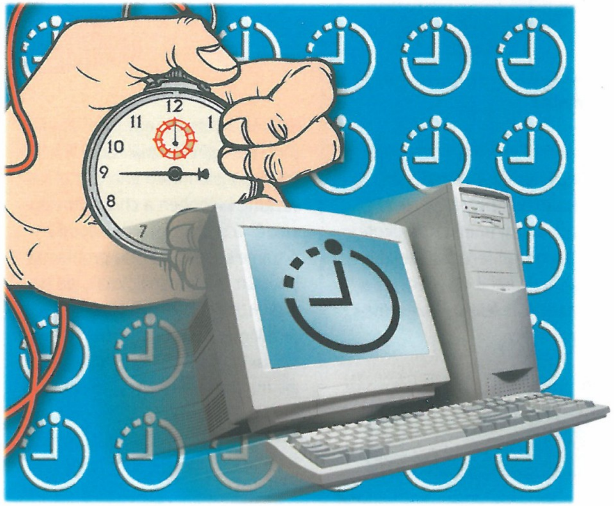
3 Ha szűkíteni szeretné a listázást, például csak a 'B' betűvel kezdődő fájlokat akarja megnézni, írja be, hogy 'dir b*.txt'. A megjelenő lista csak a szöveges, azaz 'txt' kiterjesztésű, 'B' betűvel kezdődő fájlokat fogja tartalmazni.

Szupergyors számítógépek

Gyorsulási verseny

Tartalom

- A számítógép processzorának működése
- Túlmelegedési problémák felfedése
- Különböző sebességű processzorok
- A leggyorsabb számítógép-alkatrészek

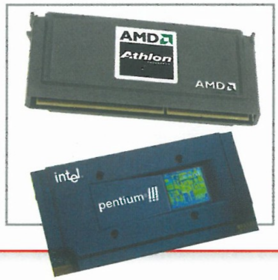
Néhány évvel ezelőtt egy 250 MHz-es számítógép elég gyors volt a legtöbb feladat elvégzéséhez, mára azonban egy Windows operációs rendszer futtatására sem lenne képes. Az Intel és az AMD első 1GHz-es chipjei az eredeti IBM PC-knél kétszázszor gyorsabbak voltak, miközben a legújabb verziók már elérik a 3,4 GHz-es csúcssebességet. Ezek a processzorok kifejezetten a személyi számítógépek operációs rendszerének és programjainak gyors és hatékony futtatását szolgálják. Szinte havonta jelennek meg új processzorok, de a technika fejlődésével túl drága lenne lépést tartani. Nehéz eldönteni, hogy a legújabbat vegyük, vagy érjük be a jelenlegivel.

Turbó PC

Jóllehet a legújabb számítógépek szupergyors chipekkel készülnek, más alkatrészeik megegyeznek a korábbiakkal. Ez a kártya ezeket a nagyteljesítményű gépeket veszi górcső alá, hogy megtudjuk, mitől pörögnek ilyen gyorsan.

Tudta-e?

A számítógép-processzorok piacán kiélezett a küzdelem. Amikor az első 800 MHz-es chipek kijöttek, az Intel csak napokkal járt az AMD előtt. Mire mindkét cég elkészült az 1GHz-es chippel, az AMD megfordította a verseny állását, és lehagyta az Intelt. Ha olyan számítógépet szeretne, amely a legeslegújabb chippel működik, lehet, hogy várnia kell. Az új processzorokból gyakran előbb csak kis mennyiséget hoznak forgalomba – ezzel képesek magasan tartani az árukat.

Kérdés-felelet

K Hogyan előzhető meg, hogy a számítógép elavuljon?

F Idővel minden számítógép elöregszik, mert az újabb szoftverek a gyorsabb és újabb processzorokra épülnek. Ennek ellenére az otthoni gépét alkatrészenként is frissítheti. Például további RAM hozzáadásával vagy egy újabb operációs rendszer telepítésével pénzt takaríthat meg, miközben a számítógép teljesítménye nő. Így nem kell minden alkalommal új gépet vennie.

K Az AMD chipek teljesen kompatibilisek-e a személyi számítógépekkel?

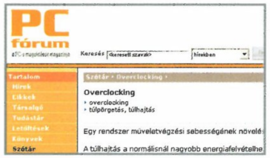
F Igen. Az AMD processzorcsalád kompatibilis a legtöbb hardver és szoftver termékcsaláddal. Azonban az AMD chipekhez saját alaplap szükséges, mivel a belső felépítés nagyon eltér attól, amit egy Intel chipben találunk. Ha további információkra van szüksége, látogasson el az Ask AMD webhelyre a http://ask.amd.com címen.

K Mi a különbség az RDRAM és az SDRAM memória között?

F Az RDRAM-ot (Rambus DRAM) az SDRAM (Szinkron DRAM) után fejlesztették ki, és csak RAMBUS chipet elfogadó alaplapokkal működik. Az RDRAM adatátviteli sebessége akár 600 MHz is lehet, szemben az SDRAM 133 MHz-es értékével, ezért aztán az előbbi sokkal gyorsabb, mint a hagyományos RAM.

K Mit jelent a „túlpörgetés" kifejezés?

F A „túlpörgetés" az informatikus szakemberek által használt trükkre utal, amellyel a tervezettnél gyorsabban futtatják a processzort. Jóllehet így 5-10 százalékos sebességnövekedés érhető el, egyes processzorok esetében a rendszer leállhat, és a jótállás is érvényét veszti.

Szótár

Processzor A számítógép agyaként funkcionáló chip. Az Intel Pentium és az AMD Athlon processzorai igen népszerűek.

ALU Aritmetikai logikai egység. A processzor chip azon része, amely a matematikai számításokat hajtja végre.

Órajel Minden számítógép tartalmaz egy nagyteljesítményű órát, amely segítségével a pontos jelidőzítéseket szinkronizálják, hogy az alkatrészek kommunikálhassanak egymással.

Hűtőborda A processzorhoz csatolt bordaszerű fémlap, amely segít elvezetni a hőfelesleget. A legtöbb hűtőborda miniatűr ventillátorral is rendelkezik a jobb hűtés érdekében.

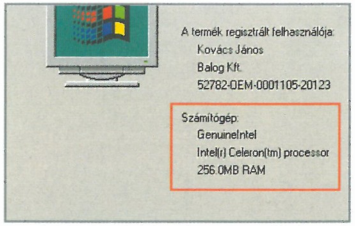
Megahertz Számítógép-alkatrészek mérőszáma, melynek értéke egy millió időjel per másodperc. Egy gigahertz pedig ezer megahertz.

Mikron A méter egy milliomod részének mérőegysége. Egy emberi hajszál átmérője 200 mikron.

Hibakereső

Nem tudja, milyen processzor van a számítógépében?

A legtöbb számítógép és laptop külsején található egy matrica, amelyről leolvasható, milyen processzort használ a gép. Szintén megtalálja a processzor típusát a számítógépen belül, ha a Start menü/**Beállítások** és **Vezérlőpult**ra kattint. Nyissa meg a **Rendszer** ikont, és az **Általános** fülön látni fogja a gépére telepített processzor nevét és gyártási számát.

H-P-73-10-20-052

Mitől ketyeg a gigahertzes chip

A számítógép-processzorok minden újabb generációja nagyobb teljesítményt és több parancsot tömörít magába.

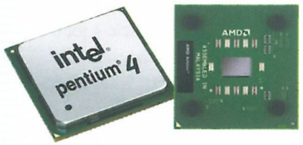

Az első tranzisztor (jobbra) akkora volt, mint a köröm egy kisgyermek hüvelykujján, és ez elegendő volt a régi típusú rádiók működéséhez. A tranzisztorok azóta szinte mikroszkopikus méretűre zsugorodtak, így a rádiók is kisebbek (lásd lejjebb).

■ A processzorok erejét a sok millió bennük foglalt tranzisztor adja. Noha a tranzisztorok valójában igen egyszerű elektronikus alkatrészek, amelyek apró ki-be kapcsolóként működnek, amikor összekapcsolják őket, együtt nagyteljesítményű áramkört adnak. Tranzisztorokat sok-sok éve használnak különböző eszközökben, az órától a rádióig.

AMD Athlon és Intel processzorok – egyenként több mint 55 millió tranzisztorral

■ Minél keskenyebb a vezető, annál kisebb helyre lehet elhelyezni a sok millió tranzisztort, annál kisebb hőleadással működnek, és annál gyorsabbak. Az Intel 2,53 GHz-es Pentium 4-es chipje 0,13 mikron szélességű vezetőt használ, és mindehhez 55 millió tranzisztort tömörít. Az összehasonlítás kedvéért: az eredeti Pentium 3,1 millió tranzisztort és 0,8 mikronos vezetőt használt.

Kisokos

A világ leghidegebb számítógépe

Miközben a processzorok egyre nagyobb teljesítményre képesek, a számítógépgyártók egyre eredetibb módokat dolgoznak ki arra, hogyan érjenek el nagy futási sebességet és előzzék meg a gépek túlmelegedését. Ilyen „hűtött” számítógép például a dán Asetek cég VapoChillje, amelynek hűtőegysége az Intel processzort mínusz 18 fokon tartja.

Alkatrészek egymás ellen

A processzorok fejlődése sokkal gyorsabb ütemben halad, mint a számítógép többi alkatrészéé.

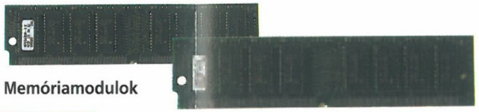
■ Egy kb. 2,6 GHz-es számítógép belsejében olyan alkatrészeket találunk, amelyek hasonlítanak egy 600 MHz-es gépéhez. A videokártya, memória és merevlemez technológiája közel sem olyan ütemben fejlődik, mint a processzorok sebessége és technológiái. Ez bizonyos szempontból jó, mert viszonylag alacsonyan tartja a számítógép árát. Ugyanakkor ezek az alkatrészek szűk keresztmetszetet alkotnak. A technikai fejlődés ezeknél az alkatrészeknél is töretlen, de a processzorok fejlesztése kétségtelenül gyorsabb.

Merevlemez

Grafikai kártya

Memóriamodulok

Harc a melegedéssel

A gigahertzeken működő chipek olyan sűrűn vannak felépítve és olyan gyorsan futnak, hogy nagy mennyiségű hőt termelnek.

■ Minél gyorsabb egy chip, annál több energiát használ. Ezt a hő formájában jelentkező energiát el kell vezetni, különben a chip túlmelegszik és a számítógép összeomlik. A túlmelegedés számos problémát okozhat a felhasználóknak, de ha tudjuk, milyen jelek utalhatnak a problémára, akkor könnyen megelőzhető. Ilyen például, ha azt észleli, hogy a számítógép remekül működik bekapcsolás után, de néhány perccel vagy órával később problémák jelentkeznek. Vagy ha minden rendszerleállás után más hibaüzenetet kap. A hibaüzenetek rendszertelensége klasszikus jele a túlmelegedésnek.

Ötlet

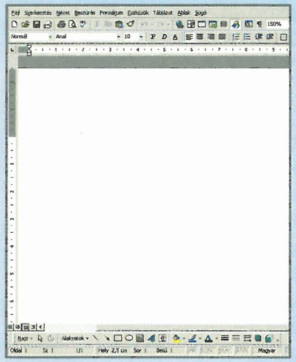
Győződjön meg róla, hogy a számítógép ventillátorának nyílásait nem fedi be közeli bútor vagy függöny.

Fókuszban

Sebesség és teljesítmény

Jóllehet a chip sebessége fontos tényező, a számítógép teljesítményét más tényezők is befolyásolják.

Ha azonos motort helyezünk különböző autókba, más végsebességeket kapunk – csakúgy mint a chipek esetében. A Word és Excel programokon végzett mérések szerint 20 százalékos eltérés a megszokott, ha azonos processzort és a leglassabb, illetve leggyorsabb gépet vesszük. Amikor számítógépet vásárol, legyen az akár 500 MHz-es vagy 2,53 GHz-es modell, ne felejtse, hogy más alkatrészek minősége ugyanolyan fontos, ha gyors gépet szeretne.

Néhány gigahertzes számítógép

A számítógépekről készülő tesztek rámutatnak az azonos processzorral működő, de eltérő gépek közötti különbségre. Ha a legújabb számítógépet szeretné megvásárolni, olvassa el a teszteket és keressen információt az Interneten, mielőtt döntést hozna.

Ötlet

Számítógépvásárláskor takarítson meg pénzt azzal, hogy megtartja a régi monitorát.

Mit tud a számítógépem?

Óvatosan a vírusokkal

Egészséges PC

Tartalom

- A vírusok működése
- Rendszeres vírus-ellenőrzés
- Vírusvédelem a rendelkezésre álló ellenőrző-lista segítségével

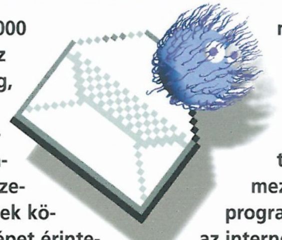
A vírus egy „tréfás kedvű" egyén által írt, a PC hibás működését vagy a fájlok sérülését okozó program, amely lemásolja saját magát, és e-mail üzenet vagy CD és floppylemez útján átterjed más gépekre. Egyes vírusok viszonylag ártalmatlanok, mindössze mókás üzeneteket továbbítanak. Mások viszont fontos fájlokat törölnek a merevlemezről. A vírusirtó szoftverek felfedezik és eltávolítják az ismert vírusokat, de az is megeshet, hogy a sérült fájlokat a biztonsági másolatokat vagy telepítő lemezeket felhasználva kell újra visszaállítani. Fontos meggyőződnie arról is, hogy vírusirtó programja naprakész.

A veszély elkerülése

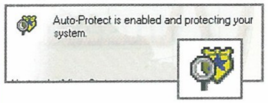
Jobb félni, mint megijedni. Óvja gépét, legyen tisztában a vírusveszélyt rejtő tevékenységekkel, számítógép-használatában vezessen be ésszerű intézkedéseket, frissítse vírusirtó programját.

Tudta-e?

Napjainkban több mint 50 000 vírust ismerünk. Az első az 1980-as évek elején jelent meg, floppylemezeken terjedt, így az okozott kár viszonylag csekély volt. A modern vírustámadások – internetes és e-mail üzenetekben történő terjedésüknek köszönhetően – rendkívül sok gépet érintenek, és tömérdek költséget jelentenek a cégeknek. A vírusok elleni védekezés jegyében számos cég változtatott addigi gyakorlatán: például kiiktatták a számítógépek floppylemez meghajtóit vagy antivírus programokat állítottak működésbe az internetes forgalom figyelésére.

Kérdés-felelet

K Van-e olyan szoftver, amely automatikusan végez vírusellenőrzést?

F Igen. A legtöbb programban megtalálható ez a funkció, erről a program útmutatójában tájékozódhat. A Norton AntiVirus ilyen funkciója az 'Auto-Protect'.

K Naprakész-e a vírusellenőrzőm?

F Minden vírusirtó program lehetővé teszi a frissítést az Interneten keresztül. Az új vírusok elleni védekezés érdekében legalább havonta egyszer végezze el a frissítést.

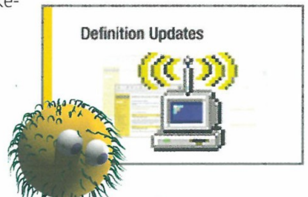
K Hogyan működik a vírusirtó program?

F A szoftver ellenőrzi a program szerkezetét, és felismeri a vírus jellegzetességeit magában rejtő kódrészleteket. Ez a művelet még a program futtatását megelőzően kerül elvégzésre, így akadályozható meg a vírus szétterjedése.

K A gépemen már van vírusirtó szoftver. Miért kell mégis tartanom a vírusoktól?

F A vírusirtással foglalkozó szakemberek csak az ismert és felfedezett vírusok ellen tudnak megoldással szolgálni. Munkájuk során saját vírusellenőrző programjaikra, programozó kollégáik szaktudására és a nyilvánosság információira hagyatkoznak. Ez azt jelenti, hogy bárki áldozatául eshet olyan vírus támadásának, amire még nem találták meg a gyógymódot.

K Hogyan frissíthetem a vírusirtó szoftveremet?

F A legtöbb program képernyőjén található olyan parancshivatkozás, amely azonnal kapcsolatot teremt a gyártó honlapjával és letölti az aktuális frissítéseket. Ez a parancs a Norton Antivirus esetében a 'Live Update'.

Szótár

Makró Kis program, amely egy másik programon belül (általában szövegszerkesztő vagy táblázatkezelő szoftveren belül) automatikusan elindít egy feladatsort.

Vírusfelismerés A vírusíró programba beépített, az ismert vírusok felismerésére és eltávolítására szolgáló leírás. A víruslista frissítésekor az ismert vírusok adatbázisa újabb leírásokkal egészül ki.

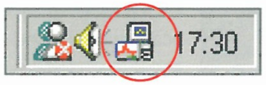
Executable (Végrehajtandó) Olyan számítógépes fájl, amely megnyitásakor bizonyos eseménysort indít el. Az ilyen fájlok kiterjesztése általában az '.exe', '.com', '.bat' és '.vbs'. A vírusellenőrzés során a vírusirtó program minden ilyen típusú fájlt megvizsgál, mivel ezek alkalmasak a PC megrongálására.

Biztonsági másolat A fájl a merevlemez egy elkülönített helyén vagy floppylemezen tárolt másolata, amely ily módon védve van a vírusfertőzés ellen. Éppen ezért ajánlatos minden fontos fájlról hetente biztonsági másolatot készíteni.

Hibakereső

Vírusirtó programja nem aktiválódik a számítógép bekapcsolásakor.

A vírusirtó programot a **Start** menü **Programok** almenüjéből nyithatja meg. A program főablakában keresse meg az 'Autoprotect' vagy'Activeshield' opciókat. Az opció aktiválásához kövesse a képernyőn megjelenő utasításokat. Ha a számítógépet újraindítja, a program aktiválódik és működésbe lép, ikonja megjelenik a Tálca jobb oldalán lévő rendszerelemek között. A fenti példában a Norton AntiVirus program fut a számítógépen. Ha gépén telepítve van egy működőképes vírusirtó program, a maximális védelem érdekében mindig használja is azt.

H-P-73-10-20-041

A Mit tud a számítógépem? alkotói arra törekedtek, hogy megbízható és naprakész információkat közöljenek. A kiadvány kiegészíti, de nem helyettesíti a szakkönyvekből megszerezhető szakmai ismereteket. Az Ön gépén futó, kiadványunkban esetleg nem szereplő programokról tájékozódjon speciális szakkönyvekből.

Mi a vírus?

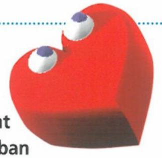
A vírus automatikusan sokszorosítja magát és elterjed a teljes operációs rendszerben.

A vírusok általában 'executable' (végrehajtandó) fájlok formájában vannak jelen, és megzavarják a számítógép működéséért felelős rendszerfájlok munkáját.

Ez szerencsére azt is jelenti, hogy ezek a vírusok csak abban az esetben tudnak osztódni és aktiválódni, ha megnyitásra kerül az a szoftver, amelyben elrejtették őket. Más szóval a vírus megérkezhet a számítógépre egy e-mail üzenethez csatolt melléklet formájában, de csak akkor okoz kárt, ha a felhasználó ezt a mellékletet megnyitja. Ha a vírus aktiválódik, másolatot készít saját magáról a számítógép további fájljaiban, és képes a fájlokat törölni vagy átnevezni. Egyes vírusok dátumfüggők, tehát várakoznak és egy adott időpontban, például péntek 13-án kezdik meg a rombolást.

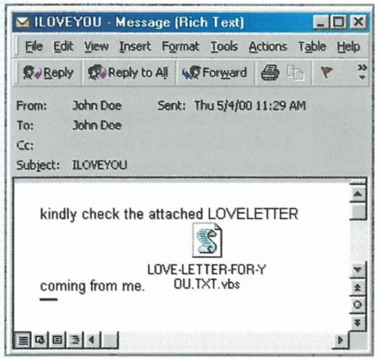
Szerelmes levél?

A legtöbb vírus e-mail üzenetek mellékleteként kerül a számítógépre. Ezek a mellékletek általában szövegszerkesztő vagy táblázatos fájlok, amelyek rejtett végrehajtandó makrókat tartalmaznak.

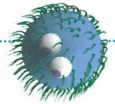

Az egyik legismertebb vírus az 'ILOVEYOU' egy e-mail üzenet 'LOVE-LETTER-FOR-YOU.TXT.vbs' nevű mellékletében rejtőzött. A melléklet megnyitásakor a vírus megtámadta a PC merevlemezét, és automatikusan továbbküldte saját minden, a Microsoft Outlook levelezőprogram címjegyzékében szereplő címzettnek. Pillanatokon belül az egész világon elterjedt. Átnevezte a fájlokat, megkísérelte feltörni a jelszavas biztonsági rendszereket, és megkísérelt behatolni a csetszobákban tartózkodó felhasználók gépeibe is. Szerencsére a legnagyobb baj, azaz a világméretű számítógépes összeomlás nem következett be, köszönhetően az egymáshoz nagyban hasonló e-mail rendszereknek, amelyek értesítették a többi felhasználót a veszélyről, mielőtt még azok megnyitották volna a mellékletet.

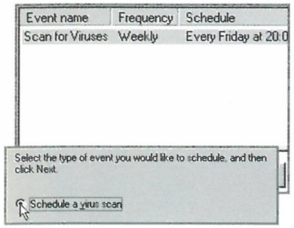

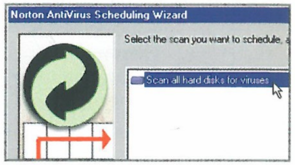
A vírusellenőrzés ütemezése

A vírusirtó programok, így a Norton AntiVirus segítségével is beállítható az ismert vírusok rendszeres ellenőrzése és eltávolítása a PC minden kulcsfontosságú területére vonatkozóan.

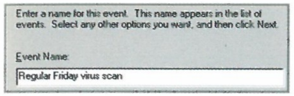
1 A Norton AntiVirus programban kattintson a Scheduling ablak **New Event** parancsára. Nyomja meg a Scheduling Wizard első ablakában lévő **Next** parancsot. Kattintson a 'Schedule a virus scan' opció melletti rádiógombra. Nyomja meg a **Next** gombot.

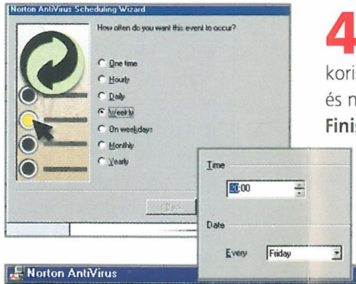

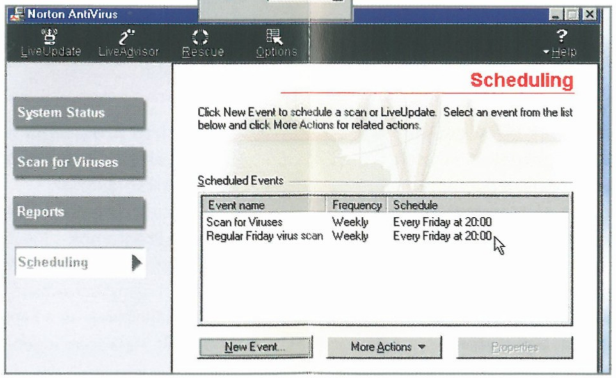
2 Kattintson az ellenőrizni kívánt elemre, példánkban ez a 'Scan all hard disk for viruses' (Teljes merevlemez vírusellenőrzése) opció. Ismét nyomja meg a **Next** gombot.

3 Az 'Event Name:' (Esemény neve) rovatban adjon nevet az ütemezett feladatnak, majd kattintson a **Next** parancsra.

4 Válassza ki a feladat elindításának időpontját, először a gyakoriságot, majd a pontos időpontot és napot adja meg. Kattintson a **Finish** (Befejezés) gombra, és a feladat megjelenik a főképernyőn látható Sheduled Events (Ütemezett feladatok) listában (ld. lent).

Fókuszban

Teljes biztonságban

Tartsa be a biztonsági intézkedéseket, így elkerülheti a világszerte keringő kellemetlen vírusokat.

- Csak regisztrált forgalmazótól vásároljon szoftvert és kérje meg, hogy javasoljon, lehetőleg internetes háttérrel is rendelkező vírusirtó programot.
- A legtöbb szoftvergyártójának van Internetes honlapja, amelyen megtalálható a program által kezelt vírusok naprakész listája. A fertőzések elleni sikeres küzdelem érdekében rendszeresen látogasson el ezekre a honlapokra és töltse le az új frissítéseket.
- Minden floppylemezt, írható CD lemezt, Internetről letöltött fájlt és e-mail mellékletet még MEGNYITÁS ELŐTT vizsgáltasson meg a szoftverrel.
- Szoftverei telepítő lemezét őrizze biztonságos helyen, hátha szükségessé válik újratelepítésük.
- Minden fontos fájlról rendszeresen készítsen biztonsági másolatot.

Ötlet

A Norton AntiVirus a fájlra jobb egérgombbal kattintva elvégzi a vírusellenőrzést.

Kisokos

A vírusirtás élharcosai

Nagyon sok cég foglalkozik vírusirtó termékek gyártásával és a vírusokhoz kapcsolódó tanácsadással. A két legismertebb ilyen vállalat a Norton AntiVirus szoftver gyártója, a Symantec (www.symantec.com), és a 'MacAfee' VirusScan' termék tulajdonosa, a MacAfee (www.macafee.com).

McAFEE.COM The Place for Your PC

SYMANTEC. UNITED KINGDOM A world leader in Internet Security

Mindkét cég folyamatosan bővíti az ártalmatlan és káros vírusokat tartalmazó listáját, és frissítéseit honlapján is elhelyezi.

A Tálca kialakítása

Azonnali elérés

Tartalom

- Kedvenc programok gyors indítása
- A Windows Tálca helyének megnövelése
- A Windows Tálca testreszabása
- A Windows Me program Rendszer Tálcája

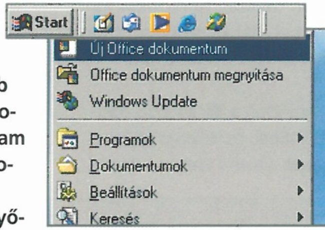
A Windows Tálca tartalmazza a Start gombot, az éppen használatban lévő mappák és programok ikonjait, valamint olyan ikonokat, amelyek segítségével programok és dokumentumok egész sora érhető el. Beállításai a legtöbb felhasználónak megfelelnek, de némi változtatással elkészíthető a gyors és hatékony munkát elősegítő, személyre szóló Tálca. Elhelyezhet rajta gyorsindító gombokat, amelyek segítségével programjait bármikor, a Start menü használata nélkül megnyithatja.

Mindig kéznél a Tálca

A Tálca testreszabása pár percet vesz igénybe, és programjait vagy gyakran használt dokumentumait villámgyorsan elérheti, nem kell mappák és menük listáiban keresgélnie. Mi több, a böngésző program ikonját is elhelyezheti a Tálcára, ami biztosítja az Internet gyors elérését.

Tudta-e?

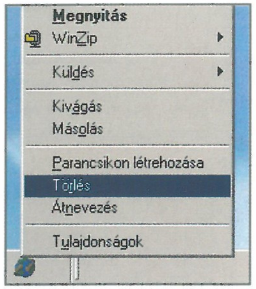
A lapesetben a Windows Tálca a képernyő alsó sávjában helyezkedik el, a Start gomb mellett, aminek a megnyomásakor feltűnik a program menü. Ezeken a beállításokon változtathat; a Tálca megjelenhet a PC képernyőjének felső szélén, illetve jobb vagy bal oldalán. Például kattintson bal egérgombbal a Tálca egy üres területe fölé, és az egérgombot nyomva tartva húzza azt a kívánt helyre. A gombot elengedve a Tálca új helyén jelenik meg.

Kérdés-felelet

K Miért nem találok bizonyos, korábban ott lévő programokat a Start menüben?

F Ha a Start menü egy ikonjából gyorsindító parancsot szeretne készíteni, és az ikon Tálcára húzásakor elfelejti lenyomni és nyomva tartani a **Ctrl** billentyűt, a Windows teljes egészében áthelyezi a parancsikont, ahelyett, hogy csak átmásolná azt. A program visszamásolásához a **Ctrl** billentyűt lenyomva és nyomva tartva húzza az ikont a Tálcáról eredeti helyére. Így a program mindkét helyről megnyitható lesz.

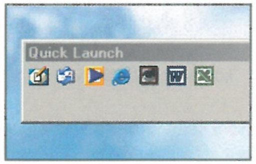

K Eltüntethetem-e a feleslegessé váló Gyorsindító gombokat?

F Igen. Kattintson a gombra jobb egérgombbal, és az eltávolításhoz nyomja meg a megjelenő menü **Törlés** parancsát. Másik megoldásként a feleslegessé vált ikont húzással a **Lomtár**ba helyezheti.

K Áthelyezhetem-e az Asztal összes parancsikonját gyorsindító parancsként a Tálcára?

F Igen. Nyomja le a **Shift** billentyűt, és húzza a parancsikonokat a gyorsindító részbe. A gyorsindító ikonokat menü formában is lebegtetheti az Asztalon, ha kihúzza őket a Tálcáról. Ez a megoldás akkor hasznos, ha szeretne a képernyőn több helyhez jutni, ugyanakkor fenn akarja tartani a programok gyors elérésének lehetőségét is.

K Hogyan érhetem el a Start menüt, ha a Tálca el van rejtve?

F A Start menü megjelenéséhez nyomja meg egyidejűleg a **Ctrl** és **Esc** billentyűket. Ez a megoldás akkor is alkalmazható, ha a Start gombot más alkalmazások ablakai takarják.

Szótár

Víruselenőrző A háttérben futó program, amely minden fájlt, programot és e-mail üzenetet ellenőriz, kiszűrve a potenciális károkozó vírusokat.

Start menü Ebből a menüből érhetők el a Start gomb megnyomását követően a Windows programjai és vezérlő funkciói. A Start menü a billentyűzet Windows gombjának megnyomásával is megjeleníthető.

Parancsikon Az Asztalon elhelyezkedő ikon, amely megnyit egy dokumentumot, vagy elindít egy programot, tehát megkíméli a felhasználót attól, hogy a mappák között keresgélje az adott elemet.

Hangerő program Lehetőséget ad a PC audió egységei hangszintjeinek beállítására. A program ikonja a Rendszer Tálcán belül jelenik meg.

Gyorsindítás A Tálca e részében lévő gombok bizonyos programokhoz és dokumentumokhoz biztosítanak azonnali elérést.

Hibakereső

Túl sok ikon van a Tálcán

Amikor a Windows új eszköztárakat vagy gombokat helyez el a Tálcán, az új elemek beillesztése gyakran a többi elem összezsúfolódását eredményezi. Az elemek akkor is összepréselődve maradnak, ha a felesleges elemeket eltávolítja, így egy kihasználatlan üres szürke terület marad a Tálcán. Az egyes ikoncsoportoknak fenntartott térköz nagyon egyszerűen szabályozható. Keresse meg az egyes részeket elválasztó kis csíkokat, és a megfelelő nagyságú helyek kialakításához húzza őket jobbra, illetve balra. Az egér segítségével lehetősége van a Tálca magasságának megváltoztatására is.

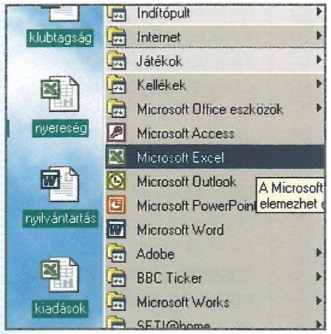
H-P-73-10-20-033

Újabb ikonok beillesztése

Ha szeretné leggyakrabban használt programjait egy kattintással, pillanatok alatt elérni, helyezze az elemek ikonjait a Tálcára.

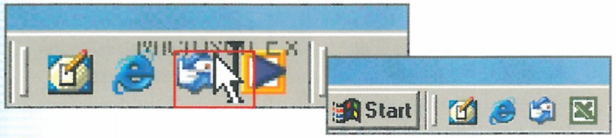
1 A Windows Me fő képernyője az Asztal. A képernyő alján helyezkedik el a Tálca, amely tartalmazza a Start és Asztal megjelenítése gombokat, valamint az aktuálisan megnyitott programok ikonjait.

2 A Tálca sok más ikont is magában foglal. Az ikonok bármelyikére kattintva pillanatok alatt megnyílik a hozzá tartozó program. Például a kis 'e' ikonra kattintva azonnal elindul az Internet Böngésző. Ha szeretne új ikont elhelyezni a Tálcán, keresse meg a szóban forgó elemet a Start menüben, legyen ez például a Microsoft Excel program. Nyomja le a **Ctrl** billentyűt, és közben húzza az ikont a Tálcára.

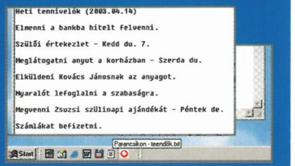
3 Amikor az egérkurzor a Gyorsindítás rész gombjai fölé ér, egy fekete függőleges csík jelzi, hogy elengedéskor az új ikon hová kerül. Engedje el az egérgombot, és a programikon beillesztésre kerül az adott rész többi parancsa közé.

Kisokos

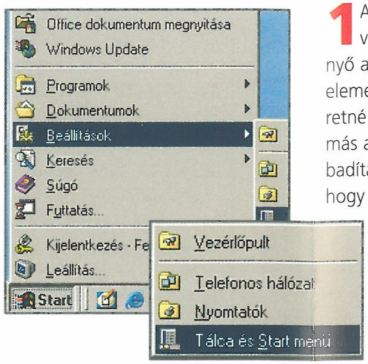
Fájlok megnyitása

A Tálcán gyakran használt dokumentumok gyorsindító parancsait is elhelyezheti. Ha például Jegyzettömbben készített egy listát tennivalóiról, és nem szeretné azt állandóan keresni, a gyorsindító ikon segítségével a listát bármikor elérheti. Saját mappájából kattintással és húzással helyezze az adott ikont a Tálca gyorsindítás része fölé, majd engedje el az egérgombot.

Több hely az Asztalon

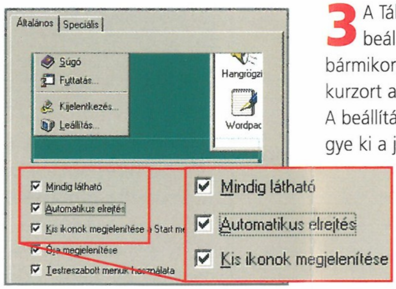
A Tálca tulajdonságainak beállításával megnövelheti a programablakok által használt képernyőterület nagyságát.

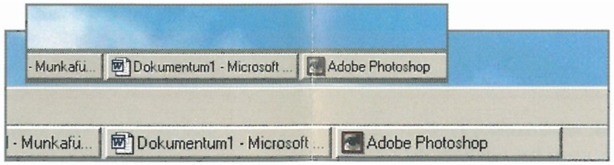
1 Alapesetben a Tálca csupán egy vékony sávot foglal el a képernyő alján, függetlenül attól, milyen elemek találhatók a gépen. Ha szeretné a Tálca által elfoglalt helyet más alkalmazások számára felszabadítani, beállíthatja a Tálcát úgy, hogy az eltűnjön akkor, amikor nincsen rá szükség.

Kattintson az Asztal **Start** gombjára, majd válassza a **Beállítások** menü **Tálca és Start menü** sorát.

2 A Tálca tulajdonságai ablakban jelölje meg az 'Automatikus elrejtés' opciót, majd a változtatás életbelépéséhez nyomja meg az **OK** gombot. A Tálca egy nagyon vékony sávvá zsugorodik, átengedve helyét más programoknak.

3 A Tálca ily módon történő beállítását követően a Tálcát bármikor előhívhatja, ha az egérkurzort a képernyő aljára helyezi. A beállítás megszüntetéséhez vegye ki a jelölést a Tálca beállításai ablakban lévő 'Automatikus elrejtés' opció elöl.

4 Amennyiben a Tálca zsúfolásig megtelik ikonokkal, magasságát az eredeti méret duplájára vagy akár háromszorosra is növelheti. Kattintson a Tálca tetejére és húzza a szegélyt felfelé, egészen a szükséges méret eléréséig.

Ötlet

Ha a PC órája rosszul jár, a pontos idő beállításához kattintson duplán a Rendszer Tálca időt kijelző része fölé.

Fókuszban

A Rendszer Tálca

A Tálca jobb oldalán lévő kis részt Rendszer Tálcának hívják. Ebben számos hasznos ikon található, többek között a Windows órája is.

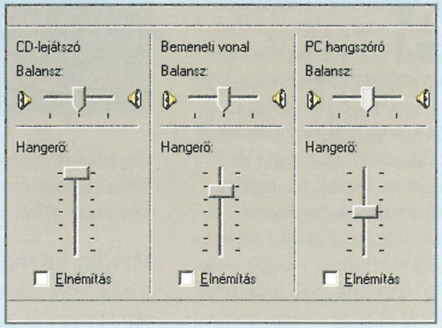
1 A Rendszer Tálcán elhelyezkedő ikonok száma a számítógépen lévő szoftverektől függ. A legtöbb PC-n megtalálható az óra és a hangerő ikonja. Itt helyezkedhet el a víruselenőrző és a nyomtató ikonja is.

2 Több ikon csak ideiglenesen tűnik fel. Például az internetes kapcsolatot jelző ikon csak akkor látható, amikor a felhasználó on-line kapcsolatban van, és villogással jelzi, ha adatok érkeznek, vagy adatok távoznak.

3 A Rendszer Tálcán elhelyezkedő legtöbb ikonra duplán kattintva megjelenik egy menü, amely lehetővé teszi a beállításokat. Ha duplán kattint a sárga hangszóróval jelzett Hangerő ikonra, a megjelenő ablakban a PC minden audió egységének hangbeállítását elvégezheti.

Különleges eszköztárak beillesztése

A Tálcán további funkciókat helyezhet el, pár kattintással több eszköztárat is beilleszthet.

1 Kattintson a Tálcán jobb egérgombbal, és válassza az **Eszköztárak** almenü **Cím** opcióját.

2 A Tálcán megjelenik egy, a Böngészőből jól ismert Cím részhez hasonló sor. Ha ide begépel egy címet és megnyomja az **Enter** billentyűt, a böngésző automatikusan megnyílik és a megadott honlapra lép.

Szakmai fejlődés

Karrier-építés

Tartalom

- A számítógépes gyakorlat hasznosítása
- Dolgozzon jótékonysági intézmények számára, szerezzen szakterületén még több tapasztalatot.
- Oktatással és képzéssel kapcsolatos honlapok

Soha nem volt olyan nagy jelentősége a számítógépes ismereteknek, mint napjainkban. Számtalan hagyományos és on-line lehetőség áll rendelkezésére. Szakmai továbblépéséhez például szükségessé válhat a Microsoft Office egy új szoftvere vagy a körlevélkészítés, a táblázatkezelés fortélyainak elsajátítása. De még e képességek birtokában is nehéz megtalálni a megfelelő állást.

Önkéntes munka

A jótékonysági szervezeteknél végzett munka kiválóan alkalmas képességei továbbfejlesztésére. Ebben a fejezetben felsoroljuk azokat a PC-s ismereteket, amelyek hasznára válhatnak az önkéntes munkavégzés esetén, és tanácsokkal szolgálunk kitűzött céljai eléréséhez. Bemutatunk hasznos on-line tanfolyamokat és olyan honlapokat, amelyek segítségére lehetnek tudása elmélyítésében.

Tudta-e?

Egyre több internetes kávézó indít számítógépes tanfolyamot. Ezek a legtöbb esetben barátságos és oldott légkörben zajlanak, ellentétben a hagyományos tanfolyamokkal, amelyek inkább az eltökélt tanulni vágyóknak valók. Számos kávézó már üzleti és honlap-tervezéssel foglalkozó tanfolyamokat is hirdet. A díjak széles skálán mozognak, ajánlatos körülnézni. Tájékozódjon a közeli internet kávézókban, vagy látogasson el honlapjaikra.

Kérdés-felelet

K Hol informálódhatok a helyi jótékonysági intézményekről?

F Ha szeretne egy listát, látogasson el az Origo http://vizsla.origo.hu/.../szervezetek,testuletek/tarsadalmi, kozhasznuszervezetek/karitativ szervezetek honlapcímére. Az Origo segítségével templomokról, kórházakról, könyvtárakról és múzeumokról is kaphat tájékoztatást, lévén, hogy ezek az intézmények is várják az önkénteseket.

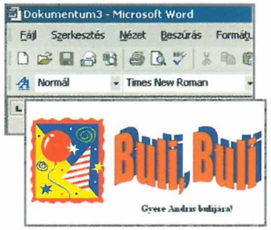

K Találok-e honlapot, amely segítséget nyújt önéletrajzom összeállításához?

F A www.cvonline.hu honlap hasznos segítséget ajánl önéletrajza megírásához. Megbízhat egy specialista céget is, de ellenőrizze, hogy az önéletrajz tartalma igazodik-e a megpályázott állással kapcsolatos elvárásokhoz.

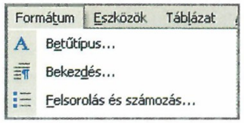
K Hogyan tudom otthon gyakorolni az Office funkcióinak használatát?

F A gyakorlás jóval eredményesebb, ha valódi feladat elvégzésére irányul. Válasszon például olyan feladatot, ahol táblázat, ClipArt kép és körlevél készítésére is szükség van. Jó alkalom lehet egy parti meghívó vagy egy költözési értesítés megszerkesztése, mivel ezek a feladatok egyszerű és áttekinthető formát igényelnek, és több különböző személyhez szólnak. Gépelje be a címzettek címeit címjegyzékébe vagy egy külön táblázatba, és az egyéni megszólítással és címmel kitöltött dokumentumok megszerkesztéséhez használja a **Körlevél** funkciót.

Szótár

Körlevél Funkció, amely lehetővé teszi a dokumentum elkészítését, majd a Címjegyzékben található bejegyzésekkel való egyesítését anélkül, hogy újra és újra be kellene gépelni az adatokat.

Formátum A szövegszerkesztőben található menü használatával tökéletes külalakú dokumentumokat készíthet, megjelölheti a betűtípust, a szöveg igazítását és egyéb, külalakra vonatkozó beállításokat adhat meg.

Táblázat Számítógépes program (pl. a Microsoft Excel) segítségével készített táblázat, amely sorokba és oszlopokba rendezett cellák segítségével kezeli és tárolja a bevitt adatokat.

IT (Information Technology) A számítógépes dokumentumok és adatok rögzítésére, tárolására és továbbítására szakosodott tudományág.

CV (Curriculum Vitae). Egy pályázó iskolai végzettségét, munkahelyeit és személyes adatait, azaz önéletrajzát tartalmazó dokumentum.

Hibakereső

Semmilyen tapasztalattal nem rendelkezik a szoftverkezelés terén.

A Startlap speciális honlapja a http://szamitogepoktatas.lap.hu kezdők és haladók számára egyaránt számos lehetőséget kínál. Választhat, hogy internetes tanfolyamon vesz részt vagy az országszerte folyamatosan induló tanfolyamok valamelyikére iratkozik be. Akár internetes alapfokú számítógép-kezelői képzésre, akár multimédiás ismeretek vagy a honlap-tervezés ismereteinek elsajátítására vágyik, itt egész biztosan megtalálja az igényeinek leginkább megfelelő megoldást.

H-P-73-10-20-038

A Mit tud a számítógépem? alkotói arra törekedtek, hogy megbízható és naprakész információkat közöljenek. A kiadvány kiegészíti, de nem helyettesíti a szakkönyvekből megszerezhető szakmai ismereteket. Az Ön gépén futó, kiadványunkban esetleg nem szereplő programokról tájékozódjon speciális szakkönyvekből.

Figyeljen a szakmai elvárásokra

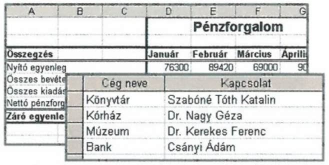
Nem kell számítógép-programozónak lennie ahhoz, hogy egy számítógép-használatot megkövetelő munkakört elnyerjen. Rengeteg olyan álláslehetőség kínálkozik, amelyekre otthon is felkészülhet.

Gépelési tudás Komoly szövegszerkesztési gyakorlat nélkül is elhelyezkedhet olyan szervezeteknél vagy jótékonysági intézményeknél, ahol elegendő az alapvető billentyűzet-kezelési és gépelési gyakorlat is. Az ilyen munkakörök között leggyakoribb az adatrögzítői állás, ahol az adatok nyomtatott dokumentumokról számítógépen megszerkesztett adatlapokra való felvitele a feladat.

Szövegszerkesztés A szövegszerkesztési ismeretek lehetőséget nyitnak a munkahelyet kereső számára. Ha tökéletesíti tudását, különösen a formátummal és a körlevélkészítéssel kapcsolatosan, számos állásajánlatra beadhatja jelentkezését. A legtöbb jótékonysági intézmény keres munkavállalókat, akik szövegszerkesztési tapasztalattal rendelkeznek, és a későbbiekben esetleg állandó munkalehetőséget tudnak biztosítani.

Táblázatkezelés A cégek, szervezetek pénzügyi osztályának az esetek többségében szüksége van olyan munkaerőre, aki ért a táblázatkezeléshez és a szükséges képletek megadásához.

Ötlet

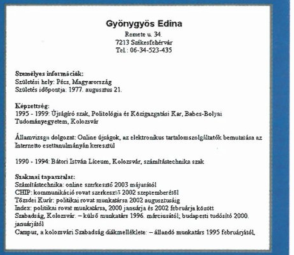
Céghez írott levelében lehetőleg egy konkrét személyhez szóljon.

Adatbázis-kezelés A cégek saját adataikat kiterjedt adatbázisokban tárolják. Ha megtanulja használni a megfelelő szoftvert, bátran jelentkezhet ilyen típusú állásokra.

Kisokos

Az első benyomás

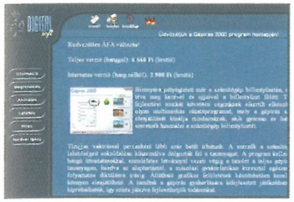
A munkaadó első benyomása az önéletrajz alapján alakul ki, ezért érdemes időt fordítania rá. Adja meg adatait pontosan és áttekinthetően. Az információk tagolásához használjon bekezdésjeleket. Az önéletrajz tartalmát és stílusát érdemes minden egyes jelentkezés esetén megfelelően átalakítani.

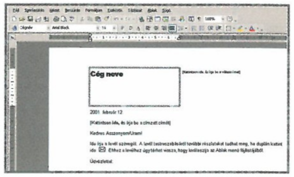

Gyakorlat teszi a mestert

Miután eldöntötte, milyen területen szeretne elhelyezkedni, hozzákezdhet a szakmai felkészüléshez. A fejlődéshez és a tanuláshoz segítséget és információt talál az Interneten.

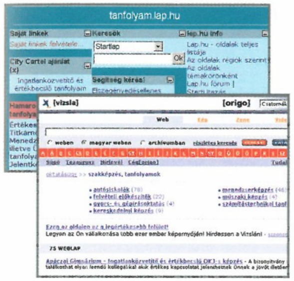
■ Számos szoftvercsomagot találhat az Interneten, amelyekkel képességeit otthon is továbbfejlesztheti, tanfolyami részvétel nélkül. Ilyen a www.deltasoft.hu. A számítástechnika elsajátításához nélkülözhetetlen egyéb szoftverekről is tájékozódhat a világhálóról.

■ Tűzzön ki valóságos tanulási célokat, például annak elsajátítását, hogyan készíthet egy tökéletes külalakú levelet. Vessen egy pillantást a postai úton érkezett levelek stílusára, vagy használja a Word erre a célra elkészített sablonjait.

■ Nézzen utána, nem tartanak-e a környéken lévő oktatási intézmények tanfolyamokat. Az induló tanfolyamokról tájékozódhat, ha az Origo keresőprogramban rákeres a 'tanfolyam' szóra, vagy ellátogat a Startlap www.tanfolyam.hu honlapjára. Mindkét helyen rengeteg otthon is használható segédletről kaphat tájékoztatást.

Önkéntes munka

Miután továbbképezte magát, még mindig előfordulhat, hogy nem talál megfelelő állást, mégpedig a gyakorlat hiánya miatt. Esélyeit növelheti, ha eltölt bizonyos időt valamelyik önkéntes szervezetnél.

■ Az önkéntes szervezetek számára végzett munka biztosítja a megfelelő gyakorlatot, és bizonyítékul szolgálhat a potenciális munkaadó számára arról, hogy a pályázó kereső foglalkozásban is megállja a helyét. A keresőprogramok segítségével, illetve az önkormányzatnál való érdeklődéssel hamar kiderítheti, milyen jótékonysági munkavégzésre van lehetőség lakókörnyezetében.

Adjon hírt magáról

A helyi és országos lapokban hirdető cégekhez való jelentkezésen kívül más módon is megtalálhatja a megfelelő állást.

■ A legcélravezetőbb álláskeresési módszer az újságok állás rovatainak átolvasása, illetve az ismertebb munkaközvetítő irodákhoz való bejelentkezés. Választhat más módszert: mutassa meg magát; készítsen saját hirdetést és helyezze el azt a környék hirdetőtábláin.

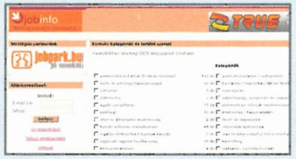
Fókuszban

Álláskeresés Interneten

Az Interneten számos álláskereséssel kapcsolatos honlap működik, ezen kívül sok újság is rendelkezik internetes állásrovattal.

Ha az Internetet választotta álláskeresése fő eszközéül, több olyan honlap is rendelkezésére áll, ahol ingyenesen kereshet a cégek ajánlatai között, testreszabott keresést kérhet, elkészítheti önéletrajzát, majd Interneten azonnal továbbíthatja. Ilyen honlap például a www.profession.hu. Némelyik program a testreszabott keresés mellett az adott típusú munkakör megüresedése esetén értesítést küld az állást kereső postafiókjára.

A legnagyobb újságoknak is van on-line változatuk, amelyekben pedig külön szekcióként található meg az állás rovat. A www.jobinfo.hu oldalon az álláskeresők kategóriánként tekinthetik meg a cégek ajánlatait.

A www.allasporges.hu oldalon a konkrét állásajánlatokon kívül számos, a munkavállalói és munkáltatói oldalt egyaránt érintő aktuális írás olvasható.

ÁLLÁS ÉS

Web-tárhelyek

Saját tárhely az Interneten

Tartalom

- Regisztráljon ingyenes webtárhelyre a „Yahoo!" oldalon
- Fontos dokumentumok tárolása a weben
- Dokumentumok tárolása az Internet-szolgáltató tárhelyén
- Fájlok hozzáférése

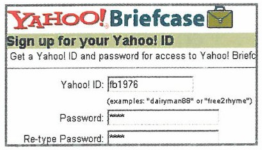

A floppyk és CD-k tökéletes adatszállítók az otthon és a munkahely között, és alkalmasak a fájlok biztonsági mentésére egészen addig, amíg egy fontosabb dokumentum elfér egy lemezre. Ilyenkor segíthet a fájlok tárolása az Interneten, mivel azokat bármelyik számítógépről elérheti. Regisztráljon ingyenes webtárhelyre, és használja az Internet egy részét merevlemezként. Ezáltal akárhol lehet, munkájának legfrissebb változatát mindig megtalálja az Interneten.

Tárhely szolgáltatások

Ez a kártya megmutatja, hogyan tárolhatja dokumentumait Internet-szolgáltatója vagy egy erre szolgáló weboldal – például a „Yahoo! Briefcase" – által nyújtott webtárhelyen. Olvashat tippeket és tanácsokat a fájlok és mappák on-line megosztásáról, illetve rendezéséről.

Kérdés-felelet

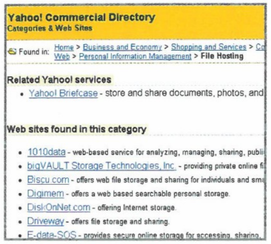
K Egy webtárhelyen biztonságban vannak a dokumentumok?

F Ez a kiválasztott tárhelytől függ. A 'Yahoo! Briefcase' típusú oldalakon jelszóval védheti dokumentumait – válasszon jelszót, és jegyezze meg. Bejelentkezéskor a 'Secure' opció kijelölésével feltöltés közben sem nézheti meg senki adatait. A tárhelyek tulajdonosainak azonban jogukban áll megtekinteni a dokumentumokat, hogy azok például kalóz szoftverekkel vagy pornográfiával kapcsolatban állnak-e.

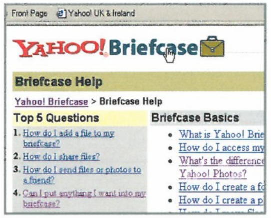
K Vannak-e más webtárhely szolgáltatók?

F Igen. Érdemes megtekinteni például a www.mydocson-line.com, www.storage.net és www.my-files.com oldalakat. Jó ötlet, ha rákeres egy keresőben az 'ingyenes webtárhely' kifejezésre.

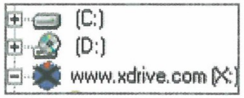
K Milyen típusú fájlokat lehet tárolni a 'Yahoo! Briefcase' oldalon?

F Amíg a különálló fájlok nem haladják meg az 5 Mbyte méretet, bármely ismert fájltípust tárolhat. Az összes Microsoft Office formátumon kívül támogatott még a JPEG, GIF, BMP, Real Media WAW és HTML. További információkért a 'Yahoo! Briefcase' oldalról kattintson a 'Help' hivatkozásra. Itt található a Gyakran ismételt kérdésekre a választ (FAQ), illetve általános információkat a Yahoo webtárhelyről.

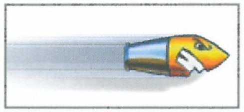

Szótár

Virtuális merevlemez Ikonként megjelenő merevlemez a számítógépén, amely valójában egy másik számítógép része.

ADSL Asymmetric Digital Subscriber Line (nagy sebességű Internet-kapcsolat), hétszer gyorsabb egy modemnél.

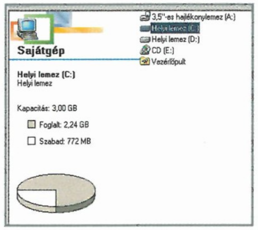
FTP File Transfer Protocol. Hatékony adatátviteli típus egy szerver és más számítógépek között. A Bullet Proof FTP kipróbálható verzióját letöltheti a www.bpftp.com oldalról.

Biztonságos kapcsolat (secure link) Két számítógép közötti kódolt összeköttetés. Az adatokat továbbító számítógépek így nem tudják azt olvasni.

Webtárhely Egy szerver részének használata fájlok tárolására, mintha egy új merevlemez lenne.

Tudta-e?

Számítógépének kapacitása valószínűleg 3 Gbyte körül van, de megtelhet, ahogy egyre több programot telepít, illetve egyre több fájlt hoz létre. A webtárhelyek 30 és 150 Mbyte közötti kapacitást nyújtanak, így az egész meghajtó mentésére alkalmatlanok. Ha

mégis lenne akkora tárhely, a feltöltési idő túl hosszú lenne. Az egyre olcsóbb szolgáltatókkal és egyre gyorsabb csatlakozással – például ADSL – azonban érdemes megfontolni a nagyobb dokumentum-mappák biztonsági mentését az Interneten.

Hibakereső

Lassan tele lesz az on-line tárhely.

A 'Yahoo! Briefcase' 'Delete' (Törlés) gombjával törölheti a már nem használt fájlokat. A legtöbb webtárhely szolgáltató különböző lehetőségeket kínál a tárhely bővítésére. Egyeseknél 150 Mbyte-ig

növelheti tárhelyét, ha barátait bevezeti a rendszerbe. Vásárolhat további tárhelyeket olyan oldalakon, mint például az Xdrive, a www.xdrive.com címen. Sok ilyen oldal ingyenes próbaidőt nyújt az új felhasználóknak.

H-P-73-10-20-040

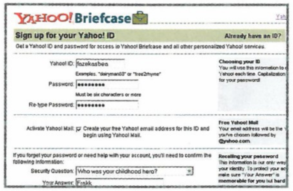
A Yahoo! Briefcase oldal

Az ingyenes webtárhelyeket szolgáltató oldalak egyike a Yahoo!. Alábbiakban megtudhatja, hogyan töltse ki az on-line űrlapot.

1 A Böngészőjében adja meg a http://briefcase.yahoo.com címet. Kattintson a **Sign Me Up** hivatkozásra, hogy a Yahoo! weboldal és szolgáltatásas részese legyen.

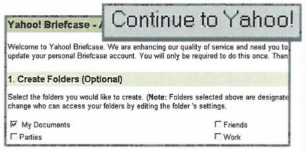

2 Töltse ki a személyes adatokra vonatkozó on-line űrlapot. Válasszon egyedi jelszót, így mások nem léphetnek be internetes tárhelyére.

3 Sokféle témájú e-mailre feliratkozhat. Jelölje ki azokat, amelyek érdeklik, gépelje be az ellenőrző szöveget, majd kattintson a **Submit Form** hivatkozásra.

4 A regisztráció befejezése után megjelenik az üdvözlő képernyő. Kattintson a **Continue to Yahoo!** gombra. Megjelenik a Yahoo! Briefcase Account Setup Page. Itt hozzhatja létre mappáit. Adja meg a megerősítéshez kapott kódot, majd kattintson a **Submit** gombra.

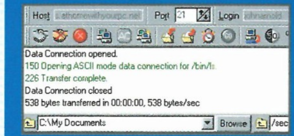
Ötlet

A legfontosabb fájlokat mentse ki floppylemezre és on-line tárhelyre egyaránt.

Kisokos

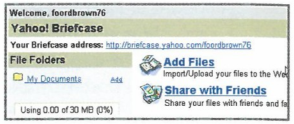
Webtárhely

A legtöbb Internet-szolgáltató 30 Mbyte vagy nagyobb tárhelyet biztosít. Nem kell ezt weboldalak tárolására használni, egy részét vagy az egészet fájlok tárolására szánhatja. Hozzon létre egy külön mappát a tárolandó fájloknak. A fájlok biztonságának érdekében védje a mappát jelszóval. Megfelelő FTP programmal így mozgathatja a fájlokat számítógépe és az Internet között.

Fájlok tárolása a Yahoo! oldalon

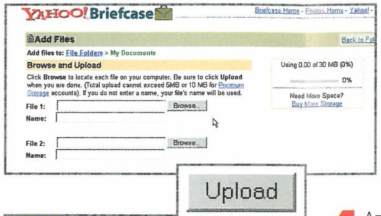
Tárhelyét bárhonnan elérheti – otthon vagy munkahelyen – ahol van számítógép Internet-kapcsolattal.

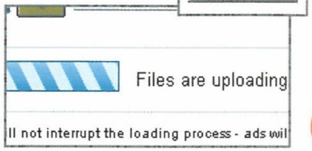

1 Regisztráció után megnyílik a Yahoo! Briefcase főoldala. Ezen olvashatja, hogy 30 Mbyte tárhelyhez jutott, és ezt fájlok tárolására használhatja.

2 Biztonsági mentéshez kattintson az **Add Files**ra. Jelölje ki a mappát, például a 'My Documents' nevűt, majd kattintson a **Select** gombra.

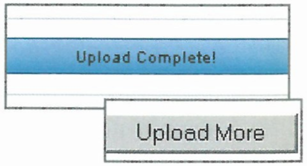

3 A következő oldalon kiválaszthat hat darab fájlt feltöltésre. A **Browse** gomb megnyomásával keresse meg a fájlokat számítógépén.

4 Az **Upload** gomb megnyomásával felmásolja a kiválasztott fájlokat a tárhelyre.

5 Várja meg, amíg a feltöltés elkészül, majd a **Back to Folder** segítségével nézze meg a fájlokat, vagy az **Upload More** segítségével töltsön fel további fájlokat.

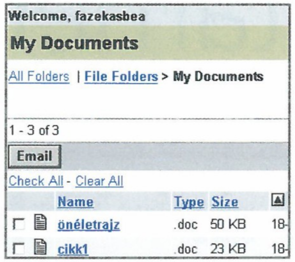
Ötlet

Ne felejtse megszakítani az Internet-kapcsolatot, miután befejezte a feltöltést.

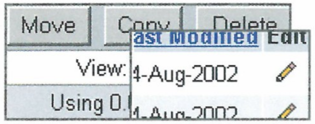
Webtárhely rendezése

Ha több számítógépen dolgozik, a Yahoo! Briefcase segítségével mindig elérheti a legfrissebb fájlokat.

1 Ha feltöltötte a fájlokat, megjelenik egy információs oldal, ahol nevük, formátumuk, méretük és módosításuk dátuma látható.

2 A fájlok rendezéséhez kattintson egy fájl mellett látható jelölőnégyzetre, majd a **Move** (áthelyezés), **Copy** (Másolás) és **Delete** (Törlés) gombokkal alakítsa tárhelyének tartalmát. Egy fájl nevének megváltoztatásához kattintson a mellette található ceruzára, majd gépelje be a megfelelő nevet.

3 Újabb fájlok feltöltéséhez kattintson az **Add File** gombra. Új mappa létrehozásához, például a személyes és munkahelyi fájlok elkülönítéséhez kattintson a **Create Folder** hivatkozásra.

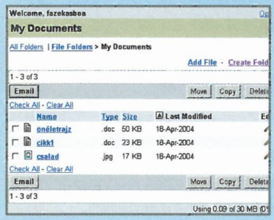

Fókuszban

Fájlok megosztása

Barátaival és családtagjaival megoszthatja a Yahoo! oldalon tárolt fájlokat, ha a mappát megfelelően beállítja.

1 A fájlok megosztásához nyissa meg a Yahoo! Briefcase oldalát, majd kattintson az **Edit Settings** hivatkozásra.

2 A következő oldalon győződjön meg arról, hogy a megfelelő mappa nevét adja meg, majd válassza ki a mappa biztonsági szintjét.

3 Ha bárki hozzáférhet a mappához, válassza a 'Public' opciót. Ha csak szűk kör férhet hozzá, kattintson a 'Friends' opcióra. Adja meg barátainak 'Yahoo!' felhasználónevét, vesszővel elválasztva. A **Save** gomb megnyomásával menti és alkalmazza a beállításokat.

Az idő ezer arca

Idő-figyelő

Tartalom

- A Chameleon Clock elindítása
- Beállítások megváltoztatása
- Ébresztő vagy figyelmeztető beállítása
- A világ egyéb időzónáinak megkeresése

A Chameleon Clock olyan program, amellyel új tartalmat adhat a számítógép dátum és idő funkciójának. A Windows óra ugyan rendkívül hasznos eszköz, de a Chameleon Clock többet nyújt, hiszen ügyes figyelmeztetővel és beszélő órával van ellátva. Lehetővé teszi emellett a világ időzónáinak megtekintését, MP3 fájlok lejátszását, sőt mi több, megjeleníti a Julián-naptárt és a hold fázisait is.

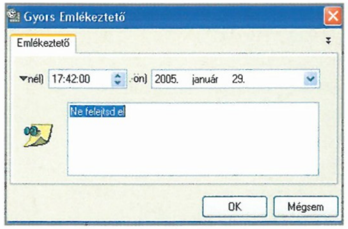

Percre pontosan

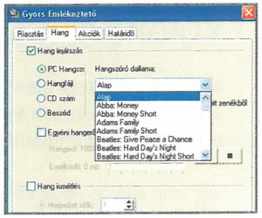
A Chameleon Clock a fontos események szervezőjeként is jól működik. Például, ha nem szeretné elfelejteni egy születésnapot vagy évfordulót a családban, a program emlékeztetni fogja rájuk egy praktikus kis üzenettel a képernyőn. Amennyiben adott napszakokban szüksége van figyelmeztetésre, például akkor, amikor lejárt a munkaidő, vagy ha fontos ügyben kell telefonálnia, esetleg elindulnia a gyerekekért, a Chameleon Clock emlékezteti a teendőire.

Tudta-e?

A Chameleon Clock szoftverrel könnyen beállíthat egy rövid emlékeztető üzenetet. Jobb egérgombbal kattintson az órára, válassza a Gyors Emlékeztetőt. Kattintson az Egyéni-re, ütemezze az emlékeztetőt napokkal, hónapokkal vagy évekkel előre. Az időt és dátumot állítsa be a nyilak segítségével, gépelje be üzenetét a szövegdobozba. Kattintson az OK gombra. A kiválasztott időben az üzenet megjelenik az Asztalon.

Kérdés-felelet

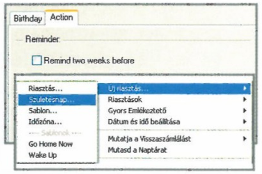

K Hogyan állíthatok be új hangjelzést a riasztáshoz?

F Jobb egérgombbal kattintson az órára, majd válassza az **Új riasztás** opciót. Miután beállította az emlékeztetőt, kattintson a **Hang** fülre. Ha be van jelölve a Hanglejátszás négyzet, kattintson a 'Hangszóró dallama' mellett található nyílra, és válasszon új hangot a legördülő listából.

K Beállítható-e születésnapi emlékeztetőt?

F Igen. Kattintson az **Új riasztás** opcióra. Jelölje meg az **Évente** opciót, majd az üzenet mezőben adja meg az ünnepelt nevét. Az üzenet alatt jelölje meg az **Emlékeztető előtte** négyzetet, állítsa be, hogy a program mikor emlékeztesse.

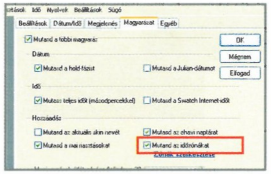

K Az óra mindig pontos lesz-e?

F A Chameleon Clock ugyanazt az időt mutatja, mint a Windows rendszer órája. Beállíthatja az időt a Vezérlőpulton. Azonban, ha a Chameleon Clock menüjében a **Dátum és idő beállítására** kattint, választhatja az **Internet Time Server**en opciót. Így a program csatlakozik az Internetre, és egy pontos időszerver segítségével szükség szerint beállítja az órát.

K Hogyan jeleníthetem meg a naptárat az Eszközsúgón (Tooltip)?

F Válassza a **Beállítások**, majd **Egyéb** opciókat. Kattintson a **Magyarázat** fülre, majd jelölje meg a **Mutasd az ehavi naptárat** opciót. Kattintson az **OK** gombra.

Szótár

Eszközsúgó A sárga mező, amely akkor jelenik meg, amikor az egérmutató a Chameleon Clock felett van. Mutatja az időt, napot, dátumot, naptárat és a kiválasztott időzónákat.

Indítópult A számítógép elindításakor, az Indítópult mappában található programok elsőbbséget kapnak, és automatikusan elindulnak.

Előbukkanó menü Egy ikonra vagy az Asztalra jobb egérgombbal kattintva megjelenő opciók listája.

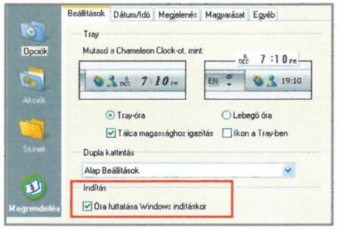

Internet Time Server Időszerver, amely egy rendkívül pontos, internetes óra. A szerver segítségével a Chameleon Clock ellenőrizheti a pontos időt.

Hibakereső

Nem látja a Chameleon Clock alkalmazást a Tálcán.

Kattintson a **Start** menüre, majd a **Programok** alatt a **Chameleon Clock3** menüben található **Chameleon Clock** ikonra. Beállíthatja, hogy az óra minden alkalommal elinduljon a Windows indításakor. Jobb egérgombbal kattintson az órára, majd nyissa meg a **Beállítások** ablakot. A Beállítások fülön az **Indítás** alatt jelölje be az 'Óra futtatása Windows indításkor' négyzetet. A befejezéshez kattintson az **OK** gombra.

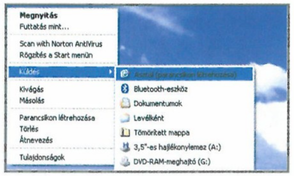

H-P-73-10-20-063

Parancsikon az Asztalon

Az Asztalra helyezett parancsikon segítségével elindíthatja a Chameleon Clock alkalmazást egy egyszerű kattintással.

1 Kattintson a **Start** menüre, majd a **Programok** alatt a **Chameleon Clock3** mappára. Jobb egérgombbal kattintson a **Chameleon Clock** program ikonjára, és válassza a Küldés menü alatt található **Asztal (parancsikon létrehozása)** opciót.

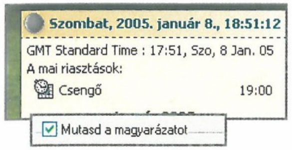

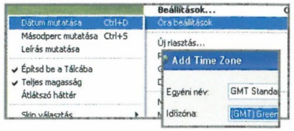
2 A Chameleon Clock ikon megjelenik az Asztalon. Erre duplán kattintva bármikor elindíthatja a programot.

Különböző időzónák

A Chameleon Clock Időzónák funkciója segítségével elkerülheti, hogy szokatlan időpontban telefonhívással alkalmatlankodjon egy másik országban élő barátjánál vagy munkatársánál.

1 Jobb egérgombbal kattintson az órára, majd válassza a **Beállítások** opciót. Kattintson az **Idő** menüre, majd a **Mutasd az Időzónákat** opcióra. Bizonyosodjon meg arról, hogy a **Mutasd a magyarázatot** opciót bejelölte, majd kattintson a **Hozzáadás** gombra.

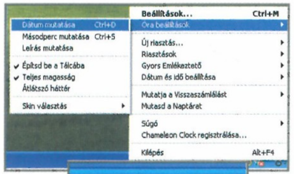

2 Az Időzóna hozzáadása párbeszédpanelen görgesse le a listát, válasszon ki egy bejegyzést, majd **OK**. A kiválasztott időzóna megjelenik az Időzóna fülön. Kattintson az **OK** gombra. Az időzóna így megjelenik az Eszközsúgón.

Az óra testreszabása

A Chameleon Clock alapértelmezetten az időt órákban és percekben mutatja, de megjelenítheti a dátumot is.

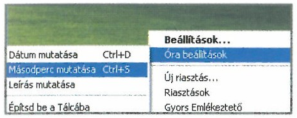
1 Az Értesítési területen jobb egérgombbal kattintson az órára. Kattintson az **Óra beállítások** almenüre, majd kattintson a **Dátum mutatása** opcióra, megjelenítve egy pipát.

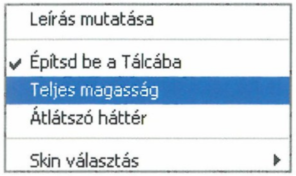

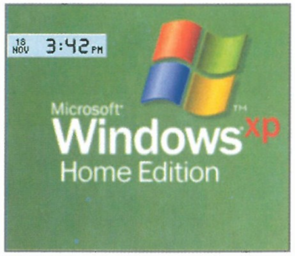

2 Az órákon és perceken túl a másodpercek megjelenítéséhez kattintson a **Másodperc mutatása** parancsra az **Óra beállítások** almenüben.

3 Ha az óra így túlzsúfolt, lépjen újra az Óra beállítások menübe. Ezúttal kattintson a **Teljes magasság** opcióra. Ezzel megnöveli az óra által felhasználható területet, így több információ fér el rajta.

4 Az órának nem kell feltétlenül az Értesítési területen lennie. Kattintson az **Óra beállítások** menüre, majd az **Építsd be a Tálcába** opcióra, eltüntetve a pipát. Így az óra az Asztalon lesz látható. Kattintson rá, majd egyszerűen húzza a megfelelő helyre.

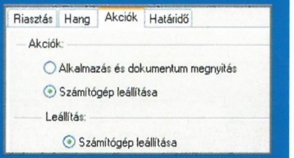
5 Kattintson a **Leírás mutatása** opcióra az **Óra beállításai** almenüben. Így bármikor az órára helyezi az egérmutatót, egy előbukkanó ablakban megjelenik az idő, nap, dátum és egy naptár.

Kisokos

Automata kapcsolás

Ha azt szeretné, hogy számítógépe egy adott időpontban kikapcsoljon, állítsa be a Chameleon Clock automatikus leállítás funkcióját. Jobb egérgombbal kattintson az órára, majd az Új riasztás opcióra. A párbeszédpanelen jelölje meg a Naponta opciót, kattintson az Akciók fülre, majd a Számítógép leállítása rádiógombra. Bizonyosodjon meg arról, hogy valóban a Számítógép leállítása beállítás érvényes a Leállítás alatt, majd kattintson az OK gombra.

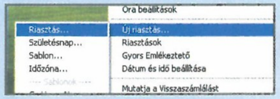

Fókuszban

Emlékeztető beállítása

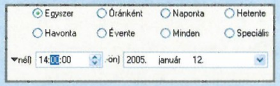
A Chameleon Clock segítségével beállíthat emlékeztetőket egy perccel vagy akár évekkel előre. Az emlékeztető tartalmazhat szöveget, hangokat és képeket.

1 Jobb egérgombbal kattintson az órára. A felbukkanó menüben kattintson az **Új riasztás / Riasztás** opcióra.

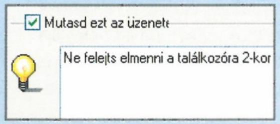

2 Amikor megjelenik az Új Riasztás párbeszédpanel, kattintson az **Egyszer** rádiógombra. Az alatta található mezőben jelölje ki az órákat, majd a le- és felfelé mutató nyilakkal állítsa be az időt. Ismételje meg a műveletet a percekkel is. Kattintson a dátum mellett található nyílra, majd válasszon dátumot.

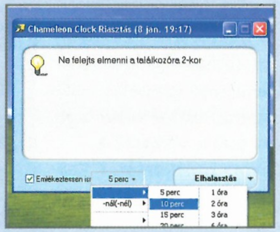
3 Az üzenet mezőbe gépelje be a találkozónak, teendőnek vagy eseménynek megfelelő üzenetet, amely riasztáskor emlékeztetőül szolgál.

4 Az Új Riasztás párbeszédpanel alján található ikonok közül választhat egyet az üzenet mellé. Görgesse a listát, majd kattintson a kiválasztott ikonra és nyomja meg az **OK** gombot.

5 A megadott időben az emlékeztető megjelenik a képernyőn. Amennyiben szeretné az emlékeztetőt újraütemezni, jelölje be az **Emlékeztessen ismét** négyzetet, majd a mellette látható mezőkben a nyilak segítségével válasszon időt, és nyomja meg az **Elhalasztás** gombot.

Speciális billentyűzetek

Üsd, vágd!

Tartalom

- Multimédiás billentyűzetek
- Igényes klaviatúra-kiegészítők játékosok számára
- Extra szolgáltatások számítógép mániásoknak
- Kapcsolódás vezetékek nélkül

Sok szó esik a számítógépek alkatrészeiről: milyen gyors a processzor, mennyi memória van a gépben, mennyi tárterülettel gazdálkodhatunk a merevlemezen, van-e a gépben DVD-meghajtó, de ritkábban beszélünk azokról az eszközökről, amelyekkel fizikai kapcsolatban vagyunk. Ezek az eszközök a monitor, az egér és a billentyűzet. A mai világban a monitorok már minden igényt kielégítenek, nem vibrálnak, és a felbontásuk is elegendő, de vajon az egerek és a billentyűzetek is kiállják a próbát?

Kényelmes leütések

Ezeknél az eszközöknél az elsődleges szempont a kényelem: mennyire áll kézre a billentyűzet, jó-e a gombok elrendezése, mennyire esik jól a gépelés. Mivel ezeknek a követelményeknek többé-kevésbé ma már mindegyik eszköz megfelel, ezért a gyártók más szempontokat is igyekeznek figyelembe venni. Ezek általában mindenkinek hasznosak, de vannak speciális felhasználóknak (például a játékosoknak) kínált különleges lehetőségek is. A kártyán a legújabb billentyűzetek szolgáltatásaiba nyerhet betekintést.

Tudta-e?

Az IBM-kompatibilis személyi számítógépek megjelenése előtt a billentyűzetek szerepe jóval nagyobb volt. A legtöbb számítógép – a Commodore család, a Spectrum számítógépek és így tovább – esetében maga a számítógép is a billentyűzetbe volt beépítve, ami kényelmi, hordozhatósági szempontból remek elgondolás volt, viszont gyakorlatilag lehetetlenné tette a gépek bővítését, mivel a fix kialakítás miatt már nem volt hely a hozzáépítéseknek. Később az utóbbi szempont (vagyis a bővíthetőség) győzött.

Kérdés-felelet

K Mennyibe kerülnek ezek a speciális billentyűzetek?

F Széles palettán mozog az áruk. Az egyszerű, csak az alapfunkciókat nyújtó, egy-két ezer forintos billentyűktől kezdve a skála több tízezer forintosakig terjed.

K A billentyűzetemen sok gomb van, de nem történik semmi, amikor megnyomom. Miért?

F A normál működésen felüli gombok használatához telepítenie kell számítógépére a billentyűzethez adott szoftvert. Csak ennek a használatával lehet teljes mértékben kihasználni a hardver által kínált szolgáltatásokat.

K Mire jó az a billentyűzet, amelynek csak 3 gombja van?

F A moszkvai Art Lebegyev cég egyedi billentyűzete egy speciális funkcióval bír. A 3 gomb felületén ugyanis OLED technológiás kijelzők találhatók, így a billentyűn megjelenő kép bármikor megváltoztatható. Hasznosságához persze kétségek férhetnek, de például jól működhet egy zöldség-gyümölcs mérő készülékben, ahol a gombok felületén az aktuálisan kapható termék képe jelenik meg.

K Miért jó, ha egy billentyűzetnek saját beépített memóriája van?

F Egy normál billentyűzeten ennek semmi hasznát nem vennénk, de egy

gyorsgombokkal gazdagon felszerelt példány esetén a felhasználók által a gyorsgombokhoz rendelt funkciók elmenthetők, így több felhasználó is saját ízlésére igazíthatja a billentyűzetet, majd a memóriából könnyedén előhívhatja a beállításokat.

Szótár

OLED Hihetetlenül vékony kijelzők megalkotására alkalmas technológia, amely nem félvezetőkből, hanem szénalapú molekulákból áll. A normál folyadékkristályos kijelzőkhöz képest gyorsabb, fényesebb és könnyebb.

Windows billentyű A billentyűzeteken a kézhez legközelebbi sorban a bal oldali CTRL és ALT billentyűk között elhelyezkedő gomb, amely a Windows logóját ábrázolja. Funkciója, hogy a Windows szolgáltatásait gyorsabban lehessen elérni. Például a Windows gomb és az R betű lenyomására megjelenik a Futtatás nevű ablak.

Bluetooth elosztó A vezeték nélküli billentyűzetek közül némelyik nem csak a számítógéphez való kapcsolódásra használja a Bluetooth technológiát, hanem más eszközök számára is lehetővé teszi a számítógéphez való kapcsolódást ezen a felületen, egyfajta Bluetooth elosztóként működve.

Hibakereső

Az új billentyűzetnek nem magyar a kiosztása.

A vásárlás előtt győződjön meg arról, hogy a választott terméknek létezik-e magyar kiosztású változata. Kellemetlen, ha a drága pénzen megvásárolt billentyűzetről kiderül, hogy nem magyar kiosztású. Még rosszabb, ha a billentyűzetnek egyáltalán nem létezik magyar nyelvű változata, így nem is tudja becserélni. Ha nagyon különleges (az árából megtudható) vagy kizárólag csak játékosoknak szánt billentyűzetet választott, legyen elővigyázatos. Inkább csomagoltassa ki még a boltban, nehogy később kellemetlen helyzetbe kerüljön. Végső megoldásként szerezhet rá öntapadós matricákat.

H-P-73-10-20-096

A Mit tud a számítógépem? alkotói arra törekedtek, hogy megbízható és naprakész információkat közöljenek. A kiadvány kiegészíti, de nem helyettesíti a szakkönyvekből megszerezhető szakmai ismereteket. Az Ön gépén futó, kiadványunkban esetleg nem szereplő programokról tájékozódjon speciális szakkönyvekből.

Multimédiás felszereltség

Néhány évvel ezelőtt még különlegesnek számítottak a multimédiás jelzővel illetett eszközök, manapság már az a szokatlan, ha nem szerepel ez a szó a reklámszövegben.

Nem is olyan könnyű rájönni, hogyan kapcsolódik a billentyűzetekhez a multimédia. Elegendő arra gondolni, hogy például el lehet rejteni egy billentyűzeten néhány gombot, amelyek segítségével az alapértelmezett médialejátszó program vezérelhető, így könnyedén, néhány gombnyomással elindítható a lejátszandó zene, vezérelhető a hangerő stb. Az alábbiakban sorra vesszük, hogy milyen egyéb szolgáltatásokat és extrákat nyújtanak a csúcskategóriás klaviatúrák.

Vezérlőgombok Az alapértelmezett médialejátszó program elindítására szolgáló gombot viszonylag sok billentyűzeten találhat, de igényesebb darabokon külön gombot kapott a zene elindítása, a hangerő szabályozása és a számok közti léptetés.

Elnémító gomb Ha hangos zenehallgatás közben hirtelen cseng a telefon, hasznos lehet az elnémító gomb, mert így nem kell újra beállítani a hívás után a zene hangerejét, csak újra meg kell nyomni a gombot, és visszaáll a korábbi hangerő.

Képek kezelése A billentyűzeten azonban nem csak a hangok, hanem a képek kezeléséhez is segédletet találhat. Extra funkció a képek kicsinyítéséhez és nagyításához szolgáló görgő, mely az egéren levő görgőhöz hasonlóan működik.

Távirányító A Logitech cég egyik legújabb fejlesztése, hogy a billentyűzet numerikus része leszerelhető, és ceruzaelemekkel önállóan is működik számológépként. Ennél érdekesebb azonban, hogy az eszközt távirányítóként is lehet használni a számítógéphez. A nagyjából 20 méter távolságig működő szerkezet alkalmas DVD-filmek lejátszásának indítására, zenelejátszás kezdeményezésére vagy akár a gépen található képek nézegetésére. Amennyiben a gépben TV-tuner kártya is van, az adások megtekintését is elindíthatja anélkül, hogy a számítógéphez kellene mennie.

Játékosoknak

Sok extra funkció kimondottan a játékosoknak készül, és nem is lehet őket másra használni.

■ **Kijelző** Az egyik, leginkább játékosoknak kifejlesztett sajátosság egy speciális, lehajtható folyadékkristályos kijelző a billentyűzet tetején. Ezen a kijelzőn nyomon lehet követni a játék állását. Egy lövöldözős játék esetén például láthatja, hogy milyen típusú lövedékből mennyi áll még rendelkezésére. Természetesen ez a funkció kizárólag csak akkor működik, ha a játékprogram készítői a szoftvert erre felkészítették. Ez persze bármely más programhoz lehetőséget kínál, tehát akár a napi időjárás is megjelenhet a kis kijelzőn.

■ **Játék üzemmód** A játékosok egyik rémálma, amikor a játék kellős közepén véletlenül megnyomják a Windows logót ábrázoló gombot, és megjelenik a Start menü a játék helyett. Ezért született az a megoldás, hogy a Windows gomb a játék indulásától kezdve nem működik.

■ **Játékbillentyűk** Léteznek kimondottan a játékokhoz tervezett billentyűzetek. Ezek sokszor annyira speciális darabok, hogy a játékon kívül nem is lehet másra használni őket. A játékokhoz viszont ideálisak ezek az eszközök.

Vezeték nélkül

Rohamosan terjednek a vezeték nélküli technológiákat használó billentyűzetek. Vajon hogyan kommunikálnak ezek a számítógéppel?

■ Nincsen semmi ördöngösség a dologban. A billentyűzethez tartozó adaptert a számítógép USB-csatlakozójába kell bedugni. A billentyűzet és az adapter pedig rádiójelekkel kommunikál a Bluetooth technológia segítségével. Ha a billentyűzetet nem önállóan, hanem egérrel együtt forgalmazzák, akkor az egér ugyanazt az adaptert használja, de az adapterhez sokszor tartozik egy bölcső, amelynek segítségével az egér az USB-kapun keresztül feltölthető.

Fókuszban

Extra felszerelések

Ma már olyan kiegészítők is járnak némely billentyűzethez, amelyek nem kapcsolódnak közvetlenül az eszköz eredeti funkciójához.

■ **Világított billentyűk**
Aki gyakran dolgozik éjszaka, és nem akar lámpát gyújtani, annak hasznos lehet egy olyan billentyű, amin nem fehér alapon fekete színűre festett billentyűk, hanem fekete alapon valamilyen élénk színnel világító betűk vannak.

■ **Cseppálló kivitel** A számítógép használók olykor a billentyű fölött esznek és isznak. Így gyakran előfordul, hogy a kávé vagy más innivaló a billentyűre kerül. A megoldás a cseppálló billentyűzet lehet, ami természetesen nem azt jelenti, hogy az eszköz vízbe mártható, de néhány cseppnyi kávétól még nem fog tönkre menni.

■ **Gyorsgombok** Az újabb billentyűzeten már szériafelszerelésnek számítanak az alkalmazások gyors indítására szolgáló gombok. Így egyetlen gombnyomással csatlakozhat az Internetre, elolvashatja elektronikus leveleit, megnyithatja a Dokumentumok mappát, de akár egy bizonyos táblázatot vagy szöveget is hozzárendelhet ezekhez a billentyűkhöz. Továbbá a Keresés ablak vagy Vezérlőpult is tetszés szerint előhívható egyetlen gombnyomásra.

■ **Lapozás** A képek nagyítására és kicsinyítésére használt görgőt a Word vagy Excel dokumentumokban lapozásra lehet használni, sőt, amikor a dokumentum túl széles, akkor széltében is mozgatható az állomány.

Ablakok a világra

Régi bútordarab

Tartalom

- Windows a mindennapokban
- Zenéljen Windows-zal
- A Microsoft Xbox bemutatása

A legtöbb ember jól ismeri a Microsoft Windows operációs rendszert, amelynek ablakkezelő felülete egyaránt megtalálható számítógépeken és laptopokon, mind otthon, mind a munkahelyen. A Windows rendkívüli sikerét nézve nem meglepő, hogy a technológia átmenet és feltűnés nélkül beépült mindenféle hétköznapi eszközökbe, amelyek számítógépek és speciális szoftverek segítségével nyújtanak elektronikus szolgáltatásokat.

A jövőbe tekintve

Ez a kártya azt mutatja be, hogyan épül be a Windows a mindennapjainkba. Kiderül majd, hogy az asztali számítógépek operációs rendszere, a szerény Windows hogyan ihlette meg a világ legösszetettebb technológiáit a játékoktól és a zeneszerkesztéstől az „intelligens" autórádiókig és a bankautomatákig.

Tudta-e?

A Microsoft és hasonló cégek szerint a jövő útja a számítógép által kezelt háztartási eszközök használata, és ezek otthoni hálózaton keresztül való irányítása. Egyre több lehetőség van a háztartásba beépített számítógépek használatára, a különböző feladatok automatizálására. Például az Internet-hűtőt arra tervezték, hogy a fogyóban lévő termékeket automatikusan megrendelje a bevásárlóközpontból. A Windows televízió küld egy üzenetet, amikor úgy gondolja, hogy egy Önnek tetsző műsor kezdődik; a függöny elhúzása pedig minden este automatikus, akkor is, ha nincs otthon.

Kérdés-felelet

K Léteznek-e a Windows-nak speciális verziói?

F Az intelligens kártyaolvasókba a Windows egy másik verzióját építik be. A 'Windows for Smart Cards' a legkisebb változata ennek az operációs rendszernek, amely kezelői felületet nyújt az intelligens kártyarendszereknek, amit a kereskedelmi hitelkártyás átutalások nagyobb biztonsága érdekében fejlesztettek ki.

K Hallgathatok webrádiót számítógép nélkül?

F Igen. Az AudioRamp iRad-S az első internetes lejátszó volt a világon. Egyesíti a webrádiót és a hangfájlok letöltését a hagyományos rádióval és CD-lejátszóval. Egyszerűen beprogramozza kedvenc zenéit, a készülék pedig megkeresi őket az Interneten, és felajánlja, hogy hozzáadja a médiatárhoz.

K Mi a Windows-alapú technológia jövője?

F A Microsoft, a Windows alkotója, mindig újabb utakat keres a Windows alapú szoftverek mindennapos használatához. Ez alapján jött létre a cég legújabb terméke, a Smart Personal Objects Technology, más néven SPOT. A Microsoft azt reméli, hogy ez a szoftver forradalmasítja a műszaki piacot azáltal, hogy egy egyszerű eszköz, például a karóra, ugyanúgy működhet, mint egy kéziszámítógép, amely a tulajdonosnak friss híreket és időjárásjelentést szolgáltat, illetve olyan hasznos információkat tárol, mint a barátok elérhetőségei. A cég számításai szerint az évtized végére az olyan intelligens eszközök, mint például a digitális képolvasóként funkcionáló hűtőmágnes az átlagos háztartás alapelemei közé fognak tartozni.

Szótár

Globális helymeghatározó rendszer (GPS) Olyan technológia, amely a Föld körül keringő műholdak hálózatának segítségével a megfelelő vevőkészülékkel rendelkező embereknek információt nyújt pontos elhelyezkedésükről.

Windows CE Eredetileg kéziszámítógépre, például PDA-ra tervezett Microsoft operációs rendszer.

Felhasználó felület Az a módszer, ahogyan a felhasználó és a számítógép együttműködnek, például egy egér és egy képernyő segítségével.

Pocket PC kéziszámítógép A Windows operációs rendszer legújabb változata, amely kéziszámítógépekre és telefonokra alkalmazható.

Hibakereső

Nem tudja összekötni kéziszámítógépét az asztali számítógéppel. Minden kéziszámítógéphez kap egy ActiveSync nevű összehangoló alkalmazást. A szoftvert egyaránt telepítheti az asztali és kézi számítógépre, így amikor összeköti a kettőt, automatikusan elindul az információcsere. Ez azt jelenti, hogy minden fájl, beleértve a naplót, elérhetőségeket, és az e-maileket, mindig naprakész mindkét eszközön. Többet tudhat meg az ActiveSync-ről a www.microsoft.hu honlapon.

H-P-73-10-20-030

Házi varázslat

A játékkonzolok saját operációs rendszerrel működnek. A számítógéphez hasonló funkciók szolgáltatása azonban azt jelenti, hogy a Windows mára ideális rendszer a játékkonzolokhoz.

A Microsoft Xbox az egyik legnépszerűbb játékkonzol a világon, amely külső megjelenésre nagyon hasonlít az otthoni számítógéphez. Amellett, hogy Intel processzorral, DVD-lejátszóval és egy 10 GB-os merevlemezzel van felszerelve, az Xbox Ethernet bemenettel is rendelkezik. Ez lehetővé teszi a játékosok számára, hogy az Interneten keresztül a világ bármely pontján levő on-line ellenfelekkel mérkőzzenek meg.

Microsoft Xbox

A Gyűrűk ura játék Xboxon (lent)

Az Xbox szintén az operációs rendszerhez hasonló technológiát használ. Például a DirectX, ami a Windows Me és XP számára is elérhető, része az Xbox játékkonzol által a háromdimenziós játékokhoz használt szoftvernek. További információkért az Xbox játékkonzollal és a játékokkal kapcsolatban látogasson el a www.xbox.com oldalra.

Kisokos

Miniatűr Windows

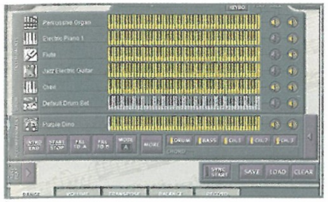
A közhiedelemmel ellentétben, a Pocket PC kéziszámítógép nem a Windows lecsökkentett változata. Kompakt operációs rendszernek készült, elektronikus fogyasztói eszközökhöz. Noha eredetileg kézi és hordozható eszközökben használták, mostanra megjelent tévékészülékekben, a gépkocsi automatizálásban, és beszédfelismerő alkalmazásokban is. A Pocket PC egyszerű kezelői felülettel rendelkezik azoknak, akik már ismerik az asztali operációs rendszereket.

Digitális zongorák

A Microsoft Windows innovatív felhasználásának egyik példája a Van Koevering cég által készített digitális zongora, amely David Van Koevering és Dr. Bob Moog vízióját testesíti meg.

A Van Koevering digitális zongorákba számítógép alkatrészek vannak beépítve, ami csodálatos, interaktív tanuló és felvevő eszközzé varázsolja őket. Ennek legszembetűnőbb bizonyítéka az érintőképernyő, amely a kottatartót helyettesíti.

A digitális érintőképernyő segítségével szabályozhatja a billentyűzet beállításait, és különféle zeneprogramokat is használhat. Játszhat kottából és írhat kottát, énekelhet karaoke-t saját dalaira, vagy éppen megtanulhat zongorázni.

Az AutoPC-rendszer

Az AutoPC Windows CE-t használó multimédiás eszköz. Egyszerre ötvözi az autórádiót, a számítási funkciókat, a navigációt és a vezeték nélküli kommunikációt, és mindezt hangvezérlés segítségével.

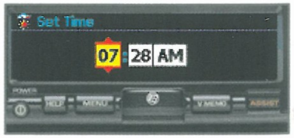

Az AutoPC egy beépített mikrofon segítségével felismeri a beszédhangon elhangzó parancsokat, és az 1200 szavas szótár segítségével rádiócsatornát vagy CD-lemezt vált (egy hatlemezes lejátszó van a csomagtartóban), illetve pontról pontra útbaigazítást ad az integrált globális helymeghatározó rendszer alapján.

Az AutoPC képes felolvasni az elektronikus határidőnaplójából, telefonhívásokat kezdeményezni és letölteni leveleit az e-mail fiókjából.

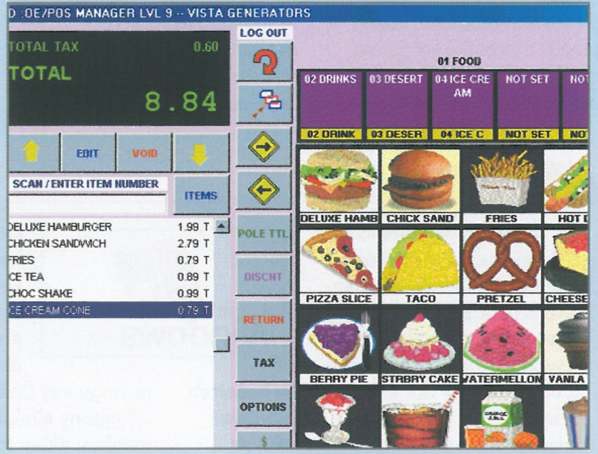
A kéz nélküli vezérlés a biztonságot is növeli, hiszen nem kell levenni a szemét az útról, kezét a kormányról, miközben a program funkcióit beállítja.

Fókuszban

Pénztárak és eladási nyilvántartások

A mindenki által ismert és sűrűn használt szolgáltatások, mint például a pénzkiadó automaták, szupermarket kasszák vagy eladási rendszerek már megtalálhatóak Windows-os verzióban is.

Több nagy bank Windows kezelői felülettel látta el a pénzkiadó automata hálózatát, hogy a felhasználók könnyebben eligazodjanak a képernyőn. Azonban ahelyett, hogy a Windows kisebb verzióját használták volna, például a Windows CE-t, a fejlesztés során Windows NT-re váltottak a rendszer kiegészítő hálózati biztonsági tulajdonságai miatt, amelyek különösen fontosak a bankok esetében. Amikor elkölti a felvett pénzt, a vásárlást rögzítheti egy Windows által vezérelt pénztárgépen. Ezek az eszközök sokszor használnak érintőképernyőt és beépített vonalkód-leolvasókat, hogy kiszámolják a számla végösszegét.

Norton Utilities

Vigyázó szemek

Tartalom

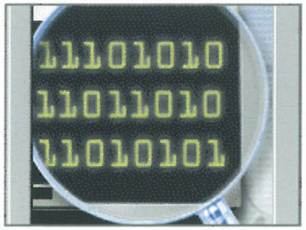
- Megelőző intézkedések, helyreállító lemezek
- A számítógép teljesítményének maximalizálása
- A PC hardvereinek ellenőrzése
- A PC-t védő programok

A Windows kifinomultsága és összetettsége egyrészt hatalmas előny, másrészt viszont nehézséget is okozhat akkor, amikor a felhasználó a PC teljesítményének maximalizálására irányuló feladatok végrehajtásához folyamodik. Rendkívül nehéz észben tartani a rendszeresen elvégzendő tennivalókat, úgy, mint a Lemezkarbantartó vagy Lemeztöredezettség-mentesítő program futtatását, a használaton kívüli programok gondos törlését. Ebből adódóan a rendszer működése lelassulhat, sőt megnő a lefagyás és a megrongálódás kockázata is. A Windows alkalmazások és bővítések számának állandó növekedése miatt a gép merevlemezén rendelkezésre álló szabad terület kis idő múltán kevésnek bizonyulhat, és az is megtörténhet, hogy a tárterület megnövelésére irányuló műveletek során fontos fájlok kerülnek kitörlésre.

Tudta-e?

A Norton Utilities képes kijavítani a napi használat során előforduló hibákat. Ehhez a program a PC operációs rendszerének általában rejtve maradó részeit használja. A PC és a Windows összhangja ideális esetben tökéletes.

Ennek ellenére előfordulhatnak kisebb hibák, amelyek a számítógép lassulását vagy éppen megrongálódását idézhetik elő. A rendszeres karbantartással elkerülhetők a meglepetések, és a PC tökéletes állapotban tartható.

Kérdés-felelet

K Milyen gyakran kell futtatnom a Norton Diagnosticsot és a Norton System Checket?

F A Norton System Doctor a Windows futása közben folyamatosan figyeli a rendszert, és az esetleges problémákra a tálcán felvillanó piros lámpával figyelmeztet. Nem kell tehát az ellenőrző és karbantartó programokat olyan gyakorisággal futtatnia, mint az olyan gépek esetében, amelyekre nincs telepítve a Norton Utilities program. Ennek ellenére érdemes rendszeresen elvégeznie a teljeskörű ellenőrzést, így figyelemmel kísérheti a rendszer állapotát.

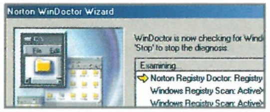
K Bármikor készíthetek-e saját helyreállító lemezeket?

F Ha a Norton Utilities első telepítésekor nem készített helyreállító lemezeket, vagy éppen nem állt rendelkezésére elegendő floppylemez, a lemezcsomagot később is bármikor elkészítheti. Kattintson a **Utilities** menü **System Maintenance** almenüjének **Rescue Disk** opciójára, majd kövesse az utasításokat. Új program vagy hardver hozzáadásakor ne felejtse el frissíteni a meglévő lemezeket, hogy a legutolsó állapotnak megfelelően tudja elvégezni a rendszer helyreállítását. A helyreállításhoz szükséges lemezek száma 3 és 7 között lehet.

K Mi a különbség a WinDoctor és a System Doctor között?

F A Norton WinDoctor ellenőrzi a Windows működésével összefüggő összes fájlt, és a leggyakoribb hibák kiszűrésére tesztek egész sorát végzi el. A WinDoctor manuálisan is futtatható, de a Norton System Doctor mellett párhuzamosan futva is figyelemmel kísérheti a Windows teljesítményét. A Norton System Doctor láthatatlanul dolgozik, ellenőrizve a számítógép merevlemezét, központi egységét és hálózati munkáját.

Szótár

CPU Központi egység
Minden számítógép rendelkezik legalább egy központi egységgel. A nagyobb gépeknek több központi egységük van, de ezek általában a hálózati szerver szerepét töltik be.

Registry Tartalmazza a gép memóriájára, hardvereire és szoftvereire vonatkozó aktuális beállításokat

Rescue Disks A kritikus indítófájlokat tartalmazó lemezcsomag. Ha a gép nem indul, a helyreállító lemezek segítségével újra lehet indítani. Utána az esetleges problémák a Norton programok segítségével diagnosztizálhatók. A Windows Me és XP alkalmazásokkal futó gépekhez egyaránt készíthetők helyreállító lemezek.

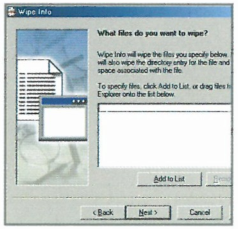
Live Update (Frissítés)
E szoftverrel bármikor meggyőződhet, hogy gépén a program legfrissebb verziója fut-e. A gyártók honlapjairól minden frissítés letölthető. A Norton Utilities saját honlapja Live Update részében kínálja ezt a lehetőséget.

Hibakereső

Hogyan szerezhetek bizonyosságot arról, hogy a törölt fájlok nem kerülnek visszahelyezésre az UnErase Wizard segítségével?

A Norton Utilities rendelkezik olyan opcióval, amely garantáltan eltávolítja a PC merevlemezéről a törlésre kijelölt fájlokat, és ezzel maximalizálja a PC-n rendelkezésre álló szabad lemezterület nagyságát. Lépjen a **Utilities**, **System Maintenance/Wipe Info**-ra. Válasszon fájlt vagy mappát, kattintson a **Next**re. Lépjen az **Add to List** opcióra. Jelölje ki a törölni kívánt fájlokat, kattintson az **Open**, majd a **Next** parancsokra. Nyomjon kétszer **Yes**t, végül **Close**.

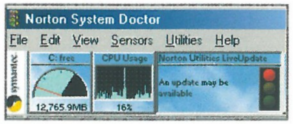
H-P-73-10-20-030

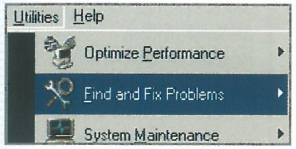
A ***Mit tud a számítógépem?*** *alkotói arra törekedtek, hogy megbízható és naprakész információkat közöljenek. A kiadvány kiegészíti, de nem helyettesíti a szakkönyvekből megszerezhető szakmai ismereteket. Az Ön gépén futó, kiadványunkban esetleg nem szereplő programokról tájékozódjon speciális szakkönyvekből.*

Megelőző karbantartás

A Windows tökéletes állapotban tartása érdekében a Norton Utilities folyamatos védelmet nyújt, és ütemezett ellenőrzéseket végez.

■ A Norton System Doctor felügyeli a Windows működését, és figyelmeztetést küld a lehetséges problémákról vagy automatikusan meg is oldja azokat.

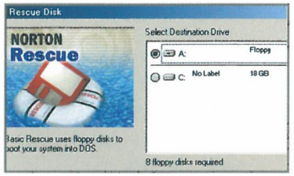

■ A System Doctor hatékonyságát maximalizálhatja, ha úgy állítja be, hogy minden egyes Windows megnyitáskor automatikusan elinduljon. Így a Norton Utilities összes többi eszközét is elérheti.

Helyreállító lemezek

A problémák ellen védekezhet, ha helyreállító lemezeket készít, majd ezeket minden egyes számítógépes módosításkor frissíti.

■ A helyreállító lemezek a PC újraindítását szolgálják, ha a teljes rendszer meghibásodik, és segítenek visszaállítani a gép tökéletes állapotát. Az alapértelmezés szerinti helyreállító csomag elkészítéséhez körülbelül hét floppylemezre van szükség.

■ A Norton System Doctor ablakban válassza a **Utilities / System Maintenance / Rescue Disk** opciót. Válassza a 'Floppy' opciót és kattintson a **Create** parancsra.

Kisokos

Live Update (Frissítés)

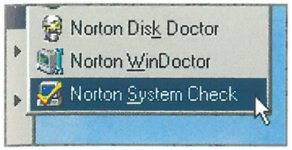
Ha rendelkezik Internet-eléréssel, a Norton Utilities ellenőrzi a frissítéseket és egyéb információkat, majd automatikusan letölti és telepíti őket. A szoftverfrissítések kereséséhez a System Doctor programban válassza a Utilities menü Live Update opcióját. A frissítések áttekintéséhez kattintson a Next gombra. A System Doctor saját Live Update részében piros stoptábla jellel emlékeztet a frissítések ellenőrzésére.

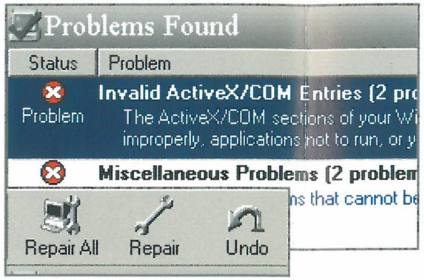

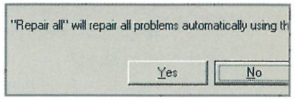
Hibafelismerés és hibakeresés

A Norton System Check számos ellenőrző tesztet futtat. Ezeket rögtön a Norton Utilities telepítését követően futtassa le.

■ Ellenőrizze, hogy a rendszer kifogástalan állapotban van. A Norton System Doctor ablakban kattintson a **Utilities / Find and Fix problems / Norton System Check** sorra. Kövesse az utasításokat.

■ A rendszerellenőrzés során a Norton általában felfedez néhány további problémát még a teljesen új, látszólag tökéletes működésű gépeken is. Ezek általában igen könnyen megoldhatók. A rendszer tesztelése után, a rendszer működésében fellelt összes hiba kijavításához kattintson a **Repair All** ikonra, majd pedig a **Yes** parancsra.

Maximális teljesítmény

A Speed Disk újrarendezi a merevlemez adatait, az Optimization Wizard pedig karbantartja a Windows nyilvántartását.

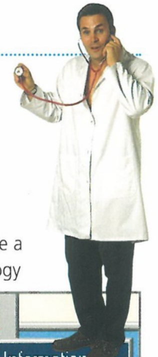
■ A Speed Disk program a Windows Lemeztöredezettség-mentesítő opciójához hasonlóan működik. A töredezettség-mentesítés annyit jelent, hogy a lemezfejeknek nem kell előre hátra mozogva összeszedniük az adott fájl, lemez területén szétszóródott bitjeit. A Speed Disk Norton System Doctor ablakból történő elindításához kattintson a **Utilities / Optimize Performance / Speed Disk** sorra, majd **Continue** és **Start**.

■ A Windows nyilvántartása hamar zsúfolttá válik, ahogy a felhasználó programokat telepít, illetve töröl. Ezzel növekszik a Windows betöltődésének ideje, és lassul az egyéb alkalmazások indulása is. Az Optimization Wizard biztosítja a nyilvántartás zavartalan működését és ellenőrzi a merevlemezt. Kattintson a **Utilities** menü **Optimize Performance** almenüjének **Norton Optimization Wizard** sorára.

A hardverek ellenőrzése

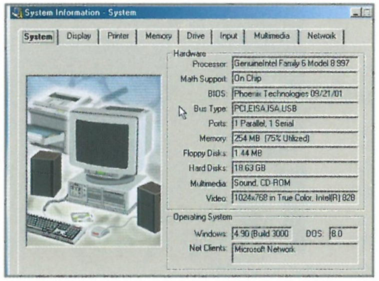

A Norton System Information programja ellenőrzi, hogy a hardverek működése tökéletes-e.

■ A Norton Utilities telepítését követően azonnal futtassa le a System Information programot és győződjön meg arról, hogy a géphez csatlakoztatott hardverek problémamentesen működnek. Válassza a **Utilities / System Maintenance / System Information** sort.

■ A System Information ablak minden, számítógéphez illesztett perifériáról jelentést készít. Kattintson például a **Printer** fülre. Megjelennek a nyomtatóra és annak működésére vonatkozó adatok.

■ Bár a System Information program nem tudja kijavítani a hardverekkel kapcsolatosan felmerülő hibákat, olyan hasznos információkkal szolgál a felhasználónak, amelyek ismeretében a problémák felismerése és megoldása gyorsabbá és egyszerűbbé válik.

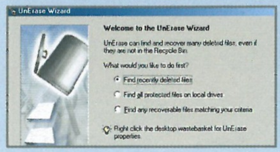
Fókuszban

UnErase Wizard

Ha véletlenül törölt egy fontos fájlt, a Notron UnErase Wizard a segítségére siet.

Ha töröl egy fájlt, az nagy valószínűséggel még a gépben van. Az UnErase Wizard felkutatja a legutoljára törölt fájlokat és visszaállítja őket. A fájlok visszaállításához kattintson a **Utilities/-Find and Fix Problems/UnErase Wizard** opcióra. A műveletet a tévedés megállapítását követően azonnal végezze el, mivel a fájlok nem állíthatók vissza, ha időközben már írt a merevlemezre.

Tökéletes áramellátás

Csökkenő feszültség

Tartalom

- Hálózati zavarok az áramellátásban és hatásuk
- A különféle túlfeszültségvédő eszközök megismerése
- Megfelelő áramellátás biztosítása a számítógép működéséhez

Egy átlagos asztali számítógép havonta akár 120 alkalommal szenved el a hálózati feszültségből fakadó problémákat. Ezek egy egyszerű Windows hibától az adatok végleges elvesztéséig terjedhetnek. Az otthoni hálózati feszültség távolról sem olyan egyenletes szolgáltatás, mint aminek képzeljük. A túlfeszültség, a tüskék, az áramszünetek, a feszültségcsökkenés és a tartós túláram mind képesek adatveszteséget okozni és tartósan kárt tenni a gépben.

Folyamatos ellátás

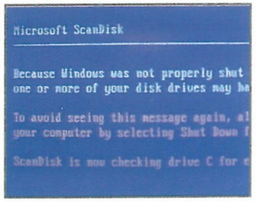
A legtöbb hardver, elektronikai cikk és számítógép szaküzletben talál jó néhány fajta otthoni túlfeszültségvédő eszközt. Azonban van olyan hálózati feszültségvédő megoldás, amely kimondottan más háztartási készülékekhez való, és nem működtethető számítógépekkel. Fontos, hogy a megfelelő eszközt vásárolja meg.

Tudta-e?

A szünetmentes tápellátó (UPS) készülék sokban hasonlít a túlfeszültségvédőre, de fejlettebb annál. Az UPS drágább, mint a túlfeszültségvédő eszközök, de több funkciót kínál a hálózati zavarok elkerüléséhez. Optimális szinten tartja a hálózati feszültséget, ami kizárja a túlfeszültség, a tüskék (csúcspont a feszültségingadozásban), a tartós túláram vagy áramcsökkenés lehetőségeit, amelyek problémát okozhatnának. Létezik olyan UPS, amely elég áramot szolgáltat a gép biztonságos leállításához még teljes áramszünet esetén is.

Kérdés-felelet

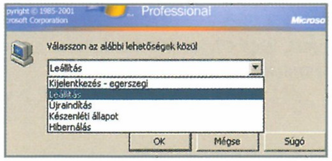

K Mi történik, ha a számítógép használata közben áramszünet lép fel?

F Minden el nem mentett adatot el fog veszíteni a megnyitott programokban. Ugyanakkor a fájlok az utolsó mentés szerinti állapotban épek maradnak. A Windows beállításaiban végzett változtatásokat is el fogja veszíteni, és a Windows automatikusan lefuttatja a ScanDisk-et, amikor a gépet újból elindítja.

K Beszerelhetek-e új tápegységet, ha a jelenlegi nem megfelelő?

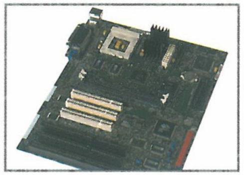
F A legtöbb modern számítógép ún. ATX formátumú szabvánnyal működik. Ez a szabvány meghatározza az alaplap és a ház alakját, és a számítógép rendelkezésére álló konnektorokat. Ha feszültségcsökkenésből fakadó problémák miatt szeretné feljavítani tápegységét, ellenőrizze, hogy aháznak és az alaplapnak megfelelő darabot vásárolja, különben nem fog passzolni. Ha bizonytalan, akkor a legjobb felkeresni az alaplap gyártóját, és ellenőrizni a kompatibilitást. Látogasson el a gyártó weboldalára további információkért.

K Kikapcsoljam és kihúzzam-e az aljzatból a számítógépet és az egyéb eszközöket, amikor nem használom őket?

F Ezzel valóban kizárja a hálózati zavarok esélyét, amelyek árthatnak a számítógépes eszközöknek. Mégsem ajánlott, hogy ezt tegye, kivéve erős viharok idején. A számítógép bekapcsolása önmagában túlfeszültséget okoz az áramkörökben. A hirtelen hőmérsékleti és feszültségbeli tüskék hatása hosszútávon több kárt okozhat annál, mint ha bedugva, készenléti állapotban hagyja a gépet.

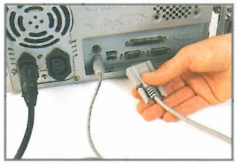
Szótár

Alaplap A fő áramköri lap az asztali számítógépben, amely segítségével az összes részegység és periféria a hálózatra csatlakozva egy készülékként működik.

Tüske Az elektronikai készülékeket, például kábeleket vagy áramköröket átjáró, pillanatnyi szélsőségesen magas feszültségérték.

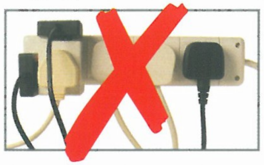
Soros adatkábel A soros adatkábelek az ún. soros portokon csatlakoznak a számítógéphez és az egyéb eszközökhöz, például egy modemhez. Egy szabványos soros adatkábelben nagyon kevés feszültség található, de átfuthat rajta egy túlfeszültségű lökés, ami kárt tehet a csatlakoztatott eszközökben.

Hibakereső

Nem tudja, hogyan csökkenthetné a feszültségingadozás veszélyeit.

Igen csekély annak a valószínűsége, hogy egy feszültséget gerjesztő viharban egy villámcsapás túlfeszültséget okoz a lakásban. A hétköznapi háztartási készülékek nagyobb valószínűséggel okozhatnak hálózati ingadozást, például egy mosógép bekapcsolásakor. Ez a veszély megnövekszik akkor, ha a készülék ugyanazon a hálózati elosztón van, mint a számítógép. A hálózati ingadozás elkerülésének legegyszerűbb módja az, ha lehetőleg nem dugjuk a számítógépet és a perifériákat egyazon, nem védett, olcsó elosztóba (lásd balra). Használjon annyi különálló fali aljzatot, amennyit csak lehet.

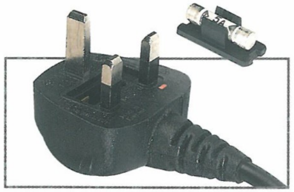
H-P-73-10-20-030

A Mit tud a számítógépem? alkotói arra törekedtek, hogy megbízható és naprakész információkat közöljenek. A kiadvány kiegészíti, de nem helyettesíti a szakkönyvekből megszerezhető szakmai ismereteket. Az Ön gépén futó, kiadványunkban esetleg nem szereplő programokról tájékozódjon speciális szakkönyvekből.

Tudnivalók a hálózati zavarokról

Bármi, ami megzavarja az elektromos áram normális szintjét (villámlás, hűtőgép kikapcsolása), hálózati zavart okozhat.

■ Minden számítógépben és háztartási készülékben van egy biztosíték a csatlakozóban, kiegészítve legalább egy belső biztosítékkal, amelyek az alapvető védelmet biztosítják a hálózati zavarokkal szemben.

■ A tüskék és hálózati zavarok komoly problémákat okozhatnak nemcsak a számítógép, hanem más korszerű eszközök, például a TV, mikrohullámú sütő és a videomagnó működésében is.

■ Sajnos a biztosítékok nem bontanak elég gyorsan, hogy megvédjék a hardver eszközöket a hálózati zavaroktól és tüskéktől, amelyek akár a másodperc huszadrésze alatt több ezer voltnyi feszültséget adhatnak le.

■ A hálózati túlfeszültség ellen legjobb védekezés a zavarszűrő használata a hálózati aljzat és az eszköz között. Ez kiszűri a tüskéket és a zavarokat, vagy egyszerűen bont, ha a feszültség túl nagy.

Túlfeszültségvédő eszközök

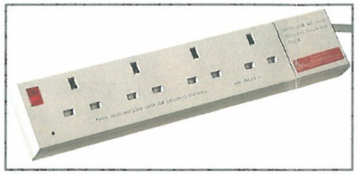
Egy túlfeszültségvédő eszköz kezelni tudja a gyakori zavarokat, és megfelelő védelmet nyújt a csatlakozatott eszköznek.

■ Ha nincsenek csatlakoztatott perifériák (pl. külső Zip-meghajtó vagy nyomtató) az otthoni számítógépén, akkor egy egyszerű túlfeszültségvédő készülék az ideális megoldás a feszültségvédelem terén. Ez képes megvédeni a finom elektronikai részeket a gépen egy hálózati zavar esetén.

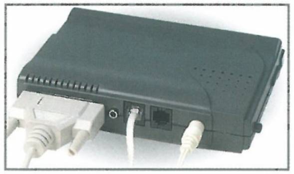
■ Ha azonban vannak egyéb hardver eszközök, például egy nyomtató vagy szkenner, akkor ezeket nem védi semmi. A számítógép ekkor az eszközök kábelein keresztül továbbra is ki van téve a károsodás veszélyének.

■ Néhány túlfeszültségvédő eszköz a telefonvonalat is védi. Egy külső modemnek azonban a saját hálózati tápegységére kapcsolódó eszközre van szüksége.

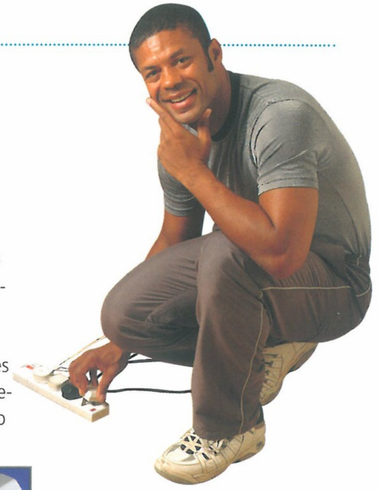
■ Egyes túlfeszültségvédő eszközökhöz kap egy telefonvonali csatlakozót egy bemenettel és egy-két kimenettel, hogy a telefont és a modemet megvédhesse.

■ Ha több mint egy eszköze csatlakozik hálózati erőforráshoz, akkor egyetlen túlfeszültségvédő eszköz nem ad elegendő védelmet. Érdemes beszereznie egy több aljzatú túlfeszültségvédő eszközt (fent).

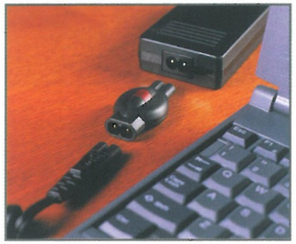

■ Túlfeszültségvédő eszközzel kell elkülöníteni vagy biztonságossá tenni mindent, ami kapcsolódik a hálózati áramkörre és képes áramot vezetni, beleértve a képernyő kábelét, a hálózati és az adatkábeleket is.

■ Sok védőberendezés a telefon és modem védelme érdekében egy telefon bemenettel és egy vagy több telefon kimenettel van ellátva.

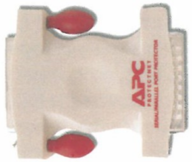

Soros feszültségvédők a számítógép és a laptop számára

■ Szintén túlfeszültségvédő eszköz például a kifejezetten a számítógép és a laptop számára készült soros változat. Vásárolhat a 9 pólusú adatkábelhez és a 25 pólusú párhuzamos nyomtatókábelhez is védőeszközt (alul).

■ Sokféle túlfeszültségvédő eszköz kapható a hardver készülékekhez. A legelterjedtebbek otthoni használatra a sima elosztók, amelyek az egyszerű hosszabbítóhoz hasonlítanak.

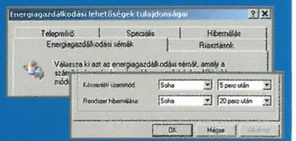

25 pólusú párhuzamos kábel túlfeszültségvédője

Kisokos

Energiagazdálkodás

Nem a legjobb folyton ki-bekapcsolni a gépet. A legjobb készenléti állapotban tartani, hogy csökkentsük a feszültségingadozást. Jó megoldás, ha egész nap bekapcsolva marad a számítógép, illetve készenléti állapotban, amikor nem használják. A nap végén aztán ki lehet kapcsolni. A készenléti beállításokat a Vezérlőpulton az Energiagazdálkodási lehetőségek tulajdonságai ablakban lehet elvégezni.

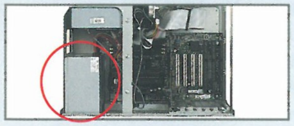

Fókuszban

A számítógép belső tápellátása

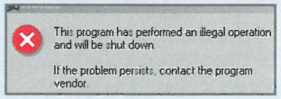
A megfelelő túlfeszültségvédelem fontos, de ellenőrizze, hogy a gép beépített tápegysége nem befolyásolja-e a teljesítményt.

■ Néhány korszerű hardvereszköz 300 W tápellátást igényel. Az alultápláltság nem könnyen ismerhető fel, főként hogyha a feszültségcsökkenés minimális.

■ Az alacsony feszültség egyik jele, hogy egyes eszközök leállnak majd újraindulnak maguktól, például egy belső modem váratlanul, figyelmeztetés nélkül szétkapcsol.

■ A tápellátási problémák másik jele az, hogyha sorozatosan eltűnnek adatok, vagy ha az operációs rendszer véletlenszerűen hibákat jelez.

Áramellátási zavarok

Gondolkodjon folyamatosan

Tartalom

- **Az áramellátási zavarok és az általuk okozott problémák**
- **Ismerje meg a különféle zavarvédő készülékeket**
- **A számítógép tápegysége**

Az áramkimaradások az egyszerű Windows hibaüzenetektől kezdve akár az összes adat elvesztését is okozhatják. Ez részben azért van, mert az otthoni hálózati táplálás rendszere nem folytonos szolgáltatás. A feszültségszint rövid távú esése, a hálózatban lévő természetes ingadozások, az áramkimaradások, feszültségingadozások, mind közismert áramellátási zavarok, amelyek képesek az adatok elvesztését okozni vagy a számítógépet végzetesen károsítani.

Folytonos áramellátást

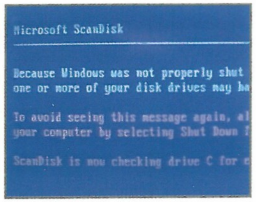
A legtöbb elektronikai és számítógépes szaküzlet készletében különféle otthoni feszültségvédő készülékeket találhatunk. Vigyázat, kapható olyan is, amely erre a célra alkalmatlan. Ez a kártya segíteni fog abban, hogy a megfelelő készüléket vásárolja meg számítógépéhez.

Tudta-e?

Egy UPS (Uninterruptible Power Supply, szünetmentes tápegység) némiképp hasonlít egy túlfeszültségvédőhöz, habár valójában ennél lényegesen bonyolultabb. Általában az UPS készülékek drágábbak, mint a túlfeszültségvédők, viszont sokkal több olyan funkcióval rendelkeznek, melyek segítenek az áramellátási problémák megelőzésében. Egy UPS a feszültséget optimális szintre szabályozza, így a számítógépében problémákat okozó feszültségingadozásokat, feszültségszint csökkenéseket, áramkimaradásokat korrigálja.

Kérdés-felelet

K Mi történik, ha bekövetkezik a hálózat-kimaradás?

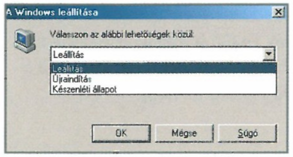
F Elveszít minden el nem mentett adatot a kimaradás pillanatában. A fájlok csak az utoljára lementett változatukban maradnak épen. Eltűnnek a Windows rendszerbeállítások. A legközelebbi rendszerindításkor a Windows elindítja a ScanDisk programot.

K Hol vehetek új tápegységet, ha a jelenlegi nem megfelelő?

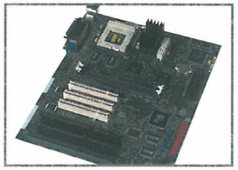
F A legtöbb modern számítógép az „ATX form" (ATX osztályú) tápegységet használja. Ez a standard megszabja a doboz és az alaplap formáját és méreteit, ugyanakkor azt is megszabja, hogy a számítógépében milyen típusú csatlakozók állnak a rendelkezésére. Ha az alultáplálás tüneteit észleli, és fel szeretné újítani számítógépének tápegységét, akkor győződjön meg arról, hogy a dobozához és alaplapjához megfelelő egységet vásárolja meg, különben egyszerűen nem fog működni. Ha kétségei vannak, akkor ajánlott, hogy felvegye a kapcsolatot az alaplap gyártójával. Bővebb információkért próbálja meglátogatni a gyártó webhelyét.

K Kikapcsolás után ki kell-e húzni a konnektorból a számítógépet és más berendezéseket, ha ezek nincsenek használatban?

F A lekapcsolással kizárja bármilyen hálózatban keletkező zavar átvételét. Azonban, normális körülmények közt nem ajánlott, hogy ezt tegye, kivéve vihar esetén. A PC elindítása is túlfeszültség hullámokat és lökéseket okoz a hálózatban. A hirtelen ingadozások és a feszültséglökések hosszú távon több kárt okozhatnak, mint ha a gépet bekapcsolva tartaná készenlét üzemmódban.

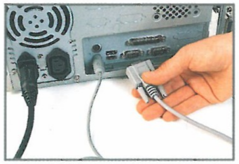
Szótár

Alaplap A fő áramkör egy otthoni számítógépben, amely elősegíti a számítógép alkotóelemei és perifériái közti kapcsolatot úgy, hogy ezek egy egységként működjenek.

Feszültséglökés Egy pillanatnyi de nagyon magas értékű áramkitörés az elektromos berendezéseken keresztül – például a kábeleken vagy az áramkörökön.

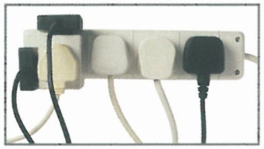
COM portok/soros kábel A kommunikációs (vagy soros) kábelek a számítógép vagy más perifériájának (például modem) COM portjára csatlakoztathatók. Egy standard kommunikációs kábelen nagyon kis áram halad, de átvezetheti a túlfeszültséget, ami károsíthatja a csatlakoztatott berendezéseket.

Hibakereső

Nem tudja, hogy hogyan tudná minimálisra csökkenteni a mindennapi áramellátási zavarok által okozott veszélyt.

Az esély, hogy egy villámlás áramkimaradást okozzon otthonában, viszonylag kicsi. Nagyobb az esély, hogy a mindennapi gépek túlfeszültséget okozzanak, mint például a mosógép beindításakor. Még nagyobb a veszély, ha a gép ugyanarra a fali konnektorra van kötve, mint a számítógép egy elosztón keresztül. A legegyszerűbb módszer, amellyel csökkentheti az áramellátási zavarokat az, hogy számítógépét és perifériáit ne csatlakoztassa gyenge minőségű elosztókba. Használjon ki minél több fali konnektort.

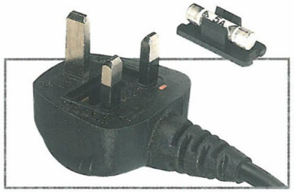
H-P-73-10-20-029

A Mit tud a számítógépem? alkotói arra törekedtek, hogy megbízható és naprakész információkat közöljenek. A kiadvány kiegészíti, de nem helyettesíti a szakkönyvekből megszerezhető szakmai ismereteket. Az Ön gépén futó, kiadványunkban esetleg nem szereplő programokról tájékozódjon speciális szakkönyvekből.

Hálózati feszültségingadozások

Minden, ami megszakítja az elektromos áram normális folyását, túlfeszültséget (áramkimaradást) okozhat.

■ Minden számítógépben és más otthoni berendezésben van legalább egy biztosíték, amely alapvédelemként szolgál a túlfeszültségek ellen.

■ Az áramingadozások és zárlatok nemcsak a számítógépben, hanem más bonyolult elektronikai berendezésekben is (pl. mikrohullámú sütő, tv, videokészülék) komoly károkat okozhatnak.

■ Sajnos a biztosítékok nem égnek ki eléggé gyorsan ahhoz, hogy számítógépét megvédje a túlfeszültséghullámoktól és -lökésektől, melyek csak 1/120 mp-ig tartanak, de több ezer voltosak lehetnek.

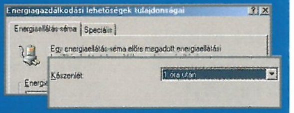

■ Legegyszerűbb módszer a túlfeszültség okozta veszély minimalizálására egy túlfeszültségvédő használata, a konnektor és a hardverei közé illesztve. Ez a készülék kiszűri a túlfeszültséghullámokat és egyszerűen kikapcsol, ha a feszültség túl nagy.

Kisokos

Energiaellátás

Nem ajánlott, hogy számítógépét ki- és bekapcsolja naponta többször. A legjobb, ha a PC-t készenlét üzemmódba helyezi, ami minimális feszültségingadozásokat okoz. Jó, ha a gépet egész nap bekapcsolva hagyja. A gép bizonyos idő elteltével készenlét üzemmódba kapcsol. A PC készenlét beállításait az Energiagazdálkodás tulajdonságai párbeszédpanelben módosíthatja, amit a Windows Vezérlőpultjában talál meg.

Túlfeszültségvédők

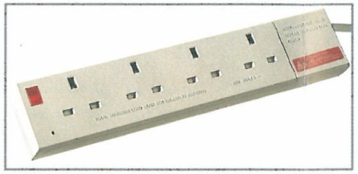
Egy túlfeszültségvédő megvéd a közönséges túlfeszültségek ellen, védelmet nyújtva a hozzá csatlakoztatott berendezéseknek.

■ Ha van egy számítógépe, amihez nincs csatlakoztatva semmilyen periféria, mint például egy külső ZIP tároló egység vagy egy nyomtató, akkor egy egyszerű túlfeszültségvédő elegendő az áramellátás védelmére. Ez meg fogja védeni a PC érzékeny elektronikai alkatrészeit túlfeszültség esetén.

■ Azonban, ha egyéb hardvereszközei vannak, nyomtató vagy szkenner, akkor a számítógépe indirekt módon veszélynek van kitéve ezen eszközök csatlakoztató kábelein keresztül.

Még telefonvonalon keresztül is történhet feszültségzavar – például villámlás okozta túlfeszültség – a számítógépben, ami a hardverben súlyos károkat is okozhat.

■ Bizonyos egyszerű túlfeszültségvédők a telefonvonal védelmét is biztosítják. Emellett egy külső modemnél (lásd lent) szükséges egy túlfeszültségvédő, amelyet saját tápkábelére kapcsolunk.

■ Ha gépéhez több hálózati eszköz van kapcsolva, akkor az egyszerű túlfeszültségvédő nem nyújt elég védelmet. Ez esetben egy többdugaszos túlfeszültségvédőt kell üzembe állítani.

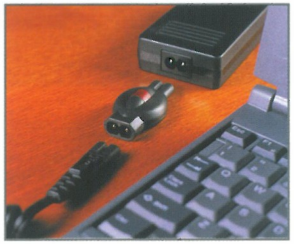

■ Mindent, ami a fő hálózati kábelre kapcsolódik vagy, ami vezeti az elektromos áramot, beleértve a képernyőt a soros és a hálózati kábeleket is, le kell szigetelni vagy túlfeszültségvédővel kell ellátni.

■ Számos túlfeszültségvédőt egy telefonvonal bemenettel és több kimenettel gyártanak, hogy megóvják a használók modemjét és telefonját a sérüléstől.

Feszültség-ingadozás elleni védő PC-hez és laptophoz

■ Más típusú túlfeszültségvédők közül megemlíthetők az egyszerűek, számítógépek és laptopok számára. Beszerezhetők a 9 lábú soros- és a 25 lábú párhuzamos nyomtatókábelekhez is (lásd lent).

■ Számos feszültségingadozás elleni készülék kapható. A leggyakoribb otthoni használatra szánt egységek a standard többdugaszos feszültségvédők, melyek hasonlítanak egy standard tápkábelhosszabbítóra.

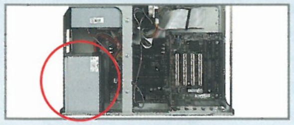
25 fésűs, párhuzamos csatlakozó feszültség-ingadozás elleni védővel

Fókuszban

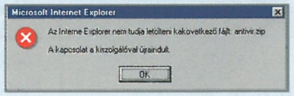
A PC-k belső tápegysége

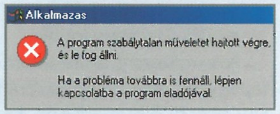
A megfelelő túlfeszültségvédelem fontos, de azt is ellenőrizze, hogy a beépített tápegység nem befolyásolja-e a PC működését.

■ Egyes modern PC-k 300 Wattos tápegységet igényelhetnek. Az alultáplálást nem könnyű felismerni, főleg ha ez csekély.

■ A hardvereszközök véletlenszerű megállása és újraindulása – például ha a modem váratlanul, figyelmeztetés nélkül lekapcsol – jele annak, hogy a PC alultáplált.

■ Az adatok ismételt elvesztése vagy az operációs rendszer véletlenszerű hibaüzenetei szintén az alultáplálás jelei.

Rendszerező Outlook

Több mint levelező

Tartalom

- A Microsoft Outlook naptár használata
- Időpontok bejegyzése
- A Feladatlista összeállítása
- A Feljegyzések funkció használata

A Microsoft Outlookot a legtöbben mint e-mail levelező programot ismerik, nem sejtve, hogy egy képernyőn működő személyi titkárhoz hasonlatos. Az Outlook időpontokat jelölhet meg, amelyekre a gép időben emlékeztet, tévedhetetlen pontossággal képes megjegyezni az e-mail üzenetekben szereplő összes üzleti és személyes adatot, elkészíti és karbantartja a felhasználót érdeklő témák listáját, jegyzeteket készít, nyomon követi a folyamatokat, és egy listában nyilvántartja az összes Microsoft dokumentumot.

Tökéletes ellenőrzés

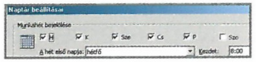
Az Outlook programot gyakran illetik a PIM (Personal Information Manager: személyi információs adminisztrátor) jelzővel is. Találó elnevezés, mert az Outlook tökéletes ellenőrzés alatt tartja a felhasználó személyes és üzleti ügyeit. Ez a kártya segít megismerni az Outlook működését és eligazodni annak számos funkciója között.

Tudta-e?

Az e-mail szolgáltatás az 'ügyfél-kiszolgáló architektúra' elvén működik, vagyis az ügyfelek által elindított üzenetek először a postafiók-kiszolgálóhoz, majd onnan végleges rendeltetési címükre kerülnek. Az Internet fejlődése során számos szervertípus született. Ha például valaki az Interneten szörfözik, akkor a saját böngésző programja annak a webszervernek az ügyfeleként működik, amely az éppen meglátogatott honlap által igényelt helyet biztosítja.

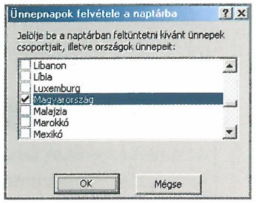

Kérdés-felelet

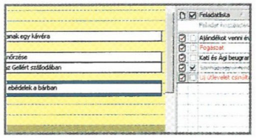
K **Meghatározhatom-e a Naptár információk megjelenési módját?**

F Igen. Lépjen az **Eszközök** menü **Beállítások** parancsára. Válassza a **Beállítások** fület. A naptár megjelenésének módosításához válassza a 'Naptár' fejezet **Naptár beállításai** opciót. Meghatározhatja, mikor kezdődjön a munkahét, mikor induljon/végződjön a munkanap. Módosíthatja a háttér színbeállításait is.

K **Nyilván kell tartanom külföldi ügyfeleim nemzeti ünnepeit. Hogyan tudom ezeket gyorsan begépelni?**

F Az Outlookot használva az ünnepnapokat nem kell begépelnie. Az **Eszközök** menü **Beállítások** almenüjében kattintson a **Beállítások** fülre. Válassza a 'Naptár' fejezet **Naptár beállításai** opciót. Kattintson az **Ünnepnapok hozzáadása** sorra. Jelölje be az országokat, kattintson **OK**-t.

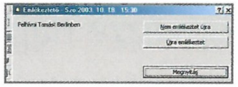
K **Sokat használom a Feladatok ablakot. Megjeleníthetem-e egyidejűleg a képernyőn a naptár bejegyzéseit is?**

F Igen. A naptár bejegyzései és a feladatok másik alkalmazásba másolhatók. A naptár részben kattintson bal egérgombbal a bejegyzésre és tartsa lenyomva az egérgombot. Húzza át az elemet a Feladatok részbe. A Találkozó ablakban kattintson a **Mentés**, majd a **Bezárás** parancsokra. A Feladatok részből hasonlóképpen másolhat a Naptár részbe.

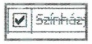
K **Nincs Outlook programom, hogyan juthatok hozzá?**

F Meg kell vásárolnia a Microsoft Office programcsomagot. Látogassa meg a www.microsoft.com honlapot, majd bővebb információért kattintson az **Office** hivatkozásra.

Szótár

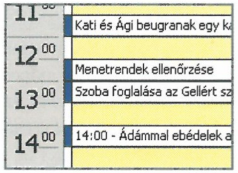

Audio-vizuális parancssor Egy a képernyőn megjelenő esemény vagy feladat szöveges emlékeztetője, amely hangjelzéssel is figyelmeztet a bejegyzésre.

Ellenőrző rész Egy adott opció melletti kis négyzet, amelyre rákattintva egy pipa vagy kereszt jelenik meg, így az opció aktiválódik.

Naptár idősáv A naptár képernyőn egy félórás időtartamot jelző sor. Ezekbe a sorokba kerülnek a különböző időpontok.

URL (Uniform Resource Locator – egységes erőforrás-megnevezés), más néven egy honlap Internet-címe.

Szinkronizálás Különböző digitális szolgáltatások információinak egybevetése és összehangolása.

Hibakereső

Nincs ideje végrehajtani az összes sürgős bejegyzést.

Az Outlook bejegyzéseit e-mailben továbbíthatja másoknak. Nyomja le és tartsa nyomva a **Ctrl** billentyűt, majd kattintson bal egérgombbal a sürgős bejegyzésekre. Bármelyikre kattintson a jobb egérgombbal, válassza a **Tételek továbbítása** parancsot. A bejegyzések egy e-mail üzenethez kapcsolódnak. Írja be az e-mail címeket a Címzett részbe és küldje el az üzenetet. A Naptár találkozóit és feladatait is hasonló módon továbbíthatja. Ha távoli városba utazik, a legfontosabb bejegyzéseket továbbíthatja egy on-line e-mail szolgáltatónak, mint pl. a www.yahoo.com, így azokat bármilyen Internet-kapcsolattal rendelkező PC-ről megtekintheti.

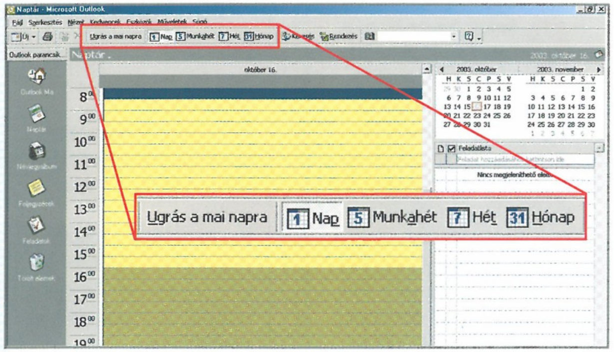
H-P-73-10-20-026

A Mit tud a számítógépem? alkotói arra törekedtek, hogy megbízható és naprakész információkat közöljenek. A kiadvány kiegészíti, de nem helyettesíti a szakkönyvekből megszerezhető szakmai ismereteket. Az Ön gépén futó, kiadványunkban esetleg nem szereplő programokról tájékozódjon speciális szakkönyvekből.

Szervezze napjait az Outlookkal

Az Outlooknak köszönhetően elfeledheti az olyan jellegű ballépéseket, mint az egy időpontra történő kettős bejegyzés.

A Naptár használata

Jó előre tervezze meg találkozóit, megjelölve, hogy mit kell tennie, hol kell lennie egy adott időpontban, és kivel kell találkoznia. Ezt az elvet követve napjai jóval eredményesebbek lesznek. Amikor az Outlook **Naptár** parancsikonjára kattint, a Naptár automatikusan az aktuális dátumnál nyílik meg. Kezdésként az eseményeket vagy teendőket a félórás idősávokat használva, sorba gépelje be. Naptárát napi, heti 5 munkanapos, heti 7 napos vagy akár havi nézetben is használhatja, elég, ha az eszköztár gombjai közül választ.

Ötlet

Ismerkedjen meg a megnyitásra, a bezárásra, új bejegyzés készítésére és új e-mail üzenet szerkesztésére szolgáló billentyűparancsokkal.

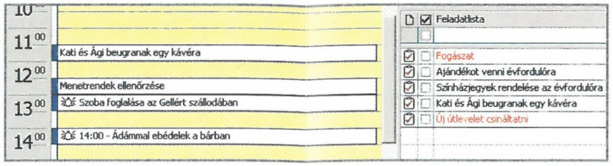
Kisokos

Weblap billentyűparancsok

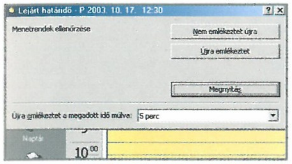

Kedvenc honlapjait könnyedén elérheti az Outlookból, ha az eszköztárba egy parancsikont illeszt. Lépjen a Nézet menü Eszköztárak pontjára, majd a Web eszköztár megjelenítéséhez válassza a Web parancsot. A Cím részbe gépelje be a honlap URL címét, majd nyomja meg az Enter billentyűt. Kattintson a Fájl menü új opciójára, és válassza az Outlook parancsikon honlaphoz parancsot. A parancsikon megjelenik a Saját parancsikonok mappában. Ha kívánja, az ikont bármelyik másik csoportba áthúzhatja.

Napi események és találkozók

A napi eseményeket és találkozókat, valamint az elvégzendő feladatokat az Outlook program ütemezési részében rögzítheti. Kattintson a kívánt idősávra a Találkozó ablak megjelenítéséhez és gépelje be a részleteket. Készíthet egy emlékeztetőt is, amely az elkövetkezendő eseményre a kiválasztott módon figyelmeztet. Az előre beállított időpontban egy emlékeztető ablak jelenik meg (ld. fent), így soha több bet nem késik le semmiről!

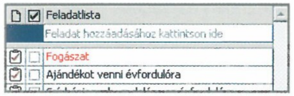

Ötlet

Az emlékeztetőket lássa el színkóddal: rózsaszínnel a személyes, sárgával a hivatalos emlékeztetőt jelezheti.

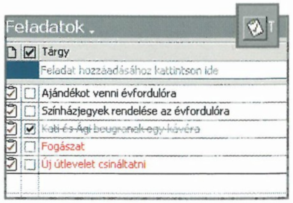

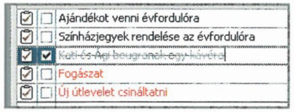
Hosszabb távú tervezés

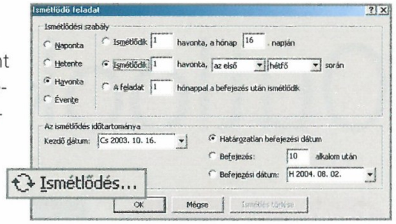
A későbbi időpontokra időzített találkozókat elhelyezheti a Feladatlistában, így a dátum bejelöléséhez nem kell egy sereg naptárlapot végiggörgetnie. Az elkövetkezendő eseményeket a parancsikonok segítségével elérhető (ld. lent) a **Naptár** panel **Feladatok** részéből vagy magából a Feladatlistából is részletezheti, és időponttal láthatja el. Ha duplán kattint a 'Feladat hozzáadásához kattintson ide' részbe, a feladathoz további információkat rendelhet, és a figyelmeztetés beállításait is elvégezheti.

Ha a feladat melletti négyzetbe pipát tesz, azzal a feladat elvégzését jelzi. Ha a feladatra jobb egérgombbal kattint, és a **Törlés** parancsot választja, a feladatot eltávolítja a listából, függetlenül attól, hogy elvégezte-e vagy sem.

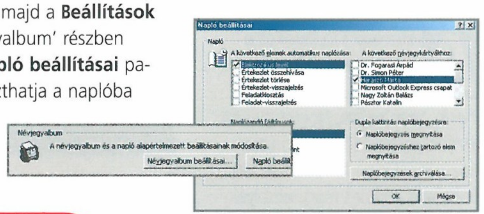
Ismétlődő feladatok beállításai

Ha vannak olyan feladatai, amelyek rendszeres időközönként ismétlődnek – mint pl. orvosi kezelések, vezetési órák, ütemezett értékesítési értekezletek – a feladatokat napi, havi vagy akár éves szinten ütemezheti (pl. születésnapok). A szokásos módon írja be az új feladatot, majd kattintson az Új feladat eszköztárának Ismétlődés gombjára. Ezután megadhatja az ismétlődés gyakoriságát, valamint a kezdő és befejező dátumot, amennyiben ez fontos a feladat szempontjából.

Napló

A Microsoft Outlook Napló részében nyomon követheti összes addig megszerkesztett dokumentumát. Válassza az **Eszközök** menü **Beállítások** opcióját, majd a **Beállítások** fület. A 'Névjegyalbum' részben kattintson a **Napló beállításai** parancsra. Kiválaszthatja a naplóba írni kívánt Microsoft dokumentumokat, és rögzítheti a kiválasztott névjegykártyákkal kapcsolatos találkozói kéréseket, feladatokat és e-mail üzeneteket.

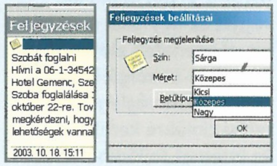

Fókuszban

Feljegyzések

Ne gyömöszölje tele a Feladatok és Naptár részeket apró emlékeztetőkkel. Használja a Feljegyzések opciót, amely 'öntapadós papírcédulákhoz' hasonló jegyzeteket készít, dátummal és időponttal. Új jegyzet beírásához kattintson a Parancsikonok sáv **Feljegyzések** ikonjára, majd az Eszköztár **Új** munka opciójára. A feljegyzés első sora a cím. A szövegrész a beírni kívánt szöveg méretéhez igazodva bővül. A feljegyzések színét, méretét és betűtípusát az **Eszközök** menü **Beállítások** almenüjének **Beállítások** panel részében, azon belül a Feljegyzések rész **Feljegyzések beállításai** parancsának megnyomását követően állíthatja be.

Drót nélküli hálózatok

Adás-vétel szabadon

Tartalom

- Fedezze fel a drót nélküli hálózatokat
- Drót nélküli hálózat létesítése otthon
- Modemek, nyomtatók és dokumentumok megosztása

A drót nélküli hálózat nem kevesebb, mint tíz számítógépet tud összekötni, valamint információt, nyomtatót és modemet tud megosztani, mindezt a kényelmetlen drótok használata nélkül. Csak egy drót nélküli hálózati adaptert kell beépítenie az otthoni gépekbe, melyeket össze szeretne kötni, és indulhat a munkabeszámoló nyomtatása a kertből, a világháló böngészése a hálózat bármelyik gépével a házból, fájlok megosztása a floppylemezek hordozása nélkül, és akár játék a hálózat többi felhasználójával.

Beszéljen tovább

A drót nélküli megoldással csak a helyi hálózatoknál szoktunk találkozni. A technológia fejlődése lehetővé tette, hogy összekössük gépeinket és hardvereszközeinket különösebb hálózati ismeretek nélkül. Ha a számítógépek egymástól kevesebb mint 15 méterre vannak elhelyezve, a ház bármelyik szobájából működtetheti a drót nélküli hálózatot.

Tudta-e?

A drót nélküli hálózat rádióhullámokat használ az adatok közvetítéséhez egyik géptől a másikig. Minden adapterhez egy kis antenna van illesztve. Ez folytonosan információt vesz és közvetít még akkor is, ha nem használjuk a hálózatot.

Az antennán kis LED található, ez felvillan, amikor a Windows a a hálózat többi számítógépével vagy perifériáival kommunikál. Senki más nem léphet be a hálózatába engedély nélkül, a lépésenkénti szoftvertelepítési folyamat során egyéni neveket és jelszavakat fog megadni a hálózat minden gépének.

Kérdés-felelet

K Van e valamilyen interferencia a drót nélküli hálózat és a többi drót nélküli eszköz közt?

F Nincs. A hálózat olyan frekvenciát használ, amely különbözik a többi háztartási eszköz frekvenciájától. Ugyanakkor automatikusan ráhangolódik a legjobb rendelkezésre álló adósávra, hogy az adatok vétele és közvetítése zavarmentes legyen.

K Azonos rendszerű felhasználók beléphetnek-e a hálózatba?

F Nem. A telepítés és beállítás közben privát hálózatot állítunk be úgy, hogy nevet adunk a munkacsoportnak és az egyéni gépeknek. Ez azt jelenti, hogy aki nem ismeri ezeket az adatokat, nem léphet be a hálózatba, és nem férhet hozzá semmilyen adathoz.

K A laptopomnak nincs CD-ROM meghajtója. Használhatom-e a számítógép CD-ROM meghajtóját, hogy hálózaton keresztül szoftvereket telepítsek?

F Igen, ha megosztja a CD-ROM meghajtót, látható lesz a laptopról. Ne feledje azt sem, hogy nagyméretű adatok átvitele a hálózaton keresztül sokkal több időbe fog kerülni, mintha a szoftvert egyenesen a gépről telepítené.

K Hallottam a 802. 11 és Bluetooth kifejezésekről. Mit jelentenek?

F Mindkettő a drót nélküli technológia egy típusa. A Bluetooth egy újabb standard, ami rövid távú, géptől gépre történő adatátvitelnél használható. A 802. 11-et használják drótnélküli hálózatoknál, mivel lehetővé teszi a gépek közti konstans kommunikációt.

Szótár

Szerver Számítógép, mely a hálózatot vezérli, és kulcsfontosságú fájlokat tárol. Egy otthoni hálózatnak nincs szüksége hálózati szerverre. Nagyméretű hálózatoknál a gépek által használt hálózati programok és adatfájlok a szerveren vannak tárolva, tehát bárki hozzáférhet

ugyanazokhoz az adatokhoz bármikor.

Protokoll Az adatok olyan adatküldési formátuma, melyet kötelező betartani, ha azt akarjuk elérni, hogy a vevő számítógép megkapja és megértse. Egy közös protokoll a hálózat számítógépein olyan, mint egy közös nyelv.

Megosztás Egy hardver periféria vagy fájl megnevezése, melyet látni és használni lehet a hálózat más számítógépéről.

Hibakereső

Nem látok semmilyen más számítógépet a Hálózatok ablakban.

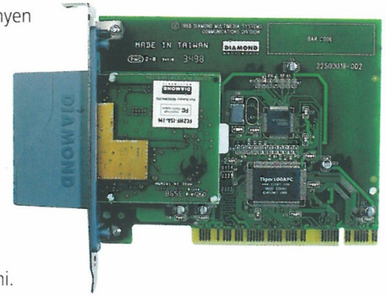
Ellenőrizze, hogy az összes PC munkakörének neve azonos legyen, és nincs fémelválasztás a gépek hálózati antennája közt. Majd ellenőrizze a 'Hálózatok tulajdonságai' párbeszédpanelben, hogy a hálózat összes gépén egyforma protokoll van-e telepítve. A **Nézet** menüben levő **Frissítés** paranccsal frissítse a nézetet. Ha a gép neve látható, de nem tartalmaz mappákat, ellenőrizze, hogy a másik gépen megosztásra kerültek-e kérdéses tárhelyek.

H-P-73-10-20-027

Hálózati adapterek telepítése

Minden gépbe telepíteni kell egy speciális, drót nélküli hálózati adaptert ahhoz, hogy kommunikálni tudjon a többiekkel.

■ A hálózati adapterek könnyen behelyezhetők, melyek közül a drót nélküli változatokat a PC vagy a laptop táplálja. Telepítéshez vegye le a PC házának fedelét és keressen egy szabad PCI foglalatot. Minden PCI foglalatnál egy védőlemez van behelyezve. Ezt vegye ki, hogy az adaptert be tudja illeszteni.

Hálózati adapter beépítése nagyon egyszerű egy laptopba. Egyszerűen csak nyomja be a PC card foglalatba.

■ Ezután helyezze be a kártyát a foglalatba és tegye az antennát a helyére. Bizonyosodjon meg arról, hogy a kártya jól be van nyomva a helyére. Csavarja be a befogó csavarokat. Ezek után már csak annyi marad hátra, hogy a gépbe helyezze a kártyával mellékelt CD-lemezt és kövesse a képernyőn megjelenő utasításokat a szoftver telepítéséhez.

■ A használt szoftvertől függően lehet, hogy meg kell adni a Számítógép és a hálózat Munkacsoport nevét. Ez megakadályozza, hogy bárki más belépjen a hálózatba.

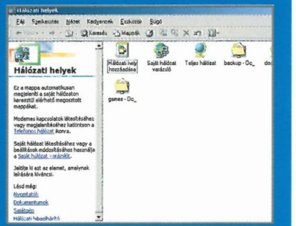
Ötlet

Tartsa a számítógépét távol fémtárgyaktól, mivel ezek a rádióhullámokat zavarhatják.

Kisokos

A hálózat megtekintése

A Saját hálózati helyek ablak felsorolja az összes számítógépet a hálózatban. Ha az Asztalon található Hálózati helyek ikonra kattint, hozzákapcsolódhat egy számítógéphez, és hozzáférhet megosztott fájlokhoz, vagy hálózatba kötött perifériákhoz, például a nyomtatókhoz és a szkennerekhez.

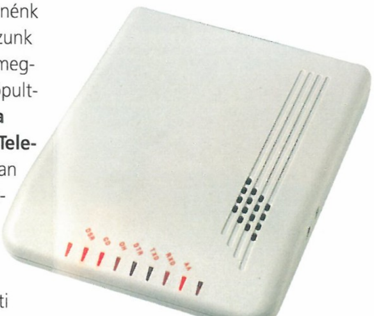

A modem megosztása

Egy telepített, drót nélküli hálózattal annyi számítógépet kapcsolhat az Internethez egy kapcsolaton keresztül, ahányat csak akar.

■ Az otthoni hálózatban egy modem megosztásával bármelyik gépről az Internetre kapcsolódhat. Két számítógép egyszerre nem léphet a netre (csak ha ISDN vonallal rendelkezik), de mindegyik gépnek lehet saját e-mail 'Beérkezett üzenetek' és 'Postázandó levelek' mappája.

■ Ha modemmegosztást szeretnénk létrehozni a hálózatban, válasszunk ki egy PC-t, amely az 'Internet megosztó' lesz. Kattintson a Vezérlőpultban a **Programok hozzáadása** ikonra és válassza a **Windows Telepítő** fület. Az Összetevők listában kattintson az Internet eszközökre, majd a **Részletek** gombra. A Telepítés varázsló fog megjelenni. Kövesse az utasításokat, hogy elkészíthesse az új hálózati beállításokat.

■ Ha azt szeretné, hogy a hálózat többi gépéhez automatikusan IP címeket rendeljen, akkor kattintson a **Hálózat** ikonra a Vezérlőpultban. Jelölje ki a **TCP/IP** elemet, majd kattintson a **Tulajdonságok** gombra. Az **IP cím** fül kiválasztása után ellenőrizze, hogy az 'IP-cím automatikus megállapítása' van-e kiválasztva.

A nyomtató megosztása

Ha már megunta a floppylemezek hordozgatását az egyik géptől a másikhoz, amikor másolni szeretne, akkor a megoldás a nyomtató megosztása.

■ Ha már megosztott egy nyomtatót, küldhet neki nyomtatni való fájlokat a hálózat bármelyik gépéről. Egy nyomtató akár tíz gépet is kiszolgálhat. A Windows kezeli az adatátvitelt, a nyomtatószerver pedig a dokumentumokat rendezi úgy, hogy a különböző fájlokat egy nyomtatási várólistába helyezi, és sorrendben teljesíti az utasításokat.

■ Válassza a **Vezérlőpult Hálózati Ikonra** utasítást. Klikkeljen a **Fájl- és nyomtatómegosztás** gombra, a nyomtatást engedélyező jelölőnégyzetre, és kattintson **OK**-t. Indítsa újra a gépet. Ezután a **Start**, **Beállítások** menüből válassza ki a **Nyomtatók** pontot és a nyomtatót, amelyet meg szeretne osztani. A **Fájl** menüből válassza a **Tulajdonságok** parancsot, kattintson a **Megosztás** fülre és válassza a **Megosztva az alábbi néven** opciót. Ha van még más periférikus eszköze, azokat is megoszthatja.

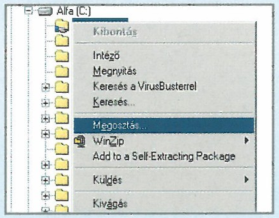

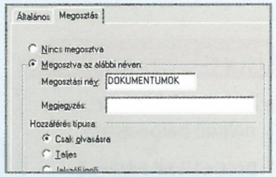
Fókuszban

A mappák megosztása

Egy hálózatban nem szükséges másolatokat készíteni a dokumentumokról ahhoz, hogy mások dolgozhassanak velük.

■ A merevlemez összes információja láthatatlan a hálózat többi felhasználójának kivéve, ha nem osztja meg ezt szándékosan. Egy mappát úgy tud könnyen megosztani, ha jobb egérgombbal klikkel a mappára és a **Megosztás** parancsot választja. Itt válassza ki a 'Megosztva az alábbi néven' opciót és nyomjon **OK**-t.

■ Megnyitni egy fájlt egy másik gépen egyszerű. A **Fájl** menüben, kattintson a **Megnyitás** parancsra, majd válassza ki a **Saját hálózati helyek**et és keresse meg a kívánt fájlt a többi gépen. Ezt úgy is megteheti, hogy az Asztalon levő **Hálózati helyek** ikonra kattint, megkeresi benne a fájlt, és kétszer rákattint, hogy megnyíljon a saját gépén.

A játékos kedvűek játszhatnak

■ Egyes számítógépes játékok hálózaton keresztül játszhatók, így létrehozható egy többjátékos verseny. A drót nélküli hálózat elég gyors egy ilyen típusú játék futtatásához. Az egyik gép a gazdagép, de erre a célra a leggyorsabb gépet kell kiválasztani.

Tájékozódjon a többjátékos játékokról a Games Domain tárgykörben a www.gamesdomain.com honlapon.

Figyeljen a feltöltődésre!

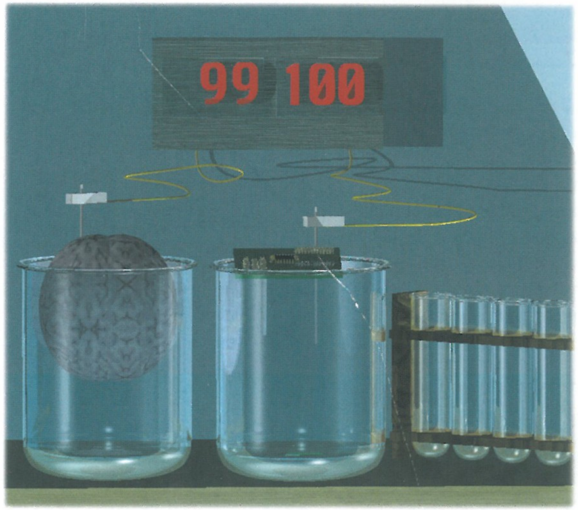
■ Amikor kártyákat telepít, tárolja őket az eredeti csomagolásban, és érintsen meg időnként egy közelben levő földelt fémtestet (például a számítógép dobozát) telepítés közben, hogy testének esetleges töltését lefököldelje. Ellenkező esetben a test töltése károsíthatja a hálózati kártyákban vagy bármilyen más kártyában tárolt információt.

Mesterséges Intelligencia

A gondolat tápláléka

Tartalom

- A mesterséges intelligencia (MI) története
- Élethű számítógépes játékok
- A mesterséges intelligencia eltérő megközelítései
- A mesterséges intelligencia jövője

A mesterséges intelligencia eszméje sokakat fellelkesít. A gép, amely képes önállóan gondolkodni, utánozni az emberi intelligenciát, a világ számítógépes szakembereinek és tudósainak a legnagyobb kihívás. A programozható számítógépek fejlődése kiemelte a mesterséges intelligencia fogalmát a tudományos-fantasztikus gondolatvilágból és valósággá emelte. Napjaink számítógépei elég nagyok ahhoz, hogy a természetes intelligencia típusait utánozni képes szoftvereket futtassanak.

Hamis agy

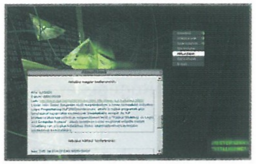
Ebben a fejezetben arról olvashat, hogyan fejlődött a mesterséges intelligencia egy tisztán elméleti törekvésből olyan, a gyakorlatban alkalmazott módszerré, amelynek segítségével a hétköznapi szoftverek működése tökéletesebbé válhatott. Belepillanthat a mesterséges intelligencia történetébe, és képet kaphat a jövő kifinomult technológiáiról.

Tudta-e?

A sakkjáték intellektuális kihívás: egyszerű szabályok és egyetlen végcél. Bár a sakkprogramok (mint, pl. az IBM Deep Blue) képesek legyőzni a legjobb játékosokat, mégsem mondhatók intelligensnek. Ezek a gépek matematikai műveletekkel gondolják végig a sakkfigurák mozgásának millió lehetséges variációját és kiválasztják a legjobb manővert. Az 'ember' nagymester a tábla különböző részeire koncentrál, és mindössze egy tucat lépést gondol végig. Ami az 'emberi' sakkjátékos esetében az intelligenciát képviseli, az a jelentős erőfölényt jelentő helyzetek felismerése, valamint a korábbi sikeres taktikákra való visszaemlékezés.

Kérdés-felelet

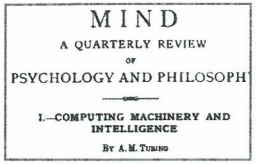

K Hol találhatok információt a mesterséges intelligenciáról?

F Sok szakember interneten tartja a kapcsolatot kollégáival. Ebből fakadóan az Interneten számos útmutató és a mesterséges intelligenciát bemutató példa található. Az olyan oldalak, mint a www.generation5. org képekkel illusztrálja a mesterséges intelligencia fejlődését. Kereső programja segítségével keressen rá az angol 'AI' vagy a magyar 'MI' és 'mesterséges intelligencia' kifejezésekre.

K Honnan lehet megállapítani egy gépről, hogy az 'intelligens'?

F A tudósok nagy része egyetért abban, hogy a Turing teszt a leginkább használható módszer ennek megállapítására. Az Alan Turing által kifundált tesztben egy személy kérdéseket tesz fel egy másik személynek és egy MI programot futtató számítógépnek anélkül, hogy tudná, melyikük melyik. Ha a kérdező nem tudja megmondani melyikük a gép, úgy a gép intelligensnek tekinthető.

MIND
A QUARTERLY REVIEW
OF
PSYCHOLOGY AND PHILOSOPH

I.—COMPUTING MACHINERY AND INTELLIGENCE

By A. M. Turing

K Képes-e saját PC-m használni a mesterséges intelligenciát?

F Lehet, hogy már használja is! Számos játék és beszédfelismerő program a 'színfalak mögött' már használja az MI módszereit. Látogasson meg speciális honlapokat, ilyen a magyar www.mesterségesintelligencia.hu vagy az angol www.generation5. org/games.shtml, ahol bemutató játékok is találhatók.

Alan Turing, a mesterséges intelligencia atyja

Komlódi Ferenc
2001. július 10., kedd 19:43

A mai informatika (és a kapcsolódó csúcstechnológiák) elméleti alapjait, még a harmincas-negyvenes években négy tudós rakta le: Neumann János, Claude Shannon, Norbert Wiener és Alan Turing. Utóbbit leginkább akkor emlegetjük, ha a mesterséges intelligenciáról merengünk. Például az új Kubrick-Spielberg mozi ürügyén.

Bertrand Russell és Alfred North Whitehead monumentális, 1910 és 1915 között publikált Principia Matematicája szerint a logika jelenti a matematikai igazság biztos, ellentmondásmentes alapját. Tévedtek, hiszen Kurt Gödel 1931-es (nem-teljességi) tétele kimondja: "a számelmélet összes axiomatikus megfogalmazása tartalmaz eldönthetetlen állításokat". Márpedig "ennek a számelméleti állításnak a Principia Matematica rendszerében nincs bizonyítása" (D. R. Hofstadter). Létezik-e - akár csak elméletileg - olyan módszer (algoritmus), mellyel az összes matematikai kérdés megoldható? - tette fel a (Gödel tételére rímelő) kérdést Turing. Az ember által végrehajtott, logikai alapokon nyugvó módszertani folyamatokat, illetve egy (elméleti) számítógép működését elemezve, jutott arra a következtetésre, hogy a szükséges algoritmus nem létezik. (Alonzo Church, amerikai logikus szintén 1936-ban dolgozta ki - Turing álláspontjával egyező - tézisét, azaz: "nincs csalhatatlan módszer arra, hogy megkülönböztessük a számelmélet tételeit azoktól az állításoktól, amelyek nem tételek".)

Turing

A Turing-gép

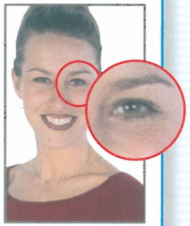
Szótár

Mesterséges életvitel A mesterséges intelligencia e megközelítése a puszta intelligencián felül megpróbálja modellezni a valóságos viselkedést. A mesterséges élet klasszikus példái a Flocking modellek.

Fuzzy logika Programozási mód, amelynek segítségével a gépek nemcsak hamis vagy igaz értékekkel képesek dolgozni, hanem olyan adatokkal is, amelyek nem igazodnak szigorúan a bináris 1–0 rendszerhez.

Párhuzamos számítógép Olyan gép, amely számos párhuzamosan használt processzorral működik, így hatalmas adattömeg kezelésére képes. Míg az otthoni gépeknek 1-2 processzoruk van, ezeknek a gépeknek 2000 vagy annál is több.

Alakfelismerés Folyamat, amelynek során adatok sokaságát elemzik egy adattömeg egészének értelmezése érdekében. Ilyen folyamat például egy arckép felismerése fényképről.

Hibakereső

Furcsa eredményeket kap egy MI-elven működő kereső program használatakor.

Bizonyos kereső programok a kiadott találatok tökéletesítéséhez úgynevezett fuzzy logikát használnak. Ilyenkor olyan honlapokra is bukkanhat, amelyeken a szó hibásan lett beírva. Ez olyan esetekben lehet hasznos, amikor például olyan angol szavakra keres rá, amelyeket az amerikaiak és a britek eltérően írnak, mint pl. a 'honor 'vagy 'honour'.

H-P-73-10-20-026

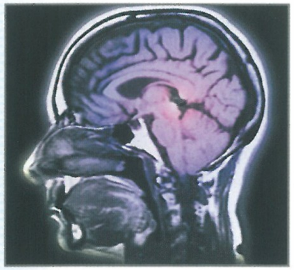
Az MI története

Az MI-vel kapcsolatos kutatások kezdete és az 'intelligens számítógépek' iránti érdeklődés 50 évvel ezelőttre nyúlik vissza.

■ A téma úttörői, Alan Turing és John McCarthy felismerték, hogy a másodpercenként műveletek ezreit elvégezni képes számítógép logikai feladatok megoldására is alkalmas.

■ Kezdetben megkísérelték túlszárnyalni az agy bonyolult szerkezetét, megszerkesztve az agy összekapcsolódott neuronjainak millióit utánzó egyszerűsített számítógépet.

■ A neuronok egyszerű felépítésű cellák, de együttesen megtöbbszörözik a logikát és a memóriát. Ezek a neuronhálózatok, hasonlóan az emberi elméhez, tulajdonképpen tapasztalati úton fejlődnek.

Alan Turing

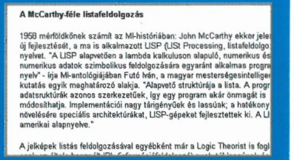
■ Az 1970-es években a tudósok más megközelítéssel kezdtek dolgozni. Megalkottak egy egyszerű mesterséges intelligenciát használó rendszert, amely képes volt alkalmazni például egy orvos diagnosztizáló ismereteit oly módon, hogy a tudáshalmazt 'igen/nem' kérdések és válaszok sorozatává konvertálta, és az emberi logikát utánozta.

■ A fuzzy logika napjainkban, a programokban használt igaz/hamis válaszok emelte korlátok kikerülésének leggyakrabban alkalmazott módszerévé vált. A fuzzy logika lehetővé teszi a 'részben igaz' típusú információ értelmezését, így tökéletesebben tükrözi az információk 'emberi' értelmezését. Például a 'ma többnyire napos idő volt' megfogalmazás a fuzzy logikát követi.

Kisokos

LISP

Számos, az MI kutatással foglalkozó programozó a LISP (list programming) programnyelvet használja, mivel az pontosan az MI programok logikája szerint kifejlesztett parancsokat és adatstruktúrákat használ. E folyamatok 'C' nyelvben történő programozása sok időt venne igénybe. Ha többet

A McCarthy-féle listafeldolgozás

1958 mérföldkőnek számít az MI-históriában: John McCarthy ekkor jele
új fejlesztését, a ma is alkalmazott LISP (LISt Processing, listafeldolgo
nyelvet. "A LISP alapvetően a lambda kalkuluson alapuló, numerikus és
numerikus adatok szimbolikus feldolgozására egyaránt alkalmas progra
nyelv" - írja MI-antológiájában Futó Iván, a magyar mesterségesintellige
kutatás egyik meghatározó alakja. "Alapvető struktúrája a lista. A progr
adatsruktúrák azonos szerkezetűek, így egy program akár önmagát is
módosíthatja. Implementációi nagy tárigényűek és lassúak; a hatékony
növelésére speciális architektúrákat, LISP-gépeket fejlesztettek ki. A LI
amerikai alapnyelve."

A jelképek listás feldolgozásával egyébként már a Logic Theorist is fogl

szeretne megtudni a LISP-ről, látogasson a www.elwood-corp.com/alu/table/learn.htm honlapra, ahol a témához kapcsolódó hivatkozások és honlapok listáját is megtalálja.

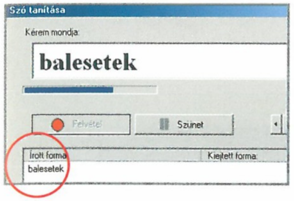
Működésben az MI

A számítógépeket az emberi intelligencia és viselkedés utánzására képessé tevő szoftverek használatával a PC-k sokat tökéletesedtek.

Hangaktivizálás

A beszédfelismerő szoftverek az MI egyik legismertebb változatát, az úgynevezett mintafelismerést alkalmazzák. A szoftver a beszédet

bináris 0 és 1 számjegyek sorozatává alakítja és összepárosítja a könyvtárában található szó és szótagmintákkal. Minél többet használja valaki a programot, annál tökéletesebben működik a minták összepárosítása. Lehetőség van tanítási folyamat során tökéletesíteni a felismerés pontosságát is.

Intelligens játékok

Az MI a játékok élvezhetőségét is nagyban befolyásolja. A korábbi játékokban (Doom II) olyan ellenfelek szerepeltek, akik mindig ugyanúgy reagáltak. Ezért meg lehetett tanulni a játék megnyerésének módját.

Doom II

Az olyan ellenfelet viszont, amelyik reagál a játékos viselkedésére és annak függvényében hozza meg döntéseit, sokkal nehezebb kicselezni, megállítani és legyőzni.

A modern játékok, mint az Unreal és a Half Life, olyan élethű ellenségeket küldenek harcba, amelyek képesek elpusztítani a játékost. Más játékok, mint például a

Unreal

Daiketana

Tombraider IV vagy a Daiketana a mesterséges életvitelt utánzó rendszereket használnak. Ezekben nagyszámú ellenféllel való összecsapás esetén megnő a valószínűségérzet, mivel az ellenfelek viselkedése nemcsak a játékos, hanem egymás cselekedeteitől is függ.

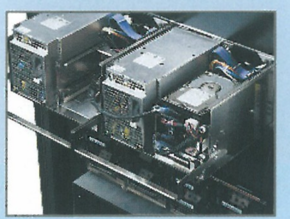
Bizonyos játékok képesek 'megtanulni' a játékos harcmodorát és cseleit, előrevetítve az ellenfél várható viselkedését.

Fókuszban

Az MI jövője

A mesterséges intelligencia rövidesen emberi feladatok elvégzésében segíthet.

■ Az egyre gyorsabb párhuzamos számítógépeknek köszönhetően a tudósoknak mind nagyobb neuronhálózatok fejlesztésére nyílik módjuk, amelyek képesek lesznek az emberi agy szerkezetének jóval pontosabb megjelenítésére, és ezért jóval összetettebb intelligenciát mondhatnak magukénak.

BM RS/6000 szuperszámítógép

Dyson DC06 önjáró porszívó

A barátságos RL500 robotfűnyíró

NEC R100 – robotember

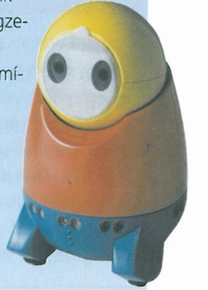
Sony AIBO: www.us.aibo.com

■ Ezzel egyidejűleg a miniatürizálás és az MI fejlődése a házi robotok megjelenését is elérhető valósággá változtatta. Napjainkban már létezik néhány robot porszívó és robot fűnyíró, sőt automata háztartási segéd is.

■ Sajnos, napjaink mesterséges intelligencia programjaiból hiányzik egy kulcsfontosságú tulajdonság: a józan ész.

■ Mire a tudomány megbirkózik az intelligenciának e furfangos jellegzetességeivel, bizonyos, hogy a számítógépek puszta, nyers teljesítménye kevésbé játszik majd fontos szerepet az igazán hasznos MI létrehozásában.

Windows fájltípusok

Ismerkedés a fájlokkal

Tartalom

- Fájlok típusai és kiterjesztésük
- Kiterjesztés szerinti keresés
- Fájlok megnyitása különböző alkalmazásokban
- A mappák megjelenítési formái

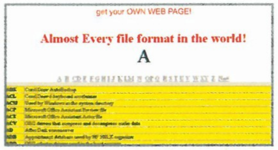
Sok ezer különféle fájltípus létezik, a szövegszerkesztő dokumentumoktól kezdve a HTML weblapig. Mindegyik saját egyedi kiterjesztéssel rendelkezik, így segít a felhasználóknak azonosítani a fájl és a hordozott információ típusát. A kiterjesztés a fájlnév utáni ponttal elválasztott szótag, például '.doc' vagy '.htm', de lehet több három karakternél is. A kiterjesztés révén a Windows megtalálja, és a megfelelő alkalmazásokhoz társítja az adott fájltípusokat – például Microsoft Word és Internet Explorer. Ha duplán kattint egy fájlra, a Windows elindítja a kiterjesztésnek megfelelő alkalmazást.

Minden a maga helyén

Célszerű tudni, hogyan kezeli a Windows ezeket a fájlokat, és megtanulni a fájlokkal kapcsolatos problémák megszüntetését. Ez a kártya a fájlok programokhoz való kapcsolódását és kiterjesztésük működését mutatja be.

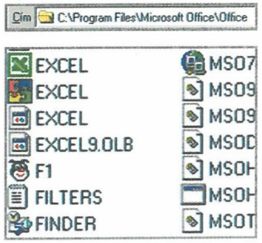
Tudta-e?

Sokféle fájl létezik, mindegyik más és más funkciót tölt be a számítógépen. Ez kicsit zavarónak tűnhet, kiváltképpen, ha eddig csupán ismertebb fájltípusokkal találkozott, mint a '.doc' vagy '.jpg'. Ezen kívül azonban számos olyan fájl van, amelyik a programok hátterében dolgozik, és amellyel a hétköznapi használat során nem valószínű, hogy találkozunk. Ha mégis érdekli, hogy egy kiterjesztés mit jelent, látogasson el a http://www.ace.net.nz/techfileformat.html weblapra, ahol A-tól Z-ig szinte az összes létező fájltípust megtalálja.

Kérdés-felelet

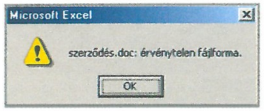
K Hol találhatóak a Windows alkalmazások a merevlemezen?

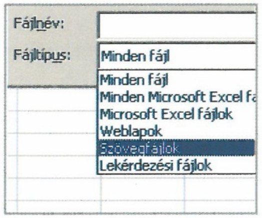
F Egyes alkalmazásoknak más a nevük, mint ami a képernyőn megjelenik. Például a Word alkalmazást elindító fájl neve 'Winword.exe'. Ezáltal a társítás végrehajtásához olykor nehezebb megtalálni egy-egy alkalmazást. Alapértelmezett helyzetben minden Microsoft Office alkalmazás a 'Program Files/Microsoft Office/Office' mappában található. Ha az alkalmazás nem része a Microsoft Office-nak, jobb egérgombbal kattintson a fájl ikonjára, majd a **Tulajdonságok** parancsra. Most írja be az elérési útvonalat az 'Indítás helye' mezőbe. Amikor az alkalmazások között tallózik, ezt az útvonalat írja be.

K Mit lehet tenni 'Érvénytelen fájlformátum' hibaüzenet esetén?

F Ez azt jelenti, hogy a Windows hibásan társítja az adott fájltípust. Jobb gombbal a fájl ikonjára kattintva válassza a **Társítás** funkciót. Manuálisan is megváltoztathatja a társítást, erről a továbbiakban lesz szó.

K Bármilyen fájlt megnyithatok egy adott alkalmazással?

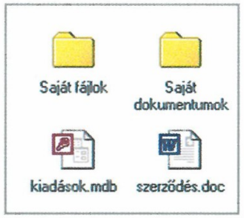
F A menüben a **Fájl** és **Megnyitás** parancsok után megjelenő ablakban a 'Fájltípus' alatt találhatja az alkalmazás által megnyitható fájlokat, minden egyéb fájl rejtve marad.

Szótár

Társítás Az a kapcsolat, amit a Windows rendszerleíró adatbázis alakít ki a kiterjesztések és a hozzájuk kapcsolódó alkalmazások között. Ezek segítségével tudja a Windows, hogy melyik ikont jelenítse meg, melyik alkalmazással nyissa meg a fájlt, amikor duplán rákattintunk.

Alkalmazás Program vagy szoftver, amelyet általában számítógép felhasználók alkalmaznak. Ilyen például a szövegszerkesztő és az adatbázis- vagy táblázatkezelő program.

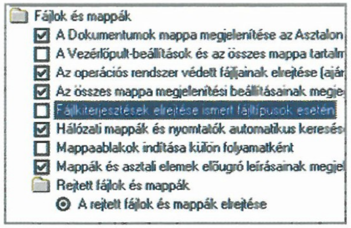
Fájlkiterjesztés A fájl teljes nevét követő betűsor, amely a fájlban tárolt adat típusára utal. Így például a '.doc' kiterjesztésből tudjuk, hogy ez a fájl a Microsoft Word szövegszerkesztő dokumentuma, amíg a '.gif' azt jelenti, hogy a fájl képet tartalmaz.

Hibakereső

A Windows mappában nem látható a fájl kiterjesztése.

Alapértelmezett helyzetben a mappákban a regisztrált fájltípusok el vannak rejtve. Ezáltal a mappákban való böngészés átláthatóbb, ám az alkalmazások és a fájlok közötti társítások keresése gondot jelenthet. Nyisson meg egy mappát, kattintson az **Eszközök** és a **Mappa beállításai** menüpontokra, és válassza a **Nézet** fület. Itt tüntesse el a pipát az 'Ismert fájltípusok kiterjesztéseinek elrejtése' mellől.

H-P-73-10-20-012

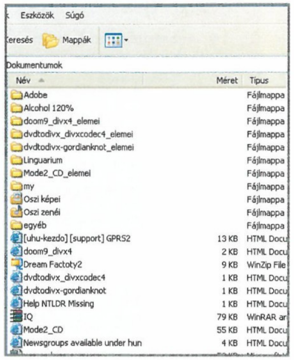
A Mit tud a számítógépem? alkotói arra törekedtek, hogy megbízható és naprakész információkat közöljenek. A kiadvány kiegészíti, de nem helyettesíti a szakkönyvekből megszerezhető szakmai ismereteket. Az Ön gépén futó, kiadványunkban esetleg nem szereplő programokról tájékozódjon speciális szakkönyvekből.

Mit tud a számítógépem?

Főbb tudnivalók a fájltípusokról

A fájltípusokat a Windows a kiterjesztésük alapján azonosítja. Például ha egy '.jpg' kép kiterjesztését '.doc'-ra változtatjuk, akkor a Windows a Word segítségével próbálja megnyitni a fájlt.

■ Ha a különböző fájltípusokra kíváncsi, nyisson meg egy mappát, és a **Nézet** menüben kattintson a **Részletek** parancsra.

■ A **Nézet** menüben az **Ikonrendezés szempontja** parancsra kattintva rendszerezhetjük a fájlokat név, méret, típus és dátum szerint.

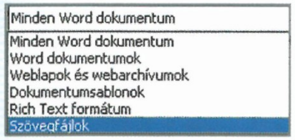

Ez a lehetőség különösen akkor hasznos, ha egy meghatározott fájltípust szeretnénk egy csoportba gyűjteni, anélkül, hogy dátum vagy név szerint sorrendbe tennénk őket.

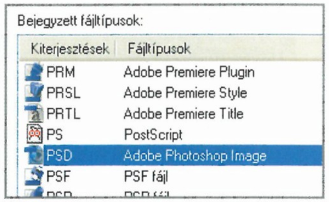
■ Általában egy kiterjesztéshez egy adott alkalmazás társul, például az '.xls' fájlok mind az Excelhez tartoznak, kivéve, ha a társítást másképpen határozzuk meg. Vannak azonban olyan fájltípusok, például a JPEG képek, amelyeknek többféle kiterjesztése lehet: '.jpg', '.jpeg' és '.jpe', és több alkalmazáshoz társíthatóak. Ebben az esetben az utoljára alkalmazott program fogja betölteni a fájlt.

■ Egy fájl mentésekor az alkalmazáshoz tartozó kiterjesztést a Windows automatikusan, begépelés nélkül hozzáadja a fájlnévhez. Választhatunk másik fájltípust is a legördülő menüből. Például egy Word dokumentumot elmenthetünk szövegfájl formátumban is. Ha azonban duplán kattintunk az ikonjára, a Windows a Jegyzettömböt indítja el, mivel a szövegfájl kiterjesztés (*.txt) ehhez társul.

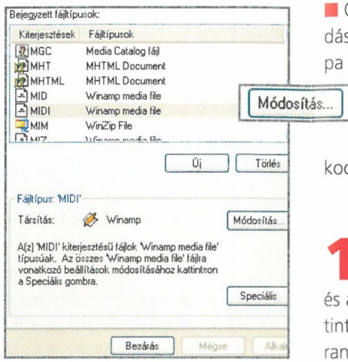
■ Ha meg akarja nézni, hogy egy alkalmazáshoz milyen fájltípus társul, kattintson az **Eszközök** menüben a **Mappa beállításai** opcióra. Válassza a **Fájltípusok** fület, és kattintson arra a fájltípusra, amelynek a részleteit meg akarja tekinteni.

Fájl társításának megváltoztatása

Előfordulhat, hogy egy alkalmazás „rabul ejt" egy fájltípust. Ez általában grafikai és képszerkesztő szoftverek esetében merül föl, mivel ezeknél sok fájltípus társítható egyetlen alkalmazáshoz.

■ Amennyiben egy ikonra duplán kattintva nem a megfelelő alkalmazás indul el, két lehetőség közül választhat.

2 Jelölje ki a megváltoztatni kívánt fájltípust, és kattintson a **Módosítás** gombra. A Társítás párbeszédpanelben megadhatja, hogy a számítógép egy adott fájltípust milyen alkalmazással társítson.

3 Válasszon ki egyet az 'Ajánlott programok' közül. Ez olyan alkalmazás lesz, amely kezelni tudja a kiválasztott fájltípust. Például, ha

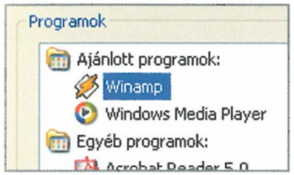
4 Ha a MIDI fájlokat az alapértelmezett Winamp helyett a Windows Media Playerben akarja megnyitni, válassza a **Windows Media Player**t a listáról, és kattintson az **OK** gombra.

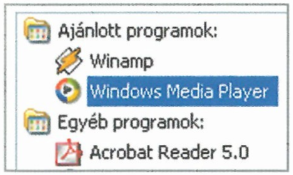
Újratelepítheti a programot, amely során a Windows rendszerleíró adatbázisban megváltozik a kapcsolódó bejegyzés.

■ Gyorsabb és előnyösebb megoldás, ha a fájltípus társítását a Mappa beállításai párbeszédpanelben újraírja. Ezzel az egyszerű módszerrel megszűnik az újratelepítéssel járó adatvesztés kockázata is.

1 A fájltípus megváltoztatásához nyisson ki egy mappa ablakot, és az **Eszközök** menüpontban kattintson a **Mappa beállításai** parancsra, majd a **Fájltípusok** fülre.

a MIDI fájltípus beállításain változtatunk, akkor audió programokat fog ajánlani.

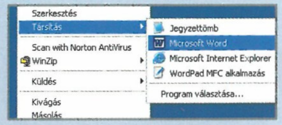
5 A MIDI fájltípus felkerül a regisztrált fájltípusok listájára, és innentől automatikusan a Windows Media Player tölti be.

Fókuszban

Fájlok megnyitása más programokkal

Előfordulhat, hogy egy bizonyos alkalmazáshoz társított fájltípust egy másik alkalmazással szeretne megnyitni. Például egy Jegyzettömb szövegfájlt a Wordben akar szerkeszteni.

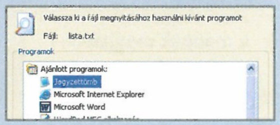
1 Ha egy adott fájltípust más alkalmazásban akar megnyitni, egy kattintással jelölje ki a fájl ikonját, majd kattintson rá jobb gombbal.

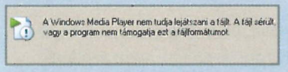
2 A legördülő listában lépjen a Társítás opcióra, és a Windows megjeleníti a rendelkezésre álló alkalmazásokat.

3 Ha a felajánlott programok egyike sem felel meg, kattintson a **Program választása** pontra a menü alján.

4 Válasszon ki egy programot. Ne tegyen pipát 'Az ilyen fájlok megnyitása mindig a kijelölt programmal történjen' sor mellé, kivéve, ha meg akarja változtatni a fájltípus alkalmazását.

5 Kattintson az **OK** gombra. A Windows hibaüzenetet küld, ha nem tudja megnyitni a fájlt.

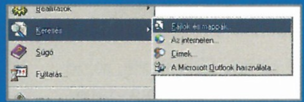
Ötlet

A mappában található fájlokat elrendezheti kiterjesztés szerint, ha a Nézet menüben az Ikonrendezés szempontja listából a Típust választja.

Kisokos

Gyorskeresés

Ha egy fájlt keres, és tudja, hogy milyen típusú (például Word dokumentum), akkor használhatja a Windows Keresés funkcióját. Kattintson a Start, Keresés, majd a 'Fájlok és mappák' opcióra. Gépeljen be egy csillagot (*), és egy pont után a keresett kiterjesztést, jelen esetben '.doc'.

Mielőtt a Keresés gombra kattint, ellenőrizze, hogy a megfelelő merevlemezen fogja-e keresni a fájlt. A Windows megkeresi az összes '.doc' kiterjesztésű fájlt.

Mit tud a számítógépem?

Internetes keresők

Vessen hálót a világra

Tartalom

- A megfelelő kereső kiválasztása
- A keresett weboldalak azonosítása
- Pontosított keresés, pontosabb eredmény
- Boolean operátorok használata intelligens keresésekhez

Az Interneten az ember gyakran úgy érzi, mintha egy tűt keresne a szénakazalban. És a képletes szénakazal egyre csak nő, hiszen egyre több a weblap. Szükség van egy keresőre, amely kiszűri és azonosítja a hasznos webhelyeket. A keresők folyamatosan tárgymutatóval látják el a weben található szövegeket, pillanatok alatt több ezer weblapot fésülnek át. Meta-keresők is léteznek, amelyek több keresőt használnak egyidejűleg.

Bújócska

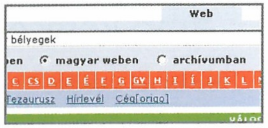
Ez a kártya megmutatja, hogyan lehet időpazarlás nélkül kereséseket futtatni az Interneten úgy, hogy egy keresés ne járjon túl kevés vagy túl sok eredménnyel. A keresési kritériumok finomításával rátalálhat a hasznos weblapokra. Emellett találhat egy adott témakörrel foglalkozó keresőket is.

Tudta-e?

A világháló elnevezés azért találó, mert az Internet valóban háló: elemeit a több millió weblap hivatkozásai kapcsolják össze. Egyes keresők speciális programokat, úgynevezett pókokat használnak arra, hogy folyamatosan nyomon kövessék a világhálón található hivatkozásokat, és felfedezzék az új oldalakat. A pókok ezután átnézik az oldal tartalmi összefoglalóját, amely az átlagos felhasználó előtt rejtve marad, és hozzáadják a szöveget a kereső tárgymutatójához. Ezután újra és újra megkeresik az oldalakat.

WebCrawler "It's that Simple."

Kérdés-felelet

K Honnan lehet tudni, hogy melyik a legjobb kereső?

F Nehéz kérdés, mert egy kereső tárgymutatójának a használhatósága azon múlik, hogy mennyi webhelyet tartalmaz, és milyen gyakran frissül. A problémát úgy oldhatja meg, hogy több keresőt használ egyszerre egy metakereső segítségével. Ha például a www.go2net.com keresőmezőjét használja, akkor egyszerre legalább 10 kereső eredményeit kapja meg.

K Megtalálhatok-e egy ismerőst egy keresővel?

F Egy személy neve akár egy egyszerű keresés futtatásával is megtalálható. Ennél azonban okosabban tesszük, ha egy személynevekre szakosított keresőt használunk. Látogasson el a http://vizsla.origo.hu/katalogus/informatika/internet oldalra, és kattintson a **Webes keresőszolgáltatások** hivatkozásra. A személykeresők linkre kattintva kap egy listát a személyek megkeresésére specializálódott webhelyekről.

K Hogyan tudhatok meg többet a Boolean operátorokról?

F A legtöbb kereső felkínálja egy útmutató oldal megtekintését, ahol elmagyarázzák a Boolean operátorok és más speciális keresési beállítások használatát. Keresse a **Speciális** keresés opciót a **Keresés** gomb közelében, és kattintson rá további információkért.

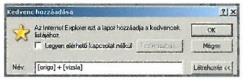
K Miért jelennek meg weboldal-részletek az amúgy is érthetetlen találati szövegek között?

F Alkalmasint a kereső a weboldal mögött rejlő html-kódot jeleníti meg a weboldalon megjelenő szöveg helyett. Gyakran ezek azok a meta-kódok, amelyek pontosan azért kerültek oda, hogy a keresők megtalálják az oldalt, amikor átfésülik a webet. Az egyetlen mód, hogy kiderítse, miről szól az adott weboldal az, ha rákattint a hivatkozásra és megtekinti azt.

Szótár

Boolean operátor Logikai kifejezés, amely segítségével meg lehet határozni a keresést egy keresőnél. Például az 'és' szócska a 'dinoszaurusz és kövület' kifejezésben Boolean operátor. Azt mondja a keresőnek, hogy csak azokat az oldalakat listázza, amelyek mindkét szót tartalmazzák. Másutt rövidítés gyanánt '+' vagy '-' jeleket használnak.

Könyvjelző Parancsikon egy olyan weblap eléréséhez, amit a jövőben ismét fel szeretne keresni. Egyes böngészőkben Kedvencek néven található.

Domain Az URL vagy e-mail cím azon része, amely azonosít egy konkrét számítógépet az Interneten. Domain például az 'ibm.com' vagy a 'google.co.hu'.

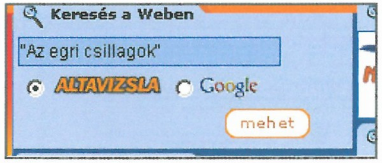
Meta-kereső Egyetlen keresést több keresőn futtat egyidejűleg.

Meta-kód Rejtett szövegrész egy weblapon, amely a webhely tartalmának kulcsszavait tartalmazza. A keresők gyakran ezeket használják munkájuk során.

Hibakereső

A keresés nem jár eredménnyel.

Annyira sok weblap létezik, hogy csak nagyon ritka esetben fog találati eredmény nélkül járni, amikor rákeres egy kulcsszóra. Elsőként ellenőrizze, hogy nem vétett-e helyesírási hibát a keresési kulcsszavakban. Ha angolul keres, előfordulhat, hogy az adott szónak eltérő helyesírása van az amerikai és a brit angolban (például a 'color' kontra 'colour'). Ha ezután sincs eredmény, akkor lehet, hogy túl konkrétan fogalmazott, ami könnyen megesik, ha egy hosszú kifejezést keres az ember.

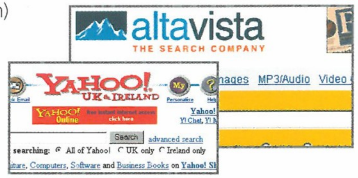
H-P-73-10-20-042

A Mit tud a számítógépem? alkotói arra törekedtek, hogy megbízható és naprakész információkat közöljenek. A kiadvány kiegészíti, de nem helyettesíti a szakkönyvekből megszerezhető szakmai ismereteket. Az Ön gépén futó, kiadványunkban esetleg nem szereplő programokról tájékozódjon speciális szakkönyvekből.

A megfelelő kereső kiválasztása

Próbáljon ki több keresőt, mivel mindegyik kicsit eltérő módon működik. Ezután adja hozzá a kedvenceit a Kedvencekhez.

Az AltaVista (www.altavista.com) és a Google (www.google.hu) népszerű keresők. Próbálja ki továbbá a Yahoo, Lycos, Origo, Heuréka, Excite, Webcrawler keresőket is.

www.google.com

www.excite.com

www.ukplus.com

www.webcrawler.com

www.lycos.com

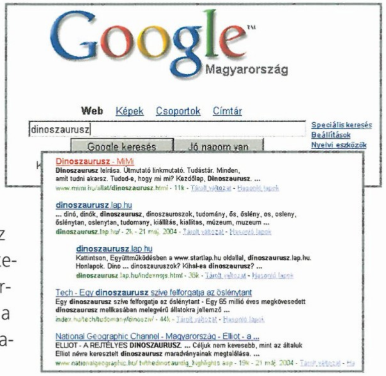
Hogyan keressünk a weben

Egy kereső másodpercek alatt rátalál bármely témakörre, alfától omegáig, az anatómiától a zoológiáig.

1 Egy kereső használata csupán annyiból áll, hogy begépeli a kulcsszót vagy szavakat (kritériumok) a keresőmezőbe, és lenyomja a **Keresés** gombot.

2 A kereső megjeleníti a kritériumoknak megfelelő oldalakat. Sok kereső rövid tartalmi összefoglalót is mellékel az oldalakhoz. Gyakran azt is látja, mikor volt utoljára frissítve az oldal – ez hasznos lehet új weblapok keresése esetén. Ha talál egy érdekes weboldalt, kattintson a hivatkozására, és máris ott találja magát.

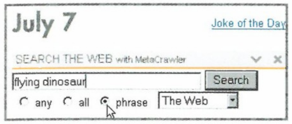
Jobb keresési eredmények

Ha túl sok a találat, finomítsa a keresési kritériumokat, hogy rövidebb eredménylistát kapjon, és ne kelljen mindent végigböngészni.

1 Ha rákeres a „dinoszaurusz" szóra, több mint 200 000 oldalt talál. Ezért aztán érdemes leszűkíteni a keresést egy 2-3 szavas kifejezésre. Írja mondjuk azt az idézőjelek közé, hogy „repülő dinoszaurusz". Így a kereső csak a pontos kifejezést tartalmazó oldalakat listázza ki.

2 Most kevesebb találatot fog kapni, de így könnyebb megtalálni a keresett oldalakat. Néhány keresővel úgy is kereshet kifejezéseket, hogy nem kell idézőjeleket írnia.

Csak egy kis logika

Egy-két extra szimbólum elhelyezésével a keresési kritériumok között tovább növelheti a keresés hatékonyságát.

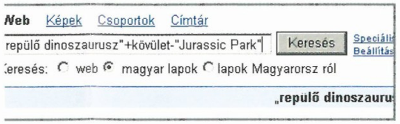
1 A keresőkben lehetőség van Boolean operátorok elhelyezésére. Például írja azt, hogy '„repülő dinoszaurusz" + kövület', és kattintson a **Keresés**re.

2 Az összeadás jel azt mondja a keresőnek, hogy csak olyan eredményeket jelenítsen meg, ahol mind a repülő dinoszaurusz, mind a kövület szavak szerepelnek. Az eredmény egy sokkal rövidebb és konkrétabb lista.

3 A „–" jel segítségével kizárhatja azokat az oldalakat, amelyek bizonyos szavakat vagy kifejezéseket tartalmaznak.

Fókuszban

Egyéb fájltípusok keresése

A speciális kereső oldalak segítségével rákereshet egy bizonyos fájltípusra az Interneten, például zene- vagy videofájlokra.

1 Néhány kereső külön funkcióval rendelkezik fájlok keresésére, azaz nemcsak weblapok keresésére alkalmas. Például a www.excite.co.uk oldalon kattintson a Video vagy MP3 hivatkozásokra.

2 Kereshet kulcsszó vagy fájltípus szerint.

3 Végül a keresett fájlokat tartalmazó honlapok listájának megtekintéséhez nyomja meg a **Keresés** gombot.

A kereső programok működése

A kereső program három jól elkülöníthető részre oszlik: információgyűjtés, felhasználói keresés, találatok megjelenítése.

1 A kereső a honlap tulajdonosok bejelentkezése vagy a weblapok indexelő eszközei (Web, crawler, Spider) segítségével gyűjt információkat.

2 Amikor a felhasználó a Keresés gombra kattint, a program saját adatbázisában rákeres a megadott szó vagy mondat összes előfordulására.

3 A kereső az eredménylistát a kritériumnak való megfelelés mértéke alapján állítja össze. Ez a sorbarendezés csalóka lehet, és olykor alfabetikusan is rendezi az adatokat. A legjobb az összefoglalók alapján kiválasztani a később meglátogatni kívánt oldalt.

Kisokos

Új ablakok

Amikor egy kereső találati listájából kiválaszt egy webhelyet, kattintson jobb egérgombbal az adott hivatkozásra, így nyitva marad a kereső ablaka. Válassza a Megnyitás új ablakban parancsot. Ha az adott hivatkozás nem bizonyul érdekesnek, elég bezárnia a böngészőablakot, és visszatérni a keresési eredményekhez. Mivel most nem használja a Vissza gombot, nem kell a várnia arra, hogy a kereső újra betöltse őket.

A lemezek működése

Egy kis belső nyomozás

Tartalom

- Amit a PC merevlemez és a floppylemezek működéséről tudni kell
- Az információk tárolása
- Az új fájlrendszerre történő áttérés előnyei és hátrányai

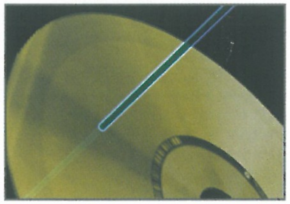
A régebbi számítógépek a programokat és adatokat a merevlemez-meghajtón tárolták. A szoftvereket floppy-meghajtóból töltötték be, majd kizárólag a PC főmemóriájában tárolódtak és onnan voltak futtathatók. Napjainkban a merevlemez adatok millióit képes tárolni, amelyeket a PC processzora a programok eléréséhez és a funkciók széles skálájának végrehajtásához használ fel.

A lemezek két fő típusa

A merevlemez technológia rendkívül gyorsan fejlődik. Az 1980-as évek közepén egy 1MB-os merevlemez annyiba került, mint ma egy 50-60 GB tárolókapacitású merevlemez. Ha megismeri a merevlemez adattárolási folyamatát, sok problémát saját maga is képes lesz megoldani. Ha megérti, hogyan keresi vissza a processzor az adatokat, a fájlok karbantartása és a felesleges információk törlése egyszerű feladattá válik.

Tudta-e?

A mágneses adathordozók első számú alternatíváját az optikai CD- és DVD-lemezek jelentik. Az adatok beolvasása lézersugárral történik, ez a módszer jóval pontosabb, mint a mágneses fej segítségével történő olvasás. Egyre gyakrabban találkozni az adatíráshoz lézersugarat használó, írható CD-meghajtót tartalmazó PC-kel. Nem valószínű, hogy a CD-lemezek mint elsődleges adattárolók átveszik a merevlemezek szerepét, mivel a lézer nem képes elég gyorsan beégetni az adatokat.

Kérdés-felelet

K Mennyire ellenálló a PC merevlemeze és a floppylemezek?

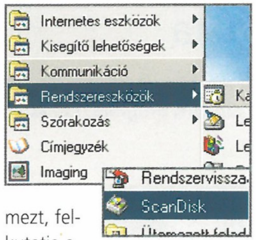
F A floppylemezek meglehetősen strapabíróak, mivel megalkotásukkor szempont volt a hordozhatóság és az ütődésekkel szembeni védelem. Élettartamuk azonban korlátozott, és rendszeres cserét igényelnek (kb. hathavonta), különben minőségük romlik és használatuk problémákat okoz. A merevlemezeket igényesebb összeállítás jellemzi, a jó minőségű termékek rendkívül megbízhatóak.

K Használnom kell-e a FAT32 rendszert?

F Igen. Ha gépén Windows ME operációs rendszer fut, a FAT32 rendszerre történő váltás a PC sebességének és teljesítményének növekedését eredményezi.

K Hogyan ellenőrizzem, hogy merevlemezem nem sérült-e?

F Ha gyanítja, hogy merevlemeze megsérült, lépjen a **Start** menü **Programok** almenüjének **Kellékek** sorára és válassza a Rendszereszközök menü **Lemezkarbantartó** programját. A program megvizsgálja a merevlemezt, felkutatja a megrongálódott fájlokat és fizikai sérüléseket, automatikusan kijavítva mindent, amit lehetséges. Sok esetben a fizikai sérüléseket (a merevlemez felületi horpadásait, karcolásait) a program nem tudja javítani.

K Használhatom-e a FAT32 rendszert, ha merevlemezemen van egy sérült szektor?

F Ha a Lemezkarbantartó program csak egy sérült szektort is talál a merevlemezen, a FAT32 nem használható. Ilyenkor nincs mit tenni, ki kell hívni egy szakembert, aki kiiktatja a sérült szektort. Próbáljon meg kapcsolatba lépni a PC gyártójának technikai ügyfélszolgálatával és kérjen tanácsot. A keresőprogramok egyikének segítségével, (pl. www.google.hu vagy a www.origo.hu) rátalálhat egy lakóhelyéhez közel eső szervizre vagy szakemberre.

Szótár

Fej Leggyakrabban az író/olvasó fejet nevezzük így, ez írja a mágneslemezre, illetve olvassa be az adatokat. A modern floppylemezek és merevlemezek minkét oldalán van egy fej, így mindkét oldal elérhető.

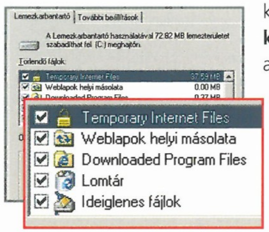
Read-only (csak olvasó) A csak-olvasó eszközre nem lehet információkat írni, az csak olvasásra használható. A szoftverek CD-lemezei például csak olvashatók, míg a floppylemezekre írni is lehet. Az eszközökön feltüntetett ROM (Read Only Memory) egyértelműen jelzi, hogy az illető eszköz csak olvasásra alkalmas.

DVD Ennek a rövidítésnek nincs hivatalosan elfogadott változata. A gyártók mind a Digital Video Disk, mind pedig a Digital Versatile Disk kifejezéseket is így rövidítik, mindkét megnevezés olyan multimédiás adathordozót jelent, amely számítógéphez és különálló DVD készülékekhez egyaránt használható.

Hibakereső

Rendszeresen elfogy a szabad tárterület.

Győződjön meg arról, hogy merevlemezén nincsenek felesleges, használaton kívüli fájlok és mappák. Törlésükhöz használja a **Lemezkarbantartó program**ot, amit a Start menü Programok almenüjének Kellékek részében található **Rendszereszközök** menüből érhet el. A program automatikusan eltávolít egy sor ideiglenes fájlt és kijelöl sok egyéb, valószínűleg felesleges fájlt is. Fontos törölni a már használaton kívüli szoftvereket is. A nagyméretű médiafájlokat érdemes CD-re vagy floppylemezre archiválni.

H-P-73-10-20-044

*A **Mit tud a számítógépem?** alkotói arra törekedtek, hogy megbízható és naprakész információkat közöljenek. A kiadvány kiegészíti, de nem helyettesíti a szakkönyvekből megszerezhető szakmai ismereteket. Az Ön gépén futó, kiadványunkban esetleg nem szereplő programokról tájékozódjon speciális szakkönyvekből.*

A merevlemez feladata

A számítógép merevlemeze leginkább egy könyvtárhoz hasonlítható. Ez egy olyan terület, ahol minden digitális program, fájl és egyéb információ tárolódik.

■ Három alapvető különbséget fedezhetünk fel a merevlemez és más meghajtók, mint például a floppy-, CD-, Zip és egyéb háttérmeghajtók között. A merevlemez minden esetben nagyobb és gyorsabb, és ez az alkatrész az esetek döntő többségében a gép belsejében van rögzítve.

Szokásos merevlemez eltávolított külső burkolattal. A burkolat biztosítja a szennyeződések bejutását megakadályozó légmentes zárást.

A megfelelő választás

Minél nagyobb kapacitású merevlemezzel felszerelt PC-t vásároljon. A különbséget talán nem fogja azonnal érzékelni, de később felfigyel az előnyeire, és kevesebb problémával kell majd szembenéznie.

Teljesítmény

■ A merevlemez szerepét sokszor alábecsüljük. Működésének két jellemző adata az elérési sebesség (milimásodpercben mérhető) és a forgási sebesség (percenkénti fordulatszám). Mindkét adat befolyásolja a gép teljesítményét, az első perctől fogva, ahogy a PC-t bekapcsolja, és a Windows betöltésre kerül.

Szoftver

■ Ha a merevlemez megtelik, a használható szoftverek száma korlátozódik. A felhasználó a szoftver vagy operációs rendszer régebbi változatának használatára kényszerülhet és elveszítheti a frissítések telepítésének lehetőségét is.

Kisokos

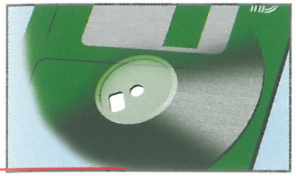
Állományallokáció

Az állományallokációs táblázat (File Allocation Table – FAT) segít a Windows-nak megkeresni a merevlemezen a műveletek elvégzéséhez szükséges apró részeket. Ha Windows 95 operációs rendszerét Windows Me vagy XP rendszerre cseréli, a gép felkínálja a Windows 95 által használt 16 bites FAT rendszer hatékonyabb FAT32 rendszerre történő lecserélését. Ha még nem végezte el ezt a cserét, érdemes megfontolnia, mivel ez által gépe gyorsabbá válik, és rengeteg tárterületet takarít meg. A megoldás egyetlen hátránya, hogy némelyik merevlemez funkció nem fog működni.

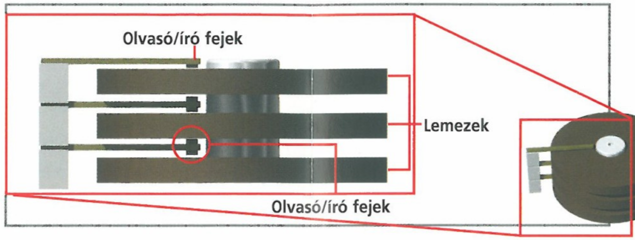
A mágneslemezek működése

A merevlemezek és a floppylemezek működése hasonló. A legfontosabb különbség a tárolókapacitásban, a gyártás minőségében és a megbízhatóságban rejlik.

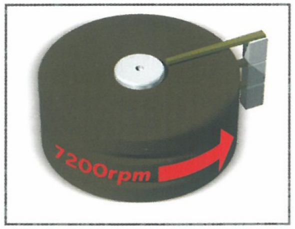
1 Az adatokat a floppylemez és a merevlemez is a mágneses bevonaton tárolja. Sérülékenysége miatt külső burkolatot kap, a floppylemez egy műanyag tokot, a merevlemez egy nagy fémdobozt.

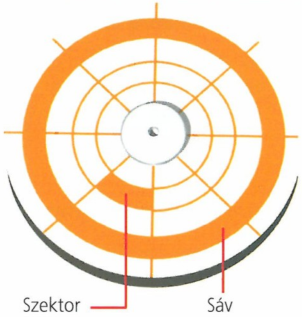
2 A merevlemez a floppylemeztől eltérően több lemezből, úgynevezett tányérból áll, amelyekhez külön olvasó/író fej tartozik, lehetővé téve a tányérok minden egyes felületének kihasználását. Egyetlen tányér adatbitek millióinak tárolására képes.

3 A floppylemez és a merevlemez is egyenletesen, nagy sebességgel forog, így az író/olvasó fej a lemez bármely kívánt területét gyorsan eléri. A merevlemez a floppylemeznél jóval nagyobb sebességgel forog, így válik lehetővé az azonnali adatelérés.

4 A merevlemez különböző területeken tárolja az adatokat. Minden egyes tányérjának (leggyakrabban két, három vagy négy) van egy felső és egy alsó oldala. Ezek a felületek koncentrikus sávokból állnak (nem egyetlen hosszú spirálból, mint a hagyományos bakelitlemezek) és minden sáv szektorokra oszlik tovább. Minden egyes szektor 512 bájtnyi információt tárol.

Fókuszban

Az adatok visszanyerése a merevlemezről

Egy Word szövegszerkesztőben készült dokumentum megnyitása kor például a kívánt adatok megjelenítéséhez több ezer lemezelérésre van szükség. Íme a folyamat vázlatos ismertetése:

1 Amikor a merevlemez egy dokumentumot keres, a keresésben a Windows, a Word processzora és a számítógép BIOS (Bemeneti/Kimeneti) rendszerének egyéb részei is segítenek.

2 A PC különböző részeiről érkező információk összegződnek, és a merevlemez egy bizonyos tányérjának megfelelő szektorára vonatkozó címmé alakulnak.

3 A vezérlőegység megkapja a címet és megkeresi a megfelelő tányért. Az olvasó/írófej működésbe lép és megkeresi a megfelelő sávot.

4 Amikor a fej odaér a megfelelő helyre, megkezdi a gyorsan forgó lemez sávjának olvasását, keresve a kívánt szektort. Mikor a fej azonosítja a megfelelő szektort, megkezdi az adatok átküldését a gép memóriájába.

Mit tud a számítógépem?

A CD-Extráról

Hang és látvány

Tartalom

- Fedezze fel a CD-Extra formátumot
- Különlegességek tárháza a CD-Extra lemezen
- Hogyan működik a CD-Extra technológia
- Interaktív média CD-n

Valaha egy zenei CD nem tartalmazott mást, mint zenét. Mára azonban egyre több zenei CD „extra" tartalmakat rejt. Lehet rajtuk promóciós videó, interjú művészekkel, együttesekkel, sőt játékok is. A „CD-Extra" vagy „Enhanced CD" felirattal elátott CD-k ilyen további fájlokkal szolgálnak. Az is lehet, hogy van már néhány ilyen CD-je zenei gyűjteményében, melyekről nem is tud.

Szórakozás mindenkinek

A CD-Extra lemezek pontosan úgy néznek ki, mint a hétköznapi zenei CD-k. De amint beteszi a meghajtóba, látni fogja a különbséget a képernyőn. Nemcsak zeneszámokat tud lejátszani, hanem filmelőzetesek, videók és játékok garmadáját találja majd meg. E fejezet segít felfedezni a CD-Extra világát, és megmutatja, hogyan tudja kihasználni CD gyűjteménye beépített multimédiás tartalmát.

Tudta-e?

A CD-k népszerűvé váltak, de más formátumokkal is fel kell venniük a versenyt. Az egyik a DVD (Digital Versatile Disc), melynek működése a CD-hez hasonló, de sokkal nagyobb tárhelykapacitással rendelkezik, így több multimédiás felhasználási lehetőséget kínál. Ugyanakkor egy DVD lejátszása speciális berendezést igényel, míg a CD-Extra lemezeket a legtöbb CD-ROM is le tudja játszani. Kivételt csupán az 1996 előtt gyártott CD-ROM-ok jelentenek.

Kérdés-felelet

K Bármilyen otthoni számítógépen lejátszhatók a CD-Extra lemezek?

F Igen. A modern számítógépek minden nehézség nélkül lejátsszák az ilyen lemezeket. Ha azonban CD-ROM-ja 1996 előtt készült, akkor egy modernebbet kell beszereznie.

K Szükséges valamilyen speciális szoftver a CD-Exta lemezek lejátszásához?

F A Windows a CD-Extra lemezek lejátszásához szükséges programok jó részét tartalmazza, de ha videóklipp van a lemezen, akkor ahhoz a QuickTime nevű programmal is rendelkeznie kell. A legtöbb számítógépen már van ilyen. Ha mégsem, akkor letöltheti a www.apple.com/quicktime internetes oldalról. Minden egyéb egyedi szoftverigényt a gyártó a csomagoláson feltüntet.

K Mi történik, ha egy CD-Extra lemezt hi-fi berendezésbe teszek?

F Az ilyen CD-ken a multimédia fájlokat számítógépes lejátszásra tervezték, de a hi-fiben kárt nem tesznek. Lehet, hogy a multimédiás fájlok zenei részét meg fogja tudni hallgatni, de a legvalószínűbb az, hogy a hi-fi csak a sima zeneszámokhoz fog hozzáférni.

K A CD-Extra lemezek jóval drágábbak a hétköznapi CD-knél?

F Nem. Rendszerint ugyanannyiba kerülnek, ezzel kínálva alkalmi vételt a számítógépes felhasználók számára, akik az interaktív részt is élvezni tudják.

K Hol találok listát ilyen albumokról?

F A www.cdextra.com internetes címen megtalálhatja azoknak az előadóknak a listáját, akik ilyen CD-Extra lemezeket adnak ki. Ugyanitt a CD-Extráról is talál további információkat.

Szótár

DVD Digitálisan sokoldalú lemez, Digital Versatile Disc (eredetileg Digital Video Disc). Amikor azonban a számítógépes ipar is elkezdte használni, megváltozott a neve. A DVD lemezen elfér egy teljes játékfilm, zene, még interaktív 3D játékok is.

Automatikus indítás A Windows felismeri, amikor a meghajtóba beraknak egy CD-t, és elkezdi automatikusan lejátszani.

QuickTime Ez az Apple által kifejlesztett videó és animációs szoftver neve. Nagyon népszerű a programozók körében, és az Interneten videofájlok és zenei klippek lejátszásához széles körben alkalmazzák.

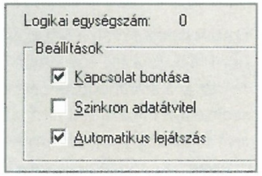
3D gyorsító A grafikus PC-kártyák egy fajtája. Megnöveli a gép grafikus képességét, így az képes lesz a 3D-s grafikák futtatására.

CD-ROM Kompakt lemez lejátszására készült olvasó memória. A digitális fájlok tárolására alkalmas CD elnevezése is. Csak adatok olvasására alkalmas.

Hibakereső

Nem indul a CD automatikusan.

Bizonyára ki van kapcsolva az Automatikus Indítás. Nézze meg a CD-ROM beállításait. A **Sajátgép** ikonra kattintson jobb egérgombbal, majd a **Tulajdonságok** opcióra bal egérgombbal. A megjelenő **Eszközkezelő** fülön kattintson kétszer a CD-ROM ikonjára, hogy lássa az eszköz beállításait. Kattintson duplán a **CD-ROM**-ra, és válassza a **Beállítások** fület. A Beállítások cím alatt ellenőrizze, hogy az 'Automatikus lejátszás' doboz ki van-e pipálva. Ha nem, akkor tegye meg az egér segítségével. Nyomja meg az **OK** gombot kétszer, hogy az új beállítás érvénybe lépjen.

H-P-73-10-20-048

A Mit tud a számítógépem? alkotói arra törekedtek, hogy megbízható és naprakész információkat közöljenek. A kiadvány kiegészíti, de nem helyettesíti a szakkönyvekből megszerezhető szakmai ismereteket. Az Ön gépén futó, kiadványunkban esetleg nem szereplő programokról tájékozódjon speciális szakkönyvekből.

Mi is az a CD-Extra?

Jó dolog CD-t hallgatni, miközben a számítógépen dolgozunk. A CD-Extra viszont új lehetőségekkel bővíti CD gyűjteményét.

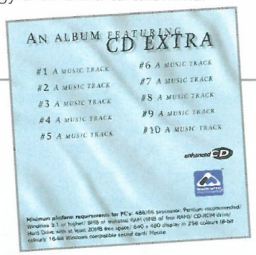
■ A CD-Extra szokványos zenei CD, amit lemezboltokban árulnak egy hétköznapi CD áráért. Zenei CD lejátszóba téve hagyományos CD-ként is lejátszható. Amint azonban ugyanezt a CD-t a számítógép CD-ROMjába helyezi, a zenén kívül olyan képekhez, szöveghez és videoklippekhez is hozzáférhet, amelyeket kizárólag CD-extrákra tettek rá. Ez nagyszerű hír a popzene kedvelőinek, de a klasszikus zene rajongói számára is felbecsülhetetlen lehet, hiszen a képernyőn feltárulhat előttük egy egész opera története.

Mit keressünk?

Az egyetlen, ami arra utalhat, hogy a CD-n extra tartalom van, az a csomagoláson lévő logo. Ez lehet a CD-Extra vagy az enhanced CD felirat.

■ Más felirat is utalhat arra, hogy a CD extra tartalommal bír. Alább felsorolunk néhány ilyen példát. Kipróbálhatja a CD-t úgy is, hogy beteszi a számítógép CD meghajtójába.

Néhány CD-n az enhanced CD logo szerepel, ami a CD-Extra formátumhoz hasonló.

A számítógépes követelmények felsorolása is jelezheti, hogy a CD-n zenén kívül más is van.

A Macromedia logo arra utal, hogy multimédiás tartalommal bír.

Minimálisan szükséges felhasználói felület PC: 486 / 66 processzor, javasolt Pentium / Windows 3.1 vagy újabb/8MB telepített RAM (5MB vagy szabad RAM) / CD-ROM meghajtó / legalább 20 MB szabad kapacitású winchester / 640x480 felbontású képernyő 256 színnel (8-bites szín) / 16-bit Windows kompatibilis hangkártya / egér.

CD-Extra ikonok
Amikor betesz egy CD-t a CD-ROM meghajtóba, a Sajátgép ablakban egy speciális ikon jelenik meg. Előfordul, hogy a **Sajátgép** parancsikonra kell kattintania kétszer, és csak ezután jelenik meg az ikon a CD mappában. Ezután keresse meg a Setup.exe nevű fájlt. Ez a fájl egy kisebb fájlt helyez el a számítógépen, aminek segítségével hozzá tud férni a CD-n lévő fájlokhoz. Csak néhány másodpercet igényel. Sokkal gyorsabb, mint egy teljes multimédia program telepítése.

Mit tud a CD-Extra

A CD-Extra lényege, hogy minden CD-n extra tartalom lehet. Némelyik Internet-oldalra utaló linket tartalmaz, akad, amelyen szöveget és képeket találunk, néhány pedig interaktív élményt kínál.

■ A CD-Extra lemezek gyakran tartalmaznak dalszövegeket és diszkográfiát. Az Internet böngészőt használják, és tartalmuk úgy jelenik meg, mint egy internetes oldal. A CD-n lehetnek még ezeknél is izgalmasabb fájlok, videoklippek és interjúk. A CD-ken gyakran fényképek és interaktív játékok vannak elhelyezve. Ingyenes szoftverek, de akár Internet-szolgáltatói ajánlatok is helyet kaphatnak rajtuk. Persze minden, ami a zenén kívül az ilyen CD-n szerepel, csak ráadás. A kiadókkal szemben nem támasztható semmiféle követelmény, hogy bármit is rátegyenek egy CD-re.

Multimédia

A CD-n lévő videó lejátszásához szükséges a QuickTime nevű program. Valószínű, hogy már fenn is van a gépén. Ha mégsem, akkor az adott CD közli, hogy hol találhatja meg a programot, és fel is telepíti.

■ A CD-Extra lemezek legizgalmasabb része a digitális videoklipp. Ezek nem korlátozódnak pusztán popzenei klippekre. Egy filmzenei CD esetében lehetnek filmrészletek az adott filmből, vagy akár különleges interjúk a művészekkel. Ha nincs a CD-n videoklipp, akkor lehet, hogy a szöveg és a zene interaktív. Ez azt jelenti, hogy a kiválasztott zeneszám szövege és képei egy speciális kapcsoló segítségével láthatók lesznek lejátszás közben. A CD-n rajta lehet az új szám szövege, vagy az a filmrészlet, ahol az adott zene a filmen felcsendül. Bármelyik eshetőségről is legyen szó, az biztos, hogy többet tud tenni a CD-vel, mint pusztán csak meghallgatni. Vagyis jó, ha nincs túl sok befejezésre váró munkája, amikor egy ilyen CD-t berak a meghajtóba.

Linkek a webre

Ha CD-Extra lemezén nem talál semmi különöset, vegye egy kicsit jobban szemügyre. Valószínű, hogy egy linket tartalmaz az Internetre.

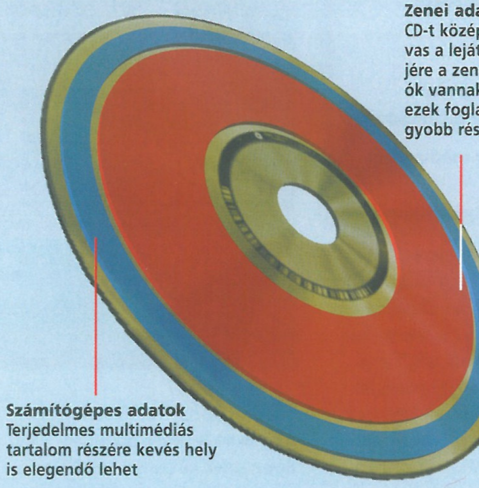
Keresse meg az Internet Explorer ikont. Ha van Internet-hozzáférése, egy különleges oldalra fog belépni. Az ilyen oldalak gyakran csak a CD-vel rendelkezők számára hozzáférhetőek, és olyan egyedi szolgáltatást nyújtanak, mint például egy különleges vetélkedőhöz való jog. Van CD, amelyen Internet-szolgáltatói ajánlat szerepel, amit on-line rendelhet meg.

Fókuszban

Hogyan működik a CD-Extra

Sok zenei CD hozzávetőleg 20 percnyi üres területet tartalmaz. Ez az a hely, amit multimédia fájlokkal lehet megtölteni.

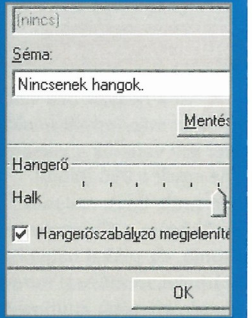
■ A CD-Extra lemezek tartalmának jó része felér egy igényes weboldallal. Mivel azonban az ilyen CD esetében nem kell semmit sem letölteni, hosszabb videoklippek, összetettebb interaktív játékok is szerepelhetnek rajta. Amennyiben bármilyen kiegészítő programot igényel a lejátszás (pl. QuickTime), az az első üzembe helyezés alkalmával telepítődik.

Kisokos

Hangerőszabályzás

A tálcán elhelyezhet hangerő szabályozó ikont is. Kattintson a Start, majd a Beállítások gombra. Ezután válassza ki a Vezérlőpulton a Hang és Videóvezérlőt. A Hangerőszabályzó megjelenítése a tálcán doboz mellé tegyen egy pipát, majd kattintson az OK gombra. Ezután, ha az ikonra bal egérgombbal kattint, akkor a hangerőt a csúszósávon be tudja állítani.

Windows és a makrók

Nincs több ismétlés

Tartalom

- Makrók segítségével takarítson meg időt és munkát
- A Macro Magic ingyenes próbaverziójának letöltése és telepítése
- Makrók Word dokumentum megnyitására és címének beszúrására

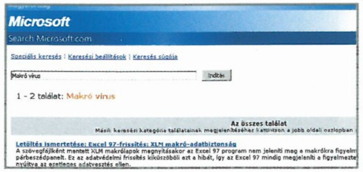
A számítógépek időt takarítanak meg az üzleti életben és a magánéletben is, munka közben mégis előfordul, hogy ismétlődő feladatokat kell elvégezni. Ezek általában ugyanazon billentyűk lenyomásával, az egér ugyanolyan irányú mozgatásával és kattintással járnak. Ilyen helyzetben használhat makrót – sorozatos billentyű- és egérműveletek tárolását – amellyel egyszerűsítheti az időigényes tevékenységeket.

Macro Magic

Ha rendszeresen használja ugyanazokat a programokat, vagy olyan egyszerűbb feladatokat végez újra és újra, mint például dokumentumok nyomtatása vagy weboldalak elmentése, a makrók alkalmazása csökkenti a számítógéppel eltöltött munkaidőt. Ez a kártya segít telepíteni és megismerni a Macro Magic alkalmazást, amellyel minden ismétlődő feladathoz készíthet makrókat. Továbbá ismerteti a makrók mindennapi használatának előnyeit.

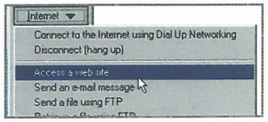
Tudta-e?

Ha a Macro Magic telepítése közben találkozik a „makró vírus" kifejezéssel, ne ijedjen meg. A program telepítésével nem keletkezik vírus a számítógépen. A makró vírus olyan számítógépes vírus, amely makróként kódolva beépül egy dokumentumba.

Amikor megnyit egy Internetről letöltött vagy e-mailben érkezett, fertőzött dokumentumot, a vírus aktiválja magát, és elvégzi feladatát. Ezért fontos, hogy legyen egy mindig frissített vírusellenőrző program a számítógépen.

Kérdés-felelet

K Készíthetek-e makrót weboldalak megnyitására?

F Igen. Kövesse az első négy lépést a 'Makró készítése' rész alatt. Ha számítógépe nem csatlakozik automatikusan az Internetre, kattintson az **Internet** opcióra, majd a **Connect to Internet using Dial Up Networking** opcióra, a 'Macro Builder' képernyőn. Kattintson megint az Internet opcióra, majd az **Access a web site** parancsra. Az URL mezőben adja meg a kívánt weboldal címét, majd kattintson az **OK** gombra, és kövesse a végső lépéseket.

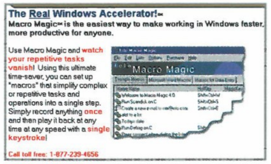
K Hogyan tarthatom szemmel az elkészült makrókat?

F Kinyomtathat egy listát az összes makrójáról, és kitűzheti azt a számítógéphez közel a falra. Ez segíthet számon tartani a makrókat. A lista kinyomtatásához indítsa el a Macro Magic-et, majd a **Lists** menüben kattintson a **Print Macro List** opcióra.

K Az Interneten találok-e további segítséget?

F A Macro Magic weboldalon megtalálja a letölthető oktatófájlokat, és sok hasznos tanácsot a szoftver hatékony használatáról. Látogasson el a program honlapjára, a www.iolo.com/macromagic címen, ahol megismerheti funkcióit és megvásárlásának módját.

K Hogyan ismételtessem meg a makrót vagy annak egy részét?

F Nyissa meg a 'Macro Setup Wizard' ablakot. A 'Name your Macro' panelen tekintse meg a 'Repeat this macro' részt. A mezőben adja meg, hány alkalommal szeretné az adott parancsot ismételtetni. Kövesse az utasításokat a befejezéshez.

Szótár

FTP File Transfer Protocol (Fájl átviteli egyezmény). Információ küldésének és fogadásának formátuma az Interneten.

Töredezettségmentesítés A helyi meghajtón tárolt adatok rendezése a lemez területén szétszórt, de összetartozó fájltöredékek egymás mellé helyezése által. A Windows eszközök része a Lemeztöredezettség-mentesítő.

Értesítési terület Nevezik Systray-nek is, ez a Windows Tálca jobb oldalán található kis terület, az óra mellett. Ez tartalmaz néhány olyan miniatűr ikont, amelyre duplán vagy jobb egérgombbal kattintva elérhető a szoftver, vagy hozzáférhető a Hang és megjelenés beállítása.

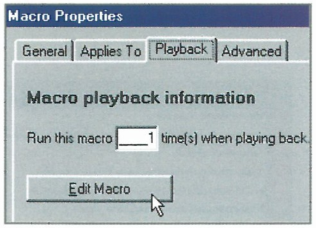

Makró Rögzített egér- és billentyűművelet, amely elindít egy adott parancsot.

Hibakereső

Meg szeretné változtatni a levelekhez használt makróban a címet.

Ha módosítani szeretné egy makró tartalmát, nyissa meg a program ablakát, jobb egérgombbal kattintson a szerkesztendő makróra, majd a megjelenő menüben válassza a **Properties** opciót. A **Playback** fülön kattintson az **Edit Macro** gombra. Kattintson duplán bármelyik lépésre a szerkesztéséhez. Például, törölje a régi címet, és adja meg az újat. A befejezéshez kattintson a **Save** parancsra a **File** menüben.

A makrók használata

Az Iolo Technologies Macro Magic segítségével néhány gomb lenyomása árán rövid idő alatt bonyolult feladatokat végezhet. Íme néhány példa arra, milyen feladatokat automatizálhat.

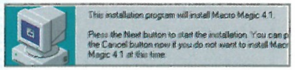
- Indítsa el alkalmazásait a számítógépen, és irányítsa őket egyszerű egér- és billentyűműveletekkel.
- Levelekbe és más dokumentumokba vigye be az ismétlődő szövegeket, például címeket.
- Állítható sebességgel játssza vissza és ellenőrizze a felvett egérmozgást és billentyűműveleteket.
- Kapcsolja ki a számítógépet, és indítsa újra a Windows-t vagy az MS-DOS rendszert.
- Automatikusan küldhet és fogadhat elektronikus leveleket, és feltölthet fájlokat az Internetre egy FTP program segítségével.
- Elindíthat rendszerellenőrző és karbantartó feladatokat.

A Macro Magic letöltése, telepítése

A www.iolo.com/macromagic weboldalról letöltheti a Macro Magic ingyenes, 30 napig használható próbaverzióját.

1 Kövesse a weboldalon látható utasításokat, és töltse le a szoftvert a számítógépére. Keresse meg a Mmagic.exe fájlt, majd kattintson rá duplán a telepítés megkezdéséhez. Ha nem találja a fájlt, használja a Windows **Keresés** funkcióját.

2 Figyelmesen kövesse az utasításokat, majd a telepítés befejezéséhez kattintson a **Finish**re.

A kezdetek

A telepítés befejezésével automatikusan elindul a Macro Magic. Megjelenik egy ablak, amely tájékoztat a programról, és annak hatékony használatáról.

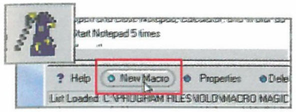
- A szoftver első futtatásakor megtekinthet egy oktatóprogramot az iolo weboldalon. Az on-line kézikönyv segít megismerni az első lépéseket afelé, hogy változatos, praktikus és hasznos makrókat készítsen.

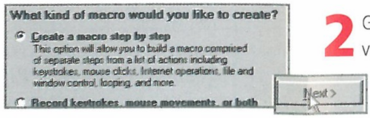

Makró készítése

Ismerkedjen meg a Macro Magic alkalmazással. Készítsen egy makrót, amely elindítja a Microsoft Word programot, majd egy új, üres dokumentum tetejére beillesztí nevét és címét.

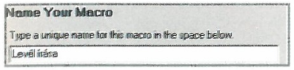
1 A **Programok** mappában a **Macro Magic** alatt kattintson az **Iolo Macro Magic** parancsra. Kattintson az ikonra, kérjen Újat.

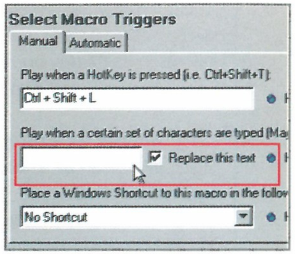

2 Győződjön meg arról, hogy ki van jelölve a 'Create a macro step by step' opció, majd kattintson a **Next**re.

3 Adjon nevet a makrónak – példánkban 'Levél írása' – majd kattintson a **Next**re.

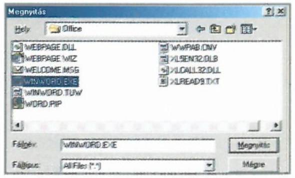

4 Kattintson a 'Play when a HotKey is pressed' alatt található mezőre, majd nyomja le a billentyűkombinációt, amellyel a makrót majd elindíthatja – legyen ez 'Ctrl + Shift + L'. Kattintson a **Next** gombra. Ha a billentyűkombináció már foglalt, a panelen 'none' jelenik meg. Ebben az esetben próbáljon másikat.

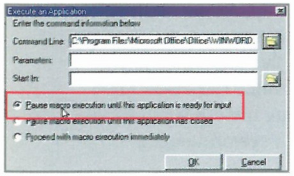
5 A 'Macro Builder' képernyőn kattintson a **File Control**ra, majd válassza a **Start an Application or Document** opciót.

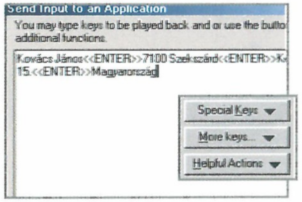

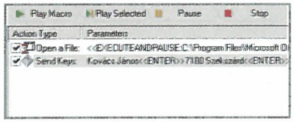
6 A következő panelen kattintson a 'Command Line' mellett található mappa gombra. Tallózzon a Microsoft Word után – a programfájl neve 'Winword.exe'. Kattintson a **Megnyitás** gombra.

7 Az ablak alján különböző feltételeket adhat meg a makró futtatásával kapcsolatban. Kattintson a 'Pause macro execution until this application is ready for input' opcióra, majd kattintson az **OK** gombra.

8 Kattintson a **Send Input** gombra, majd a mezőben adja meg címének első sorát. A kurzort úgy helyezheti egy sorral lejjebb, ha a **Special Keys** gombra kattint, és az **Enter**t választja. Ismételje ezt minden új sornál.

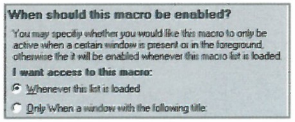

9 Kattintson az **OK** gombra, így a makróba programozott két lépés megjelenik a 'Macro Builder' fő ablakában.

10 Kattintson a **File** menüben a **Save** opcióra a makró elmentéséhez – majd a **File /Exit** opcióra a 'Macro Builder' bezárásához. A 'Macro Setup Wizard' panelre visszatérve kattintson a **Next**re.

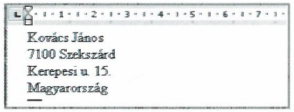

11 A következő ablakban jelölje ki a 'Whenever this list is loaded' opciót. Kattintson a **Next**, majd a **Finish** gombokra a befejezéshez. Most akármikor lenyomja a **Ctrl + Shift + L** billentyűket, elindul a Word, és az új dokumentum tetején megjelenik neve és címe.

Ötlet

A 'Hints & Tips' ablak eltüntetéséhez kapcsolja ki a 'Show hints' melletti jelölőnégyzetet.

Kisokos

Gyorsfelvétel

A 'Quick Record' (Gyorsfelvétel) opcióval billentyű- és egérműveleteket rögzíthet, amelyek egy adott alkalmazásban érvényesek. A rögzítéshez indítsa el a Macro Magic programot, nyomja le a Ctrl + Shift + F1 billentyűket, majd kattintson a 'New Macro' és 'Quick Record' opciókra.

Nevezze el a makrót, válasszon gyorsbillentyű kombinációt, mielőtt rögzítené a műveletet. Hajtsa végre a makrónak szánt feladatot, például gépelje be e-mail címét. Kattintson a Pause gombra, majd a Save gombra. A gyorsbillentyűt használja a megszokott módon.

PC-s kapcsolatok

Bemenetek és csatlakozások

Tartalom

- A PC hálózati csatlakozói
- Az egér és a képernyő bemenetei
- USB, soros és párhuzamos csatlakozások
- Képernyő és hangkártya csatlakoztatása

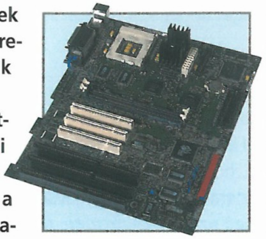

A számítógép hátoldalán a bemenetek színekkel vagy jelölésekkel vannak ellátva, eligazítást nyújtva az egyes eszközök (például egér és billentyűzet) csatlakoztatásához. Ha ez nem így van, akkor elég nehéz megfejteni, hogy a sok bemenet és csatlakozó közül mi hová kerüljön. Ezek a csatlakozások az adatok belépésének és kilépésének kapui, ezért tökéletesen kell illeszkedniük.

Plug and play

Egyes csatlakozók egyetlen feladat kiszolgálására hivatottak, míg mások (például a soros vagy USB bemenetek) több különféle eszköz illesztésére alkalmasak. A fejezetben számos eszköz csatlakoztatásáról szólunk, többek között a nyomtatók, szkennerek, hangkártyák és Zip-meghajtók illesztéséről is, valamint bemutatjuk, hogyan győződhet meg a hardver eszközök tökéletes csatlakoztatásáról.

Tudta-e?

A PC hátulján lévő bemenetek különböző alakúak és méretűek, belül azonban mindegyik az alaplaphoz kapcsolódik. Az alaplap az a központi alkatrész, amely a gép összes többi egységét összeköti. A merevlemez, a központi processzor, a memória, a CD-meghajtó, a grafikai és hangkártya is mind az alaplaphoz kapcsolódnak. Az alaplap tartalmazza a PC BIOS tároló chipjeit is. A BIOS a Basic Input / Output System rövidítése, amely rendszer tartalmazza az összes billentyűzet-, képernyő-, lemezmeghajtó- és soros bemenet kezeléséhez szükséges kódot.

Kérdés-felelet

K PS/2 egeremnek USB csatlakozója van. Melyik bemenetet kell használnom?

F Ha bizonytalan, legjobb, ha a PS/2 bemenetet használja. Ha egerét így csatlakoztatja, szabadon marad egy USB bemenet a további perifériák illesztéséhez. A PS/2 bemenetekhez csak az egér és a billentyűzet csatlakoztatható, míg a PC USB bemenetébe több mint 127 féle hardver eszközt illeszthet. Ha mégis az USB bemenethez szeretne csatlakozni, képezhet további USB bemeneteket a többi eszköz számára.

K Hogyan tudok egyidejűleg egy párhuzamos nyomtatókábelt és egy párhuzamos csatlakozójú Zip-meghajtót csatlakoztatni?

F A régebbi, párhuzamos Zip-meghajtókat hosszabbítónak is nevezték, mert a Zip-meghajtót be lehetett dugni a számítógép hátulján lévő párhuzamos bemenetbe, majd a nyomtatót a Zip-meghajtó hátuljában lévő bemenethez lehetett csatlakoztatni. Amikor a Zip-meghajtó használaton kívül volt, a csatlakozó kábel a nyomtatót és a PC-t kötötte össze. Napjainkban a modern Zip-meghajtók nem párhuzamos, hanem USB csatlakozóval vannak ellátva.

K Mi a szerepe a képernyőből a PC hátoldalán lévő kártyához illeszkedő kábelnek?

F Ez a kábel a PC-ben elhelyezett 3D grafikus adapterhez illeszkedik, és lehetővé teszi a 3D játékok futtatását.

K Sokszor hallom a periféria kifejezést. Mit jelent ez?

F Olyan eszközt jelöl, ami nem szerves része a számítógépnek (mint például a memória). A perifériák lehetnek külső és belső hardverek. Ilyen perifériák például a CD-meghajtó, nyomtató, szkenner, egér vagy a Zip-meghajtó.

Szótár

USB Universal Serial Bus – Univerzális soros sín. A hagyományos soros csatlakozásnál 40-szer gyorsabb, és lehetővé teszi az eszközöknek a PC működése közbeni cseréjét. Új eszköz megfelelő telepítése esetén a Windows automatikusan felismeri a hardvert, és a gép újraindítása nélkül átkapcsol a szoftverre.

Soros bemenet Modem, egér és nyomtató számítógépes csatlakoztatására szolgáló bemenet. A soros csatlakozó 9 vagy 25 tűs, egyidejűleg 1 bit adat átvitelére alkalmas.

Párhuzamos bemenet A külső perifériák, mint például a nyomtató vagy szkenner, párhuzamos csatlakozással illeszkednek a géphez. A párhuzamos csatlakozó 25 tűs és egyidejűleg 8 bájtnyi adat továbbítására alkalmas.

Mini HiFi jack Kisméretű, sztereó hangfalak csatlakoztatására alkalmas bemenet. Ebbe a bemenetbe illesztik a hangkártyát, mivel a PC hátulján lévő bemenetek száma korlátozott.

Hibakereső

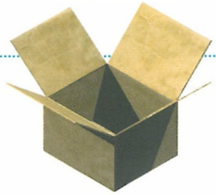

Három USB eszköze van, míg gépén csak két USB bemenet található.

Mivel számos eszköznek – az egértől a digitális kameráig – USB csatlakozója van, könnyen előfordulhat, hogy kevés az a bemenet, ami a gép hátulján rendelkezésére áll. Bár az USB csatlakozóval ellátott eszközök a Windows futtatása közben is csatlakoztathatók, ez a PC bemenetek gyors elhasználódásához, rongálódásához vezethet. Használjon inkább USB elosztót, így további eszközöket csatlakoztathat a PC-hez. Már egy hétágú elosztó is lehetőséget ad arra, hogy egyidejűleg csatlakoztasson szkennert, digitális kamerát, nyomtatót és egyéb szükségessé váló eszközöket, például USB modemet vagy kézi számítógépet.

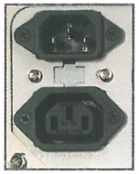
H-P-73-10-20-050

A Mit tud a számítógépem? alkotói arra törekedtek, hogy megbízható és naprakész információkat közöljenek. A kiadvány kiegészíti, de nem helyettesíti a szakkönyvekből megszerezhető szakmai ismereteket. Az Ön gépén futó, kiadványunkban esetleg nem szereplő programokról tájékozódjon speciális szakkönyvekből.

Hálózati csatlakozók

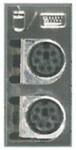
A PC hálózati kábelei

Lehet, hogy számítógépének csak egyetlen, háromtüskés hálózati kábele van. Az is lehet, hogy gépéhez két kábel tartozik, az egyik tüskés, a másik üreges. Ez a második kábel vezeti az áramot a monitorhoz. Így a PC főkapcsolója a számítógépet és a képernyőt is kapcsolja. Így magához a számítógéphez két hálózati kábel helyett csak egy vezet.

PS/2 csatlakozók

Az egér és a billentyűzet külön bemenetekbe illeszkedik.

A PS/2 csatlakozó az egér és a billentyűzet csatlakoztatására való. Mivel egyformák, vigyázni kell, hogy ne tévesszük össze őket, mert az eszköz nem fog működni. Ha a csatlakozók nincsenek színnel jelölve, a kis szimbólumok jelenthetnek útbaigazítást. Nyugodt lehet: még ha véletlenül rosszul csatlakoztatja is őket, akkor sem okozhat kárt a perifériákban.

Párhuzamos csatlakozó

A PC-nek általában egy vagy két párhuzamos csatlakozója van.

A párhuzamos csatlakozás gyorsabb, mint a hagyományos soros, ezért használják nyomtatók és szkennerek illesztéséhez. Napjainkban már ezek az eszközök is USB csatlakozóval kerülnek forgalomba. Ha nem biztos a dolgában, nézzen utána a kézikönyvben, vagy vizsgálja meg magát a csatlakozót.

Kisokos

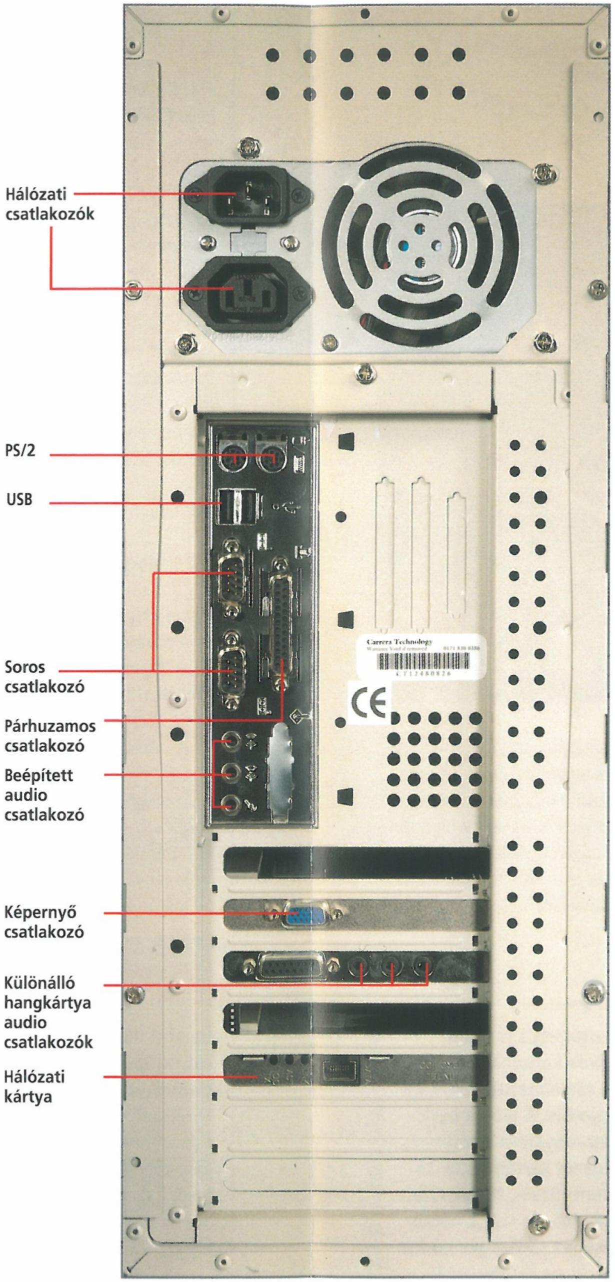
Párhuzamos és ECP

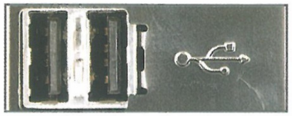
Hagyományosan minden PC-nek egy párhuzamos bemenete van. A párhuzamos csatlakozók megfelelnek az Epson által kidolgozott Centronics szabványnak. Mivel az információátvitelnek fel kellett gyorsulnia, szükségessé vált egy újfajta párhuzamos csatlakozási forma kidolgozása.

Az ECP (Extended Capabilities Port) tízszer gyorsabb, mint a Centronics és kétirányú. Így a Windows nem csak adatot tud küldeni az eszköz felé, hanem az adatok fogadására is képes.

PC csatlakozások

USB csatlakozók

Bármilyen USB eszközt bármely USB bemenetbe csatlakoztathat.

Az USB a legmodernebb PC csatlakozás, csatlakozási sebessége a legnagyobb, ezért a digitális kamerák, szkennerek, nyomtatók és modemek is ilyen csatlakozóval vannak ellátva. Mindegy, hogy egy eszközt a PC melyik USB bemenetébe illeszt, csak az a lényeg, hogy az illeszkedés tökéletes legyen. Ellenőrizze, hogy a bemeneten és a csatlakozón lévő szimbólumok ugyanazon az oldalon vannak-e. Ne fejtsen ki erőt, a csatlakozónak könnyedén a helyére kell csúsznia.

Hangkártyák

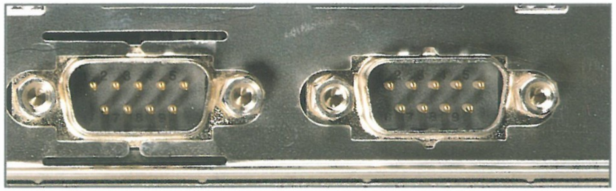

A hangkártyának általában egy botkormány és három vagy négy audió csatlakozója van.

A hangkártya Mini HiFi bemenete hasonló a fejhallgatók csatlakoztatására szolgáló bemenethez, de rejtélyes szimbólumok találhatók rajta. Mivel ma már számos PC beépített hangkártyával kerül a felhasználóhoz, mindig ellenőrizze a technikai leírást, hogy tudja, mit hová csatlakoztasson. Ha hangszóróit rossz helyre csatlakoztatja, azok végleg tönkremehetnek. Ha nem találja a PC kézikönyvét, csatlakoztassa a hangfalakat, kapcsolja be a PC-t, majd játsszon le egy CD-lemezt. Győződjön meg arról, hogy a tálcán megjelent a hangszórót ábrázoló hangerő ikon.

Soros csatlakozók

A PC-nek két, számos eszközhöz alkalmas soros bemenete van.

Sok eszköz, mint például a kézi számítógép, digitális kamera vagy a legtöbb külső modem soros csatlakozóval illeszkedik a géphez. Fontos tudni, hogy a csatlakozás maximális adatáramlási sebessége jóval kisebb mint az USB csatlakozásé, és minden soros bemenetbe egyidejűleg csak egy eszköz illeszthető. Ha egyszer már telepítette a soros bemenetbe illesztett eszközt, annak ugyanabban a bemenetben kell maradnia, vagy minden alkalommal újra kell csatlakoztatnia, különben megtörténhet, hogy az eszköz nem fog működni.

A Windows Me használata

Kicsit másképp

Tartalom

- Amit a Windows Me használatáról tudni kell
- Media Player és Movie Maker
- Az operációs rendszer előző beállításaihoz való visszatérés

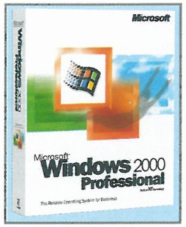
A Windows 3.1 megjelenésével a PC Asztala és illesztési felülete szinte a felismerhetetlenségig megváltozott. Azóta a Microsoft a Windowsnak több új változatát is piacra dobta, részben a problémák megoldása céljából, részben pedig, hogy újabb felhasználói opciókat alkalmazzon. A Windows 95 az Asztalon csak néhány változást jelentett, viszont rengeteg színfalak mögötti fejlesztést hozott magával.

Szükség van-e rá

A Windows Me (Millennium Edition) megtörve a sorozatot, többé nem támogatta a DOS alkalmazásokat, és jelentős rendszerváltozásokkal lépett a piacra, beleértve a multimédiás fejlesztéseket is. A Windows minden egyes új fejlesztése egy természetes előrehaladás részének tűnik, valójában azonban nehéz eldönteni, hogy mit kapunk a pénzünkért, és szükség van-e a fejlesztésre. A kártyában bemutatjuk a Windows Me rendszert és a benne rejlő lehetőségeket.

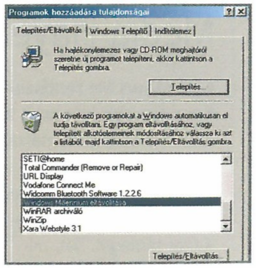
Tudta-e?

Régebben egyszerű volt a választás a Windows rendszerek közül, ugyanis mindegyik speciális funkciók ellátására és bizonyos feladatok elvégzésére volt alkalmas. A választást megnehezítette a fejlett multimédiás funkciókkal rendelkező, Windows NT operációs rendszeren alapuló Windows

2000 rendszer, amely ráadásul nagyban hasonlít a Windows Me rendszerre. Alapjait tekintve a Windows 2000 nagymértékben különbözik a Windows Me rendszertől, ugyanakkor rendkívül biztonságos és megbízható. Érdemes fontolóra vennie, ha le tud mondani a játékok kompatibilitásáról.

Kérdés-felelet

K Hogyan térhetek vissza előző operációs rendszeremhez?

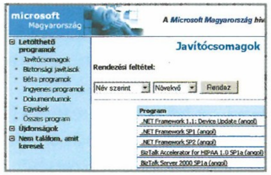
F A Windows 98-hoz való visszatéréshez a Windows Me telepítésekor meg kell jelölnie az erre vonatkozó opciót. Ilyenkor a Programok Telepítése/Eltávolítása ablakban látható a 'Windows Millenium eltávolítása' sor.

K Áttérhetek-e Windows 98-ról vagy Windows NT/2000-ről Windows Me rendszerre?

F A Windows 98-ról gond nélkül, mivel minden program és Windows beállítás megmarad. A Windows Me a telepítés során arra is lehetőséget ad, hogy mentse régi fájljait, így probléma esetén visszatérhet a Windows 98 rendszerhez. Viszont a Windows NT és 2000 változatokról nem lehet Windows Me rendszerre áttérni, tekintettel arra, hogy ezen operációs rendszerek felépítése teljesen különböző. Míg egy gépen egyidejűleg futhat a Windows 2000 és a Windows 98, a Windows 98 és Windows Me egyidejű jelenlétére nincs lehetőség.

K Meglévő programjaim és eszközeim kompatibilisek lesznek-e a Windows Me rendszerrel?

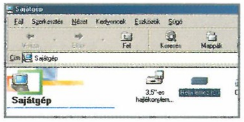
F Az esetek többségében semmiféle kompatibilitási probléma nem jelentkezik, főleg nem a hardverekkel kapcsolatosan, mivel a Windows Me több eszközt támogat mint a Windows 98. Ha hardverrel kapcsolatos problémája van, nézzen utána a gyártók honlapjain, hátha talál frissített meghajtó programokat. Megtörténhet az is, hogy valamelyik program nem működik együtt a Windows Me rendszerrel. Általában az Internetről letölthető a problémák megoldásának kezelésére használható „hibajavító készlet".

Szótár

Fájlformátum A fájl típusa, mint egy Word dokumentum vagy egy Excel táblázat a fájl kiterjesztése (a pont utáni három betű) alapján azonosítható. Például a 'Pop.doc' név egy Pop nevű Word dokumentumot jelöl.

Böngészés A Windows terminológiájában ez a szó az Interneten, a számítógépen vagy egy hálózatban való keresgélést jelöl. A Windows Me rendelkezik az Internet Explorerhez hasonló böngésző illesztési felülettel, amely hasonló funkciókat lát el, függetlenül attól, hogy hol történik a böngészés. Ha például a merevlemezen Explorert használva keres és közben a világhálón szörfözik, mindezt egy ablakon belül megteheti.

Operációs rendszer A számítógépet működtető legfőbb program. A rendszer hajtja végre az alapvető feladatokat, mint például a billentyűleütések felismerése és a gépre telepített programok futtatása.

Hibakereső

A szoftver telepítése után hibák jelentkeznek.

Ha az Interneten nem talál hibajavító szoftvert, távolítsa el gépéről a hibákat okozó programot. Kattintson a **Start** menü **Beállítások** almenüjének **Vezérlőpult** parancsára, majd válassza a **Programok hozzáadása / eltávolítása** ikont. Jelölje ki az eltávolítandó programot, majd kattintson az **Eltávolítás** ikonra. Ha ez nem működik, használja a Rendszer-visszaállítás programot a gép közvetlenül a szoftver telepítése előtti állapotának beállítására. Mielőtt bármilyen szoftvert vagy hardvert telepítene gépére, érdemes kijelölnie egy rendszer-visszaállítási pontot. Így probléma esetén mindig visszatérhet ehhez az állapothoz.

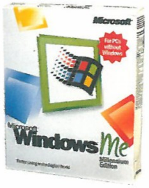
H-P-73-10-20-051

A Mit tud a számítógépem? alkotói arra törekedtek, hogy megbízható és naprakész információkat közöljenek. A kiadvány kiegészíti, de nem helyettesíti a szakkönyvekből megszerezhető szakmai ismereteket. Az Ön gépén futó, kiadványunkban esetleg nem szereplő programokról tájékozódjon speciális szakkönyvekből.

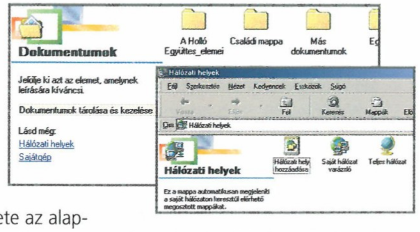
Egyszerű használat

A Windows Me (Millennium Edition) verziót 2002-ben dobták piacra otthoni felhasználók számára. Ez az operációs rendszer volt az első, amely multimédiás és speciális mentési opciókat is kínált.

■ Első ránézésre nagyon hasonlít a Windows 98-ra – a különbség az Asztal ikonjaiban fedezhető fel, amelyek jóval kifejezőbbek és illesztési felületük egységesebb. A rendszer számos továbbfejlesztett támogatást és rendszerelemet kínál, mint például a Rendszer-visszaállítás, amely segít fenntartani a gép tökéletes működési állapotát.

■ A Windows Me a hardver támogatások széles és naprakész skáláját kínálja. Ide tartozik például a digitális fényképezőgépeket támogató technológia is. Az Internet böngésző illesztési felülete az alapvető operációs elemek közé tartozik, és mindenféle böngészést lehetővé tesz. Egyszerre lehet például böngészni a Windows Explorerben, a Vezérlőpulton és a Hálózati helyek között.

■ A Vezérlőpult Windows Me rendszerben jóval áttekinthetőbb, és tartalmazza a Telefonos hálózat ikont is. A Windows Keresés funkciója is fejlesztésen ment keresztül, lehetővé téve a felhasználók számára fájlok vagy információk kifinomultabb visszakeresését. A keresési szempontok egyszerre jeleníthetők meg, így a felhasználó például eldöntheti, hogy megkülönbözteti-e a keresés során a kis- és nagybetűket.

Ötlet

Többet is megtudhat a Windows Me új lehetőségeiről, ha a Súgó menüre kattint.

Media Player

A Windows Me rendszer egyik erőssége a multimédiás felhasználás. A rendszerbe integrált Windows Media Player átfogó támogatást kínál, és a videó formátumok széles választékával áll rendelkezésre.

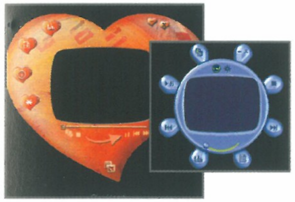
■ A Windows Media Player számos különböző formátumot támogat. Sőt, mi több, megkeresi a gépen lévő összes, lejátszásra alkalmas audió és videó fájlt, majd a rájuk vonatkozó részleteket egy speciális médiamappába menti. Rádiókeresője van és támogatja az MP3 lejátszókat.

■ Segítségével zenei CD-k játszhatók le és a CD-k anyaga MP3 Microsoft verziójú, azaz WMA fájlként menthető. Különböző zenei összeállításokat lehet készíteni a programmal, amelynek külalakját a rendelkezésre álló, úgynevezett felszínek segítségével teljesen meg lehet változtatni. A különféle grafikai elemek és gombok más kiegészítő lehetőségekkel együtt letölthetők a Microsoft honlapjáról (www.microsoft.com).

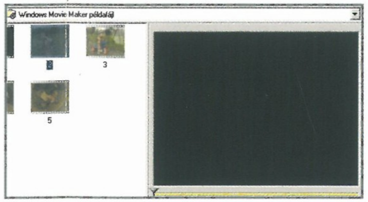

Movie Maker

A Windows Movie Maker nem alakítható át olyan mértékben, mint a Media Player, de használata hasonlóan egyszerű. A programmal saját kép- és hangfelvételeket felhasználó rövidfilm készíthető.

■ Gyűjtse össze a baloldali Gyűjtemény ablakból különböző fájlformátumú képeit és hangfelvételeit, majd húzza át azokat a képernyő alján lévő különálló ablakba, és készítsen belőlük egy teljes filmet.

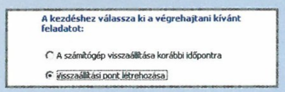
Fókuszban

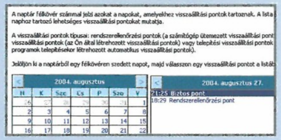
Rendszer-visszaállítás

A Windows Me egyik legkomolyabb fejlesztése a Rendszer-visszaállítás szoftver, amely képes az operációs rendszert egy korábbi dátumhoz tartozó állapotnak megfelelően visszaállítani.

■ A Rendszer-visszaállítás szoftver feladata megoldani az új szoftver vagy hardver telepítése folytán felmerülő problémákat. Az óra néhány órával vagy nappal történő visszatekerésével az egész rendszer pillanatok alatt visszaállítható egy előző állapotba. Kattintson a **Start / Programok / Kellékek / Rendszereszközök / Rendszervisszaállításra**.

■ A program kezelése rendkívül egyszerű, mindössze néhány beállítást kell elvégezni. A visszaugráshoz egy vizuális naptár segítségével meg kell határozni a Visszaállítási pontot és a visszaállítás időpontját. A Visszaállítási pontok automatikusan kerülnek kijelölésre, de azok egyéni beállítására is van mód.

Ötlet

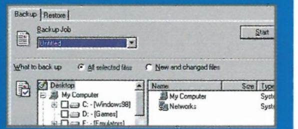
Mielőtt új operációs rendszert telepítene, készítsen fájljairól biztonsági másolatot.

■ A Rendszer-visszaállítás program csak a rendszer beállításait hozza helyre, a fájlokat érintetlenül hagyja.

Kisokos

Windows Mentés

A Windows 98 Windows Backup (Mentés) funkciója segítségével az adatmentés automatizálható. Első látásra úgy tűnhet, hogy a Windows Me nem rendelkezik ezzel az opcióval. Valójában arról van szó, hogy ez a szoftver nem kerül telepítésre, hanem a Windows Me CD-lemezen, az 'add-ons' rész 'MSBackup' mappájában található. A Windows Me telepítése után keresse meg a mappát a CD-n, majd a Backup szoftver telepítéséhez kattintson duplán az 'msbexp.exe' fájlra.

A CD-ROM működése

Adat-tárolás

Tartalom

- Hogyan tárolja a CD-ROM az adatokat
- A PC-n használható CD típusok; CD-R és CD-RW
- A CD-ROM által használt technológia

Amikor a Philips és a Sony feltalálta a CD-t, a világ összezsugorodott. Előzőleg egy szoftver 12 floppyn fért el, és betöltése örökkévalóságnak tűnt. Ettől lezdve elfért egyetlen CD-n és betöltése néhány másodpercet vett igénybe. A floppylemezeknél 450-szer nagyobb, 650 MB kapacitású CD-lemezek adatátvitelének gyorsasága minden elképzelést felülmúlt. A CD-k megjelenése nemcsak a szoftverek gyors és egyszerű telepítését teszi lehetővé, hanem kiválóan használható dokumentumok és fájlok tárolására is.

Élenjáró technológia

Az információs korszak egyik legnagyobb technikai előrelépését váltotta ki a CD-k megjelenése. Napjaink CD-R és CD-RW meghajtói képesek a CD-k írására és olvasására. A CD-meghajtó nélküli PC elavultnak számít. Bemutatjuk a CD-k működését, és megismerheti, milyen technológiát használ a PC az adatok lemezek felületére történő beégetéséhez.

Tudta-e?

Imponáló adattároló képességük dacára a CD-k csak kismértékben hasonlítanak a DVD (Digital Versatile Disk) lemezekhez. A DVD-k kinézetre szinte teljesen megegyeznek a CD-lemezekkel, de mintegy 26-szor több információ (4,7 és 17GB) befogadására képesek. Ez a tárolási kapacitás teszi lehetővé egy egész mozifilm DVD-lemezre írását, nem beszélve azon funkciókról, amelyek addig nem voltak használhatóak. A DVD meghajtók ráadásul „visszafelé kompatibilisek", vagyis egy DVD-lejátszó le tudja játszani a hagyományos CD-lemezeket is.

Kérdés-felelet

K Hogyan fejlődött a CD technológia?

F A CD technológia fejlesztését az alkalmazások számának ugrásszerű növekedése indokolta. A CD-k megjelenéséig az új szoftverekhez floppylemezek tucatjai tartoztak, és a programok telepítése időigényes volt. Amióta olcsón lehet hozzájutni a CD-lemezekhez és a CD-meghajtókhoz, ez a technológia ideális a nagytömegű adatátvitelre vagy adatrögzítésre.

K Milyen hatással volt a CD-k megjelenése a multimédia világára?

F Nyugodtan fogalmazhatunk úgy, hogy a multimédia piacát a CD-lemezek teremtették meg. Ezek tették lehetővé a fejlesztők számára a nagytömegű adatmentést és a tömegigényeket kielégítő forgalmazást, különös tekintettel a nagyméretű audio- és videofelvételekre, amelyek addig egyetlen adathordozón sem fértek el.

K Mennyire tartósak a CD-k?

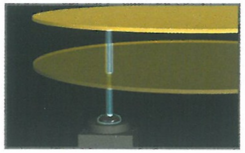
F Amikor a CD-k először megjelentek, elterjedt az a tévhit, miszerint gyakorlatilag tönkretehetetlenek. A helyzet nem ennyire jó. A lemezek csak kismértékű rongálódást tudnak átvészelni. A felületi védőréteg nagyon vékony, ezért egy karcolás, de akár a levegő és por is átjuthat, és sérülést okozhat az adattároló rétegen. Bánjon tehát a CD-lemezekkel óvatosan, a használaton kívüli CD-t mindig tartsa saját tokjában.

K Vásárolhatok-e a PC-hez külső CD-írót?

F CD-meghajtót bármelyik színvonalas szaküzletben vagy Interneten keresztül is vásárolhat. Látogasson el, például a www.ebolt.hu honlapra, majd kattintson a Számítástechnika hivatkozásra. Válassza a Hardver almenüt, és máris széles kínálatból válogathat.

Szótár

Lézerfény A CD-íráshoz használt nagy erejű, koherens fénysugár.

Bináris számrendszer Az alapvető kettes számrendszer, amelynek elemei a 0 és az 1. Minden számítógépes adatot bináris formában rögzítenek, majd átültetik értelmezhető formába.

Olvasás Adatok beolvasása egy másik adathordozóra történő mentés céljából, vagy pedig egy rendszeren belül, például a merevlemezről egy adatbázis dokumentumba.

Írás Adatok másolása a fő memóriából egy önálló tárolóeszközre. A CD-ROM lemezek csak olvashatók, azokra írni nem lehet.

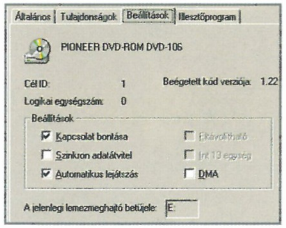
Kivehető adathordozó Olyan adathordozó, ami a PC-nek nem rögzített tartozéka, ilyen a mágnesszalag, CD-lemez vagy floppylemez.

CD-ROM (Compact Disk Read Only Memory). Csak olvasható CD-lemez, akár 870 MB tárolókapacitással.

Hibakereső

A CD-meghajtó működik, de a CD-lejátszás nem indul el automatikusan.

Kattintson a **Start** menü **Beállítások** almenüjének **Vezérlőpult** parancsára, majd duplán a **Rendszer** ikonra. Válassza az **Eszközkezelő** fület. Nyissa le a DVD/CD ROM meghajtók sort.

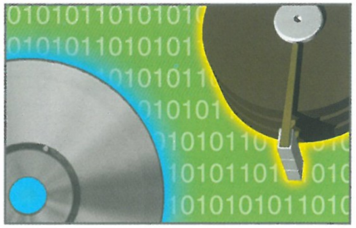
Kattintson az adott CD meghajtóra, majd a **Tulajdonságok** gombra. Válassza a **Beállítások** fület, majd a lejátszási mód kiválasztásához érvényesítse vagy érvénytelenítse az 'Automatikus lejátszás' opciót. Kattintson **OK**-t, adja meg az új beállításokat, majd helyezze a CD-t a gépbe.

H-P-73-10-20-051

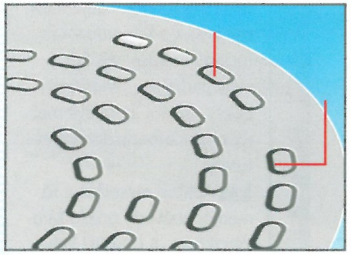
*A **Mit tud a számítógépem?** alkotói arra törekedtek, hogy megbízható és naprakész információkat közöljenek. A kiadvány kiegészíti, de nem helyettesíti a szakkönyvekből megszerezhető szakmai ismereteket. Az Ön gépén futó, kiadványunkban esetleg nem szereplő programokról tájékozódjon speciális szakkönyvekből.*

Hogyan tárolja a CD az adatokat

Akár a merevlemez, a CD is nagy sebességgel forog. Az adatok visszanyeréséhez azonban a CD-technológia nem mágnesfejet (író-olvasó fej), hanem lézert használ.

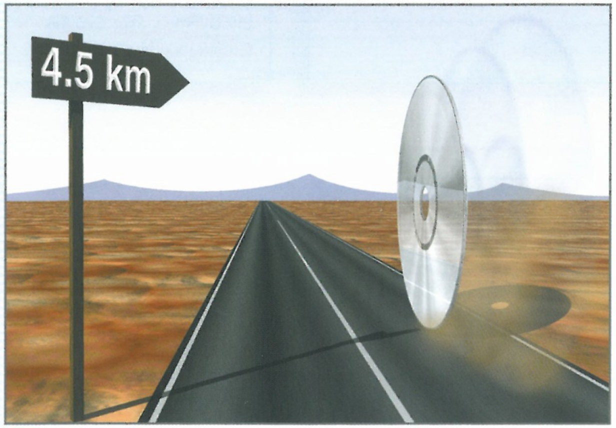

■ A CD-lemez a merevlemezhez hasonlóan ugyancsak bináris formában (0 és 1) tárolja az adatokat. Míg a merevlemez mágneses mezőket használva rögzíti az adatokat, a CD felülete fizikai változásokon megy keresztül a digitális információk rögzítésekor.

■ Minden CD-lemez eleje (a közepe!) teljesen sima, majd milliónyi vékony barázda következik. Az érintetlenül hagyott területeket 'fennsíkhoz' hasonlíthatjuk. A barázdából sík területre váltás '1', a változatlanság '0' értéket képvisel. A lézer e barázdák és fennsíkok folyamát pásztázza.

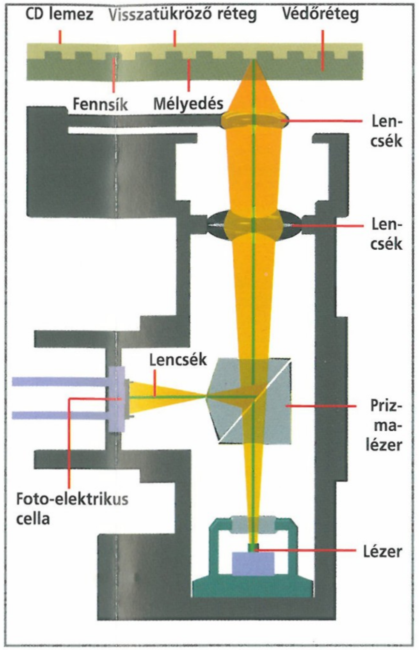
■ A CD a merevlemeztől eltérően nem koncentrikus sávokban, hanem egy szorosan egymásba fonódó adatspirálban tárolja az adatokat. Ha ezt a spirált kinyújtanánk, egy 4 és fél kilométer hosszú 'zsinórt' kapnánk. Mivel az adatok fizikai eljárással 'beégetésre' kerülnek, a CD később nem használható fel újra adatmentésre, nem lehet az adatokhoz hozzáírni, kivéve, ha CD-RW lemezről (újraírható) van szó. Az ilyen lemez lehetővé teszi a meglévő adatok felülírását.

A CD-meghajtó működése

A számítógép CD-lejátszója pontosan úgy működik, mint a hagyományos CD-lejátszó. A lézersugár a CD felületére irányul, és a lemez nagy sebességgel történő forgása közben az adatok beolvasásra kerülnek.

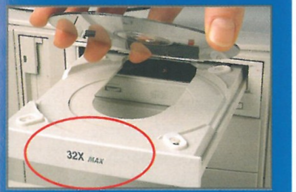
■ A CD másodpercenként 5-10 000 fordulattal pörög. Egy infravörös lézer sugárnyalábot lő a CD felületére. A fénysugár áthatol a digitális információt védő átlátszó műanyag rétegen, majd egy visszatükröző rétegnek ütközik. Ez tartalmazza a mélyedésekké és 'fennsíkoká' kódolt adatokat. A mélyedésbe ütköző sugár szétszóródik, a fennsíknak ütköző sugár speciális lencsékre tükröződik vissza, majd a foto-elektrikus cellára vetül. A fény minden impulzusa feszültséget generál, ami adatfolyamot hoz létre. Ezt értelmezi a PC.

Kisokos

Adat visszakeresése és adatátvitel

Az adatátvitel gyorsaságát a CD-meghajtó sebessége határozza meg. A sebesség meghatározásának két mértékegysége ismert. Az egyik az úgynevezett adat-visszakeresési sebesség, amely a CD-n tárolt adatok visszakeresésének átlagos sebességét jelenti, és főleg a régebbi CD-meghajtók vonatkozásában használatos. Az Adatátviteli sebesség kifejezi, hogy egy másodperc alatt milyen mennyiségű adat kerül beolvasásra és továbbküldésre a gép felé.

Fókuszban

A CD-R (írható) lemez használata

Az írható CD egyes típusai egyszeri, más típusok több lépésben történő adatrögzítésre alkalmasak.

■ Ha gépe nem tartalmaz CD-írót, vásárolhat egyet, és gépéhez csatlakoztathatja. Az otthonilag megírt CD-k a CD-meghajtón és hagyományos CD-lejátszón is visszajátszhatók.

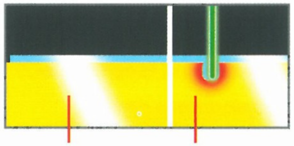

■ Bármilyen típusú információt CD-lemezre lehet írni. A lemezre eleinte csak egyszer lehetett adatot rögzíteni, mert az adatmentési eljárás során a CD felületére mélyedések vésődnek, ezek később nem törölhetők. A modern CD-meghajtókkal több lépésben is lemezre menthetők az adatok, amíg a CD-lemez meg nem telik. Ezek hiányában a lemezre csak egy alkalommal menthetünk adatokat, így megtörténhet, hogy egy 700 MB kapacitású CD-re mindössze 6 MB mennyiségű adat kerül.

Az újraírható CD működése

A CD-RW újraírható (ReWritable) lemezek esetében a floppylemezhez hasonlóan adatokat menthetünk és törölhetünk, és mindez mintegy 450-szer nagyobb tárolókapacitás mellett kivitelezhető.

■ Annak érdekében, hogy az adatok ne közvetlenül a CD felületén kerüljenek beégetésre, a CD-RW újraírható lemezek felületét egy speciális, állapotát változtatni képes réteg alkotja. Ez egy olyan kémiai összetételű réteg, amely megváltoztatja állapotát, amikor a lézersugár nekiütődik. Ezek az állapotváltozások utánozzák a hagyományos CD-k mélyedéseinek és fennsíkjainak váltakozását, viszont ez a réteg módosítható, a CD teljes tartalma törölhető. A legkorszerűbb CD-RW meghajtók olyan lemezeket írnak, amelyeket a legegyszerűbb, hagyományos CD-lejátszók is képesek kezelni, míg a korábbi lemezeket csak a CD-RW- meghajtók tudták olvasni.

A CD-RW felületét alkotó, speciális összetételű réteg

Az adattárolás folyamata során a lézersugár megváltoztatja a réteg összetételét.

Ötlet

A CD-lemezek tartósak, de nem elnyűhetetlenek. Használaton kívül tartsa őket a tokjukban.

PC operációs rendszerek

Windows berkekben

Tartalom

- A Windows különböző verziói
- Más operációs rendszerek
- Más rendszerek alkalmazási területei

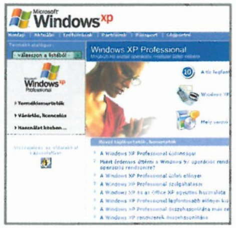
A Windows operációs rendszereknek számos előnyük van, különösen a széles körű üzleti és magán szférában való felhasználásukat illetően. Bár napjainkban a Windows a legnépszerűbb rendszer, fontos megjegyeznünk, hogy közel sem az egyetlen. Számos más olyan rendszer is van a piacon, amelyek mindegyike más és más felhasználói szempontokat figyelembe véve próbálja kielégíteni az egyedi igényeket.

Széles körű tudás

Ha más operációs rendszert telepítene gépére, fontos megismernie a felhasználók részére kifejlesztett rendszereket, mint például a Unixot és az üzleti szférában alkalmazható megoldásokat is. Ily módon nem jön zavarba akkor sem, ha egy ilyen rendszerrel találkozik munkahelyén vagy egy oktatási intézményben. Még ha elégedett is a jelenleg üzemben lévő rendszerével, érdemes tájékozódnia más, az igényeit esetleg jobban kielégítő operációs rendszerekről.

Tudta-e?

A számos létező variáció ellenére a választás leggyakrabban a Microsoft legfrissebb fejlesztésű operációs rendszereinek egyikére esik. A Microsoft általában egyszerre két változatot dob piacra: egyet az otthoni, egyet az üzleti felhasználóknak. A felhasználók

választhatnak például a Windows XP Home Edition és a Professional verziók közül. A különbség minimális, de funkcióik megpróbálnak igazodni a felhasználói csoport igényeihez. Az eltérésekről bővebben a www.microsoft.com/windowsxp honlapon tájékozódhat.

Kérdés-felelet

K Mit jelent az MS-DOS kifejezés?

F Az MS-DOS (Microsoft Disk Operating System) operációs rendszer futott a Windows 95 verzió megérkezése előtt a PC-ken. Bonyolult volt, de még mindig gyorsabb és megbízhatóbb, mint a felhasználói szoftverekkel (pl. szövegszerkesztőkkel) együttműködő Windows 3.x sorozat.

K Egy barátom állítása szerint a Linux igen megbízható és jól sikerült operációs rendszer. Érdemes-e erre váltanom?

F A Linux legfőbbképpen azzal érdemelheti ki a dicséretet (azon kívül, hogy hálózatkezelése kiváló), hogy a programnyelvet jól ismerő és alkalmazni tudó felhasználók a rendszert rendkívül gyorsan át tudják alakítani egyedi igényeiknek megfelelően. Ha a testreszabást nem is tudja saját maga elvégezni, az Internetről plug-in programok (beépülő modulok) százait töltheti le. Ezek az előnyök azonban eltörpülnek a hátrányok mellett, ha gépén sok Windows alapú alkalmazás van, mert ezek nem fognak működni a Linux rendszerben.

K Lehet-e a gépre két operációs rendszert telepíteni?

F Igen, de egyidejűleg csak az egyik működhet. A két operációs rendszer telepítése különleges szakértelmet kíván, valamint minden gépindításkor meg kell határoznia, melyik rendszer fusson. Például váltakozva futtathatja a Linuxot és a Windows-t.

K Valaki mesélt nekem a Pocket PC operációs rendszerről. Mi ez valójában?

F A Windows hordozható elektronikus eszközökre, például a PDA készülékekre kifejlesztett változata. Bár ez a rendszer asztali gépeken nem használható, de az eszközök közötti adatátvitelt megkönnyítendő, remekül együttműködik a Windows Me és XP rendszerekkel. Az operációs rendszerről és a PDA készülékekről a www.microsoft. com/pocketpc. honlapon olvashat.

A hordozható eszközök napjainkban egy Windows verzióval kerülnek forgalomba

Szótár

PowerPC Apple specifikációjú, IBM vagy Motorola processzort használó gép. A Power Mac gépeket 1994-ben az Apple cég dobta piacra. Ezek a gépek napjainkig is e technológia elsődleges használói. A PowerPC-k különböző rendszerek futtatására alkalmasak, kezelni tudják a Windows NT és Mac operációs rendszereket is.

Munkaállomás Speciális teljesítményt igénylő feladatokhoz – például minőségi grafikák elkészítéséhez, mérnöki programok futtatásához, kiadványszerkesztéshez vagy szoftverfejlesztéshez – használt gép.

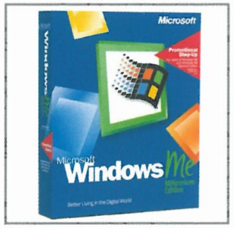
Szerver A hálózati adattárolásért és adatáramlásért felelős gép. A szerver szerepét egy hagyományos alkalmazásokat futtató szokásos PC vagy egy bővített tárolókapacitással rendelkező, erre kijelölt gép is betöltheti.

GUI Graphical User Interface – Grafikus felhasználói felület. A PC menükön és ablakokon alapuló kezelési módja. A módszer legnépszerűbb képviselője a Windows 3.x és későbbi verziói.

Hibakereső

Szeretné megtudni, mi a különbség a Windows 2000 és Windows Me között.

A Windows Me-t főleg otthoni felhasználásra, a Windows 2000-et munkahelyi környezetben, munkaállomások által történő felhasználásra fejlesztették ki. A Windows Me használata egyszerűbb mint a Windows 2000 rendszeré, viszont teljesítménye kisebb, mivel nem rendelkezik szerver-funkciókkal. A Windows Me operációs rendszernek számos otthoni használatra kifejlesztett funkciója van (ilyen például a Rendszer-visszaállítás program).

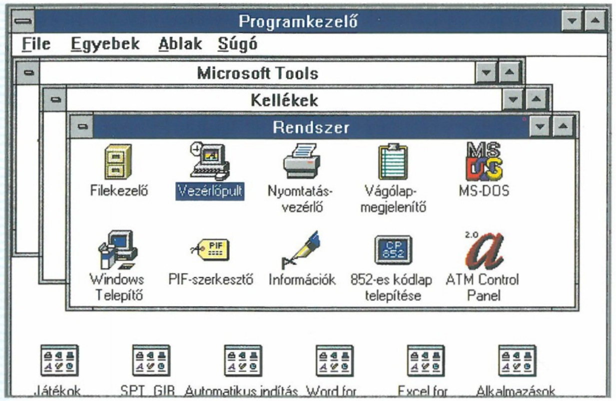
H-P-73-10-20-050

A Mit tud a számítógépem? alkotói arra törekedtek, hogy megbízható és naprakész információkat közöljenek. A kiadvány kiegészíti, de nem helyettesíti a szakkönyvekből megszerezhető szakmai ismereteket. Az Ön gépén futó, kiadványunkban esetleg nem szereplő programokról tájékozódjon speciális szakkönyvekből.

Windows 3. sorozat

A Windows 95 piacra kerülése előtt a PC felhasználók mindössze a lassú és nehézkes Windows 3.x (a 3.x a 3.1, 3.2 és további verziók összefoglaló jelölése) és a gyorsabb MS-DOS közül választhattak.

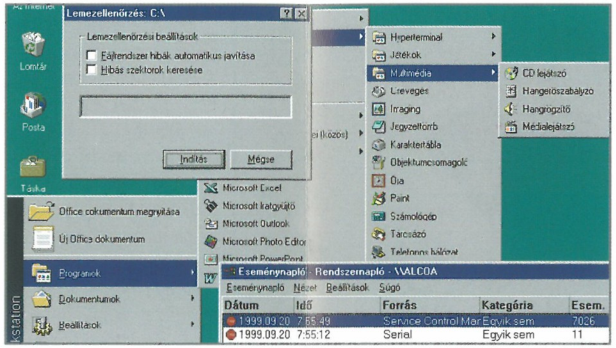
■ A 3-as sorozat kifejlesztéséig a Microsoft Windows nem volt népszerű. Lassú volt és megbízhatatlan. Az MS-DOS rendszerrel ellentétben ez a rendszer már grafikai alapú volt, és a Macintosh rendszerek gyenge utánzatának tekintették. Bár a Windows 3.x folyamatosan fejlesztette funkcióit, még mindig lassúnak volt tekinthető. Főképp a Windows 3.x sebességével kapcsolatos problémák miatt sok felhasználónak MS-DOS üzemmódba kellett váltania, valahányszor egy nagyobb teljesítményű alkalmazás futtatására volt szüksége.

Windows NT

A Windows NT-t viszonylag nagy sebessége és rugalmassága tette számos, asztali PC-ket használó nagy üzleti vállalkozás megfelelő operációs rendszerévé.

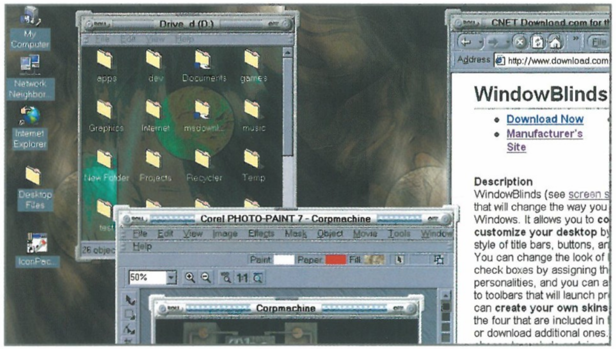
■ A Windows Me előtt megszületett Windows NT operációs rendszer 32-bites volt, és támogatta az egyidejű feladatmegoldást. Ez annyit jelentett, hogy kétszer olyan gyors volt, mint 16 bit-es versenytársai (például a Windows 3.x és az MS-DOS), és egyidejűleg több alkalmazás futtatására volt képes (hasonlóan a mai Windows Me és XP verziókhoz). A Windows NT számos nagyvállalat kedvelt operációs rendszere fokozott biztonságának és annak köszönhetően, hogy kiválóan kezeli a nagyméretű hálózatokat. A Windows NT nemcsak PC-khez, számos más géptípushoz is használható, bár az utóbbi időben a Windows XP Professional verzió fokozatosan kiszorítja a piacról.

OS/2

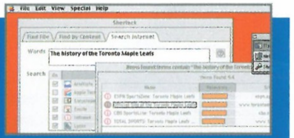
Az OS/2 volt az 1980-s évek egyik ígéretes operációs rendszere, de viszonylagos rugalmatlansága és szegényes marketingje miatt mindösszе egy felvillanás volt a Microsoft által uralt piac égboltján.

■ Az OS/2-t a Microsoft és az IBM közösen fejlesztette ki, de eladásával és kezelésével kizárólag az IBM foglalkozott. Bár a rendszer kompatibilis mind az MS-DOS, mind pedig a Windows rendszerekkel, az OS/2 rendszerre írt programok más operációs rendszerben nem működnek. Az OS/2 bukásához a szegényes reklámtevékenység és a Windows legújabb verziójának pár nappal később történt megjelenése vezetett. A rendszer szerzett magának néhány rajongót, és sok internetes honlapon találhatunk róla információt.

Kisokos

MacIntosh rendszer

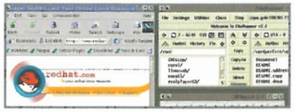

Bár ezek a rendszerek eltérő számítógépes környezetben működnek, befolyásuk bizonyítottan igen erős és nélkülük nem jöhetett volna létre a Windows sem. A Mac rendszer az Apple Macintosh gépekhez lett kifejlesztve. A továbbfejlesztett verziók – a legújabb az „X" – folyamatosan kerülnek a felhasználói piacra. A Mac innovatív felhasználói felületei elképesztő befolyással voltak a Windows fejlesztők munkájára, és a Windows számos funkciót a Mac rendszerektől kölcsönzött. A két rendszer között több lényeges különbség fedezhető fel: a Macintosh egérnek például csak egy gombja van. Bár a Mac rendszer Macintosh gépekhez készült, van olyan verziója, amely az úgynevezett emulátor alkalmazásokat futtató gépeken is használható.

Unix és Linux

A Linux-szal bővített UNIX, mint az egyik, ma is használatban lévő legrégebbi operációs rendszer, az 1970-s évekbeli megjelenése óta számos változáson ment keresztül.

■ A UNIX rendszert programozók készítették programozóknak. Az egyetemi és ipari munkaállomások számára kifejlesztett rendszer az MS-DOS-hoz hasonlóan szöveges felhasználói felületet használt. Az, hogy a UNIX még mindig az egyedi igényeknek megfelelően alakítható, a legsokoldalúbb operációs rendszerré teszi. A UNIX a Linuxon keresztül megalkotott egy grafikus felhasználói felületet, ezzel téve könnyebbé a kezelést a Windows generáció számára. Ezt a rendszert számos otthoni és vállalati számítógépen megtalálhatjuk.

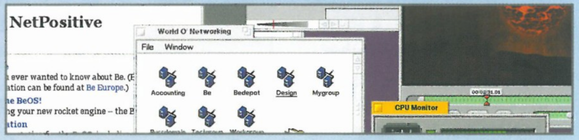

Fókuszban

BeOS

Nem minden operációs rendszert fejlesztettek ki az óriáscégek műhelyeiben. Például a BeOS egy viszonylag kicsi, speciális felhasználási területeket kiszolgáló program.

A BeOS a Power PC-ken és az Intel gépeken is futtatható. A BeOS az élő videózásra lett kifejlesztve, ezen felül ideális azok számára, akik multimédiás eszközöket használnak, és komoly hangsúlyt fektetnek az internetes kommunikációra. A rendszer annyira speciális, hogy ugyanazon a gépen a Windows-zal közösen is képes működni.

Parancs-sorok

Arculat-váltás

Tartalom

- Az Asztal új ruhába öltöztetése
- Parancssorok az Interneten
- Új parancssorok letöltése és telepítése
- Az új parancssor beállításainak testreszabása

Noha a Windows számos lehetőséget kínál a beállítások módosítására (színpalettáк, ikonok, háttérek), előfordulhat, hogy változtatni szeretne a kezelőfelületen.

Parancssorok

Ha teljesen át akarja alakítani az Asztal megjelenését és hangulatát, lehetősége van úgynevezett parancssor (shell) letöltésére és telepítésére. A PC-re mentett parancssor a Windows Asztal megjelenésében apró változtatásokat hajthat végre, de kialakíthat egy gyökeresen új megjelenést is. A parancssor hátterében minden, a programok megnyitása, bezárása és a mentés a korábbiakkal megegyező módon történik, csupán az Asztal képernyőn való megjelenése alakul át. Bizonyos parancssorok oly mértékben módosítják a Windows-t, hogy az Asztal külső formájára rá sem lehet ismerni.
A kártyában bemutatjuk, hogyan tölthet le, telepíthet és hozhat működésbe új parancssort.

Tudta-e?

A Windows operációs rendszer két külön elem kombinációja. A felszín alatti rendszer ugyanolyan hardverként működik, mint a merevlemez. A másik rendszer, az úgynevezett GUI – grafikus felhasználói felület – a felszínen helyezkedik el, lehetővé téve a felszín alatti rendszer irányítását, kezelését. A parancssor a grafikus felhasználói felület számos elemét képes megváltoztatni. Egyes parancssorok akár két Asztal használatát is lehetővé teszik, mások teljesen lecserélik a felületet.

Kérdés-felelet

K Biztonságos-e a parancssor használata, nem rongálja a PC-t?

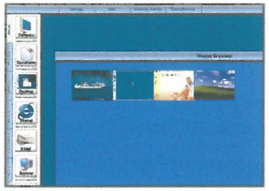
F A jól megírt parancssor ugyanolyan biztonságos, mint maga a Windows, habár a parancssorok nagy részét lelkes programozók írják. Arra vonatkozóan, hogy a parancssor nem fogja megrongálni a gépet, komoly biztosítékot jelent, ha a szoftver már több verziót megért, és ha mások már tesztelték.

K Mi történik, ha a Windows grafikus felhasználói felület a PC bekapcsolásakor nem lép működésbe?

F Amennyiben készített biztonsági másolatot a rendszerleíró adatbázisról, a Windows mindig el tud indulni. Ha az új parancssor sérülést okozott a rendszerleíró adatbázisban, a Windows automatikusan a biztonsági másolatról kezd el dolgozni. Ilyen esetben a Windows alapértelmezés szerinti Asztalának visszaállításához használja a parancssor **Uninstall** funkcióját, lépjen kapcsolatba a program fejlesztőjével, és kérjen tanácsot.

K Hol találhatok az Interneten további Talisman témakörrel kapcsolatos információt?

F Kattintson a Talisman Asztal tetején lévő **Theme Browser**re. Megjelennek a hivatkozások miniatürizált képei. A Talisman honlapjára a **Click here to download new themes!** hivatkozásra kattintva juthat el.

K Használhatok-e egyszerre több parancssort?

F Igen, bár ez nem túl szerencsés. Bizonyos programok nem cserélik le a Windows Explorer programját, de együttműködnek vele. Ezek a programok képesek a Windows Explorert lecserélő parancssorokkal is együttműködni.

Szótár

Beta Még be nem fejezett alkalmazás. Bizonyos parancssorok tesztelés céljából Beta verzióban kerülnek forgalomba. A Beta programok legtöbbször még tartalmaznak programhibákat.

Windows Explorer A Windows alapértelmezett parancssora, amely a Windows minden egyes indításakor elindul, megjelenítve az Asztalt és az ikonokat.

GUI Graphical User Interface – grafikus felhasználói felület. Egy program vagy például a Microsoft Windows felhasználói felületét alkotó képi elemek összessége (kurzor, ikonok, ablakok, menük, asztal, stb.).

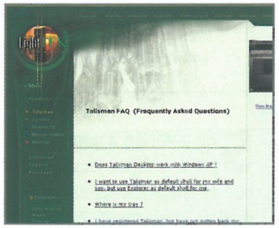
Rendszerleíró adatbázis Kulcsfontosságú Windows rendszerfájl, amely a bekapcsoláskor töltődik be, és minden fontos beállítási információt tárol.

Parancssor (Shell) A szokásos Windows felhasználói felület elemeinek megjelenését megváltoztató program.

Hibakereső

A parancssor megnyitásakor és használatakor hibaüzenet jelenik meg.

A parancssor a képek, gombok és parancsok kezelésére alkalmas, a Windows-zal együttműködő összetett program, amely bizony néha nem a megfelelő módon működik. Ha rendszeresen hibaüzenetet jelenít meg, próbáljon megoldást keresni a program fejlesztőjének honlapján lévő FAQ (Gyakran ismétlődő kérdések) részben. Lehet, hogy a hiba egyszerűen kiküszöbölhető. Ha még sem, e-mail üzenetben kérjen segítséget a fejlesztő ügyfélszolgálatától.

H-P-73-10-20-055

Mielőtt nekivágna

Minden dokumentumról és adatról készítsen biztonsági másolatot. Készítsen másolatot a Windows rendszerleíró adatbázisáról is.

1 A biztonsági mentéshez kattintson a **Start** menü **Súgó és Támogatás** almenüjére. Keressen a 'rendszerleíró adatbázis' szövegre. Válassza a Biztonsági másolat készítése a rendszerállapot-adatokról hivatkozást.

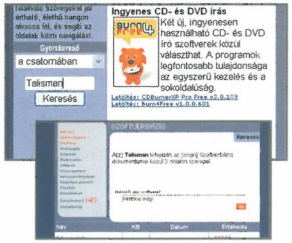
2 'A Windows felhasználói felületéről' pont alatt nyissa meg a **Biztonsági másolat** segédprogramot, és a Biztonsági másolat vagy visszaállítás Varázsló lépésről lépésre vezeti majd a mentés során.

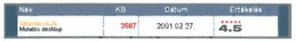
A parancssor telepítése

Mielőtt egy bizonyos parancssort letöltene, érdemes átgondolnia, hogy tisztában van-e a telepítési folyamat lényegével.

1 Látogasson el az Origo Szoftverbázis szolgáltatására, írja be a Gyorskereső rovatba a Talisman szót és nyomja meg a **Keresés** gombot.

2 A következő oldal két találatot fog megjeleníteni a programok méretével, készítésük időpontjával és értékelésükkel.

3 Kattintson a kiválasztott parancssorra, példánkban legyen ez a Talisman v1.76. Érdemes olyan programot választania, amely rendelkezik automatikus telepítés opcióval.

4 A következő oldalon kattintson a **Letöltés** hivatkozásra és kövesse az utasításokat. Számos fájl tömörített Zip formátumban van. Ha gépén nincs telepítve a WinZip program, töltse le a www.winzip.com honlapról.

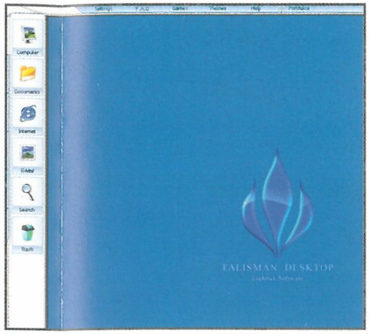
5 Ha a WinZip a gépére van telepítve, a fájlok kicsomagolásához és telepítéséhez kattintson duplán a parancssor Zip mappájára és kövesse az utasításokat.

Ötlet

Mielőtt a telepítést megkezdené, nyomtassa ki a parancssor ReadMe fájlját.

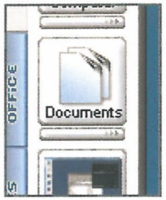
Új felhasználói felület

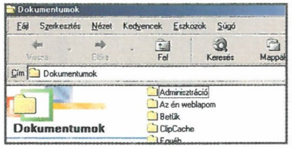
Miután telepítette az új parancssort, segítségével teljesen újjávarázsolhatja az Asztalt.

1 A Talisman parancssor automatikusan megnyílik és megjeleníti az új Asztalt, amely számos, a Windows Asztalával megegyező elemet tartalmaz, mint például a Start menü, a Lomtár vagy az óra.

2 Az Asztal hagyományos ikonjai eltűnnek, helyettük új gombok jelennek meg. Szánjon egy kis időt rájuk, minthogy némelyikük ismerős ablakokat fog megnyitni. Ha például a **Documents** gombra kattint, megjelenik a 'Dokumentumok' ablak.

3 A megnyíló programok és ablakok ugyanúgy néznek ki, mint az eredeti Windows parancssor használatakor megjelenők, ezért meglévő alkalmazásainak használatához nem szükséges újabb fortélyokat elsajátítania.

4 A parancssorok gyakran tartalmaznak más arculati elemeket is, ezeket Themes néven találja. A háttérre jobb egérgombbal kattintva választhat a **Themes** listából, legyen a kijelölt opció a **Cruiser**.

5 A Windows háttér eltűnik, és helyette megjelenik a cirkáló, valamint a Windows XP-ben megjelenőkhöz hasonló ikonok. Szánjon időt a különböző ikonokkal való kísérletezésre.

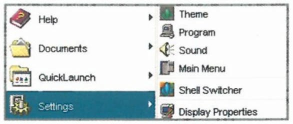

'Cirkáló' parancssor

A Windows XP opció visszaállítja az eredeti Asztal megjelenését

6 A legtöbb parancssort testreszabhatja a képernyő jobb alsó részén megjelenő gombok segítségével. Módosíthatja a színek, ikonok és háttér beállításait. A gombok számának és megjelenési módjának megváltoztatásához jobb egérgombbal kattintson az Asztalon és válassza a **Settings** opciót.

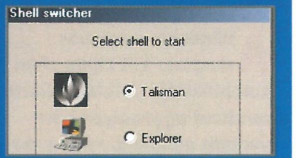

7 A Talisman parancssorból való kilépéshez az Asztalon jobb egérgombbal kattintva lépjen a **Quit** parancsra. A számítógép visszatér a hagyományos Windows Asztalhoz.

Kisokos

A parancssorok váltogatása

Bizonyos programok lehetőséget adnak a Windows és a Talisman Asztal váltott használatára. Kattintson az Asztalon jobb egérgombbal, majd válassza a Settings almenü Shell Switcher opcióját. Megnyílik a két opció közötti választást lehetővé tévő ablak. Jelölje meg a Talisman opciót.

Mostantól minden Windows indításnál automatikusan a Talisman parancssor Asztala jelenik meg a képernyőn.

Segédeszköz weblaphoz

ügyes programok

Tartalom

- HTML-szerkesztők letöltése
- Profi megjelenésű webhely készítése
- Animációk elhelyezése a weboldalon
- Saját webhely kialakításának módjai

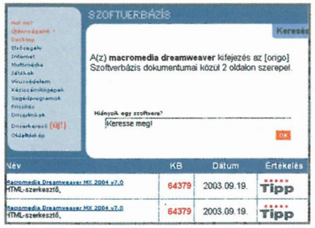
Hetente több száz új webhely kerül a világhálóra, tovább növelve az ott elérhető információ mennyiségét. A hálón többek közt találhatunk hatalmas on-line egyetemi könyvtárakat, virtuális bevásárló utcákat, és egyre nagyobb számban személyes weblapokat. Az Internet gyors terjedésével együtt sok felhasználó elsajátította a könnyen kezelhető szoftverek és egyéb technikák alkalmazását, amelyekkel saját oldalaikat izgalmassá és eredetivé alakíthatják.

Könnyű rajt

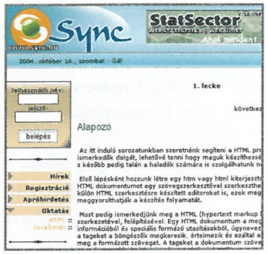
Egy kezdő az egyszerűbb szoftverekkel felépítheti saját weboldalát, majd folytathatja komolyabb programokkal. Ez a kártya útmutatást ad a weblap készítéséhez, az egyszerű webszerkesztőktől az animációk és interaktív elemek hozzáadására is alkalmas Macromedia termékekig. Megmutatjuk, hol található ingyenes próbaverziókat és plug-inokat a saját webhely tervezéséhez.

Tudta-e?

A Macromedia grafikus HTML-szerkesztőjének 2004-es változatát letöltheti az [origo] honlapján (www.origo.hu) található Szoftverbázis hivatkozásra kattintva. Írja be a szoftverbázis keresőjébe a Macromedia Dreamweaver szót. Ez egy professzionális webszerkesztő, amellyel komplett site-ok készíthetők egyszerűen. A MX 2004 változat újdonságai az új kezelőfelület, a Javascript-szerkesztő, a flash-tervező és a kibővített, tetszés szerinti kezelőfelület.

Kérdés-felelet

www.sync.hu

K Hogyan kezdhetem el tanulni a HTML-kódolást?

F Sokféleképpen belekezdhet: oktató könyvek segítségével, tanfolyamokon, on-line tananyagok és webes segédanyagok révén. Keressen rá a „HTML-kódnyelv alapjai" kifejezésre. Bár először bonyolultnak tűnik, a HTML alapjait könnyű elsajátítani. Ahogy halad a kódnyelvvel, egyre összetettebb funkciókkal fog találkozni.

K Nincsen szkennerem. Hogyan dekorálhatom a weblapjaimat?

F Nem feltétlenül kell beszkennelnie saját képeit, az Interneten több száz ingyen letölthető képet talál, például a www.freefoto.com oldalon. Innen a nem kereskedelmi célú webtervezők ingyen tölthetnek le képeket. Amikor letölt, csak a szerzői jogvédelem nélküli képeket mentse el. Ne felejtse, hogy digitális fényképet nem használhat a szerző engedélye nélkül.

K Kis felbontású képeket kell használnom a webhelyemen?

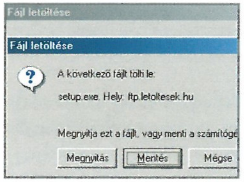
F A kis felbontású képek használata kifejezetten előnyös lehet, mert gyorsabban le lehet tölteni őket. Ha a weboldal lassan töltődik le, akkor az Internetetet böngészők a hosszú várakozás miatt eltekintenek az oldalunk meglátogatásától. Ha egy nagy képet akar elhelyezni, mondjuk egy tájképet, akkor érdemes egy kis bélyegképet beszúrni, ami egy kattintással nagy felbontásban is megnézhető.

Szótár

WYSIWYG 'Azt kapod, amit látsz' (What You See Is What You Get) Olyan programtípus neve, amely megmutatja, hogyan fog kinézni az adott weboldal élőben.

Gomb Kis interaktív grafika, amelyre kattintva a látogató továbbléphet, vagy más weboldalakra ugorhat.

Letöltés A weben elhelyezett számítógépes fájl, amelyet a saját gépünkre másolva magunk is használhatunk.

Cookie (süti) Kis jelölő fájl,

amely a számítógépre kerül, amikor egy webhelyre látogat. A weboldal ennek segítségével legközelebb azonosítani tudja.

Webszerkesztő Program vagy programelem, amellyel weblapok készülnek.

Webmester Egy webhely elkészítéséért és karbantartásáért felelős személy.

Hibakereső

Nem tudja, hogyan kell feltenni a weboldalát a világhálóra.

A weboldal internetes közzétételéhez egy FTP (File Transfer Protocol) programra van szüksége, mint például a www.globalspace.com címen elérhető CuteFTP. A programmal tudja feltölteni a weboldalt egy külső szerverre, amely tárolni fogja. Ha nem sikerül a programot használnia, nézze meg a nagyon hasznos Help (Súgó) fájlokat. Kapcsolatba kell majd lépnie az Internet-szolgáltatójával, hogy megkapja a webhely belépési adatait. Tőlük kaphat segítséget más hasonló kérdésekben is.

H-P-73-10-20-058

A Mit tud a számítógépem? alkotói arra törekedtek, hogy megbízható és naprakész információkat közöljenek. A kiadvány kiegészíti, de nem helyettesíti a szakkönyvekből megszerezhető szakmai ismereteket. Az Ön gépén futó, kiadványunkban esetleg nem szereplő programokról tájékozódjon speciális szakkönyvekből.

Csak a legjobb programok

Ha saját weboldalt akar tervezni, egy egész sor program segítségére támaszkodhat. A programok alapvetően két kategóriába tartoznak.

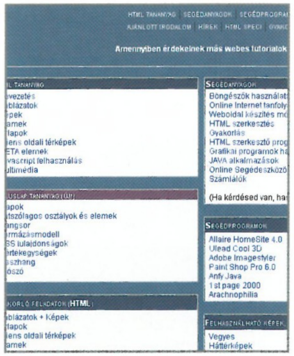
■ Ha egy webhely létrehozásának alapvető lépéseit akarja elsajátítani, kezdheti a HTML-kód megírásával. Ez nem egyszerű, de feltétlenül szükséges, amennyiben haladó szintű, profi megjelenésű weblapokat akar gyártani. Számtalan könyv áll rendelkezésre, és az Interneten is sok információra bukkanhat. Interaktív, kezdőknek szóló HTML tananyagot talál például a www.html-kezdoknek.ini.hu oldalon, ahol a tervezés és a JavaScript is szóba kerülnek.

■ Több száz webtervezéssel kapcsolatos program létezik, amelyek kitűnő segédeszközt nyújtanak, de a legjobb módszer az, ha megmarad egynél, és fokozatosan elsajátítja az összes fogást, amíg tovább nem lép a speciálisabb programok felé. Néhány kezdőket célzó szoftver: HoTMetal Pro, WebExpress, NetObjects Fusion és HotDog Page Wiz. Az ingyenes próbaverziók és a kiegészítő alkalmazások letöltéséhez írja be a program nevét egy keresőgépbe, és fedezze fel a hozzá tartozó webhelyet.

Ötlet

Nézzen meg az Interneten néhány népszerű webhelyet, hogy legyen valami fogalma a jó grafikai tervezésről.

■ Ha élete első webhelyét tervezi, és nem szeretne a HTML kóddal babrálni, használhat egy „Azt kapod, amit látsz"-típusú programot is. Az ún. WYSIWYG programokkal, mint a Microsoft Word és az Adobe Illustrator, a képernyőn látja, hogyan készül az oldal. A felhasználó megnyit egy üres oldalt, és elhelyezi a képeket, illetve a szöveget. A program automatikusan létrehozza a HTML kódot. Interaktív elemek is hozzáadhatók a szoftver menüparancsainak a segítségével, mint például rádiógombok, váltóképek és legördülő menük.

Sokoldalú, megbízható eszközök

Néhány ismert szoftvercég minőségi programcsaládokat gyárt, amelyek kompatibilisek egymással.

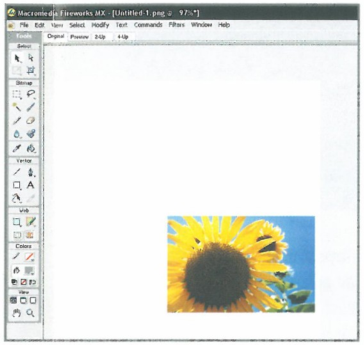
■ Egyik ilyen cég, amely különféle webtervező és -szerkesztő eszközöket készít, a Macromedia.

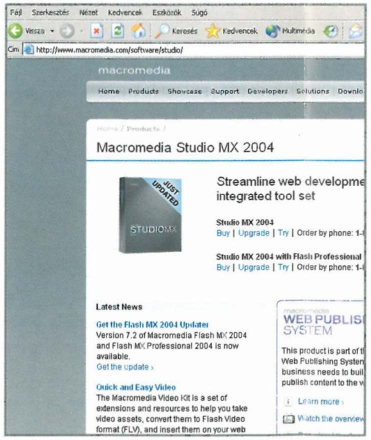

■ A Macromedia másik terméke a Fireworks, amelylyel gombokat és animált GIF-képeket készíthet. Az alkalmazás arra is képes, hogy új dizájnt készítsen, vagy importált képeket, például digitális fotókat manipuláljon. A program nem elengedhetetlenül szükséges egy szép és izgalmas webhely létrehozásához, de segíthet színt és fantáziát vinni az oldalaira.

A www.macromedia.com címen megtalálja a legsikeresebb termékek próbaváltozatait.

■ A Dreamweaver egy vizuális HTML program webtervezőknek. Támogatja a haladó HTML-kódokat a kezdő tervező számára is követhető módon. Jelentős könyvtárat tartalmaz kész elemekből, mint például menük és hivatkozás-ellenőrzés, ezzel biztosítva, hogy az oldal minden eleme, például a gombok is, hiánytalanul megjelenjenek a kész weboldalon.

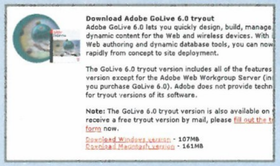
■ A Macromedia Flash szintén nagyon hasznos eszköz, ha vizuális hatásokat és animációkat akar hozzáadni a weblapokhoz. Az animációs programot leginkább szórakoztató és üzleti webhelyek használják elegáns és szakszerű grafikák készítéséhez. A Flash próbaverzióját letöltheti a www.macromedia.com/software oldalról. A letöltési oldal szintén hivatkozik a Dreamweaver és Fireworks próbaverzióira.

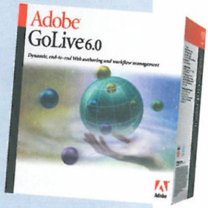
Fókuszban

További webszerkesztő programok

A webszerkesztő programok folyamatosan fejlődnek, lépést tartva az internetes technológiákkal és a programozási lehetőségekkel.

■ Az Adobe GoLive! egy újabb HTML-szerkesztő, amely könnyen használható menükkel és eszköztárral büszkélkedik. Emellett filmszerkesztésre és lépcsőzetes stíluslapok (CSS) használatára is vállalkozik. Az Adobe letöltési oldaláról beszerezheti a program próbaváltozatát: www.adobe.com/products/tryadobe/main/jhtml.

■ Mivel számtalan webtervező eszköz között válogathat, próbáljon ki minél többet, mielőtt vásárolna egyet. A www.ank.sulinet.hu/letoltes/programok/html.htm címen talál egy hivatkozáslistát HTML-szerkesztők, hivatkozás-ellenőrzők és grafikai programok próbaverzióiról. Ezen a webhelyen megtalálja a legismertebb eszközöket. Sok helyütt talál animációs eszközöket és ikonrajzoló programokat is.

Ötlet

Ha problémába ütközik, kérjen segítséget egy webtervezői fórumtól.

Kisokos

Harang és sípszó

Webhelyek látogatása közben talán már feltűnt, hogy egyes ablaktáblák életre kelnek, és izgalmas háttérminták élénkítik az oldal képét. Ezeket az úgynevezett appleteket egy egyszerű szoftver segítségével elkészítheti. Ilyen például az Applets Effects Factory a www.coffeecup.com címen, amely vízcsobogást és hasonló hanghatásokat tesz lehetővé.

Összeállítás saját kezűleg

Csináld magad

Tartalom

- Összerakjuk a PC-t
- Számítógépes alkatrészek
- Régi alkatrészek felhasználása az új gépben

Ha már belenézett számítógépe házába, hogy memóriabővítést vagy kártyabővítést végezzen, bizonyára meglepte a szeme elé táruló vezetékköteg és mikrochipek sokasága. Első pillanatban talán idegenkedik attól, hogy számítógépét saját maga állítsa össze. Pedig a PC saját kezű összeállítása nem ördöngösség, ma már az alkatrészeket nem kell az alaplaphoz forrasztania. Meglátja, még mérnöki diploma sem kell egy számítógép összeállításához.

Vásárlóerő

Ha be tud illeszteni egy kártyát, és be tud csavarni néhány csavart, saját maga is összeállíthatja számítógépét. Az ilyen gép teljesítménye gyakran nagyobb, mint a szaküzletben vásárolt hasonló konfigurációké. A kártya segítségével megismerkedhet az alapvető lépésekkel, elolvashatja alkatrészvásárlásra vonatkozó tanácsainkat, sőt még a Windows telepítéséről is tájékoztatjuk.

Tudta-e?

Talán bizonytalan abban, hogy tényleg a legjobb ötlet-e egy új PC-t vásárolni. Igazság szerint a piacon lévő cégek rengeteg csábító ajánlata közül választhat, kaphat például ingyenes szoftvert, nyomtatót és meghosszabbított garanciát. Az ilyen „csomagok" költsége mindig rejtve marad, az alkatrészek sokszor gyenge minőségűek, és a csomaghoz csatolt tartozékok korszerűtlenek. Érdemes kiszámolnia az összes alkatrész teljes költségét, majd ellátogatni egy számítástechnikai cég honlapjára. A honlapon több hasonló teljesítményű gépet megnézhet, és összehasonlíthatja az árakat.

Kérdés-felelet

Név	Nettó ár (Ft)	Bruttó ár (Ft)	
Memória			
128 MB PC2700 (333 MHz) DDR RAM	4856	6070	
256 MB PC2700 (333 MHz) DDR RAM	7956	9945	raktárról
512 MB PC2700 (333 MHz) DDR RAM	16380	20475	raktárról
128 MB SDRAM 133 MHz Memória	5558	6948	
256 MB SDRAM 133 MHz	8366	10458	raktárról
512MB SDRAM 133MHz	21938	27423	raktárról
128 MB PC2100 (266 MHz) DDR RAM	4516	5645	
256 MB PC2100 (266 MHz) DDR RAM	7956	9945	
512 MB PC2100 (266) DDR RAM	15912	19890	raktárról
Processzor, ventilátor			
Intel Celeron 1.7 GHz S478 processzor	13104	16380	

K Hol vásárolhatom meg az összes szükséges alkatrészt?

F Az erre szakosodott online kereskedők minden, a PC összeállításához szükséges alkatrészt raktáron tartanak. Fontos meggyőződnie arról, hogy a választott kereskedő segítőkész legyen és hívja fel a figyelmet arra, ha esetleg bármelyik megrendelt alkatrész inkompatibilis. Olyan céget válasszon, amelyik működtet telefonvonalon elérhető technikai részleget is, amelytől szükség esetén segítséget kérhet.

K Származhat-e abból jelentős hátrányom, ha saját magam állítom össze a PC-t, és nem egy vezető gyártó által forgalmazott kész gépet vásárolok?

F Nem igazán. Bár nem lesz birtokában a gyártó által kiadott jótálláshoz hasonló garancia, minden egyes alkatrészhez külön jótállást kap. Sőt, ha saját maga állítja össze a gépet, a hibás alkatrész azonosítása és cseréje sokkal egyszerűbb és gyorsabb lesz, mint bármilyen garanciával rendelkező gép esetében.

K A legfőbb alkatrészekhez tartozó kábeleken és vezetékeken kívül kell-e vennem bármilyen más kábelt vagy vezetéket?

F Nem. Amikor megveszi a számítógép házát, ahhoz minden, az alaplaphoz csatlakozó hálózati és tápkábelt mellékelnek.

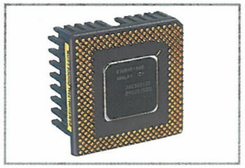
K Szükségem van-e bármilyen speciális szerszámra a számítógép összeállításához?

F Általában nincs. Bár, ha bizonyos alkatrészeket szeretne kiszerelni (például a központi egységet rögzítő kis támasztókat), érdemes vásárolnia egy olcsó, de speciális szerszámot.

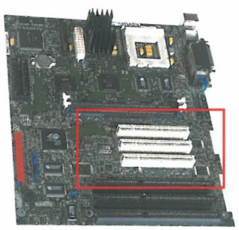
Szótár

Szalagkábel A meghajtók alaplaphoz történő csatlakoztatásához használt belső kábel.

Központi egység (CPU) Ez a PC „szíve", itt történik minden számítási művelet.

PCI foglalat Olyan alaplapot válasszon, amelyen lehetőleg minél több ilyen foglalat van, így több bővítőkártyát tud beilleszteni anélkül, hogy ki kellene szednie a régit.

Hibakereső

Minden alkatrészt elhelyezett a házban, bedugta a gépet a hálózatba, de a gép nem működik.

Ne essen kétségbe! Lehet, hogy a megoldás pofonegyszerű. Először is ellenőrizze, hogy minden szalagkábel és hálózati kábel tökéletesen illeszkedik-e, és jó irányban van-e bedugva. Ha a gép továbbra sem működik, nézze meg, hogy egy elkóborolt csupasz vezeték nem ér-e hozzá a házhoz vagy az alaplap valamelyik részéhez, majd próbálkozzon újra. Jegyezze fel, hogy a gépből esetlegesen hallható sípolások honnan jönnek. Lépjen kapcsolatba telefonon annak a cégnek a technikai ügyfélszolgálatával, ahonnan az alkatrészeket vásárolta.

H-P-73-10-20-057

A dobozok kinyitása

Akár egyben, akár külön-külön vásárolta meg az alkatrészeket, jó érzés, amikor minden együtt van.

1 Érdemes minden alkatrészt egy helyről megrendelnie. Így minden, kompatibilitással kapcsolatos problémát a megrendelést teljesítő cég tud orvosolni. Nem szükséges azonban mindent egyszerre megvennie. A drágább alkatrészek egyenként történő beszerzése révén úgy válhat saját gépe tulajdonosává, hogy nem kell mindent egyszerre kifizetnie.

2 A gép háza minden, a meghajtók és az alaplap csatlakoztatásához szükséges hálózati kábelt és egyéb vezetéket tartalmaz. A legtöbb alaplaphoz ATX tápegységgel rendelkező házra van szükség.

Figyelmeztetés!

A számítógépes alkatrészek rendkívül érzékenyek az elektrosztatikus töltésre. Az esetlegesen felhalmozódó elektrosztatikus töltés eltávolításához érintse meg a PC-ház valamely fém részét.

Kisokos

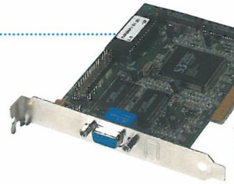
Az üres merevlemez előkészítése

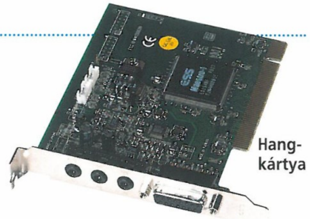
Mielőtt régi számítógépét szétszerelné, készítsen egy Windows indítólemezt. Ha gépét az új meghajtóval indítja el, semmi nem fog történni. Ezért bekapcsolás előtt helyezze az indítólemezt az új gép A: meghajtójába. Így a működéshez elegendő operációs rendszer települ a RAM memóriába. Hozzáférhet a Windows CD-t tartalmazó CD-meghajtóhoz, és követheti a képernyőn megjelenő lépéseket.

A részek összeillesztése

Az alaplap és a ház birtokában elkezdheti a munkát. Csak egy tiszta, jól megvilágított helyre és egy jó csavarhúzókészletre van szüksége.

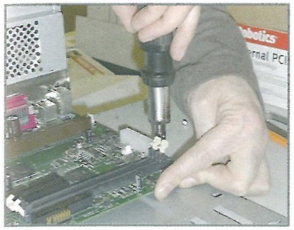
Videokártya

Hangkártya

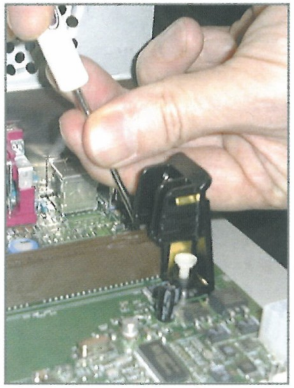
3 Az egyes házak eltérően nyithatók, de mindegyiknek a hátulján található a szétszereléshez szükséges néhány csavar. Ha ki tudja csúsztatni a ház hátulját, az előnyös, mert úgy illesztheti a helyére az alaplapot, hogy nem lesz útjában semmilyen alkatrész a házon belül.

4 Az alaplap házon belüli biztonságos rögzítéséhez megfelelő helyzetbe kell állítania a ház alján lévő támasztókat. Ezeket kézzel csavarja vagy szorítsa össze.

5 A központi egység típusától függően szükségessé válhat speciális szorítók beillesztése. Győződjön meg arról, hogy az alaplap tökéletesen helyezkedik-e el, mivel a pontos illeszkedés nagyon fontos. Azt is ellenőriznie kell, hogy megfelelő nagyságú hely marad-e körbe-körbe a központi egység nagyobb részének elhelyezésére, úgy, hogy az alaplap egyik része sem jelent akadályt.

6 A házban el kell helyeznie a floppylemez és CD-lemez meghajtókat. A folyamat során el kell távolítania a ház elülső oldalán lévő hosszúkás műanyag profilt, majd a mögötte elhelyezett, ugyancsak hosszúkás fém profilt. Fordítsa a házat a munkát leginkább megkönnyítő helyzetbe. Illessze a lemezmeghajtóit az előlap megfelelő magasságába és csavarja be őket. A merevlemez egységet is el kell helyezni a házban, de ezt nem szükséges az elülső oldalon keresztül elvégezni.

7 Ijesztő feladatnak tűnhet a merevlemezt, a floppy- és CD-meghajtókat az alaplappal összekötő, hosszú szalagkábelek csatlakoztatása. A PC legtöbb alkatrészéhez hasonlóan a szalagkábeleknek is csak egy helyes illeszkedési módjuk van. Ha a floppymeghajtó kábele nem jól van csatlakoztatva, a PC bekapcsolásakor hibaüzenet jelenhet meg. A kártyák beillesztése és a hálózati vezetékek csatlakoztatása egyszerű feladat.

Fókuszban

A Windows telepítése

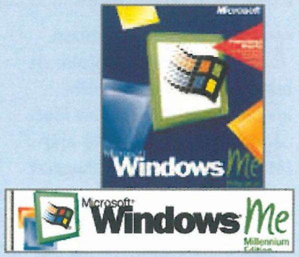

Mikor minden a helyére került, itt az idő, hogy gépét bekapcsolja.

1 Ha új számítógépébe régi gépéből származó alkatrészeket helyezett el, és régi merevlemezegységét is sikerült új gépébe illesztenie, akkor nem feltétlenül szükséges a Windows újratelepítése. Amikor elindítja a gépet, a Windows felismeri az új hardvereket, és megkezdődhet a szükséges meghajtóprogramok telepítése.

2 A merevlemez üres, ezért fel kell osztani és formattálni. A Windows telepítője ezt automatikusan el is végzi.

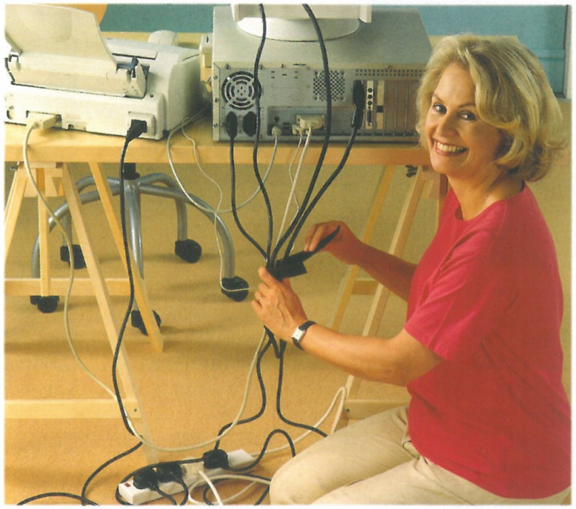

Kábel-karbantartás

Kapcsolatban maradni

Tartalom

- Kábelek ellenőrzése
- Kábelekkel kapcsolatos leggyakoribb problémák
- Megelőző intézkedések
- Biztonságos kábelek
- A számítógép biztonságos elhelyezése

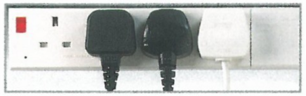
Amikor újonnan vásárolt gépe megérkezik, időbe telhet, amíg kitalálja, melyik vezeték hová csatlakozik. Ezek után valószínűleg csak akkor jutnak eszébe az összekötő kábelek, amikor arról van szó, hogyan rejtse el azokat szem elől. Holott a kábelek szerepe rendkívül fontos, ezek látják el árammal a PC egységeit, így biztosítva az információáramlást. A meglazult vagy sérült kábelek nem csupán a gép működési zavarának lehetnek okozói, komolyan veszélyeztethetik a felhasználó biztonságát is.

Rutinellenőrzés

A kábelek rendszeres ellenőrzése biztosítja, hogy gépe optimálisan és tökéletesen működjön. Ha követi a kártyában ismertetett egyszerű lépéseket, elháríthatja a hibákat, lehetővé teheti a biztonságos munkavégzést, és számos javítás költségét megspórolhatja. A kábelek karbantartása elengedhetetlen a biztonságos és zavartalan munkavégzéshez.

Tudta-e?

A villámlással kísért viharok túlfeszültséget idézhetnek elő, ami áramingadozás elleni védelem hiányában tartósan megrongálhatják a PC-t. A védőeszköz egy hosszabbítóhoz hasonlít, amelynek kábele a hálózati csatlakozóba illeszkedik, a PC-ből jövő kábelek pedig az eszköz csatlakozóaljzataiba dughatók.

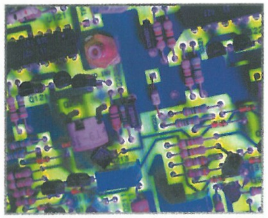

Áramingadozás esetén az eszköz az áramlökéseket csillapítja. Ilyen áramlökések telefonvonalon keresztül is érkezhetnek, ez ellen védenek azok az eszközök, amelyeken a tápkábelek csatlakozóaljzatain kívül egy, a modemkábel csatlakoztatására alkalmas aljzat is található.

Kérdés-felelet

K Mikor kell abbahagynom az ellenőrzést és elfogadnom a tényt, hogy a probléma komoly?

F Ha a kártyában felsorolt összes lépést végrehajtotta, és a probléma továbbra is fennáll, forduljon szakemberhez. Még akkor se kísérelje meg kinyitni a gépet és megpiszkálni a belső csatlakozókat, ha az a gyanúja, hogy azok kilazultak.

K Mi a teendő, ha egy kábel véletlenül kicsúszott a csatlakozóból?

F Kapcsolja ki a számítógépet, és egy ellenőrzést követően dugja vissza a szóban forgó kábelt.

F Mennyi egy csatlakozókábel átlagos élettartama?

F Ha megfelelően karbantartja kábeleit, azok élettartama megegyezhet a számítógépével, megtörténhet tehát, hogy soha nem lesz szükség azok cseréjére.

K Helyes-e, ha egy kábel kihúzásakor a PC be van kapcsolva?

F Nem. A gép bekapcsolt állapotában soha ne húzzon ki kábelt. Ez nemcsak veszélyes, de maradandóan károsíthatja a számítógépet. Ez alól a szabály alól vannak kivételek – Az USB csatlakozókat és az Ethernet kábeleket működés közben is biztonságosan ki- és bedughatja.

K Milyen gyakran kell ellenőriznem a kábeleket?

F Ha már a kezdetek kezdetén körültekintően helyezte el a kábeleket, elég azokat félévente ellenőriznie, hacsak közben nem adódik a működésükkel kapcsolatos probléma.

Szótár

Hardver eszköz A számítógép fizikailag különálló része, mint például a monitor, a billentyűzet, az egér vagy a nyomtató.

Csatlakozó elosztó Segítségével a hálózati csatlakozóba nemcsak egy, hanem több eszköz is illeszthető.

Amperérték Ez a szám mutatja, hogy az adott eszköz mennyi áramot vesz fel. Minél nagyobb az érték, annál nagyobb az eszköz áramigénye.

Denzitás A hálózati feszültség ingadozása, amely megrongálhatja az érzékeny elektromos berendezéseket.

Áramlökés elleni védőberendezés Feladata megvédeni a számítógépet az áramingadozásoktól.

Csatlakozó A kábel hálózatba dugható vége.

Csatlakozóaljzat A csatlakozó illesztésére szolgál.

Hibakereső

Nem tudja csatlakoztatni a kábelt.

Fontos, hogy a csatlakoztatást soha nem szabad erőltetni. Győződjön meg arról, hogy a csatlakozót a megfelelő bemenetbe illeszti-e be. Ha a csatlakozó öttüskés, ellenőrizze, hogy a bemeneten is öt nyílás van-e, és hogy a megfelelő irányba fordította-e a csatlakozót. Hasonlítsa össze a csatlakozó és a bemenet alakját. Ha ezek után sem sikerül beillesztenie a csatlakozót, valószínűleg mégsem megfelelő a kábel vagy a csatlakozó, esetleg a bemenet sérült.

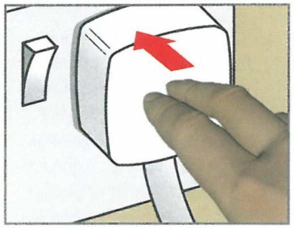
Ügyeljen: a tüskék ne görbüljenek el.

H-P-73-10-20-056

A csatlakozások ellenőrzése

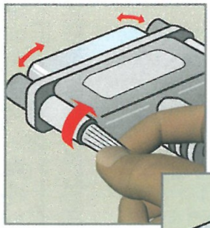
A kábelcsatlakozásokkal kapcsolatos problémákat gyakran a kilazult csatlakozások okozzák. Az ilyen hibák kijavítása a legegyszerűbb.

1 A hirtelen áramcsökkenést és a képernyő lefagyását elkerülheti, ha minden csatlakozást ellenőriz. Idővel a csatlakozások meglazulhatnak, ezért érdemes ezeket rendszeresen megvizsgálni. Mielőtt bármilyen csatlakozást ellenőrizne, győződjön meg arról, hogy a gép hálózati kábele ki van-e húzva.

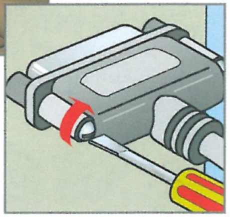

Ellenőrizze, hogy a hálózati csatlakozó tökéletesen illeszkedik-e a fali aljzatba.

2 Ha csatlakozót illeszt a PC hátulján lévő bemenetbe, ellenőrizze, hogy a csatlakozás iránya helyes-e, nem görbülhetnek-e el a tüskék. Ne erőltesse be a csatlakozót, mert ezáltal a csatlakozó és a bemenet is sérülhet. Bizonyos csatlakozók zárópánttal vannak ellátva, csatlakoztatáskor ezeket a kis pántokat össze kell nyomni.

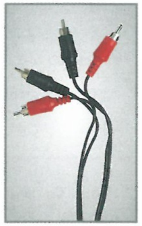
Ellenőrizze, hogy a képernyő és a nyomtató kábele szorosan be van-e csavarva

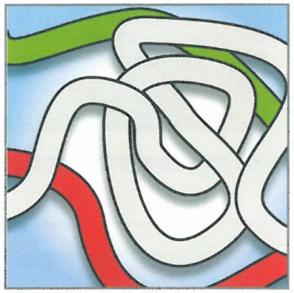

Bizonyos kábelcsatlakozók csavarjait a tökéletes illeszkedés érdekében csavarhúzóval meg kell húzni.

Kábelállapot

1 Ha valami nincs szem előtt, arról könnyen megfeledkezünk. A gyakran asztalok mögé és szőnyegek alá bújtatott kábeleket sokszor elfelejtjük és elhanyagoljuk. A kábelek könnyen összetekerednek, összegubancolódnak. Ne hagyja a helyzetet elmérgesedni. Vizsgálja meg a kábeleket, nem sérültek-e. A kábelt borító teljes műanyag szigetelésnek és a csatlakozónak is sértetlennek kell lennie.

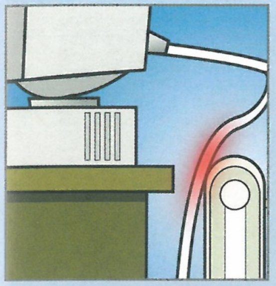
2 Ha bárhol sérült szigetelést, csupasz vezetéket lát, a PC újraindítása előtt cserélje ki a szóban forgó kábelt. Ellenőrizze, hogy nem görbültek-e meg a csatlakozók tüskéi, és fújja ki az esetlegesen bekerült port és szennyeződést.

Fókuszban

Tökéletes elhelyezés

A PC tökéletes működése szempontjából elsődleges fontosságú az elhelyezés. Ha probléma jelentkezik, gyakran már késő. Szánjon időt a PC helyének kiválasztására.

1 Fűtőtestek: A tél beköszöntével be kell indítani a fűtést. Ne feledje, hogy a kábeleket a túlzott meleg megrongálhatja.

2 Konnektorhasználat: Ne dugja a gépet közös hálózati aljzatba más nagy fogyasztású eszközzel, például hősugárzóval. Helyezze el a gépet úgy, hogy annak különálló hálózati aljzata legyen.

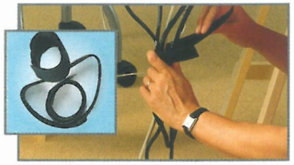
3 Bútorok mögött: Ha a PC-t a falhoz túl közel helyezi el, a kábelek összetekerednek, és megsérülhetnek.

A hangszórók vezetékeit gondosan dugja el, mert egy arra elhaladó családtag könnyen leránthatja a hangfalakat az asztalról.

Első a biztonság

Szánjon időt a kábelek elhelyezésének megtervezésére, mivel a vezetékek és hardver egységek könnyen önállósítják magukat.

1 Ne tegye a kábeleket a lakás forgalmas helyeire. Ha a kábeleknek mindenképpen a szőnyeg fölött kell futniuk, ragassza le őket, vagy tegye őket takarósín alá.

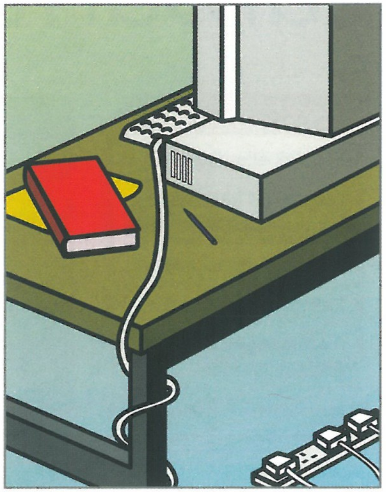

2 A kábeleket kábelcsatorna segítségével tarthatja kordában, megelőzve ezzel a komolyabb baleseteket is.

Megelőző intézkedések

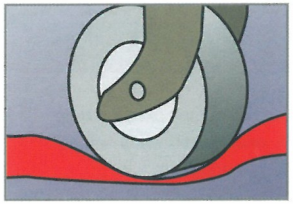
Bármilyen gondosan választja ki számítógépe helyét a lakásban, használat közben adódhatnak problémák. A problémák felismerhetők és még a komolyabb baj kialakulása előtt megoldhatók.

1 Mielőtt dolgozni kezdene, tegye rendbe a munkaterületet, tegye el az iratokat, könyveket és dobja ki a szemetet.

2 A billentyűzet és az egér kábelei szabadon fussanak, ne legyenek különböző tárgyak – asztalláb, maga a PC – köré tekeredve.

3 Ügyeljen rá, hogy ne legyenek kábelek az asztal vagy a szék lábainak közelében. Ahogy a széket ki-be mozgatja, a vezetékek útban lehetnek.

4 Az elosztókat, hosszabbítókat, modemeket úgy helyezze el, hogy az asztal alatt ne tudjon beléjük rúgni. Szükség esetén ezeket a padlóhoz ragaszthatja.

A bútorokat óvatosan mozgassa. A vezetékek könnyen asztallábak és bútorkerekek csapdájába kerülhetnek.

Kisokos

A lehetőségek ismeretében

A hálózati kábelek csatlakozásánál kerülje el, hogy egy hálózati aljzatba négy PC eszköznél többet csatlakoztat. Használjon négyhelyes elosztót, egy helyet fenntartva az áramingadozások elleni készüléknek. Egy hálózati csatlakozóhoz érkező amperérték ne legyen több 13-nál. A legtöbb PC eszköz amperértéke 2-3, így biztonsággal csatlakoztathatja a PC-t, a képernyőt, a nyomtatót és a hangfalakat ugyanabba az elosztóba.

Amperérték

Előlap a böngészőhöz

Világháló-ruha

Tartalom

- Amit a skinekről tudni kell
- A Hotbar plug-in telepítése
- Skin alkalmazása a böngészőablakon
- Saját egyedi előlap készítése

Csakúgy, mint az összes Microsoft Office alkalmazás, az Internet Explorer is saját ízlésünkhöz igazítható. Ha megunta az unalmas szürke menüket és a monoton szövegeket, kicsinosíthatja a böngésző külsejét vizuális elemekkel és képekkel. Ezt a fajta testreszabás technikát az előlap teszik lehetővé. Az előlap egy olyan kép vagy minta, amellyel megváltoztatható egy szoftver, mondjuk az Internet böngésző vagy a Media Player külső megjelenése. A Hotbarhoz hasonló programok segítségével személyre szabhatja böngészőjét. A weblapok ugyanúgy jelennek majd meg, de a plug-in lehetőséget ad szinte bármilyen kép megjelenítésére a menüsor és az eszköztár felett.

A lényeg a felszín

A legtöbb internetes böngészőprogrammal együttműködik a Hotbar, így filmjeleneteket, rajzfilmhősöket, fényképeket vagy absztrakt mintákat adhat a böngészőhöz. Még saját előlap létrehozásával is kísérletezhet.

Tudta-e?

A skinek nem csak böngészőkhöz használhatóak. Sok szoftverkészítő cég kínál programokat alakítható előlappal. Az egyik leghíresebb a Winamp MP3- lejátszó. A Winamp webhelyén (www.winamp.com) számos skin közül válogathat, az autórádiót imitáló külsőtől egészen a filmklasszikusokig, mint például az Alien. A Media Player a 7-es verzió óta szintén alkalmas előlapváltásra: képeket adhat hozzá, átszabhatja a programablakot, és a gombokat vicces alakokra cserélheti.

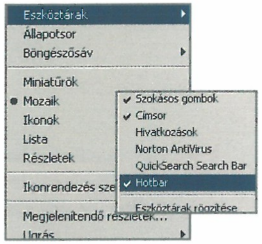

Eredeti „öltözet" a Media Playerhez

Kérdés-felelet

K Miért jelenik meg az előlap minden mappa eszköztárán?

F Ha egyszer elindítja a Hotbart, akkor minden mappa ablakában megjelenik, amíg nem hatástalanítja egyesével őket. Ennek az Internet Explorer az oka, amely mindig a háttérben fut, ezért egy mappa megnyitása a böngésző előlapjának megjelenésével jár. A skin átmeneti eltüntetéséhez nyissa meg a mappát, és a **Nézet** menüben válassza az **Eszköztárak** opciót, majd szüntesse meg a **Hotbar** jelölését.

K Miért nem olvasható a gombok és menük szövege?

F Ha a használt skin túl sötét, vagy a kép túl sűrű, akkor a fekete szöveg nem lesz elég jól látható. Vagy válasszon világosabb előlapot, vagy használja a Megjelenítés tulajdonságai ablakot a menü szövegének átalakítására. Kattintson az Asztalra jobb egérgombbal és válassza a **Tulajdonságok**at. A Megjelenés tulajdonságai ablakban menjen a

A sötét színű Hotbar skin rontja a menük olvashatóságát.

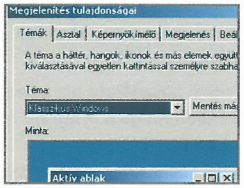
Megjelenés fülre. Használjon kontrasztos színeket, és/vagy növelje a betűméretet.

K El lehet teljesen távolítani a Hotbart a böngészőről?

F Igen. Menjen a Vezérlőpult **Programok telepítése és törlése** opciójára, és távolítsa el a **Hotbar**t. Ha azt szeretné, hogy a Hotbar kisebb helyet foglaljon el a képernyőn, akkor keresse fel a www.hotbar.com/site/-customize/editbar.htm oldalt. Itt átméretezheti a Hotbart.

Szótár

Megjelenítés tulajdonságai Párbeszédablak, amely segítségével átalakíthatóak az Asztal tulajdonságai. A Megjelenés fülre kattintva beállíthatja, hogy milyen legyen a programok és mappák menüsoraihoz használt szövegek színe.

JPEG Joint Photographic Experts Group. A '.jpg' végződésű fájlkiterjesztés képfájlok számára. Ez a világhálón látható képek szokásos formátuma.

Windows Media Player A Windows-zal együtt megvásárolt alkalmazás, amely MP3 fájlokat játszik le. A legfrissebb verziók (Media Player 7-es felett) ingyen letölthetőek a www.microsoft.com oldalról.

Plug-in Kis alkalmazás, amely nem önállóan fut, hanem bővíti egy másik alkalmazás funkcióit. A Hotbar például képes skint adni a böngészőhöz.

Hibakereső

El akarja távolítani a Hotbar skint a böngészőprogram ablakáról.

A Hotbar programmal bármilyen előlap ki- és bekapcsolhat. Kattintson a **Skins** gombra a **Hotbar** eszköztáron. Az opciókat mutató legördülő menüben kattintson a **Hide Skin** gombra. A böngésző ismételt megnyitásához a **Show Skin** gombot nyomja le. Szintén használhatja a **Last Skin** és **Next Skin** opciókat a letöltött előlapok közötti váltásra.

Beállítások elrejtése a Hotbar programban

H-P-73-10-20-054

A Mit tud a számítógépem? alkotói arra törekedtek, hogy megbízható és naprakész információkat közöljenek. A kiadvány kiegészíti, de nem helyettesíti a szakkönyvekből megszerezhető szakmai ismereteket. Az Ön gépén futó, kiadványunkban esetleg nem szereplő programokról tájékozódjon speciális szakkönyvekből.

Mit tud a számítógépem?

Az előlapok legjobb felhasználása

A skinek használata azt jelenti, hogy megváltozik a program külseje, miközben maga a program érintetlenül működik tovább.

Az előlapok alkalmazását irányító programok csupán a program megjelenését, de nem a működését befolyásolják. Az Internet Explorerben az előlaptól függetlenül ugyanúgy megtalálja az összes menü és eszköztár elemet. Más skineket támogató programok, mint például a Media Player esetében megváltozhat a felhasználói felület is, és egy-egy új skin nyomán átmenetileg eltűnhetnek egyes gombok vagy menüpontok.

A Hotbar egy humoros program, amely számtalan, különböző témájú skin hozzáadását teszi lehetővé az Internet Explorer és a Netscape Navigator böngészők számára. A program segítségével át lehet alakítani az eszköztár és a gombok külsejét, illetve a rajtuk lévő szöveg méretét. A kiválasztott előlap a szokásos szürke hátteret váltja fel, amit alaphelyzetben a böngésző eszköztárán látunk. Ha meggondolja magát, a skin eltávolítása ugyanolyan könnyű, mint az alkalmazása.

Ötlet

Kattintson jobb egérgombbal az eszköztárra, és válassza a Testreszabást az Explorer gombok hozzáadásához.

A Hotbar telepítése

Ha előlapot szeretne adni a böngészőjéhez, először le kell töltenie egy kis plug-in programot, például a Hotbart.

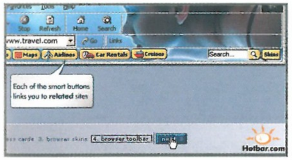
1 Indítsa el a böngészőt és menjen el a www.hotbar.com címre. Első látogatása alkalmával három alapvető Hotbar előnézetet talál majd. A letöltés megkezdéséhez kattintson a leginkább szimpatikus képre.

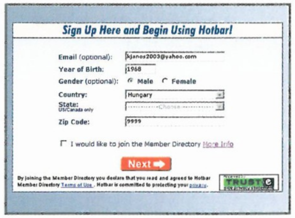

2 Megnyílik a Hotbar biztonsági figyelmeztetés. Nyomjon **Yes**t. Néhány másodperc múlva a plug-in automatikusan telepítődik a számítógépére. Az 'Installation in progress' (A letöltés állapota) sávon látja, mennyi adat letöltése van még hátra. Várja ki a folyamat végét. A Hotbar eszköztár megjelenik a böngésző címsora alatt.

3 Lépkedjen tovább (Next gomb) a Hotbar olyan funkcióinak megismeréséhez, mint az üzleti levelek vagy e-mailezés. Megjelenik egy példa arra, hogy milyen egy skinnel ellátott böngésző.

4 Megnyílik a regisztrációs ablak. Adja meg adatait, döntse el, hogy kíváncsi-e a Hotbar hírlevelére, majd nyomja le a **Submit** gombot. Most már 70 000 skin között válogathat.

Kisokos

Saját skin készítése

A skin egyszerű képfájl, amit a böngészőre helyez. Bármely grafikai programmal elkészítheti, ilyen a Paint Shop Pro. Importálja vagy készítse el saját képét. Mentse el GIF vagy JPEG formátumban, 800 x 135 pixel méretben. Menjen a Hotbar webhelyre úgy, hogy a Skins, majd a Hotbar gombokra kattint. A weboldalon kattintson a Design Skins és a Send us your images hivatkozásokra. Kövesse az utasításokat, ha a skint el akarja küldeni a Hotbar gyűjteményébe.

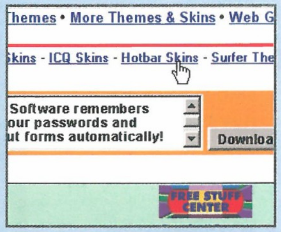

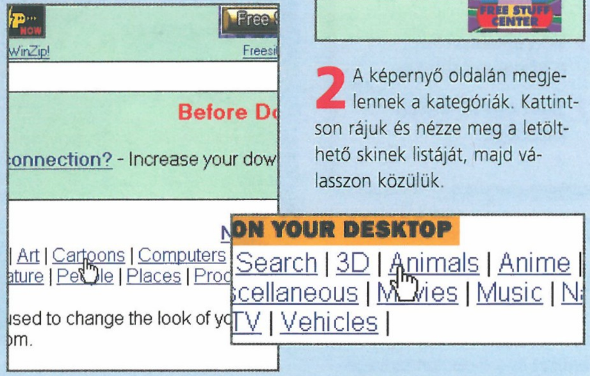
Fókuszban

Még több előlap

A Hotbar webhelye mellett több tucat honlap specializálódott skinek katalogizálására, amelyek letöltése ingyenes.

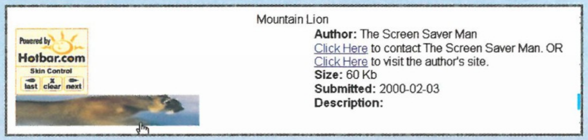
1 Kapcsolódjon az Internetre, és látogassa meg a www.anyskins.com webhelyet. Itt több programhoz talál előlapot. A honlapon kattintson a **Hotbar Skins** hivatkozásra.

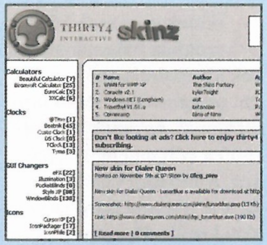

2 A képernyő oldalán megjelennek a kategóriák. Kattintson rájuk és nézze meg a letölthető skinek listáját, majd válasszon közülük.

3 Ekkor a skin előnézetét fogja látni. Az előlap használatához kattintson a képre és várjon néhány pillanatot a letöltésre és a telepítésre.

4 További webhelyek is léteznek. Látogassa meg a www.skinz.org és a www.skinstop.com honlapokat, ahol sok programhoz talál előlapot. Mivel az előlap cseréjéhez elég a képre kattintani, a böngészőjét másodpercek alatt megváltoztathatja.

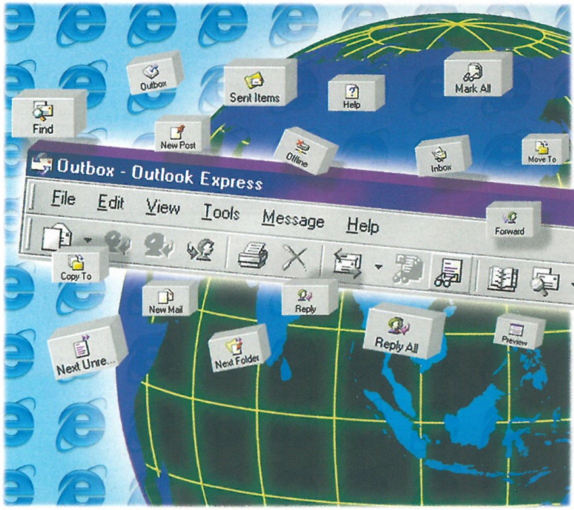

Az Outlook eszköztár

Könnyen átszabható

Tartalom

- Az Outlook Express ablak megjelenítésének testreszabása
- Gombok hozzáadása és eltávolítása az eszköztárról
- Mappa nézetek és könnyebb navigáció az üzenetek között

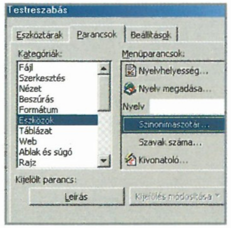
A Windows programcsomag részeként kiadott Outlook Express egy eszköztár segítségével jeleníti meg a legfontosabb funkciókat. Az alapértelmezett beállítások között a Levél létrehozása, Küldés/Fogadás és a Címek szerepelnek. Az eszköztár testreszabható. Az eszköztár testreszabása igen egyszerű és időtakarékos megoldás, mert nem kell hosszan keresgélnie a legördülő menük között egy opció eléréséhez. Ez különösen akkor lehet hasznos, ha rendszeresen e-mailezik.

Ahogy tetszik

Ez a kártya bemutatja, hogyan állíthatja be tetszés szerint az eszköztárat és az Outlook Express egyéb menüit. Az alapelvek ugyanazok, mint a legtöbb eszköztárral működő Windows alkalmazás esetében. A kártya a Windows XP-hez tartozó Outlook Express 6-os verzióját használja példaként, de a korábbi verziók is nagyon hasonlóak.

Tudta-e?

A Word szintén eszköztárral működő program, és könnyen az igényeihez igazítható. Például a szöveg stílusát vagy színét megváltoztató gombokat elhelyezheti az eszköztáron, és nem kell hosszasan menüpontokat böngésznie. Egy új eszköztár funkció meg-

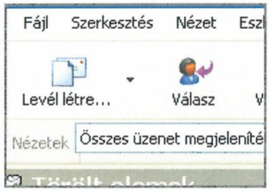

adásához kattintson a Nézet menü Eszköztárak pontjára, majd a Testreszabás opcióra. Tegyen pipát minden megjeleníteni kívánt funkció mellé, vagy kattintson a Parancsok fülre, válasszon kategóriát. A megjelenő listából ragadja meg és húzza át az elemeket az eszköztárra.

Kérdés-felelet

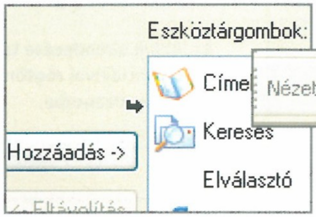
K **A Nézetek sávja az eszköztár alatt található. Áthelyezhetem máshová?**

F Igen. A Nézetek sávja bal oldalán látni fog egy függőleges szaggatott vagy tömör vonalat, attól függően, melyik Outlook Express-t használja. Helyezze fölé a kurzort, amely így kétfejű nyíllá változik. A bal egérgomb lenyomása mellett húzza a mezőt más pozícióba. Teheti az eszköztár bal vagy jobb oldalára, vagy akár fölé is. Érdemes kísérletezni az egérrel, hogy lássa, milyen további eszköztárakat vagy ablakokat lehet elmozdítani vagy átméretezni. Amikor kétfejű nyilat lát, az adott elemet új helyre teheti.

K **Átrendezhetem az eszköztár gombjait, hogy könnyebben megtaláljam, amit keresek?**

F Igen. Az eszköztár gombjait bármilyen, az igényeinek megfelelő módon elrendezheti. A 'Nézet/Elrendezés/Eszköztár testreszabása' opcióban a jelenleg használt gombokat az 'Eszköztárgombok' alatt láthatja. Az egérgomb lenyomása mellett húzza a felfelé vagy lefelé az áthelyezni kívánt ikont az új pozícióba. Engedje fel az egérgombot az elem leejtéséhez. Ahogy az ábra mutatja, a beszúrási pontot egy fekete nyíl fogja jelezni. Szintén célravezető, ha a **Fel** és **Le** gombokkal mozgatja az ikont.

K **Hibát követtem el az eszköztár beállításánál. Hogyan léphetek vissza az előző állapotára?**

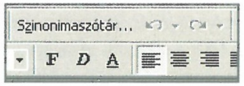
F Könnyen visszatérhet az Outlook Express alapértelmezett beállításaihoz. Elég, ha megnyomja az Alaphelyzet gombot az 'Eszköztár testreszabása' ablakban.

Szótár

Keret A képernyőn látható ablak, amelybe szöveget vagy grafikát helyezhet. Ezek önálló információs felületek, melyeket külön-külön lehet megtekinteni és átalakítani.

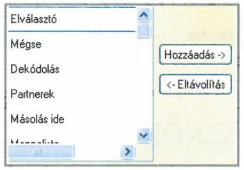
Parancsikon Olyan ikon, amelyre kattintva egy funkciót hajt végre a program.

Elválasztó Kis függőleges vonal, amely az eszköztár gombjai vagy a gombok csoportjai között helyezkedik el, jelezve egy csoport kezdetét vagy végét.

Tabulátor Olyan billentyű, amely a szöveg bal oldalától számítva egy megadott távolságot beljebb ugrik. Szavak helyének meghatározására is használják.

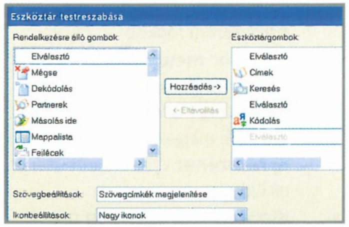
Görgetősáv Függőleges vagy vízszintes szürke sáv nyilakkal, melyekkel az oldalt felfelé és lefelé, illetve jobbra-balra mozgathatjuk.

Hibakereső

Nem látható az összes eszköztárgomb.

Ha túl sok gombot helyez el az eszköztáron, akkor érdemes az 'Eszköztárak testreszabása' ablakban az Ikonbeállításoknál a 'Kis ikonok' opciót választani. Ha tovább szeretné csökkenteni a gombok méretét, helyezze az egérmutatót az eszköztár alsó széléhez, hogy kétfejű nyíllá változzon. Ekkor kattintson rá, tartsa lenyomva a gombot, és húzza felfelé az eszköztár alját, amíg kisebb méretűre nem változnak a gombok.

H-P-73-10-20-053

A Mit tud a számítógépem? alkotói arra törekedtek, hogy megbízható és naprakész információkat közöljenek. A kiadvány kiegészíti, de nem helyettesíti a szakkönyvekből megszerezhető szakmai ismereteket. Az Ön gépén futó, kiadványunkban esetleg nem szereplő programokról tájékozódjon speciális szakkönyvekből.

A kezdő lépések

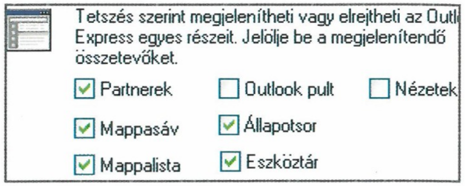

Az Outlook Express fő ablakának beállítása könnyen végrehajtható az 'Ablak elrendezése tulajdonságai' panel segítségével.

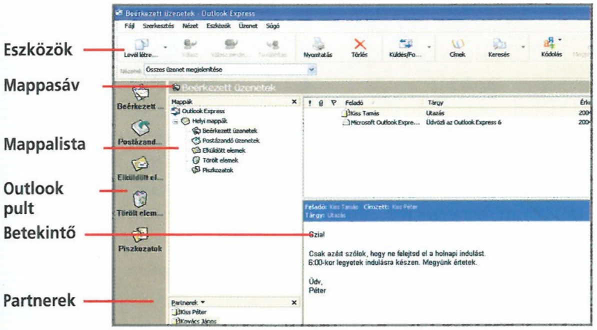
1 Válassza a **Start / Programok, Outlook Express** opciót.

2 Az 'Ablak elrendezése tulajdonságai' panel eléréséhez kattintson a **Nézet, Elrendezés** opciókra.

3 Az itt látható opciókkal elrejtheti vagy megjelenítheti az Outlook Express egyes részeit. Opció választásához elég pipát tennie a megfelelő jelölőnégyzetbe. Nyomjon **OK**-t a választás jóváhagyásához, és visszatért a fő ablakhoz.

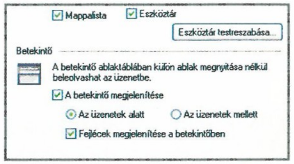

Partnerek A címjegyzék részletei
Outlook pult Parancsikonok a főablak bal oldalán
Mappasáv Vízszintes sáv az aktuális mappanévnek
Mappalista Az összes aktuális mappa listája, a fő ablak bal oldalán
Állapotsor A mappa állapotát mutató sor
Eszköztár Az Outlook Express eszköztárát jeleníti meg
Nézetek sávja Kiválasztja a megjeleníteni kívánt üzenettípust

Betekintő

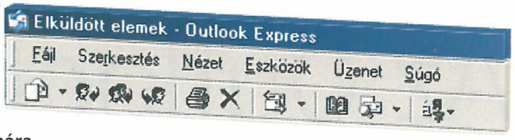
Az 'Ablak elrendezése tulajdonságai' opciójával rögtön beleolvashat az üzenetbe.

Eszköztár funkciók

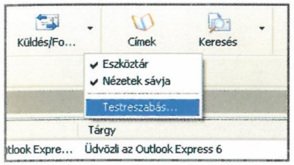
Címek Megnyitja az Outlook Express címjegyzéket
Partnerek Megjeleníti/Elrejti a partnereket
Kódolás E-mail kódolási opciók elérése
Keresés Üzenetek vagy partnerek keresése
Továbbítás Kijelölt üzenet továbbküldése
Fejlécek Új Outlook Express hírcsoport fejlécek kiválasztása
Beérkezett üzenetek Mappa tartalmának megjelenítése
Elküldött elemek Mappa tartalmának megjelenítése
Összes megjelölése olvasottként Értelemszerű funkció
Megjelölés olvasottként Értelemszerű funkció
Témakör megjelölése olvasottként Értelemszerű funkció
Megjelölés olvasatlanként Kijelölt elem megjelölése olvasatlanként
Új hírüzenet Új hírcsoport üzenet elküldése
Hírcsoportok Hírcsoport opciók elérése
Következő olvasatlan üzenet Értelemszerű funkció
Törlés Üzenetek törlése
A betekintő megjelenítése A Betekintő ablaktábla megjelenítése a fő Outlook Express ablakban
Az üzenetek alatt A Betekintő ablak megjelenítése vízszintesen, az üzenetek listája alatt.
Az üzenetek mellett A Betekintő ablak megjelenítése függőlegesen, az üzenetek listája mellett.
Fejlécek megjelenítése a betekintőben Információ megjelenítése a kijelölt üzenetről a betekintő ablak tetején

Eszköztár testreszabása

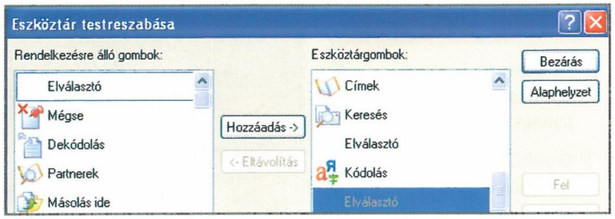

Az Outlook Express eszköztárát könnyen testreszabhatja úgy, hogy kizárólag az Ön számára leghasznosabb funkciókat tartalmazza. A következő lépések ezt mutatják be.

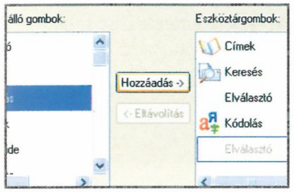
1 Kattintson az **Eszköztár testreszabásá**ra az 'Ablak elrendezése tulajdonságai' panelben, vagy jobb gombbal kattintva válassza a **Testreszabás** opciót.

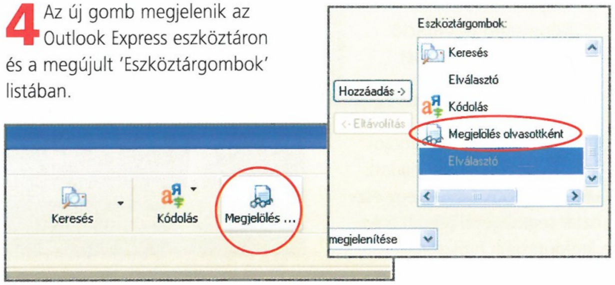
2 A rendelkezésre álló gombok listája tűnik fel jobb oldalon. A görgetősáv nyilaival nézheti végig a teljes listát. Minden jelenleg használt eszköztár gomb a baloldalon látható.

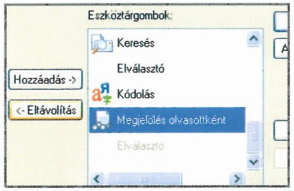
3 Kattintással válassza ki a hozzáadni kívánt gombot, majd nyomja le a **Hozzáadás** parancsot.

4 Az új gomb megjelenik az Outlook Express eszköztáron és a megújult 'Eszköztárgombok' listában.

5 A felesleges gombok eltüntetéséhez jelölje ki őket a jobb oldali táblában, majd nyomja le az **Eltávolítás** gombot.

6 Ha elégedett az eszköztár kiválasztott gombjaival, kattintson a **Bezárás**ra.

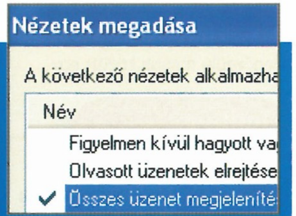
Ötlet

A meg nem jelenített eszköztárgombokat is elérheti, ha az eszköztár jobb szélén látható dupla nyílra kattint.

Kisokos

Kedvenc nézetek

Ha meg szeretné határozni, hogyan jelenjenek meg az üzenetek a mappa megnyitását követően, kattinson az adott mappára és a Nézet menüpontra. Menjen az Aktuális nézet opcióra, és kattintson a Nézetek megadása parancsra. Válasszon a megadott lehetőségekből. Kattintson az Újra, ha személyes nézet beállításokat szeretne. Amikor a nézetet megadta, alkalmazhatja az összes mappára vagy csak a kijelöltre. Válasszon, majd nyomjon OK-t.

Töredezettség-mentesítés

Tartalom

- A merevlemez töredezettség-mentesítése
- Saját ütemezés beállítása a Diskeeper programban
- A Diskeeper automatikus futtatása
- A jelentések mentése és összehasonlítása

Minden PC-felhasználó tapasztalhatta már, hogy gépe egy idő múlva lelassul. A lelassulás oka, az, hogy ahogy új fájlokat készít, vagy régieket töröl, áthelyezi azokat a gép egy másik helyére, illetve másolatokat készít, a fájlok bájtjai és darabkái más és más helyre kerülnek. A PC egyre több idő alatt gyűjti össze a fájlok darabkáit. Ez lassítja le a működést és okoz a továbbiakban problémákat.

Gyorsítás

A Windows tartalmazza azt a lemeztöredezettség-mentesítő programot, amely végigpásztázza a merevlemezt és összegyűjti a részekben tárolt fájlokat. Mivel ez beépített program, a folyamat lassú és jelentősen igénybe veszi a rendszer erőforrásait. A Diskeeper a merevlemez töredezettség-mentesítését kétszer gyorsabban végzi el. Mivel gyorsan és a háttérben láthatatlanul végzi munkáját, a felhasználó közben nyugodtan dolgozhat tovább.

Tudta-e?

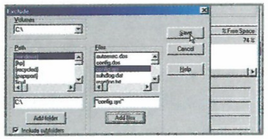
A Windows lemeztöredezettség-mentesítő programja a fájlok összerakására kifejlesztett alapprogram. Beépítettségének köszönhetően nem tud olyan hatékonyan működni, mint ahogy ez elvárható lenne. A feladat elvégzése sok időt vehet igénybe, közben pedig nem lehet használni a gépet. A tökéletesebb eredmény érdekében zárjon be minden más alkalmazást vagy fájlt, és hagyja dolgozni a Lemeztöredezettség-mentesítő programot. Kattintson a Start menü Programok almenüjének Kellékek sorára, majd válassza a Rendszereszközök menü Lemeztöredezettség-mentesítő programját. Az ablakban válassza a C: meghajtót és nyomja meg az OK gombot.

Kérdés-felelet

K: Beállítható-e a Diskeepert úgy, hogy egyes fájlokat vagy mappákat kihagyjon?

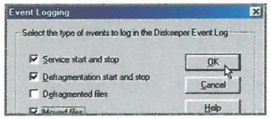
F: A programot be lehet úgy állítani, hogy megadott fájlokat, köteteket vagy mappákat figyelmen kívül hagyjon. Lépjen az **Action** menü **Exclusion List** opciójára. Adott mappa kihagyásához válassza ki azt a 'Path' listából, és kattintson az **Add folder** parancsra. A fájlt a kijelöléshez

válassza ki a **File** listából. Nyomja meg az **Add file**-t. Kattintson a **Save** gombra.

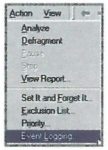
K: Mit jeleznek az Analysis képernyőn a színes vonalak?

F: A vonalak jelmagyarázatát a Deskeeper képernyő alján, közvetlenül az állapotjelző sáv mellett találja. A piros jelenti a Töredezett fájlokat, a kék szín jelzi a nem töredezetteket, azaz folytonos fájlokat, zöld színűek a rendszerfájlok és fehér színű a C: meghajtón elérhető szabad terület. A sárga-kék szín-

kombináció jelzi a cserealló-mányokat.

K: Mi az Event Log (Eseménynapló)?

F: A Diskeeperben lehetőség van a folyamattal kapcsolatos információk Eseménynaplóban történő rögzítésére. Ez a napló egy szöveges fájlban ('DkEventLog.txt') tárolódik. Kiválaszthatja a naplózni kívánt eseményeket. Lépjen az **Action** menü **Event Logging** opciójára és végezze el a kiválasztást. **OK**.

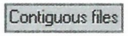
K: Milyen gyakran kell töredezettség-mentesítenem a fájlokat?

F: Attól függ. A **Smart Scheduling** opcióval ezt figyelembe veheti. Ha a manuális megoldást választja, mindig nyomon tudja követni, milyen gyakran helyezi át fájljait. Kattintson az **Action** menü **Event Logging** parancsára. Válassza a **Moved Files** opciót és **OK**.

Szótár

Klaszter A lemezen lévő terület legkisebb egysége. Egy bájtnyi fájl egy klaszternyi helyet foglal el. A nagyobb fájlok több klaszternyi területet foglalnak el.

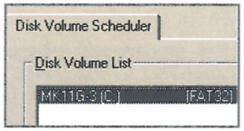
Folyamatos Több, egymás után elhelyezett, egy fájlt alkotó klasztert hívunk folyamatosnak. Ezek nem töredezettek.

Lapozófájl A lemezmeghajtón található fájl, melyet a Windows a memóriába már nem férő ideiglenes adatok tárolására használ.

Merevlemez Az összes számítógépes fájlt és adatot tároló fizikai egység. Ismertebb nevei még: winchester, 'C: meghajtó'.

Kötet A merevlemez területének különálló egységekként kezelhető részekre

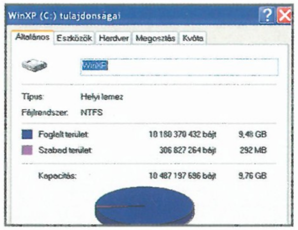

bontása. Az egy merevlemezzel rendelkező számítógépnek lehet egy kötetes C: helyi lemeze vagy több, például C:, D: és E: lemeze is. Az eljárás másik neve particionálás.

Hibakereső

A merevlemez nem tudja elvégezni a teljes töredezettség-mentesítést.

Leggyakoribb oka a helyhiány. Ha a merevlemez tele van, a Diskeeper programnak nem áll rendelkezésére a töredezettség-mentesítéshez elegendő hely. Nézze végig fájljait, és minden

felesleges elemet töröljön. A nagyobb fájlokat mentse CD-lemezre vagy más adattároló eszközre. Ha szeretné tudni, mennyi hely áll rendelkezésére, kattintson a **Sajátgép** ikonra, majd jobb egérgombbal kattintson a **C:** meghajtóra és válassza a **Tulajdonságok** opciót.

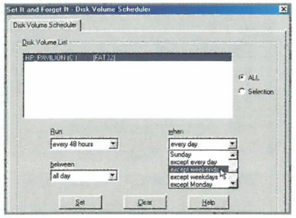
H-P-73-10-20-059

'Állítsd be és felejtsd el'

Érdemes beállítani a rendszeres és automatikus, háttérben végrehajtott töredezettség-mentesítést, így nem kell aggódnia, hogy elfelejtkezik a feladatról.

1 Válassza az **Action** menüben legördülő **Set It and Forget It** opciót.

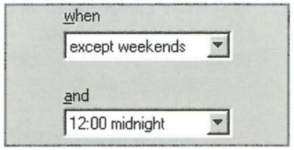

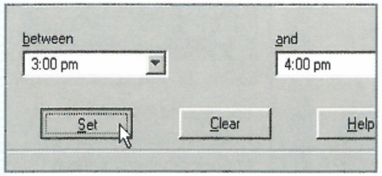

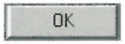
2 A 'Set It and Forget It' ablak **Run** részében megjelenő listából válasszon periódust, mint például 'every 48 hours' vagy 'every 24 hours'.

3 Beállíthatja, hogy a Diskeeper csak bizonyos napokon működjön, vagy kizárhatja a működésből a hétvégéket. Ehhez lépjen a **When** részhez, és válassza ki a listából a megfelelő opciót.

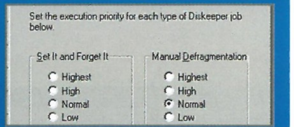

4 A Diskeeper működési időtartamának kiválasztásához először adja meg a kezdő időpontot a 'between', majd a végső időpontot az 'and' részben. Kattintson a **Set** parancsra. Az ütemezés megjelenik a Disk Volume Listben. **OK**.

Kisokos

Diskeeper prioritások

Mind a Set It and Forget It, mind pedig a manuális töredezettség-mentesítéshez megadhat prioritási szinteket. Az alacsony prioritású folyamat nem lassítja le nagyon a rendszert, viszont tovább tart. Magasabb prioritás a rendszert lelassítja, de a futtatás gyors. A szint beállítása attól függ, hogyan szeretné használni gépét a töredezettség-mentesítés alatt. Válassza az Action menü Priority parancsát. Minden opcióhoz jelölje ki a kívánt prioritási szintet, majd kattintson OK-t.

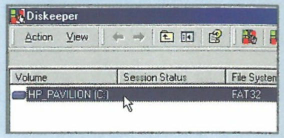
Fókuszban

Merevlemez töredezettség-mentesítése

A szétszóródott fájlrészek vagy klaszterek összerakása néhány egyszerű lépésben elvégezhető.

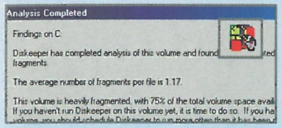
1 Kattintson a **Start** menü **Diskeeper** programjára, majd válassza az **Executive Software Diskeeper** sort. Megjelenik a Diskeeper főablaka.

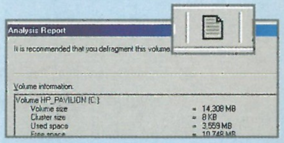

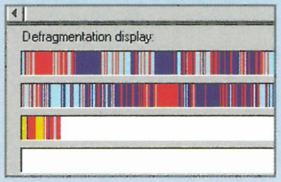
2 A merevlemez töredezettségi szintjének megállapításához válassza a felsorolásból az adott meghajtót.

3 Kattintson az **Analysis** gombra. Néhány másodperc múlva megjelenik a jelentés (report), amelyben láthatja, mennyire töredezett a merevlemez. Kattintson az **OK** gombra.

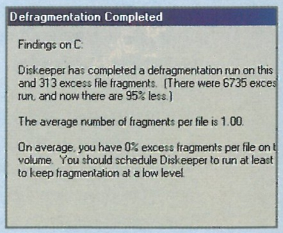

4 Az elemzés eredményeit a **View report** parancs megnyomását követően tekintheti meg. A főképernyőn ismét jelölje ki a Helyi lemez C: meghajtóját.

5 Kattintson a **Defragment** gombra. A mozgó színes vonalak jelzik, hogy a Diskeeper a merevlemez töredezettség-mentesítését végzi. A Diskeeper által elvégzett munka arányát az alul lévő százaléksáv mutatja.

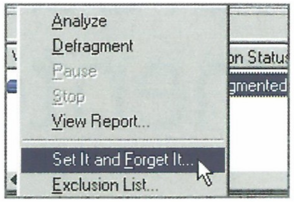

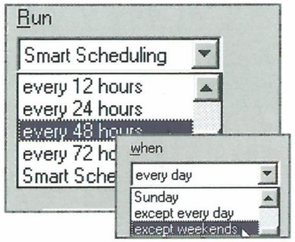

6 Amikor a program befejezte munkáját, értékelést készít az elvégzett feladatokról, kilistázva a javított fájlokat. A program tájékoztatja arról is, milyen gyakran kell futtatnia a szoftvert a rendszer állapotának fenntartásához. Miután végzett, nyomja meg az **OK** gombot.

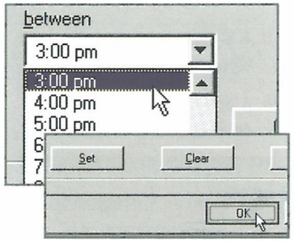
Ügyes ütemezés

■ A Diskeeper képes eldönteni, melyik a legalkalmasabb időpont a merevlemez töredezettség-mentesítésére, és a feladatot automatikusan elvégzi. Ha nagy számú fájl kerül áthelyezésre, a program gyakrabban fut, ha kevesebb a mozgás, a Diskeeper ritkábban indul el.

1 Kattintson az **Action** menü **Set it and Forget it** parancsára, majd pedig a **Run** opcióra. A listából válassza a **Smart Scheduling** sort.

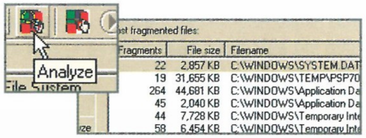

2 A 'when' részben adhatja meg, hogy mely napokon kívánja, illetve nem kívánja futtatni a programot. Válassza a **Set** parancsot, majd nyomja meg az **OK** gombot.

Az elemzés mentése

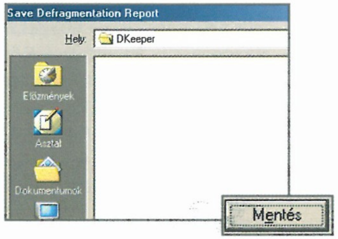
Miután töredezettség-mentesítette a merevlemezt, elemzést készíthet a folyamatról, és az eredményt elmentheti.

1 Amikor a töredezettség-mentesítés kész, kattintson az **Analyze** gombra, olvassa el az értékelést és nyomja meg az **OK** gombot.

2 Kattintson a **View report** parancsra, majd a Report ablak **Mentés** gombjára. Megnyílik a 'Töredezettség-mentesítési jelentés mentése' ablak.

A jelentés mentéséhez válasszon mappát és nyomja meg a **Mentés** gombot.

Ötlet

A Diskeeper nyilvántartását az Action menü Event Log opciójára kattintva tekintheti meg.

Vírus-ellenőrzés

A PC védelmében

Tartalom

- Vírusirtó szoftver telepítése a PC-re
- A számítógépes védelem
- A szoftver internetes frissítése
- A vírusellenőrzés éjszakai ütemezése

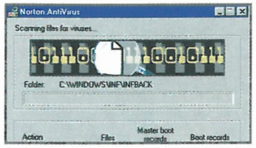

Bizonyára olvasott már baljós történeteket, villámméretű pusztítást okozó, a fájlokat és a merevlemezt megrongáló vírusokról. Egyszerű óvintézkedésekkel bárki megvédheti számítógépét a fertőzéstől. A legfontosabb: ne nyisson meg olyan alkalmazásokat, amelyekről nem tudja, honnan származnak. Ha nem tudja eldönteni, melyik a „jó" üzenet, szerezzen be vírusirtó szoftvert. Ez viszonylag olcsó és kifizetődő.

A legjobb védekezés

A Norton Antivirus felismeri a vírust és figyelmezteti a felhasználót a vírus jelenlétére. Ezt követően a program megkísérli a megfertőzött fájlok kijavítását. Ha a fájl javítása nem is jár sikerrel, a fájl törlés céljából elkülönítésre kerül. A fejezetben bemutatjuk a Norton AntiVirus program letöltésének és használatának lépéseit.

Tudta-e?

Az AntiVirus keményen dolgozik, hogy megvédje a PC-t a fertőzések veszélyétől. Vírust keres a merevlemezeken, CD- és floppylemezeken, sőt előre programozott ellenőrzéseket hajt végre, akkor is, amikor a gép ki van kapcsolva. A szoftver minden egyes bekapcsoláskor elvégzi a rendszerindító fájlok ellenőrzését. A legtöbb vírusirtó szoftver a felhasználói munkavégzés közben ellenőrzi a PC-t. Ezek nyújtják a legbiztosabb védelmet; még ha a vírust magát nem is ismerik fel, minden vírusgyanús tevékenységet (például programok alapvető fájlok megváltoztatására irányuló kísérletei) megszakítanak.

Kérdés-felelet

K Okozhat-e a vírus kárt a PC bármelyik hardver egységében?

F Nem. A vírus csak a gépen tárolt szoftvereket tudja megrongálni. Azokban viszont olyan mértékű kárt képes okozni, hogy maga a gép is használhatatlanná válik mindaddig, amíg ki nem 'takarítják', és minden szoftverét újra nem telepítik.

K Óvatosabbnak kell-e lennem, amikor internetezem?

F Igen. Az Interneten való böngészés közben legyen körültekintő. Bizonyos honlapok hordozhatnak vírusokat tartalmazó kisebb programokat. A vírusirtó program ez ellen is védelmet nyújt. Ne feledje, hogy az e-mail üzenetek mellékletei is hordozhatnak vírust, de a szoftver ilyen esetben is védi a PC-t. Általános szabály, hogy nem szabad ismeretlen feladótól származó, mellékletet is tartalmazó e-mail üzenetet megnyitni.

K Sokszor aggály tölt el, ha vírusra figyelmeztető e-mail üzenetet kapok. Mit tegyek?

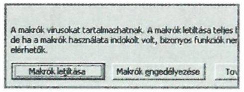
F A félrevezető figyelmeztetések legalább annyi kellemetlenséget okoznak, mint maguk a vírusok. Ezeket az üzeneteket a felhasználók megrémisztése céljából küldik. Ha vírusra figyelmeztető üzenetet kap, ne nyissa meg, mert valószínűleg csak ijesztgetésről van szó. Megnyitás nélkül törölje ki az ilyen üzeneteket. A Norton AntiVirus Research honlapján információkat olvashat a vírus témájú ijesztgetésekről. Látogasson el a www.symantec.hu honlapra és kattintson az **Otthoni felhasználók** hivatkozásra.

Szótár

Vírus A felhasználó tudomása nélkül és akarata ellenére a gépre telepített számítógépes program. Sok vírus képes saját magát lemásolva más lemezekre továbbjutni vagy dokumentumokba ágyazódva terjedni.

Makró vírus A makró, olyan program, amely Microsoft Word, Excel típusú alkalmazásokba vagy más, Microsoft Office-ban készített dokumentumokba ágyazódva fut. A makrók nagyon erősek lehetnek; ha a felhasználó ilyen vírust kap, a vírus az adott alkalmazásban elkészített minden dokumentumba képes saját magát beágyazni.

Ellenőrzés A vírusirtó szoftver telepítése után a program automatikusan ellenőrzi a bejövő fájlokat, legyenek azok akár e-mail mellékletek vagy lemezen lévő adatok.

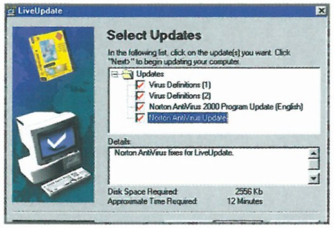
Floppylemez A PC lemezmeghajtójába helyezhető, hordozható mágneslemez.

Hibakereső

Hallott egy új vírusról és szeretné gépét ellenőrizni.

Nyissa meg vírusellenőrző programját, majd nyissa meg az alkalmazás frissítés szekcióját. Ezt követően a program saját honlapjához kapcsolódik és letölti a honlapra feltett, újabb, szabadon engedett vírusok ellen védelmet nyújtó frissítéseket. A vírusirtó szoftver frissítése után ellenőrizze a PC merevlemez-, floppylemez- és CD-meghajtóit a vírusok azonosítása és az esetleges károk helyreállítása érdekében.

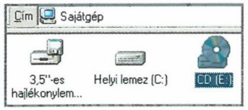

H-P-73-10-20-059

A Mit tud a számítógépem? alkotói arra törekedtek, hogy megbízható és naprakész információkat közöljenek. A kiadvány kiegészíti, de nem helyettesíti a szakkönyvekből megszerezhető szakmai ismereteket. Az Ön gépén futó, kiadványunkban esetleg nem szereplő programokról tájékozódjon speciális szakkönyvekből.

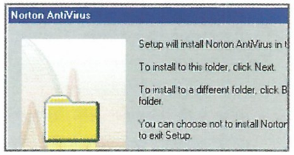
Vírusirtó program telepítése

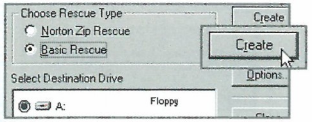
A vírusirtó szoftver használata egyszerű. A Norton AntiVirust mutatjuk be, de a legtöbb vírusirtó szoftver hasonló módon működik.

1 Ha a CD-lemez behelyezését követően a program nem indul el automatikusan, kattintson az Asztal **Sajátgép** ikonjára. A program elindításához kattintson a CD-lemez ikonjára.

2 A telepítő varázsló segít a folyamat véghezvitelében. A telepítés végén a program megkéri a felhasználót a helyreállító lemez elkészítésére. Ha gépében van Zip meghajtó, üres lemezt behelyezve elkészítheti a helyreállító lemezt.

3 Ha nem rendelkezik Zip-meghajtóval, készítsen öt lemezből álló helyreállító lemezcsomagot. A helyreállító lemezek elkészítését követően ügyeljen azok rendszeres aktualizálására.

Vírusok a floppylemezen

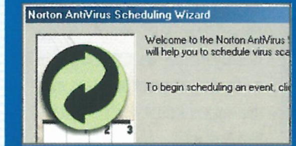
A vírusok gyakran floppylemezeken keresztül terjednek. Ha gépére telepíti a Norton Antivirus teljes verzióját, az automatikusan ellenőrzi a gépbe helyezett floppylemezeket. Ellenkező esetben kattintson jobb egérgombbal duplán a floppylemez ikonjára és válassza a **Scan with Norton Antivirus**t.

Kisokos

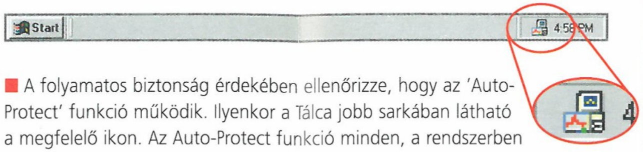
Automatikus ellenőrzés

Érdemes a vírusellenőrzést éjszaka végezni, így nem kell munkáját megszakítania. Nyissa meg a Norton Antivirust, válassza a Scheduling és a New Event opciókat. Elindul a Scheduling Wizard. A vírusellenőrzés beállításához kövesse az utasításokat. Nevezze el az ellenőrzést, válassza ki az ablakban felsorolt listából a futtatás időpontját. Az időpont megváltoztatásához kattintson duplán az eseményre.

Az Auto-Protect használata

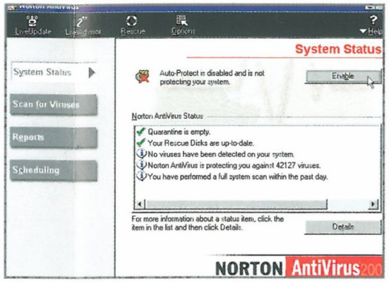
Ha helyesen adta meg a vírusirtó szoftver beállításait, az nemcsak a gépen lévő vírusokat térképezi fel és semmisíti meg, hanem minden gépre kerülő fájlt vagy letöltött internetes honlapot ellenőriz.

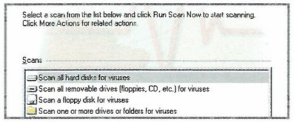
■ A folyamatos biztonság érdekében ellenőrizze, hogy az 'Auto-Protect' funkció működik. Ilyenkor a Tálca jobb sarkában látható a megfelelő ikon. Az Auto-Protect funkció minden, a rendszerben felfedezett vírusgyanús tevékenységre figyelmeztet.

■ Ha az ikon nem látható, vagy piros kereszttel át van húzva; nyissa meg a Norton AntiVirust. Kattintson a **System Status** parancsra, és válassza az **Enable** opciót. Csak akkor kapcsolja ki az Auto-Protect funkciót, ha új szoftvert telepít.

■ A System Status ablak arról is tájékoztatja, hogy mikor került lefuttatásra utoljára teljes ellenőrzés. A futtatáshoz kattintson a **Scan for Viruses** parancsra. Jelölje meg a **Scan all hard disks for viruses** sort, és válassza a **Run Scan Now** lehetőséget. Több, az ellenőrzés folyamatát ábrázoló párbeszédablak jelenik meg.

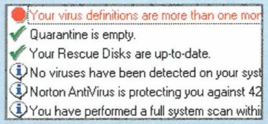

■ A teljes ellenőrzés, a PC-től függően akár egy óráig is eltarthat. Szerencsére az ellenőrzés a háttérben is futtatható: az ablakokat kis méretben helyezze a tálcára és folytassa munkáját.

Fókuszban

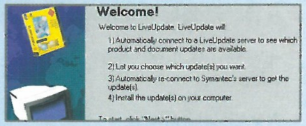
Programfrissítés Interneten keresztül

A legtöbb vírusirtó program folyamatosan frissíthető. Interneten keresztül ez percek alatt elvégezhető.

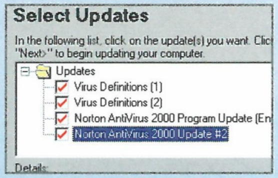

1 Csatlakozzon az Internethez, majd indítsa el a Norton AntiVirus programot. Ha a vírusdefiníciók már elavultak, erre a 'System Status' ablak figyelmeztet.

2 Kattintson az eszköztár **LiveUpdate** ikonjára. Megjelenik a **LiveUpdate Wizard**, amely először az internetes honlaphoz kapcsolódik.

3 Bizonyos böngészőprogramok azonnal kapcsolódnak a 'LiveUpdate' oldalhoz, mások először az Internethez való kapcsolódást kérik a felhasználótól. A honlapra lépés után meg kell adnia, mely frissítéseket szeretné letölteni.

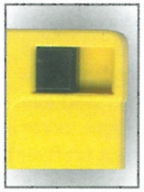

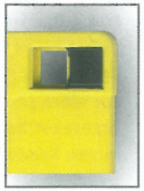
4 Miután kiválasztotta a frissítéseket, azok letöltődnek a PC-re és telepítődnek. Amikor végzett, az új beállítások érvénybe léptetéséhez újra kell indítania a gépet.

Biztonsági másolat, mentőlemez

Egy számítógépes vírusfertőzés következtében elvesztheti valamenynyi adatát. Érdemes rendszeresen mentést készíteni.

A PC köré húzott védőgyűrű 'bezárásához' az egyébként merevlemezen tárolt, de megőrizni kívánt adatokat mentse külső adathordozóra, például Zip-lemezre vagy floppylemezre. A mentéseket rendszeresen végezze, így a merevlemez esetleges helyreállíthatatlan sérülése esetén biztonsági másolatok formájában áll rendelkezésére saját naprakész archívuma. Ugyanilyen fontos feladat naprakészen tartania a rendszerhelyreállító lemezeket. Ezek a lemezek tartalmazzák a legfontosabb beállításokat, adatokat és a rendszerindító fájlok másolatait. Így a merevlemez vírusfertőzése esetén a számítógép újraindítható. Ha operációs rendszerét bővíti, új szoftvert, hardvert telepít, minden esetben frissítse a rendszerindító lemezeket. Beállíthatja a Norton System Doctor alprogramot úgy, hogy az minden egyes bővítés vagy fejlesztés esetén automatikusan frissítse a helyreállító lemezeket. Mindig ellenőrizze, hogy a lemezek írásvédettek (ld.: lent), nehogy azok tartalma felülíródjon.

Nem védett

Írásvédett

Minden, ami Office 2000

Világhálóra szabva

Tartalom

- Az Office 2000 programcsomag elemei
- Fut-e majd az Office a rendszeremen?
- Közzététel a weben
- Útmutató Office vásárlásához

Az Office 2000 minden idők egyik legsikeresebb programcsomagja, az Office 97 bővített verziója. A csomag nagy része a már megszokott elemekből áll, de megjelent egy sor új funkció, és a termék filozófiája is átalakult. Fő újdonsága a webre való alkalmazhatóság: bármely Office 2000 dokumentum elmenthető HTML oldalként. Színekben és grafikában gazdag témákat adhat hozzájuk, megtekintheti őket egy böngészőben, feltöltheti őket egy webhelyre, és el is küldheti az Interneten keresztül.

Komoly csábítás

Ha Ön irodai hálózatban, kollégái pedig távmunkában dolgoznak, illetve, ha céges anyagokat szeretne közzétenni az Interneten, akkor érdemes elgondolkodnia az Office 2000 megvásárlásán. Ez a kártya bemutatja az Office 2000 néhány beépített funkcióját, és azt is, hogy miben térnek el egymástól a vállalati és otthoni verziók.

Tudta-e?

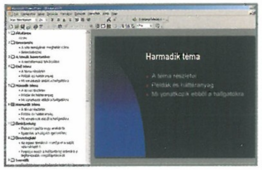
Ha az Office 2000 csúcsminőségű Premium verzióját választja, a csomag része a PhotoDraw 2000, amely nem szerepelt az Office korábbi kiadásaiban. Ez egy nagy teljesítményű grafikai programcsomag, amellyel elkészítheti saját képeit ecsetek, tollak és más eszközök segítségével. Lehetősége van fényképek vagy grafikák szerkesztésére is. Ezeket a képeket a szerkesztés után hozzáadhatja weblapokhoz vagy hagyományos szöveges dokumentumokhoz, és elküldheti őket e-mailben. A program nagy pontosságú, szabadkézi rajzoló és festő eszközöket, illetve különböző szövegstílusokat is tartalmaz.

Kérdés-felelet

K: Készíthetek diavetítést is a Microsoft Office 2000-rel?

F: Igen, ha az Office 2000 olyan kiadását használja, amely tartalmazza a PowerPoint 2000 programot. Ennek segítségével könnyen készíthetünk diaképeket egy bemutatóhoz. A prezentáció után pedig futtatható a számítógépen, közzétehető a világhálón, vagy rányomtatható az írásvetítő fóliáira.

K: Szükséges-e hardvert cserélnem, hogy az új Office 2000 csomag jól működjön?

F: Valószínűleg nem, kivéve, ha nagyon régi számítógépet használ korlátozott méretű memóriával és majdnem teli merevlemezzel. Attól függően, hogy Windows Me-t vagy ennél későbbi verziójú rendszert használ, például Windows XP-t, a minimum követelmény egy Pentium 75 MHz-es processzor, legalább 128 MB RAM, illetve 4 MB minden egyidejűleg futtatott programnak.

K: Az Office 97-et használom. Meg kell vásárolnom a teljes Office 2000 csomagot, vagy ingyen bővíthetem a már meglevőt ?

F: Attól függően, hogy mikor vásárolta az Office 97-et, jogosult lehet egy ingyenes bővítőcsomagra. Ha bővebb információt szeretne, keresse fel a Microsoft Office webhelyét a http://www.microsoft.hu címen. Ha csak egy-két programot szeretne a csomagból, akkor természetesen külön-külön is megvásárolhatja őket a szaküzletekben.

K: Miben különbözik az Office 2003 kifejezés az Office 2000-től?

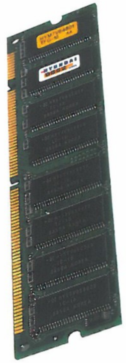
F: Az Office 2003 a legújabb Office kiadás a Microsofttól. Sok tekintetben hasonlít az Office 2000-hez, de egy sor új opcióval rendelkezik, amelyek célja a számítógép multimédiás eszközeinek lehető legjobb kihasználása. Az Office 2003 és a korábbi verziók összehasonlítását megtalálja a www.microsoft.com/ hun/office/edictions/compare.mspx webhelyen.

Szótár

Diavetítés A képernyőn egymás után megjelenő diák, melyeket PowerPoint programmal állítunk elő. A diavetítés széles körben elterjedt az üzleti világban, ahol a prezentációkat képernyőre vetítik ki.

Asztali kiadványszerkesztés Összetett, az egyszerű szöveges dokumentumoknál bonyolultabb arculati elemekből álló dokumentumok készítése. Az ilyen programokat például újságok vagy magazinok arculati tervezésénél használjuk.

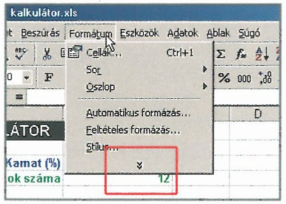
RAM Random Access Memory Átmeneti tárolóhely, ahova a programok és egyéb adatok kerülnek használat közben, mielőtt elmentené őket a merevlemezen. A RAM tartalma minden alkalommal törlődik, amikor kikapcsolja a gépét.

Hibakereső

Egyes menüfunkciók hiányoznak az Office 2000-ből.

A Microsoft Office 2000 csak azokat a funkciókat jeleníti meg, amelyeket rendszeresen használ a menüopciók közül. Amikor rákattint egy legördülő menüre, mint például a Formátum a Wordben, akkor két kis nyíl jelzi a többi, rejtett opciót. Ha rákattint a nyilakra vagy vár egy másodpercet, a rejtett funkciók is láthatóvá válnak. Ahogy múlik az idő, az Office 2000 „megjegyzi" a munkastílusát, és hozzáadja a rendszeresen használt funkciókat a látható opciókhoz.

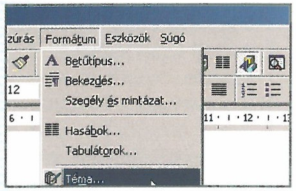

H-P-73-10-20-060

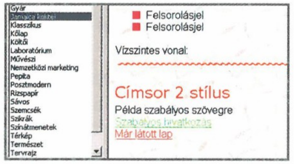
A Mit tud a számítógépem? alkotói arra törekedtek, hogy megbízható és naprakész információkat közöljenek. A kiadvány kiegészíti, de nem helyettesíti a szakkönyvekből megszerezhető szakmai ismereteket. Az Ön gépén futó, kiadványunkban esetleg nem szereplő programokról tájékozódjon speciális szakkönyvekből.

Dokumentumok mentése weblapként

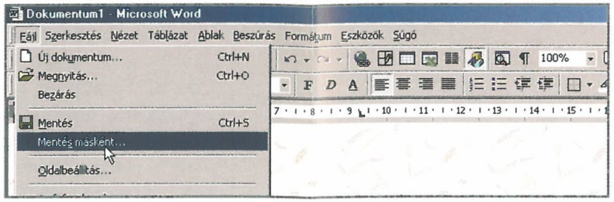
Az Office 2000 könnyedén képes menteni a weben használt HTML formátumban a dokumentumokat. A program szintén gyors és egyszerű megoldásokat kínál az oldalak formázásához.

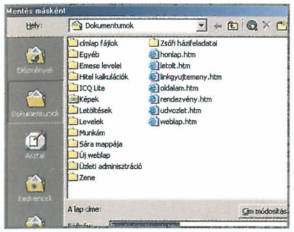

1 Kattintson a **Start** gombra, és lépjen a **Programok, Microsoft Word** opcióra. A **Formátum** menüben válassza a **Téma** opciót. Itt előre megformázott, weblapra helyezhető arculatokat talál.

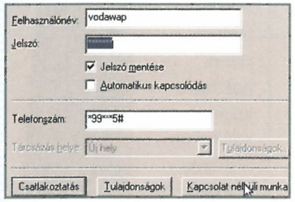

2 A bal oldalon levő 'Válasszon egy témát' ablak felsorolja a stílusokat. Ha rákattint egyre, a jobb oldalon megjelenik a téma előnézete. A képen a **Jamaica koktél** látható. Kattintson az **OK**-ra egy téma alkalmazásához.

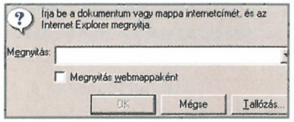

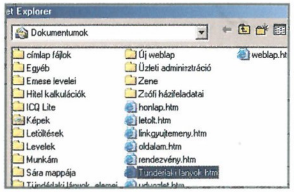

3 A Word dokumentum most már formázva látható. Ha el akarja menteni internetes használathoz, menjen a **Fájl / Mentés másként** parancsra, és válassza a **Weblap** opciót a 'Fájltípus' mezőben. Zárja be a fájlt és nyissa meg újra. A fájlnév kiterjesztése '.htm' lesz, ami a HTML formátumban való mentésre utal.

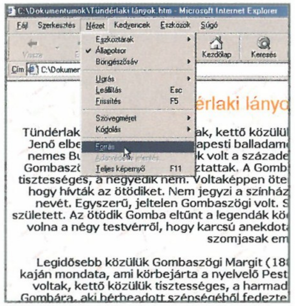
4 Lépjen ki a Wordből, és nyissa meg a böngészőjét. Kattintson a **Kapcsolat nélküli munka** gombra.

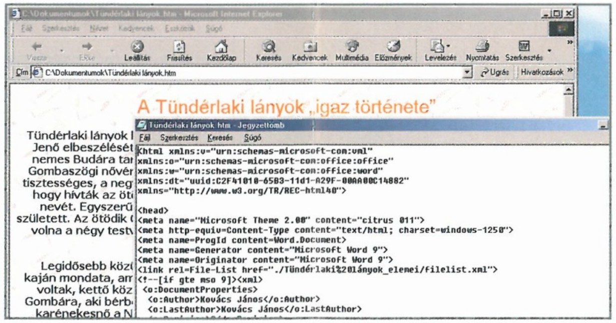

5 Menjen a **Fájl** menübe és válassza a **Megnyitás**t. Tallózzon a merevlemezen, és jelölje ki az újonnan gyártott '.htm' fájlt.

6 Amint kiválasztotta az új webes dokumentumot, a fájl megnyílik a böngészőprogram ablakában. Ha ellenőrizni akarja a HTML formátumot, menjen a **Nézet** menüpontra, és válassza a **Forrás** opciót.

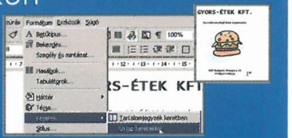

7 Egy külön ablak nyílik meg a HTML kóddal, amelyet az Office 2000 automatikusan állított elő.

Kisokos

Keretek a weboldalakon

Az egyik fő újdonság a Word 2000-esben, hogy lehetővé teszi weblapok felépítését a különálló oldalterületek segítségével. Készítsen egy oldalt Wordben, majd menjen a Formátum menübe. Válassza a Kereteket, majd az új lap keretekkel opciót. Megjelenik a lebegő Keretek eszköztár, mely

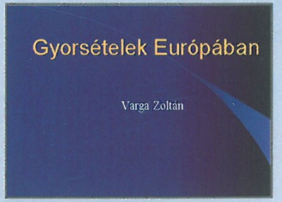
segítségével az oldal tetején, alján, illetve bal vagy jobb oldalán készíthet kereteket. Kattintson az egyikre, és megjelenik a keret, melyet át is méretezhet.

Fókuszban

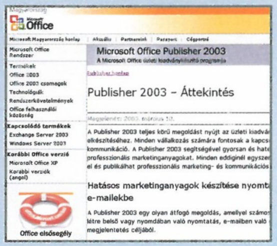
Mi mindent nyújt az Office 2000?

■ Mind a Small Business, mind a Standard csomagnak részét képezi a Word 2000, az Excel 2000, az Outlook 2000 és az Internet Explorer 6-os verziója. A Small Business kiadással együtt szintén megkapjuk a Publisher 2000 asztali kiadványszerkesztőt, míg a Standard kiadás a PowerPoint 2000-et kínálja. A két csomag ára megegyezik. A következő lépcsőt a Professional kiegészítő jelenti, amely a Standard csomaghoz hozzáadja az Access 2000 adatbázis-kezelő programot.

■ Ezután következik a Prémium kiadás, amely a FrontPage 2000 weblapkészítővel és a PhotoDraw 2000-rel egészíti ki a csomagot. Ha olyan szoftvercsomagra vágyik, ami gyakorlatilag minden szükségletet lefed, akkor érdemes elgondolkodnia ezen a verzión. Szintén létezik egy Developer kiadás, amely a szoftverfejlesztőknek készült, és speciális Developer eszközöket tartalmaz.

Iskolai vagy céges prezentációk készítése PowerPoint 2000-rel

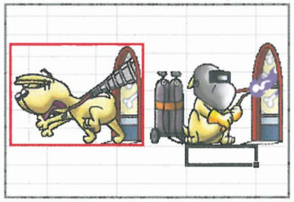
Webhelyek készítése a Microsoft FrontPage programmal

Ötlet

Ha az Office valamely részét illetően kétségei lennének, kérdezzen rá egy számítógépes szaküzletben.

A kutyaólban

■ A Microsoft úgy döntött, hogy kiengedi az Office segédeket a dobozból. Ha segítséget kér valamelyik programban, akkor a figurák szabadon mozogni kezdenek a képernyőn. Vigyázzon, némelyik figura meghökkentheti. Blöki, a segítőkész kutya csak nehezen tud kiszabadulni a kutyaólból, de egy hegesztőfelszerelés és maszk segítségével megoldja a feladatot. Ha látni szeretné Blöki és

barátai mutatványait, kattintson rájuk jobb egérgombbal, és válassza az **Animálás** opciót.

Világhálón az Outlook

Levelezés könnyedén

Tartalom

- Az Outlook Express beállítása a Hotmail fiókra érkező üzenetek fogadására
- Hírcsoportok olvasása Outlook Express-ben
- A magánlevelezés biztonságának megteremtése

A Hotmail fiókot felhasználhatja arra, hogy ne csak otthoni gépén, hanem bármilyen, Internethez csatlakoztatott PC-n tudjon e-mailezni. A Hotmail fiók rendkívül ügyes szolgáltatás, amely feltételezi, hogy az üzeneteit megírni vagy elolvasni kívánó felhasználó kapcsolatban van a világhálóval. A probléma könnyedén megoldható, az Outlook Express program beállítható az on-line Hotmail fiókon keresztül történő levélküldésre és fogadásra. Segítségével kapcsolat nélküli üzemmódban elolvashatja üzeneteit és megválaszolhatja azokat, és csak akkor szükséges az Internethez csatlakoznia, amikor az üzenetet elküldi.

A nap hírei

Az Outlook Express programon keresztül Hírcsoportok ezreibe és specializált témakörök sokaságába nyerhet bepillantást. Az alkalmazás segítségével saját maga fogadhatja és küldheti el elektronikus üzeneteit.

Tudta-e?

A Hotmail szolgáltatáshoz számos hasznos funkció tartozik. Kattintson a Free Newsletters hivatkozásra, így rendszeres értesítést fog kapni az ünnepnapokról, legfrissebb sporthírekről, részvényárfolyamokról vagy állásajánlatokról. Az Options-ra kattintva megtudhatja, hogyan teheti üzeneteit egyedivé, különböző betűtípusok vagy levélpapírok használatával. Utasíthatja a Hotmailt, hogy bizonyos időpontokra emlékeztesse. Ha a születésnapok előtt figyelmeztetést kér, soha nem fog elfeledkezni az ajándékról.

Kérdés-felelet

K El tudja-e érni a hírcsoport szerver az összes hírcsoportot?

F A hírcsoport szerver több mint 30 000 hírcsoport kezelésére képes, de világszerte még rengeteg hírcsoport található, mindig lesznek, amelyek kimaradnak.

K Többen élünk egy háztartásban. Ha megengedem a többieknek, hogy levelezésüket gépemről intézzék, hogyan gondoskodhatom arról, hogy ne olvassák el az én üzeneteimet?

F A felhasználók személyes levelezését biztonságossá teheti, ha mindenki saját Outlook Express 'Identitást' és jelszót kap. Új identitás kialakításához kattintson a **Fájl** menü Identitások parancsának **Új identitás** hozzáadása sorára. Gépelje be a nevet, és tegyen pipát a 'Kötelező a jelszó' sor mellé. Adja meg kétszer a jelszót, majd kattintson az **OK** gombra. Ismét nyomja meg az **OK** gombot, majd az új identitásra történő áttéréshez az **Igen** gombot. Egyik identitásról a másikra való áttéréshez kattintson a Fájl menü **Identitás váltása** parancsára. Válasszon nevet a listáról. A jelszavas védelem nem túl egyszerű, de mindenkit megvéd attól, hogy üzeneteibe mások is beleolvassanak. Ha a Hotmail fiókot használja, a Hotmail Beérkezett üzenetek mappájába való belépéshez is beállíthatja a jelszó kérését.

A szolgáltató megtagadhatja a megbotránkoztató tartalmú hírcsoportok kezelését. Gyermeke érdekében használjon jelszavas védelmet, vagy próbálja ki a Net Nanny-t, amely kiszűri a nem kívánt hírcsoportokat és honlapokat.

K Hogyan alakíthatom ki saját Hotmail fiókomat?

F Lépjen a www.hotmail.com honlapra, és kattintson a **Sign Up for a Free E – Mail Account!** hivatkozásra. A felhasználónév és jelszó megadásához kövesse az utasításokat. A fiók létrehozása után elég, ha a Hotmail honlapra látogat és bejelentkezik.

Szótár

Fejléc A hírcsoport üzenet címsora, erre kattintva tekinthető meg a teljes szöveg.

Hírszerver Az Internet-szolgáltató hírszervere tárolja az összes elérhető hírcsoportot. A hírcsoportok az információk hírszerverről történő letöltése révén érhetők el.

POP (vagy POP3) Post office protocol (Adatátviteli protokoll). Az e-mail üzenetek visszakereséséhez egységesen használt adatformátum. A felhasználó e-mail címe az Internet-kiszolgálónál POP e-mail címként található, ellentétben a web-alapú vagy HTTP e-mail címekkel.

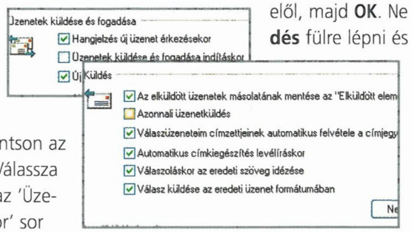
HTTP Hyper Text Transfer Protocol (hyper text átviteli protokoll). Programnyelv, amely meghatározza a világhálón keresztül elküldött üzenetek formátumát és továbbítását.

Hírcsoportok Levélüzenetek szerint rendezett on-line üzenő falak.

Hibakereső

Az Outlook Express program minden egyes megnyitáskor kapcsolódik az Internethez.

Ha üzeneteit kapcsolat nélküli üzemmódban állítja össze, és utána kapcsolódik az Internethez, kattintson az **Eszközök / Beállítások** parancsra. Válassza az Általános fület, vegye ki a pipát az 'Üzenetek küldése és fogadása indításkor' sor elől, majd **OK**. Ne felejtsen el a **Küldés** fülre lépni és kivenni a pipát az 'Azonnali üzenetküldés' sor elől, különben az Outlook kapcsolódni fog a levelező szerverhez.

H-P-73-10-20-065

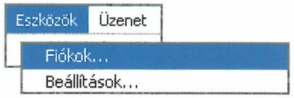
A Mit tud a számítógépem? alkotói arra törekedtek, hogy megbízható és naprakész információkat közöljenek. A kiadvány kiegészíti, de nem helyettesíti a szakkönyvekből megszerezhető szakmai ismereteket. Az Ön gépén futó, kiadványunkban esetleg nem szereplő programokról tájékozódjon speciális szakkönyvekből.

A Hotmail használata

Beállíthatja az Outlook Express programot úgy, hogy minden üzenetet a Hotmail fiók fogadjon.

1 A **Start** menü **Programok** almenüjének **Outlook Express** sorára kattintva nyissa meg a levelező programot.

2 Outlook Express-ben lépjen az **Eszközök** menüre, és ott válassza a legördülő lista **Fiókok** opcióját.

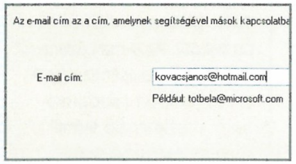

3 A **Levelezés** fül alatt kattintson a **Hozzáadás**, majd a **Levelezés** sorokra.

4 Megnyílik az **Internetcsatlakozás Varázsló**. Adja meg nevét és nyomja meg a **Tovább**ot.

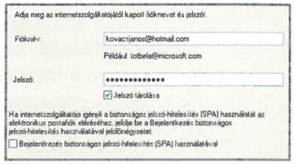
5 Az E-mail cím rovatban adja meg Hotmail fiókjának teljes címét. Kattintson a **Továbbra**.

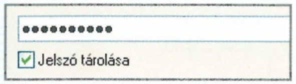

6 Győződjön meg róla, hogy 'A beérkező levelek kiszolgálója' rovatban a HTTP, és a 'HTTP levelezési szolgáltatóm' rovatban a Hotmail opció van-e megjelölve. Ezek az opciók általában automatikusan kijelölődnek. Kattintson a **Továbbra**.

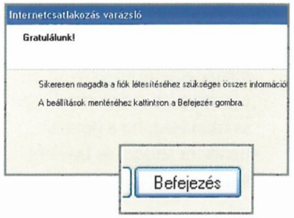
7 A 'Fióknév' rovatba írja be Hotmail címét. A 'Jelszó' rovatba gépelje be Hotmail jelszavát.

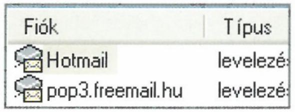
8 Ha minden bejelentkezéskor szeretné használni jelszavát, vegye ki a pipát a Jelszó tárolása sor elől. Ha a pipát bent hagyja, az Outlook Express automatikusan rendelkezésre bocsátja azt, így nem kell minden egyes alkalommal újra megadnia. Kattintson a **Tovább** gombra.

9 A fiókot sikeresen beállította. Az Internetcsatlakozás varázslóból való kilépéshez nyomja meg a **Befejezés** gombot.

10 Most láthatja, hogy az új Hotmail fiók listázódik az Internetfiókok ablakban. Nyomja meg a **Bezárás** gombot.

11 A Hotmail mappákat közvetlenül letöltheti, ha az Igen gombra kattint. Ellenkező esetben azok a Hotmail ikon legelső megnyomásakor az Outlook mappákba töltődnek le.

12 Miután a mappák letöltődtek, megtekintésükhöz kattintson a mappalista Outlook mappája mellett lévő plusz (+) jelre. Kattintson az egyes mappákra, azok tartalmának megtekintéséhez, az egyes üzeneteket pedig azok címsorára kattintva olvashatja.

Kisokos

Az Outlook karbantartása

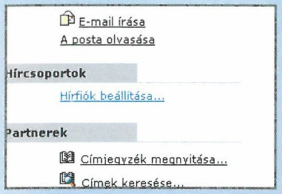
Az eltávolított elemeket az Outlook a 'Törölt elemek' mappában tárolja, amíg manuálisan véglegesen el nem távolítja. Az Outlook kilépéskor automatikusan kiüríti a 'Törölt elemek' mappát, ha az Eszközök menü Beállítások almenüjének Karbantartás fülére kattint, és pipát tesz a 'Kilépéskor a Törölt elemek mappa ürítése' opció elé. Ajánlatos törölni a már lementett, nagyméretű mellékleteket tartalmazó üzeneteket is, mivel az Outlook a beérkezett leveleket csatolásokkal együtt tárolja.

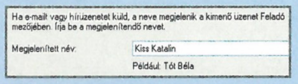
Fókuszban

Hírcsoportok

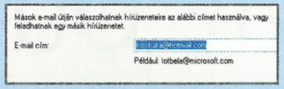
Beállíthatja az Outlook Express programot a frissített hírcsoport üzenetek elolvasására.

1 A főképernyőn kattintson a **Hírfiók beállítása** hivatkozásra. Megnyílik az Internetcsatlakozás Varázsló.

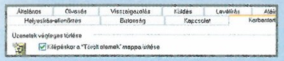

2 Gépelje be a nevét és kattintson a Tovább gombra.

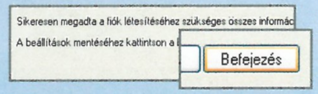

3 Adja meg e-mail címét, így az emberek tudnak válaszolni elküldött e-mail üzenetére, majd ismét nyomja meg a **Tovább** gombot. Használhatja a POP vagy a Hotmail fiókot.

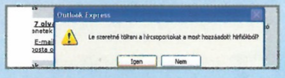
4 Adja meg a hírkiszolgáló címét, majd ismét a **Tovább** parancsra kattintva haladjon.

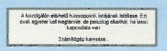
5 A Varázslóból való kilépéshez nyomja meg a **Befejezés** gombot.

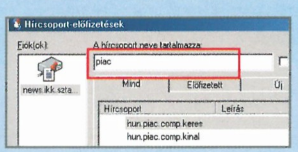
6 A program megkérdezi, hogy szeretné-e letölteni a hírcsoportokat az új Hírfiókból. Nyomja meg az **Igen** gombot.

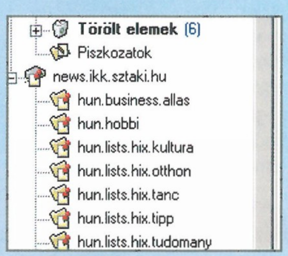
7 Az Outlook kapcsolódik a hírszerverhez és letölti az összes hírcsoportot. Ez több percet is igénybe vehet, mivel több mint 30 000 csoportot kell letölteni, de ezt csak egyszer kell végrehajtani.

8 Ha megadott témában szeretne hírcsoportokat keresni, írjon be keresőszót a szót tartalmazó hírcsoport megjelenítése rovatba. A megadott szót tartalmazó hírcsoportok listája megjelenik. Adott hírcsoportra való előfizetéshez jelölje ki, és nyomja meg az **Előfizetés**t.

9 A megrendelt hírcsoportok megjelennek a hírcsoport szerver neve alatt.

10 Üzenet elolvasásához kattintson az üzenet címsorára. Kis idő múlva – amíg az üzenet letöltődik, a teljes szöveg megjelenik az ablak jobb alsó részében.

Hálózati protokoll

Egy nyelvet beszélünk

Tartalom

- Különféle protokollok bemutatása
- Számítógépek közötti kommunikáció
- Amit az IP-címről tudni kell
- Saját TCP/IP hálózat kiépítése

Minden hálózathoz, legyen az akár két számítógép és egy nyomtató kapcsolata vagy az Internetet alkotó több millió számítógép hálózata, szükség van egy közös nyelvre, más szóval protokollra. E nélkül az összekapcsolt gépek nem tudnának kommunikálni. Egy hálózat számítógépei akkor tudnak egymással kapcsolatba lépni, ha mindegyikre telepítve van az adott protokoll. Ez nemcsak kommunikációt tesz lehetővé, hanem azt is szabályozza, hogy milyen módon és formátumban zajlik az adatforgalom a hálózatban.

A megfelelő protokoll

Több fajta protokollt használnak számítógépes hálózatokhoz. Ez a kártya bepillantást nyújt a különböző típusú hálózatok és protokollok világába. A kártya segítségével felépítheti saját hálózatát, titkosíthatja a megosztott mappákat, és sikeresen megoldhat több előforduló komplikációt.

Tudta-e?

A TCP/IP (Transmission Control Protocol/Internet Protocol) használata több mint húsz éve kezdődött. Az Egyesült Államok Védelmi Minisztériuma fejlesztette ki az akkori kutatási munkában részt vevő számítógépek összekapcsolására. Akkoriban számtalan különböző típusú számítógépet alkalmaztak, és az adatátvitelre használt telefonvonalak nem voltak megbízhatóak. Ennél fogva a TCP/IP kifejlesztése során a különböző rendszerek minél hibátlanabb összekapcsolása volt a cél. A TCP/IP újabb formáját még ma is használják az internetes adatátvitelre.

Kérdés-felelet

K Korlátlan számú számítógépet adhatok hozzá az otthoni hálózathoz?

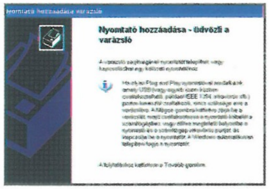
F Elméletileg végtelen számú számítógépet adhat hozzá bármely otthoni hálózathoz, ha a gépeket ún. kapcsoló hubokhoz, a hubokat pedig egymáshoz köti. Ezzel szemben azt javasoljuk, hogy a nyolc számítógépet meghaladó hálózatban az egyiket szervernek használni. Ez a gép látná el a hálózati erőforrások biztosítását.

K Telepíthetek-e egyszerre több protokollt is a számítógépre?

F Igen. Ha az Internethez használt protokoll (TCP/IP) mellé másikat választ az otthoni hálózathoz, mindkettő egyszerre fog működni.

K Megosztható-e egy nyomtató az otthoni hálózaton?

F Ehhez először telepítenie kell a nyomtatót az egyik gépre, majd az egész hálózatra a többi számítógépen keresztül. A Windows XP-ben menjen a **Vezérlőpult**ra, és kattintson a **Nyomtatók és faxok** ikonra. Válassza a **Nyomtató hozzáadása** opciót a Varázsló elindításához. Kattinson a **Tovább** gombra, válassza ki a 'Hálózati vagy egy másik számítógéphez csatlakoztatott nyomtató' opciót. Kattintson **Tovább**ot, és tallózzon a nyomtatóhoz, vagy írja be a hálózati elérési helyét. Nyomjon **Tovább**ot. Ha alapértelmezett nyomtatóként akarja használni, válassza az **Igen** opciót, majd **Tovább** és **Befejezés**. Ismételje meg a lépéseket minden hálózati gépen.

K Mit jelent a tűzfal kifejezés?

F A tűzfal határvonalat képez a számítógép-hálózat és az Internet között, hogy megakadályozza bizonyos típusú információk cseréjét a hálózat és az Internet között. A Windows XP saját tűzfalat használ. Egy hálózat tűzfalának beállításáról többet tudhat meg a **Súgó** menüben, ha beírja a tűzfal szót a keresőmezőbe.

Szótár

Protokoll Nyelv, amely meghatározza az adatok hálózaton keresztüli továbbításának módját. A protokollban a hibaellenőrzésre és adattömörítésre vonatkozó információt találjuk, illetve az eszközök kommunikációs metódusára vonatkozó információkat, hogy a többi hálózatba kapcsolt számítógép is tudja, mikor történik információküldés és -fogadás.

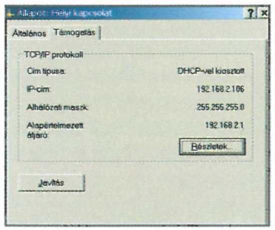
Hálózati forgalom A hálózaton haladó adatok és azok a jelek, amelyek segítségével a hálózat beazonosítja, megtalálja a csatlakoztatott számítógépeket. Ezt érdemes minél alacsonyabb szinten tartani, mivel a forgalom növekedésével a hálózat működése lelassul.

LAN (Helyi hálózat) Olyan hálózat, amelyben a számítógépek viszonylag zárt környezetben vannak összekapcsolva, mint például egy iroda vagy lakás.

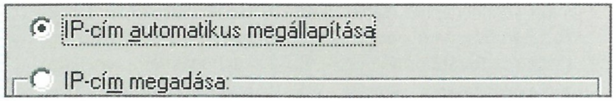
Hibakereső

Nem látszanak az otthoni hálózathoz csatlakoztatott számítógépek.

Először ellenőrizze a kapcsolatokat a hálózatba kapcsolt gépeken. Ha megfelelően vannak csatlakoztatva, akkor kattintson jobb egérgombbal a **Hálózati helyek, Tulajdonságok** opcióra, kattintson a **Helyi kapcsolat**ra, majd az **Állapot** és a **Támogatás** fülre. Győződjön meg arról, hogy minden hálózatba kapcsolt gép saját névvel rendelkezik és ugyanahhoz a Munkacsoporthoz tartozik. Végül ellenőrizze, hogy minden gépre ugyanaz a protokoll van-e telepítve.

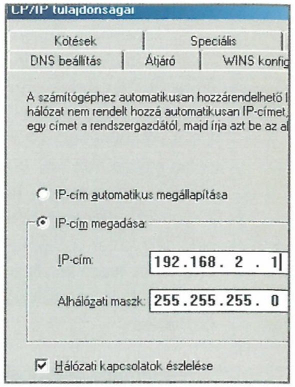

Otthoni hálózat kiépítése

■ Egy hálózat az IP címek segítségével azonosítja a számítógépet, ugyanúgy, ahogy a postás a levél címzése alapján találja meg a helyes címzettet. Amikor bejelentkezik a szolgáltató szerverén, hogy kapcsolódjon az Internethez, a szerver egy egyedi IP-címet ad a számítógépnek a kapcsolódás idejére.

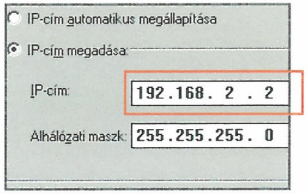
■ A TCP/IP (Transmission Control Protocol/Internet Protocol) az egyik legnépszerűbb protokoll helyi hálózatokhoz, és ez adja az Internet alapját is. Kisméretű otthoni hálózatoknál az IP címet érdemes saját kezűleg megadni. A nagy hálózatok az IP-címeket automatikusan osztják ki.

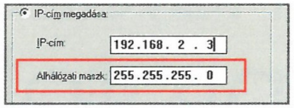

■ A TCP/IP protokoll esetén minden, a hálózathoz kapcsolódó számítógépnek saját IP-címmel kell rendelkeznie. Egy IP-cím négy darab 0 és 255 közötti számból áll pontokkal elválasztva, például '192.168.2.1'.

■ Amikor hálózatot telepít, mindig használja a '192'-t az IP-cím első tagjaként. Mivel egyik szolgáltató sem használja a 192-őt a webhelyek IP-címének első tagjaként, nem áll fenn annak a veszélye, hogy konfliktus alakuljon ki az Internetre kapcsolódó gépek között.

■ Minden hálózati számítógépnek azonos első három tagra van szüksége, azonban az utolsó számjegy legyen egyedi. Például egy három gépből álló hálózat az alábbi IP-címekkel jöhet létre: '192.168.2.1', '192.168.2.2', '192.168.2.3'.

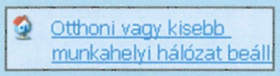
■ Az IP-cím mellett a TCP/IP hálózathoz a számítógépnek egy második azonosítóra is szüksége van, amit „alhálózati maszknak" neveznek. Egy otthoni hálózaton az alhálózati maszk értéke legyen '255.255.255.0'. Ez megfelelő alhálózati maszk egy olyan IP-címnek, amely a '192.168.x.x' tagokkal kezdődik.

Fókuszban

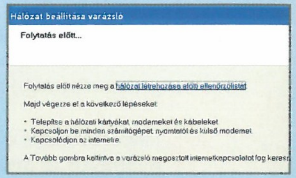
Hálózat építése Windows XP-vel

A Windows XP egyik erőssége a Hálózat beállítása varázsló, amely segítségével gyorsan és könnyen létrehozhatunk egy hálózatot.

1 Kattintson a **Start** menü Hálózati helyek ikonjára. A baloldali **Hálózati műveletek** dobozból válassza az 'Otthoni vagy kisebb munkahelyi hálózat beállítása' opciót.

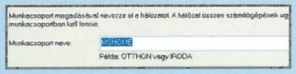

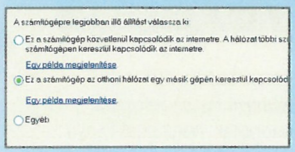
2 Megnyílik a Hálózat beállítása varázsló. Kattintson a **Tovább** gombra. A következő oldalon kattintson az ellenőrzőlistára mutató hivatkozásra. Ezzel megnyílik egy weboldal, amely vázolja a hálózat felépítéséhez szükséges hardveres lépéseket.

3 Ha végrehajtotta a hálózatra vonatkozó instrukciókat, térjen vissza a Varázslóhoz, és kattintson a **Tovább** gombra a szoftverek beállításához.

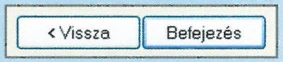
4 Adja meg, hogy a hálózatba éppen bekapcsolandó számítógépnek milyen szerepe lesz: közvetlenül kapcsolódik-e az Internetre, vagy ez egy másik hálózati gépen keresztül fog történni? Nyomja le a **Tovább** gombot.

5 Adjon nevet és rövid leírást a számítógépről, és nyomjon **Tovább**ot. Adja meg a munkacsoport nevét (ennek a hálózatba kapcsolt gépeknél azonosnak kell lennie). **Tovább, Tovább**. A Varázsló ekkor kialakítja a számítógép beállításait a hálózathoz. Ez eltarthat néhány percig.

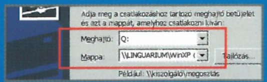
6 Megnyílik egy emlékeztető arról, hogy minden hálózati számítógépen le kell futtatni a Varázslót. Kattintson a hálózatra illő opcióra és nyomjon **Tovább**ot. Ha elkészült a képernyőn látható lépésekkel, nyomja le a **Befejezés** gombot.

Kisokos

Fájlvédelem

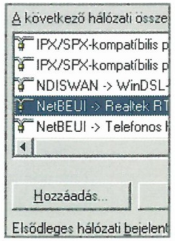
Ha TCP/IP-t használ az otthoni hálózat számára, és egy Internethez kapcsolódó gép is van a hálózatban, helyezze biztonságba a megosztott mappákat. Szúrjon be egy 'Q' betűt a megosztott mappa neve után, hogy láthatatlan legyen a hálózaton. Jegyezze fel a mappa elérési útját.

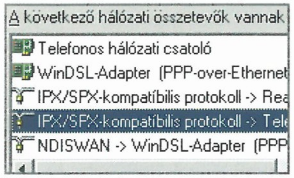

A többi gépen nyisson meg egy tetszés szerinti mappát. Kattintson az Eszközök, Hálózati meghajtó leválasztása opcióra, és a Mappa mezőbe írja be a 'Q' betűvel ellátott mappa elérési útvonalát.

További protokoll fajták

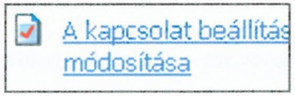
■ A NetBEUI a 'NetBios Enhanced User Interface' rövidítése, és eredetileg az IBM fejlesztette ki az 1980-as évek közepén. Régebbi operációs rendszerek által használatos, mint a Windows 95, de nem kompatibilis a Windows Me-vel vagy az XP-vel.

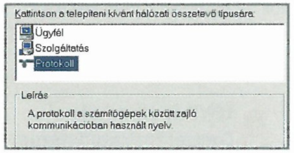

■ Az IPX/SPX az 'Internetwork Sequenced Packet Exchange' rövidítése, és a Novell NetWare hálózati rendszerhez fejlesztették ki. Használható Windows Me-vel és XP-vel is, és gyakran használják irodai helyi hálózatoknál.

■ Az IPX/SPX protokoll XP-re való telepítéséhez ellenőrizze, hogy adminisztrátorként lépett-e be a számítógépre, majd menjen a **Start** menü, **Vezérlőpult**, **Hálózati kapcsolatok** opcióra. Kattintson a Helyi kapcsolat ikonra, és válassza a Kapcsolat beállításainak módosítása opciót.

■ A Helyi kapcsolat – tulajdonságok ablakban kattintson a **Telepítés** gombra. Kattintson a **Protokoll, Hozzáadás** parancsra. Válassza ki az NWLink **IPX/SPX/NetBIOS-kompatibilis átvételi protokoll** opciót. Nyomjon **OK**-t és **Bezárás**t.

Internet-szolgáltatás

A színfalak mögött

Tartalom

- Az Internet-szolgáltatók szerepe
- Egyedi IP-címek
- A weboldalak útja a számítógépre
- Minden, amit a TCP/IP protokollról tudni kell

Az Internetre való kapcsolódáshoz szerződnie kell egy Internet-szolgáltatóval. Ha ez megtörtént, akkor már gyerekjáték fellépni a világhálóra. A dolog hátterében azonban összetett rendszerek és folyamatok teszik lehetővé, hogy e-mailt küldjön és böngésszen a világhálón. A weboldalakon megjelenő színes információ feltehetően több ezer kilométert tett már meg a Föld körül, és számos számítógépen átfutott, mielőtt a számítógépünk képernyőjén megjelenik.

Háttérmunka

A számítógép Internetre kapcsolódásakor végrehajtott feladatok többsége rejtve marad. Ezekről nem is kell pontosan tudnia, hogy micsodák, kivéve, ha programozónak vagy informatikusnak tanul. Ha azonban szeretné kihasználni az Internet minden előnyét, akkor jól jöhet a háttérfolyamatok áttekintő ismerete. Ez a kártya az Internet-szolgáltatás alapfogalmait mutatja be.

Tudta-e?

A számítógépek és a webszerverek mellett sok más hardvereszköz is csatlakozik az Internetre, például WAP-os mobiltelefonok és kézi számítógépek. Ezekkel út közben is letölthet információt vagy böngészhet a világhálón. Ez a technológia rohamosan fejlődik, az új vívmányok hónapokkal a piacra lépést követően már mindenhol a boltokban vannak. Közel a pillanat, amikor az Internetet hűtőgépen és televízión keresztül érjük el. A jövő világában az emberek állandó on-line kapcsolatban lesznek.

Kérdés-felelet

K Elérhető-e az Internet egy on-line szolgáltatáson, például az AOL-en keresztül?

F A múltban az on-line szolgáltatások sokban különböztek a mai Internet-szolgáltatók által nyújtott lehetőségektől, hiszen az Internetnek csak bizonyos részei voltak elérhetőek. Mostanában az olyan szolgáltatók, mint az amerikai AOL szintén általános webböngészési szolgáltatásokat nyújtanak, illetve az előfizetőiknek külön internetes tartalmakat.

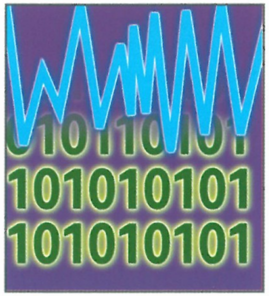
K Hogyan érdemes szolgáltatót választani?

F Érdemes a böngészési szokásaihoz leginkább illeszkedő szerződést megkötni. Ha sok időt szeretne tölteni a neten, akkor válasszon ADSL vagy kábelen történő szolgáltatást. Itt havi fix díjat kell fizetni. Általában a nagy szolgáltatók, mint az Axelero jó lehetőségeket kínálnak a letöltési sebesség és az ügyfélszolgálat terén.

axelero internet
A MATÁV CSOPORT TAGJA

K Mi az a szélessáv és hogyan működik?

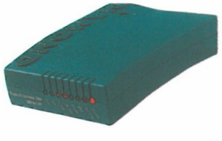
F A szélessávú Internet-kapcsolat a csatlakozás egyik leggyorsabb módja. A legtöbb, Interneten küldött adatot a modem analóg hangjelekké alakítja át, amelyeket ezután a telefonhálózaton továbbít. A széles sávnál az adatok egy sokkal hatékonyabb digitális formátumban, a DSL (Digital Subscriber Line) kábelen vagy a kábeltévé hálózatán keresztül futnak.

Szótár

Gerinchálózat Nagy sebességű kapcsolat két nagyteljesítményű számítógépes központ között. A kormányok és nagy szervezetek ilyen gerinchálózatokkal kapcsolják össze a telephelyeiket világszerte.

Modem A modulátor-demodulátor rövidítése. A modem a digitális adatot telefonvonalon küldhető hangjellé alakítja. A másik végponton levő modem ezután visszaalakítja a jeleket digitális adattá, hogy a számítógép értelmezni tudja.

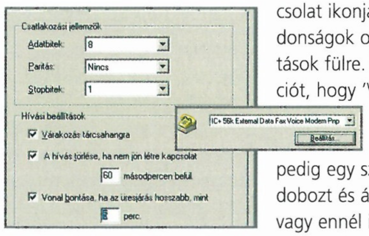
Router (Útválasztó) Hálózatokat összekapcsoló eszköz. Megvizsgálja az információt hordozó csomagokat, ellenőrzi a címet, és a megfelelő úton továbbküldi.

Ethernet A számítógépek hálózatba kapcsolásának módja, vagy csillag alakzatban egy központi hubbal, vagy „busz" alakban, amely egyetlen két csomópontú csatlakozót jelent.

Hibakereső

Az Internet-kapcsolat nem szakad meg, amikor bontani szeretné a kapcsolódást.

Sokba is kerülhet, ha elfelejti bontani a kapcsolatot, miután befejezte a munkát. Nyissa meg a Vezérlőpultot, és kattintson a Hálózati kapcsolatok parancsra. Kattintson jobb egérgombbal a kapcsolat ikonjára, és válassza a Tulajdonságok opciót. Lépjen a Beállítások fülre. Látni fogja azt az opciót, hogy 'Vonal bontása, ha az üresjárat hosszabb, mint…' mellette pedig egy számot. Pipálja ki a dobozt és állítsa az időt 5 percre vagy ennél is kevesebbre.

H-P-73-10-20-066

A Mit tud a számítógépem? alkotói arra törekedtek, hogy megbízható és naprakész információkat közöljenek. A kiadvány kiegészíti, de nem helyettesíti a szakkönyvekből megszerezhető szakmai ismereteket. Az Ön gépén futó, kiadványunkban esetleg nem szereplő programokról tájékozódjon speciális szakkönyvekből.

Az információ és a szolgáltató szerepe

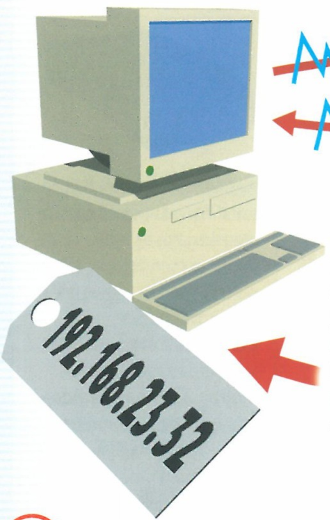
Jóllehet kényelmes az Internetet egy egységes rendszerként elképzelni, a valóságban ennél sokkal bonyolultabb.

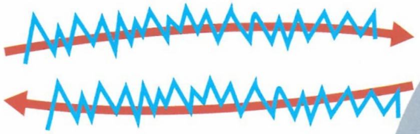
Az Internet egy hálózatokból álló hálózat. A legtöbb számítógép része egy ethernet hálózatnak, amely kapcsolódhat az Internetre. Amikor otthonról tárcsázik, belép az Internet-szolgáltató hálózatába. A helyi szolgáltatótól csatlakoznak az országos hálózatba, amely további, ennél is nagyobb hálózatokhoz kapcsolódik.

1 Kapcsolat Amikor megnyitja a böngészőjét, a modem tárcsázza és kezdeményezi a hálózathoz kapcsolódást az Internet-szolgáltatónál. Ha a hangfal be van kapcsolva, akkor hallani fogja a modem tárcsázását és a válaszadást is. Ez jelzi, hogy a modem és a szolgáltató modemje között adatcsere zajlik.

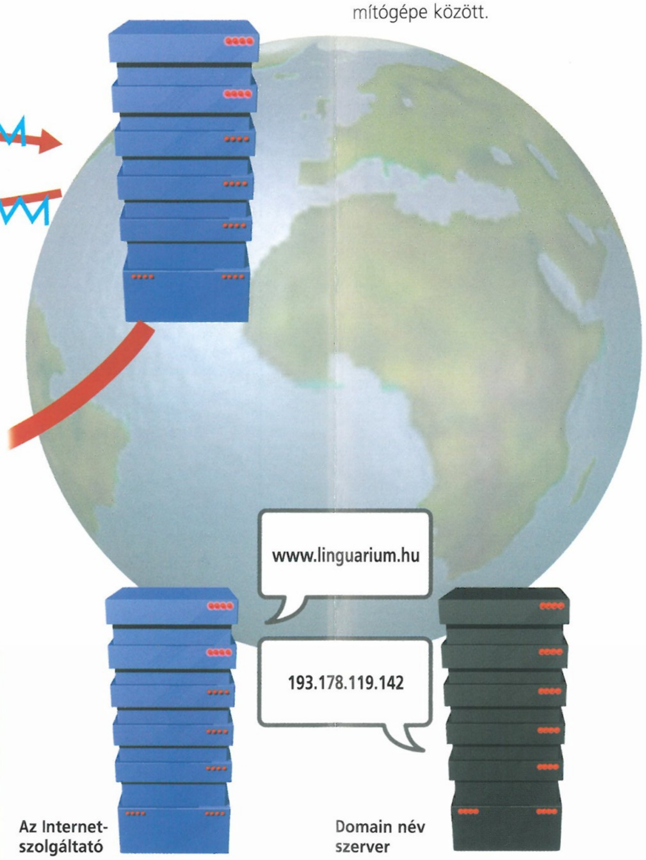

2 Azonosítás A szolgáltatónak tudnia kell, ki szeretne belépni. Emellett ellenőriznie kell a felhasználónevet és jelszót, majd egy állandó PPP (pont és pont közötti protokoll) kapcsolatot kell létrehoznia, hogy a telefonvonal segítségével információt lehessen küldeni és fogadni a szolgáltató és saját számítógépe között.

3 IP-címek Amikor a számítógép bejelentkezik a szolgáltató hálózatába, egyedi azonosító IP-címet (Internet Protokoll) kap, ami nagyjából így fest: '123.123.123.123'. Minden számítógép és internetes URL rendelkezik IP címmel, éppen úgy, ahogy a postai küldemények is címmel vannak ellátva.

4 Fájlok keresése Amikor beírja egy weboldal címét a böngészőjébe, a szolgáltatója lekérdezi az oldal IP-címéhez tartozó DNS címet (domain név szerver). Ha a szerver nem tudja ezt a címet, továbbküldi a kérést egy másik DNS-hez. A cím végül visszakerül a böngészőhöz, amely ezután az IP-címen keresztül eléri az adott weblapot.

Kisokos

IP-cím

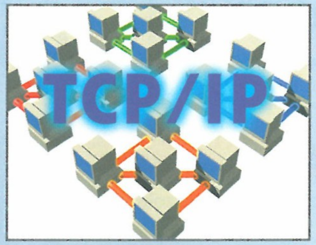
Az IP-címek hasonlóak a weboldal címekhez. Ha begépeli a 212.58.224.32 címet a böngészőbe, megkapja a hozzá tartozó weboldalt (BBC). Amikor legközelebb kapcsolódik az Internetre, próbálja megkeresni az IP-címét és a szerver nevét, amelyhez kapcsolódik. Ehhez menjen a Start menü, Programok, Parancssor opcióra, majd írja be, hogy 'ipconfig'. Vagy, ha szeretné az információ útját követni egy weboldal elérése során, akkor írja be ezt 'tracert www.bbc. com'. Ez megmutat minden ide-oda ugrást a kérés és a weboldal között.


```
C:\WINDOWS>tracert www.google.co.hu
Útvonal követése a következőhöz: www.google
legfeljebb 30 ugrással:
  1   254 ms   299 ms   289 ms  lo1.bsr0-sze
  2   279 ms   269 ms   159 ms  tge1-3-2199
  3    29 ms    29 ms    38 ms  tge1-3-2199
  4   290 ms   269 ms   328 ms  bpt-b1-gethl
  5   300 ms   269 ms   289 ms  hbg-bb1-posl
  6   300 ms   289 ms   320 ms  adn-bb1-posl
  7   260 ms   249 ms    59 ms  adn-b3-pos0
```

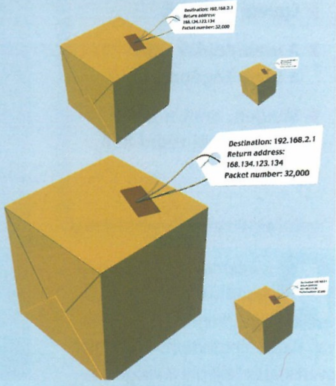
Fókuszban

Protokollok

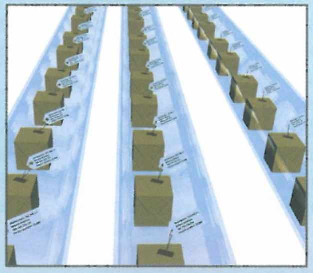
- Az internetes adatcsere vagy -forgalom meghatározott kommunikációs rendben zajlik, ezt nevezik protokollnak. A TCP/IP (Transmission Control Protocol / Internet Protocol) protokoll alkotta hálózatokból áll elő az a külsőre egységes rendszer, amit Internetnek nevezünk.

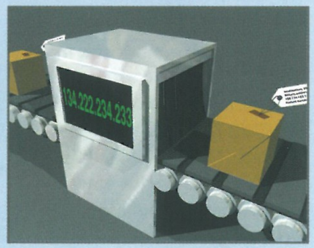
- A TCP egyforma méretű „csomagokra” bontja az adatokat. A TCP felelős azért, hogy egy klienstől a klienshez/szerverhez a megfelelő adat jusson el. A csomagok különféle utakat járhatnak be az Interneten, amely végén megérkeznek a címzetthez. A TCP esetében nem lényeges, milyen úton jut el egy adatcsomag, amennyiben épségben és rendben érkezik meg.

- Az IP protokoll lehetővé teszi az adatcsomagok számára, hogy az egyik géptől a másikig több, egymást átfedő hálózaton keresztül jussanak el. Az Interneten az adatoknak különféle hálózatokon kell keresztülhaladniuk, ezért az IP protokoll egy „borítékba” helyezi az adatokat, hogy érintetlenül érkezzenek meg.

- Amikor egy csomag a hálózat végére ér, találkozik egy routerrel, amely kinyitja a borítékot, elolvassa a címet és megtalálja a leghatékonyabb útvonalat. Ezután az IP protokoll segítségével újabb borítékba helyezi, és továbbküldi.

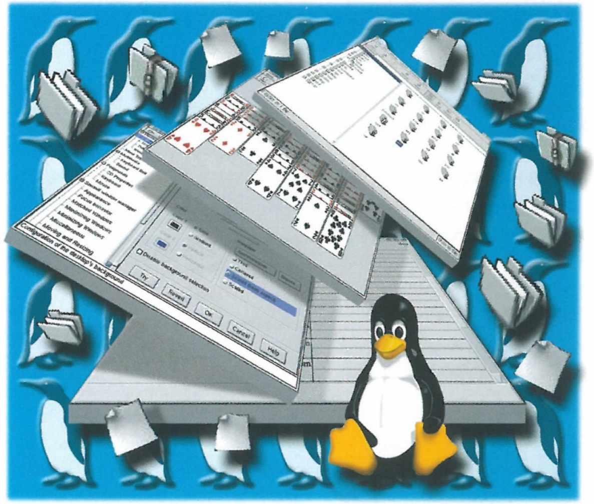

Minden, ami Linux

Ingyen erőforrás

Tartalom

- A Linux operációs rendszer felfedezése
- Kompatibilis hardver
- A Linux navigálásakor előforduló problémák
- Szoftverek letöltése

A Linux operációs rendszer izgalmas újonc a számítástechnika világában. 1991-ben alkotta meg Linus Torvalds, aki abban az időben a finnországi Helsinki Egyetem hallgatója volt.

Megbízhatósága és széleskörű elérhetősége miatt világszerte egyre több állami intézet és vállalkozás választja ezt a rendszert. A Linux olyan operációs rendszer, amely szinte minden személyi számítógépen futtatható, és ami még jobb hír, a rendszer és a szoftverek teljesen ingyen használhatóak. Emellett léteznek a Linuxnak igen jó kereskedelmi változatai is, amelyek nagyszerű felhasználói kézikönyveket és programokkal teli CD-ket is tartalmaznak.

Nyílt forráskód

A Linux „nyílt forráskódú" rendszer, ami azt jelenti, hogy akár fizetés nélkül is igénybe vehető. Emellett a Linuxon futó, kiváló minőségű nyílt forráskódú alkalmazások száma is gyorsan nő.

Tudta-e?

A Linux megalkotója, Linus Torvalds egy pingvint választott az operációs rendszer logójának. Rendszerét hobbiból kezdte fejleszteni az egyetemi évek alatt. Úgy döntött, hogy ez a logó illeszkedik legjobban a szoftver arculatához, mivel egy kiadós ebéd utáni jólétre utal. A pingvin gömbölyded, elégedett mosoly ül az arcán, és egy olyan lény benyomását kelti, aki nagyszerűen érzi magát saját világában. Torvalds a mai napig a Linux szerzői jogainak tulajdonosa, noha az egész világ számára ingyenes használatra jegyezte be, így feltehetően a Linux pingvin valamilyen formában még sokáig köztünk marad.

Kérdés-felelet

K Futtatható a Linux a Windows-zal párhuzamosan?

F Igen. A Windows és a Linux elérhető kettős indítással. A legegyszerűbben úgy futtathat Linuxot egy Windows-ra konfigurált számítógépen, hogy a 'partíció nélküli' telepítés opciót választja. Ez azt jelenti, hogy a Linux lassabban fog futni, de könnyebb törölni a telepítést, ha valami elromlik. E nélkül a telepítéshez fel kell osztani (particionálás) a merevlemezt, ami az összes itt található adat törlésével jár. A szakmai segítség itt elengedhetetlen csakúgy, mint a biztonsági mentés a helyreállításhoz.

K Hol szerezhető be a Linux program?

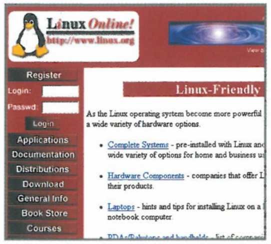
F A Linux ingyenesen elérhető az Interneten. Az új felhasználóknak azonban célszerű az egyik kész csomagot megvásárolniuk, mint például a Red Hat, amelyhez kézikönyveket és technikai segítséget is kapnak. Az operációs rendszert árusító helyek teljes listáját találja ezen a címen: www.linux.org/dist/index.html.

K Működnek-e a Windows programok a Linuxon?

F A Windows szoftverek nem működnek a Windows emulációs program nélkül. Elérhetőségüket ellenőrizze a www.linux.org/apps/all/system/emulators.html címen.

K A számítógép hardvere kompatibilis-e a Linux-szal?

F A legtöbb számítógépes hardvert jól támogatja a Linux. Segítséget könnyen találhat a Linuxot támogató számtalan webhely egyikén. Ha konkrét kérdése van, keresse fel a www.linux.org/hardware/index.html oldalt.

Szótár

KDE Asztali környezet. Grafikus felhasználói felület, amely segíti a hatékony munkavégzést a Linuxon. A GNOME és a KDE két példa a GUI asztali környezetre a Linux operációs rendszeren.

Nyílt forráskód Az Open Source Initiative (Nyílt Forráskód Kezdeményezés) által kibocsátott szabvány, amely a program ingyenes elérhetőségére utal.

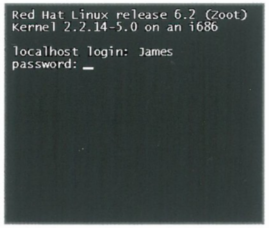
Többfeladatos rendszer Több mint egy folyamat egyidejű kezelésének képessége. Egyszerű példa erre, amikor egy dokumentum szerkesztése közben kinyomtatunk egy másikat.

Több felhasználójú rendszer Olyan konfiguráció, amelyben egy számítógép egyidejűleg több másik munkaállomásról elérhető. Erre jó példa az Apache Web Server, amely Linuxon fut. Többen kapcsolódhatnak a szerver weboldalaihoz, és használhatják őket egyidejűleg.

Hibakereső

Telepítette a Linuxot, de nem tud belépni a számítógépbe.

A 'boot:' kijelzésnél nyomja le az Enter billentyűt, vagy várjon egy másodpercet. Ha a Linux betöltötte a képernyőt a 'localhost login:' kijelzéssel, írja be a választott felhasználónevet és nyomja le az **Enter**t. A 'password:' kijelzésnél adja meg a telepítés során választott jelszót, és nyomjon ismét **Enter**t. Végezetül a GUI elindításához írja be a 'startx' parancsot, és nyomja le az **Enter**t. Rövid idő múlva megjelenik a Linux Asztal, amellyel navigálhat a rendszeren belül.

*A **Mit tud a számítógépem?** alkotói arra törekedtek, hogy megbízható és naprakész információkat közöljenek. A kiadvány kiegészíti, de nem helyettesíti a szakkönyvekből megszerezhető szakmai ismereteket. Az Ön gépén futó, kiadványunkban esetleg nem szereplő programokról tájékozódjon speciális szakkönyvekből.*

H-P-73-10-20-067

Teljesítmény és sokoldalúság

A Linux gyors és megbízható operációs rendszer, mindenre képes, amit a Windows tud, viszont ingyenes. A Linux a leggyorsabban terjedő operációs rendszer: mára több mint 10 millió felhasználót számlál.

■ A Linux egy Unix-alapú operációs rendszer. Tervezője megosztotta a rendszert más felhasználókkal, akik segítettek továbbfejleszteni. A fejlesztés napjainkban is tart.

■ Az Internet döntő része Unix-alapú szervereken fut, és a Linux a ma használt legnépszerűbb Unixra épülő márka.

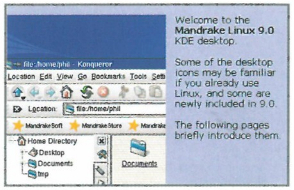
■ Ami megkülönbözteti a Unixot a Microsoft Windows számtalan verziójától, az a tulajdonlás módja, hiszen a Linuxnak nincs tulajdonosa.

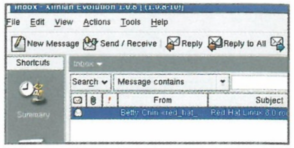

www.linux.org

■ A Linux operációs rendszereket több különböző gyártótól töltheti le, beleértve a Red Hat-et (www.redhat.com), a SuSE-t (www.suse.com), az SCO Csoportot (www.caldera.com) és a MandrakeSoft-ot is (www.linux-mandrake.com).

■ A Linux bizonyítottan stabil, és rendkívül jó teljesítményt nyújt még a régebbi személyi számítógépeken is.

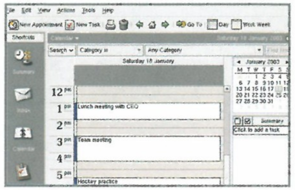
■ A Linuxon egy sor népszerű játék is működik, mint például a Quake. Emellett a háromdimenziós autós játékok is futnak rajta.

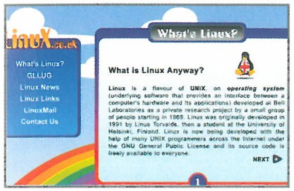
■ A Linuxhoz számos hasznos szoftvert is kap: e-mail programot, jegyzettömböt, grafikai szoftvert, nagyteljesítményű táblázatkezelő programot és MIDI zeneszerkesztőt.

■ A Linux szoftverekkel leveleket írhat, e-mailt küldhet és böngészhet az Interneten, csakúgy, mint a Windows-zal. Az alaptelepítés része egy hasznos naptár program és több grafikai programcsomag.

■ A Linux-szal tulajdonképpen mindent megtehet, amit a Windows számítógépekkel, és folyamatosan jelennek meg hozzá új szoftverek.

■ A különféle alkalmazásokról, játékokról, szövegszerkesztőről és más Linux operációs rendszeren futó programról többet tudhat meg a www.linux.co.uk címen.

Fókuszban

A Linux hátrányai

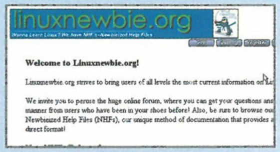
Nem könnyű hozzászoknia a Linuxhoz. Alapvetően a UNIX minden változata parancssorokra épülő rendszer, és csak nemrég fejlesztették ki a GUI rendszereket az elérhetőség növeléséhez.

■ A tapasztalatlan Linux felhasználóknak jó kézikönyvekre és teljes erőbedobásra van szükségük az új fogalmak és módszerek elsajátításához.

■ Sajnos a Linux beépített súgója túl bonyolult az új felhasználóknak. Sok Linux webhely és támogatást nyújtó weboldal található azonban az Interneten. Nézzen körül a világhálón, és ha komolyan gondolja a Linux elsajátítását, akkor nagyon is kifizetődő élményben lesz része, amely mellesleg remek módszer a számítógép belső működésének megértésére is.

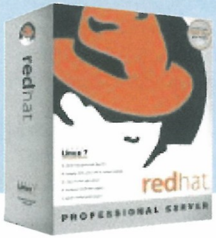

www.linux.com

www.linuxnewbie.org

■ Ha úgy dönt, hogy megvásárolja a Linuxot, például a Red Hattől a www.redhat.com oldalon, akkor egy gyors és stabil operációs rendszerre fogja költeni a pénzét. Emellett naprakész kézikönyveket és három darab, több mint 350 alkalmazást tartalmazó CD-t is kap.

Hardver és szoftver

Hagyományosan a Unixot, amelyből a későbbi Linux született, borzasztó nehéz volt telepíteni és konfigurálni. Sőt mi több, parancssorokra épült, és grafikus kezelői felület sem volt hozzá.

■ A Unix rendszereknek saját speciális grafikai illesztőkre és hangkártyára volt szükségük. Emellett ezek az illesztők általában nem működtek a szabvány IBM-kompatibilis számítógépeken és laptopokon, és nagyon drágák voltak.

ATI grafikai illesztő

SoundBlaster Live!

■ A Linux-kompatibilis számítógép hardverekről bővebben olvashat a www.linuxdevices.com oldalon.

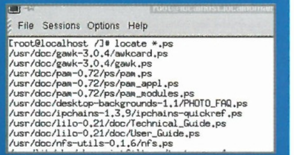

■ A Linux mindamellett személyi számítógépeken fut, és egy sor Windows-kompatibilis hardvert támogat, beleértve a grafikai illesztőket és hangkártyákat.

Kisokos

Linux kereső funkció

Ha telepítette a Linuxot a számítógépére, állítson be néhány azonnali kereső eszközt a héjból (vagy parancs kijelzésből). Írja be az '# updatedb' kifejezést. Ez egy pár perces folyamatot indít el. Ezután egy azonnali 'locate database' eszközhöz jut. Például ha szeretné az összes ugyanolyan típusú fájlt megtalálni, akkor írja be, hogy '#locate' és a kiterjesztést, és másodpercek alatt megkapja a keresésnek megfelelő fájlok listáját.

Felhasználói fiókok

Rendszer-biztonság

Tartalom

- A Rendszergazda fiók megismerése
- Felhasználói fiókok létrehozása és beállítása
- Egyéni jogok és felhasználói profilok konfigurálása a számítógépen

A Windows 2000 a Windows 95 és 98 verziók stabilitását és biztonságát ötvözi és fejleszti tovább. Népszerűségének oka a megbízhatóság, a felhasználóbarát felület és az a tulajdonság, hogy képes helyettesíteni a Windows 98 és Windows NT Workstation 4.0 operációs rendszereket a vállalati számítógépeken. A Windows 2000 elindításához biztonsági jelszó szükséges, így a felhasználónevet és a hozzátartozó jelszót nem ismerő illetéktelenek nem léphetnek be a rendszerbe.

Nyisson fiókot

Ha nem ismeri a Windows 2000-et, akkor nélkülözhetetlen megértenie a felhasználói fiókok és profilok működési elvét, e nélkül véglegesen kizárhatja magát saját számítógépéről. Ennek a kártyának az a célja, hogy ezt megelőzze, és minél egyszerűbbé tegye a felhasználónév és jelszó megadásának, illetve az új fiókok hozzáadásának folyamatát.

Tudta-e?

A Windows 95/98 tartalmazott egy hasonló funkciót, a különböző felhasználói profilok létrehozását. Azonban ez csupán a megjelenítésre szorítkozott, és nem volt olyan biztonságos, mint a Windows 2000 vagy Windows XP rendszerekben. A Windows 95/98 ezen opciójának egyetlen előnye az volt, hogy a számítógép 'megjegyezte' a különböző beállításokat, mint például az Asztal megjelenését és a háttérképet. Bekapcsolni a Vezérlőpulton található 'Felhasználók' kisalkalmazás segítségével lehetett.

Kérdés-felelet

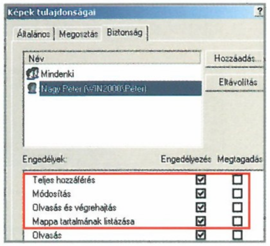

K Előfordulhat-e, hogy véletlenül kikapcsolom vagy kitörlöm a Rendszergazda fiókot?

F A Rendszergazda fiók nem kapcsolható ki és nem törölhető, mivel a Windows 2000 vezérléséhez elengedhetetlenül szükség van egy rendszergazdára. Ha mégis megpróbálja, azonnal hibaüzenetet kap arról, hogy ez nem lehetséges. Ez egy biztonsági záradék a Windows 2000-ben.

K Törölhetek olyan mappákat, amelyekhez csak nekem van jogosultságom?

F Természetesen törölhet. Minden felhasználó létrehozhat mappákat, feltéve, hogy nincsenek ilyen szinten korlátozott jogai. Jobb egérgombbal kattintson egy mappára, majd a **Megosztás** parancsra. Az olvasási és módosítási jogok hozzáadásához kattintson az **Biztonság** gombra. Ezeket a jogokat maga a felhasználó vagy bármely, rendszergazda jogokkal felruházott felhasználó módosíthatja.

K Elfelejtettem Rendszergazda jelszavamat. Ennek ellenére hozzáférhetek-e még a számítógépemhez?

F Igen, hozzáférhet, ha van egy másik, rendszergazda-jogosultságú felhasználói fiók, amibe be tud jelentkezni.

K Az Interneten, a Microsoft honlapján kaphatok-e további felvilágosítást a Windows 2000-rel kapcsolatban?

F Okvetlenül látogasson el a www.microsoft.com honlapra. Ott kattintson a **Windows** hivatkozásra, majd válassza ki a **Windows 2000**-t.

Szótár

Profil Egyéni felhasználó beállításai, amelyeket a helyi meghajtón tárol a számítógép. A profil része az Asztal, a Tálca és az Internet beállításai, illetve további felhasználói beállítások.

Felhasználói fiók A Vezérlőpulton található Felhasználónevek és jelszavak kisalkalmazás segítségével hozható létre. Lehetősége van több felhasználói fiók beállítására is, ezzel biztosítva egyes felhasználók megfelelő jogait és elérési lehetőségeit a számítógépen.

Csoport Csoportokat is a Felhasználónevek és jelszavak kisalkalmazással készíthet. Ez a különálló felhasználók egy csoportjának közös jogokat enged beállítani, ezzel megkönnyítve a rendszergazda feladatát.

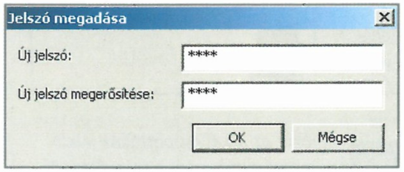
Extension Kiegészítő program, amely egy másik program keretein belül fut.

NTFS (NT File System) A Windows NT által használt fájlrendszer.

FAT32 (File Allocation 32) Fájlfoglalási táblázat. A Windows 98 által használt 32-bites fájlrendszer.

Hibakereső

Nem tud bejelentkezni a Windows 2000 rendszerbe.

A legtöbb esetben ennek elgépelés az oka (például kisbetűk használata nagybetűk helyett). Előfordulhat az is, hogy a rendszer jelszócserét kért, és a következő bejelentkezésnél a felhasználó megfeledkezett erről. Sokadszor elgépelt jelszó megadása után a rendszer letilthatja a fiókot. A legjobb megoldás megkérni a rendszergazdát a jelszó visszaállítására, vagy a fiók újraengedélyezésére.

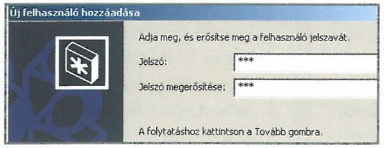
H-P-73-10-20-068

A Mit tud a számítógépem? alkotói arra törekedtek, hogy megbízható és naprakész információkat közöljenek. A kiadvány kiegészíti, de nem helyettesíti a szakkönyvekből megszerezhető szakmai ismereteket. Az Ön gépén futó, kiadványunkban esetleg nem szereplő programokról tájékozódjon speciális szakkönyvekből.

Windows 2000 Rendszergazda fiók

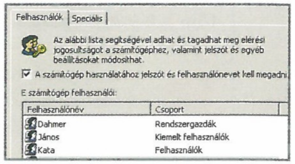
A Windows 2000 a telepítés során kér egy felhasználónevet és jelszót a Rendszergazda fiókhoz. Ezeket természetesen érdemes titokban tartani.

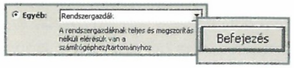
■ Rendkívül fontos megjegyezni a rendszergazda jelszót, mivel nélküle nem képes bizonyos műveleteket elvégezni.

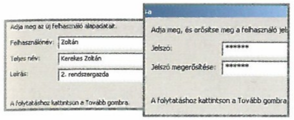

■ A későbbiekben akármennyi felhasználót hozzáadhat, de elsőként a Rendszergazda fiókot kell beállítania. A Rendszergazda fiók a Windows 2000 központi fiókja. Nem törölhető, mivel egyedül rendelkezik minden további felhasználó beállításához szükséges összes joggal.

■ Jó ötlet egy másod-rendszergazda fiók beállítása rögtön az első után az elfelejtett jelszó esetére.

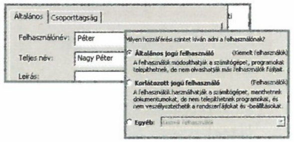

■ Kattintson duplán a **Felhasználók és jelszavak** ikonra a Vezérlőpulton. Kattintson a **Hozzáadás** gombra. Adja meg először a Felhasználónevet, majd a teljes nevet és **Tovább**. Adja meg jelszavát. Kattintson az Egyéb mellé, és válassza ki a Rendszergazdákat a listából. Végül kattintson a **Befejezés**re.

Hozzáférési jogok

A felhasználói fiókok elsődleges előnye a fokozott rendszer és adatbiztonság. Ezzel azonban lehetőség nyílik felhasználói profilok beállítására is.

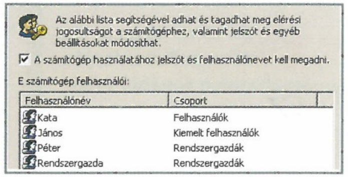
■ Amint a Windows 2000 telepítve van, a Vezérlőpulton található Felhasználónevek és jelszavak kisalkalmazás segítségével további felhasználói fiókok hozhatók létre. Ezáltal az összes felhasználónak saját fiókja lehet a számítógépen, és különböző hozzáférési jogokat kaphatnak. Ezek a jogok határozzák meg, hogy egy adott felhasználó telepíthet-e vagy törölhet-e programokat, standard felhasználó legyen-e, vagy hogy lehet-e nagyobb mozgástere.

Több felhasználó

Készítsen egy különálló, munkaidőre szóló fiókot saját magának, így elkerülheti az olyan módosításokat, amelyek meghibásodást okozhatnak az operációs rendszerben.

■ Új felhasználói fiók elkészítésével új felhasználói profil is jár, amely tárolja az adott felhasználó adatait és beállításait. Ezek csak akkor jönnek elő, ha a felhasználó saját nevével és jelszavával jelentkezik be a rendszerbe. Ez azt jelenti, hogy minden egyes felhasználó saját ízlése szerint testreszabhatja az Asztalt anélkül, hogy bárki zavarná ebben, vagy módosítaná beállításait.

■ Ez biztonságot is jelent, mivel minden felhasználó kizárólag a saját elérésű mappáiba mentheti munkáját.

■ Ha valamely felhasználó más felhasználó mappáit próbálja megnyitni, egy figyelmeztető 'A hozzáférés megtagadva' üzenetet kap.

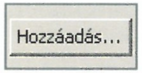

Új felhasználó hozzáadása

Új felhasználó hozzáadásához járjon el úgy, ahogyan az új Rendszergazda fiók készítésekor.

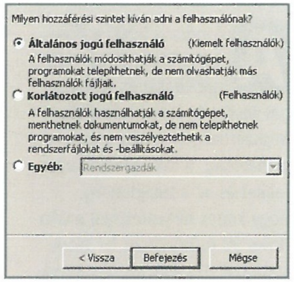
■ Nyissa meg a Vezérlőpultot, majd kattintson duplán a Felhasználók és jelszavak kisalkalmazásra jobb oldalt). A képernyőn kattintson a **Hozzáadás** gombra.

■ Adjon meg egy felhasználónevet, majd az új felhasználó teljes nevét és leírását. Kattintson a **Továbbra**.

■ Gépelje be jelszavát, majd válassza ki a felhasználó szintjét. Választhat Rendszergazda vagy Korlátozott felhasználói típust, attól függően, hogy milyen jogokat engedélyez az új felhasználónak. Kattintson a **Befejezés** gombra.

Mappák és csoportok

Készíthet olyan mappákat a helyi meghajtón, amelyeket több felhasználó szabadon megoszthat.

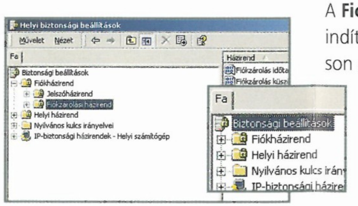
■ Ezt csoportok megadásával teheti meg, a 'Felhasználónevek és jelszavak' segítségével. Hozzon létre új csoportot, helyezze a felhasználókat az adott csoportokba. Alkalmazza a csoportot a megosztandó mappára. Ez egyben megtiltja a csoporton kívül álló felhasználóknak a hozzáférést a kiválasztott mappához.

Fiókházirend

Segítségével hangolhatja össze a felhasználók hozzáférési jogait.

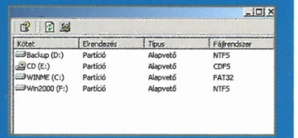
■ A Fiókházirendben adhatja meg, hogy mennyi rosszul megadott jelszó után zárolja a rendszer a felhasználói fiókot. Meghatározhatja azt is, milyen gyakran frissítsék a felhasználók a jelszavukat, sőt annak hosszát karakterekben. A **Fiókházirend** megnyitásához indítsa el a Vezérlőpultot, kattintson a Felügyeleti eszközökre, majd a **Helyi házirend** ikonra. Itt sok olyan hasznos beállítást talál, amellyel az egyedi felhasználókra szabhatja a jogokat.

Kisokos

Melyik fájlrendszer?

A Windows 2000 nagyobb biztonságának érdekében, telepítéskor fontos a megfelelő fájlrendszer kiválasztása. Két fájlrendszer közül választhat: FAT32 vagy NTFS. Amennyiben nem szándékozik más operációs rendszert használni, az NTFS jóval biztonságosabb, mivel megakadályozza a fájlokhoz való hozzáférést DOS vagy más operációs rendszeren keresztül. Ennek az az oka, hogy a nem NTFS operációs rendszerek nem tudják olvasni az NTFS fájlokat.

A BIOS és a számítógép

Finom-beállítások

Tartalom

- A BIOS és elhelyezkedése
- A BIOS menürendszere és beállításai
- Speciális BIOS beállítások és azok hatása a számítógép teljesítményére

Minden bizonnyal találkozott már a „BIOS" (Basic Input Output System, Alapvető Be-/Kimeneti Rendszer) fogalmával, de nem feltétlenül tudhatja, hogy számítógépében is van ilyen. A BIOS alapvető beállításai közvetlenül befolyásolják a számítógép teljesítményét. A BIOS egy apró, de fontos szoftver, amely a hardver és az operációs rendszer közötti kommunikáció hatékonyságáért felelős.

A BIOS piac

Minden alaplaphoz különböző típusú vagy verziójú BIOS tartozik. Annak ellenére, hogy a változatok első ránézésre meglehetősen különböznek, valójában teljesen hasonlóan működnek. Ez a kártya segít megérteni a BIOS szoftver menüit és beállításait. Azonban ne feledje, hogy a BIOS beállításainak megváltoztatása súlyos meghibásodást okozhat a számítógép hardverében, így ez a művelet csak tapasztalt felhasználóknak ajánlott.

Tudta-e?

A korai számítógépeket az alaplapon elhelyezkedő apró kapcsolók vagy „jumperek" rendkívül bonyolult és összetett rendszerének segítségével konfigurálták. Az IBM PC-AT típusú számítógépben 1984-től elemmel működő CMOS chip-et használtak, amely tárolta a BIOS beállításait, azonban ezeket elég nehézkesen lehetett megváltoztatni. Jelenleg sokféle BIOS létezik, amelyek már az alaplapba vannak foglalva és szoftveresen beállíthatóak. A szabványok hiányában azonban a beállítható opciók száma alaplaponként változik.

Kérdés-felelet

K Mióta új hardvert telepítettem, számítógépem folyamatosan összeomlik. Mi a gond?

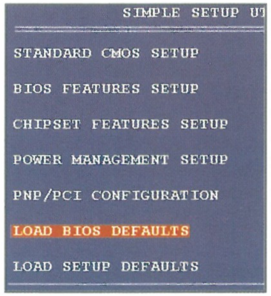
F Elsőként győződjön meg arról, hogy a hardverhez a legfrissebb illesztőprogramot használja (az újabb verziók minden gyártó honlapjáról letölthetőek). Amennyiben az illesztőprogram naprakész, magát a BIOS-t kell frissíteni. Ez Flash BIOS chip esetén az Internetről letölthető frissítéssel elvégezhető. Egyeztessen a gyártóval. Más esetben az egész BIOS chipet kell kicserélni – ez csak régebbi számítógépekre vonatkozik. Létfontosságú az utasítások pontos betartása, mivel hiba esetén kárt tehet számítógépében.

K Melyik gombbal lépjek be a számítógép BIOS-ba?

F A legtöbb alaplap a számítógép indítása közben kiírja a BIOS megnyitásához szükséges billentyűt. Azonban néhány számítógép ezt egyáltalán nem jeleníti meg. A megfelelő billentyűkombinációt megtalálhatja az alaplap használati utasításában, vagy a gyártó honlapján az Interneten.

K A BIOS beállításainak módosítása óta nem indul el a Windows. Mi a teendő?

F Bizonyos beállítások okozhatják azt, hogy a számítógép nem indítja el a Windows operációs rendszert, de ez könnyen kijavítható. Vonja vissza módosításait, így visszaállíthatja a korábbi állapotot. Ha ez nem oldja meg a problémát, használhatja azt a beépített opciót, amely a BIOS-t visszaállítja a gyártó által megadott alapértelmezett konfigurációra.

Szótár

IRQ Interrupt Request (Megszakítási kérelem) vonalak, amelyek kulcsfontosságúak a számítógép hardverének működtetéséhez. Ha ezek a vonalak hibásak, problémákat okoznak.

Erőforrás típusa	Beállítás
Memóriatartomány	FEAF8000 - FEA
I/O tartomány	D400 - D4FF
IRQ	22

AGP Accelerated Graphics Port (Gyorsított grafikus port). Minden újabb alaplapon található, monitorvezérlőnek való bővítőhely. A legtöbb új videokártya ezt támogatja. Az AGP beállítások optimalizálása a BIOS-ban javítja a videó és 3D-s grafikus teljesítményt.

RAM (Random Access Memory) Írható, olvasható memóriamodulok általános elnevezése.

Számítógép:
Intel(R)
Pentium(R) 4 CPU 3.20GHz
3.21 GHz, 512 MB RAM

Alaplap Áramköri lap, amelyre a számítógépben található összes hardver és bővítmény csatlakozik.

CMOS Complimentary Metal Oxide Semiconductor (Komplementer fém-oxid félvezető). A rendszer beállításait tároló memória chip.

Hibakereső

Nyugtalanítja a BIOS frissítése.

Figyelmesen olvassa el az utasításokat. A frissítés verzióját egyeztesse az alaplap verziójával, amely a használati utasításban, vagy a számítógép indításakor látható. Egyes gyártók az Interneten tesznek elérhetővé olyan programot, amely ellenőrzi a BIOS verzióját és dátumát. Amennyiben további segítségre és tanácsokra van szüksége, látogasson el a www.szoftverfrissites.lap.hu honlapra.

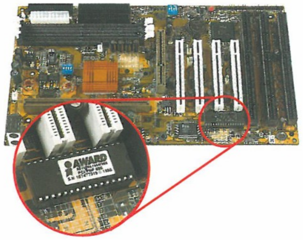

H-P-73-10-20-068

A BIOS hardver

Minden alaplap tartalmaz BIOS-t, és ez egy kicsi, Setup nevű programmal érhető el. Megnyitásához általában elég egy gombnyomás vagy billentyűkombináció, röviddel a számítógép elindulása után.

■ A BIOS fizikailag az alaplapon, általában egy ROM (Read Only Memory) chipben helyezkedik el. A BIOS beállításait egy alaplapon található, elemmel vagy tölthető akkumulátorral működő, 64 byte-os RAM tárolja, az úgynevezett CMOS RAM.

■ Ha elfelejti a BIOS vagy a rendszer jelszavát, nem tud belépni a BIOS-ba. Ilyen esetben a BIOS-t alapállapotába kell visszahelyezni. Megteheti ezt egy egyszerű jumper beállítással – lásd az alaplap használati utasítását – vagy az elem átmeneti eltávolításával. Ez érzékeny művelet, legyen biztos a dolgában.

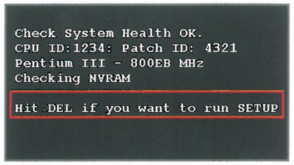

■ Írja le BIOS beállításait, különös tekintettel a merevlemez-beállításokra. Ha vissza kell állítania a BIOS rendszert, vagy az akkumulátort kimerült, használhatja a CMOS mentőprogramot.

A BIOS Setup megnyitásához figyelje a képernyőt rögtön a számítógép indítása után. Amint megjelenik egy, a lentihez hasonló üzenet, nyomja meg a kijelölt gombot – ez esetben a **Delete**-et.

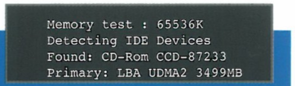
Ötlet

A BIOS frissítése előtt készítsen biztonsági másolatot a régi beállításokról.

Kisokos

Rendszerindítás

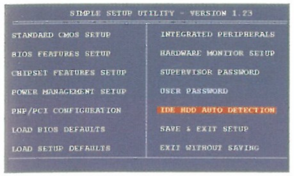

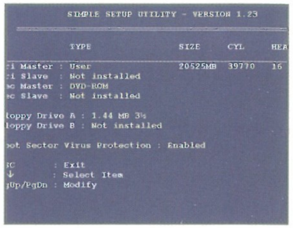
A rendszerindítás folyamata minden számítógépnél megegyezik. Amint minden egység áramot kap, a BIOS lefuttat egy ellenőrzőprogramot – a POST-ot (Power-On Self Test/Bekapcsolási Önteszt), majd elindítja a hardver rendszert. Ezután bekapcsolja az IDE eszközöket (merevlemez(ek), CD-ROM), majd általában ellenőrzi a helyi meghajtókat. Ennek elvégeztével lehetősége van a BIOS megnyitására az adott billentyű segítségével, majd az indítást átveszi az operációs rendszer, amely a BIOS-szal kommunikálva befejezi a rendszer elindítását.

A menük használata

A rendszer elindítása alatt megnyomott BIOS billentyű vagy billentyűkombináció megnyitja a BIOS menüt. A kurzor gombokkal navigálhat a menüben, az Enterrel pedig kiválaszthatja a kívánt beállítást.

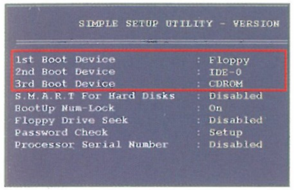
■ A BIOS összes fajtája menürendszerrel állítható be. Az itt látható példában, a merevlemez konfigurálásához lépjen a kurzorgombokkal a 'hard disk – vagy HDD' opcióra, majd az **Enter** gombbal lépjen az almenübe.

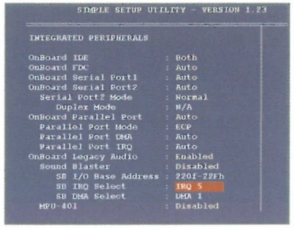
■ A BIOS általában automatikusan érzékeli az összes IDE eszközt. Amikor megnyílik a meghajtók oldala, elfogadhatja az ajánlott értékeket, vagy a **Page Up** és **Page Down** billentyűk segítségével, a használati utasításnak megfelelően módosíthatja azokat.

■ A hardver konfigurációjához hasonlóan, egy almenü tartalmazza a BIOS beállításait. Itt módosíthatja a rendszerindítás sorrendjét, beállíthatja a meghajtók hibaellenőrzését és a Bekapcsolási Öntesztet. Ezek a beállítások azonban alaplapról alaplapra változnak.

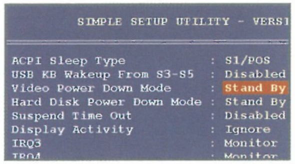

Az alapértelmezett rendszerindítási sorrend a hajlékonylemez, majd a merevlemez és a CD-ROM.

■ A legtöbb BIOS tartalmaz egy 'Integrated Peripherals' vagy 'Integrated Features' (Integrált bővítmények) részt. Ez vezérli a hardver eszközöket és az erőforrások elosztását, mint például a fizikailag alaplapra csatlakozó videó és audió rendszerek IRQ vonalait.

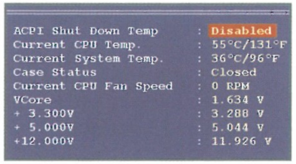

■ Található még egy 'PC health status' (Számítógépdoktor) menüt is, ahol ellenőrizheti az alaplapi feszültséget, a processzorhűtő sebességét és hőmérsékletét, így biztos lehet abban, hogy az nem melegedik túl.

■ A legtöbb alaplapon lehetőség adódik egy BIOS és/vagy egy rendszer jelszó megadására. Ez nagy biztonságot nyújt számítógépének, mivel a jelszó nélkül senki sem indíthatja el a Windows-t vagy akár a DOS operációs rendszert – hacsak el nem távolítják az elemet.

■ Beállíthat energiamenedzsment opciókat is például úgy, hogy egy modem által fogadott bejövő hívás elindítsa a számítógépet és a Windowst.

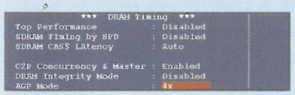

Fókuszban

Speciális BIOS opciók

A másik gyakori BIOS menü az 'Advanced Chipset Features' (Speciális chip-készlet beállítás). Itt konfigurálhatja az alaplapi eszközöket – a hang, a videó, a gyorsítótár és az AGP rendszereket.

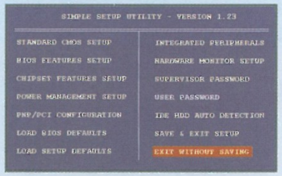
■ Ezek beállításához több rálátás szükséges, mivel javíthatják, ugyanakkor ronthatják is a számítógépre csatlakoztatott eszközök teljesítményét, például egy AGP monitorvezérlő esetében. Érdemes elolvasnia az alaplap használati utasítását, így megtudja, hogyan befolyásolják ezek a beállítások a PC-t. A legjobb beállítások kiválasztásához nézzen bele a megjelölt hardver használati utasításába.

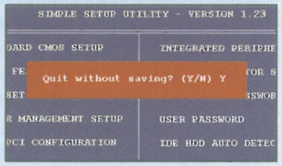

■ A BIOS általában lehetőséget nyújt arra, hogy hiba esetén a gyártó által megadott alapértelmezett konfigurációt visszaállíthassa. Ennek hiányában megteheti, hogy a módosítások mentése nélkül lép ki a BIOS-ból.

Ötlet

Egyszerre csak egy beállítást módosítson, így visszaléphet a korábbi konfigurációra.

Biztonság haladóknak

Kockázatos levelezés

Tartalom

- A maximális biztonság fontossága
- Nyilvános és egyéni titkosítás
- Digitális tanúsítványok és aláírások

A Küldés és fogadás gomb megnyomásakor azt gondolhatjuk, hogy a leveleinket a program biztonságosan kézbesíti, és senki nem tekinthet bele tartalmukba. Sajnálatos módon azonban az e-mail rendkívül veszélyeztetett. Levelünk számos számítógépen keresztülhaladhat, mire eléri célját, útközben azonban könnyen elolvasható. Ráadásul az üzenetek mind a küldő, mind a címzett számítógépén megtalálhatóak, még akkor is, ha úgy hisszük, hogy kitöröltük, így bármely hozzáféréssel rendelkező személy elolvashatja leveleinket. Néhány egyszerű és hatékony lépéssel biztosíthatjuk, hogy az e-mailjeink biztonságban jussanak el a címzetthez.

Maradjon köztünk

Ez a kártya gyakorlati útmutatást ad arról, hogyan tehetjük az e-maileket biztonságossá, és a titkosítási eljárások is szóba kerülnek, amelyek segítségével a legfontosabb üzeneteket megóvhatjuk az illetéktelenektől.

Tudta-e?

A fontos üzenetek elrejtése a kíváncsi tekintetek elől nem újkeletű probléma, a különböző kémszervezetek már évszázadok óta készítenek és törnek fel titkosítási kódokat. A második világháborúban a németek az eredetileg 1923-ban, bizalmas üzleti kommunikáció lebonyolítására kifejlesztett „Enigma" készüléket használták üzeneteik általuk feltörhetetlennek vélt titkosítására. Azonban a kombinációk száma nem volt elegendő, így lengyel és angol matematikusok végül feltörték a kódot. A titkos üzenetek, parancsok megfejtésével befolyásolták a háború menetét.

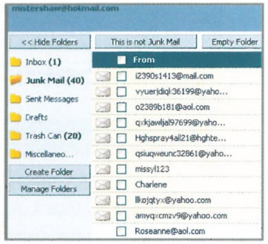
Kérdés-felelet

K A digitális aláírások jogi szempontból megegyeznek-e a kézzel írottakkal?

F A digitális aláírásra vonatkozó törvény 2001-ben történt elfogadásával megnyílt hazákban is az út az elektronikus kereskedelem jogi hátterének könnyítésére. A jövőben a digitális aláírások még szélesebb körűvé válhatnak. A digitális aláírás még hitelesebb is lehet, hiszen nem csak az aláíró személyének azonosítását szolgálja, hanem azt is bizonyítja, hogy a dokumentum nem változott meg aláírása óta.

K Rengeteg kéretlen levelet kapok – hogyan tehetném titkossá az e-mail címemet?

F Az e-mail cím titokban tartása nem egyszerű feladat, mivel rengeteg internetes cég vár arra, hogy kéretlen ún. 'spam' leveleket küldhessen. Számos weboldal elkéri az e-mail címet a regisztrációs folyamat során, majd továbbküldi azt a levelező cégeknek. Az a legjobb, ha csak barátainak és kollégáinak adja meg, vagyis azoknak, akikkel levelezni akar. Tartson fenn egy második e-mail címet csak regisztrációs célokra, hogy oda érkezzenek a kéretlen üzenetek.

K Honnan tudom letölteni a 'Pretty Good Privacy'-t?

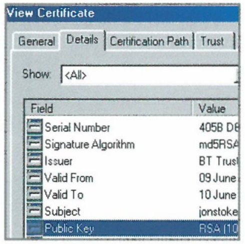
F A 'Pretty Good Privacy' több weboldalról is letölthető, azonban a letöltés néhányról még mindig csak Amerikára és Kanadára van korlátozva, noha a vonatkozó törvény már megváltozott. A legutóbbi amerikai és nemzetközi verziók letölthetők a PGP nemzetközi honlapjáról a www.pgpi.org címen.

Szótár

Titkosítás Szöveg és adat kóddá alakítása.

Visszafejtés Az adat visszanyerése a kódolt üzenetből.

Algoritmus Matematikai eljárás vagy képlet, amely egy probléma megoldására szolgál – a titkosítás esetében a megoldás az üzenet kódolása vagy visszafejtése.

Digitális aláírás A nyilvános kulcsú titkosításhoz (Public Key Encryption) hasonló titkosítási eljárás. Az üzenet titkosítására egyéni kulcsot alkalmaznak, amely a titkosított üzenettel (az aláírás) és a nyilvános kulccsal együtt kerül elküldésre. A címzett a tanúsítványra klikkelve fejti vissza az aláírást, így megbizonyosodva a küldő személyéről és a dokumentum változatlanságáról.

Hibakereső

Elfelejtette az egyéni kulcs jelszavát.

A nyilvános kulccsal kódolt üzenetek lehetséges, hogy elvesztek. Az egyéni kulcs jelszavának elvesztésekor az egyetlen lehetőség az újbóli regisztráció és egy új tanúsítvány kiállítása. Mindenképpen tegyen óvintézkedéseket, hogy ne felejtse el a jelszót, ugyanakkor az ne kerülhessen illetéktelenek birtokába. A nyilvános kulcsú titkosítás hatékonysága jelentősen csökken, ha a jelszavak a tulajdonosukon kívül más számára is elérhetővé válnak.

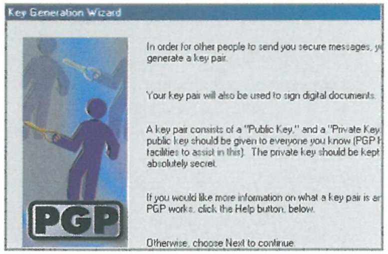
H-P-73-10-20-070

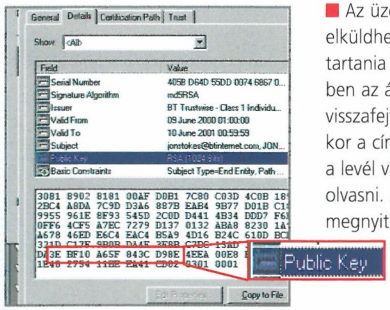
A Mit tud a számítógépem? alkotói arra törekedtek, hogy megbízható és naprakész információkat közöljenek. A kiadvány kiegészíti, de nem helyettesíti a szakkönyvekből megszerezhető szakmai ismereteket. Az Ön gépén futó, kiadványunkban esetleg nem szereplő programokról tájékozódjon speciális szakkönyvekből.

Nyilvános kulcsú titkosítás

Amennyiben ténylegesen meg akarja védeni leveleit, titkosítsa azokat, így akiknek nincs hozzáférésük a visszafejtő eljáráshoz, csak értelmezhetetlen adathalmazt láthatnak.

■ Létezik egy ingyenes alkalmazás, amelyet PGP-nek (Pretty Good Privacy) hívnak, és amely képes oly módon kódolni az üzeneteket, hogy gyakorlatilag képtelenség a címezetten kívül bárki számára a levél elolvasása.

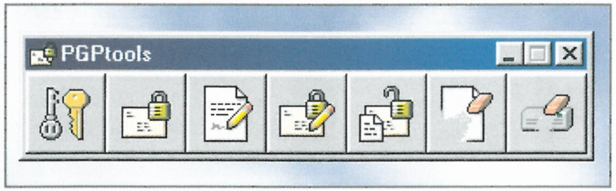

■ Az üzenet titkosítását követően elküldheti az e-mailt anélkül, hogy tartania kellene attól, hogy miközben az áthalad az Interneten, bárki visszafejti vagy dekódolja azt. Amikor a címzett megkapja a levelet, a levél visszafejtődik, így el lehet olvasni. Ahhoz, hogy a fogadó megnyithassa az üzenetet, ismernie kell a visszafejtő kulcsot, amellyel eltávolíthatja a titkosítást.

■ Hogyan tudathatja biztonságosan a címzettel ezt a kulcsot? Ha e-mailen, postán, vagy telefonon küldi el, könnyen lehallgatható és felhasználható az üzenet visszafejtésére. A válasz a zseniális kulcstitkosító (Key Encryption) rendszerben rejlik, amely két összefüggő kulcsot, egy egyéni és egy nyilvános jelszót alkalmaz az üzenetek titkosításánál.

■ Minden felhasználó nyilvános és egyéni kulcsa ugyanazon titkosító eljárás használatával készül. Az egyéni kulcs a saját számítógépünkön található, míg a nyilvános kulcsot minden e-mail címre elküldünk, ami a címjegyzékünkben szerepel. Amikor kódolt üzenetet küldünk valakinek, az a tőle kapott nyilvános kulccsal kódolódik. Így a fogadó már rendelkezik a visszafejtéshez szükséges kulccsal.

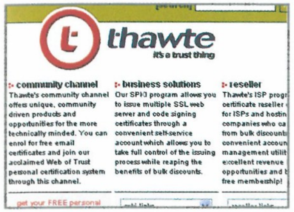

Digitális tanúsítványok

Egy másik probléma a személyazonosság. Honnan tudhatjuk, hogy az éppen megkapott e-mail valójában kitől származik? Tehet valaki úgy, mintha a levelezőpartnerünk lenne?

■ Az egyik módja, hogy megbizonyosodhassunk a felől, hogy az emberek tényleg azok, akinek mondják magukat, az az üzenet digitális tanúsítványának ellenőrzése. A digitális tanúsítvány lehetőséget kínál a fogadó félnek, hogy megállapíthassa, hogy valóban a feladó (és nem csak valaki, aki a feladónak álcázza magát) küldte az üzenetet, és az aláírás óta nem változott meg a levél tartalma.

■ Egy digitális tanúsítvány bizalmat kelt a vásárlókban, vagy bárki másban, akivel bizalmas levelezést folytatunk. Így a címzett nyugodt lehet, hogy a levél tőlünk, és nem bárki mástól származik.

■ Be kell szereznie egy tanúsítványt egy tanúsító szervezettől. Előfizethet egy VeriSign hitelesítő tanúsítványra a www.verisign.com címen, vagy kaphat egy ingyenes tanúsítványt a www.thawte.com oldalon. A főoldalon klikkeljen az email certificate linkre a részletekért.

■ Meg kell adnia a személyes adatait, egy egyedi számot, majd meg kell adnia egy jelszót.

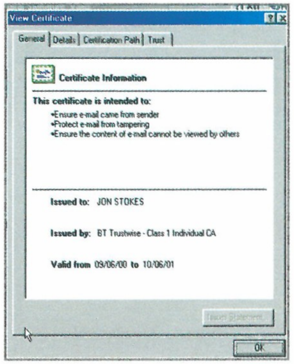
Ötlet

Minden kimenő leveléhez csatolja a nyilvános kulcsát, így barátai személyesen „írhatják alá” e-mail-jeiket.

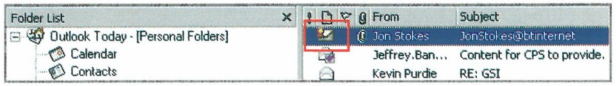
■ A digitális tanúsítványok tartalmazzák a küldő nevét, a nyilvános kulcsot és a tanúsító szerv nevét.

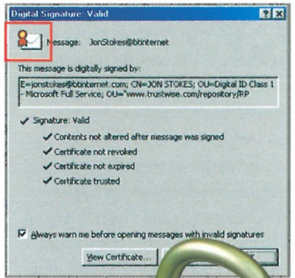
■ A tanúsítványt nem lehet lemásolni vagy hamisítani, mivel a részletek a tanúsítvány tulajdonosának számítógépén kódolódnak.

■ Amikor digitális aláírással ellátott levelet kap, a Beérkezett üzenetek között egy ikon jelzi a tanúsítvány meglétét.

■ A tanúsítványok megfelelnek az x.509 szabványnak, így a böngészők és levelezőprogramok többsége képes lefordítani azokat.

■ Ugyanakkor, noha az x.509 szabvány a legelterjedtebb módja a digitális tanúsítványok meghatározásának, számos különböző alkalmazása van. Mind az Internet Explorer, mind a Netscape támogatja az x.509 tanúsítványokat, mégis elképzelhető, hogy az egyik rendszeren készített tanúsítvány nem olvasható a másikon.

Kisokos

128-bites titkosítás

A titkosítás minősége közvetlenül a kulcs azonosításának és a kód feloldásának bonyolultságától függ, így a leghosszabb kulcsokat generáló algoritmusok a legsikeresebbek. A kulcs hosszúságát bitekben mérik, és a Pretty Good Privacy az egyik legelső példája volt a 128-bites titkosítás alkalmazásának. Annyira jól sikerült, hogy az amerikai kormány fegyverré minősítette, és vádat is emelt a fejlesztő, Philip Zimmerman ellen, mivel feltette az Internetre a technológiát, és így illegálisan kivitte az országból. A vádat végül ejtették.

A szoftver kiválasztása

Könnyed munkavégzés

Tartalom

- A család számítógéppel kapcsolatos igényeinek felmérése
- A már meglévő szoftverek
- Alkalmazások kiválasztása és megvásárlása
- További programok telepítése

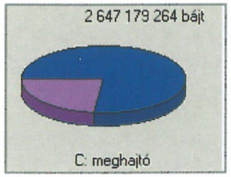
A szoftverválasztással PC-jét sokoldalúvá teheti, segítségével családi összejövetelek meghívóit, üdvözlőkártyákat, hírleveleket, honlapokat szerkeszthet, és 3D játékokkal játszhat. A szükséges szoftverek kiválasztása része annak a folyamatnak, amelynek során meghatározza az elvégezni kívánt feladatokat és tevékenységeket, majd párosítja azokat a már telepített szoftverekkel. Ne feledje, hogy nem minden szoftvernek a dokumentumok készítése a feladata.

Kiszolgáló szoftverek

Sokan szeretnének olyan szoftvert, ami zenei CD-ket játszik le. Mások fényképeket szeretnének módosítani, vagy az Internetet akarják elérni, és információs eszközként kívánják használni a PC-t. A fejezetből megtudhatja, mi mindenre használhatja a számítógépet, ehhez milyen szoftverekre van szüksége és hogyan vásárolhatja meg a programokat és frissítéseket.

Tudta-e?

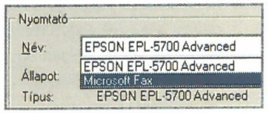
A legtöbb szoftvercsomag kiírja a telepítéshez és futtatáshoz szükséges memóriaméretet, merevlemez területet és processzor (CPU) típusát. Ha szeretné megtudni, hogy gépén milyen rendszer fut, milyen típusú a központi egység, mennyi a memória és milyen kártyák állnak rendelkezésre, kattintson a Start / Beállítások / Vezérlőpult opcióra. Kattintson duplán a Rendszer ikonra, válassza az Általános és a Teljesítmény füleket. A szabad terület ellenőrzéséhez duplán kattintson a Sajátgép ikonra, majd jobb egérgombbal válassza a Helyi lemez sort, majd annak Tulajdonságok opcióját.

Kérdés-felelet

K Szeretnék a gépről faxot küldeni. Van-e olyan program, amelyik ezt egyszerűen elvégzi?

F Igen, sőt a Windows Me tartalmaz egy beépített, Microsoft Fax nevű eszközt is, amellyel a faxküldés olyan egyszerű, mint a nyomtatás.

K Gépemen a Windows Me fut. Le kell-e cserélnem Windows XP-re?

F Bár az Me egy megbízható és hatékony rendszer, az XP jóval több lehetőséget kínál. Az új operációs rendszer a stabil Windows 2000 rendszeren alapszik és számos, az otthoni felhasználók számára ideális opcióval rendelkezik. A megújult felhasználói felület a programok könnyebb kezelését teszi lehetővé, míg a beépített programok, mint például a Windows Media Player, valamint az egyéni felhasználói fiók, korábban nem elérhető izgalmas multimédiás lehetőségeket kínál. Az XP-ről többet tudhat meg, ha ellátogat a www.microsoft.com/windowsxp honlapra.

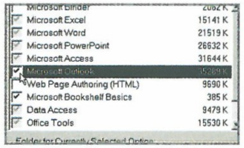
K Egy barátom Internetről töltött le szoftvert. Egyszerű-e ez, és van-e kockázata?

F Az adott program internetes honlapjáról a letöltés nem jár kockázattal. A világ bármely gyártójától letöltheti a szoftverek bemutató verzióit. Látogasson el a www.download.com honlapra, ahol számos szabadon terjeszthető, és ingyenesen kipróbálható szoftvert talál.

K Feleségemmel szeretnénk hatékonyabban intézni pénzügyeinket. Létezik-e erre kifejlesztett szoftver?

F Bankszámláik és befektetéseik kezeléséhez használhatnak speciális pénzügyi szoftvert (ilyen például a Microsoft Money), vagy az Office programjai segítségével (Microsoft Excel vagy Works) összeállíthatják saját pénzügyi kimutatásaikat.

Szótár

Összetevők A legtöbb szoftvercsomag több vagy kevesebb összetevőből épül fel. Ezek közül vannak, amelyek nem kerülnek telepítésre, ezeket később, szükség esetén CD-lemezről telepítheti.

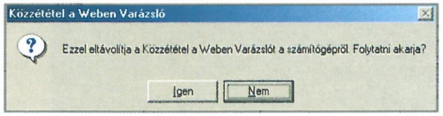
Letöltés Fájl lementése az Internetről a saját PC-re. Az adatmennyiség méretétől függően a folyamat pár percet, de akár több órát is igénybe vehet.

Szabadon terjeszthető szoftver (Shareware) Olyan szoftver, amelyet megvásárlás előtt ingyen kipróbálhat. Ha úgy dönt, hogy tovább szeretné használni a programot, fizetnie kell a regisztrációért.

Eltávolítás Eljárás, amelynek során a program minden eleme és fájlja eltávolításra kerül a merevlemezről.

Hibakereső

Nincs több hely a gépen új programok telepítésére.

Ha tárterületet szeretne felszabadítani a merevlemezen, el kell távolítania a régi, használaton kívüli programokat. Egy-egy program törlésével átlagosan minimum 100 MB tárterületet nyerhet. A sok összetevőt, grafikus állományt és hangfájlt tartalmazó programok foglalják a legtöbb helyet. Ellenőrizze, hogy el tudja-e távolítani a merevlemezről a grafikai állományokat anélkül, hogy a hozzájuk tartozó programokat is törölné. Mivel a grafikai állományok mentve vannak az eredeti CD-lemezen, azokat bármikor újra elérheti.

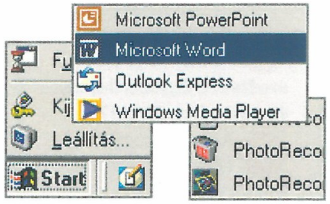
H-P-73-10-20-071

A Mit tud a számítógépem? alkotói arra törekedtek, hogy megbízható és naprakész információkat közöljenek. A kiadvány kiegészíti, de nem helyettesíti a szakkönyvekből megszerezhető szakmai ismereteket. Az Ön gépén futó, kiadványunkban esetleg nem szereplő programokról tájékozódjon speciális szakkönyvekből.

A jelenlegi szoftverek áttekintése

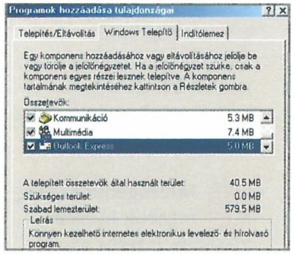
Mielőtt neki kezdene bármilyen szoftver felkutatásának, legjobb, ha összeírja a már gépére telepített alkalmazásokat.

1 Majdnem minden alkalmazás a PC Start menüjébe telepíti fel saját magát. Kattintson a **Start** menü **Programok** almenüjére. Megjelenik egy menü, amely a programokat és a szoftvergyártók mappáit tartalmazza.

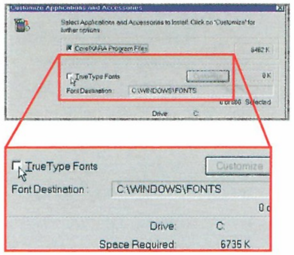

2 A Windows telepítő CD-ről bármilyen, még nem telepített Windows programot beilleszthet a menübe. Helyezze be a CD-t, kattintson a **Start / Beállítások / Vezérlőpultra**. Kattintson duplán a **Programok hozzáadása**, majd a **Windows összetevők telepítése vagy eltávolítása** ikonra. Jelölje ki a programokat.

3 Ellenőrizze a többi szoftver CD-lemezeit. Bizonyos programok betűtípusok százait tartalmazzák, más szoftvereknél kisebb, hasznos kísérő alkalmazásokra bukkanhat. A hardverek telepítőlemezein is gyakran találhat ügyes szoftvereket. Ezeket az információkat szintén vezesse rá a szoftverlistára.

Kisokos

Programcsomag

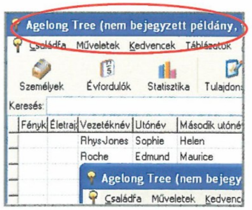
Sok cég egyben árulja az egymást kiegészítő programokat, ezt nevezzük programcsomagnak. A csomag alapja a központi program, például egy szövegszerkesztő, ehhez kapcsolódnak a kiegészítő alkalmazások. A táblázatkezelő program például kiválóan használható kisebb vállalkozások esetében, míg családi használatra alkalmasabb lehet egy kiadványszerkesztő program. A programcsomag ára mindig kedvezőbb, mintha az alkalmazásokat külön-külön vásárolná meg.

A feladatok áttekintése

Írja össze a feladatokat és tevékenységeket, amelyeket családja a PC- vel szeretne elvégezni. Ne feledje a fontos feladatokat (például vírusellenőrzés), amelyekhez szintén szüksége lesz szoftverre.

1 Készítsen listát a megoldandó feladatokról és elkészítendő dokumentumokról. Gondolja át, hogy a mindennapi teendőkön kívül (pl. üzleti levelezés, baráti levelek megírása) milyen egyszeri feladatok megoldására kerülhet sor (például családfa összeállítása). Majdnem minden hobbihoz talál megfelelő szoftvert.

2 Ne feledkezzen el a nem dokumentum típusú feladatokról, mint a vírusellenőrzés, a játékok (a Windows csak egészen egyszerű játékokat tartalmaz), oktatóprogramok és információs szoftverek.

3 A feladatok listáját vesse össze a telepített programok jegyzékével. Próbáljon minden egyes feladatot hozzárendelni a szoftverek valamelyikéhez. Az üresen maradó feladatok azt jelentik, hogy új szoftverre van szüksége. Ha például szeretné pénzügyeit nyomon követni, be kell szereznie egy táblázatkezelő programot.

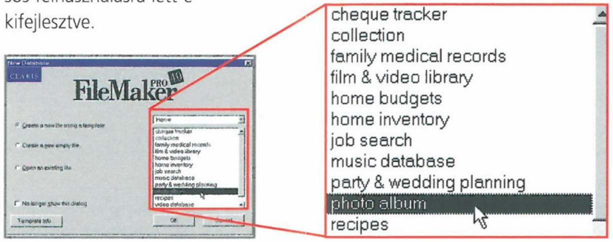
	Költségek		
2	Üzemanyag	15 000 Ft	13 34
3	Szolgáltatások	0 Ft	
4	Takarítás	1 000 Ft	1 50
5	Karbantartás	0 Ft	8 70

Árak és lehetőségek

A szoftverek számos verziója van forgalomban. Mindig az igényeinek és pénztárcájának megfelelő szoftvert vásárolja meg.

1 Számos szoftvertípus ára az olcsótól az igen drágáig terjed. Az ár rendszerint tükrözi az elérhető funkciókat, valamint jelzi, hogy az alkalmazás amatőr vagy hivatásos felhasználásra lett-e kifejlesztve.

2 Ha a programot családja kívánja használni, tájékozódjon a program bonyolultságáról. Válasszon olyan szoftvert, amely sok beépített sablont tartalmaz.

Egy jó üzlet

A számítástechnikai piacon éles verseny dúl, ezért a legolcsóbb verzió kiválasztásához érdemes átnézni az üzletek katalógusait.

1 Hasonlítsa össze az üzletek és a on-line boltok árait. Az utóbbiak általában alacsonyabbak, ugyanakkor előfordulhat, hogy a környékbeli üzletek, éves kiárusítás keretében akciós ajánlatokkal, csomagokkal és a szoftverek alapverzióival rukkolnak elő.

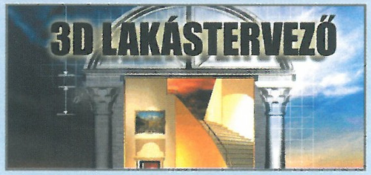
2 Ha új, kiegészítő hardvert vásárol, keressen olyan csomagot, amely tartalmazza a szoftver és hardver összetevőit is. Például sok szkenner és digitális fényképezőgép saját képszerkesztő programmal kerül forgalomba.

Fókuszban

Új szoftver telepítése

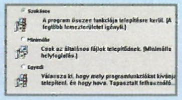
A legtöbb szoftver saját telepítő programmal segíti a telepítést, lépésről lépésre vezetve a felhasználót.

1 A szoftverek többségének saját CD-lemeze van. A program telepítő ablakának megnyitásához helyezze a lemezt a lemezmeghajtóba.

2 Ha a CD-lemez behelyezése után a Telepítő ablak nem jelenik meg automatikusan, nyissa meg a CD-lemez Programok mappáját és kattintson duplán az '.exe' fájlkiterjesztésű ikonra.

3 Válassza a telepítés opciót. A szoftver leggyakrabban használt összetevőinek telepítéséhez általában legjobb, ha a 'Szokásos' (Typical) vagy Javasolt (Recommended) opciókat választja. A program telepítéséhez kövesse a megjelenő utasításokat. A telepítési folyamatból való kilépéshez kattintson a Befejezés (Finish) parancsra. Lehet, hogy a gép újraindítást fog kérni.

Ötlet

Egy mappa fájltípusainak megtekintéséhez kattintson az Eszközök / Mappa beállításaira. Vegye ki a pipát a 'Fájlkiterjesztések elrejtése' elől.

A virtuális valóság

Lenyűgöző új világok

Tartalom

- Virtuális világok a számítógépen
- A VRML technológia
- Ismerkedés a PC-s virtuális valósággeneráló hardverekkel
- A 3D játékok jövője

A virtuális valóság mesterséges környezet, ahol a felhasználót képi és hanghatásokon túl érzékelését befolyásoló hatások is érik. Mi több, a háromdimenziós világ mozog is körülöttünk, és ezért az élményért nem kell sisakot és űrruhát beszereznünk. A számítógépes játékok olyan analóg joystickkal működnek, amelyek tapintó érzékelésünket stimulálják. E hatást segítik elő a 3D grafikus kártyák, megnövelve a képi mélységet, és így a játékok élvezeti értékét is.

Szép új világ

Ami az Internetet illeti, a háromdimenziós valóság azt jelenti, hogy rég letűnt helyszíneken rég történt eseményeket élhetünk át, vagy soha nem is létezett helyeken képzeletbeli események szemtanúi lehetünk. Fedezzük fel a virtuális valóság mögött húzódó hihetetlen technikát, és azt, hogy ez miképpen válik egyre inkább hétköznapi számítógépes feladattá.

Tudta-e?

A szakemberek a videojátékot még nem számítják virtuális környezetnek. Az ok az, hogy csak két érzékünket stimulálják, a látást és a hallást. Ha személyi számítógépünkön az elérhető legjobb 3 dimenziós grafikát kívánjuk élvezni, akkor egy speciális videokártyára, ún. 3D gyorsítóra lesz szükségünk. Ilyen kártyával a gép drámaian megnövekedett 3D képességei túltesznek bármelyik otthoni konzolos vagy játéktermi játékon. Többet megtudhatunk mindezekről a www.3d.lap.hu portálon.

Kérdés-felelet

K Mit jelen a „cyber space" kifejezés?

F Ez a virtuális világ, ahol minden számítógépes adatként létezik. A kifejezés vonatkozhat a virtuális valóságra vagy táblázatok gyűjteményére, de használják magára az Internetre, valamint a világhálóra is (world wide web).

K Néhányan HMD (fejre szerelhető kijelző) okozta fejfájásról panaszkodtak. Mi az igazság ezzel kapcsolatban?

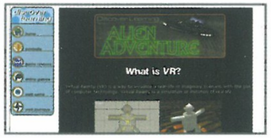
F Némely kutatók szerint fejfájást és homályos látást okoz a HMD használata, még rövid idejű használat esetén is. Hasonló panaszokat figyeltek meg a katonai alkalmazású éjszakai látást lehetővé tevő szemüvegek esetében is. Ugyanakkor a kutatások folyamatosak, mindig egyre jobb fejlesztések kerülnek forgalomba. Az új modellek már nem okoznak panaszokat.

K A Force Feedback (Erő visszajelzés) technológia mire használható a játékokon kívül?

F Otthoni környezetben nem túl sok hasznát vesszük ennek a technológiának a szórakozáson kívül, de tágabb értelemben óriási a haszna. Elsősorban a szerkezeti és mechanikus felszerelések területén értékelhető e technika, ahol a visszajelzés a tárgyak szilárdságáról, alakíthatóságáról lényeges lehet.

K Az ízlelő és szagló érzékek stimulálásában történt-e már előrelépés?

F Az íz és a szag nehezen utánozható. A virtuális valóságot érintő kutatásokkal kapcsolatban a webes folyóiratok angol nyelvűek, de a témában való böngészést elkezdhetjük a www.virtualis-valosag.lap.hu portálon.

Szótár

Analóg joystick A digitális joystickoknál finomabb mozgás detektálására is képes, mivel nem kétállású. De a digitális joystick napja sem áldozott le, ezek a gyors mozgást igénylő, akciódús játékokban jobbak.

Sztereoszkópia Két kép ugyanarról a látványról egy hajszálnyival más szögből. Ha egyszerre nézzük őket, a valóságosság és a mélység illúzióját adva az emberi látáshoz hasonló az élmény.

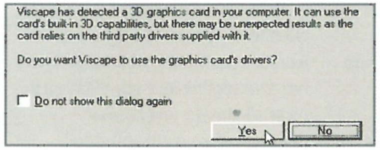
Real-time Mindenre, ami élőben történik, használható ez a kifejezés. A számítástechnikában olyan alkalmazásokat írunk le vele, amelyek a felhasználótól vagy másik programtól érkező inputra azonnal reagálnak.

Web böngésző A világháló oldalainak böngészésére alkalmas szoftver alkalmazás. Megfelelő VRML plug-in (böngésző alapszoftverét kiegészítő szoftvermodul) alkalmazásával interaktív virtuális világokat is meg tudunk látogatni vele.

Hibakereső

A gépen van 3D grafikus gyorsítókártya telepítve, mégis problémát okoz a virtuális valósághoz tartozó helyszínek megtekintése.

Mielőtt egy a 3D gyorsítókártyával kompatibilis VRML helyszínt megtekintenénk, rendszerint felkínálják a lehetőséget, hogy a telepített hardvert használjuk, és így javítsuk a meglátogatott oldal grafikai élményét. Vannak azonban VRML weboldalak, melyek nem támogatják a gépünkön működő 3D gyorsító kártyát, s ilyenkor azt fogjuk tapasztalni, hogy a látvány nem megfelelő.

H-P-73-10-20-072

A virtuális valóság otthonunkban

Valahányszor valósághű számítógépes játékkal vagy szimulátorral játszunk, otthonunkba hozzuk a virtuális világot, de az igazán érzékelhető virtuális valósághoz szükséges némi speciális felszerelés.

A leghétköznapibb adatbeviteli eszköz, amely tapintható visszajelzést ad, a joystick. Az analóg joystickok többségébe bizonyos mértékű ún. 'force feedback' képességet is beépítettek. Ezt láthatjuk, amikor megfelelő szoftver esetén a joystick szimulálja a képernyőn zajló eseményeket. Például egy autóverseny játékban az analóg joystick finoman vibrál, de ha a kocsi sérült, akkor durva felületű vagy jeges úton nem lehet mozgatni. Az említett technológiát alkalmazzák más típusú játékoknál is. Ilyen a repülőgép szimulátorok botkormánya, és egyéb szimulátorok kormánykereke. A legizgalmasabb alkalmazási terület azonban a mesterséges végtagfejlesztés, ahol a tervezők célja a természetes végtagok finom mozgásának reprodukálása.

Fókuszban

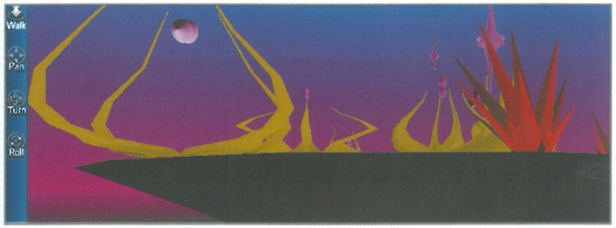
Virtuális valóság az Interneten

A 'VRML' technológia (Virtual Reality Modelling Language) teszi lehetővé a mesterséges háromdimenziós világok felfedezését az Interneten.

A VRML a legfontosabb technológia, melyet az Internetes háromdimenziós tárgyak és helyszínek megjelenítésére használnak. Mivel a számítógép háromdimenziós világa elég egyszerűen leírható a matematika nyelvén, az ilyen típusú adatok az Interneten viszonylag könnyen továbbíthatók. Azonban a VRML-ben leírt helyszínek grafikája sokkal alacsonyabb minőségű, mint a szokványos PC-s játékoké. A minőség azonban egyre javul, s néhány szakember úgy gondolja, hogy a világháló végül kizárólag ez alapján a technológia alapján fog működni. A legtöbb böngésző alapvető szinten képes kezelni az ilyen VRML-ben programozott helyszíneket, de a háromdimenziós objektumok megfelelő megjelenítéséhez szükségünk lesz kiegészítő szoftverelemre (plug-in). Ezek gyorsan és könnyedén letölthetők online forrásokból, majd segítségükkel az Internet virtuális valósága feltárul előttünk.

Plug-inok használata

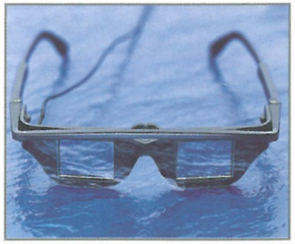
Könnyen letölthetünk ún. VRML plug-int. Több is elérhető belőlük a neten, mégis a World View letöltése javasolt, mert mind a Netscape Navigatorral, mind az Internet Explorerrel kompatibilis. Letöltéshez menjünk a Cosmo weboldalra: www.cai.com/cosmo. A letöltés körülbelül 30 percet vesz igénybe, illetve a modemünk sebességétől függ. Kattintsunk a **World View**-ra, majd a letöltéshez kövessük a képernyőre kiírt utasításokat. A plug-in telepítéséhez kattintsunk duplán az ikonjára. Szerzeményünk teszteléséhez szükségünk lesz egy VRLM technikát alkalmazó weboldalra: www.parnasse.com/vrml.shtml, ahol ilyen jellegű világok garmadáját találjuk. Mindegyik oldal kicsit különböző mozgásvezérlést igényel, de ezt elmagyarázzák az oldalon.

Virtuális valóság haladóknak

A force feedback joystick és a kormánykerék mellett léteznek egyéb segédfelszerelések is. Közülük a legfontosabb a HMD (Head Mounted Display = Fejre szerelhető kijelző).

A kifinomultabb VR (virtual reality) rendszerek generálta virtuális valóságba való merüléshez már egy speciális felszerelésre van szükségünk. Ezt HMD-nek hívják, s maga az eszköz egy különleges sisak vagy szemüveg. Legfontosabb jellemzője, hogy apró LCD monitorok helyezkednek el a szemünk előtt.

Így szemünk minden vizuális információt ebből a forrásból kap, s mivel kettő van belőlük, a sztereoszkópia is lehetséges. Némelyik drágább modell mozgásdetektorral is el van látva, vagyis a fejünk mozgásának megfelelően változik az apró monitorokra vetített kép. A virtuális tájon való helyváltoztatáshoz azonban még egy másik eszköz, általában egy joystick is szükséges. Az egyetlen probléma ezekkel a házi használatra szánt HMD-kel, hogy a költségeket lefaragandó nagyon alacsony felbontásúak, így a kép nem igazán valósághű és sokszor homályos is.

Meglátogatható virtuális valóság

Hazai viszonylatban javasolható a Magyar Virtuális Valóság Központ: www.vrcenter.hu.

Kisokos

Jól hangzik

Az igazi virtuális valósághoz elengedhetetlen a látvány és a hangzás valósághűsége, különösen a hanghatások nélkülözhetetlenek. A legfejlettebb technológiák az ún. surround hangzást használják, legalább 4 hangszóróval. Ezáltal a hang 360 fokban vesz minket körül, s ez már 32 bites hangkártyával is lehetséges. Kétségtelen, hogy 4 hangszóró plusz az erősítő ma még komoly beruházásnak számít.

Hangkártyát vásárolhatunk a www.ebolt.hu elektronikus boltban is

Mit tud a számítógépem?

Szöveg-szerkesztők

Variációk egy témára

Tartalom

- Egy új szövegszerkesztő felfedezése
- Állandó funkciók
- Új billentyűparancsok
- Munka több szövegszerkesztővel

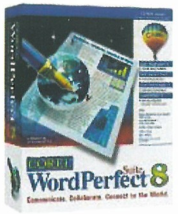
A Windows egyik legfontosabb előnye, hogy ha egyszer megtanult egy programot, akkor már járatos lesz más programok használatában is, mert a menük, eszköztárak és egérfunkciók szinte mindig azonosak. Ha például ismeri a Microsoft Works-öt, és telepíti a Microsoft Office csomag új verzióját, akkor látni fogja, hogy a szövegszerkesztő programok sok ugyanolyan eszközt és parancsot tartalmaznak.

Családi vonás

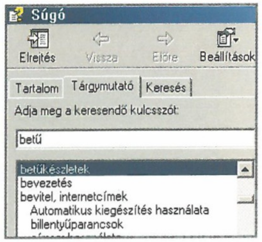
A legtöbb szövegszerkesztőben azonos alapfunkciók találhatóak: szövegbevitel, formázás, betűtípusok és így tovább. Ez hasznos lehet, amikor munkahelyet vált, és kiderül, hogy az új munkahelyen más szövegszerkesztőt szoktak használni. Ez a kártya bemutatja, hogyan lehet legyűrni az akadályokat, amelyeket egy új szövegszerkesztő használata jelenthet. Arról is olvashat, hogyan lehet egyszerre több szövegszerkesztővel dolgozni egy dokumentumon.

Tudta-e?

A nyolcvanas évek közepén a legnépszerűbb szövegszerkesztő program a piacon a WordStar volt. Nem sokkal később a WordPerfect lett a legelterjedtebb. A WordPerfect több funkcióra volt képes, ezért a felhasználók szebb dokumentumokat hoztak létre. Amikor a Windows betört a piacra az 1990-as évek elején, a Microsoft Word lett a legtöbbet használt program. Ez a történet is azt bizonyítja, hogy fontos az új programokhoz való alkalmazkodás képessége, mivel egymást érik a jobbnál jobb megoldások.

Kérdés-felelet

K Nem találok egy adott funkciót. Hol keressem?

F Kattintson a **Súgó** menüre, és válassza a **Tartalom** opciót, hogy előhívja a program Súgóját. Gépelje be a keresett szót vagy kifejezést a megadott mezőbe. Az alsó ablaktáblában láthatóak a találatok; kattintson duplán ezekre további útmutatásért.

K Miért számol az egyik program inchben, míg a másik centiméterben?

F A mértékegység általában olyan opció, amit a munkának megfelelően átállíthat. Keresse a 'Beállítások' vagy 'Opciók' parancsot a menükben. Amikor megjelenik a párbeszédpanel, keresse meg a mértékegység beállításait, és változtassa meg igény szerint.

K Használhatom a régi szövegszerkesztő sablonjait az újjal?

F Nem valószínű, mivel a sablonok általában egy-egy programhoz igazodnak. Mielőtt kidobná a régi programot, mentsen el egy üres verziót minden sablonból. Ezután telepítse az új szövegszerkesztőt, és nyissa meg ezeket a dokumentumokat. Minden dokumentumot sablonként mentsen el, így az új program saját formátumának megfelelően fog menteni.

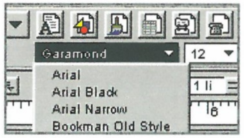

K Készíthetek HTML dokumentumokat a szövegszerkesztővel?

F Igen. Készíthet weboldalakat még a legegyszerűbb szövegszerkesztővel is. Azonban a használt programtól függetlenül, mindig HTML dokumentumként kell elmentenie a munkáját.

Szótár

Betűtípus A betűk és számok egyedi megjelenésére utaló szakkifejezés. Ilyen például a Times New Roman, Garamond és az Arial.

Funkcióbillentyűk 12 billentyű F1-től F12-ig, a billentyűzet felső részén, egy sorban.

Makrók Parancssorok és lépések, amelyek egy utasításra végrehajtódnak.

Rich Text formátum Széles körben használt szövegformátum, ami több formázási parancsot is tartalmaz, például félkövér, dőlt vagy aláhúzott betűket és a bekezdések zárását.

Billentyűparancs Billentyűk kombinációja, amely segítségével közvetlenül a billentyűzetről lehet parancsokat kiadni. Például a legtöbb programban a Ctrl+O paranccsal új dokumentumot nyithat. A billentyűparancsok leírását a program Súgó menüjében találhatja meg.

Hibakereső

A dokumentum másképp néz ki az asztali gépen, mint az irodai számítógépemen.

Előfordulhat, hogy a két számítógépre más betűkészletek vannak telepítve. Ezt úgy kerülheti el, hogy feltelepíti a hiányzó betűket az otthoni gépére, vagy kiválasztja a dokumentum szövegét, és átállítja egy minden gépen megtalálható betűtípusra. Új betűtípust a **Start** menü, **Vezérlőpult, Betűtípusok** ikonra kattintva adhat hozzá a meglevő készlethez. Menjen a **Fájl** menü, **Új betűkészlet telepítése** opcióra.

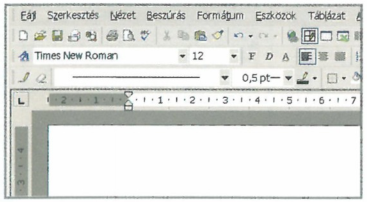

H-P-73-10-20-072

A Mit tud a számítógépem? alkotói arra törekedtek, hogy megbízható és naprakész információkat közöljenek. A kiadvány kiegészíti, de nem helyettesíti a szakkönyvekből megszerezhető szakmai ismereteket. Az Ön gépén futó, kiadványunkban esetleg nem szereplő programokról tájékozódjon speciális szakkönyvekből.

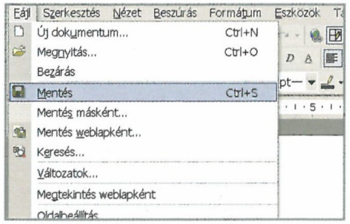
Közös jellemzők

A legtöbb modern szövegszerkesztőnek ismerős funkciói vannak. Ha egy új programmal dolgozik, töltsön el némi időt a különféle menük és opciók áttekintésével.

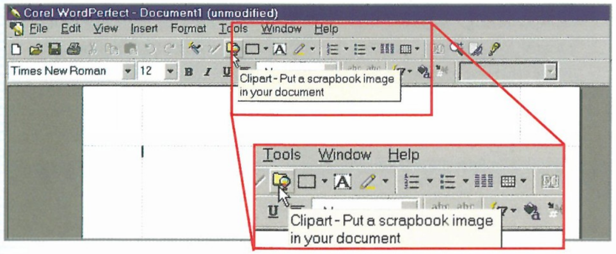
1 Szinte mindegyik szövegszerkesztőnek hasonlóak az alapvető utasításai és funkciói. Mindegyik menükkel, és a parancsok kategóriákba rendezett sorával rendelkezik, mint Fájl, Szerkesztés stb.

2 A szövegszerkesztők eszköztárai hasonlóan vannak elrendezve, azonos szövegformázási parancsokkal – félkövér, dőlt, bekezdés igazítása és így tovább, amelyek szinte egyező ikonokat használnak. Ezek működésére ezért könnyen rá lehet jönni.

Szövegszerkesztésbeli különbségek

Minden szövegszerkesztő program kicsit eltérő megközelítést igényel a megfelelő billentyűparancsok és eszköztár gombok tekintetében. Ezekkel minél előbb ismerkedjen meg!

1 Annak ellenére, hogy sok parancs és opció közös a legtöbb szövegszerkesztőben, különösen fontos, hogy tudatosan kezeljük a különbségeket. Például, könnyen azt tapasztalhatja, hogy az egyik program billentyűparancsa valami egészen meglepőt hajt végre a másikban.

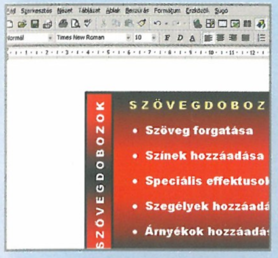
2 Fedezze fel a különféle eszköztár gombokat. Rá fog jönni, hogy ami ismerős az egyik programból, az gyakran valami egészen mást jelenthet a másikban. Helyezze az egérmutatót az ismeretlen gombok fölé, és várjon egy kicsit. Rövidesen előtűnik az ikon rövid leírása.

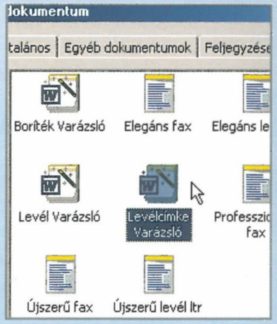
Fókuszban

Bővítmények

Nem minden szövegszerkesztő egyforma. A drágábbakban számos nagyteljesítményű és rugalmas parancsot talál. Mielőtt döntést hozna, gondolkodjon el az igényein.

1 Ha egy egyszerűbb programról egy nagyobb teljesítményűre vált, böngésszen a menük és parancsok között, hogy megtudja, milyen új funkciók állnak a rendelkezésére. Például a Microsoft Wordben található lebegő szövegdobozokat az oldal bármely pontján el lehet helyezni, és így új típusú dokumentumok születhetnek.

2 Az új szövegszerkesztőben szintén találhat egy sor sablont, amelyekkel gyorsan létrehozhat új dokumentumokat. Nyissa meg és alakítsa át őket.

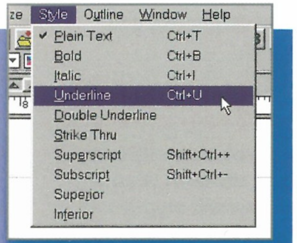
Ötlet

Használja a Visszavonás parancsot, ha váratlan változások történnek a dokumentumban.

Kisokos

Billentyűparancsok

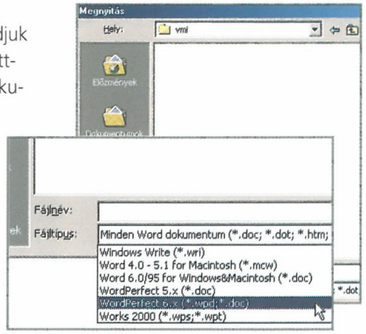
Nem biztos, hogy billentyűparancsai más programokban is működnek, ezért érdemes kis időt eltölteni az új program billentyűparancsainak felfedezésével. A legtöbb program kiírja a billentyűparancsokat a menükben; kattintson rá a menükre, és keresse a parancsok neve mellett a billentyűparancsokat. Gyűjtse ki őket egy listába. Ha sűrűn használja őket, akkor hamar megjegyzi őket.

A dokumentumok áthelyezése

Amikor az egyik programból a másikba tesz át egy dokumentumot, legyen nagyon óvatos. Ellenőrizze a 'Fájltípus' opciót a Mentés másként párbeszédablakban, hogy kompatibilisek-e a programok.

1 Ha két szövegszerkesztőt kénytelen használni, mondjuk egyet a munkahelyén, egyet otthon, akkor hasznos lehet a dokumentumok áthelyezése egyik gépről a másikra. Először nézze meg, hogy milyen fájlformátumot képesek a programok szerkeszteni. Fussa végig a Fájltípusokat a Mentés és Megnyitás párbeszédpanelekben.

Ötlet

Amikor egy új szövegszerkesztőről hall, először mindig próbálja ki egy próba-dokumentummal.

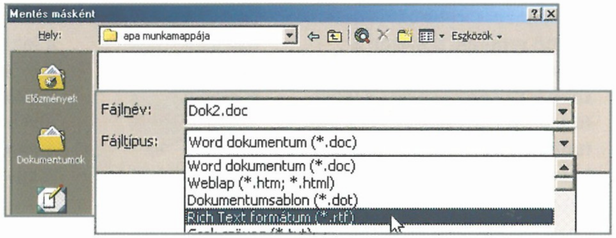
2 Ha az egyik program képes megnyitni a másikban elmentett formátumot, akkor könnyen áthelyezhetőek a fájlok. Az egyik legátfogóbb és sokoldalúbb program a Microsoft Word.

Szövegformátum

Ha szövegszerkesztett dokumentumot egy másik programba szeretne áthelyezni, a dokumentum formázási problémái könnyen áthidalhatóak a rendelkezésre álló szövegformátumok segítségével.

1 Ha nem talál alkalmas formátumot, amelyet a két program felismer, akkor próbáljon ki egy szövegformátumot. A legjobb opció a Rich Text Formátum (RTF); szinte mindegyik szövegszerkesztő képes ebben a formátumban menteni.

2 Ha a másik program nem ismeri ezt a formátumot, válassza az 'Egyszerű szöveg' vagy 'Csak szöveg' opciót. Ez biztonsági megoldás, mert így csak a szöveget menti el, és a formázás (félkövér, dőlt, aláhúzás stb.) elvész.

Nem szabványos fájlok

Minden megoldható

Tartalom

- A Microsoft Word és a Works által megnyitható fájlok
- Hogyan kezeljünk más szövegszerkesztők által készített fájlokat
- Mentsük dokumentumainkat hordozható formátumban

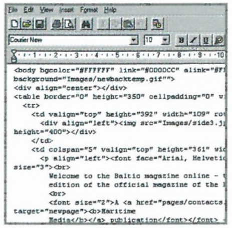
Nem mindenki ugyanazokat a szoftvereket használja a számítógépén, különösen az új rendszerek és szoftverek áradata óta. Van, akinek meglehetősen régi a számítógépe, de boldogan használja továbbra is megszokott szoftvereit. Ez rendben is van mindaddig, amíg nem kell egy szöveges fájlt átküldenie valakinek, hogy az dolgozzon vele, vagy neki magának nem kell egy ilyen fájlon dolgoznia. Lehetséges, hogy a számítógép nem ismeri fel a más programban készített fájlt.

A rejtély megoldása

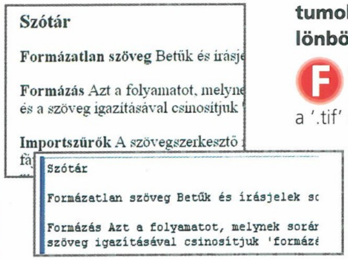
Nem kizárólag csak az elavult szoftverek okozhatnak problémát. Sok különböző formátum létezik a grafikus, szöveges, hang- vagy videófájlok között, amelyeket nem minden program tud kezelni. Ez a kártya a fájlmegosztás problémáinak felismerését mutatja be, és megoldásokat, valamint hibakeresési tippeket ad.

Tudta-e?

Minden mentett fájlnak van egy kiterjesztése, ami a formátumára utal. Ha a 'Minden fájl' lehetőséget választjuk a 'Megnyitás' párbeszédablak 'Fájltípus' mezőjében, nem csak a szövegszerkesztőkkel létrehozott dokumentumokat láthatjuk, hanem az összes fájlt a számítógépen. Ebből néhányat, például a '.htm' kiterjesztésű weblapokat megnyithatjuk, elolvashatjuk és szerkeszthetjük programunkban. Sok szokatlan szót és szimbólumot látunk majd – ez a hivatkozás kijelölő nyelv (HTML – HyperText Markup Language).

Kérdés-felelet

K Barátom arra kért, hogy egy Microsoft Word dokumentumot küldjek el neki Rich Text formátumban mentve. Ez jó ötlet?

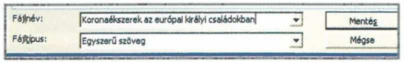
F Igen. A legtöbb szövegszerkesztő képes felismerni és megnyitni ezt a formátumot. A sima szöveggel ellentétben, a Rich Text formátum megőrzi az eredeti formázást (például a félkövér vagy dőlt betűket). Sokkal tömörebb is, mint a szokásos '.doc' formátum, rendszerint negyedannyi helyet foglal.

K Gyakran küldök fájlokat másoknak, de nem tudom milyen szoftvert használnak. Mi a legjobb módja a dokumentumok mentésének különböző rendszerekhez?

F Az általános szöveg a legjobb szövegekhez, és a '.tif' a képekhez. De a legjobb kideríteni, milyen programot használnak azok, akiknek a fájlokat küldjük. Táblázatok vagy adatbázisok esetében ez elengedhetetlen a sikeres fájltovábbításhoz.

K Van-e olyan speciális program, amely segít megnyitni azokat a dokumentumokat, melyekhez nincsen megfelelő szoftverem?

F Ez a fajta szoftver létezik, de inkább üzleti felhasználásra szánták. Az otthoni felhasználók számára a legjobb megoldás, a lehető legegyszerűbb formátumban küldeni a fájlt. Ha újra és újra problémánk támad különböző fájltípusokkal, akkor érdemes beszerezni egy korszerűbb szövegszerkesztőt.

Szótár

`Jó lehetőség, amikor egy szövegszerkesztő képes megn`

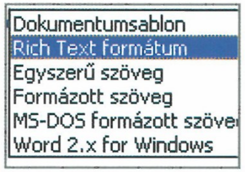
Formázatlan szöveg Betűk és írásjelek sora, ahogyan begépeltük.

Formázás Azt a folyamatot, melynek során a sima szöveget félkövér, dőlt, aláhúzott karakterekkel és a szöveg igazításával csinosítjuk, formázásnak nevezzük.

Hibakereső

Importszűrők A szövegszerkesztő részei, amelyek lehetővé teszik más szövegszerkesztőben készült fájlok átalakítását a Wordben való használatra. Automatikusan működnek a dokumentumok megnyitásakor.

RTF (Rich Text Formátum) Formázott szövegformátum. Jó lehetőség, amikor egy szöveges dokumentumot olyan formátumban szeretnénk menteni, amit a legtöbb szövegszerkesztő képes megnyitni.

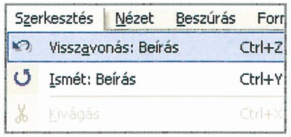

Hibakereső

Véletlenül töröltünk egy szövegrészt.

Egy nem szabványos fájl helyreállításakor könnyen előfordulhat ilyesmi. Ha azonnal felfedeztük a hibát, kattintsunk a **Szerkesztés** menü **Visszavonás** pontjára. Másképpen az eszköztár Visszavonás gombjával tehetjük ezt meg. Folytathatjuk a lépések visszavonását, egészen az utolsó mentett állapotig. Ha sok szöveget vesztettünk el, okos dolog lehet mentés nélkül becsukni a fájlt. Ez megőrzi az eredeti fájlt. Újra el kell távolítanunk a nem kívánt szövegrészeket, de legalább visszakaptuk az eredeti szöveget.

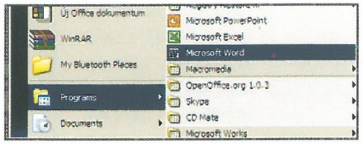
A Mit tud a számítógépem? alkotói arra törekedtek, hogy megbízható és naprakész információkat közöljenek. A kiadvány kiegészíti, de nem helyettesíti a szakkönyvekből megszerezhető szakmai ismereteket. Az Ön gépén futó, kiadványunkban esetleg nem szereplő programokról tájékozódjon speciális szakkönyvekből.

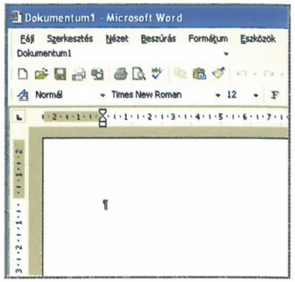
H-P-73-10-20-075

Fedezzük fel a szövegszerkesztőt

Vizsgáljuk meg a formátumokat, amelyeket Microsoft Word vagy Works program felismer.

1 Nyissa meg a szövegszerkesztőt a **Start** gombra kattintva, a **Programs** helyre mutatva, majd kijelölve a használandó programot. A kattintásra a program megnyílik. Amennyiben a Worddel dolgozik, a program azonnal nyit egy üres dokumentumot. A Works a Feladatindítót nyitja meg először. Kattintson a **Works** szövegszerkesztőre. A works indításához a **Start, Programs, Microsoft Word** pontra kattintsunk. Microsoft Wordben megnyitunk egy új dokumentumot.

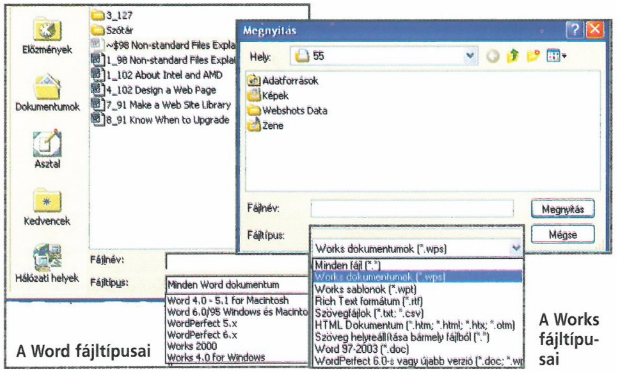

Fájlok felismerése

Ha próbálunk egy fájlt megnyitni, vagy szeretnénk tudni, milyen fájlokat nyithatunk meg, vessünk egy közelebbi pillantást a szövegszerkesztőre.

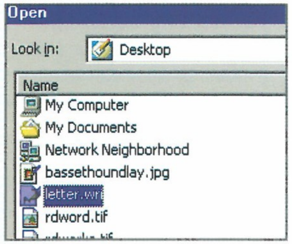
2 Kattintson a **Megnyitásra** a Fájl menüben vagy a **Megnyitás** ikonra az eszköztáron. Kattintson a Fájltípusok mező melletti nyílra az ablak alján, a listában megjelennek a formátumok. Görgesse megnyitandó fájljának típusához.

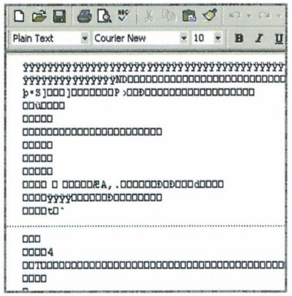

A Word fájltípusai

A Works fájltípusai

3 Ha nem szabványos fájlt szeretne megnyitni, a fájltípusok közül válassza a Minden fájl lehetőséget. Jelölje ki a fájl nevét, majd kattintson a **Megnyitás** gombra.

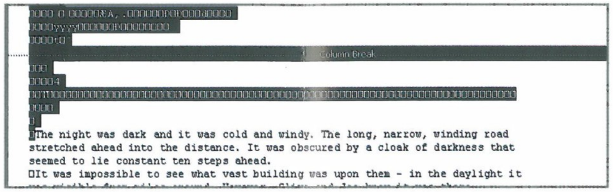

4 Ne aggódjon, ha rengeteg kusza karaktert lát. Ez olyan kód, amit szövegszerkesztőnk nem ismer fel.

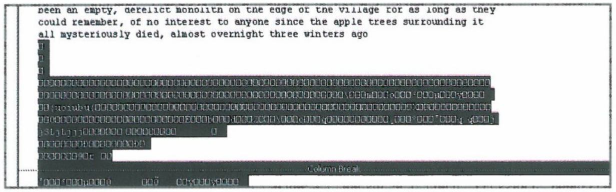
A dokumentum helyreállítása

A szövegszerkesztő a fájlban talált minden ismeretlen kódot szimbólumként jelenít meg.

5 Vigye az egeret a megtartandó szöveg elejére, és nyomja meg a **Shift + Ctrl + Home** billentyűket. Ez kiválasztja és kijelöli a fájl elejéről törlendő karaktereket. Eltávolításukhoz nyomja meg a **Delete**-et.

6 Helyezze a kurzort az értelmes szöveg végére, és nyomja meg a **Shift + Ctrl + End** billentyűket. Ez kijelöli a törlendő karaktereket a fájl végéig. Nyomja meg a **Delete** gombot.

7 Most sima szöveg formátumban találja a dokumentumot. Ízlés szerint formázhatja a szöveget, és elmentheti Word vagy Works formátumban. Válassza a Mentés másként lehetőséget a Fájl menüből. A Works-ben válassza a Works dokumentumot, a Wordben a Word dokumentumot.

Kisokos

Óvatosan a betűkkel

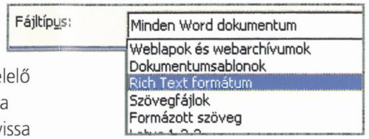
Megnyerőek lehetnek az egzotikus betűtípusok bonyolult formáikkal, de könnyen bajt okozhatnak. Kérjük meg a nekünk rendszeresen fájlokat küldőket, hogy tartsák féken képzeletüket, és ragaszkodjanak a szokásos betűtípusokhoz, melyeket a Wordhöz és más szövegszerkesztőkhöz mellékelnek. Megfelelő típusok lehetnek a Times New Roman vagy az Arial. Ha bonyolultabb betűformákkal dolgozunk, a Word behelyettesítheti betűinket, amelyek a dokumentum egész kinézetét befolyásolhatják.

Megnyitás sima szövegként

8 Ha a szövegszerkesztő nem tartalmazza a megfelelő importszűrőt, akkor a fájlt sima szövegfájlként mentse vagy nyissa meg, így az más szövegszerkesztőkkel is olvasható lesz. Az egyedi formázások viszont elvesznek. A legtöbb szövegszerkesztő támogatja a Rich Text formátumot (RTF), ami megőrzi a kövérítést, aláhúzást és döntést.

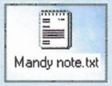
Ötlet

Amikor egy nem szabványos fájlt a szükséges szövegre rövidít, azonnal mentse a fájlt.

Fókuszban

Mit tegyünk, ha túl sok fájlunk van?

A néha felbukkanó, nem szabványos fájlokkal percek alatt elbánhat. Egy nem szabványos fájlokból álló gyűjtemény azonban már más. Előfordulhat, hogy át kell vennie egy feladatot, például egy klubban, és megörököl egy csomó régi dokumentumot. Ebben az esetben a dokumentumokat meg kell nyitni az eredeti szövegszerkesztőben, és el kell őket menteni egy a Word által is ismert formátumban. Minden szövegszerkesztő képes sima szövegként menteni '.txt' kiterjesztéssel. Elveszti ugyan az eredeti dokumentum formázását, de megszerzi az információt.

Tudnivalók az adatbázisokról

Rend a képernyőn

Tartalom

- Microsoft Works adatbázis megnyitása
- Információk gyors rögzítése és megtalálása
- Az információk sorbarendezése különböző módokon
- A különböző nézetek használta

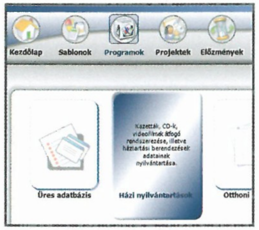
Egy adatbázis fontos dokumentum a számítógépen. Minden egyes bejegyzés hasonló típusú adatokat tartalmaz, amelyek betűk vagy számok, így könnyű logikus sorrendben tárolni őket. A Microsoft Works szoftvercsomag tartalmaz egy adatbázis-kezelő programot is. Adatbázis elemeit alkothatják például egy sportesemény vagy egyéb rendezvény meghívottjai, de akár a CD- gyűjteményünkről is készülhet lista.

Alapinformáció

Egy rendben összeállított adatbázisban az adatbázis program bármit gyorsan megtalál, képes az információkat különböző szempontok szerint sorba rendezni és kinyomtatni. Megjeleníthetők az egyes adatok rekordonként vagy úgy, mint egy iratdosszié, amely az összetartozó adatokat tárolja. Természetesen a Worksön kívül léteznek más adatbázis-kezelő szoftverek is, mint például a Microsoft Office szoftvercsomag Microsoft Acces programja.

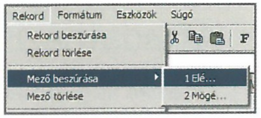
Tudta-e?

Egy adatbázis nagyon gyorsan felépítető és munkára fogható az ún. templatek vagy más néven sablonok segítségével. Nyissa meg a Works adatbázis-kezelőt a Works programcsomagból, majd ott válassza a Sablon pontot. Ekkor a megjelenő

sablonok közül válassza a Házi nyilvántartások nevűt. A következő ablakban az ehhez a kategóriához tartozó, előre elkészített stílusokból választhat, mint például Könyvgyűjtemény, Ajándéktárgyak nyilvántartása vagy akár a Video-/DVD gyűjtemény, stb.

Kérdés-felelet

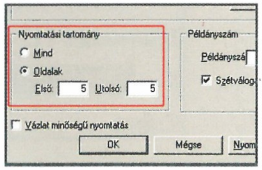
K Hogyan tehetek új mezőt az adatbázisba?

F Kattintson egy olyan mezőre, amely mellé be szeretné illeszteni az új mezőt. Ha Lista nézetben látja a dokumentumot, a **Rekord** menüben a **Mezők beszúrása** pontnál kiválaszthatja, hogy az épp aktuális mező elé vagy mögé szeretne-e új mezőt.

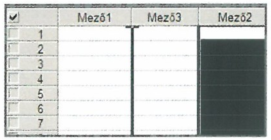
K Hogyan tudok kinyomtatni csupán egyetlen rekordot?

F Válassza a **Fájl** menüből a **Nyomtatás** pontot. Ott beállítható, hogy a teljes adatbázisból mit szeretne kinyomtatni, jelen példánkban csupán az ötödik oldalt.

K Az Űrlaptervezés menüben az új mezők egymás után következnek a képernyő tetején, hogyan mozgathatom ezeket?

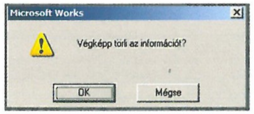
F Ezek a mezők bárhová áthelyezhetők a munkaterületen. Álljon az egérkurzorral a mező fölé, nyomja le a bal gombot. Így húzza a kiválasztott helyre a mezőt, majd engedje fel a gombot.

K Mezőket lehet törölni az adatbázisból?

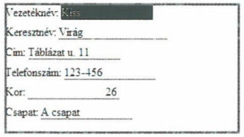
F Igen. Válassza a **Nézet** menüből a **Lista** formátumot. Törléshez ki kell jelölnie azt, amelyiket törölni szeretne, amit úgy tehet meg, hogy az oszlop tetején a nevére kattint. Ezután nyomja meg az **Kivágás** ikont az Eszköztárak között, mire a Works megkérdezi, hogy tényleg végképp törölni akarja-e a kiválasztott mezőket. **OK**.

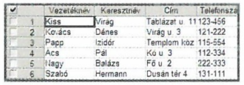

Szótár

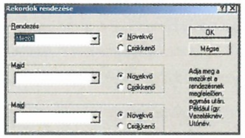
Űrlap nézet Az összetartozó információkat egyenként megjelenítő nézet, mint például egy névjegykártya.

Lista nézet A teljes adatbázist egyben megjelenítő nézet.

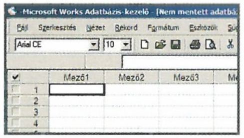

Sorbarendezés Meghatározott kritériumok (ABC vagy mennyiség szerinti, növekvő

vagy csökkenő stb.) alapján sorbarendezett rekordok.

Munkaterület Dokumentum, amelyben mezőket lehet létrehozni.

Hibakereső

Nem találom a keresett információt, mit tegyek?

A Works program Lista vagy Űrlap nézetében válassza a Szerkesztés menüből a Keresés funkciót. A megjelenő párbeszéd panelen megadhatja, hogy mit keres. Jelölje be, hogy az adatbázisban előforduló összes ilyen elemet vagy csak a következőt találja-e meg a program, majd nyomja meg az **OK** gombot. Ha újra minden egyes rekordot szeretne látni, akkor a Rekord menüben a Megjelenítés ponton belül a Minden rekord megjelenítése funkcióval újra láthatóvá teheti őket.

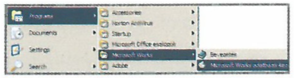
H-P-73-10-20-074

A Mit tud a számítógépem? alkotói arra törekedtek, hogy megbízható és naprakész információkat közöljenek. A kiadvány kiegészíti, de nem helyettesíti a szakkönyvekből megszerezhető szakmai ismereteket. Az Ön gépén futó, kiadványunkban esetleg nem szereplő programokról tájékozódjon speciális szakkönyvekből.

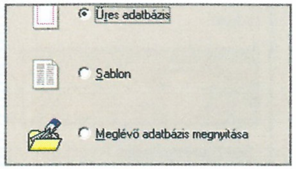
Adatok megadása

Akár bélyegek katalogizálásáról, összehasonlításáról, akár egy teniszklub tagjainak összeállításról van szó, az alapelvek ugyanazok. Az első lépés, hogy megnyissunk egy adatbázis-kezelő programot.

1 Indítsa el a Works-t a **Startra** kattintva. Válassza a **Programok / Microsoft Works** almenüből a **Microsoft Works** feladatindító

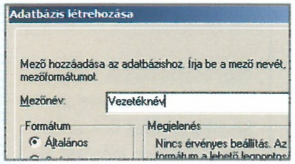

programikont. Kattintson a **Works-adatbáziskezelő** gombra a képernyő jobb felső oldalán.

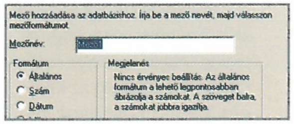

2 Jelölje be az Üres adatbázis lehetőséget, majd nyomja meg az **OK** gombot. Megnyílik az Adatbázis létrehozása ablak.

3 Ahhoz, hogy létrehozzuk a teniszklub tagjainak nevét tartalmazó adatbázist, az ablakban meg kell adni az adatbázisban szereplő egyes oszlopokra vonatkozó neveket.

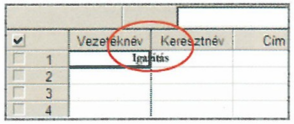

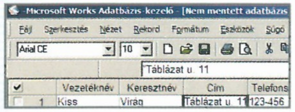
Írja be: 'Vezetéknév', majd nyomja meg a **Hozzáad** gombot.

4 A következő Mezőnévhez írja be hogy 'Keresztnév', majd ismét nyomja meg a **Hozzáad** gombot. Adja meg a többi mezőt is: 'Cím', 'Telefonszám', 'Kor' és 'Csapat'. Nyomja meg a **Kész** gombot.

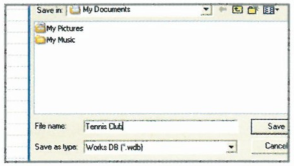
5 Egy-egy mező szélességének definiálásához kattintson a mező nevére a dokumentum tetején. Az egyes oszlopok szélesítésére, illetve összehúzására állítsa a kurzort az oszlop szélének tetejéhez. Ha gyorsan kétszer kattint az oszlop tetejére, akkor a Works automatikusan a legszélesebb szöveg alapján beállítja az oszlopszélességet.

6 A rekordok megadásához kattintson a megfelelő mezőre, majd gépelje be azt. Ha módosítani szeretne egy mezőt, akkor kattintson rá kettőt az egérrel.

7 A Fájl menüben a **Mentés** funkciót használva adja meg, hogy hol kívánja tárolni az adatbázist, majd **Mentés**.

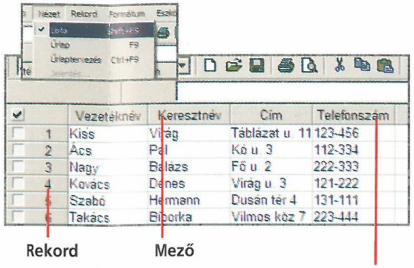

Az adatbázis nézetei

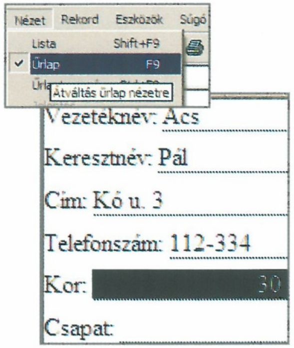
A rekordok megjelenítésének két módja van a Worksben, az Űrlap és a Lista nézet. Űrlap nézetben a rekordokat egymás után láthatjuk, míg a Lista nézetben minden rekord egyszerre jelenik meg.

Lista nézet

■ A Lista nézet átfogó betekintést ad az egész adatbázisba. Induláskor az összes mező egyforma szélességű, némely mezőben a meglévő adatok nem látszanak teljesen, másoknál pedig az eredeti oszlopszélesség túl nagy. Az egyes mezők szélességének beállítását a kép mutatja.

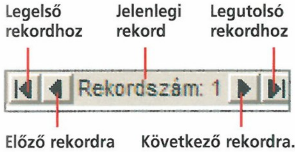

A mezők igazításához klikkeljen a mező fejlécének szélére az egérrel, fogja meg és húzza olyan szélesre, amely megfelelő.

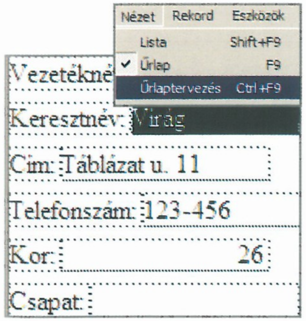
Űrlap nézet

■ Az Űrlap nézetben egyszerre csak az összetartozó rekordok láthatók. Ez a nézet akkor használatos, amikor egy új adatot akarunk rögzíteni vagy módosítani egy meglévőt. A képernyő alján a navigációs nyilak az egyes rekordok közötti váltást teszik lehetővé.

Űrlaptervezés nézet

■ Akkor használjuk, amikor egy új mezőt kell hozzáadni az adatbázishoz hozzáadni, vagy az eredeti formátumot akarjuk megváltoztatni. Ha a mező túl keskeny, ebben a nézetben is át lehet méretezni. Jelölje ki rákattintással, tegye a kurzort a cella széléhez. Ekkor megjelenik egy 'Méretezés' felirat, aminek segítségével – megfogva a cella szélét – beállíthatja a megfelelő szélességet.

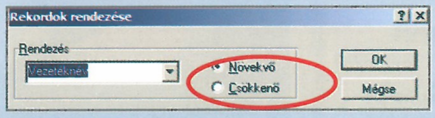

Fókuszban

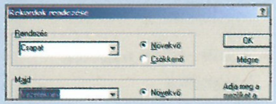
Az adatok sorberendezése, nyomtatása

Célszerű jól áttekinthető formába rendezni az adatbázist a Rekordok menüben, a Rekordok rendezése... pont alatt.

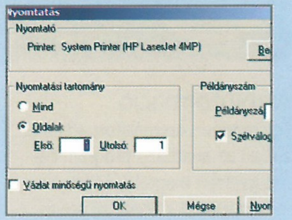
1 Ha a neveket ABC sorrendbe kell tenni, első lépésben állítsuk be a **Lista** nézetet a **Nézet** menüben, majd kattintsunk a **Rekord / Rekordok rendezése...** pontra. A lenyíló ablakban válasszunk mezőt – például Vezetéknév –, állítsuk be a növekvő vagy csökkenő sorrendet, majd **OK**.

2 Több szempont szerint is sorba rendezhetjük az adatokat. Ilyenkor a **Rekordok rendezése... / Rendezés / Majd** ablakban állíthatjuk be a további rendezési szempontokat. A példában az adatbázis-kezelő első

lépésben berendezi a rekordokat 'Csapat' szerint, majd az egyes csapatokon belül a tagokat ABC rendben 'Vezetéknév' szerint.

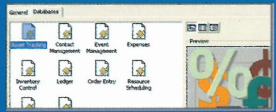
3 Adatainkat ki is nyomtathatjuk a **Fájl** menüben a **Nyomtatás** funkcióval, ahol kiválaszthatjuk azt is, hogy mit nyomtasson ki program.

Kisokos

Komplex adatbázis

A Microsoft Office egyik eleme a Microsoft Access. Ez még több lehetőséget nyújt, akár munkahelyi, akár személyes adatbázist készítünk. Több szempont szerint és még kényelmesebben rendezhetjük, adatainkat. Van benne úgyne-

vezett Adatbázis Varázsló is, ami lépések sorozatán visz minket végig, hogy szinte játszva végezzünk el feladatokat.

Visszatekintés az MS-DOS-ra

Egyszerű utasítások

Tartalom

- Az MS-DOS történetének áttekintése
- DOS programok futtatása Windows XP és ME alatt
- MS-DOS parancsok kezelése

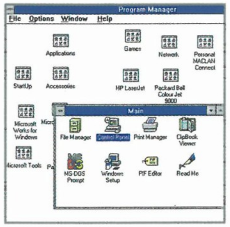
A Windows megjelenése előtt a legtöbb számítógép DOS operációs rendszerrel működött. A 80-as években a DOS is szöveg alapú volt, nem pedig grafikus, mint a jelenlegi operációs rendszerek. Nem voltak benne ablakok, lenyíló menük vagy egérkezelés, és grafikus ikonok sem. Minden egyes parancsot manuálisan begépelve kellett kiadni, a DOS parancskészletét használva. Mindezek ellenére az MS-DOS erőteljes és hibamentesen használható rendszer volt.

Visszalépés a DOS-ra

A DOS operációs rendszert gyorsaság és megbízhatóság jellemezte, még a korai Windows verziókkal összehasonlítva is. Mára a DOS csupán mint egy integrált, lecsupaszított és láthatatlan rendszerrész jelenik meg a Windows verziói alatt. Az MS-DOS ma már nem hat ki a számítógéppel való használatra, mégsem árt megismerni, hogy az első DOS-ok hogyan működtek.

Tudta-e?

Az első Microsoft Windows rendszert 1985-ben adták ki, de nem igazán aratott nagy sikert, mivel nyüzsögtek benne a hibák. A második próbálkozást (1987) a felhasználók még mindig csupán a Macintosh egy gyenge riválisának tekintették, amiből a Microsoft néhány ötletet is merített. 1990-ben végre megjelent az úgynevezett 3.0-ás verziójú Windows, 1992-ben pedig a 3.1-es verzió, ami már elég jól működött ahhoz, hogy a gyakorlatban is elterjedjen és az otthoni felhasználók számára is vonzóbbá váljon a piacon.

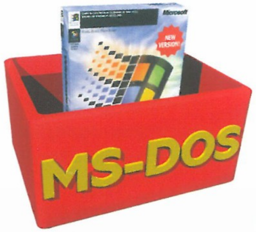
Kérdés-felelet

K Készítenek még programokat az MS-DOS operációs rendszerhez?

F Nem. Az egyetlen lehetőség, hogy MS-DOS programokkal találkozzon az, hogy ha olyan régi fejlesztésű szoftverekkel akad össze, amiket nem frissítettek a Windowshoz. Ezek közül valószínűleg csupán a régi videojátékokat érdemes használni, amiket lehet, hogy szintén újra kiadtak Windows felületen is.

K Használhatták az emberek külön a Windows-t és a DOS-t is?

F A Windows 95 előtt a legtöbb PC-n MS-DOS operációs rendszer működött, még ha emellett a legtöbb ember a Windowst is installálta a gépére. Ha valaki a Windowst akarta használni – például szövegszerkesztőhöz –, akkor a futó MS-DOS-on keresztül külön el kellett indítania.

K MS-DOS módban miért van levágva a fájlnevek vége?

F MS-DOS-ban egy-egy fájl neve maximum 8 karakter lehet, és ponttal elválasztva egy három karakteres kiterjesztés tartozhat hozzá. Azok a fájlnevek, amelyek hosszabbak mint 8 karakter, automatikusan levágásra kerülnek és egy ~ jel kerül a levágott rész helyére, illetve egy szám, amire a hasonló nevű fájlok megkülönböztetése miatt van szükség. Ha ezeket a fájlokat MS-DOS-ban szeretné használni, akkor az egész fájlnevet be kell gépelni, nem csupán a rövidített formáját. Ha a ~ karakter nem található a billentyűzetén, akkor azt a **Shift + #** billentyűegyüttes lenyomásával előhívhatja.

K Hol találhatok további információkat az MS-DOSról?

F Ha a böngészőjébe behívja a www.google.hu oldalt, majd ott az 'MS-DOS' kifejezésre rákeres, akkor rengeteg olyan oldalt találhat, ahol további információkat kaphat az MS-DOS rendszerről.

Szótár

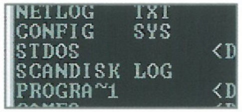
WIMP ABLAKOK (Windows), Ikonok (Icons), Menük (Menus) és Egérmutató (Pointing device) a számítógép grafikus felületén. A WIMP fogalmakat Macintosh gépeken alkalmazták legelőször, de ma már a Microsoft Windows rendszerek elengedhetetlen kellékei is.

RAM (Random Acces Memory) A számítógépeknél legsűrűbben használt memóriafajta. Rövid távú adattárolásra tervezték, mivel minden adatot „elfelejt", amikor a számítógépet kikapcsolják.

Fájl kiterjesztés Három karakter a fájlnév után, ponttal elválasztva. Mind a számítógépnek, mind a felhasználónak segítségére van a fájltípus azonosításában.

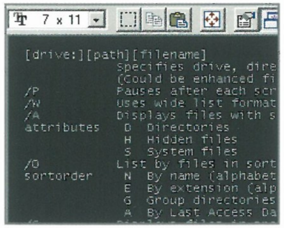
Eszközmeghajtó (driver): Kis program, mely információkat kódol át a hardvereszközök és az őket használó programok között, hogy kommunikálni tudjanak.

MS-DOS Microsoft Disk Operating Sytem (Microsoft Operációs Rendszer). Ez volt a régi operációs rendszer.

Hibakereső

Nem tudja biztosan, mit tesz egy MS-DOS parancs. Az MS-DOS parancssorba egy rossz utasítást beírva és végrehajtatva, a Windows-zal problémák lehetnek. Ezért, mielőtt az MS-DOS parancsok valamelyikét használná, győződjön meg róla, hogy az adott utasítás mit jelent. A leírásokat az MS-DOS Helpjében találja. Nyisson meg egy MS-DOS ablakot, majd üsse be a '/?' karaktereket a kérdéses parancs után. Például, ha a 'dir' parancsot szeretné jobban megismerni, akkor a következőt gépelje be: dir /?

H-P-73-10-20-076

Az MS-DOS életútja

A Windows 95 kibocsátásáig az MS-DOS volt a leggyorsabb, legfejlettebb operációs rendszer. Ekkor az MS-DOS egyeduralkodása a vége felé tartott, de a történelme nagyon is jelentős.

■ Az eredeti DOS rendszer neve a kezdetekkor QDOS volt és a Seattle Computer Products nevű cég fejlesztette ki, aki az akkor éppen szárnyait bontogató Microsoft számára megadta a licenc jogokat. Az MS-DOS 1.0 verzió 1980-ban kezdte meg pályafutását, amikor az IBM az akkor még igen apró Microsoft vállalkozást megbízta, hogy az új személyi számítógépeihez fejlesszen ki egy operációs rendszert. A következő 13 évben 6 magasabb verziószámú MS-DOS jelent meg.

■ Az MS-DOS-szal a fő probléma az interface megvalósítása volt, annak a módja, hogy a kiadott parancsokat milyen módon kapja meg a számítógép. Az MS-DOS-ban egy tisztán szöveges interface biztosította ezt, ami azt jelentette, hogy az összes parancsot gépelés útján kellett bevinni egy zavaros kód szerint. Egy egyszerű gépelési hiba egy teljes parancssor végrehajthatatlanságát okozhatta.

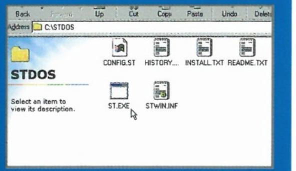
■ Az MS-DOS életútjának vége felé csökkent a használata. Bár nagyon hatékony és gyors volt, a multitaszking üzemmódot – amely a Windows 95 fő előnye volt – nem támogatta.

Kisokos

Munka MS-DOS-szal

MS-DOS módban futtatni alkalmazásokat nagyon könnyű. Keresse meg a program '.EXE' kiterjesztésű fájlját, majd kattintson rá kettőt. Ha az egy MS-DOS fájl, akkor automatikusan egy speciális MS-DOS ablakban fog elindulni. Ha van egy MS-DOS alapú játéka vagy dokumentuma, Windows XP és Millennium Edition alatt is futtathatja őket úgy, hogy egy MS-DOS Parancssort hív be a Start menü Kellékek pontjánál.

Az MS-DOS és a Windows

A Windows 95 program kiadásával a Microsoft bejelentette, hogy abbahagyja az MS-DOS és az MS-DOS alá írt szoftverek támogatását, de a történet nem ilyen egyszerű.

■ A kezdeti ellentétes hírekkel szemben a Windows 95 továbbra is tartalmazta az MS-DOS 7.0-ás verzióját. Az indítófájlból ez világosan látszott a Windows 95 első indításánál. Az MS-DOS megtartása alapvető dolog volt, mivel számos játék- és egyéb szoftverfejlesztőtől nem lehetett várni, hogy egyik napról a másikra álljanak át az új tulajdonságokkal rendelkező Windows platform alá.

■ Az MS-DOS technológia ilyen fajta kiterjesztése azon szoftver fejlesztők számára is megfelelő volt, akik jóval a Windows 95 kibocsátása előtt kezdtek nagyobb fejlesztésbe.

■ Ezek alapján az MS-DOS operációs rendszer működtetése még mindig alapvető dolog volt a már létező rengeteg program futtatása, illetve a mérhetetlen mennyiségű dokumentum további használata miatt.

■ Az MS-DOS-nak semmi más szerepe nem volt a modern Windows számára. A Windows XP kibocsátásáig a Microsoft mégsem tudott olyan operációs rendszert kiadni, amiben már egyáltalán ne lett volna jelen a DOS.

Ötlet

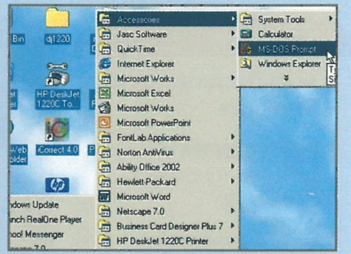
Ha be akar zárni egy MS-DOS ablakot, gépelje be, hogy 'Exit', és aztán Enter.

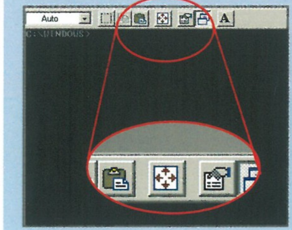
Fókuszban

Az MS-DOS használata manapság

Ha valamely program futtatásához MS-DOS szükséges, vagy ha kíváncsi rá, hogy milyen MS-DOS-szal dolgozni, számos módja van annak, hogy a Windows-ból MS-DOS módba térjen át.

1 A legkönnyebb módja, hogy elérje az MS-DOS-t, az ha a **Start** menü **Programok**, majd **Kellékek** almenüpontjából az **MS-DOS** parancssor nevű pontra kattint. Ugyanez Windows XP esetén a **Parancssor** nevű ikon.

2 A hiteles megjelenéshez kattintson a teljes méret ikonra, hogy lássa, milyen is volt használni az MS-DOS-t. Visszatéréshez **Enter** az **Alt**-tal.

3 Ha kipróbál néhány DOS parancsot, nem követhet el nagy hibát. Az első MS-DOS ablakba kilépéskor automatikusan a Windows könyvtárban találja magát, ami a következőképpen jelenik meg: 'C:\WINDOWS>'.

4 Hogy egy könyvtárral feljebb ugorjon, gépelje be: 'cd.', majd **Enter**. A 'cd' parancs azt jelenti: Change Directory, azaz könyvtárváltás. Amikor a főkönyvtárban van, azt a 'C:\' kiírás jelzi. Gépelje be, hogy 'dir' és **Enter**. Ezzel kilistázza a fájlokat és könyvtárakat, amelyek az aktuális könyvtárban találhatók. Most gépelje be, hogy 'dir/p', ahol a 'p' azt jelenti pause, azaz pillanatmegállítás. A parancs hatására a kilistázott tételeket oldalról oldalra lehet majd lapozni. Az MS-DOS ablakból való kilépés érdekében kattintson az ablak jobb felső sarkában levő 'x' jelre, és visszatérhet a Windows-hoz.

A Windows XP segít

Egészség-védelem

Tartalom

- A Windows XP internetes támogatása
- Fedezzük fel a Távsegítséget
- A Rendszer-visszaállítás használata problémák megoldásához
- Tanuljunk a Windows Update-ről

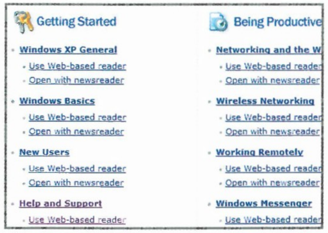
A számítógép operációs rendszerének megismerése első pillantásra túl bonyolult feladatnak tűnik. A rendszer szolgáltatásainak felkutatása, valamint az ismeretlen eszközök és programok helyének megtalálása időt rabló tevékenység lehet. Ennek ellenére a Windows XP Súgó és támogatás szolgáltatását használva segítséget kaphatunk mindenféle felmerülő problémával kapcsolatban.

Megelőzés és javítás

Széleskörű információk állnak rendelkezésünkre, amelyekkel megóvhatjuk számítógépünket bizonyos kockázatoktól. Közvetlenül csatlakozhatunk a Microsoft weboldalán elérhető segítőkhöz, akik tanácsot adhatnak a Windows XP-vel kapcsolatos kérdésekre. Kérheti egy barát segítségét is a Távsegítségen keresztül. Ha pedig nincsen elérhető segítség, akkor a Rendszer-visszaállítással egy korábbi – még működő – rendszerhez is visszatérhetünk.

Tudta-e?

Segítséget kaphat internetes hírcsoportoktól. Nyissa meg a Súgó és támogatás szolgáltatást, kattintson a Támogatás vagy információk keresése a Windows XP hírcsoportokban pontra. A bal oldali panelban kattintson a

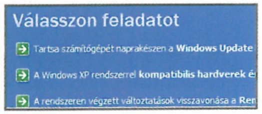

Windows webhely-fórum felkeresése feliratra, végül jobb oldalon a Windows hírcsoportok elérése pontra. Számtalan témából válogathat (sajnos csak angol nyelven), például hardver, szoftver, játékok vagy internet.

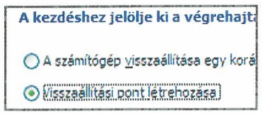
Kérdés-felelet

K Hogyan hozhatok létre visszaállítási pontot?

F A Súgó és támogatás ablakban a Válasszon feladatot mezőben kattintson a **Rendszer-visszaállítás**

pontra. Válassza a Visszaállítási pont létrehozása lehetőséget, aztán kattintson a **Tovább** gombra. Írja be a visszaállítási pont leírását, melyről később felismeri a mentést. A dátum és az időpont automatikusan

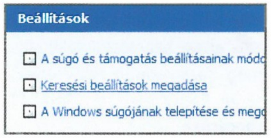
hozzáadódik a visszaállítási ponthoz. Kattintson a **Létrehozás** gombra. A folyamat befejezéseként a Visszaállítási pont létrehozva ablak jelenik meg. A befejezéshez kattintson a **Bezárás** gombra.

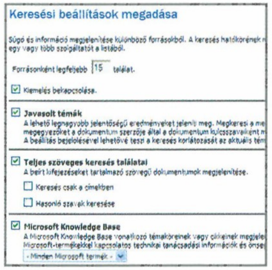

K Megváltoztathatom a keresési feltételeket?

F Igen. A Súgó és támogatás ablakában kattintson az Online keresési beállítások megadása feliratra,

majd kattintson a Beállítások mező alatt lévő **Keresési beállítások megadása** hivatkozásra. Itt haladjon végig a felkínált lehetőségeken, és állítsa be, hogy mennyi és milyen típusú cikket szeretne látni a Microsoft Tudásbázisból.

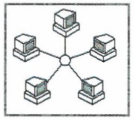
Szótár

Visszaállítási pont A rendszer elmentett állapota egy meghatározott időpontban. A Rendszer-visszaállítás segítségével ez a korábbi állapot visszaállítható.

MAPI Üzenetküldő alkalmazások programozási felülete. Windows alrendszer, lehetővé teszi a különböző e-mail programok együttműködését. Ha mindkét program ismeri a MAPI-t, küldhetnek egymásnak e-maileket.

Hálózat Két vagy több összekötött számítógép által alkotott csoport. A helyi hálózatok (LAN) gépei általában ugyanabban az épületben vannak, míg a nagyobb

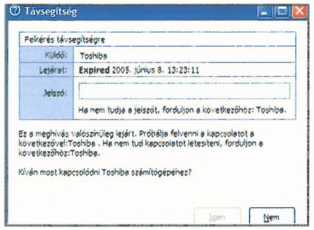
hálózatok (WAN) jóval nagyobb földrajzi távolságokat hidalhatnak át telefonvonalon vagy műholdon keresztül.

Tűzfal A nem engedélyezett hálózati hozzáférések kiszűrésére szolgáló rendszer, beleértve a kéretlen e-mail-, internetes- vagy FTP-hozzáférést.

Hibakereső

Nem tud kapcsolódni barátjához a Távsegítség használatával.

Bizonyosodjon meg róla, hogy a segítségül hívott személy gépén is Windows XP fut, és használ Windows Messengert vagy más MAPI-képes programot, például Outlook Expresst. Ellenőrizze azt is, hogy a

meghívás dátuma nem járt le. Mindkét gépnek csatlakoznia kell az Internetre, miközben a Távsegítséget használják. Amennyiben egy hálózatba kötött gépnél dolgozik, akkor a tűzfal is akadályozhatja a kapcsolatot.

H-P-73-10-20-078

A Mit tud a számítógépem? alkotói arra törekedtek, hogy megbízható és naprakész információkat közöljenek. A kiadvány kiegészíti, de nem helyettesíti a szakkönyvekből megszerezhető szakmai ismereteket. Az Ön gépén futó, kiadványunkban esetleg nem szereplő programokról tájékozódjon speciális szakkönyvekből.

Súgó és támogatás

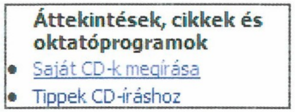
Az első hely, ahonnan segítséget kérhet a számítógéppel kapcsolatban, a Súgó és támogatás. Itt mindenféle információ elérhető a Windows XP alkalmazásokkal és szolgáltatásokkal kapcsolatosan.

1 Menjen a **Start** menübe, és nyissa meg a **Súgó és támogatás** szolgáltatást. A Súgó főképernyője jelenik meg. Egy bizonyos téma információinak eléréséhez írjon be egy kulcsszót, például a 'CD írás'-t, és nyomja meg a zöld nyilat.

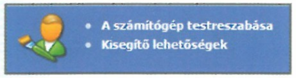

2 A keresési eredmények a képernyő bal oldalán jelennek meg. Kattintson az egyik lehetőségre. Esetünkben ez a **Saját CD-k megírása**.

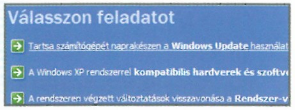
3 Most már elolvashatja, hogyan írhatja meg saját zenei CD-jét a Windows Media Player Médiatárában tárolt számokból.

4 A Súgó és támogatás a Windows XP gyakori feladatairól is nyújt információkat. Például, ha szeretne többet megtudni arról, hogyan szabhatja testre a számítógépét, kattintson a **Számítógép testreszabása** pontra.

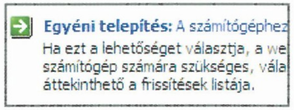
5 Itt megtudhatja, hogyan szabhatja testre az Asztalt, a képernyőkímélőt, a billentyűzetet, az egeret és más lehetőségeket.

6 A legújabb fejlesztések eléréséhez kattintson a **Windows Update** hivatkozásra a 'Válasszon egy feladatot' csoportból.

7 Kattintson az Egyéni telepítés gombra. Amennyiben a program új frissítéseket vagy letöltéseket talál, a **Részletek** gombra kattintva megtekintheti a frissítés leírását. Ha a talált frissítések közül nem mindegyiket szeretné letölteni, akkor vegye ki a pipát a nem óhajtott példányok mellől. Végezetül kattintson a **Frissítések telepítése** gombra.

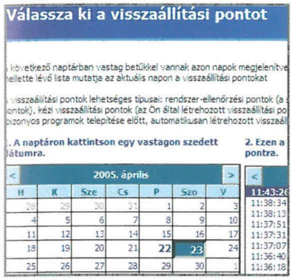

Eszközök megismerése

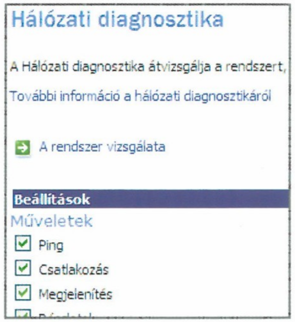
A Súgó és támogatás ezen része eszközök és szolgáltatások széles tárházát kínálja a számítógép irányításához, diagnosztizálásához és a Windows XP operációs rendszert érintő problémák megoldásához.

A Rendszer-visszaállítás használata

■ A Rendszer-visszaállítás használatával minden változtatást visszavonhat a számítógép egy korábban elmentett állapotba való visszaállításával. Például, ha egy szoftvert telepít, amitől a számítógép összeomlik, akkor a Rendszer-visszaállítás segítségével visszatérhet a telepítés előtti állapothoz. A Windows XP automatikusan létrehoz visszaállítási pontokat, de létrehozhat saját ellenőrző pontokat is. Tehát, mielőtt nagyobb változtatást kezdeményezne a számítógépben, készítsen visszaállítási pontot.

Hálózati problémák megoldása

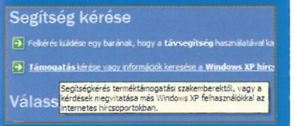

■ Ezt a szolgáltatást a számítógép hálózattal kapcsolatos gondjainak átfésüléséhez használhatja. Ellenőrizheti az Internet-szolgáltatást, és összegyűjtheti az adatokat a számítógép hardver- és szoftverelemeiről. A **Hálózati diagnosztika** ablakot az **Eszközök** hivatkozás bal oldali sávjában található feliratra kattintva érheti el.

Kisokos

Internetes segítség

A Segítség kérése csoportban találhatja a Támogatás kérése... pontot. Innen kapcsolatba léphet a Microsoft szakértőivel, akikhez bármilyen problémával fordulhat. Szüksége lesz egy Microsoft Passportra, de ezt akár innen is elkészítheti.

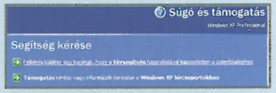

Fókuszban

Távsegítség kérése

Módjában áll, hogy egy ismerősét hívja segítségül, aki szintén Windows XP-t futtat. Csatlakozzon a gépéhez, nézze meg, mi a probléma és lássa el tanácsokkal, hogyan hozhatja helyre a bajt.

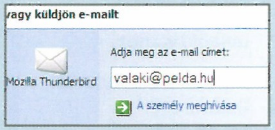
1 A Súgó és támogatás Segítség kérése részében válassza ki a **Távsegítség** pontot egy barát segítségül hívásához.

2 Amikor a Távsegítség képernyő megjelenik, kattintson a **Meghívás segítségnyújtásra** hivatkozásra.

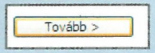

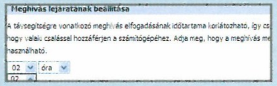
3 Írja be a meghívandó személy e-mailcímét, és kattintson **A személy meghívása** gombra.

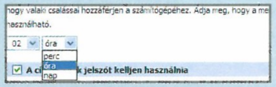

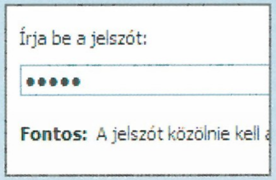
4 Írja be a nevét és egy rövid üzenetet a segítségkérésről. Kattintson a **Tovább** gombra.

5 A 'Meghívás lejáratának beállítása' részben állítsa be a meghívás érvényességét a két lenyitható lista használatával.

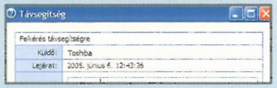

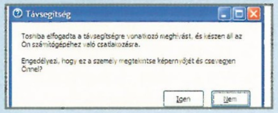

6 Válasszon jelszót, majd ismételje meg az 'Írja be a jelszót még egyszer' mezőben. Most már feladhatja az üzenetet a **Felkérés elküldése** gombra kattintva.

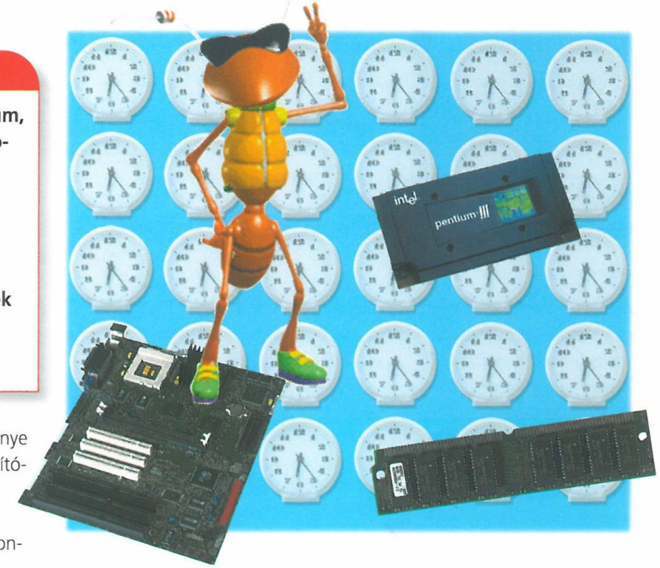
7 A meghívott személy a Távsegítség ablakot látja, amikor megnyitja az üzenetet. Beírja a jelszót, és az Igen gombra kattint. Értesítést fog kapni az elfogadásról a **Távsegítség** ablakban. Kattintson az **Igen** gombra, amivel lehetővé teszi, hogy a személy lássa a képernyőjét és akár cseveghetnek is.

Az Intelről és az AMD-ről

Kicsi és gyors

Tartalom

- Különbségek a Pentium, Celeron és Athlon processzorok között
- Mit kell figyelembe venni processzor vásárlása előtt?
- A processzor részeinek megértése

A processzor teljesítménye befolyásolhatja számítógépünk viselkedését. Ha új számítógép vásárlásán vagy a processzor cseréjén gondolkodunk, fontos tudni, mit kapunk a pénzünkért. A bűvös, 3GHz-es határ áttört, de ez az új technológia nem olcsó, és lehet, hogy csak kevéssé – ha egyáltalán – javítja számítógépünk teljesítményét.

A gyorsabb jobb?

Jelenleg az Intel vezeti a piacot Pentium típusú processzoraival, melyeket több mint húsz éve fejleszt, de vannak olcsóbb lehetőségek is. Az Intel olcsó Celeron processzorokat is gyárt, míg a rivális AMD a szupergyors Athlont, Opteront kínálja, valamint a Sempron típust az otthoni felhasználóknak. Noha a Pentium és az Athlon hasonlóan néz ki, néhány jelentős különbség van köztük.

Tudta-e?

A hordozható számítógépek sokkal kisebb, laposabb processzort használnak, mint amilyen az asztali számítógépeké. A hordozható processzorok különösen kicsik, alacsonyabb hőmérsékleten működnek, és a lehető legkevesebb energiát fogyasztják. Sajnos, a lapkák méretének csökkentése a teljes méretűeknél alacsonyabb összteljesítménnyel jár együtt. Ezért – elméletben – egy noteszgép 3GHz-es mobil Pentium 4 lapkával valószínűleg nem tudja ugyanazt a teljesítményt nyújtani, mint egy szabványos Pentium 4-es számítógép ugyanazon az órajelen.

Kérdés-felelet

K Tehetek Athlon processzort a jelenlegi számítógépembe?

F Ha Intel processzora volt, akkor nem, mivel a processzorok ugyan egyformán nézhetnek ki, de a tervezésük különböző. Az AMD saját alaplapjai gyorsabb, akár 400 MHz-es adatbusz sebességgel is rendelkezhetnek, ami ideális az Athlon processzorokhoz.

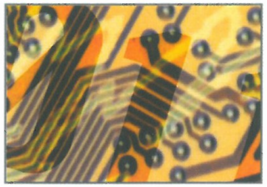
K Meg kell-e vennem a legújabb, leggyorsabb processzort?

F Néhány generációval korábbi processzor is több mint elegendő lehet. A jelenlegi szoftverek többségét nem a legújabban kiadott processzorok kihasználására fejlesztik. Jelentős árkülönbség van a legújabb és a régebbi processzorok között, viszont arányaiban kisebb a sebességbeli növekedés.

K Celeron processzorom van. Fejleszthetem a számítógépemet Pentiumra?

F A legtöbb esetben igen, de ez függ az alaplaptól, melynek kezelnie kell a gyorsabb és jobb processzort. Általában az alaplapokat úgy tervezik, hogy egy bizonyos sebességtartományba tartozó processzorokat fogadjanak, de az újabb processzorok a piacon rendszerint modernebb alaplapokat igényelnek. Ha elhatároztuk, hogy fejlesztünk, akkor ellenőrizzük az alaplap kézikönyvét, mivel lehetséges, hogy meg kell változtatnunk egy vagy két beállítást az alaplapon.

K Hol találok információt a legújabb processzorokról?

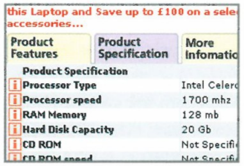
F Menjünk a gyártók weblapjára, a www.intel.hu vagy a www.amd.com (angol nyelvű) címre. Mindkét gyártó hasznos bemutatókat és termékleírásokat biztosít az összes számítógépes processzorához.

Szótár

Adatbusz sebesség A processzor és az alaplap közötti kommunikáció sebessége. Minél gyorsabb, annál jobb, mivel a processzor elküldheti az eredményeket, és késlekedés nélkül folytathatja a többi feladat végrehajtását.

MHz A megahertz rövidítése. Egy MHz másodpercenként egy millió ciklust jelent. Ez a mértékegysége a processzorok órajelének is. A GHz (gigahertz) ennek az ezerszerese.

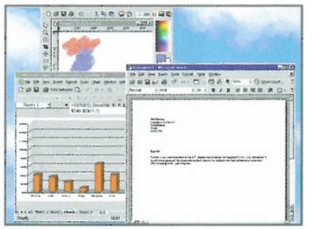
L1 és L2 gyorsítótár A gyorsítótár kis méretű memória, amelyet sokkal gyorsabban lehet elérni, mint a hagyományos RAM-ot. Megkísérli előre jelezni a rendszermemória kéréseit, és így felgyorsítani az adatáramlást. Az elsőszintű (L1) gyorsítótárat beépítik a processzorba, míg a másodszintű (L2) gyorsítótár lehet a processzorba építve vagy az alaplapra szerelve.

Hibakereső

Nem tudjuk a processzort fejleszteni, de gyorsabb számítógépet szeretnénk.

A processzoron kívül vannak más alkatrészek is, amelyek befolyásolják a számítógép teljesítményét. A memóriának fontos szerepe van, mert több memóriával több programot futtathatunk egyszerre anélkül, hogy lelassítanánk a számítógépet. Ha 3D grafikát használó programjaink vannak, egy videókártya is javíthatja a számítógép sebességét és teljesítményét. Ezek sokkal olcsóbb lehetőségek, mint befektetni egy új processzorba.

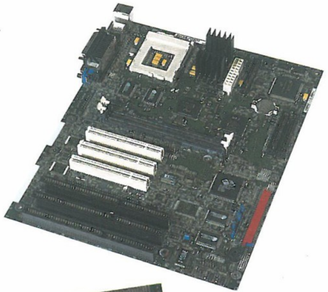

H-P-73-10-20-068

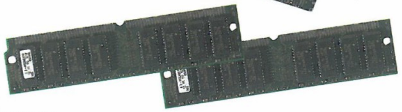
A Mit tud a számítógépem? alkotói arra törekedtek, hogy megbízható és naprakész információkat közöljenek. A kiadvány kiegészíti, de nem helyettesíti a szakkönyvekből megszerezhető szakmai ismereteket. Az Ön gépén futó, kiadványunkban esetleg nem szereplő programokról tájékozódjon speciális szakkönyvekből.

Lélek és test

A processzor a számítógép „lelke", de a léleknek is szüksége van jó testrészekre a hatékony működéshez. A processzor, az alaplap, a merevlemez és a memória együttműködve alkotnak jó számítógépet.

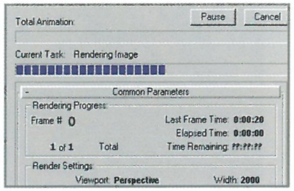

■ Új processzor vásárlása előtt mindig vegyük figyelembe a többi alkatrészt is. A két legfontosabb az alaplap és a memória (RAM). Ha az alaplap nem képes támogatni a gyorsabb processzort, vagy a memória túl lassú – vagy csak nincsen belőle elegendő – akkor nincs értelme új processzor telepítésének.

Programok

■ Egy másik tényező, hogy milyen programokat fogunk használni, mivel bizonyos programok működésére hatással lehet, hogy a processzor milyen hatékonyan hajtja végre a programkódot. Ha egyedül csak Microsoft Word dokumentumokat hozunk létre, és csak ritkán használunk grafikus programokat vagy bonyolult táblázatokat, akkor egy új processzor nem sok változást hoz a munkánkban. Másfelől, ha összetett 3D-s játékokkal játszunk, akkor egy új processzor segíthet a gép teljesítményének felgyorsításában.

Ötlet

Szerezzünk a processzorokról naprakész információt a gyártók weblapján.

Kisokos

Intel történelem

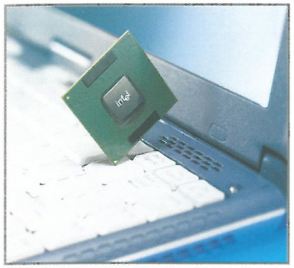
Az Intel 1978-ban fejlesztette ki első otthoni felhasználásra szánt processzorát. A cég azóta a processzorok számos generációját adta ki: a 80286-ost 1984-ben, a 80386-ost 1987-ben és a 80486-ost 1990-ben. Az első Pentium processzort 1993-ban adták ki. Ettől kezdve az Intel folyamatosan javította a márka jellemzőit, egymás után bemutatva a Pentium II-t, a Pentium III-at és legutóbb a Pentium IV-et.

Intel processzorok

Hosszú utat járt be az Intel a legelső mikroprocesszorától, az Intel 4004-től kezdve. Ez a processzor csak egyszerű számításokra volt képes, de ez működtette a világ első hordozható számológépét.

Pentium

■ A legújabb, asztali gépekbe tervezett Pentium processzorok a Pentium IV, az Itanium és a Xeon modellek. A Pentium IV büszkélkedik az úgynevezett Hyper-Threading technológiával. Ezzel a processzor képes két különböző feladatot egyszerre ellátni. Például Pentium IV-et használva játszhatunk, miközben zenei állományokat készítünk.

Intel Pentium IV processzor

Intel Celeron processzor

Celeron

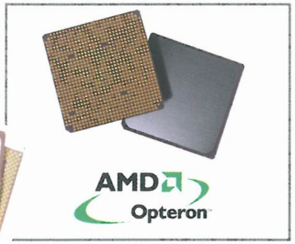
■ Az Intel alacsony árfekvésű processzora a Celeron. Vannak azonban bizonyos funkciók, melyeket kivettek belőle, hogy olcsóbb legyen. A Pentium és Celeron processzoroknak hasonló az utasításkészletük. Ezen utasításokat az alkalmazások gyorsabb működéséhez készítették, de a Celeron processzoroknál az utasítások számát csökkentették, ezért alacsonyabb a teljesítményük.

AMD processzorok

Az AMD lapkák teljesen kompatibilisek az operációs rendszerekkel és számítógépes programokkal.

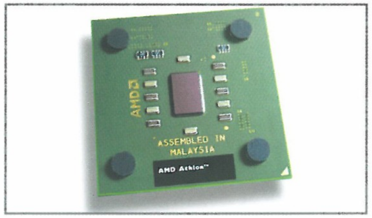
Az AMD első jelentkezése az x86-os processzorok piacán 1996-ban volt. A következő évben az AMD kiadta a K6 processzorokat, amelyek több MHz-et kínáltak, mint az Intel típusai. Az Intel visszaszerezte a vezető helyet a Pentium II processzorral és később az olcsó Celeron típussal. Annak ellenére, hogy az Intel Pentium processzora sokkal erősebbé vált, sok számítógép használó az AMD Athlon processzorait jobb vásárnak gondolja, mivel hasonló órajeleket és nagyobb gyorsítótárat kínálnak alacsonyabb árért.

Tanuljunk a processzorokról

Processzorok felelnek a működésért az egyszerű ébresztőórától a legerősebb számítógépig. A processzorok ereje azonban számos tényezőtől függ.

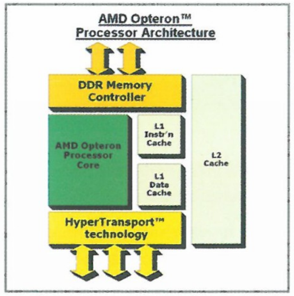

Órajel és teljesítmény

Egy processzor sebességének megítélése két dolgon múlik: az órajelen és a teljesítőképességen. A processzor órajelét azzal mérjük, hogy másodpercenként hányszor tud adatokat ki- és beléptetni (Mhz vagy GHz). A teljesítőképesség pedig azt méri, hogy milyen hatékonyan végzi a processzor a dolgát, és mennyit végez el egy másodperc alatt. A kerékpár egyszerű példáját használva – az órajel egyenlő azzal a sebességgel, amelylyel a kerékpáros hajt, míg a teljesítőképességet azzal mérnénk, hogy mennyi erőt fektet be. Így, amikor processzort választunk, figyelnünk kell az órajelre és a teljesítőképességre is, mivel két processzor, amelyek ugyanazzal az órajellel rendelkeznek, különböző eredményeket produkálhatnak.

A buszsebesség felfedezése

Noha a processzor fontos része a számítógépnek, nem az egyetlen alkatrész, amely meghatározza a gép általános teljesítményét. Gyakran a processzor képes kezelni a számítógép igényeit, de más részek – a memória, a merevlemez és a grafikus kártya – lelassítják a gépet. A jó teljesítmény biztosításának egyik módja a processzor buszsebességének ellenőrzése. Ez arra a sebességre vonatkozik, amelyen a processzor és az alaplap „beszélget egymással". Magas buszsebesség mellett lesz a processzor a legerősebb.

Gyorsítótár

Az újabb processzorokban találhatunk gyorsítótárat is, ami egyfajta memória. Három és félszer gyorsabb mint a RAM. Gyorsasága folytán közvetítőként működik a RAM és a processzor között, és biztosítja, hogy a processzornak ne kelljen adatokra várnia. Kétféle gyorsítótár létezik: az L1 (elsőszintű) és az L2 (másodszintű). Az L1 része a processzornak, míg az L2 kissé lassabb. Az L1 küldi az utasításokat a processzornak, az L2 pedig ideiglenesen tárolja az adatokat, és felgyorsítja a folyamatot a következő elérendő memóriarész előrejelzésével.

Grafikus kártya cseréje

Teljes paletta

Tartalom

- Hogyan működnek a grafikus kártyák a számítógépben
- Mire figyeljünk a grafikus kártya cseréjénél
- A grafikus kártyához adott szoftverek kihasználása

A grafikus kártya (videokártyaként is ismert) fontos szerepet tölt be az Internet használatában. Sokat segíthet működésének megértése, ha a kártya cseréje vagy teljesítményének növelése kerül szóba. Akár saját weboldalt készítünk, akár csak böngészünk, lényeges feladat a weboldalak színeinek megjelenítése. Az Internet gyorsulásával együtt nőnek a számítógéppel szemben támasztott igények is. A grafikus kártya – egy nyomtatott áramkör – felbontása határozza meg a felbontást, amivel a webet nézzük, a megjelenített színek számát, valamint azt, hogy játszhatunk-e dinamikus 3D-s játékokat.

A legjobb kártya

Az itt leírt ügyes trükkökkel az Internet használatához megfelelő kártyát választhat. Élvezni fogja, mennyire javítja az internetes élményt a jó grafika.

Tudta-e?

A modern grafikus kártyák a korai gépekhez képest a memória és számolási képesség többszörösével rendelkeznek. Az első számítógépek nem jelenítettek meg színeket, sőt grafikákat sem. Mindössze 80 karaktert láttattak 25 sorban. Miután a 80-as évek végén megjelentek a színes

monitorok, még mindig éveket kellett várni arra, hogy 16 színnél több jelenjen meg a képernyőn. Manapság milliónyi színben élvezhetők a fényképek, filmek és játékok. A legújabb grafikus kártyák együttműködnek a processzorral, hogy az élő képeket a képernyőre varázsolják.

Kérdés-felelet

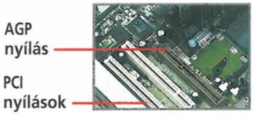
K Az új grafikus kártya mellett megtarthatom a régit is?

F A mai operációs rendszerek lehetővé teszik két grafikus kártya egyidejű használatát. Ebben az esetben mindkét kártya kimenetéhez kell egy-egy monitort csatlakoztatnia. Így megnövelheti az Asztal területét, ami hasznos lehet bizonyos szoftverek használata esetén. Azonban manapság már elegendő egyetlen, erre alkalmas grafikus kártya ahhoz, ha két megjelenítőt szeretne használni (az egyik akár a TV-készüléke is lehet).

K A számítógépemben az alaplapra épített grafikus kártya található. Ezt is lecserélhetem?

F Telepíthet egy grafikus kártyát, ha az alaplap rendelkezik egy alkalmas foglalattal (PCI, AGP). Ekkor ki kell kapcsolni az alaplapi kártyát a BIOS-ban (lásd a következő kérdést). A részletekről érdeklődjön a gyártó weblapján vagy a forgalmazónál.

K Mi az a BIOS? Kell tudnom róla valamit, hogy új grafikus kártyát telepíthessek?

F A BIOS gondoskodik a számítógépről az indulásnál. Felismeri a csatlakoztatott eszközöket, és működteti a gépet, amíg az operációs rendszer betöltődik. Lehetséges, hogy meg kell változtatnia néhány beállítást a BIOS-ban, az új grafikus kártya telepítéséhez. Ezeket megtalálja a kártyájához kapott használati útmutatóban.

Szótár

Renderelés A számítógépes grafikák életre keltése speciális effektusokat, 3D-t, színeket, árnyékokat használva. Többfajta típusa létezik, de mindegyik a képek élethűségének javítását célozza.

A renderelési technológiák csodálatosan animálják a játékokat

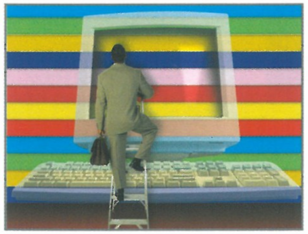
AGP Gyorsított grafikus kapu (Accelerated Graphics Port). A modern alaplapok ezen keresztül kommunikálják a képi adatokat a grafikus kártya felé. Az alap AGP mód a PCI sebességével megegyező. Ha van az alaplapon AGP nyílás, akkor célszerű azt használni.

PCI Csatlakozó eszközök felülete (Peripheral Component Interconnect). Alaplapi csatlakozófelület, amelybe hangkártyákat, hálózati és grafikus kártyákat helyezhetünk. Az AGP-s grafikus kártyák nem illeszkednek bele.

Hibakereső

A képernyőn csak 16 szín jelenik meg, és túl nagyok az ikonok.

Rossz meghajtóprogramot telepített, vagy egyáltalán nem telepített meghajtóprogramot. Telepítse újra, és bizonyosodjon meg róla, hogy a kártyájának megfelelő programot választotta ki. Ha ez nem oldotta meg a problémát, látogassa meg a gyártó weblapját, és töltse le a kártyához tartozó legfrissebb meghajtóprogramot. Szerencsésebb esetben csak át kell állítani a színmélységet és a felbontást a Képernyő tulajdonságai ablakban.

H-P-73-10-20-077

Így működnek a grafikus kártyák

A hagyományos grafikus kártyák elektronikus jelekké alakítják a processzor által küldött információt, amely megjelenik a képernyőn.

■ A multimédiás szoftverek nagy igényeket támasztanak a géppel szemben a képek és hangok terén. Ha a processzornak kell kezelnie a multimédiás információkat is, a számítógépe nagy mértékben lelassulhat.

Az újrarajzolás ideje

■ Tapasztalhattuk már, hogy sok kép megjelenítésekor hosszú időbe telhet az újrarajzolás (a képek frissítése). Ez a probléma leggyakoribb a 3D-s játékok esetén, ahol a környezet újraszámolása és felrajzolása hatalmas munka. A modern grafikus kártyákba már processzort és nagy mennyiségű memóriát (akár 256 MB-ot is) építenek. A beépített processzor és a memória elvégzik a renderelést. Mivel ezek az eszközök csak ezt a feladatot végzik, könnyebben ellátják, mint a központi processzor, amelynek az egész gépet kell működtetnie.

Régebbi grafikus kártyával túl lassú lehet a képek frissítése

AGP fejlesztés

■ Az AGP csatlakozó felgyorsította a kommunikációt a processzor és a grafikus kártya között. Ez javította a játékok „virtuális valóság" hatását. További információ található angolul a www.agpforum.org címen.

Kisokos

Meghajtóprogramok letöltése

Ha problémája támad a grafikus kártyával, megoldhatja a meghajtóprogram frissítésével. Menjen a gyártó weblapjára, és ott a Drivers vagy a Download oldalon keressen rá a grafikus kártyájára. Ügyeljen arra, hogy az operációs rendszerének megfelelő meghajtót töltsön le. Ha inkább magyar nyelvű oldalt használna, látogasson el a www.drivers.hu oldalra, ahol számos gyártó grafikus kártyáihoz talál meghajtóprogramokat.

A grafikus kártya cseréje

Mivel a memória és a számítási kapacitás is lényeges része egy jó grafikus rendszernek, mindkettőt figyelembe kell vennie a grafikus kártya vásárlásakor.

■ A grafikus kártya önálló teljesítménye ugyanolyan fontos, mint a Windows operációs rendszerrel való együttműködés. Ha a grafikus kártya nem működik jól együtt a játékokkal és a szabványos programokkal, akkor másik modellt kell választania.

■ Az új kártya kiválasztásánál ellenőrizze, hogy kompatibilis-e a gép többi részével. Ha ismeri az alaplap adatait, akkor keressen rá az Interneten az alaplap és a grafikus kártya kompatibilitására. Egyszerűen csak írja be a neveket egy internetes keresőbe.

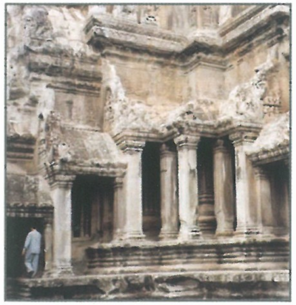

Az Ultima Online 3D-s játékhoz legalább 8 MB-os grafikus kártyára van szükség

■ Néhány grafikus lapka, mint például a GeForceFX, a legjobb teljesítményű és az olcsóbb termékekben is megtalálható. Amint megtalálta az ideális kártyát, írja fel a jellemzőit, és keressen rá az Interneten ugyanerre a processzorra. Néha az olcsóbb kártyák is nagyon jók lehetnek.

■ Amikor cserélni szeretné a kártyát, honnan tudja, melyik modellt fogja választani? Nézzen szét az Interneten a termékleírások között. Jegyezze fel a főbb modellek adatait. Észre fogja venni, hogy a felhasználói teszteken néha a rosszabb tulajdonságú kártyák megelőzik a jobbakat, különösen, amikor játékokkal tesztelik őket, nagy monitorokon, nagy felbontás mellett.

■ Minden egyes grafikus kártyának saját meghajtóprogramja van, ami befolyásolja a működését. Ha éppen újonnan kiadott grafikus kártyát vesz, lehetséges, hogy a meghajtóprogram még nem teljesen kiforrott. Néhány hónap múlva elérhető lesz egy javított változat, amit majd letölthet a gyártó weboldaláról.

Hasonlítsa össze a grafikus kártyák termékleírásait a www.tomshardware.hu oldalon

Ötlet

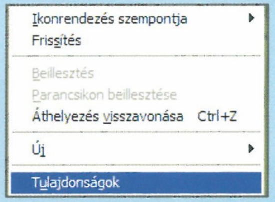
Jegyezzen fel minden grafikus hibát. Tartsa őket kéznél, mikor felhívja az ügyfélszolgálatot.

Fókuszban

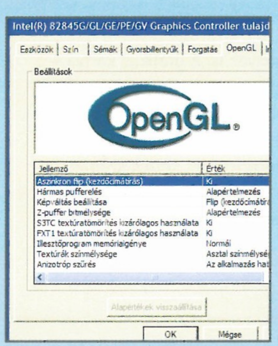
A hozzáadott szoftverek használata

A legújabb grafikus kártyákhoz adott szoftverek extra lehetőségeket kínálnak. Ezeket a lehetőségeket a Rendszertálca jobb oldalán található ikonra kattintva vagy a Megjelenítés tulajdonságai ablakban érhetjük el.

1 Kattintson a jobb gombbal valahol az Asztal szabad területén, és válassza ki a **Tulajdonságok** pontot.

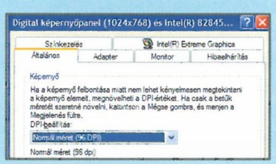
2 Kattintson a Beállítások fülre, majd ott a **Speciális** gombra. Az új ablakban látni fog egy másik fület, amely a grafikus kártya nevét viseli. Kattintson rá!

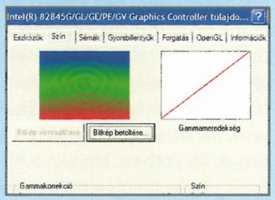

3 A grafikus kártya Tulajdonságok párbeszédablaka lehetővé teszi a fényesség, a színek, a kontraszt, a 3D-s beállítások stb. megváltoztatását.

4 Beállíthatja a **Színkezelés** fülön a színek sajátosságait. Használja a csúszkákat és az előnézeti képet. Ha készen van, kattintson az **OK** gombra. Különböző beállításokat menthet el a programokhoz, amelyek más és más fényerőt, valamint kontrasztot igényelnek.

Ötlet

Ha bizonyos beállításokkal jobban futnak a játékok, mentse el a beállításokat egy profilba.

Windows Macintosh-on

Idegenek találkája

Tartalom

- A Virtual PC használatának előnyei Apple számítógépen
- A szoftver telepítése és regisztrálása
- Windows XP telepítése Macintosh-on
- Hogyan futtassuk a Windows XP-t

Ahogyan a számítógép egyre fontosabb szerepet játszik mindennapi életünkben, egyre több embernek kell megtanulnia a használatát. Előfordulhat azonban olyan eset, amikor kétféle számítógéppel kellene dolgoznunk, egy Windows PC-vel és egy Macintosh-sal. Ez problémákat vet fel. Ha például a munkahelyen Macintosh-on dolgozunk, nehézkes lehet a munkát megnyitni az otthoni számítógépen. Az is lehet, hogy a barátaink másfajta számítógépet használnak mint mi.

Külön utakon

A közelmúltig nem volt lehetséges a két operációs rendszer közötti csere, hacsak nem egy bizonyos programban készült a dokumentum. A Virtual PC megváltoztatta ezt. A Virtual PC szoftver lehetővé teszi Windows XP környezet kialakítását Mac operációs rendszer alatt, megengedve bármilyen program futtatását az egyszerű szövegszerkesztőtől a képszerkesztőig.

Tudta-e?

A Virtual PC emulátorként is ismeretes. A program színleli egy másik processzor jelenlétét és működését. A Virtual PC esetében a szoftver lehetővé teszi a Windows XP és a hozzá tartozó programok futtatását Apple Macintosh gépen. Mivel azonban a Virtual PC szoftvert és a Windows XP-t is telepíteni kell, ez időbe telik. Az egész felállás működtetéséhez legalább 512 MB memóriára van szükség, ezért ezzel rendelkeznie kell a gépnek a telepítés előtt.

Kérdés-felelet

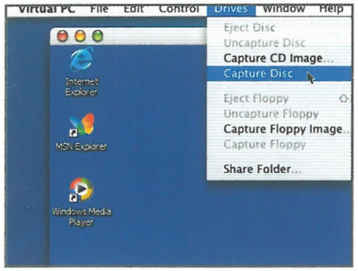
K Bármelyik PC programot futtathatom Apple Mac számítógépen?

F Alapvetően igen, ha elegendő memória van a Mac gépében. Ahhoz, hogy a Mac gépen fusson a Virtual PC program, illetve a rátelepített Windows XP is, a minimális követelmény 512 MB memória. A memóriaigényes programokhoz, például az Office csomaghoz további memóriára lesz szükség a programok igényei szerint. Az Office csomag például 128 MB memóriát használ. A sima és viszonylag gyors működéshez tehát nem árt legalább 768 MB memóriával rendelkezni. Szerencsére a legtöbb PC program kevesebb memóriával is beéri.

K A Virtual PC-n futó Windows nem találja a CD-meghajtót. Miért?

F Ez problémának tűnhet, mikor a Mac gépre próbál PC programot telepíteni, de van egy jó megoldás. Miközben fut a Virtual PC, kattintson a **Drives** menüre, és válassza a **Capture Disc** pontot. A Virtual PC most megkeresi a CD-t és elérhetővé teszi a Windows XP számára.

K Frissíthetem a jövőben a Windows XP-t a Machintosh-on?

F Igen. Egyszerűen futtassa a Virtual PC-t és a szokásos módon frissítse a Windows XP-t.

K Futtathatok Mac programot is egy Windows programmal egy időben?

F Igen. Az egyetlen dolog, ami megint csak határt szab a programok számának, a rendelkezésre álló memória. Elméletileg ez nem okozhat problémát a Mac gépnek, mivel a Virtual PC is csak egy a Macintosh programok közül.

Szótár

Location	Type	Size
DIMM0/J12	SDRAM	256 MB
DIMM1/J13	SDRAM	256 MB

RAM (Random Access Memory) Tetszőleges elérésű memória. Számítógépes memóriatípus, melynek jellemzője, hogy a tárolt adatokat bármilyen sorrendben el lehet érni. A merevlemezzel ellentétben a RAM-ban tárolt adatok a gép kikapcsolásakor elvesznek. A legtöbb mai számítógép már továbbfejlesztett memóriatípusokat használ.

Alkalmazások Az Apple által használt kifejezés, a Windows alatti programok megfelelője.

MB A megabájt rövidítése, egyenlő 1024 kilobájttal.

Termékkulcs A vásárolt szoftverhez mellékelt egyedi azonosító kód, mely szükséges a telepítéshez.

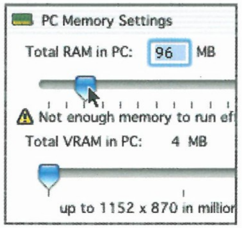

Rendszergazda Számítógép felhasználó, akinek jogosultsága van más emberek számítógéphez való hozzáférését szabályozni.

Hibakereső

A Virtual PC nagyon lassú a Machintosh-on.

Valószínűleg kevés memória lett a program számára kiosztva. Kattintson a merevlemez ikonra, majd az **Applications** gombra. Keresse meg a Virtual PC-t, és duplán kattintson rajta. Amikor a lista megjelenik, kattintson a **Settings** pontra, s aztán a **PC Memory** pontra. A felső csúszka a programhoz rendelt memória mennyiségét szabályozza. Húzza a csúszkát a kívánt pontra, de mindenképpen olyan mennyiséghez, ahol nem kap figyelmeztetést kevés memóriáról. Kattintson az OK-ra, és csukja be az összes ablakot. Nyissa újra a Virtual PC-t.

H-P-73-10-20-079

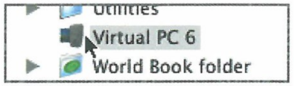
A Virtual PC program telepítése

Helyezze be a Macintosh CD-meghajtójába a Virtual PC telepítőlemezét.

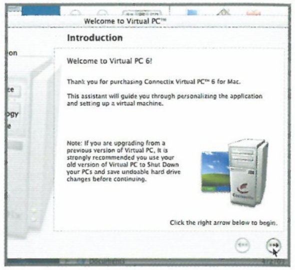
1 Kattintson duplán a program ikonjára. A Virtual PC ablakban húzza a Virtual PC ikonját az **Applications** (Alkalmazások) gombra.

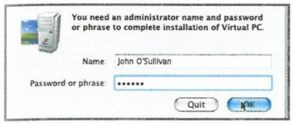

2 A fájl átmásolása után kattintson duplán az Applications mappában a **Virtual PC** ikonra.

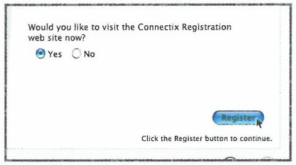
3 Írja be az OSX rendszergazda jelszót.

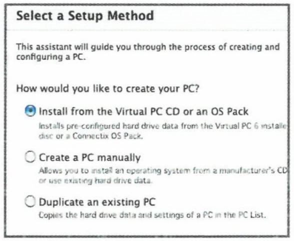

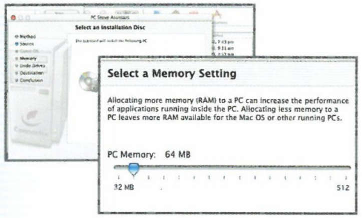
4 A telepítés megkezdéséhez kattintson a jobbra mutató nyílra. Haladjon végig a lépéseken.

5 Írja be a Virtual PC sorozatszámát, és kattintson a **Next** gombra. Kattintson a **Register** (Regisztráció) gombra, és regisztrálja a Virtual PC-t az Interneten keresztül.

6 A Virtual PC telepítési képernyőjére visszatérve haladjon tovább a telepítési mód kiválasztásáig. Válassza a legfelső lehetőséget.

7 Kattintson a **NEXT** gombra a Windows XP Home telepítő képernyőjén. A Memory Settings képernyőn már ki van választva a szükséges memória mérete, ezért kattintson a jobbra mutató nyílra.

8 Menjen végig a további képernyőkön, majd a **Conclusion** (Összefoglalás) képernyőn kattintson az **Install** gombra. A folyamat jó néhány percet igénybe vehet.

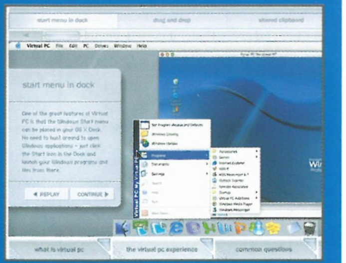
Ötlet

A telepítés megkezdése előtt készítse elő a Mac OSX jelszót, a Virtual PC sorozatszámát és a Windows XP termékkulcsát.

Kisokos

A Windows gyors elérése

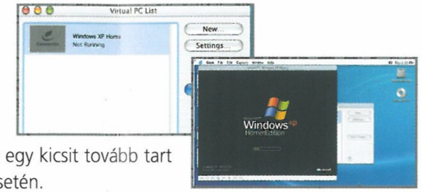
Az Apple Mac OSX operációs rendszer lehetővé teszi a Windows futtatását az Asztalról. Így egyszerre elérhetők a Windows programok és a Windows beállítások a Virtual PC-ben. Amikor valamelyik program ikonjára kattint, a Windows XP elindul.

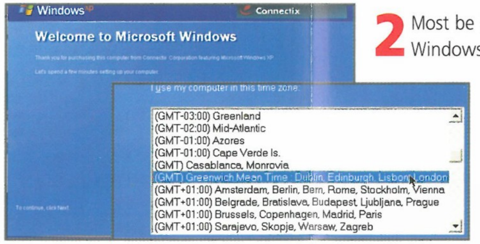

Windows XP megnyitása Machintosh-on

A Virtual PC program előkészítése után telepítenie kell a Windows XP operációs rendszert is.

1 Amikor a Windows XP Home felbukkan a Virtual PC listáján, kattintson a **Start Up** gombra. Megjelenik a Windows XP, noha egy kicsit tovább tart a betöltődés, mint PC esetén.

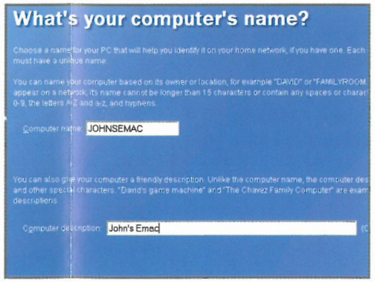

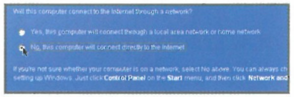
2 Most be kell fejeznie a Windows XP telepítési folyamatát. Válassza ki az időzónát, és kattintson a **Next** gombra.

3 Fogadja el a felhasználói szerződést, és kattintson a **Next**-re. Írja be a Windows XP termékkulcsát, majd haladjon tovább.

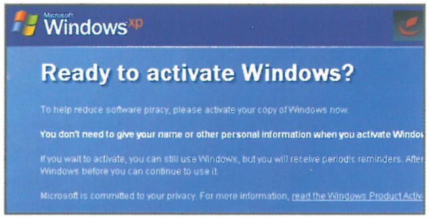
4 Adjon nevet a virtuális számítógépének, és kattintson a folytatáshoz.

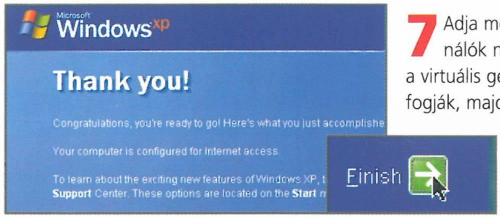

5 A Virtual PC most beállítja a Windows Internet-használatát. Válassza ki a megfelelő beállításokat, és kattintson a **Next** gombra.

6 A Windows aktivációs képernyőn jelölje be az 'Yes' lehetőséget. Tegye ugyanezt a regisztrációra felhívó ablakban. A folytatáshoz **Next**.

7 Adja meg a felhasználók neveit, akik a virtuális gépet használni fogják, majd végül kattintson a **Finish** gombra.

8 Most már használhatja a Windows üdvözlő képernyőjét a belépéshez a megfelelő felhasználó nevére kattintva.

Félkész számítógépek

Ízlés dolga

Tartalom

- A félkész gépek fejlődésének mozgatórugói
- A doboz tartalma
- Barebone rendszerek a nappaliban
- Meddig folytatható a miniatürizálás

Lassan 15 éve használunk a mai értelemben vett személyi számítógépeket, és egyre inkább fellelhetők ezek a masinák otthonainkban is. Lassan megszokottá válnak a hétköznapi életünket is megkönnyítő gépek, és mind többször használjuk őket szórakozáshoz, zenehallgatásra, filmnézésre, játékra, így egyre fontosabb lesz a számítógépek kinézete, valamint zajszintje is. Senki nem szeretne egy csúnya, zajos szürke dobozt nézni a gondosan berendezett otthonában.

A nappali dísze

Ezt a tendenciát felismerte néhány számítógépgyártó cég is, és egymás után dobják piacra a kicsi, elegáns, viszonylag hangtalan, a szórakoztató funkciókat kidomborító, félkész számítógép házakat, amelyeket mindenki a maga igénye szerint rendez be. A tervező mérnököknek ebben az esetben nemcsak a számítógép működésére, hanem annak kinézetére is figyelniük kell.

Tudta-e?

A félkész gépek gyártói igyekeznek a kedvébe járni azoknak is, akik a nappaliba szánt szórakoztató központot szeretnének varázsolni a félkész alapokra építkező számítógépükből. Nekik találták ki azt a speciális funkciót, amely a számítógép elindítása nélkül is lehetővé teszi a zenehallgatást vagy a filmnézést. A gép bekapcsolása után kiválasztható, hogy a számítógépet vagy csak egy médialejátszót szeretné-e indítani. Ilyenkor a gép csak a szükséges hardverelemeket indítja el.

Kérdés-felelet

K Mennyibe kerül a félkész rendszer?

F Kiépítettségtől és a nyújtott szolgáltatásoktól, illetve kiegészítőktől függően 50 és 200 ezer forint között lehet őket beszerezni.

K Hol lehet beszerezni a félkész gépekbe való speciális hardvereket?

F Nincs szükség speciális hardver darabokra a barebone gépek felépítéséhez. A szokásos számítógépes eszközöket lehet használni, természetesen szem előtt tartva ezen gépek méreteit. A legtöbb számítástechnikai boltban beszerezheti a szükséges alkatrészeket.

K Miért nem használják ezeket a csinos masinákat az igényes irodákban?

F Magyarországon még nem terjedtek el olyan mértékben, mint ahogyan kinézetük és tudásuk alapján lehetne. A nevesebb cégek még nem igen foglalkoznak félkész gépből épített rendszerekkel, ezért ilyet kevesebbet látni.

K A csomagban egy távirányítót is találtam. Mire való?

F A vásárolt gép valószínűleg multimédiás alkalmazások futtatására lett tervezve.

Szótár

Barebone A félkész gépek megnevezése. Jelentése „csupán csont", mely arra utal, hogy ezek lecsupaszított rendszerek, melyek a gép vázát tartalmazzák.

SFF A kis méretű számítógépek régebbi elnevezése, ahol a méret oldaláról közelítették meg a kérdést.

LAN party A LAN party egy játék céljából rendezett buli, ahol a résztvevők valamilyen számítógépes játékban mérik össze tudásukat a hálózatba kötött gépeiken. A LAN helyi hálózatot jelent.

Extra A szokásos felszereléshez nem tartozó kellék, amelyet a csúcskategóriás termékekhez csomagolnak.

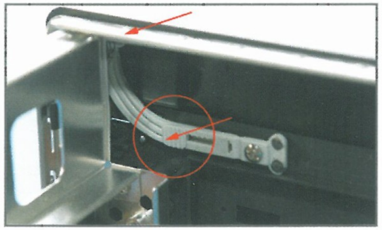

SATA SZABVÁNY merevlemezek (illetve optikai eszközök) csatlakoztatására.

Hibakereső

Nem tudom kiszerelni a merevlemezt, amit az ismerősöm szerelt be.

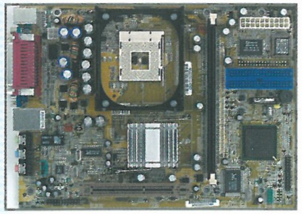
A barebone gépek egyik sajátossága, hogy speciális megoldásokat tartalmaznak, amelyekkel hely takarítható meg a házon belül. Ilyen trükk lehet a merevlemez esetén is, ami feltehetőleg nem csavarral van rögzítve, hanem valamilyen sínes vagy kallantyús módszerrel. Vegye elő a gép kézikönyvét, és olvassa el az idevágó részt.

HP-73-10-20-083

Amit a félkész kifejezés takar

A félkész gépek kiépítettsége elég széles palettán mozog az alapokat kínáló gépektől a minden extrát felvonultató szerkezetekig.

■ Kezdetekben a számítógépek ezen kategóriáját hívták mini PC-nek, később SFF vagyis kisméretű gépeknek. Eleinte csak a méret miatt volt e megközelítés, napjainkban azonban inkább a barebone, vagyis a félkész gép szemlélete terjed, melynek lényege, hogy egy kis méretű, elegáns kinézetű házat kapunk, beépített különleges tápegységgel és hűtési megoldással. Az alaplap szintén tartozék, melynek kialakításánál arra törekszenek, hogy a lehető legtöbb funkciót és csatlakozót elhelyezzék rajta.

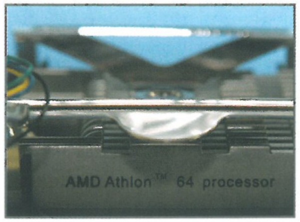
■ A látszólagos helyhiány ellenére ezek a gépek minden szükséges elemet tartalmaznak az alaplapon, így megtalálható rajtuk a hangkártya, a hálózati csatoló, a videokártya illetve az összes szokásos kimenet (USB, videó, TV stb.). Némelyik még beépített kártyaolvasót is tartalmaz.

■ A házak rendszerint alumíniumból készülnek, s igen jól kidolgozottak, hiszen a kis méret miatt a szerelés eleve nehezebb. A kábelek útvonala viszont előre elrendezett, hogy ne akadályozzák a hőtermelődés miatt fontos légáramlást.

■ Ezzel az egyik tipikus célközönséget célozzák meg, a szenvedélyes játékosokat, akik sokat utaztatják gépüket útban a LAN party-k helyszíne felé. A másik csoport, akinek tetszhet ez a fajta számítógép, azokból áll, akik igényes kinézetű masinát szeretnének, ami harmonizál a környezetével, és nem csúfítja el a lakást.

■ A játékosok célközönsége azonnal megmagyarázza azt a kérdést, hogy vajon teljesítmény szempontjából hová sorolandók a barebone gépek. Aggodalomra semmi ok, a legújabb „varázsdobozok" már a leggyorsabb processzorok fogadására készültek. Az ő igényeikhez igazodva sokszor hordozófület vagy akár hátizsákot is adnak a géphez, ami megkönnyíti a szállítást.

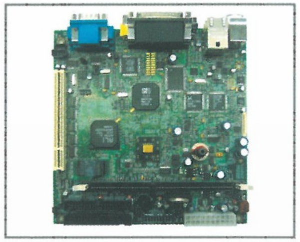

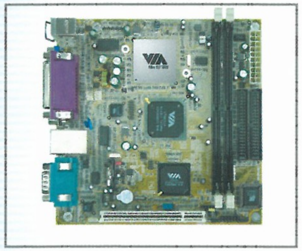

A méret a lényeg?

Az iroda vagy a nappali mérete miatt sok helyen szempont lehet, hogy mekkora a számítógép háza. A ház mérete viszont alapvetően meghatározza a belső kialakítását.

■ Egy szokásos barebone gép mérete nagyjából 20x20x30 centiméterre tehető. Ez a méret persze megszabja a házba szerelhető alaplap méretét is, ami jelen esetben a Mini-ITX méret, ami 17x17 centiméteres méretet takar. Ez a méret a teljes értékű számítógépek kategóriájában az egyik legkisebb.

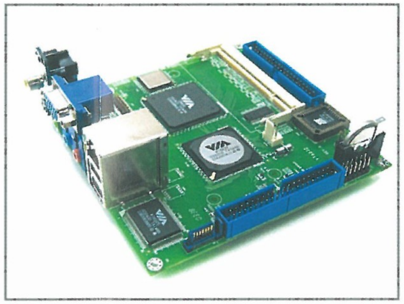

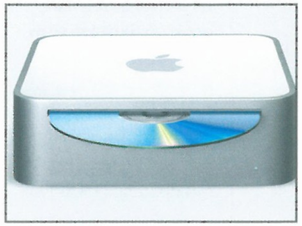

■ A méretbeli csökkentésnek persze vannak hátulütői is, hiszen a bővítési lehetőségek emiatt csorbát szenvednek. Az ekkora gépekben általában már csak egy vagy két bővítőhelyet találunk. Ellensúlyozásképpen a tervezők minden lehetséges eszközt az alaplapra integrálnak, bővítőkártyákra kevés a hely.

Parányi gépek

■ Léteznek még ennél is kisebb alaplapok, az úgynevezett Nano-ITX méretben, ami 12x12 centiméteres nagyságot jelöl. Itt a miniatürizálás csodájával állunk már szemben. Igazából ennél kisebb gépet már csak azért sem lehet építeni, mert egy normális számítógép működéséhez szükséges CD- vagy DVD-meghajtó már nem férne el benne. Persze a jövő tárolási technológiái ezt a nézetet is felülírhatják.

■ Az egyik legjobban ismert apróság az Apple Mac Mini nevű gépe. Méreteit tekintve 16x16 centiméteres, és mindössze 5 centiméter magas. Ekkora méretnél már csak tálca nélküli DVD-olvasó elhelyezésére volt hely, mindamellett a Mini teljes értékű számítógép.

A gépek összeállítása

A félkész gépek ugyanúgy szerelhetők, mint egy átlagos PC.

1 Amire mindenképpen szükség lesz, az egy processzor, memória, merevlemez és CD- vagy DVD-meghajtó a szoftverek telepítéséhez.

2 Az egység beszerzése előtt tájékozódjon a kompatibilitásról, tehát ha például a félkész gép SATA csatolós merevlemezt fogad, akkor ne vegyen másmilyet.

3 Olvassa el a barebone gép kézikönyvét, mert lehetséges, hogy csak megadott sorrendben szerelhetők be az eszközök.

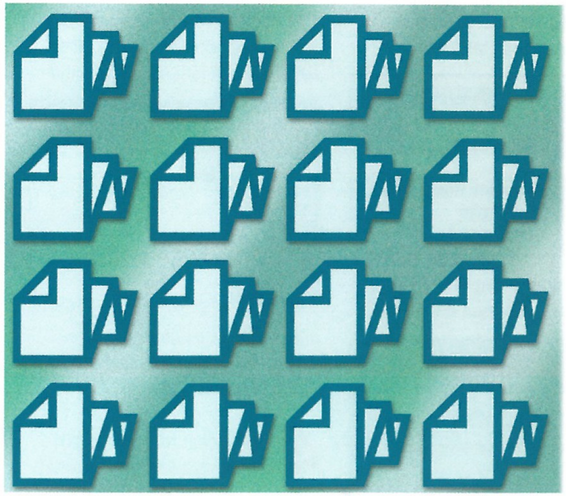

A Windows XP mappái

Testre szabottan

Tartalom

- A mappák viselkedése
- A képek kezelése
- Amit a zenefájlokról tudni érdemes
- Filmek a Videók mappában
- Tömörített fájlok a számítógépen

Ha egy bizonyos típusú fájlból nagyon sok van, akkor felmerül az igény, hogy valahogyan rendszerezni kellene őket. Léteznek speciálisan ezekre az esetekre kifejlesztett célszoftverek, amelyek közül sok letölthető az Internetről. De mi történik olyankor, ha van egy másik csoport fájl is, amiből szintén sok van, de egészen más típusúak mint az előző halmaz. Keresünk egy másik szoftvert, ami ezt a típust kezeli? Ez valóban orvosolhatja a problémát, de lehetséges, hogy van egyszerűbb megoldás is.

Beépített eszközök

A Windows XP eleve rendelkezik olyan eszközökkel, melyek a gyakran felgyülemlő fájlok kényelmesebb kezelését teszik lehetővé. A Windows speciális mappaként kezeli a képeket, zenéket vagy filmeket tartalmazó, illetve ritkán használt mappákat. Néhány kattintással rendszerbe szedhetők a fájlok, és használatuk is könnyebb lesz. A kártya bemutatja a különleges mappák kezelését.

Tudta-e?

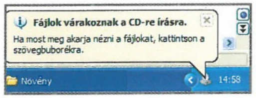
A Windows XP-ben a rendszermappák kivételével minden mappa testre szabható. Kattintson a jobb gombbal bármelyik mappára, és válassza a Tulajdonságok pontot, majd a Testreszabás fület. Itt megadhatja, hogy a mappa jellemzően milyen tartalmat hordoz majd,

és kiválaszthat egy képet, ami legjobban utal a mappa tartalmára. A kép a későbbiekben megjelenik majd a mappa oldalán. Végül, ha úgy tartja kedve, kicserélheti az összes mappa alapértelmezett ikonját is.

Kérdés-felelet

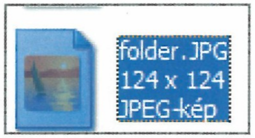
K Igaz az, hogy a Windows a CD-írásban is segít?

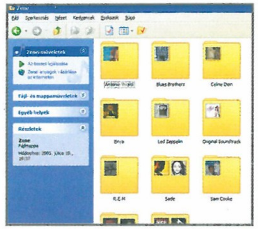

F Igen. A Képek mappában található családi fotókat például gyorsan CD-re írhatja. Csak kattintson az **Összes elem CD-re másolása** gombra, és a Windows tüstént előkészíti a CD-re írandó képeket. Helyezzen egy írható CD-t a meghajtóba, kattintson a jobb alsó sarokban megjelenő buboréksúgóra, majd válassza **A fájlok CD-re írása** pontot.

K Hogyan lehet teljesen egyedivé varázsolni a zenemappákat?

F Ha egyedi kinézetet szeretne kölcsönözni valamelyik zenei fájlokat tartalmazó mappájának, akkor helyezzen el egy folder.jpg nevű képet a mappában. A mappa a következő alkalommal ezt a képet mutatja majd a dossziéikon oldalán. Lépjen be a Zene mappába, és állítsa be a Miniatűrök nézetet. Láthatja, hogy az előadók mappáin az albumaik borítója jelenik meg.

K Kapok-e segítséget a tömörített mappák kicsomagolásához is?

F Természetesen. A kicsomagoláshoz kattintson a tömörített mappára a jobb gombbal, és válassza 'Az összes kibontás'a pontot. Ezzel egy varázsló indul útjára, amelynek meg kell adnia a kicsomagolás helyét, illetve az esetleges jelszót, ha van ilyen. A többit már a varázsló intézi.

Szótár

Miniatűrök nézet Fájlok megjelenítési módszere a mappákban, ami lehetővé teszi a mappák teljes testreszabását, képek megjelenítését vagy az ikonok kicserélését.

Részletek nézet Ha a mappákban ezt a megjelenítési módot választja, akkor rengeteg, korábban nem látható információhoz juthat hozzá a fájlokkal kapcsolatban.

Mozaik nézet A mozaik nézet több helyet ad a normál ikon nézetnél az információk megjelenítéséhez. Zenés fájlok esetén például látható az előadó és az album címe is.

Filmszalag nézet A képekhez tervezett mód, amely egy nézegetőt is tartalmaz a képek gyors áttekintése érdekében.

Diavetítés Az adott könyvtárban található képek egymás utáni megjelenítése teljes képernyős módban.

Hibakereső

A tömörített mappák nem a leírtaknak megfelelően viselkednek.

Amennyiben telepít a számítógépére egy tömörítőprogramot, akkor az valószínűleg saját hatáskörébe fogja venni az összes általa kezelt, tömörítési eljárással létrehozott fájlt. Ennek az lesz az eredménye, hogy

például az eddig a Windows által kezelt ZIP fájlok ezentúl a tömörítőprogram felületéről használhatók. Amennyiben ezt szeretné elkerülni, akkor a tömörítőprogram telepítésekor ne engedélyezze a ZIP fájlok társításának megváltoztatását.

H-P-73-10-20-083

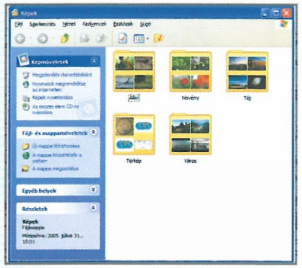
A Képek tárolása

A Képek mappa használatával rendszerezheti képeit, megoszthatja őket másokkal, vagy egyetlen kattintással diavetítést rendezhet belőlük.

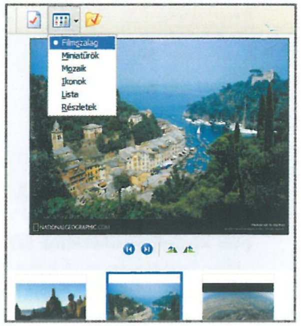
1 Nyissa meg a Start menüből a **Képek** mappát. Ha korábban még nem helyezte el itt a képeit, akkor a mappa csak néhány mintaképet tartalmaz.

2 Másolja át képeit ebbe a mappába! Készítsen almappákat, és csoportosítsa képeit. Azonnal láthatja, hogy az almappák nem a szokásos mappák, hanem néhány képet előnézeti képként mutatva jelzik annak tartalmát.

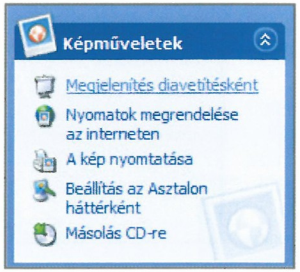
3 Lépjen be az egyik képeket tartalmazó almappába. Ha a **Nézetek** gombra kattint, akkor felfedezheti, hogy a lehetséges nézetek listája kibővült a Filmszalag lehetőséggel. Ha ezt a módot választja, akkor az ablak alsó részében szalagszerűen jelennek meg a képek, míg a felső részben egy képnézegető alkalmazás kap helyet, mellyel a kiválasztott képet nagyobb méretben lehet megtekinteni.

4 Kényelmi funkciókkal is ellátták a mappát, hiszen az előre és hátra, valamint a forgatáshoz használt gombok megkönnyítik a nézegetett képek közti navigálást.

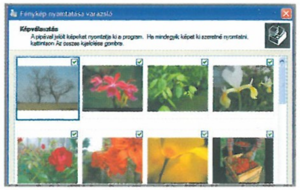
5 Ha még ezt a néhány kezelőgombot sem szeretné használni a képek nézegetésére, kattintson a bal oldali Képműveletek mezőben a Megjelenítés diavetítésként pontra. Ekkor teljes képernyős nézetben indul el a képek megmutatása. Ha egy rövid időre szeretné megszakítani, akkor húzza az egeret a jobb felső sarokba, ahol megjelennek a már ismert kezelőgombok.

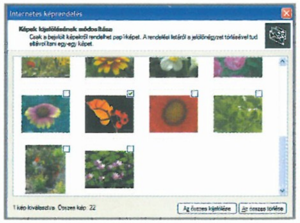
6 Váltson át **Részletek** nézetre, és további lehetőségek tárulnak fel. Ha a szokásos név, fájlméret, típus és módosítási dátum adatokon kívül másra is kíváncsi, akkor kattintson a jobb gombbal a fejlécre, és a menüből válogassa ki a megjelenítendő jellemzőket. Megnézheti például, hogy hány képpontból épül fel a kép, milyen típusú fényképezővel és mikor készült.

Fényképezőgép...	A kép készítésének napja	Méretek
CYBERSHOT	2003.04.20. 14:32	1186 x 865
		1024 x 768

7 A képeket ki is nyomtathatja, amiben egy varázsló segédkezik. Kattintson a bal oldali sávban a **Képek nyomtatása** menüpontra. Válassza ki a nyomtatandó képeket, és állítsa be a nyomtatót.

8 Ha nem szeretne saját maga bajlódni a képek nyomtatásával, vagy nincsen megfelelő nyomtatója, akkor kattintson a Nyomatok megrendelése az Interneten menüpontra. Itt a távolból rendelheti meg képek nyomtatását, melyet később postai úton kap majd meg.

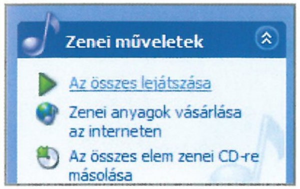
A zenék tárháza

A Képek mappa mellett a Zene mappa a legjobban kidolgozott a Windows XP-ben. Ez nagyon népszerű az otthoni felhasználók körében.

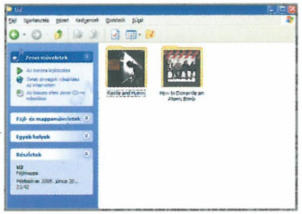
1 Ha eddig még nem használta a **Windows Media Player Médiatár**át, akkor teljesen újdonságként hathatnak a következő lépések. Nyisson meg egy mappát, melyben egy előadó valamelyik albumának számai találhatók.

2 Ha szeretné meghallgatni a számokat, kattintson a bal oldali sávban 'Az összes lejátszása' pontra. Ekkor a mappában található összes szám lejátszásra kerül az alapértékként beállított médialejátszóval.

3 Ha van Internet-elérése, akkor egy előadó albumait tartalmazó mappában láthatja, hogy minden album ikonját a Windows testreszabta, és azokon a lemezborítók kicsinyített mását láthatja.

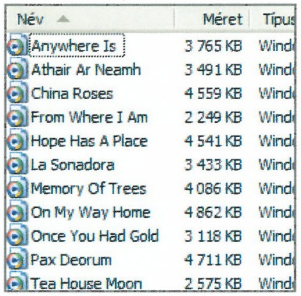

4 Ha a dalokat magába foglaló mappában a Részletek nézetet választja, számtalan információval lehet gazdagabb.

5 Jelölje ki kedvenc zeneszámait a Ctrl billentyű segítségével, majd a bal oldali sávban válassza a

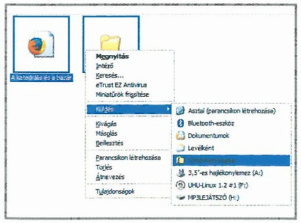
'Másolás zenei CD-re' pontot. Egy üres CD behelyezése után a Windows elkészíti a kedvenc számokat tartalmazó zenei CD-lemezt.

Hely megtakarítása tömörítéssel

A tömörített mappák használatával helyet spórolhat úgy, hogy a bennük található fájlok elérhetők maradnak.

1 Válasszon ki néhány fájlt, melyekre szüksége van, de ritkán használja őket. Jelölje ki őket, majd kattintson rá valamelyikre a jobb gombbal.

2 A felbukkanó menüből válassza ki a **Küldés** menüpont Tömörített mappa alpontját. A Windows létrehoz egy tömörített mappát, melyben megtalálja a kijelölt fájlokat. Ezután az eredeti fájlok már törölhetők, hiszen elmentette őket a tömörített mappába, melynek jele egy zipzárazott dosszié.

3 A zipzáras mappába ugyanúgy dupla kattintással jut be, mint egy sima mappába. A mappában található fájlok is ugyanúgy megnyithatók, másolhatók, átnevezhetők és így tovább, mint egy normális mappában. Az egyetlen különbségre akkor akad, ha olyan futtatható programot szeretne a tömörített mappából indítani, amely újabb fájlokat akar megnyitni. Ekkor ugyanis először ki kell csomagolnia az egész mappát, és csak utána futtatható az alkalmazás.

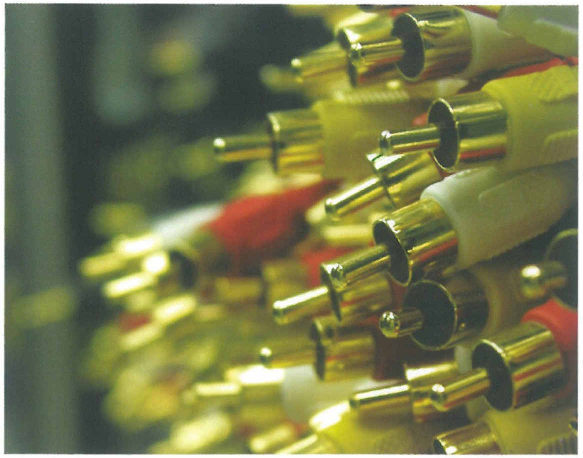

A gép külső csatlakozói I.

Könnyű kapcsolatok

Tartalom

- Az elektronika világa
- Vigyázzunk a szabványokra
- Minden mindennel összekapcsolható

Sok elektronikus eszköz áll a rendelkezésünkre. Megkönnyítik tevékenységeinket, egyszerűbbé teszik életünket. A számítógép mint a legdinamikusabban fejlődő elektronikai eszköz szinte minden területen tért hódított, így alkalmazási köre szinte végtelen. Olyan helyeken is használnak PC-t, amelyeken az adott terület szakértőin kívül más nem is gondolná. Az otthoni felhasználás ennél korlátoltabb, hiszen a klasszikus terület a szórakoztatás, hobbi esetleg a munka. Otthoni is egyre többfajta eszközt használunk már, amelyeknek működtetése számítógépes kapcsolatot igényel.

Lényeg: a szórakoztatás

A kártya megpróbálja bemutatni azokat a széles körű kapcsolódási lehetőségeket és eszközöket, amelyek egy számítógéphez köthetők. A csatlakozók rengeteg típusa sok esetben összezavarhatja a felhasználót, és nem is abban, hogy mit hova kell kapcsolni, hanem inkább abban, hogy miért, és milyen egyéb gyorsabb, hatékonyabb, kifizetődőbb csatlakozási lehetőségek vannak.

Tudta-e?

Rengeteg szabvány létezik a világon. Ha külföldön járunk, nem mindig tudjuk használni a magunkkal vitt elektronikus eszközeinket, köztük a számítógépet sem. Mindenütt törekednek arra, hogy a széles körben szabványnak elfogadott csatlakozási lehetőségeket használják, de még mindig vannak különbségek Európán belül is, nem csak a tengerentúlon. E problémák kiküszöbölésére létrehoztak olyan kombinált csatlakozókat, amelyek segítenek az egyik szabványt a másikhoz illeszteni.

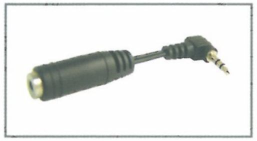
Kérdés-felelet

K Ha régi típusú PS2-es egerem van, és új notebookot vásárolok, akkor nem tudom csatlakoztatni?

F Ez nem így van. Igaz, hogy a legújabb notebookokon szinte egyáltalán nincs már PS2-es csatlakozó, de van megoldás. Lehet vásárolni úgynevezett átalakítót, ami PS2 csatlakozást tesz lehető USB csatlakozóról.

K Melyik típusú vezetékre kell jobban vigyázni?

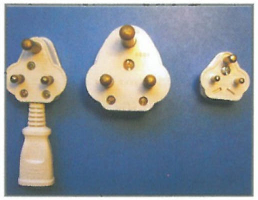
F Mint minden vezeték, a számítógépekhez tartozó vezetékek is sérülékenyek. Viszonylag masszívabbnak tűnhet a soros, illetve párhuzamos vezeték, míg a VGA és DVI csatlakozó sérülékenyebb, illetve a benne tűkben végződő érintkezőkre kifejezetten vigyázni kell. A legtöbb vezeték a tövénél, ahol kanyarodik, a legsérülékenyebb. Ennek a kezelésére már sok esetben gyárilag elhajlítják, illetve megerősítik a kábelek tövét.

K 2.0-ás USB van a gépemen, vajon használhatok-e 1.1 USB-s eszközt?

F Természetesen igen. Mindenképpen használhatja a korábbi szabványt is, csupán egyetlen különbség lesz, hogy a 2.0-án működő eszköz elméletileg 40-szer gyorsabb adatátvitelre képes. Ebben az esetben a Windows figyelmeztetni fogja a gyorsabb működés lehetőségére.

K Az új fajta lapos monitorokon (LCD) és a régi típusúakon (CRT) ugyanolyan csatlakozó található?

F Igen. A gyártók a monitorok csatlakozásában teljesen azonos szabványt használnak, tehát mind a régi, mind pedig az új rákapcsolható a számítógépre. Ez kétfajta lehet, analóg jelet adó és digitális jelet adó.

Szótár

Port A számítógépek kommunikációs csatlakozó pontja, a "ki- és bejáratot" azonosító kapu; adatbeviteli vagy kiviteli hozzáférési pont, perifériaillesztő egység, csatlakoztatóegység.

Projektor A kép kivetítésére alkalmas eszköz, mellyel egy falra, vetítővászonra a PC képét felnagyíthatjuk.

Driver A driver az a program, ami összeköti az operációs rendszert a hardverrel. A mai operációs rendszerek hatalmas mennyiségű driverrel vannak felszerelve, így támogatnak minden elterjedt hardverelemet. Sajnos, ezek a vezérlők egyidősek az operációs rendszerrel, ráadásul általában annak első kiadásával. Napról napra rengeteg új hardver jelenik meg, így az operációs rendszer nem ismerheti fel az összes létező változatot és típust.

RS-232 (soros port) Aszinkron soros vonalon két számítógép kapcsolatát szabályozó protokoll.

Hibakereső

Új egeret vettem, de nem működnek az extra funkciók.

A Windows ugyan felismeri és telepíti az egérhez tartozó meghajtó programokat, de ez csupán az egér alapfunkcióira vonatkozik. Ha a speciális egér összes funkcióját működtetni akarja, telepítse a meghajtó programot. Más olyan eszközök is léteznek, amelyekkel szintén ez a gond. A Windows alaphelyzetben felismeri magát az eszközt, és működteti is, de a hozzá kapcsolódó extra funkciókat nem ismeri, hiszen ezek lehetnek gyártóspecifikusak, vagy az is lehet, hogy a hardvereszköz később jött ki, mint maga a Windows, így az általa telepített meghajtó program nem tudja az összes funkcióját működtetni.

H-P-73-10-20-084

Csatlakozók és fajtáik

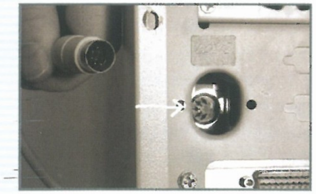
Szinte mindenfajta eszköz rákapcsolható egy PC-re, ami a szórakozást segíti elő. Ezek közül vannak olyanok, amelyek kifejezetten csak számítógépre köthetők és működtethetők, de vannak olyanok is, amelyek a hétköznapi életben már mindenki számára „családtaggá” váltak.

■ **220V-os hálózati kábel** Minden elektromos eszköznek van energia-, tápellátása, aminek a segítségével működni tud. Így minden eszközhöz ezt az energiát valamilyen módon el kell juttatni. Léteznek olyan energiaellátó berendezések, amelyek segítségével működtethetünk elektromos eszközöket 220V-os hálózat nélkül is, de ezek általában gyengék vagy nagyon rövid időre biztosítják a szükséges energiát: ezek az elemek

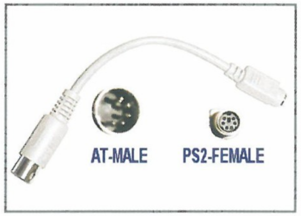

vagy akkumulátorok. Előnyük, hogy mobillá teszik az eszközöket, melyekben használjuk őket, hátrányuk viszont a gyors lemerülés mellett, hogy nagyon drágák. Hosszú távon és a stabil működés érdekében mindenképpen hálózati energiaellátást célszerű alkalmazni. Ezek általában szabványosak, de országonként különböznek, és nem csak a nagyságukat figyelembe véve – 250V, 220V, 110V stb. –, hanem a csatlakozási módjukat is.

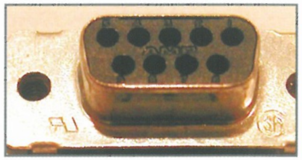
■ **Billentyűzet csatlakoztatása** A billentyűzet, mint a számítógép egyik elengedhetetlen perifériája,

általában négy módon tud kapcsolódni a számítógéphez. Az egyik a hagyományos AT csatlakozó, a másik a PS2-es módszer, amiről még lesz szó, a harmadik a rádiós kapcsolat, a negyedik pedig a beépített billentyűzet, ami notebookokra jellemző leginkább.

■ **Soros port (RS232)** A klasszikus eszközök az egér és a modem, melyek soros porton keresztül kapcsolhatók a géphez. A soros csatlakozási lehetőség már elavult technikának számít, csupán régebbi, több éves gépeknél lehet találkozni velük. Ugyanakkor a gyártók készítenek átalakító eszközöket, hogy az új gépekkel, amelyeken szinte már csak USB csatlakozó található, a régi eszközök is használhatók legyenek. Viszonylag lassú kapcsolati lehetőség 230 Kbit/sec.

■ Párhuzamos port: a leghétköznapibb eszközök, amelyek párhuzamos porton keresztül csatlakoztathatók: a nyomtató, a szkenner, a plotter. Sokkal gyorsabb, mint a hagyományos soros kapcsolat. Elméleti legnagyobb sebessége 1 Mbyte/sec.

■ **PS2 (Personal System)** Eredetileg egy 1987-től, az IBM PC családot követő, akkoriban új felépítésű mikroszámítógép-család. Erre a típusra fej-

lesztették ki ezt a fajta csatlakozót. Nagy előnye, hogy egy bekapcsolt állapotban levő gépre is lehet eszközöket csatlakoztatni ezen a csatlakozón keresztül, melyek főleg az egér, illetve a billentyűzet.

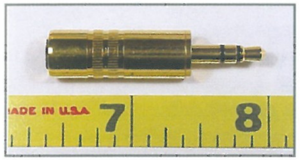
■ **USB (Universal Serial Bus) port** Gyakorlatilag minden fajta eszköz

csatlakoztatható USB porton keresztül, mind a hagyományos eszközök, mind pedig a ritkábban használt eszközök, mint például külső merevlemez vagy CD/DVD. Extra eszközöket is lehet csatlakoztatni PC-re ezen az eszközön keresztül, mint például lámpa vagy telefontöltő. Elméleti sebessége USB1.1 12 Mbit/sec, USB2.0 480 Mbit/sec.

■ **Mikrofon** A mikrofon az az eszköz, melynek segítségével hangot vehetünk fel külső forrásból. Ennek az eszköznek is több csatlakozója van, az ábrákon a legelterjedtebbeket mutatjuk be.

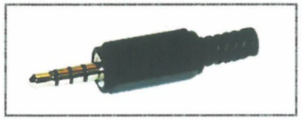
■ **Külső hangszóró** A régebbi PC-ken csupán egy kis hangszóró volt, amely egyszerű hangokat adott ki, vagyis inkább nevezhetjük ezeket a hangokat csipogásnak, sípolásnak. Ma már szinte minden számítógépen van hangszóró vagy erősítő

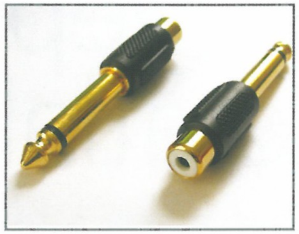
Ötlet

Számítástechnikai eszköz vásárlása előtt mindig konzultáljon szakemberrel vagy ismerőssel, aki ért a témához.

kimenet, melyen keresztül nagyobb hangszórókat, hangfalakat is lehetséges vezérelni, de legtöbbször, általános irodai vagy otthoni használatra elegendő a beépített erősítős, két kis doboz megoldású hangszóró.

■ **Fejhallgató csatlakozó** Ha zavar valakit a külső hang, mert pihenni szeretne, vagy el szeretne mélyedni

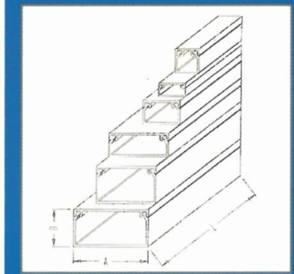

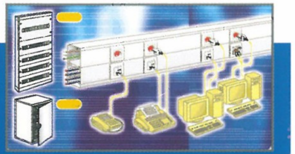
a hangok sokszínűségében, célszerű fülhallgatót használni, amelylyel megakadályozhatjuk, hogy másokat zavarjon, ha például játszunk, de mégis kiváló minőségben hallhatjuk a számítógépből kijövő hangokat.

Kisokos

Kábelek elvezetése

Egy jól felszerelt lakás, iroda vagy egyéb ingatlan tele van kábelekkel. Ha az építkezés előtt gondolnak erre a tulajdonosok, akkor nagyon egyszerű megoldani, mivel a falakba lehet csöveket húzni, melyekbe a későbbiekben vezetékek kerülhetnek. Ilyenkor a legtöbb kábel egyáltalán nem látszik és nem zavaró, ugyanakkor nagyon körültekintően kell eljárni, hogy minden szükséges eszközhöz meglegyen a szükséges kábelmennyiség és csatlakozási pont. Egy kész területen ez a

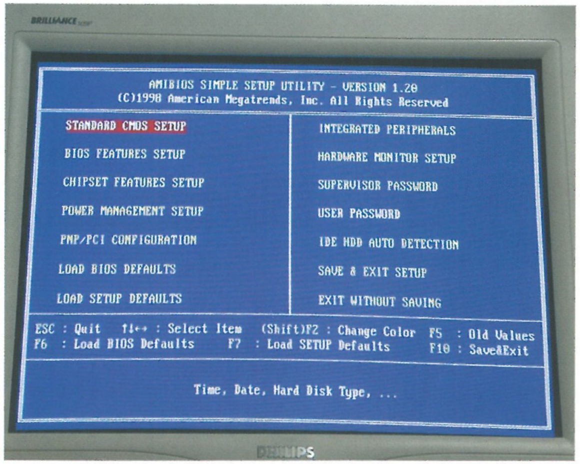
falakban végigvezető kábelezés már nem könnyen, csupán bontással oldható meg. Ugyanakkor, ha több eszközt vásárolunk az alap számítógépen kívül, sok esetben okozhat gondot, hogy a különböző eszközök – nyomtató, szkenner, modem, külső hangszóró stb., melyek a számítógéphez csatlakoznak és az ezekhez tartozó 220V-os hálózati kábel - vezetékeit merre vezessük el, hogy ne legyenek folyamatosan útban, vagy ne legyen káosz. Léteznek megoldások, az egyik ilyen például a kábelelvezető csatorna, melynek beszerzése nagyon egyszerű, és felszerelése sem kíván minden esetben szakembert. Ezeket el lehet vezetni a falakon, a mennyezeten és a padlón is, és annyi kijáratot tehetünk rájuk, amennyire szükség van.

Mi is az a BIOS?

Rendszerető rendszer

Tartalom

- A BIOS megismerése
- Kezelői felület és navigálás
- A BIOS frissítése problémák esetén
- Beállítási lehetőségek a számítógép BIOS-ában

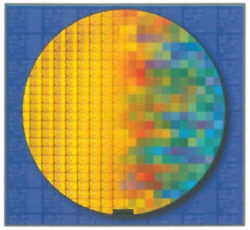
A számítógép indulásakor a legtöbb gépen számos olyan információ jelenik meg, amelyek nagy részét nem ismerjük. Néhány alaplapgyártó cég ezért csinos logókat jelenít meg a képernyőn, hogy elkerülje a felhasználók ebből fakadó zavarodottságát. Amikor hozzáértő ember segítségét kérjük, akkor a szakember gyakran egy olyan programot használ a gépen, aminek a létezéséről nem is tudtunk.

Rendszerprogram

Ez a program a BIOS. A BIOS (Basic Input/Output System – Alapvető beviteli/kimeneti rendszer) feladata a számítógép bekapcsolásakor az egyes hardverelemek elindítása, ellenőrzése és az operációs rendszer betöltése, valamint az operációs rendszer és a hardverek közti kommunikáció megvalósítása. Lehetőséget biztosít emellett bizonyos hardverdarabok beállításainak módosítására is. A kártya célja, hogy bemutassa ezt a rejtett programot. Szakember segítsége nélkül azonban ne módosítsa a beállításokat, mert rossz esetben ezzel akár még a számítógép elindulását is megakadályozhatja.

Tudta-e?

A már korosodó BIOS-t a fejlesztők reménye szerint hamarosan leváltja egy sokkal modernebb rendszer, mivel az 1981-ben elindult BIOS már nem teljesen felel meg a követelményeknek. Az Intel által kifejlesztett EFI (Kiterjeszthető hardverbe épített felület) átveszi a rendszerbetöltő programok helyét, valamint átvállalná a memóriakezelés és a hálózat feladatait az operációs rendszertől. Az új rendszer még azt is lehetővé tenné, hogy az eszközmeghajtó programok az operációs rendszerektől függetlenek legyenek.

Kérdés-felelet

K Módosítható-e utólagosan a BIOS szoftvere?

F A modern alaplapokon igen. Erre néha szükség is van a legújabb eszközökkel való kompatibilitás biztosítása érdekében. Korábban egy hajlékonylemezről kellett elindítani a rendszert, mely a BIOS frissítőprogramot tartalmazta. A legújabb alaplap-modellek viszont már egy Windows alatt futó segédprogramot kínálnak erre a feladatra, mely az Interneten keresztül letölti a megfelelő BIOS-változatot, és telepíti is azt. A gép újraindítása után már az új verzió fog működni.

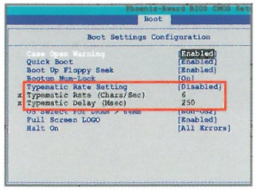
K Telepítsem-e a számítógépemhez a legújabb BIOS-verziót?

F Amennyiben minden eszköze, melyet a számítógéphez csatlakoztat, és maga a számítógép is kifogástalanul működik, akkor jobban teszi, ha nem bolygatja a működő rendszert. Csak abban az esetben javasolt a BIOS frissítése, ha szeretne új, gyorsabb processzort vagy egy modern eszközt telepíteni, ami a régi BIOS-szal nem működik, illetve, ha egy meglévő eszköz nem funkcionál helyesen.

K A billentyűk ismétlési sebességét a BIOS-ban és a Windows-ban is be lehet állítani. Miért?

F A régebbi számítógépeken futó operációs rendszerek még igényelték ezt a szolgáltatást a BIOS-tól. A modern operációs rendszerek már saját hatáskörben intézik ezt a feladatot.

Szótár

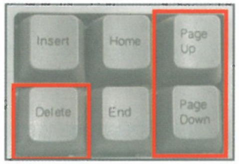
CMOS Kis méretű, elemmel táplált konfigurációs chip az alaplapon, melyben a BIOS az időt, a dátumot és más beállításokat tárol.

USB Univerzális soros busz. Gyors adatátvitelt lehetővé tevő soros kapu. Az ide csatlakoztatott eszközöket az operációs rendszer sokszor automatikusan felismeri.

Készenléti állapot A számítógép valamelyik elemének vagy az egész gépnek egy félig kikapcsolt állapota, melyben az áramfelvétel alacsonyabb, de az eszközök gyorsan feléleszthetők, amikor szükség van rájuk.

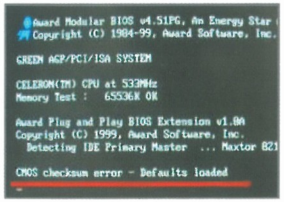
DEL billentyű Az angol Delete (Törlés) szó eleje. Eredetileg a kijelölt részek törlésére használatos.

PgUp, PgDn A PageUp és PageDown, vagyis a lapozás előre és a lapozás hátra kifejezések rövidítése. Azért használják a BIOS értékeinek változtatására, mert viszonylag nehéz őket véletlenül megnyomni.

Hibakereső

Induláskor 'CMOS checksum error' hibaüzenetet kapok, és nem indul el a gép.

A CMOS ellenőrző összeg nem egyezik. Ez a hibaüzenet arra enged következtetni, hogy az alaplapon található gombelem lemerült. Ez azért jelent problémát, mert a BIOS-ban tárolt beállításokat az alaplap elfelejti, ha a chip nem kap áramot. A gombelem pont ezt hivatott megakadályozni. A gombelemet azonban ki lehet cserélni. Vigye el a gépet egy szakszervizbe, vagy kérje meg egy szakértő ismerősét a műveletre. Az egész nem tart tovább pár percnél, és csak néhány száz forintjába fog kerülni.

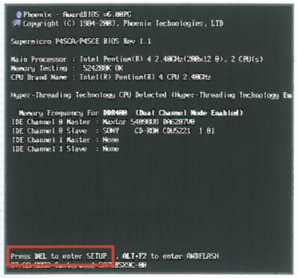
H-P-73-10-20-084

A Mit tud a számítógépem? alkotói arra törekedtek, hogy megbízható és naprakész információkat közöljenek. A kiadvány kiegészíti, de nem helyettesíti a szakkönyvekből megszerezhető szakmai ismereteket. Az Ön gépén futó, kiadványunkban esetleg nem szereplő programokról tájékozódjon speciális szakkönyvekből.

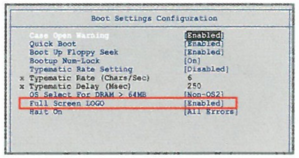
A BIOS elérése

A BIOS olyan szoftver, melyet az alaplap tartalmaz, és függetlenül működik az operációs rendszerektől.

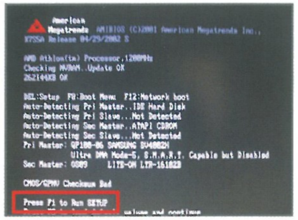
1 Számítógépe indulásakor, a fekete alapon fehér karakterekkel megjelenő információk között keressen egy 'Press DEL to enter Setup' (Nyomja meg a DEL gombot a beállításokhoz) vagy hasonló nevű feliratot. Amint megjelenik, azonnal nyomja le a DEL billentyűt.

2 Amennyiben a gépén induláskor egy színes logó jelenik meg, és nem lát ilyesfajta feliratot, akkor sajnos vakon kell megtalálni a gomb megnyomásának helyes időpontját. A színes logót egyébként kikapcsolhatja majd a BIOS-programból, vagy esetleg az alaplap gyártója mellékelt egy Windows alatt működő programot, mellyel a kép eltüntethető.

3 Egy másik, lehetséges nehézség, hogy a masinájában fellelhető alaplapon nem a DEL billentyűt kell megnyomni a BIOS eléréséhez. Gyakran használt billentyűk még az F1, az F2 és az F10. Ha ezek egyikével sem sikerül a BIOS-t elérnie, akkor vegye elő az alaplap kézikönyvét, és nézze meg benne. Esetleg az Interneten is megkeresheti ezt az adatot a gyártó honlapján.

Kisokos

Navigálás a kezelői felületen

A BIOS-ban ritkán lehet egeret használni, ezért kénytelen lesz megbarátkozni a billentyűzettel. A menükben a nyíl gombokkal közlekedhet. A jobbra-balra nyilakkal választható ki a témakör, és a le-fel gombokkal pedig a tétel.

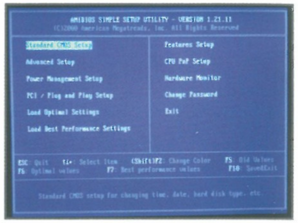
Rendszerint a PgUp és a PgDn vagy a '+' és a '-' billentyűkkel módosíthatja a kiválasztott tétel értékét. Az Enter gombbal léphet be az almenükbe, és ugyanezt a gombot használhatja a lehetséges értékek ablakának megtekintéséhez.

`↑↓:Move Enter:Select +/-/PU/PD:Value F10:Save ESC:Exit`

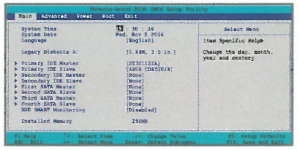
A BIOS beállítási lehetőségei

Csak abban az esetben módosítson bármit, ha teljesen biztos a dolgában, vagy egyértelmű utasítást kapott rá egy szakembertől vagy a kézikönyvtől.

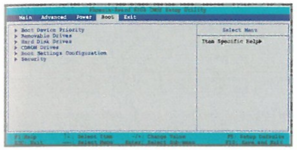
■ **Eltérések** A különböző alaplapokhoz különböző cégek készítik a BIOS-t, ezért a beállítások megnevezése és értékei az itt leírtaktól eltérhetnek, vagy bizonyos beállítások akár teljes egészében hiányozhatnak is az alaplap sajátosságainak függvényében.

■ **Alapbeállítások** (Main vagy Standard CMOS) Ebben a részben találhatja meg azokat a legalapvetőbb beállításokat, melyekhez nem kell különösebben nagy szakértelem. Beállíthatja a dátumot, az időt, az idő formátumát. Igényesebb alaplapokon akár a BIOS nyelve is kiválasztható. Itt adhatók meg a merevlemezek és a CD/DVD eszközök beállításai, ámbár ezeknek a felismerése a legtöbb esetben már automatikus.

■ **Rendszerindítás** (Boot vagy Advanced BIOS) Az operációs rendszer betöltését végző eszköz kiválasztására használható. Megadható, hogy a BIOS milyen sorrendben próbáljon meg olyan eszközöket keresni, melyeken betölthető operációs rendszer lehet. Operációs rendszerek telepítésekor gyakran át kell állítani, hogy a számítógép CD-ről induljon. Megadható kezdeti eszköznek egy floppylemez vagy bármelyik merevlemez is, de indulhat a gép hálózatról vagy akár USB-s memóriáról is.

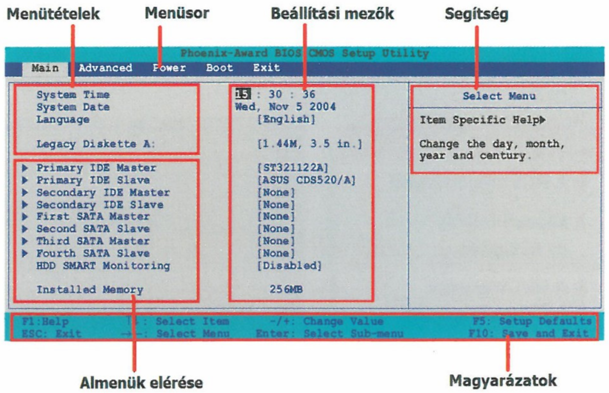
■ **Rendszerkövetők** Az egyes alaplapok speciális szolgáltatásai közé tartozik, hogy külön diagnosztikai vagy hardverellenőrző részt építenek a BIOS-ba. Itt nyomon követhető a számítógépben található ventilátorok fordulatszáma, a kritikus hardverelemek (processzor, alaplap, merevlemez) hőmérséklete és a tápegység által leadott különböző feszültségértékek.

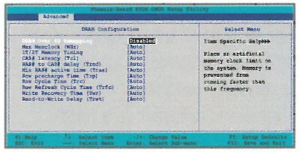
■ **Processzor- és memória-beállítások** A processzor és a memóriamodulok gyorsaságának szabályozására való funkciók. Választhatja az automatikus felismerést vagy az optimális beállításokat, de beállíthatók az értékek apró lépésenként is. Legyen nagyon óvatos ezeknek az értékeknek az átállításával, mert akár fizikailag is tönkre tudja tenni az eszközöket. Csak akkor próbálkozzon vele, ha pontosan tudja, mit csinál.

A kezelői felület megértése

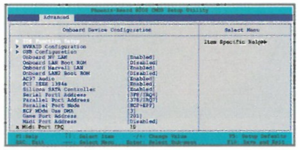
A BIOS felülete alapvetően nagyon egyszerű, a nehézség a beállítások pontos megértésében rejlik.

Menüsor **A BIOS-ban található beállítások témakörökre vannak bontva. Az egyes témakörök eléréséhez használhatja a menüsort.**
Menütételek **Itt választhatja ki a módosítani kívánt tételt.**
Almenük **Ha a menüpont további lehetőségeket takar, akkor innen érheti el őket.**
Beállítási mezők **Ezekben a mezőkben lehet ténylegesen állítani az egyes beállítások értékeit.**
Segítség **Annak a beállításnak a rövid ismertetése, amelyiken a kurzor áll. Hasznos tanácsokat találhat a beállítható értékekkel kapcsolatban.**
Magyarázat **A programban használt alapvető billentyűk hatásának leírása. Ez a rész mindig látható a képernyőn.**

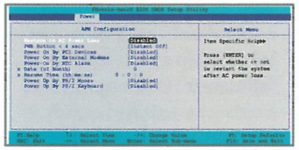

■ **Integrált eszközök kezelése** (Integrated peripherals vagy Onboard devices) Költségkímélés szempontjából számos eszközt a gyártók az alaplapra építenek (hangkártya, hálózati csatoló, USB kapuk vagy akár videókártya is).

Ezeknek az eszközöknek az elérhetőségét és tulajdonságait lehet szabályozni ezen a helyen.

■ **Energiatakarékossági beállítások** (Power Management) A számítógép egy bizonyos tétlen idő eltelével energiatakarékossági szempontokból képes kikapcsolni a nem használt hardverelemeket. Így készenléti állapotba kerülhet a monitor vagy a merevlemez. A késleltetési időket, illetve a rendszer „felélesztésének" szabályait állíthatja be ebben a részben.

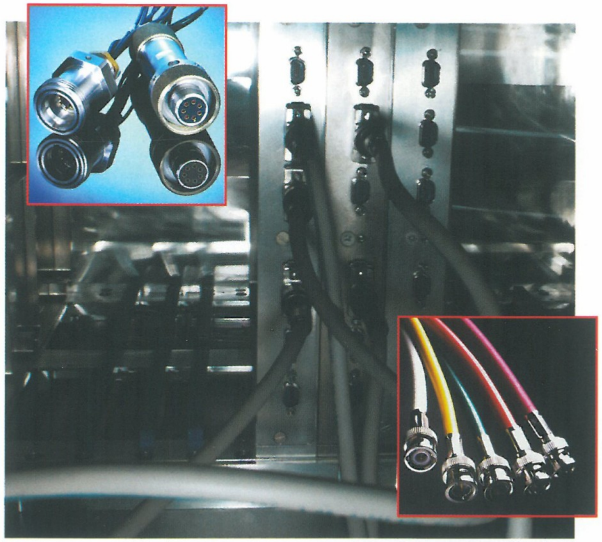

A gép külső csatlakozói II.

Könnyű kapcsolatok

Tartalom

- Mindent egyben és integráltan
- Csatlakozás minden szinten
- Előtérben a notebook

Minden területen igény az úgynevezett integrálhatóság, vagyis hogy a rendelkezésre álló eszközök a lehető legnagyobb funkcionalitással rendelkezzenek. Ha mégsem oldható meg valami egyetlen eszközzel, akkor fontos, hogy a meglévő, részfeladatokat ellátó eszközöket akadálymentesen össze lehessen kapcsolni. Sajnos, a felhasználók részéről az egyszerűség gyakran annyira egyszerűt jelent, hogy még kézikönyvet se kelljen elolvasni, pedig ez egyáltalán nem árt, sőt.

Folytatás

A számítógép külső csatlakozói I. című kártyán megkezdtük azoknak a portoknak, csatlakozási lehetőségeknek a bemutatását, amelyek a legtöbb számítógépen, notebookon rendelkezésre állnak, és amelyek segítségével a kapcsolódó elektronikai eszközök zömét hozzá tudjuk illeszteni egy PC-hez. Ezzel a kártyával folytatjuk a megkezdett témát.

Tudta-e?

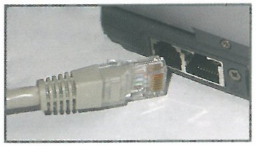
A PCMCIA csatlakozó egy univerzális kapcsolódási lehetőség, amelyen keresztül más egyéb különböző csatolóeszközöket is lehet kapcsolni a számítógéphez. Ez azt jelenti például, hogy ha nincs hálózati kábelnek vagy telefonkapcsolatnak hely a számítógépén, akkor egy kombinált kártya használatával, amelyen ezek a csatlakozók jelen vannak, és azt a PCMCIA csatlakozási lehetőségre rákapcsoljuk, a számítógép alkalmas lesz hálózati és modemes kapcsolati lehetőségre is.

Kérdés-felelet

K: Új laptopot vásároltam, amelyben gigabit sebességű hálózati csatlakozó van. Használható-e olyan hálózatban, ahol csak 10/100 Mbit-es eszközök vannak?

F: Igen. A maximális sebességet egy hálózatban általában a legszűkebb keresztmetszet adja. A gyorsabb eszköz csupán lassabban fog kommunikálni, de hibamentesen fog működni.

K: Egyetlen telefonvonallal rendelkezem, de úgy szeretném megoldani a kapcsolatot a számítógép, a telefon és a hálózat között, hogy ne kelljen átdugdosni a csatlakozót. Mit tegyek?

F: A számítógép modemjét csatlakoztassa a fali telefoncsatlakozóhoz, majd a modemet kösse össze a telefonnal. Ebben az esetben átcsatlakoztatások nélkül is használhatja mindkét eszközt, csupán egyetlen kitétel van, hogy ha az egyik foglalja a vonalat – például internetezik –, a másik eszköz nem fog működni, mivel foglalt jelzést kap. Ez ISDN esetén nincs így, mivel akkor mindkét eszköz egyszerre használható.

K: Torzul-e a kép, ha VGA-DVI átalakítót használok?

F: Sajnos igen, méghozzá szemmel láthatóan. És lassabb is lesz a rendszer. A megoldás az, hogy megfelelő csatlakozóhoz megfelelő szabványt kell használni.

K: A telefonomon infra és bluetooth kapcsolati lehetőség is van, melyiket érdemes használni?

F: A bluetooth mindenképpen kényelmesebben használható, hiszen ott csupán a távolság számít, nem úgy, mint az infránál, ahol nem csupán a távolság, hanem az eszközök elhelyezkedése is igen lényeges (a két infra portnak egymással szemben kell lennie, lehetőleg mozdulatlanul).

Szótár

ISDN A CCITT által 1984-ben definiált kép, hang és adat átvitelre egyaránt alkalmas hálózati szabvány, ill. az ennek megfelelő architektúrájú konkrét kommunikációs hálózat. A klasszikus telefonhálózat olyan átalakítása, amely egyrészt a hangátvitel digitalizálása révén, másrészt a modern társadalom által igényelt legkülönbözőbb kommunikációs szolgáltatások egyetlen rendszerben történő integrálása útján egy egységes kommunikációs rendszert képez. Az integrált szolgáltatású digitális hálózat, az ISDN új módszert kínál a telefonnal történő adatátvitelre. Az ISDN lehetőséget nyújt arra, hogy egy adatvonal és egy beszédvonal álljon rendelkezésünkre ugyanazon a vezetéken. AZ ISDN adatátviteli sebessége rendkívül magas (64 kbps) a normál vezetékes telefonhoz viszonyítva (33.2 kbps).

IEEE 1963-ban alakult amerikai szakmai szervezet, amely szabványok kidolgozásával is foglalkozik. Tagja az ANSI-nak és az ISO-nak.

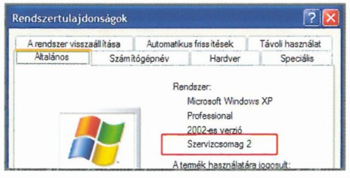
ISO Nemzetközi Szabványügyi Szervezet.

ANSI Amerikai Nemzeti Szabványügyi Hivatal.

Hibakereső

Mobiltelefonom képes a bluetooth kapcsolatra, mégsem tudom összekötni a laptopommal.

A kapcsolat összekötése általában nem nagyon bonyolult feladat, mégis okozhat nehézséget, mert korábbi Windows-t használ, de még az XP-ben is vannak apróbb buktatók. A Windows XP előtti verziókban a bluetooth készülékhez kapott drivereken kívül még fel kell tenni egy speciális szoftvert is. A Windows XP-nél is adódhatnak problémák, de az esetek 99%-ában kiküszöböli a hibát, ha feltelepíti a XP 2-es javítócsomagját (service pack 2).

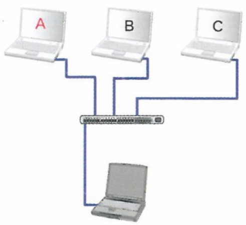
H-P-73-10-20-086

A Mit tud a számítógépem? alkotói arra törekedtek, hogy megbízható és naprakész információkat közöljenek. A kiadvány kiegészíti, de nem helyettesíti a szakkönyvekből megszerezhető szakmai ismereteket. Az Ön gépén futó, kiadványunkban esetleg nem szereplő programokról tájékozódjon speciális szakkönyvekből.

Csatlakozók és fajtáik II.

Szinte mindenfajta audió és vizuális eszköz rákapcsolható egy PC-re. Ezek között vannak olyanok, amelyek kifejezetten csak számítógépre köthetők és működtethetők, de vannak olyanok is, amelyek a hétköznapi életben már mindenki számára „családtaggá" váltak.

■ **LAN** (Local Area Network) Helyi (maximum egy intézményen belüli, földrajzi környezettől függetlenül) hálózat, mely a nagytávolságú hálózatoktól általában eltérő műszaki megoldásokat és esetleg más kommunikációs szabványokat is használ. Elsődleges célja a számítógépes erőforrások megosztása.

■ **MODEM, kábel MODEM** Modem (MOdulator-DEModulator) a számítógép digitális jeleit analóg telefonhálózatokon való átvitelhez át- és visszaalakító hardver eszköz, két számítógép közötti kapcsolatot telefonvonalon keresztül megvalósító készülék. A mai modemek 14,4 és 56 kbit/s sebességű adatátvitelre képesek. A kábelmodem a számítógépet a kábeltelevíziós hálózathoz csatlakoztató jelátalakító eszköz; a kábelmodem a hagyományos telefonos modemekhez viszonyítva egy nagyságrenddel nagyobb (Mbit/s) sebességű adatátvitelre képes.

■ **Bluetooth** Olyan, kis energiát igénylő rádiós technológia, amelyet arra fejlesztettek ki, hogy kiváltsa az elektronikus eszközök, például személyi számítógépek, nyomtatók és mobiltelefonok összekapcsolására jelenleg használt kábeleket és zsinórokat. Mivel rádióhullámokat használ, a Bluetooth-képes eszköz állandó kapcsolatot tart fenn, akármilyen böngészőt is használ. Ez megkíméli a felhasználót attól a gondtól, hogy például be kelljen jelentkeznie az e-mailek vagy a hírek olvasásához. Ez a vezeték nélküli kapcsolat rövid hatótávolságú kb. 5-15 m, sebessége pedig 721kB/s.

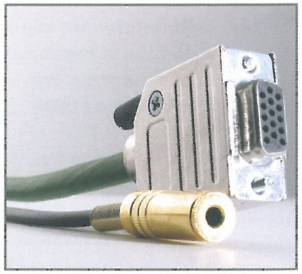
■ **PCMCIA** (Personal Computer Memory Card International Association) Szabványos memóriakártya bővítő és egyéb perifériacsatlakozó (68 pólus). Típusai: I (3.3 mm) II (5 mm) és III (10 mm vastag). Hálózati és modemes kapcsolatra is használják.

■ **RGB, RGBI, VGA, DVI** (VGA – Video Graphic Array) az IBM mikroszámítógépek nagyfelbontású, színes, grafikus rendszere monitoron történő szöveg vagy képmegjelenítéssel kapcsolatos. **DVI** Digitális videó csatlakozófelület, mely az RGB csatolót váltja fel. **RGB** (Red-Green-Blue) a három alapszín átvitelével és szuperpozíciójával előállított színes kép;

RGB monitor (Red-Green-Blue) monitor, amely a színjelet három különböző csatornán veszi a három (szín) elektronágyúnak megfelelően. **RGBI** (red-green-blue-intensity) direkt vezérlésű színes monitor, amely négy jelet kap: vöröset, zöldet, kéket és fényerőt. Ezeket a csatlakozókat hagyományos monitorokhoz, folyadékkristályos kijelzőkhöz és projektorokhoz használják.

■ **SCART** (Syndicat des Constructeurs d'Appareils Radior cepteurs et T l viseurs) egy francia szabvány, mely elterjedt a világon. 21 tűs csatlakozó, melynek segítségével audió és videó eszközöket lehet televízióhoz kötni. Könnyű csatlakozást tesz lehetővé videomagnóknak, CD/DVD-lejátszóknak, számítógépek számára vagy játékra tervezett eszközöknek.

Ötlet

Használjon notebookhoz dokkoló egységet a csatlakozások folyamatos és rendszeres lebontása és felépítése helyett.

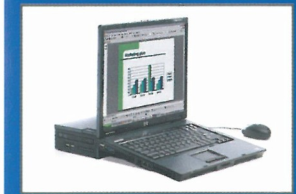

Kisokos

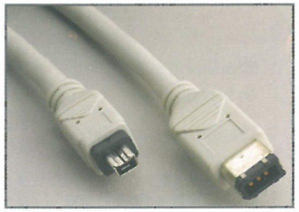
Dokkoló egység

A notebookkal sokszor kerülhetünk olyan szituációba, hogy valamilyen perifériát vagy egyéb eszközt kellene rákapcsolni, de nem lehet, mert nincs olyan csatlakozó vagy már foglalt. Jó megoldás lehet, ha úgynevezett dokkoló egységet teszünk a géphez. Ez olyan eszköz, melyet egyetlen mozdulattal a laptophoz lehet illeszteni egy hátsó porton keresztül, viszont kimenetekben bővelkedik, azaz minden sűrűn használt kimeneti csatlakozási eszköz megtalálható rajta bőséggel, illetve az árától függően olyanok is, amelyekre ritkábban van szükség. A dokkoló egységek másik nagy előnye, hogy ha például van egy olyan hely, ahol a laptopot külső eszközökkel, mint például egér, monitor, nyomtató, stb. akarjuk használni, akkor nem kell ezeket az eszközöket minden egyes alkalommal felcsatlakoztatni a notebookra, csupán a dokkoló egységet csatlakoztatjuk, amihez pedig stabilan kapcsolódnak ezek az eszközök.

■ **FireWire** Soros interfész külső eszközök csatlakoztatására. Az Apple használta először később IEEE 1394 ill. iLink néven is ismertté vált. Elméletileg 63 eszközt lehet 400 MB/s (1600-ra növelhető) sebességgel csatlakoztatni.

■ **Video, S-video** Videokamera, képdigitalizáló eszközök összekötését biztosító csatoló. Az S-videó a videó utódja, mely sokkal gyorsabb kapcsolatot valósít meg.

Mit tud a számítógépem?

Rendszer-történet

Közel a géphez

Tartalom

- Hogyan váltak szükségessé az operációs rendszerek
- A fejlődés évszámokban
- Választási tanácsadó
- A legismertebb rendszerek

Minden nap használjuk, mégsem tudjuk igazán, hogy mi az. Munkánkat el sem lehetne kezdeni nélküle. Ha egy programozó nem használhatná, akkor évekkel hosszabbodna meg egy-egy összetettebb szoftver fejlesztése. Az elvárások igen magasak az operációs rendszerekkel szemben. Egyre több hardverelem kezelését, egyre több funkciót és egyre nagyobb kényelmet várunk el az operációs rendszerektől, miközben szeretnénk gyorsabban végezni mindennapi feladatainkat.

Meghatározás

Mielőtt végképp homályba veszne a lényeg, tisztázzuk, mit is jelent az operációs rendszer fogalma. Ha az eredeti angol operating system kifejezést egy kicsit pontosabban fordítjuk le (vagyis működtető rendszernek), akkor már közelebb kerülünk a megértéshez. A fogalom egyrészt egy erőforrás-elosztó rendszert jelent, másrészt egy olyan felületet, amelyik sokkal érthetőbb a felhasználó számára, mint maga a számítógép.

Tudta-e?

Az operációs rendszerek kezdetben a rendszerprogramot gépi nyelven írták, ami azzal a hátránnyal járt, hogy amikor megjelent egy új számítógéptípus, teljesen újra kellett írni az operációs rendszert. Ez még a legjobb programozóknak is rengeteg gondot okozott. Ezért hozták létre a programozási nyelveket. Az így megírt programot már az új típusú gépen is lehetett használni, csak egy értelmezőt kellett készíteni hozzá, ami sokkal kisebb erőfeszítést igényelt.

Kérdés-felelet

K Miért nincsen szó a BSD-ről?

F Sajnos nem írhatunk az összes operációs rendszerről, csak a legjobban elterjedtekkel foglalkoztunk.

NetBSD

K Sok operációs rendszernek nagyon hasonlít a könyvtárszerkezete egymásra. Hogyan lehet ez?

F Ezek az operációs rendszerek az Unix alapjaira épülnek. Ez a legtöbb esetben nem azt jelenti, hogy abból fejlődtek ki, hanem azt, hogy megfelelnek egy Unix rendszerrel szemben támasztott követelményeknek, így a könyvtárszerkezetnek is.

```
/bin
/boot
/cdrom
/dev
/etc
/floppy
/home
```

K Alapvetően miben különböznek a Linux rendszerek?

F A Linux összeállítások nem csak a szigorúan vett operációs rendszert tartalmazzák, hanem sok felhasználói szoftvert is. Ezeknek a válogatása során más és más szempontok játszanak szerepet. Maga a rendszermag többé-kevésbé azonos, noha itt is lehetnek beállításbeli különbségek.

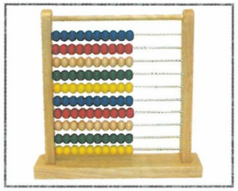

K Operációs rendszer nélkül is futhat a gépem?

F Maga a gép működőképes operációs rendszer nélkül is, de nem lehet használni semmire. Az eszközök elindulnak, áramot vesznek fel stb., az egyetlen bökkenő, hogy így nem lehet kihasználni a képességeiket és teljesen értelmetlenné válik a gép használata.

Szótár

Abakusz Az ókortól napjainkig használt eszköz, amellyel egyszerű számtani műveletek végezhetők.

32 bites Arra utal, hogy az adatokat és a memória címzését a processzor 32 bites adagokban végzi.

Többfeladatos (multitasking) Egy időben többféle feladat végrehajtására képes. Nem kell az egyik programot bezárni ahhoz, hogy a másikat elindíthassuk.

BSD A Berkeley egyetemen kifejlesztett Unix változat elterjedt neve. Manapság már ennek az ágnak is több alfaja létezik.

Programozási nyelv Mesterséges nyelv, ami megkönnyíti a kommunikációt a hardver és a programozó között.

Hibakereső

Nem tudom eldönteni, hogy melyik operációs rendszert válasszam.

Az operációs rendszer kiválasztásánál több szempontot is figyelembe kell venni. Elsődleges szempont, hogy az adott hardveren működjön a rendszer. A Mac OS például csak az Apple célhardverén fut, és Windowst is nehéz lenne egy IBM nagygépre telepíteni. A második legfontosabb szempont, hogy a számítógépet milyen célra fogják használni. Ha például internetes kiszolgálóként fog működni, akkor fontos szempont lehet a biztonság. Amennyiben a felhasználó nem túlságosan van otthon a gép használatában, akkor célszerű az általa korábban használt rendszert megtartani.

H-P-73-10-20-086

A kezdeti lépések

A számítástechnika történetét évezredekkel korábbra lehetne visszavezetni, a babiloniak abakuszáig…

■ **Mechanikus megoldások** Az abakusz után, i. e. 87. körül az antiküterai szerkezetben alkalmaztak először fogaskerekes áttételt, mellyel az akkor ismert bolygók útját tudták nyomon követni. Leonardo rajzai között is szerepel összeadásra és kivonásra képes mechanikus szerkezet. A későbbiekben Napier, Schickard és Pascal is épített összeadó-gépeket. 1671-ben Leibniz gépe szorzásokra is képes volt. Ő a kettes számrendszert is bevezette.

■ **Áttörés** Babbage gépe hozta meg az áttörést 1834-ben, mivel képes volt az adatokat és a feladatokat lyukkártyán tárolni, valamint képes volt feltételes műveletvégrehajtásra is. 1906-ban feltalálták az elektroncsövet. Később újabb és újabb megoldások születnek, melyek végül Konrad Zuse 1938-as Z1-es gépében összegződnek.

■ **Összegzés** E szerkezeteknek, illetve az első generációs számítógépeknek igazából nem volt operációs rendszerük. Az adatokat közvetlenül a gép által érthető formában kellett bevinni, az eredményeket is még értelmezni kellett. A gépek gyakran meghibásodtak, ezen csak a tranzisztor felfedezése változtatott.

Változások időrendben

Kezdetben a vezetékek összeállításával és a hardver kialakításával zajlott a programozás. Egy új feladat végrehajtásához a huzalozást változtatták meg.

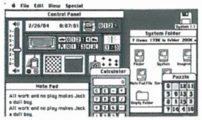
1948 Az első számítógépes program. Neumann János ötlete alapján készült (a számítógépnek kell tárolnia az utasításokat a memóriájában).

1950 Új feladat végrehajtásához már nem kellett a vezetékezést módosítani, de az adatokat be kellett táplálni lyukkártyáról vagy szalagról.

1955 A General Motors előáll azzal a megoldással, hogy egy szalagra több feladatot vegyenek fel.
1963 Az első igazi operációs rendszer a CTSS, ami lehetővé tette, hogy a számítógépen egyszerre több feladatot végezzenek a terminálok előtt ülő felhasználók.
1965 Elindul a nagy reményű Multics rendszer fejlesztése, ami 4 évvel később ugyan kudarcba fullad, de az AT&T résztvevő szakemberei az eddigi alapokon saját operációs rendszer fejlesztésébe fognak. A rendszer neve UNIX lesz.
1974 Mivel az AT&T ki van tiltva a számítástechnikai piacról, ingyenesen hozzáférhetővé teszi a Unix forráskódját, mely nagy népszerűségre tesz szert.
1976 Megjelenik a CP/M az első ismert operációs rendszer, ami asztali számítógépekhez készült.
1981 Megjelenik az IBM PC, ez később forradalmasítja a számítógépek piacát. A rendszert az IBM többféle rendszerszoftverrel kínálta, de a legnépszerűbb és legolcsóbb a PC DOS operációs rendszer, melyet – akkor még – egy kis cég szállított. A neve Microsoft.
1983 Az első grafikus Macintosh operációs rendszer megjelenése Lisa néven. Tulajdonképpen ez az első grafikus operációs rendszer.

1985 A Microsoft előáll az első Windows változattal. Nem egy igazi operációs rendszer, csak egy grafikus felület, mely megkönnyíti a DOS használatát. Kísértetiesen hasonlít a Mac és Amiga kezelői felületére.

Fókuszban

Ismert operációs rendszerek

A különböző operációs rendszerek más és más területen mutatják meg előnyeiket. A napjainkban gyakran használt operációs rendszerek sajátosságai a következők.

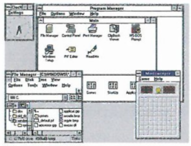
Windows A legtöbb mai személyi számítógépen Windows operációs rendszer fut. Megoszlanak a vélemények arról, hogyan jutott kiemelkedő pozíciójába a Microsoft terméke. A hatékony marketinget, a könnyű használhatóságot említik, mások a versenytársak tisztességtelen eltávolításáról regélnek. Mindenesetre ma a legtöbb felhasználó számára összekapcsolódik a Windows és az operációs rendszer fogalma. Mivel a programozók nagy része erre a rendszerre fejleszt, ma már nagyon nehéz kiütni vezető szerepéből.

Linux Valójában nem egyetlen operációs rendszer, inkább egy operációs rendszer család, hiszen számos változata létezik, melyek alapfelépítésükben nagyon hasonlóak. A Linux rendszerek igen elterjedtek az internetes kiszolgálók operációs rendszereként rugalmasságuk és beállítási lehetőségeik miatt. Ez persze nem jelenti azt, hogy ne lennének használhatók asztali gépes rendszerként. Napjainkban egyre több cég és szervezet ismeri fel a nyílt forráskódban rejlő lehetőségeket, és állítja át rendszereit és gépeit Linuxra.

Mac OS A személyi felhasználású operációs rendszerek 'Mercedes'-e. Kifinomult kezelőfelületével és mindig élenjáró grafikai megoldásaival az igényes közönség kedvencévé vált. Sajnálatos módon csak az Apple cég által gyártott, a többi számítógéphez képest magasabb árfekvésű, speciális hardveren fut, ezért nem terjedt el olyan széles körben, mint azt tulajdonságai alapján elvárhatnánk.

Unix A négy operációs rendszer közül ez a legidősebb. A 60-as években kezdték fejleszteni. Felhasználási területei jellemzően a nagygépes rendszerek, illetve szerverek, ahol nagy fontosságú a rendszer rendelkezésre állása. Ez azt jelenti, hogy a működés szempontjából megengedhetetlen a leállás. Ilyen lehet például egy repülőtér vagy egy atomerőmű. Számos cég rendelkezik Unix-szerű operációs rendszerekkel, és tulajdonképpen a Linux is ebbe a kategóriába tartozik. Valójában az Apple Mac OS X rendszere is Unix alapokon nyugszik.

1987 Az IBM és a Microsoft kifejleszti az OS/2 nevű többfeladatos operációs rendszert.
1991 Linus Torvalds közzé teszi a Linux első változatát, mely egy kísérletnek indult, de sikertörténet lett belőle. Szabad forráskódja miatt ma már több ezer programozó fejleszti szerte a világon.
1992 A 3-as sorozatú Windows változat már hálózatot is kezel.

1993 Megjelenik a Windows NT, melynek az eredeti neve OS/2 3.0! Elsősorban munkára tervezett hálózatos rendszer, mely sokkal stabilabb, mint a DOS tetején élő társai.

1995 Megjelenik a Microsoft forradalmi újításként beharangozott Windows 95-je. A rendszer mélyére nézve kiderül, hogy csupán grafikus felület, mert alatta a DOS 7 fut. Megjelenik a 32 bites támogatás.
2000 A céges szervereken mind a mai napig leggyakrabban használt operációs rendszer, a Windows 2000.
2001 Megjelenik napjaink leggyakrabban használt asztali rendszere, a Windows XP, mely most már nagyságrendekkel stabilabb a Windows korábbi verzióinál, és egyesíti magában az otthoni és az üzleti felhasználásra szánt vonalat. Ugyanebben az évben jelenik meg a Mac OS X is, mely szakítva a korábbi hagyományokkal, Unixos alapokra épít.

Mit tud az alaplapom?

Biztos bázis

Tartalom

- Beépített, hardveres tűzfal megoldás
- Az alaplap tartozékai
- Beszerelési útmutató
- Az integrált eszközök tulajdonságai

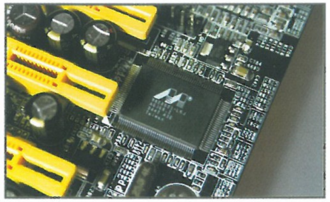
A számítógép egyik legfontosabb alkatrésze az alaplap. Ez a nyomtatott áramkör biztosítja a helyet a feladatokat végrehajtó processzornak és megteremti a kapcsolatot a számítógép alkatrészei között. Új számítógép összeállításakor az alaplaphoz csatlakoztatják az eszközöket. A modern alaplapok egyre több eszközt foglalnak magukba. A számítástechnika fejlődésével és a méretek rohamos csökkenésével lehetővé vált, hogy a néhány éve még külön bővítőkártyát igénylő eszközöket manapság egyetlen chipként az alaplapra szerelјék. Így tűntek el a számítógépekből – és kerültek az alaplapokra – a merevlemez-vezérlő kártyák, a hálózati kártyák és már a hangkártyák is.

Kisebb, gyorsabb

A különböző feladattípusokhoz, különböző alaplapokat fejlesztenek a – többségében távol-keleti – gyártók. A szükséges technológiákat biztosító alkatrészek egyre kisebbek, egyre nagyobb tudásúak és egyre olcsóbbakká válnak.

Tudta-e?

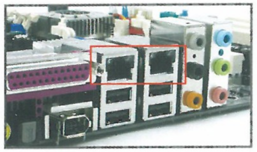
A legújabb csúcskategóriás alaplapokon már hardveres tűzfal védelmet talál. Ez azt jelenti, hogy a tűzfal szoftverek által végzett munkát, mely többnyire az internetre vagy a helyi hálózatra küldött vagy az onnan érkező adatcsomagok átvizsgálásából áll, az alaplapon található chip végzi. E módszer előnye a fokozott biztonság, és hogy tehermentesíti a processzort, ami így más, hasznos műveleteket hajthat végre, ezáltal javítva a rendszer hatékonyságát.

Kérdés-felelet

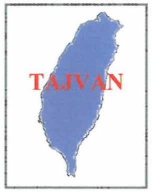
K Miért van két integrált hálózati kártya az alaplapomon?

F A szélessávú internetes hozzáférések (kábeles vagy ADSL) legtöbbször egy hálózati csatolón keresztül kapcsolódnak a számítógéphez. Mivel az Internet-hozzáférés lefoglalná a hálózati kártyát, nem lehetne helyi hálózathoz csatlakozni. Két ilyen kártyával azonban kényelmesen kezelhető ez a helyzet.

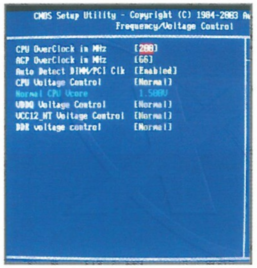
K Nem rossz minőségűek a Távol-Keleten gyártott alaplapok?

F A gyártás helye még nem határozza meg az alaplap minőségét. Hihetetlen, de az egész világon gyártott alaplapok háromnegyedét tajvani cégek állítják elő. A híres amerikai számítógépgyártók alaplapjai is többnyire Ázsiában készülnek.

K Érdemes-e használni a túlhajtási eszközöket?

F Sok alaplap kínál a processzor és a memória, esetleg a videókártya túlhajtásához eszközöket. Ezeket használva némi teljesítménytöbblet hozható ki a számítógépből, de ne gondoljunk 5-10%-nál nagyobb gyorsulásra.

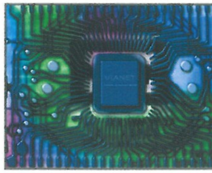

K Hogyan érhetők el az alaplapi eszközök beállításai?

F Az alaplap funkcióit és az integrált eszközök beállításait a BIOS-ban helyezik el a gyártók. A BIOS-ba való belépéshez a gép indulásakor a DEL, az F1 vagy valamelyik másik billentyű lenyomására van szükség, amikor az erre vonatkozó felirat megjelenik. A beállítható értékekről és azok hatásairól bővebben olvashat az alaplap kézikönyvében.

Szótár

Chip Az integrált áramkörök (digitális műveletek végrehajtására használt szilíciumlapkák) hétköznapi elnevezése. Jelentése: „lapka".

ADSL Aszinkron digitális előfizetői vonal. A normál réz telefonkábeleken gyors Internet-elérést biztosító technológia.

FireWire Villámgyors adatátvitelre képes külső csatlakozó. Leginkább (mozgó)képek és hangok digitális jeleinek átvitelére használják.

USB Univerzális soros busz. Elterjedt megoldás.

VGA Analóg képi jeleket továbbító vezeték, melyet a videokártya és a monitor között alkalmazunk.

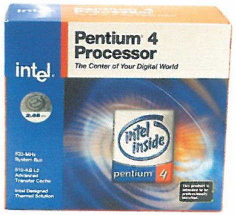
DVI A VGA-val ellentétben digitális képi jeleket továbbít a képernyők felé. Többnyire az új típusú, folyadékkristályos (LCD) kijelzőknél használatos.

BIOS Az alaplaphoz tartozó szoftver, mely a gép elindításáért és az eszközök kommunikációjáért felelős.

Hibakereső

Új processzort vásároltam, de nem működik az alaplapommal.

Processzor vagy alaplap vásárlása előtt győződjön meg arról, hogy a két termék együtt tud-e majd működni. AMD processzorok fogadásához tervezett alaplapba nem lehet Intel processzort helyezni, és fordítva. Néhány esetben a probléma nem olyan súlyos, mint elsőre látszik. Ha például a jelenlegi Celeron processzora helyett valamelyik Pentium IV modellt választotta, akkor lehetséges, hogy a BIOS frissítésével a gond kezelhető. A lehetőségekről tájékozódjon az alaplap gyártójának weblapján.

H-P-73-10-20-086

A Mit tud a számítógépem? alkotói arra törekedtek, hogy megbízható és naprakész információkat közöljenek. A kiadvány kiegészíti, de nem helyettesíti a szakkönyvekből megszerezhető szakmai ismereteket. Az Ön gépén futó, kiadványunkban esetleg nem szereplő programokról tájékozódjon speciális szakkönyvekből.

Mi van a dobozban?

Az alaplap megvásárlása után azt tapasztalhatja, hogy a dobozban az alaplapon kívül még számtalan más tárgyat is talál.

■ **Kábelek** A belülről csatlakoztatható eszközökhöz, például a merevlemezekhez, CD/DVD-meghajtókhoz, floppymeghajtóhoz tartoznak. Integrált videokártya esetén VGA- vagy DVI-kábel is jár az alaplaphoz.

■ **CD-lemezek** Az alaplap eszközeinek meghajtó programjait tartalmazó lemezen kívül gyakran található DVD-lejátszó, víruselenőrző vagy egyéb hasznos programokat tartalmazó CD-ket a csomagban.

■ **Hátoldali panelek** Különböző kommunikációs csatlakozóknak a számítógép hátuljára történő kivezetéséhez használatos panelek és vezetékeik. Ide tartoznak a FireWire, az USB, a játékvezérlők és más egységek kivezetései.

■ **Dokumentáció** Szerencsés esetben talál magyar nyelvű felhasználói kézikönyvet is a dobozban. Általában biztosítanak egy néhány lapos telepítési útmutatót is.

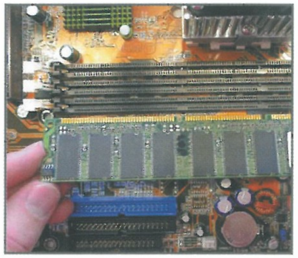
Az alaplap beszerelése

1 Az alaplap méretéhez illeszkedő házat szerezzen be. Szerelés előtt készítsen elő minden szükséges alkatrészt, csavarhúzót. Vegye elő az alaplap dokumentációját.

2 Mérje ki a távtartók és a csavarok helyét a házban. Használja a számítógép-házhoz adott bakokat az alaplap és a ház közötti kapcsolat megakadályozásához, ami esetleg rövidzárlatot okozhat a nyomtatott áramkörön.

3 Mielőtt az alaplapot a házba csavarozná, helyezze el benne a processzort, és erősítse rá a hűtőbordát, valamint a ventilátort. A memóriamodulokat is célszerű még ilyenkor a megfelelő résbe csúsztatni, mert a házba csavarozott alaplaphoz már sokkal nehezebb hozzáférni.

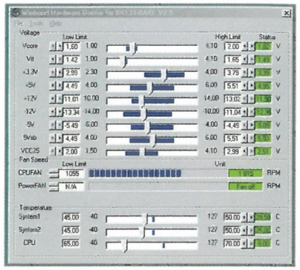

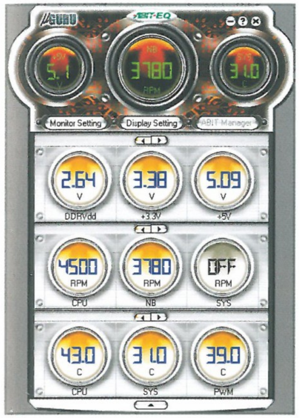
4 Az alaplap csavarjait rögzítse szilárdan, de semmi esetre se húzza meg őket túlságosan, mert ezzel esetleg károsíthatja a sokszor 6 vagy 8 rétegből álló áramköri lapot.

Extra lehetőségek

A vásárlók kegyeiért folytatott versenyben a gyártók újabb és újabb kényelmi funkciókkal látják el az alaplapokat.

■ **Biztonságos működés** A lefagyások és az ebből eredő adatvesztések ellen sok gyártó biztosít a rendszer működését (üzemi hőmérséklet, feszültségértékek, ventilátorok fordulatszáma) nyomon követő szoftvereket, melyek kritikus esetben az adatok elmentése után akár le is állítják a gépet.

■ **Tuningolási lehetőségek** A megszállott játékosok a számítógép teljesítményét maximálisan ki akarják használni. Ehhez ma már kényelmes eszközök állnak rendelkezésre. A beállítások akár Windows alól is végezhetők.

■ **BIOS frissítés** A korábban csak guruk által végzett kényes művelet ma már biztonságosan elvégezhető néhány egérkattintással. Egy Windows alól indított program beazonosítja az alaplapot és a hozzá tartozó BIOS-t, majd letölti az internetről a legfrissebb változatot. Ezután elmenti a jelenlegi verziót és annak beállításait, hogy gond esetén visszaállítható legyen az eredeti felállás, majd telepíti a szoftvert. A gép következő indulásakor már az új változat fog működni.

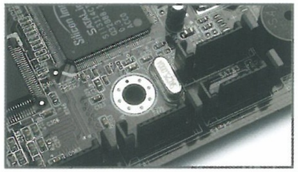
■ **Hangjelzések** Ha a számítógép indulásakor probléma adódott, a BIOS különböző hosszúságú és összetételű sípolásokból álló hibajelzést adott. A legújabb megoldás erre, hogy egy hangszerkesztő segítségével tetszőleges hibaüzeneteket vehet fel. Amikor gond történik, a felvett hibaüzenetet hallja vissza, melyet sokkal könnyebb azonosítani, mint a sípolásokat.

Integrált eszközök

Az integrált eszközök olcsóvá és hatékonnyá teszik a számítógépet, újabb funkciókkal gazdagítva a repertoárt.

RAID A biztonság növelésére kifejlesztett technológia, több merevlemez összefogásával csökkenti az adatvesztés lehetőségét.

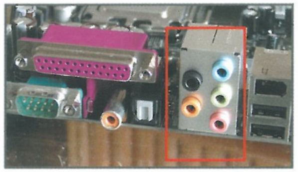

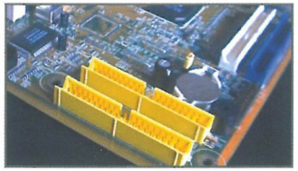
Hangkártya Az alaplapra szerelt hangkártyák néhány vájt fülű kivételével mindenkinek kielégítő hangminőséget biztosítanak. Rendelkeznek digitális kimenettel, és többcsatornás (akár 7.1-es) hangrendszereket is kezelnek.

Hálózati csatolók Gyors, teljes értékű hálózati megoldásokat kapunk alaplapunkhoz, gyakran – az internetes kapcsolat egyidejű biztosításához – kettőt is.

Videokártya Noha egyre jobb teljesítményű integrált képi megoldásokkal találkozhatunk, felhasználási területük még mindig csak az irodai és internetes élmények kiszolgálásához elegendő. Képfeldolgozáshoz és a legújabb 3D-s játékokhoz még önálló videókártya szükséges.

Merevlemez- és floppyvezérlő Néhány évvel ezelőtt még külön bővítőkártyához kellett csatlakozni, manapság ezt a szerepkört már teljesen átvállalták az alaplapok.

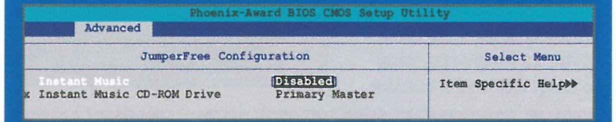

Kisokos

Zenehallgatás a gép elindítása nélkül?!

A félkész gépek után a jobb minőségű alaplapok által is biztosított lehetőség, melynek lényege, hogy az MP3 vagy normál zenei CD-k lejátszásához nem feltétlenül szükséges az operációs rendszer betöltése. A gép bekapcsolása után egy meghatározott billentyű lenyomása esetén az operációs rendszer betöltése leáll, és helyette mindössze a CD-meghajtó vezérlőprogramja és egy zenelejátszó szoftver kerül a memóriába, melyet kényelmesen – néha akár távirányítóval is – vezérelhetünk.

Mit tud a számítógépem?

WinRAR tömörítő

Húzódjunk összébb

Tartalom

- Sok jó adat kis helyen is ...
- A WinRAR bemutatása
- Megnyerhető és újrafelhasználható tárhely
- Biztonsági archiválás

A minőségi és megfelelő nagyságú merevlemezeknek még ma is megvan az áruk. A nagyobb kapacitású tárhelyek elég jelentős összegbe kerülnek, és ma már a legtöbb program helyigénye meglehetősen nagy. A dokumentumok, táblázatok, kisebb fényképek tárolása nem jelenthet problémát, mivel egy 40-80 GB-os háttértárolón rengeteg elfér belőlük. A ma készülő játékok és multimédiás alkalmazások viszont szinte falják a helyet. Az óriási tárterületek elkényelmesítik az embert, szinte meglepetésként hat, ha menteni vagy takarítani kell a gépről.

Tömörítés

Jelen kártyán bemutatunk egy olyan tömörítő programot, amely a tudásának, tömörítési algoritmusának, tehát hatékonyságának és használhatóságának köszönhetően méltán vált az egyik legismertebb és legkedveltebb tömörítő szoftverré. Használatával az egyszerűbb dokumentumoktól kezdve a képeken keresztül a speciális, a felhasználó számára nagyobb értékkel bíró fájlok és könyvtárak egyaránt hatékonyan betömöríthetők. Tömörítés után pedig az archiválás is egyszerű.

Tudta-e?

A WinRAR legalább 15 éve jelent meg. (Első változatai csupán „RAR"-ok voltak, hiszen a Windows még nem volt jelen a piacon). Már a jó öreg DOSos időkben is jól használható szoftver volt a RAR, azóta is folyamatosan fejlesztik, így szinte minden létező tömörítési formát felismer és kezel. Mai generációja egy grafikus felülettel rendelkező tömörítő és archiváló program, amellyel rar-típusú archív állományokat hozhatunk létre, de minden egyéb elképzelhető, illetve valamennyire is elterjedt és használatban levő tömörítési formát ismer és kezel. A fejlesztő honlapja www.rarlab.com/index.htm.

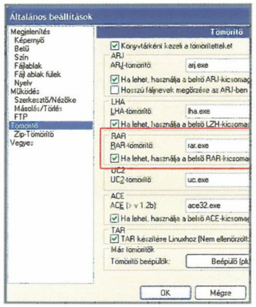
Kérdés-felelet

K Régi DOS-os RAR van a gépemen, tudom-e használni Windows alatt?

F Természetesen igen, de kissé nehézkes lehet, mivel a régi RAR-t nem lehet hozzárendelni automatikusan az egyes kiterjesztésekhez, így annak elindítása és használata csupán parancssorból, MS-DOS ablakból lehetséges. Ajánlott, hogy töltse le az Internetről a WinRAR-t, aminek használata igen egyszerű és kényelmes a megbízható, ugyanakkor régi DOS-os verzióhoz képest.

K Intézőből és Total Commanderből tudom-e automatikusan használni a programot?

F Természetesen igen. A WinRAR-ban levő **Beállítások** opciónál az egyes típusú tömörített fájlokat egyszerűen hozzárendelheti a szoftverhez, így, mint a Word vagy egyéb program estében a társított programokra kattintásnál a WinRAR automatikusan elindul. A Total Commander használatánál is hasonló a helyzet, mivel ott is beállíthatók az egyes tömörítő programok a **Beállítások** menüben. Ott megmutathatja a programnak a WinRAR helyét a számítógépen, és ezután a Commander az ilyen állományokat ugyanúgy kezeli, mintha azok csupán könyvtárak lennének, és a tömörített fájlokban levő állományokhoz a lehető legegyszerűbben tud hozzáférni.

K Érdekel, hogy hogyan csinálja a WinRAR a tömörítést. Meg tudom ezt vizsgálni?

F A lehetőség megvan rá, de nem olyan egyszerű, mivel nagy szakmai, programozói jártasságot igényel a művelet. A szoftver forráskódja megtalálható a www.rarlab.com/rar_add.htm oldalon, ahonnan egyszerűen letölthető. Ha rendelkezik programozói ismeretekkel, akkor van rá esélye, hogy megtudja, milyen trükköket is használ a program, amikor az eredeti méretű fájlokból egy jóval kisebbet készít.

Szótár

Tömörítés Fájlok, könyvtárak, adatállományok kisebb méretűvé tétele azáltal, hogy egy másik segédprogrammal összesűrítjük az eredeti fájlt, fájlokat vagy könyvtárat. A tömörítést „becsomagolásnak" is nevezik, a tömörített fájlt „kicsomagolással" nyerjük vissza eredeti formájában.

Archiválás A számítógépen levő régi, illetve értékesnek ítélt – akár nagy mennyiségű – adatok mentése valamilyen adathordozóra.

Darabolás Főleg régebbről, a floppyk időszakából ismert eljárás. A nagyobb méretű fájlokat floppy méretű (1,2 MB, 1,44 MB, vagy még kisebb) darabokra kellett szétválasztani, hogy így a hajlékony lemezeken elférjenek. Gyenge pontja, hogy egyetlen hibás floppy esetében már nem állítható vissza a komplett állomány.

Algoritmus Művelet vagy műveletsor, amit a számítógép utasítások sorozataként végrehajt. Adott algoritmus általában egy adott problémát old meg vagy folyamatot végez el. A név Al-Khwarizmi perzsa matematikus nevéből származik, aki az algebra feltalálójaként ismert.

Hibakereső

Küldenék a barátomnak egy fájlt, de túl nagy. Összetömöríteném, de vajon sikerül-e majd kicsomagolni?

Létrehozhat önkicsomagolós vagy önkitömörítős (SFX) állományt is, ezt később bármilyen tömörítő program nélkül ki lehet csomagolni. Ez .exe állomány, tehát ha e-mailben akarja elküldeni, körültekintően kell eljárnia, mivel az ilyen futtatható fájlokra magasabb biztonsági szempontok vonatkoznak. Az önkicsomagolós fájlokat létrehozhatja a WinRAR fő ablakában a **Varázsló** ikonra kattintva vagy a **Parancsok** menüből a 'Fájlok hozzáadása archívumhoz' pontot választva az 'SFX archívum létrehozása' jelölőnégyzet használatával. A megkapott SFX eljárással tömörített fájlt egyszerűen futtatni kell, és az automatikusan elvégzi a kicsomagolás műveletét.

H-P-73-10-20-089

Letöltés az Internetről

1 Indítsa el a gépére telepített Internet böngészőjét. A címmezőbe írja be a következőt: www.honositomuhely.hu/, majd **Enter**.

2 A letöltött weboldal szoftvermagyarításokkal foglalkozik, és ebben a témában igen hasznos munkát végez. A jobb oldalán a **Főkategóriák** csoport alatt kattintson a **Segédprogramok** linkre. A Segédprogramok kategóriái jelennek meg egy új oldalon.

3 Itt a megjelenő középső szekcióban a **Tömörítés** csoport alatt találhatja a szoftver egy 40 napig teljesen ingyenesen használható és magyarított verzióját.

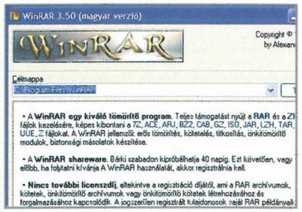
A program telepítése

Program telepítésekor érdemes minden más programot bezárni, de a WinRAR esetében ez nem szükséges.

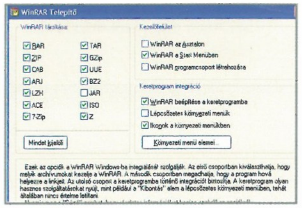
1 Itt a www.honositomuhely.hu/ weboldalról letöltött magyar nyelvű WinRAR telepítésének folyamatát mutatjuk be. Ha esetleg máshonnan töltötte le vagy szerezte be a szoftvert, akkor a telepítési folyamat némi módon eltérhet ettől, de nem jelentősen.

2 Indítsa el a letöltött wrar35hu.exe nevű állományt. Máris a telepítési folyamatban vagyunk. A megjelenő ablak felső részében meg kell adnia a merevlemezen azt a helyet, ahová a programot telepíteni szeretné. Az ablak középső részében egy rövid bemutatásra kerül sor, illetve a felhasználás részleteinek leírására, miszerint a program 40 napig teljesen ingyenesen használható, utána pedig regisztrálni kell, és ezen a regisztrációs díjon kívül semmi egyéb díja nincsen.

3 Az ablak alsó részében a **Telepít** gombra kattintva lefut a telepítés. Egy új ablak nyílik meg, ahol beállíthatjuk az egyes társításokat, hogy milyen fájltípusokat kezeljen a WinRAR, honnan legyen indítható a program és milyen Keretprogram integrációkat hajtson végre.

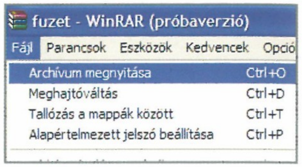
4 Egy újabb ablakban elindítható a program vagy a súgó, elolvasható a licencszerződés, megrendelhető a termék vagy a fejlesztő honlapjára juthatunk a **Futtatás**, **Súgó megnyitása**, **Licens elolvasása**, a **Megrendelés** és a **Honlap** gombok valamelyikét választva.

Az egyes funkciók gyors áttekintése

A szoftver igen könnyen kezelhető felületen biztosítja az elérhető funkciókat, melyek menüből is választhatók, de akár egy ikonsorról is egyetlen gombnyomással elérhetők.

Fájl

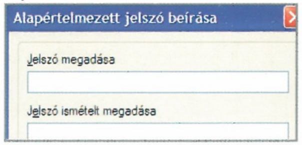
Archívum megnyitása Tömörített állományokat lehet megnyitni. Ugyanúgy használható, mint az intézőben a fájl megkeresése, sőt, ha nem nyitjuk meg rögtön a kiválasztott fájlt, hanem a kurzorral fölé állunk, megnyitás nélkül is kilistázza az archívumban levő állományokat.

Meghajtóváltás Kiválaszthatjuk azt az adattároló merevlemezt, floppyt vagy hálózati helyet, ahol dolgozni szeretnénk.

Tallózás a mappák között Kiválaszthatjuk egy adatállomány helyét.

Alapértelmezett jelszó beállítása Bizalmas anyagokat jelszóval, illetve a fájlnevek titkosításával is lehet védeni, ezek beállítása végezhető el ezt a parancsot használva.

Fájlok másolása vágólapra A fájlok vágólapra helyezhetők, hogy a későbbiekben a beillesztésük egyetlen gombnyomással megoldható legyen.

Fájlok másolása vágólapról Az előző művelet megfordítása, a vágólapon levő állományok beillesztése.

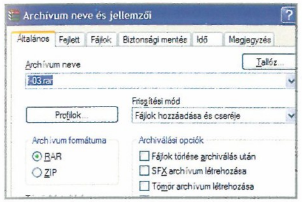
Csoportos kijelölés Az extra karakterek ?, * használatával a valamilyen szempontból hasonlító állományok kijelölése végezhető itt el.

Kijelöletlen csoport Szintén az extra karaktereket használva csoportosan törölhetjük az állományokra vonatkozó kijelölést.

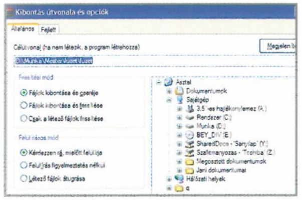
Kijelölés megfordítása A kijelölt fájlok és mappák kijelöletlenné válnak, a kijelöletlenek pedig kijelöltté.

Parancsok

Fájlok hozzáadása archívumhoz Az ablak alsó részében levő, kijelölt állományokat lehet egyetlen archivált állományba tömöríteni. A funkció indítása után az archiválásra vonatkozó jellemzők állíthatók be, mint például a neve, a tömörítési eljárás részletei, a frissítési mód, tömörítés utáni esetleges tesztelés, visszaellenőrzés, jelszó beállítása, csomagolási útvonalak beállítása, egyéb megjegyzés fűzése az archívumhoz, archiválási idő beállítása stb.

Kitömörítés egy megadott mappába A kijelölt archivált fájl vagy fájlok kicsomagolásának helyét lehet ezzel a paranccsal beállítani.

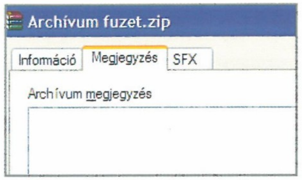

Archivált fájlok tesztelése Egy becsomagolt állományt lehet tesztelni, hogy van-e benne esetlegesen valamilyen hiba. Amennyiben nincs hiba az állományban, a szoftver üzenetet küld róla, és amennyiben valamilyen hibát vagy hibákat talál, a RAR azt is kijelzi egy külön ablakban.

Fájl megnézése, Fájl törlése, Fájl átnevezése és Fájl nyomtatása A kijelölt fájlra vagy fájlokra vonatkozó egyszerű parancsok, funkciójuk megegyezik az intézőben használt azonos jelentésű funkciókéval.

Kitömörítés megerősítés nélkül Az adott tömörített archívumot abba a mappába csomagolja ki, amelyikben az éppen van. A funkció elindításánál automatikusan lefut a parancs.

Archívum megjegyzés hozzáadása Egy már meglévő archívumhoz lehet valamilyen megjegyzést hozzáfűzni.

Archívum sérülés elleni védelme Kész archívumot lehet védelemmel ellátni.

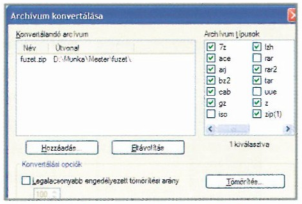
Eszközök

Varázsló A Varázslót használva akár betömörítést, akár kibontást is végre lehet hajtani. Az egyes lépések végrehajtása során egy bonyolultnak tűnő folyamat is könnyen elvégezhető.

Víruskeresés az archívumban A felhasználó adhatja meg azt a víruselenőrző programot, amivel ellenőrizni szeretné a tömörített fájlt.

Archívum konvertálása .rar-rá összetömörített állományokból lehet egyéb kiterjesztésű, szintén tömörített állományt létrehozni. Néhány példa: .zip, .ace, .arj, .lzh.

Archívum konvertálása SFX-be Önkicsomagolóvá lehet tenni egy korábban nem önkicsomagoló típusú archivált állománycsoportot.

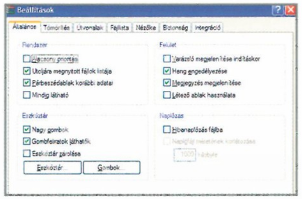
Fájl keresése Egy jól használható kereső.

Archívum információ megjelenítése Általános információt kaphatunk egy tömörített állományról, mint például teljes méret szemben a tömörített mérettel, megjegyzés a tömörített állományhoz, mennyi fájlt, illetve mappát tartalmaz a tömörítés, a tömörítés mértéke.

Jelentés létrehozása HTML fájl formátumban lehet létrehozni egy általános információkat tartalmazó fájlt az adott archívumról.

Opciók

Beállítások A programhoz tartozó alapvető beállítások végezhetők itt el az Általános, a Tömörítés, az Útvonalak, a Fájllista, a Nézőke, a Biztonság és az Integráció füleken.

Import/Export A beállítások menthetők el csomagként, illetve a korábbi beállítások hívhatók be egyetlen egy gombnyomással.

Fájllista A nézetét lehet beállítani annak, hogy a WinRAR milyen módon jelenítse meg a fájlokat és mappákat.

Felszínek Úgynevezett skineket, azaz kinézeti profilokat lehet beállítani vagy letölteni a szoftverhez.

Naplófájl, Naplófájl kiürítése A WinRAR által készített naplófájlra vonatkozó parancsok.

Kicsi a Mac, de erős

Az új Mac Mini

Tartalom

- A hardverelemek megismerése
- A Mac operációs rendszerek eredete
- Gazdag szoftvercsomag a Mac Mini dobozában
- Keresési módszerek az almás rendszerben

Az átlagos felhasználók a személyi számítógépek világához szoktak hozzá, és a számítógépes problémák megoldására vonatkozó gondolataik is ebben a rendszerben születnek. Ez igaz a legtöbb rendszergazdára is, akik csak PC-ket kínálnak ügyfeleiknek. Ennek persze megvan az oka (a rendszergazda ebben profi, nem kell új dologra betanítania a felhasználókat stb.), ami bizonyos mértékben érthető is. Pedig léteznek más számítógépek is, melyek ugyanúgy alkalmasak a hétköznapi otthoni és irodai feladatok elvégzésére, vagyis szövegszerkesztésre, táblázatkezelésre, levelezésre és böngészésre, mint megszokott társaik.

Színvonalas alternatíva

Ezek közé a megoldások közé tartoznak az Apple cég Macintosh számítógépei is, melyekről sokan annyit tudnak csak, hogy a kiadványszerkesztők ezt használják, és nagyon drága. Az Apple ezt a kialakult képet igyekszik megváltoztatni a kártyán bemutatott Mac Mini géppel, mely egyszerű, de ugyanakkor kifinomult vonalvezetésével, bőséges szolgáltatáscsomagjával próbálja meghódítani a vevőket, ezúttal mindenki számára elérhető áron.

Tudta-e?

A Mac Mini operációs rendszere Unix alapokon nyugszik, ezáltal nagy fokú biztonságot nyújt a használójának. Az operációs rendszer a Darwin nevű szabad forrású operációs rendszer magját tartalmazza, mely a BSD egyik leágazásának tekinthető. A Darwin rendszermagot azonban nem szabad összekeverni a Mac OSX-szel. A Darwinra írt programok változtatás nélkül futnak a Mac gépeken, de az olyan programok, melyek a Macintosh fejlettebb képességeire épülnek, nem futtathatók a pusztán Darwin magot használó gépeken.

Kérdés-felelet

K Igaz az, hogy a Mac alapját képező Darwin operációs rendszer fut PC-n is?

F Igen, de maga a Mac OSX nem támogatja a PC-s felhasználást. Nemrégiben Steve Jobs az Apple vezetője azonban bejelentette, hogy a közeljövőben a Mac is futni fog PC-jellegű gépen.

K Hogyan használhatom majd a korábbi Word és Excel fájljaimat?

F A Microsoft Office-nak létezik Mac gépekre készített változata. A két rendszer fájlformátuma teljesen megegyezik. Ha nem szeretne újabb pénzt kiadni a szoftver Mac változatára, tehet egy próbát a NeoOffice programcsomaggal. Ez a program

megnyitja a Word és Excel fájlokat, és menteni is tud ezekben a formátumokban.

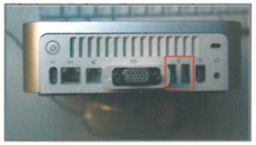
K A Mac Mini eszerint egy hordozható számítógép?

F Méretére és súlyára való tekintettel a Mac Mini valóban a szállítható eszközök közé tartozik, noha a tervezők nem ezt a szempontot részesítették előnyben. Tény, hogy az Interneten már megjelentek olyan cégek, akik a Mac Minihez hordtáskát árusítanak.

K Használhatom-e a megszokott egeremet és billentyűzetemet a Mac Minivel is?

F Igen, de az egérnek és a billentyűzetnek USB porton keresztül kell kapcsolódnia a géphez. Ha eszközei PS/2-es csatolósak, átalakítót kell használnia, vagy be kell szereznie egy-egy USB csatolós példányt a leggyakrabban használt eszközökből.

Szótár

LED Apró dióda, amely fényt bocsát ki magából elektromos áram hatására.

USB Univerzális Soros Busz. Napjaink kvázi szabvánnyá változott csatolófelülete, könnyen csatlakoztatható, és viszonylag nagy sebességű adatátvitelt tesz lehetővé.

PS/2 Egy korábbi szabvány, mely az IBM gépeiben jelent meg először. Főképp egér és billentyűzet csatlakoztatására használták/használják.

BSD Berkeley Software Distribution. A Unix operációs rendszerek jelenlegi élő ágának elnevezése, mely a gazda Berkeley egyetem nevét viseli.

Adapter Csatolófelület egy rendszer és egy csatlakoztatott eszköz között.

Mac OSX Az Apple Mac gépek operációs rendszere. Az X a tízes kiadásra utal. A jelenlegi változat a Tiger nevet viseli.

Hibakereső

Nem érem el a gyorsmenüket, mert nem működik a jobb egérgomb.

A Mac gépeken az egérnek egyetlen gombja van. Azokat a funkciókat – például a gyorsmenüket –, melyeket Windows alatt a jobb gombos menüből lehet elérni, a Mac gépeken a Ctrl és az egérgomb együttes lenyomásával lehet előcsalogatni. Néhány hónapja az Apple is előállt egy új típusú,

a Mac felhasználók számára merőben új és szokatlan egérrel, melynek több gombja van. A Mighty Mouse-nak nevezett eszköz nem áll be a szürke egerek sorába, hanem a kifinomult Mac világot idézi. Látszólag csak egy görgetőgomb található rajta, de a burkolat alatt elrejtve újabb gombok találhatók. A görgetőgomb egyébként oldalirányban is képes a tartalom mozgatására.

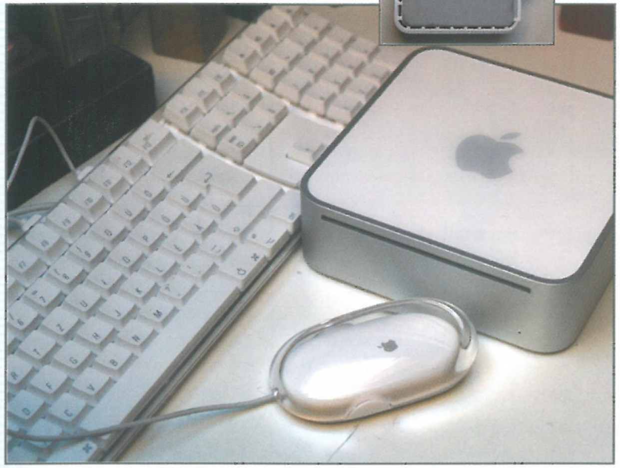
H-P-73-10-20-090

A Mit tud a számítógépem? alkotói arra törekedtek, hogy megbízható és naprakész információkat közöljenek. A kiadvány kiegészíti, de nem helyettesíti a szakkönyvekből megszerezhető szakmai ismereteket. Az Ön gépén futó, kiadványunkban esetleg nem szereplő programokról tájékozódjon speciális szakkönyvekből.

A beépített hardverelemek

Aki először lát Mac Minit, hamar észreveszi a különbséget egy szokásos személyi számítógéphez képest. A megszokott 60x50x20 centis csúnya, szürke doboz helyett egy 16x16x5 centis csinos fehér ládikát vehet szemügyre. A számítógép háromféle kiépítésben kapható, mely csak a belsőre nézve jelent különbségeket, kívülről ugyanis mindhárom egyforma.

■ A legkisebb modellben 1,25 GHz-es a nagyobbakban 1,42 GHz-es PowerPC G4 processzor található. Az órajel önmagában ne zavarja meg, mert a gép sebessége egyenértékű egy normál középkategóriás PC-vel.

■ A processzornak 512 MB memória áll rendelkezésére, a megjelenítésért pedig egy ATI Radeon 9200 a felelős.

■ Az adatok tárolását a kis modellnél 40 GB, a nagyobbaknál 80 GB merevlemez tárhely valósítja meg, melyet CD-író/DVD-olvasó kombó vagy DVD-író egészít ki. A Mac Mini méretéből fakadóan az optikai meghajtó különleges kialakítású, ami azt jelenti, hogy nincsen tálcája, hanem csak egy résen kell bedugni a lemezeket.

■ A külvilággal való csatlakozást a hálózati csatolón, modemen, USB-kapukon és FireWire-csatolón kívül a jobban kiépített példányokban vezeték nélküli hálózati csatoló és Bluetooth adapter szolgálja.

■ Az összes csatlakozó, valamint a bekapcsoló gomb is a gép hátulján kapott helyet, az előlapon mindössze a CD-etető rés és egy apró bekapcsolásjelző LED helyezkedik el.

■ A gép egyébként mindössze 1,3 kilogrammot nyom, és áramfelvétele is nagyon alacsony, a legnagyobb terhelés mellett is csak 85 W.

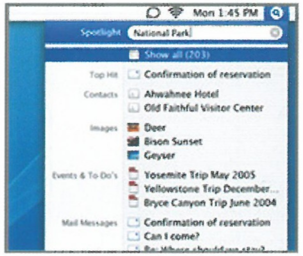
■ A hardver kialakításánál nagyon ügyeltek a részletekre is, ezért a legnagyobb zaj, amit hallani fog, a merevlemez, illetve az optikai meghajtó által kibocsátott üzemzaj.

A működtető rendszer

Amikor a Mac Mini árát összehasonlítja egy hasonló tudású PC-vel, vegye figyelembe, hogy a Mac Minihez tartozékként jár a legújabb Mac operációs rendszer, a Tiger és egy gazdag szoftvercsomag is. A Mac Minin található operációs rendszer igazán innovatív, és a legkényelmesebb felhasználó igényeit is valószínűleg maradéktalanul kielégíti. A következő tallózás bemutatja a Mac OSX legfontosabb tulajdonságait és alkalmazásait.

Spotlight Center A Mac OSX beépített keresőszolgáltatása forradalmian új módszerével megváltoztatja a számítógépekről kialakult véleményt. Az alma és a szóköz billentyűk lenyomásával rögvest előhívhatja a keresőmezőt. Kezdje el gépelni a szót a keresőmezőbe, és a gépeléssel egy időben megjelennek a találatok is, legyen az akár egy ritkábban használt, és ezért a Dockon nem szereplő program, vagy egy szöveges dokumentum. A keresés végén intelligens mappaként elmentheti az eredményt, így legközelebb már be sem kell gépelnie.

Automator Ha elege van abból, hogy ugyanazt a feladatsort kell időről időre elvégeznie, akkor ne tegye többé! Az Automator segít a feladat megoldásában. Az automatizáló eszközben

használhatja akár a Spotlight keresőt is, és gyorsan átméretezheti képeit vagy átnevezheti a fájlokat.

Műszerfal Bármikor előhívhatja a Műszerfal apró szerkentyűit, és megnézheti az időjárási adatokat, a részvényárfolyamokat, kereshet a telefonkönyvekben, saját címjegyzékében, kedvenc zenéi között, vagy akár más nyelvre fordíthatja le üzeneteit. Ezernyi apró hasznos alkalmazás, mely tetszés szerint bővíthető újabb programokkal.

Exposé Ha túl sok ablak van nyitva egyszerre az Asztalon, akkor az Exposé egyetlen gombnyomásra az összes ablak méretét akkorára állítja be, hogy kényelmesen elférjenek. Ezután már könnyedén kiválaszthatja a futó programok közül azt, amelyiket használni szeretne.

Finder A fájlok tallózására használható, teljesen testre szabható ablak, melyben együtt láthatja az összes meghajtóját, mappáját és a fájlokat.

Gyors felhasználóváltás Ha a gépén többen is szeretnének dolgozni, akkor nem kell bajlódnia a ki- és bejelentkezéssel, mert egy szemvillantás alatt a másik felhasználó beállításait használó asztalra válthat. Amikor visszatér saját asztalához, pontosan úgy talál majd mindent, ahogyan legutóbb hagyta.

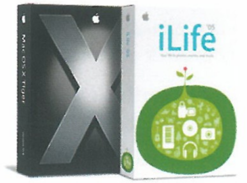
Inkwell Bármely programban használhat digitalizáló táblát vagy más eszközt a szövegek bevitelére, ha unja már a billentyűzetet. A betűk és számok mellett azon-

ban lehetősége van utasításokat is adni a rendszernek kézírással. Ehhez speciálisan kidolgozott karakterek állnak rendelkezésére.

Beszéd Az Apple a jövő számítógépét beszélő és értő társként képzeli el. Így aztán egy mikrofonnal kiegészítve igazán kényelmesen használható masinát kap.

iLife '05 csomag Az operációs rendszeren kívül a csomagban megtalálja majd az iLife csomagot is, amely minden multimédiás kívánságát teljesíteni fogja. Az Apple díjnyertes iTunes zeneletöltő, katalogizáló és lejátszó szoftvere mellett a csomag részét képezi a fotóalbumok rendszerezésére és a fényképek megkeresésére szolgáló iPhoto, a házi filmfelvételeinek szerkesztésére, finomítására használható iMovie, az elkészült művek DVD-re írásában és csinosításában segédkező iDVD, illetve a saját zenék létrehozásában és keverésében felejthetetlent nyújtó GarageBand.

iWork csomag Az alapvető irodai funkciók ellátásához használható csomag két elemből áll. Az egyik a film minőségű bemutatók létrehozására kitalált Keynote. Olyan érzése lehet, mintha egy rendező székében ülne, és csak az összhangot kell megteremtenie a professzionális részekből (vagyis sablonokból). A másik eszközzel, a Pages nevű szövegszerkesztővel igazán stílusos dokumentumokat hozhat létre a nagymamának írt levéltől a vállalati hírújságig. A kész dokumentumot elmentheti akár PDF vagy Word formátumban is. Hiányolhatja a csomagból a táblázatkezelőt, azonban a Pages ezt a funkciót is ellátja. Könnyedén elbánik a beillesztett

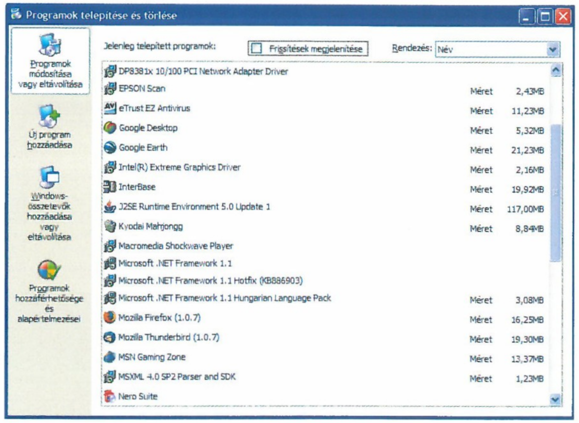
táblázatokban végrehajtandó műveletekkel, sőt még diagramokat is készít belőlük.

Telepítés és törlés

Megy vagy marad?

Tartalom

- Programok telepítése, módosítása és törlése
- Új programok telepítése
- Szoftverfrissítés a Microsoft Update szolgáltatással
- Alapértelmezett programok kiválasztása

Egy számítógép néhány hónapos használata során a kísérletező kedvű felhasználók számos programot telepítenek, majd a kipróbálási időszak végeztével, ha már nincs szükség rájuk, a telepített programok nagy része eltávolításra is kerül. A tapasztalatlanabb felhasználók viszont néha a gépen hagyják az összes telepített programot, ami hamarosan a tárhely csökkenéséhez, illetve a számítógép fokozatos lelassulásához vezethet. Sokszor azok sem járnak jobban, akik a használaton kívüli programokat eltávolítják, mivel a regisztrációs adatbázisban hátramaradó „szemét" a számítógép időnkénti lefagyásához vezethet. Egy másik probléma a különböző programok gyakori telepítéséből és törléséből eredően a merevlemez töredezettsége, ami a gép reakcióidejének növekedéséhez vezet.

A négy bűvös ikon

A programok telepítésére és eltávolítására, illetve bizonyos esetekben a módosítására és javítására használt eszközöket sorolja fel a kártya a Windows XP rendszer nézőpontjából és segédprogramjaival.

Tudta-e?

Az alkalmazások törlése után a regisztrációs adatbázisban maradó szemét gyakran gondot okoz a programoknak, vagy félrevezeti az operációs rendszert. Léteznek olyan okos programok, melyeket telepítés előtt indítva a telepítő által végzett összes módosítást feljegyezheti. Ez érinti a felsorolt fájlokat és a regisztrációs adatbázis változtatásait is. Ha később úgy dönt, hogy mégsincs szüksége a programra, akkor ez a segédprogram tökéletesen eltünteti a nyomokat.

Kérdés-felelet

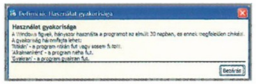

K Miért jelenik meg a program törlésénél az Eltávolítás gomb helyett a Módosítás/Eltávolítás gomb?

F A szoftverek törlését általában a telepítőprogram végzi, amely sok esetben lehetőséget nyújt nem csak az eltávolításra, hanem a telepített összetevők listájának módosítására, vagyis programkomponenseket telepíthet és törölhet az szoftver egészének érintése nélkül.

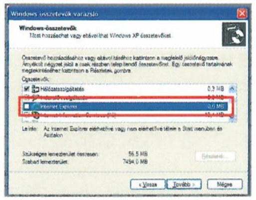
K A gyakoriságot jelző kifejezések mit takarnak?

F Kattintson rá bármelyik gyakoriságjelző (ritkán, alkalmanként, gyakran) szóra, melyek egyben hivatkozásként is működnek.

K A Windows összetevők telepítésénél kijelöltem törlésre az Internet Explorer programot, de az mégis a gépen maradt. Miért?

F Néhány eszköz a Windows-ba szorosabban épül be, az eltávolításukra szolgáló lehetőség csak a szokásos parancsikonokat törli. Az Internet Explorer például fontos szerepet játszik más alkotóelemek, például a Súgó és támogatás internetes hozzáférésében, ezért nem távolítható el maradéktalanul.

K Miért nem szerepel a telepített Opera böngésző az alapértelmezettként választható böngészők listáján?

F A listán csak a Windows által felismert programok jelennek meg. Az Opera nem tartalmazza az alapértelmezettként való beállítást. Ez némiképp orvosolható, ha az internetes lapok .html kiterjesztéséhez az Operát rendeli hozzá, mint a fájlt megnyitó alkalmazást.

Szótár

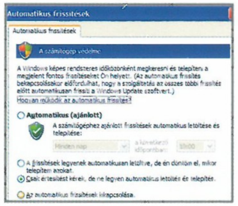
Telepítő Egy szoftver alkotóelemeit a számítógépre másoló, a kezdeti értékeket beállító és a felhasználó számára használható állapotba hozó program.

Regisztrációs adatbázis A Windows fontos adatait, a programok beállításait stb. tartalmazó fájlok.

Javítócsomag Több frissítésből és az időközben megjelent újításokból készített szoftver, mely a rendszer elavult vagy hibás részeit lecseréli.

Frissítés Egy program vagy operációs rendszer hibáit javító apró programrészlet.

Automatikus frissítés A Microsoft azon szolgáltatása, mely lehetővé teszi, hogy a frissítéseket és a javítócsomagokat az Internetről letöltse és telepítse.

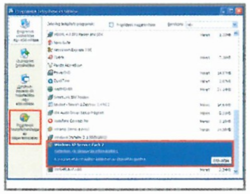

Konfiguráció Hardver- vagy szoftverelemek (esetleg mindkettő) összeválogatott egysége, melyek együttműködnek egymással.

Hibakereső

Windows XP-t használok, de nem találom a Programok alapértelmezései ikont.

Az eredeti Windows XP a Programok telepítése és törlése ablakban még csak 3 ikont tartalmazott, és ez a helyzet csak a Windows XP második javítócsomagjának a telepítésével változik meg. Mivel ez a csomag rengeteg elengedhetetlen biztonsági frissítést tartalmaz, javasolt a telepítése. Ehhez legegyszerűbben a kártyán érintőlegesen bemutatott Windows Update szolgáltatáson keresztül férhet hozzá, de természetesen letöltheti a Microsoft letöltő központjából vagy egyéb letöltést kínáló webhelyekről is.

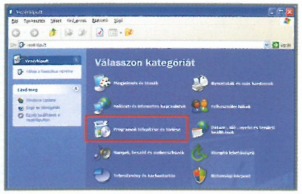
H-P-73-10-20-090

A *Mit tud a számítógépem?* alkotói arra törekedtek, hogy megbízható és naprakész információkat közöljenek. A kiadvány kiegészíti, de nem helyettesíti a szakkönyvekből megszerezhető szakmai ismereteket. Az Ön gépén futó, kiadványunkban esetleg nem szereplő programokról tájékozódjon speciális szakkönyvekből.

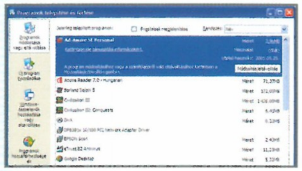
A Programok eltávolítása ablak bemutatása

A számítástechnikai magazinok mellékletéről, az internetes letöltőhelyekről és a barátok, kollégák lemezeiről a gépére kerülő szoftverözönt nem árt néha eltávolítani.

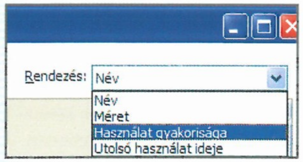
1 Kattintson a **Start** menü **Vezérlőpult** ikonjára, majd válassza ki a 'Programok telepítése és törlése' lehetőséget, mely elérhető a kategória szerinti és a klasszikus nézetben is.

2 Az ablakban található lista megjelenésének esetleges lassúsága a számítógép sebessége mellett a telepített programok mennyiségére is utal. Minél több program van telepítve, annál több időre van szüksége a Windows-nak a lista összeállításához.

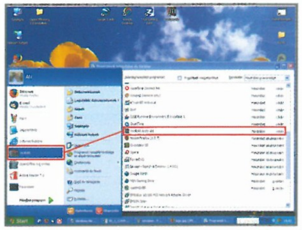
3 A lista alapértelmezés szerint betűrendben jelenik meg, de lehetősége van más típusú rendezés beállítására is. A képernyő jobb felső sarkában található **Rendezés** feliratú mezőben az alábbi lehetőségek közül választhat:

■ **Név** A fent leírt alapbeállítás, a programok ábécé sorrendben jelennek meg.

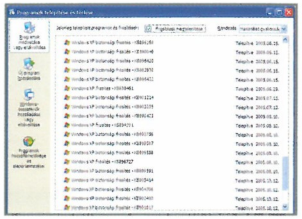
■ **Méret** A programoknak a merevlemezen elfoglalt helyük alapján való elrendezése. Ha hely felszabadítása céljából szeretne programokat törölni, akkor nagyon hasznos lehet ez az adat, de nem mindig pontosak az itt feltüntetett értékek, illetve jó néhányszor előfordul az is, hogy semmilyen adat nem szerepel ebben a mezőben.

■ **Használat gyakorisága** Egy másik döntési szempont lehetne a törlendő programok kiválasztásánál, hogy milyen gyakran használjuk őket. Három kategóriába rendelhetők a szoftverek (ritkán, alkalmanként, gyakran). Ebben a tekintetben, sajnos azonban ez még a méret kijelzésénél is hamisabb képet fest. Előfordul például, hogy a Start menü gyorsindítójában előkelő helyen lévő program itt a ritkán vagy egyáltalán nem használt alkalmazások közé kerül. A gyakorisági adatokat tehát mindenképpen a saját tapasztalatai alapján használja.

■ **Utolsó használat ideje** Ez a szolgáltatott adat is nagyon hasznos lehetne, ha nem lennének az előző két funkcióhoz hasonló gyermekbetegségei. A megjelenített dátumok valódiak, de a Start menüben a program által elhelyezett parancsikonokra való utolsó kattintás idejét jelzik. Ha a programot egy másik programból vagy egyéb módon (például egy hozzárendelt fájlra kattintással) indította, az nem frissíti a parancsikon utolsó hozzáférésének az idejét, s így félrevezeti a felhasználót.

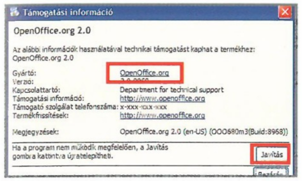
■ **Frissítések megjelenítése** Amennyiben a Frissítések megjelenítése négyzetet bepipálja, a listában megjelennek a számítógépre telepített Windows frissítések is, módot adva arra, hogy ellenőrizze, mely javítások kerültek telepítésre a gépén és melyek nem.

4 Válassza ki a listából a fenti rendezések és adatok segítségével a törlendő programot, majd kattintson az **Eltávolítás** gombra. Némely program eltüntetéséhez végül újra kell indítania a gépet.

5 Elvétve akad olyan gondosan megírt szoftver, amelynél a program neve alatt egy 'Kattintson ide támogatási információkért' hi-

vatkozást talál ebben az ablakban, amire rákattintva támogatási információkat (általában egy internetes hivatkozást) olvashat. Nagyon ritkán a szoftver javításához szükséges Javítás gombot is megtalálja a felugró ablakban.

Új programok telepítése

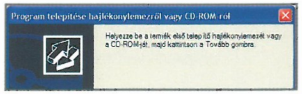
Noha a szoftverek többsége valamiféle telepítőprogrammal együtt érkezik, a Windows egy felületet nyújt a programok telepítésére.

1 Ha a Programok telepítése és törlése ablak felülről második ikonjára kattint, a telepítés lehetőségei tárulnak fel. Két további ikon közül az első

a programok telepítésében, a második a frissítések letöltésében segédkezik.

2 Az első mindössze kényelmi szerepet játszik, egy egyszerű

varázsló segítségével juthat túl a telepítés lépésein.

3 A Windows Update elérése ebben az ablakban gyakorlatilag csak azoknak hasznos, akik kikap-

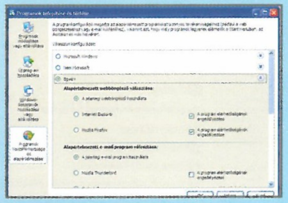
csolták az 'Automatikus frissítés' szolgáltatást. A Microsoft Update-re változott szolgáltatás már nem csak a Windows, hanem egyéb Microsoft szoftverek frissítésére is alkalmas.

Fókuszban

Alapértelmezett programok kiválasztása

Amikor egy webes hivatkozásra vagy egy médiafájlra kattint, az alapértelmezett program indul el, és tölti be a dokumentumot.

A Programok telepítése és törlése ablak utolsó eleme az alapértelmezett programok kiválasztását teszi lehetővé. Három konfiguráció közül választhat.

■ **Microsoft Windows** A Windows kiválasztott eszközei fognak a fájlok megnyitására szolgálni, ami jelen esetben az Internet Explorert, az Outlook Express és a Windows Media Playert jelenti.

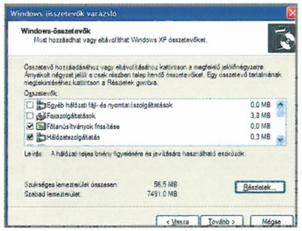
■ **Egyéb rendszer** Az előző választási forma ellentéte. Amennyiben vannak elérhető programok, minden feladatra igyekszik az előző pontban felsorolt alkalmazásokat más programokkal helyettesíteni.

■ **Egyéni** A legrugalmasabb módszer, ha egyénileg állítja össze a használni kívánt programok listáját. Csak itt lehetséges a Windows eszközeit és a külön telepített programokat ötvözni a különböző feladatokra.

Windows összetevők varázsló

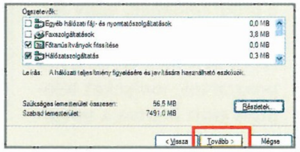
A Windows korábbi változataival ellentétben az XP nem kínálja fel a telepítéskor a választható összetevők kiválasztását, hanem egy előre meghatározott csomagot helyez el a számítógépen.

1 Kattintson a harmadik ikonra, mely annyiban eltér a többitől, hogy nem változtatja meg az ablak tartalmát, hanem egy új ablakban kínálja fe szolgálatait.

2 A telepítést vagy a törlést az egyes komponensek elé helyezett pipával vagy annak törlésével határozhatja meg. A bővebb kategóriák esetében életre kel a **Részletek** nevű gomb, mely további lehetőségeket takar.

3 Ha bejelölte az összes telepítendő és törlendő alkalmazást, akkor kattintson a **Tovább** gombra, melynek hatására végbemegy a kért alkalmazások telepítése, illetve eltávolítása.

Maradéktalan eltávolítás

Törölni tudni kell

Tartalom

- **Programok eltávolítása az Ashampoo Uninstallerrel**
- **Alkalmazások telepítése naplózással**
- **Naplózott alkalmazások eltávolítása**
- **Utólagos törlés, ha nincs más mód**

A számítógéppel való ismerkedés kihagyhatatlan lépcsőfoka, amikor programokat telepítünk a gépünkre, kipróbáljuk őket, majd a tapasztalatok alapján eldöntjük, hogy szükségünk lesz-e rá a későbbiekben vagy sem. Ha nagy tárhellyel rendelkezünk, akkor a sok program a gépen maradhat. Van azonban olyan eset, hogy a nem használt vagy nem jól működő programokat letöröljük a gépről, hogy ne foglalja a helyet.

A probléma akkor kezdődik, amikor egy telepített program miatt az addig jól működő számítógép már nem a régi. Lefagy, vagy lassú. Előfordul, hogy a program eltávolítása után sem javul a helyzet. Ilyen esetekben aztán jön az újratelepítés, mely sajnos rengeteg időbe telik.

Előrelátás

Léteznek azonban olyan szoftverek, amelyek segítenek a leírt gond megelőzésében, mert a telepített programokat naplózzák, így azok később is maradéktalanul eltávolíthatók. A kártyán az egyik ilyen alkalmazást vesszük szemügyre.

Tudta-e?

A szoftverek nagy többsége a telepítés során mappákat hoz létre a merevlemezen, elhelyezi bennük a program működéséhez szükséges fájlokat, majd a regisztrációs adatbázisba bejegyzi a megérkezésüket, és a program futásához szükséges alapértékeket beírja az erre szolgáló központi

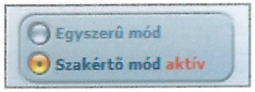

fájlokba. Az igazán gondot okozó bejegyzések nemcsak a szoftver működésére, hanem a számítógép állapotára is kihatnak. Amikor egyegy szoftvert törlünk, ezek a bejegyzések sokszor megmaradnak, mivel a telepítőprogram arra hivatkozva, hogy más program is használhatja őket, nem törli ezeket.

Kérdés-felelet

K Mi az a Szakértő mód, amit a jobb alsó sarokban látok?

F A program számos további segédeszközt kínál, de ezek sokszor haladó informatikai tudást igényelnek. Ha kíváncsi a lehetőségekre, kapcsoljon át **Szakértő** módba, és nézzen körül. Csak akkor változtasson a beállításokon, ha tudja, mit miért csinál.

K Mi történik, ha az Uninstaller nélkül telepítek egy programot?

F Ha a gépére telepítette az Uninstallert, és engedélyezte a telepítésfelügyeletet, nincs mitől tartania. Amikor ez a kis, folyamatosan futó alkalmazás azt észleli, hogy telepíteni kíván, automatikusan felkínálja az Uninstaller által nyújtott szolgáltatásokat.

K Szeretnék egy naplózás nélküli programot eltávolítani, de nem jelennek meg az ehhez szükséges eszközök. Mit tegyek?

F Mivel ez a feladat a regisztrációs adatbázis kézi szerkesztésével jár (noha segít benne a program), a funkció csak a Szakértő módban érhető el. Kattintson a bal alsó sarokban a **Szakértő mód** gombra, és erősítse meg választását.

K Hogyan nézhetem meg egy program telepítésekor végrehajtott változtatások listáját?

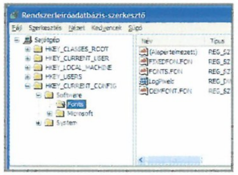
F Kattintson a Telepítésnaplók fülre, majd válassza a megjelenő alfülek közül a Naplófájlokat. Válassza ki a programot, amelyre kíváncsi, és nyomja meg a Naplófájl betöltése gombot. Innentől faszerkezetben böngészheti a program által beírt kulcsokat és értékeket.

Szótár

Regisztrációs adatbázis
(Rendszerleíró adatbázis)
A számítógép konfigurációs adatait tárolja, amelyeket a Windows működése során folyamatosan referenciaként használ. Ilyenek például:

- az egyes felhasználók profiljai
- a számítógépre telepített programok és az általuk létrehozható dokumentumok típusai
- mappák és programikonok tulajdonságbeállításai
- a rendszert felépítő hardverek
- a számítógépen használt portok

A rendszerleíró adatbázis egy fához hasonlóan hierarchikusan szerveződik, kulcsokból és azok alkulcsaiból, struktúrákból és értékbejegyzésekből épül fel.

Naplózás A változtatások feljegyzése időrendi sorrendben egy szöveges fájlba, ami alapján a későbbi helyreállítás megtörténik.

Hibakereső

Az ígért 30 nap helyett csak 10 napnyi használatot engedélyezett a program.

A 30 napos ingyenes használat csak regisztráció után teljesül, de azok kedvéért, akik még ezt sem akarják megtenni, létrehoztak egy tíznapos, teljesen kötetlen periódust a program megismerésére. A letöltési oldalon kattintson a Free Trial Key feliratra, majd adja meg e-mailcímét. A levélben érkező kódot aztán írja be a nyitóképernyőn, és máris élvezheti a 30 napos ingyenes próbaidőszakot.

H-P-73-10-20-092

A rendszer üzembe helyezése

A legfontosabb tudnivaló a program használatával kapcsolatban, hogy a hatékony működéshez mindenképpen a többi program telepítése előtt kell feltenni a gépre.

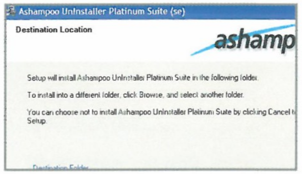
1 Töltse be böngészőjébe a www.ashampoo.com oldalt, majd kattintson az Unlnstaller Platinum Suite hivatkozásra. Ezzel máris megérkezett a program internetes főhadiszállására.

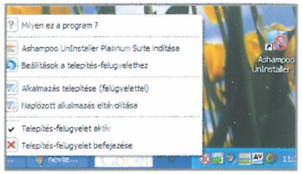
2 A letöltéshez kattintson a **30-days Free Trial** zöld színű betűre. Ezzel eljut a download.com letöltési oldalra, ahol a **Download Now** hivatkozás már a tényleges letöltést indítja el.

3 Töltse le a szoftvert, majd indítsa el a telepítést. Miután számos alkalommal a **Next** gombra kattintott (az alapértelmezett beállítások megváltoztatására nincsen szükség), a telepítési folyamat végén elindul a program.

4 A szoftver a későbbiekben az Asztalon elhelyezett ikon vagy a tálca értesítési területén megjelenő áthúzott U betűre való kattintással indítható. A program magyar nyelven indul.

Új alkalmazások telepítése

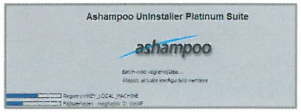
Az Ashampoo Uninstaller telepítésétől kezdve bármely program telepítését ebből az alkalmazásból célszerű kezdeményezni.

1 Kattintson a program főképernyőjén az **Új alkalmazás telepítése** gombra. Egy magyarázó szöveg jelenik meg, segítve a művelet végrehajtását. Azért kell minden programot az Uninstallerből telepíteni, mert így minden változás feljegyezhető, s ezáltal később visszavonható.

2 Az **OK** gombra kattintás után válasszon programot, és kattintson a **Megnyitás** gombra. Ezzel kezdetét veszi a telepítés, amely kicsit tovább tart a megszokottnál.

3 Az Uninstaller elmenti a regisztrációs adatbázist, hogy azután pontosan fel tudja jegyezni a telepítendő program által végrehajtott változtatásokat. Ez a gép gyorsaságától függően akár 5-10 percet is igénybe vehet. Amikor kész, kezdődhet a kiszemelt program tulajdonképpeni telepítése.

4 A másik program telepítését a szokásos módon lehet végrehajtani. Amikor a folyamat befejeződik, az Ashampoo újra akcióba lép, és egy ablakot jelenít meg, ahol nevet kell adnia a telepítésnek. Előtte azonban indítsa el a telepített programot, hogy a program a gépre kerüljön.

5 Ezután az Uninstaller elkészíti a telepítési naplót, vagyis a korábban elmentett regisztrációs fájlokat összehasonlítja a mostaniakkal, és feljegyzi a különbségeket. Ez az alapja a későbbi tökéletes törlésnek.

Más lehetőségek

A telepítések és törlések során felgyülemlő fájlok eltávolítására más eszközöket is kínál az Ashampoo Uninstaller. Ezeket a feladatokat az öt kisebb ikonra kattintva végezheti el. Lehetősége van az internetezés nyomainak eltüntetésére, a mindennapi munka során használaton kívül került mappák megkeresésére és törlésére, a rendszerben feleslegesen duplán előforduló fájlok felkutatására, a programok működése során létrejövő – és általuk el nem takarított – fájlok törlésére, valamint egy kényes feladatra, a betűtípusok eltávolítására.

A naplózott alkalmazás eltávolítása

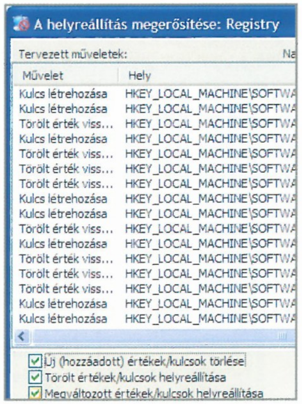
Ha egy program használata során kiderül, hogy nem tudja hasznát venni, vagy a szoftver problémákat okoz a rendszerben, távolítsa el a gépről.

1 Kattintson a **Naplózott alkalmazás eltávolítása** gombra. Ismét oktató szöveg jelenik meg. Az **OK** gombbal léphet tovább.

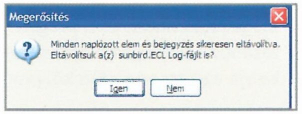

2 Válasszon naplófájlt, és kattintson a **Megnyitás** gombra. Egy kérdést kap a programtól; hagyja a beállításokat alapértéken.

3 A következő három ablakban egy összefoglalót láthat a program telepítésekor bekövetkezett – és most visszaállítandó – változtatásokról. Átnézve a listákat azt tapasztalhatja, hogy még a legegyszerűbb program is hihetetlen mértékű változtatást hajt végre. Akár egynek az el nem távolítása is okozhatja a rendszer lassulását. A helyreállítást a Végrehajtás, majd a **Bezárás** gombokkal végezheti el mindhárom esetben.

4 Következő alkalommal egy program eltávolításánál már csak egy megerősítést kérő, és az elvégzett munkát visszajelző ablakot láthat.

Fókuszban

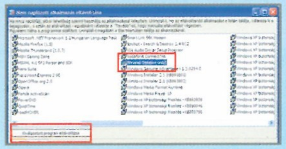
Utólagos törlés

Mi történik azokkal a programokkal, amelyek az Ashampoo Uninstaller előtt kerültek a számítógépre?

1 A program készítői erre is gondoltak. Kattintson a 3. nagy ikonra, a **Nem naplózott alkalmazás eltávolítására**.

2 Az első felkínált lehetőség, hogy a program saját eltávolító programját használja. Ez ugyan nem olyan jó, mint a naplózott folyamat, de általában jó eredményeket lehet vele elérni.

Válassza ki a programot a listáról – ha rajta van –, és nyomja meg a **Kiválasztott program eltávolítása** gombot. A program eltávolítja majd a programot.

3 Mit tegyen, ha a program nincsen a listán? Kattintson a Tovább gombra, és gondosan vegye végig a lépéseket, minden

esetben a **Tovább** gombra kattintva. Ha tényleg úgy gondolja, hogy minden jó lesz, akkor kattintson a **Választott műveletek végrehajtása** gombra. Ezzel az Uninstaller megteszi, amit naplózás nélkül meg lehet tenni.

Játékprogram kiegészítők

Játék és valóság

Tartalom

- Különböző típusú játékvezérlő eszközök bemutatása
- Ismerkedés az eszközök fejlődésével
- Virtuális tér és a hozzá kapcsolódó eszközök
- Játéktípusokhoz választható eszközök

A játékból sose nő ki igazán az ember. Mint a számítástechnika minden más területe, a játékprogramok és az ezeket vezérlő eszközök is hatalmas léptékben fejlődnek. A számítógépet nemcsak munkavégzéshez, hanem szórakozáshoz és játszáshoz is fel tudjuk használni. Ez a kártya egy rövid áttekintést ad a játékok vezérléséhez szükséges egyszerű és összetettebb funkcionalitású eszközökről.

A beleélés művészete

Ezek az eszközök arra valók, hogy használójuk igazán beleélhesse magát a kalandos fordulatokba vagy az izgalmas versenyekbe. A játékokat lehet a billentyűzet segítségével is irányítani, de mennyivel izgalmasabb és egyszerűbb is botkormánnyal irányítani a repülőt vagy az űrhajót, kormánykerékkel bevenni a nyaktörő kanyarokat a rali versenyeken stb. Aki játszott már ilyen vezérlőkkel, tudja, mennyire életszerű és magával ragadó érzés. Fontos, hogy milyen eszközt válasszunk, de a döntés nem okozhat problémát, hiszen a játékok leírása tartalmazza a használható vezérlők eszköztárát is.

Tudta-e?

A játékvezérlők piaca dinamikusan fejlődik, egyre jobb és összetettebb játékok látnak napvilágot, és ezzel összhangban kell hogy legyenek azok az eszközök is, amelyek a játékokat irányítani tudják. A legtöbb eszköz több játékhoz is felhasználható, de egyre több olyan játék van, amely egyedi vezérlőeszközt igényel. A játékrajongók pedig előszeretettel vásárolják meg a legújabb fejlesztéseket. Gyerekek és felnőttek egyaránt szeretik a számítógépes játékokat és azok képzelt, kalandos világát, így érthető, hogy ezek az eszközök folyamatosan jobbak és még különlegesebbek lesznek.

Kérdés-felelet

K Nem is érdemes játékprogramot venni játékvezérlő nélkül?

F Erről szó sincs. Bátran vásárolhat, hiszen szinte mindegyik játék billentyűk segítségével is irányítható. A játékvezérlők előnye, hogy növelik a játék életszerűségét, megkönnyítik a funkciók kezelését.

K Hol találhatok a különböző játékkiegészítőkről információt és hozzávetőleges árakat?

F Az Interneten megkeresheti a kiegészítőket forgalmazók weboldalait, és ott részletes információt fog találni, mind a kínált termékek funkcióiról, mind az árakról. Az internetes áruházakban lehetőség van azonnali vásárlásra is. Ha egy keresőmotorba beírja a játékvezérlők kifejezést, számos hasznos találati eredmény közül választhat.

K Kell-e speciális számítógép, esetleg kártya a játékvezérlők csatlakoztatásához?

F Nem, nem szükséges. A legtöbb ilyen vezérlő eszköz manapság már USB-s, és a számítógépek rendelkeznek ilyen portokkal. Akkor lehet szükség plusz csatlakozókártyára, ha kevés portunk van, és azok is foglaltak, és nem akarjuk a nyomtató vagy a szkenner csatlakozóját a játék során mindig kihúzogatni.

Szótár

Játékvezérlő Olyan, számítógéphez csatlakoztatható eszköz, amely a játék irányítását, beállításait és magát a játék menetét teszi élvezetessé és életszerűbbé. Ilyen vezérlő például a kormánykerék és a pedálok.

Virtual reality (VR) A virtuális valóság egy olyan, számítógép segítségével létrehozott mesterséges világ, amely általában a valóságban nem, vagy nem teljesen ugyanúgy létezik. A játékos különböző speciális eszközök igénybevételével megpróbál minél inkább részesévé válni a virtuális térben történő dolgoknak.

USB Az angol Universal Serial Bus rövidítése. Az USB egy olyan csatlakozó, amelyen keresztül rengeteg számítógépes tartozék – nyomtató, egér, joystick – csatlakoztatható a géphez.

Hibakereső

Nem tudom, milyen játékvezérlőt vásároljak.

Attól függ, milyen típusú játékokat szeret: szimulációs játékok, stratégiai, küzdő vagy sport témájú játékok stb. Olyan játékvezérlőt válasszon, amely lehetőleg minél több játéknak szolgál eszközéül. A különböző eszközök felhasználási területeiről tájékoztatást talál az Interneten, hiszen a legtöbb elektronikai és számítástechnikai termékekkel foglalkozó cég és webáruház szolgál ismertetővel és leírással a játékvezérlőikről. Ugyancsak jó kiindulási pont a játékfejlesztők oldalain található információ, valamint a játékkereskedők tapasztalata.

H-P-73-10-20-095

A Mit tud a számítógépem? alkotói arra törekedtek, hogy megbízható és naprakész információkat közöljenek. A kiadvány kiegészíti, de nem helyettesíti a szakkönyvekből megszerezhető szakmai ismereteket. Az Ön gépén futó, kiadványunkban esetleg nem szereplő programokról tájékozódjon speciális szakkönyvekből.

A játékvezérlők bemutatása

A különböző játékvezérlő eszközök alkalmazása a számítógépes játékokat még élvezetesebbé teszi, hiszen például egy autóverseny során a játék hevében könnyebb egy kormánnyal irányítani a versenyautót, mint különböző billentyűkkel.

Egér

Az egérre eddig legtöbbször csak a számítógépes munkáiban számíthatott, amikor a szerkesztést vagy éppen a gyorsmenük funkcióinak aktiválását tették könnyen és gyorsan elérhetővé pár kattintással. Mostanában már a játék kiegészítők között is található olyan speciális, kifejezetten játékok irányítására alkalmas egeret, amely megkönnyíti a képernyőn folyó versenyeket vagy hősi küzdelmeket. Vannak közöttük vezetékes és vezeték nélküli példányok is plusz akkumulátorral. Egyik különlegességük, hogy 6-8 apró súlyt lehet elhelyezni bennük, így az eszköz tulajdonságai és ezzel együtt funkciói is megváltoznak. Könnyebb súlyú állapotában gyors mozgásokat lehet velük végrehajtani, míg ha minden súlyt felhasznál, akkor pontos és jól kiszámítható mozdulatok hajthatóak vele végre.

Billentyűzet

Az egérhez hasonlóan a billentyűzetek sem maradhatnak ki a játékvezérlőket gyártók látószögéből. A hagyományos billentyűzetek mellett már számos márka készít olyan klaviatúrát, amely rendelkezik szabadon programozható gombokkal, amelyekhez nemcsak egy, hanem akár több funkció is hozzárendelhető. Ezzel pár gombnyomással sok-sok tevékenységet végezhet az adott játék közben. Ezek a billentyűzetek általában rendelkeznek egy kis LCD kijelzővel is, amely információs tevékenységet lát el, tájékoztatja, ha e-maile érkezik, vagy a futó alkalmazásokról ad képet, stb. A játékfunkciók mellett a billentyűzetek egy részénél az is megoldott, hogy a TV-t, DVD-t, music centert is irányíthassuk róluk közvetlenül, így nemcsak a számítógépes szórakozást teszik kényelmessé.

Kisokos

Virtuális eszközök

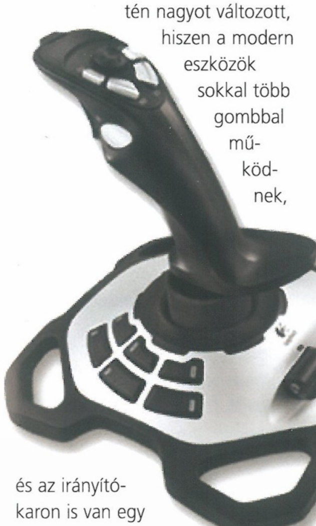

A játékvezérlők új generációja a virtuális valóság létrehozásához és a virtuális térben folytatott játékhoz szükséges eszközök. Nagy szerep jut a nyomkövető rendszereknek, hiszen a játékos mozdulatait, erőkifejtéseit ezek határozzák meg, és közvetítik a virtuális térbe, ahol a játék zajlik. Az audiorendszereknek is fontos szerepük van, hogy élethű hangok vegyék körül a felhasználókat. További eleme ezeknek a játékoknak a vizuális rendszer, amely a képi hatásokról gondoskodik, azaz létrehozza a virtuális tér szemmel érzékelhető megjelenítését. A virtuális tér tehát így épül fel, ám ahhoz, hogy ebben a térben mozogni is tudjon a játékos, olyan eszközökre is szükség van, amelyeket magára öltve a virtuális térben találja magát, ahol kalandok sora vár rá a játékban. Ilyen eszközök a szemüvegek, kesztyűk, sisakok.

Botkormány vagy joystick

Talán a botkormány volt az első játékkiegészítő, amellyel legtöbbet találkozhatott a kezdetekben. Az első botkormányokon egy irányítókart és két tüzelőgombot lehetett bevetni a játék során. Ez mára szintén nagyot változott, hiszen a modern eszközök sokkal több gombbal működnek, és az irányítókaron is van egy harmadik tengely plusz funkcióval. A gombok tetszőlegesen programozhatóak a játék adottságainak megfelelően. Pontos célzást, tüzelést és manőverezést tesz lehetővé a vezérlő.

Game pad

Legelőször a számítógépek elterjedése előtt voltak nagyon népszerűek ezek a TV-re köthető eszközök, amelyek gombokat és apró karokat tartalmaztak a játék irányíthatósága érdekében. A sok gomb a széles funkcionalitás kiszolgálását tette lehetővé, és egész kis gyermekek is bátran tudták kezelni így a játékokat. Mára ezek az eszközök is nagy fejlődésen mentek keresztül. Jól támogatják a gyors és hirtelen mozgásokat, ezért leginkább sport és platformjátékokhoz kitűnő eszközök.

Kormánykerék

Az autós játékok szinte elengedhetetlen kelléke a kormány, amely igazán életszerűvé teszi a versenyt. Manapság már a legtöbb ilyen játékprogram támogatja az úgynevezett force feedback, azaz erő-visszacsatolás technológiát, amely lehetővé teszi, hogy a kormánykerék a valósághoz hasonlóan ellenálljon a vezető irányításának, ha az autó bukkanóra vagy gödörbe érkezik, vagy ha egy éles kanyart nagy sebességgel vesz be. A kormánykeréken helyezkednek el a játékvezérlő gombok, sebességváltókar és a menüvezérlő egységek is.

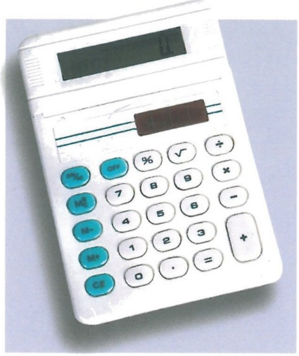
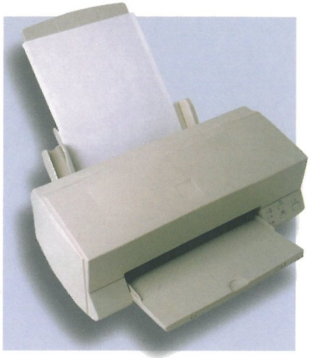

A kormánykerekekhez kapható még pedálrendszer, amely a gáz és a fék adagolását hajtja végre.

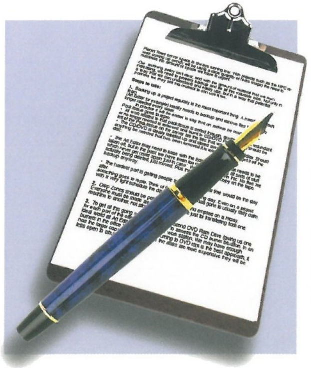

Kisokos

Új játékok megvásárlása előtt mindig tudja meg, hogy használhatóak-e hozzájuk a kiegészítő eszközök, és a kiegészítők közül is olyat vásároljon, amit több játékhoz is alkalmazni lehet.

H-P-7310-04001

Mit tud A SZÁMÍTÓGÉPEM?

Gyakorlati útmutató kezdőknek és haladóknak

